MUHAMMED HÜSEYİN (R.A.)

SÖZ HAKKI

SORU VE SORUNLARA

ALLAH'A VE RESULÜNE GÖRE CEVAPLAR

2

" Cevabı Olmayan Hiçbir Soru Yoktur "

1.BASKI

Sorumlu: Serhat KAN

Editör: Şiyar ADIYAMAN

Düzenleme: Ronayi İslamoğlu Arat

Basım Tarihi: 2020

ISBN: 978-605-69892-2-3

DİYAR TV ve ERDEMLİ İNSAN YETİŞTİRME DERNEĞİ
İLETİŞİM

Beyazıt Mahallesi Çankırı Bulvarı No 226/B

Akyurt / ANKARA

Tel: 0850 304 12 86 - 0312 336 70 48

Web: www.diyartv.com.tr - www.erdemliinsan.org.tr

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ ***19***

TAKDİM ***23***

11.BÖLÜM ***27***

ANNE VE BABAYI DİNLEMENİN SINIRI NEDİR? ONLARI HANGİ KONULARDA DİNLEMELİ, HANGİ KONULARDA DİNLEMEMELİYİZ? 29

RABBİMİN DOSTLUĞUNU KAZANMAK VE BENİ TABİ TUTTUĞU İMTİHANLARDAN EN KISA ZAMANDA GEÇMEK İSTİYORUM, NE YAPMALIYIM? 32

EŞİMDEN GİZLİ OLARAK ÇOCUKLARIMIN GELECEĞİ İÇİN ON BİN LİRA PARA BİRİKTİRDİM. BU PARANIN ZEKÂTI VAR MIDIR? 33

KABİRDEKİ SORULARA CEVAP VEREBİLMEMİZ İÇİN NASIL BİR HAYAT YAŞAMAMIZ LAZIM? 33

ORUÇ TUTMAK İSTİYORUM; AMA TUTUNCA GÖZÜM KURUYOR. DOKTORUN VERDİĞİ İLAÇLARI KULLANMAK İÇİN ORUCUMU DAHA SONRA TUTSAM OLUR MU? 35

HAYIZLIYKEN NAMAZ KILINIR MI, KILINMAZSA NEDEN KILINMAZ? 35

EŞİM SOHBETLERİ İZLEMEME İZİN VERMİYOR VE BANA ÇOK SIKINTI ÇIKARIYOR. BEN DE ONA BEDDUA ETTİM; AMA ÇOK PİŞMAN OLDUM. EŞİMİN BU TAVRI KARŞISINDA NE YAPMAM GEREKİR? 36

ORUÇ NEDİR VE RAMAZAN BAYRAMI'NIN ÜÇ, KURBAN BAYRAMI'NIN DÖRT GÜN OLMASININ HİKMETİ NEDİR? 37

ORUÇ NASIL TUTULMALIDIR? KUR'AN-I KERİM'DE ORUÇ TUTMA EMRİ VAR MIDIR, BİR DE ALLAH ŞEKİL OLARAK ORUCUN KURAL VE ŞARTLARINI BELİRTİYOR MU? 40

EŞİM BANA HEP TAVIR YAPIYOR, KENDİSİNE HAKKIMI HELAL ETMEYECEĞİMİ SÖYLESEM DE UMURSAMIYOR, NE YAPMAM GEREKİR? 41

ERKEĞİN, EŞİNE VERDİĞİ ZİYNETİ ONDAN İZİNSİZ OLARAK SATMA HAKKI VAR MIDIR? BİR DE BAYAN, EŞİNDEN ZİYNETİNİ GİZLEME HAKKINA SAHİP MİDİR? . 44

YETİMİ OLAN BİRİ ZEKÂT VEREBİLİR Mİ? 44

DÖVMENİN GUSÜL ABDESTİNE MANİ OLDUĞU DOĞRU MUDUR? 45

SİZİNLE OLDUĞUMUZ İÇİN HAMD EDİYORUZ. ALLAH BİZİ SİZDEN AYIRMASIN İNŞALLAH. 46

EŞİMİN VE ÇOCUKLARIMIN İBADET ETMESİ İÇİN NASIL DUA EDEBİLİRİM? 46

BİR ŞEYHE TABİYDİM; AMA ŞEYHİM BENİ BIRAKTI VE HAKKIMDA AĞIR SÖZLER SÖYLEDİ. SİZİ TANIDIKTAN BERİ İSE KENDİMİ SOHBETLERİNİZDEN ALAMADIM. İLK DEFA RABBİME BU KADAR YAKIN OLDUĞUMU HİSSETTİM, ARTIK SİZE TABİ OLMAK İSTİYORUM. ACABA DOĞRU YAPMIŞ OLUR MUYUM? 47

VEFAT EDEN BİR BABANIN ADAĞINI ÇOCUKLARI YERİNE GETİREBİLİR Mİ? 49

AŞK YARATILAN BİR VARLIK MIDIR VE ALLAH İLE İLGİLİ OLAN TARAFI NEDİR? .. 50

KAYINBABAMA GİTMEYECEĞİME DAİR KUR'AN ÜZERİNE YEMİN ETTİM. EĞER GİDERSEM BUNUN HÜKMÜ NE OLUR? 50

BAYANLARIN, YÜZDEKİ TÜYLERİNİ VE KAŞINI ALDIRMASI GÜNAH MIDIR?..... 51

İSLAMIN BEŞ ŞARTI DOĞRU BİR TABİR MİDİR? ŞAYET SADECE İMKÂNI OLANLAR HACCA GİDEBİLİYORSA O HÂLDE PEYGAMBERİMİZ "HAC, İSLAMIN ŞARTIDIR" DER Mİ? 53

ARAPÇAYI İYİ BİLEN BİR İNSAN KUR'AN'I KENDİ BAŞINA ANLAYABİLİR Mİ? 53

GÜNLÜK HAYATTA DAĞINIK BİRİYKEN SOHBETLERİNİZİ DİNLEDİĞİM SIRADA ETRAFIMI TOPLAMAYA VE DERLİ TOPLU OLMAYA ÇALIŞIYORUM. BUNUN HİKMETİ NEDİR? 56

ARİF-İ BİLLAH NEDİR VE MÜRŞİD-İ KÂMİLİ NASIL ANLAMAMIZ LAZIM? 56

ÂLİ İMRAN SURESİ 20. AYET'TE GEÇEN "ÜMMİ" KELİMESİ HANGİ ANLAMLARDA KULLANILMIŞTIR? 58

BOY ABDESTİ EN DOĞRU ŞEKİLDE NASIL ALINIR VE GUSÜL ABDESTİYLE NAMAZ KILINIR MI? 59

ALKOL SATILAN BİR MARKETTEN ALIŞVERİŞ ETMEK SORUN OLUR MU? 59

ORUÇLUYKEN BİLGİSAYARDA OYUN OYNAMAMIZDA SORUN VAR MIDIR? 60

DÜNYAYA BİR VELİ GİBİ AHİRETTEN BAKABİLMEMİZ İÇİN BAKIŞIMIZ NASIL OLMALIDIR? 60

12.BÖLÜM..... 63

RAMAZAN AYINDAKİ HÂLİMİZİ KORUYABİLMEK İÇİN NE YAPMALIYIZ? 65

BAYRAM NEDİR VE RAMAZAN BAYRAMI'NI NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR? 67

ALLAH AYET-İ KERİMEDE "ŞEYTANA KULLUK YAPMAYIN" BUYURUR. ŞEYTANA KULLUK NASILDIR? 69

ALLAH'IN, ŞAH DAMARIMIZDAN DAHA YAKIN OLDUĞUNU TATMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 72

HADİS-İ ŞERİFLERİN RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'E AİT OLUP OLMADIĞINI ANLAMAK İÇİN BELLİ BİR İLME SAHİP OLMAK GEREKİR Mİ? 74

BİR MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLAN DERVİŞİN ZAHİREN MÜRŞİDİNİN YANINDA OLUP OLMAMASI ARASINDA BİR FARK VAR MIDIR? 78

İNSANIN GÜN İÇİNDE RABBİNİ UNUTMAMASI İÇİN NELERE DİKKAT ETMESİ VE NE YAPMASI GEREKİR? 79

KİŞİ GÜZEL BİR HÂLİNİ KORUYABİLMEK İÇİN NE YAPMALIDIR? 80

BAZEN ANNEME SİNİRLENİP KIZIYORUM. BU YANLIŞIMDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMAM LAZIM? 81

KİŞİ GÖNLÜNE ALLAH AŞKININ İNDİĞİNİ NASIL ANLAR? 83

EVİNİN İÇİNDE SÜREKLİ SIKINTI OLAN BİRİ, BU SIKINTILARI EVİNDEN UZAKLAŞTIRIP EVİNE HUZUR GETİRMESİ İÇİN NE YAPMALIDIR? 84

İNSAN, RABBİNİN VARLIĞINDAN NASIL EMİN OLABİLİR? 86

SİZİ CEZAEVİNDEN TAKİP EDEN ABİM SİZİ TANIDIKTAN SONRA GÖNÜL HÂLİNİN DEĞİŞTİĞİNİ SÖYLEDİ, SİZDEN DUA VE SABIR KONUSUNDA NASİHAT İSTİYOR? 88

FARZ OLAN İBADETLERİ YAPAMAYIŞIMIZIN ASIL SEBEBİ NEDİR? 88

İNSANIN, MÜ'MİN KARDEŞİNE KIRILMAMASI İÇİN NE YAPMASI GEREKİR? 90

KABİR AZABI VAR MIDIR, VARSA NASILDIR? 91

ÖZELLİKLE SURİYELİ KARDEŞLERİMİZDEN DOLAYI ENSAR KARDEŞLİĞİNİ ALLAH'IN İSTEDİĞİ GİBİ UYGULAMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 93

DERVİŞİN, MÜRŞİDİNE ALLAH'IN İSTEDİĞİ GİBİ TESLİM OLABİLMESİ İÇİN NE YAPMASI GEREKİR? 94

ŞAFİ MEZHEBİNDEKİ BİRİ SABAH NAMAZINI HANEFİ MEZHEBİNDEKİ İMAMIN ARKASINDA KILIYORSA NE YAPMALIDIR? 95

ALLAH'IN BAZI AYETLERDE "BİZ" ZAMİRİNİ KULLANMASINDAKİ HİKMET NEDİR? 96

SİZİNLE TANIŞMADAN ÖNCE BATINİ VE ZAHİRİ İLİMLE İLGİLİ YÜZLERCE KİTAP OKUDUĞUM HÂLDE ANLADIM Kİ SİZDEN ÖNCE BİR MANEVİYAT YAŞAMAMIŞIM, ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM. 96

13.BÖLÜM..... 99

BİLEREK VEYA BİLMEYEREK İŞLEDİĞİMİZ GÜNAHLAR VE HATALAR VUSLAT YOLCULUĞUMUZA ENGEL OLUR MU? 101

BAZEN DURDUK YERE GÖNLÜMÜ BİR HÜZÜN KAPLIYOR VE İÇİMDEN HÜNGÜR HÜNGÜR AĞLAMAK GELİYOR, BUNUN SEBEBİ NEDİR? 102

KÜRTLERİN İÇİNDE BULUNDUĞU DÜŞMANCA ORTAM HAKKINDA DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR? 103

SADIKLARLA BERABER OLMANIN ÖNEMİ NEDİR? 112

KUL HAKKI NASIL ÖDENİR? 117

DÜNYADA CANIMIZI YAKANLARA KARŞI HAKKIMIZI HELAL ETMEZSEK HESABI NASIL OLUR? 119

AKLINI KULLANMAYAN BİRİ İÇİN NASIL DUA EDEBİLİRİZ? 120

RUHLAR YARATILIRKEN HANGİ MANEVİ BOYUTTAYDI? 120

ANA RAHMİNDE GELİŞEN BEBEĞE RUH NE ZAMAN ÜFLENİR? 121

NEFSİYLE İLAHLIK TASLAYAN KİŞİLERE KARŞI NASIL DAVRANILMASI GEREKİR? 121

ALLAH'IN AYETLERDE SÜREKLİ MERKEPTEN ÖRNEK VERMESİNİN HİKMETİ NEDİR? 123

UYKUMDA DEVAMLI ZİKİR HÂLİNDEYİM, BUNUN SEBEBİ NEDİR? 124

BİZE SİZİ İKRAM EDEN, SİZİNLE HAKKI GÖSTEREN ALLAH'A HAMD OLSUN EFENDİM. 125

DERVİŞ, MÜRŞİDİNİ NE YAPARSA SEVİNDİRİR, BİR DE DEVAMLI KENDİMİ LEVM EDİYORUM, BU HÂLİMDEN NASIL KURTULABİLİRİM? 130

DUAYI NASIL ANLAMAMIZ LAZIM 130

SİZE YENİ TABİ OLDUM. SOHBETLERİNİZİ DEVAMLI DİNLİYORUM. ACABA ÖNCEKİ MÜRŞİDİMİN VİRDİNİ ÇEKMEMDE VE ZİKİR MECLİSLERİNE KATILMAMDA BİR SAKINCA VAR MIDIR? 131

EVLADIN ANNE, BABA ÜZERİNDEKİ HAKKI NEDİR? 133

ALLAH AYETTE "ALLAH VE RESULÜ BİR KONUDA HÜKÜM VERDİĞİNDE MÜ'MİNLERE FİKİR BEYAN ETMEK YARAŞMAZ" BUYURUR. HANGİ KONUDA FİKİR BEYAN ETMEMEMİZ GEREKTİĞİNİ NASIL ANLAYABİLİRİZ?..... 137

14.BÖLÜM..... 139

NEFSİNİ İLAH EDİNENLERE KARŞI NASIL GÜÇ YETTİREBİLİRİZ?..... 141

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İ VE SAHABELERİ ANLATTIĞINIZ SOHBETLERİNİZDE O ANI SANKİ YAŞIYOR GİBİ HİSSETMEMİZİN SEBEBİ NEDİR? 143

BAZI SEBZELERİN ÜZERİNDE "ALLAH" LAFZININ YAZILMASI TESADÜF MÜDÜR? ŞAYET BUNA MUCİZE DERSEK ÜZERİNDE HAÇ İŞARETİ ÇIKAN SEBZELER İÇİN DE MUCİZE DEMEMİZ GEREKMEZ Mİ? 144

PANİK ATAK HASTASIYIM, BUNUN İÇİN BANA DUA VE NASİHATTE BULUNABİLİR MİSİNİZ? 145

İNSANIN SAİD YAHUT ŞAKİ OLDUĞU ÖNCEDEN BELLİ MİDİR?..... 147

ZEKAT'UL FITR İLE IYD'UL FITR KELİMELERİNİN ALLAH'IN FÂTIR İSMİYLE NASIL BİR BAĞI VARDIR?..... 151

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ İLE SAHABELERİNİN İTİKÂFI NASILDI? 152

SEYR-İ SÜLÛK YAPMAK İSTİYORUM; AMA GÜNÜMÜZ TARİKATLARI YOZLAŞTIĞI İÇİN HİÇBİRİNE GİDEMİYORUM, NE YAPMALIYIM?..... 153

BİR İNSANIN İRŞADA YETKİLİ BİR MÜRŞİD-İ KÂMİL OLDUĞUNU NASIL ANLAYABİLİRİZ? 156

KUL, RABBİNİ SEVİNDİRMEK İÇİN NE YAPMALIDIR?..... 156

İNSAN AHİRETE GİTTİĞİNDE ALLAH'IN ONU BİR DOST GİBİ KARŞILAMASI İÇİN DÜNYADA NASIL BİR HAYAT YAŞAMALIDIR?..... 157

GÜNAHLARIMIZ BİZİ ALLAH'TAN UZAKLAŞTIRIR MI?..... 159

KADİR GECESİ'Nİ NASIL ANLAMALI VE NASIL GEÇİRMELİYİZ?..... 160

ALLAH'IN RIZASINI KAZANMASI İÇİN DÜNYA ÜZERİNDE YAŞANAN SIKINTILARA VE SAVAŞLARA KARŞI MÜ'MİNİN NASIL YAPMASI GEREKİR? 162

ALLAH'I TANIMADAN ONA ÂBD OLMAK MÜMKÜN MÜDÜR? 164

GEÇMİŞ VE GELECEKTEKİ HER ŞEY LEVH-İ MAHFUZ'DA YAZILMIŞSA NEDEN ALLAH'A VASIL OLMAYA ÇALIŞALIM? 166

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İN CAHİLİYE DEVRİ'NDE VEFAT EDEN AKRABALARI, İŞLEDİKLERİ GÜNAHLARIN CEZASINI ÇEKER Mİ VE KABİR AZABI GÖRÜR MÜ? 171

GEÇMİŞTEKİ EVLİYALAR, MENKIBELERDE ANLATILDIĞI GİBİ HEP KERAMET Mİ GÖSTERMİŞTİR, YOKSA BU TÜR ANLATIMLAR ABARTI MIDIR? 172

EL ESMAU'L HUSNA'YA ÂŞIK OLMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 173

ALLAH, İNSANI NEDEN YARATMIŞTIR? 174

15.BÖLÜM..... 175

BABAM ÇOK SİNİRLİ VE HER OLAY KARŞISINDA BAĞIRIP BİZE HAKARET EDİYOR. AİLEMİZİN HUZURLU OLMASI İÇİN NE YAPMALIYIZ? 177

SİZİNLE VUSLAT YOLCULUĞU YAPMAK ÇOK ZOR. CANIMIZI, MALIMIZI VERMEK DE YETMİYOR, HAYATIMIZI ALLAH'A VERMEMİZİ İSTİYORSUNUZ. ANLADIM Kİ KUL OLMAK ÇOK ZORMUŞ! 178

İNSAN NEDİR VE BÜTÜN VARLIK NEDEN HZ. İNSANA HİZMET EDER? 182

KADINLARIN ERKEKTEN YARATILDIĞI DOĞRU MU VE HZ. İSA (A.S.) GÖKTEN İNECEK Mİ? 186

MUSTAFA İSLAMOĞLU, RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ İÇİN KUR'AN MEALİNDE PARANTEZ İÇİNDE "KİBİRLİ ADAM" DEMİŞTİR. PEYGAMBER KİBİRLİ OLUR MU? 190

CENAB-I HAKKI ANLATIM TARZINIZ MÜKEMMEL, HAYRAN KALMAMAK MÜMKÜN DEĞİL. ELLERİNİZDEN SAYGIYLA ÖPÜYORUM. 193

BİR KOMŞUM EŞİNİ KAYBETTİ, EVLERİNE GELENLER YETİMLERİ OLDUĞU İÇİN ONLARIN İKRAM ETTİĞİ BİR ŞEYİ YİYİP İÇMİYORLAR. KUR'AN-I KERİM'DE BUNUNLA İLGİLİ BİR AYET VAR MIDIR? 195

İSTİHARE NAMAZINI AÇIKLAYABİLİR MİSİNİZ? 197

SON GÜNLERDE YAŞANAN TERÖR OLAYLARINDAN DOLAYI PSİKOLOJİMİZ BOZULDU. HER AN BİR ENDİŞE İÇİNDEYİZ, NE YAPMAMIZ GEREKİR? 198

EŞİM, KALBİMİ KIRIP BU SAYEDE NEFSİMİ YENEBİLECEĞİMİ SÖYLÜYOR. KALBİMİ ALLAH'A TAM OLARAK ADAMAK İÇİN NE YAPABİLİRİM? 198

NAMAZIMIZIN MİRAÇ OLMASI İÇİN NE YAPABİLİRİZ? 200

BİRİNİN MERHAMETLİ OLUP OLMADIĞI SADECE ZULMETMEYİŞİNDEN Mİ ANLAŞILIR? 203

ALLAH'IN SELAMI ÜZERİNİZE OLSUN, SİZİ ÇOK SEVİYORUZ EFENDİM. 203

ALLAH AYET-İ KERİMEDE "BÜYÜK GÜNAHLARDAN KAÇINIRSANIZ ALLAH SİZİN KÜÇÜK GÜNAHLARINIZI BAĞIŞLAR" BUYURUR. BU KÜÇÜK GÜNAHLAR NELERDİR? 204

"EĞER GÜNAH İŞLEMESEYDİNİZ ALLAH SİZİ HELAK EDER VE YERİNİZE GÜNAH İŞLEYİP PEŞİNDEN TÖVBE EDEN KULLAR YARATIRDI" HADİSİNİ HANGİ AYETLERİN ÖLÇÜSÜNE VURMAK GEREKİR? 205

NAMAZ KILMADIĞIMIZDA "ALLAH SENİ HUZURA KABUL ETMİYOR, BU YÜZDEN NAMAZ KILAMIYORSUN" DİYORLAR. BU DOĞRU MUDUR? 207

NİSA SURESİ 59. AYET'TE GEÇEN ULU'L EMRİ NASIL ANLAMALIYIZ? 208

MELAMİLİK HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİZ NELERDİR? 209

KİŞİ BÜYÜK GÜNAHLARI İŞLEMİŞSE BİLE ALLAH'A DOST OLABİLİR Mİ? 210

BİRİ BANA GÜVEN VERMEK İÇİN "ALLAH'A SÖZ VERİYORUM, ALLAH ŞAHİDİMDİR" DEDİ; AMA SÖZÜNDE DURMADI VE BANA HAKARET EDİP KALBİMİ KIRDI. BEN DE KENDİSİNE BEDDUA ETTİM. ACABA HATA MI YAPTIM? 211

16.BÖLÜM..... 213

VEFAT EDEN EŞİMİN AHİRETTEKİ HÂLİ İÇİN NE YAPABİLİRİM? 215

VEFAT EDEN EŞİM İÇİN TESBİH ÇEKİP YASİN OKUYORUM, BİR DE EL ĞAFUR ZİKRİNİ ÇEKİP RUHUNA HEDİYE EDİYORUM, SEVABI ULAŞIR MI? 216

EŞİM; BİZİM VE KOMŞULARIMIZIN RÜYASINA GİRİP 'BEN ÖLMEDİM' DİYOR, BUNUN HİKMETİ NEDİR? 217

HUŞU İÇİNDE KILINMAYAN NAMAZLAR KABUL OLUR MU VE ŞAŞIRDIĞIMIZ NAMAZLARDA TEKRAR NİYET ETMEMİZ GEREKİR Mİ? 217

KUL OLMAYA ÇOK GEÇ KARAR VERDİM. ŞİMDİ ALLAH'A KUL OLMAYI VE BU ÇABAMDA DUALARINIZI İSTİYORUM. 218

SAÇ BOYAMAK GÜNAH MIDIR? 219

BORCUMUZU ÖDEMEMİZ GEREKEN GÜN GELDİĞİNDE; AMA PARAMIZ OLMADIĞINDA NASIL DAVRANMAMIZ GEREKİR? 220

CEHENNEMDEN ÇIKIŞ YOKSA KUL HAKKINA GİREN MÜSLÜMANLAR CEHENNEME GİRMEZ Mİ? 221

TASAVVUF HAKKINDA BİLGİ VERMENİZ MÜMKÜN MÜDÜR, TASAVVUFUN KÖKLERİ NEREYE DAYANMAKTADIR? 223

TEYZEM UYANIK HÂLDEYKEN AZRAİL'İN YANINA GELDİĞİNİ VE YAVAŞ YAVAŞ RUHUNU ALDIĞINI HİSSETMİŞ, O SIRADA ANNESİ DE "NEDEN BU KADAR GIYBET YAPTIK" DEMİŞ. TEYZEMİN YAŞADIĞI BU HÂL NASIL AÇIKLANABİLİR? 224

SEVİLENİN SEVENLE İLGİLENMEMESİNDE ALLAH'IN MURADI NEDİR? 226

SEFERİ İKEN NAMAZ NASIL KILINIR? 226

BAZILARI KUR'AN'I AKILLARIYLA, KELİME MANASIYLA VE DİĞER AYETLERLE ANLADIKLARINI İDDİA EDİP HÜKÜMLER ÇIKARTIYORLAR VE KELİMELERE KENDİ BEĞENDİKLERİ MANALARI YÜKLÜYORLAR. BÖYLE YAPMALARI DOĞRU MUDUR, BİR DE KUR'AN NASIL OKUNUR VE NASIL ANLAŞILIR? 227

GÜNAHLARI SEVABA ÇEVİREN TÖVBE NASIL YAPILIR VE BU TÖVBENİN ŞARTLARI VAR MIDIR? 229

İKİ ÇOCUĞU DA ZİHİNSEL ENGELLİ OLDUĞU İÇİN PSİKOLOJİSİ BOZULMUŞ OLAN ARKADAŞIMA MANEVİ ANLAMDA NASIL DESTEK OLABİLİRİM? 231

BANA ZULMEDEN AKRABALARIMA HAKKIMI HELAL EDEMİYORUM. İÇİMDEN BİR SES "SARP YOKUŞU AŞAMADIN" DİYOR. BU DURUMDA NE YAPMAM GEREKİR? 232

ALLAH'IN BAZI AYETLERDE BUYURDUĞU "TEHDİT" KELİMESİNİ NASIL ANLAMALIYIZ? 234

YURT DIŞINDA ÇALIŞIYORUM VE KİRADA OTURUYORUM. TÜRKİYE'DE İKİ TANE KİRADA OLAN, BİR TANE DE YAZIN KULLANDIĞIM TOPLAM ÜÇ EVİM VAR. BU EVLERDEN KAÇININ ZEKÂTINI VERMEM GEREKİR? 234

TÖVBE ETTİĞİM HÂLDE SÖZÜMÜ TUTAMIYORUM, SIRF BU YÜZDEN NAMAZ DAHİ KILMIYORUM. BU DURUMDA NE YAPMAM GEREKİR? 235

KİBİR VE ASABİYET HUYLARINDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMAMIZ LAZIM? 236

KÜRTAJ YAPMANIN ALLAH KATINDAKİ CEZASI NEDİR? 238

KUR'AN'DAN HÜKÜM ÇIKARTMA NASIL YAPILIR? ÂLİMLER KABİR AZABINI İNKÂR EDİYORLAR. BÖYLE BİR HATAYA DÜŞMELERİNİN SEBEBİ NEDİR? 239

NAMAZDA BAZI MANEVİ ŞEYLER GÖRÜP KORKTUĞUM İÇİN NAMAZ KILMAYI BIRAKTIM SONRA TEKRAR DEVAM ETTİM, BU HÂL İÇİN NE YAPMALIYIM? 240

SİZE TABİ OLDUKTAN SONRA HAYATA BAKIŞ AÇIM, İNSANLARA DAVRANIŞIM DEĞİŞTİ. SİZE ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM. 242

SİZE TABİ OLAN KARDEŞLERİMİZ İÇİN ALLAH'TAN AF VE MAĞFİRET DİLER MİSİNİZ? 242

DERVİŞİNİZ OLMAK İÇİN SİZİ TELEVİZYONDAN TAKİP ETMEK YETERLİ OLUR MU? 245

DAHA ÖNCE DOĞRU YOLDA OLAN BİRİSİ ŞÜKÜRSÜZLÜKTEN NASIL KURTULUR? 246

NAMAZ, EZANDAN HEMEN SONRA MI KILINMALIDIR? 248

ÇOCUĞUMUN KUR'AN ÖĞRENMESİNİ İSTEMEYEN EŞİME KARŞI NE YAPMALIYIM? 249

17.BÖLÜM..... 253

YARATILIŞIN GAYESİ VE ALLAH'IN BİZİM ÜZERİMİZDEKİ MURADI NEDİR? 255

BİR MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLURKEN TERCİHİMİZİ NEYE GÖRE YAPMAMIZ LAZIM? 260

NAMAZ KILMA YAŞI KAÇTIR VE KILMADIĞIMIZ NAMAZLARI NASIL KAZA EDEBİLİRİZ? 262

KUR'AN'DA NAMAZ KILARKEN BAŞÖRTÜSÜ TAKMA ŞARTI YOKTUR. O HÂLDE BAYANLARIN BAŞÖRTÜSÜZ NAMAZ KILMASINDA BİR SORUN VAR MIDIR? 265

NAMAZ NEDİR VE HER AN ALLAH'IN HUZURUNDA DURABİLMEK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 266

ŞİZOFRENİ HASTASI OLAN BİRİ İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 268

ŞEYTANLARI VE ÜÇ HARFLİLERİ OLAN BİRİYLE ARKADAŞLIK KURMAK DOĞRU MUDUR? 271

BİR MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLAN NE KAZANIR, TABİ OLMAYAN NE KAYBEDER? MÜRŞİDE TABİYETİ BİRAZ AÇIKLAR MISINIZ? 273

MÜRŞİDİN, DERVİŞİNE OLAN YAKINLIĞI İLE DERVİŞİN, MÜRŞİDİNE OLAN YAKINLIĞI NASIL ANLAŞILIR? 275

RAZİYE VE KEMALAT MERTEBESİNDEKİ VELİ ZAT GÜNAH İŞLER Mİ? 277

ÇEVREMİZDEKİLERE KIRILMAMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 277

BAZEN MUHABBETTEN COŞUP ALLAH İÇİN HER ŞEYİ YAPABİLECEĞİMİ DÜŞÜNÜYORUM SONRA DA KENDİME KARŞI BİR GÜVENSİZLİK ÜZERİME ÇÖKÜYOR VE ÜZÜLÜYORUM. BU GÜVENSİZLİKTEN NASIL KURTULABİLİRİM? 278

VEHİM KONTROL ALTINA ALINABİLİR Mİ AYRICA VEHMİN İNSAN VÜCUDUNDA BİR ESMA İLE ALAKASI YAHUT BİR AİDİYETİ VAR MIDIR? 280

ALLAH'I TEFEKKÜR EDERKEN AKLIMIZA BİR SURETİN GELMESİNDE SAKINCA VAR MIDIR? 282

KUANTUM DÜŞÜNCE TEKNİĞİYLE MEDİTASYON YAPMAK DOĞRU MUDUR? . 284

ALLAH'IN İSTEDİĞİ GİBİ BİR KUL OLMAMIZ İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 286

NAMAZDA TESBİHLERDEN SONRA TÜRKÇE DUA EDEBİLİR MİYİZ? 287

KÖTÜLÜK YAPANLARA BİLE İYİLİK YAPMANIN NEFSİMİZE AĞIR GELMEMESİ İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 291

ZALİME NE KADAR SABRETMEK GEREKİR? 292

MEDİNE'DE YAŞAYAN KIZKARDEŞİM VEFAT EDEN ANNEMİN YERİNE HAC YAPABİLİR Mİ VE ONUN ADINA KURBAN KESEBİLİR Mİ? 293

ESKİLERİN "CEHENNEM AYNASI" DEDİĞİ TELEVİZYONU EVLERİMİZİN KUR'AN'A AÇILAN PENCERESİNE ÇEVİRDİNİZ. ALLAH SİZDEN RAZI OLSUN. 294

HANGİ AŞKLAR, SEVGİLER MECAZİDİR VE HAKİKİ AŞKA NASIL ULAŞILIR? 295

18.BÖLÜM..... 297

BİR İNSANIN KENDİSİNE TABİ OLUNMASI KARŞILIĞINDA CENNETİ VA'D ETMESİ DOĞRU MUDUR? 299

BİR İNSANIN ÇEVRESİ ONUN İMTİHANINI NASIL ETKİLER VE KİŞİNİN HRİSTİYAN BİR AİLEDE YETİŞMESİ DEZAVANTAJ MIDIR? 302

GÖRDÜĞÜM RÜYALARI UYANDIĞIMDA HATIRLAMIYORUM, SADECE TARİFİ OLMAYAN BİR MUHABBET DUYUYORUM. BU HÂLİMİ NASIL ANLAMAM GEREKİR? 306

ŞAFİİLERDE ÇORAPSIZ NAMAZ KILINIR MI? 306

ALLAH'A YAKIN OLMAK BANA KÂFİ GELİYOR, BU NEDENLE ALLAH MAHŞERDE BENİM İÇİN NE UYGUN GÖRÜRSE O OLSUN İSTİYORUM. AHİRETLE İLGİLİ BİR DÜŞÜNCEMİN OLMAYIŞI ACABA İMANİ BİR SORUN MUDUR? 309

HADİSLERİN TAMAMINA YAKINI UYDURMADIR, DİYEN KİŞİ DİNDEN ÇIKAR MI? 311

HER MÜRŞİD-İ KÂMİLİN ALLAH'I ZİKRETME YOLU VE YÖNTEMİ FARKLIDIR. BU NEDENLE ALLAH'I DAHA ÇOK ANMAK İÇİN BİRDEN FAZLA MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLABİLİR MİYİZ? 313

MAHŞERDE KİMLER ŞEFAATÇİ OLACAK? 314

KENDİNİ ÇİRKİN BULUP ALLAH'A İSYAN EDEN BİR KİŞİ BUNDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMALIDIR? 315

ALLAH'A TESLİMİYETLE İLİŞKİLENDİREREK KÂBE'NİN ETRAFINDA DÖNMEYİ NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR? 318

EŞİM ASKIDA EKMEK PROJESİ'NE DESTEK VERİYOR; AMA İBADET YÖNÜNDEN ZAYIFLIK GÖSTERİYOR. BU DURUMDA NE YAPMALIYIM? 320

MÜ'MİNLERİN BİRBİRİNE KARŞI EDEPLERİNİN NASIL OLMASI GEREKİR? 321

AKREPLERİN YUVALARI VAR DİYE KURUMUŞ BİTKİLERİ YAKTIM; AMA ORADA KARINCA YUVALARI DA OLABİLİR. BÖYLE YAPARAK ONLARI DA ÖLDÜRMÜŞ OLDUM. ŞİMDİ BUNDAN DOLAYI VİCDAN AZABI ÇEKİYORUM. NE YAPMALIYIM? 323

ALLAH'A GÖRE DÜZELMEMİZ İÇİN AİLEMİZLE ARAMIZA SINIR KOYMAMIZ DOĞRU MUDUR? 324

KUR'AN-I KERİM'DE HZ. MEHDİ İLE İLGİLİ AYET VAR MIDIR? 324

SON GÜNLERDE ARTAN TERÖR VE ŞİDDET OLAYLARINA KARŞI ÇOK ÜZÜLDÜĞÜNÜZÜ GÖRÜYORUZ. BU DA BİZİ ÜZÜYOR. 327

SİZİN SAYENİZDE KARANLIKLARDAN KURTULMUŞKEN TEKRAR KARANLIKLARA BULAŞTIM. TÜM ÇABAMI GÖSTERDİĞİM HÂLDE ESKİ MANEVİYATIMA ULAŞAMIYORUM, NE YAPMALIYIM? 330

HAKKIMLA KÂTİP OLMAK İSTİYORUM; AMA UYGULAMA SINAVINI GEÇTİKTEN SONRA SAVCI, ADAYLAR ARASINDA İSTEDİĞİ ÜÇ KİŞİNİN ATAMASINI YAPMA HAKKINA SAHİP. BU DURUMDA UYGULAMA SINAVINI GEÇTİKTEN SONRA TANIDIĞIM BİR SAVCI ATAMAMI YAPARSA BAŞKASININ HAKKINA GİRMİŞ OLUR MUYUM? 332

EVLENİRKEN NEYE DİKKAT ETMEMİZ GEREKİR VE EVLİLİKTE YAŞANAN SORUNLARI İMANIMIZA ZARAR VERMEDEN NASIL HÂLLEDEBİLİRİZ? 333

EVDE RESİM VE HEYKEL BULUNDURMAKTA HERHANGİ BİR SAKINCA VAR MIDIR? 335

19.BÖLÜM..... 337

SON GÜNLERDE YAŞANAN TERÖR OLAYLARINA KARŞI BAKIŞIMIZIN VE TAVRIMIZIN NASIL OLMASI GEREKİR? 339

AYNI GÜNAHLARI TEKRAR İŞLEMEMEK İÇİN NE YAPMALIYIZ? 354

KADINLAR ERKEKLERE SELAM VEREBİLİR Mİ? 356

BU ZAMANDA MÜCEDDİD VAR MIDIR, VARSA KİMDİR? 357

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İN MUALLİMİ KİMDİR? 357

İMAN NEYE GÖRE ÖLÇÜLÜR? 358

SİZİ SADECE TELEVİZYONDAN TAKİP EDEREK SİZE TABİ OLABİLİR MİYİZ? 362

KABİR OLAN EVLERİMİZ SOHBETLERİNİZLE HAYAT BULDU. SOHBETLERİNİZİ DİNLERKEN İÇİM FERAHLIYOR. RABBİM SİZDEN RAZI OLSUN, YAR VE YARDIMCINIZ OLSUN, SİZİ ÇOK SEVİYORUZ 363

KABUL OLMAYACAK DUAYA ÂMİN DENMEZ, DÜŞÜNCESİ ALLAH'TAN ÜMİDİNİ KESMEK MİDİR? 363

TASAVVUF KİTAPLARINDA VAV VE MİM HARFLERİ BAŞTA OLMAK ÜZERE ARAP HARFLERİNİN ŞEKİL İTİBARİYLE İNSANA BENZEDİĞİ YAZILIR, BU BİLGİ DOĞRU MUDUR? 365

BÜTÜN ÜMMETİN SELAMETE ÇIKMASI İÇİN DUA EDEBİLİR MİSİNİZ? 366

GÖNLÜMÜZÜN HUZUR BULMASI İÇİN NE YAPMAMIZ LAZIM? 368

SIRAT-EL MUSTAKİMDE YÜRÜYEBİLMEK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR? 368

İNSAN, KALP MAKAMINA NASIL ULAŞABİLİR? 369

BAYANLAR İÇİN ÖZEL DERSLERİNİZ VAR MIDIR? 370

GERÇEK İMANI NASIL ANLAMAMIZ LAZIM? 371

YILLARCA EHL-İ BEYTE HAKSIZCA LANET EDİLDİ, SEBEBİ HAYATIMIZ OLAN EHL-İ BEYTİ NEDEN ANLATMIYORSUNUZ? 372

20.BÖLÜM 381

BU ZAMANDA PEYGAMBER VARİSLERİ VAR MIDIR? 383

VUSLAT YOLCULUĞUNU YAPARKEN NASIL DURMAMIZ GEREKİR? 388

TASAVVUFİ MERTEBELERİ VE BU MERTEBELERE NASIL ULAŞACAĞIMIZI AÇIKLAYABİLİR MİSİNİZ? 390

HZ. MUSA (A.S.) İLE HZ. HIZIR KISSASINI NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR? AYRICA ALLAH'IN, HZ. MUSA (A.S.)'A İLİM ÖĞRETMESİ İÇİN HZ. HIZIR (A.S.)'I VESİLE ETMESİNDEKİ HİKMETİ NEDİR? 393

SİZE TABİ OLMAK İÇİN SİZİ ZİYARET ETMEK İSTİYORUM, GELEBİLİR MİYİM? ... 398

İSLAM DÜŞMANLARININ HEDEFİ OLAN VATANIMIZIN BİRLİĞİ VE KARDEŞLİĞİN PEKİŞMESİ İÇİN NE YAPILABİLİR? 399

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İN KIYAMET GÜNÜ MÜ'MİNLERE EDECEĞİ ŞEFAAT NASIL OLACAKTIR? 405

İÇİNDE DOMUZ YAĞI BULUNAN KREMLERİ KULLANMAK HARAM MIDIR? 408

ALLAH'TAN BAŞKASINA SECDE EDİLMEYECEĞİNE GÖRE HZ. YUSUF (A.S.)'A EDİLEN SECDEYİ NASIL ANLAMAMIZ LAZIM? 408

YUNUS EMRE'NİN ÇEKTİĞİ "BEN BİLMEM" ZİKRİNİ YAŞADIĞIMIZ ÇAĞA NASIL UYARLAYABİLİRİZ? 412

EVLATLIK ALINAN ÇOCUKLARIN BLUĞ ÇAĞINDAN SONRA KENDİLERİNİ EVLATLIK ALAN AİLEYE NAMAHREM OLDUĞU DOĞRU MUDUR? 413

SİZİNLE BERABER VUSLAT YOLCULUĞUNDA YÜRÜMEK İSTİYORUM. BENİ İZMİR'DE YÖNLENDİREBİLECEĞİNİZ BİR YER VAR MIDIR? 414

VEFAT EDEN EŞİM ADINA KURBAN KESEBİLİR MİYİM? 414

ALLAH'I MÜŞAHADE ETMEK İÇİN NASIL BİR MANEVİ HÂLE SAHİP OLMAMIZ GEREKİR? BASİRET VE FERASETE SAHİP BİRİ ALLAH'IN CEMALİNİ MÜŞAHADE ETME İMKÂNINA SAHİP MİDİR? 415

MELEKE HÂLİNE GELEN GÜNAHLARDAN NASIL KURTULABİLİRİZ?..... 417

İNSAN MI MÜRŞİDİNİ SEÇER YAHUT MÜRŞİD, DERVİŞLER İÇİN ALLAH TARAFINDAN MI SEÇİLİR?..... 418

GIYBET EDİLEN BİR ORTAMDA YAŞAYAN KİŞİ NASIL BİR TAVIR SERGİLEMELİDİR? 419

RÜYADA RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İ GÖRMENİN HİKMETİ NEDİR? 420

"SİZE GELEN GÜZELLİKLER ALLAH'TAN, KÖTÜLÜKLER İSE SİZİN NEFSİNİZDENDİR" AYETİNE GÖRE BAŞIMIZA GELEN KAZA VE MUSİBETLERİ NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR? 422

EŞİM HADİS VE SİYER KİTAPLARI OKUMADAN KUR'AN-I KERİM OKUYOR. BÖYLE YAPMASI DOĞRU MUDUR VE KİŞİ KUR'AN-I KERİM'İ TEK BAŞINA ANLAYABİLİR Mİ?..... 424

RÜYADA SİZİ GÖRMEMİZİN HİKMETİ NEDİR?..... 428

BORÇLA KURBAN KESİLİR Mİ? 428

ORTAKLAŞA KURBAN KESMENİN ŞARTLARI NELERDİR? ORTAKLARDAN BİRİ SADECE ET İÇİN KURBAN KESERSE DİĞER ORTAKLARIN KURBANI KABUL OLUR MU? 429

KURBAN BAYRAMI'NI NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR?..... 430

21.BÖLÜM..... 433

NAMAZDAYKEN AKLIMA BİNBİR TÜRLÜ KÜFÜR SÖZLER GELİYOR. BAZI HOCALAR BUNUN İMANIN KUVVETİYLE İLGİLİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR, DOĞRU MUDUR? 435

İMANIN KALBE YAZILMASI İÇİN NE YAPMAMIZ LAZIM?..... 437

ZİNAYI SUÇ OLMAKTAN KALDIRAN BİR PARTİYE OY VERMEKLE SORUMLULUK ALTINA GİRMİŞ OLUR MUYUZ? 440

KALP GÖZÜ NEDİR, BİR DE KALP GÖZÜ AÇIK BİR İNSANDA OLAN ÖZELLİKLER NELERDİR? 441

BÜTÜN PEYGAMBERLER HZ. İBRAHİM (A.S.)'IN SOYUNDAN MIDIR? 443

ALLAH, RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'DEN SONRA İNSANLARLA İLİŞKİSİNİ KESMİŞ MİDİR? 444

İNSANLAR NEDEN HABİL'İN DEĞİL DE KABİL'İN SOYUNDAN ÇOĞALMIŞTIR? .. 444

TEVRAT'TA GEÇTİĞİ ÜZERE NUH TUFANI'NDAN SONRA ALLAH NEDEN DÜNYAYA BÖYLE BİR BELA VERMEYECEĞİNE DAİR SÖZ VERMİŞTİR? 445

İNSANLAR DERTLERİNİ NEDEN ALLAH'A ANLATMAZ DA KULLARLA PAYLAŞIR VE DEDİKODU YAPAR. İNSANLARIN GENEL OLARAK ALLAH İLE SOHBET ETMEYİŞİNİN SEBEBİ NEDİR? 446

SESİNİZİ DUYAN TÜM RUHLAR İRŞAD OLSUN İNŞALLAH. SİZİNLE TELEFONDA KONUŞMAK İÇİN NASIL İLETİŞİME GEÇEBİLİRİZ? 448

HAYATIMIZDA SEVGİNİN ÖNEMİ VE YERİ NEDİR? 449

MADDİ VE MANEVİ ZOR DURUMDAYIM, DUALARINIZI BEKLİYORUM. 451

HAC İBADETİMİZİ İSTEDİĞİMİZ ZAMAN YAPABİLİR MİYİZ? 451

DERVİŞ, KENDİ GÖNLÜNDEN MÜRŞİDİYLE KONUŞTUĞUNDA MÜRŞİDİ ONU DUYAR MI? 453

GİTTİĞİM CEMAATTE ŞAHİT OLDUĞUM YANLIŞLARDAN DOLAYI SOHBETLERDEN ARTIK TAT ALAMIYORUM, SİZE TABİ OLSAM BULUNDUĞUM YERE KARŞI NANKÖRLÜK ETMİŞ OLUR MUYUM? 455

İBADETLERİMİ DEVAMLI YAPTIĞIM HÂLDE BAZEN İMANIMLA İLGİLİ ŞÜPHELERİM OLUYOR, BU GÜNAH MIDIR VE BU HÂLDEN KURTULMAK İÇİN NE YAPABİLİRİM? 457

TEHECCÜD NAMAZI NEDİR, NASIL KILINIR? BİR DE TEHECCÜD NAMAZI VACİP MİDİR? 460

NAMAZLARIMIN SADECE FARZLARINI KILIYORUM; ÇÜNKÜ SÜNNETLERİYLE BERABER KILINCA HIZLI HIZLI KILDIĞIM İÇİN HÛŞU İÇİNDE OLAMIYORUM. SADECE NAMAZIN FARZLARINI KILSAM OLUR MU? 462

5 YILDIR CUMA VE BAYRAM NAMAZLARINI KILAMIYORUM. EVDE DE NAMAZ KILAMIYORUM. HER İŞİM TERS GİDİYOR. TEK BAŞIMA BİR YERE GİDEMİYORUM. BUNALIM İÇİNDEYİM, BU HÂLDEN NASIL KURTULABİLİRİM? 463

İMANINDAN ŞÜPHE DUYAN VE BUNA ENGEL OLAMAYAN BİRİ GERÇEK İMANI NASIL KAZANIR VE NASIL TÖVBE EDER? 466

MANA ÂLEMİNE DALMAKTAN KORKUYORUZ. KORKMAMAK İÇİN NE YAPMAK GEREKİR? 467

KABİR AZABI VAR İSE YASİN SURESİ'NİN 52. AYET'İNDE NEDEN İNKÂR EDENLER "YATTIĞIMIZ YERDEN BİZİ KİM KALDIRDI" DİYORLAR. BU AYETİ TEFSİR EDER MİSİNİZ? 469

HAYATIMA SEFALAR GETİRDİNİZ. BENİM İÇİN ALLAH'IN BİR LÜTFUSUNUZ. KARANLIKLAR İÇİNDE KALAN BİR ZAVALLININ SON UMUDUSUNUZ. SİZE BÜTÜN SEVGİMİ VE SAYGILARIMI SUNUYORUM. 471

HZ. MUSA (A.S) ALLAH İLE KONUŞTUĞUNDA SAKİN BİR ŞEKİLDE ASASININ NE İŞE YARADIĞINI ANLATIRKEN ALLAH'IN HİTABINA NASIL DAYANDI VE BU HİTAP İLHAM İLE MİYDİ? 472

22.BÖLÜM..... 477

İŞ YÜZÜNDEN CUMA NAMAZI'NA GİDEMEMEK SORUN OLUR MU VE CUMA NAMAZINI 3 DEFA KAÇIRMANIN HÜKMÜ NEDİR? 479

EKMEĞİN MÜBAREK GÖRÜLMESİNDEKİ HİKMET NEDİR? 481

ALLAH'A KÜRTÇE OLARAK "XWEDE" DEMEK GÜNAH MIDIR? 481

HASTA OLAN KIZIM İÇİN DUA EDEBİLİR MİSİNİZ? 482

CEMAATLER ARASINDA BİRLİK OLMADIĞI İÇİN YANLIŞ YOLDA OLAN BİR CEMAATE GİTMEKTEN KORKUYORUZ. BU DURUMDA NE YAPMAMIZ GEREKİR? 484

DİZİLERDE ÇIKAN MÜSTEHCEN SAHNELERİ VEYA BU TÜR FİLMLERİ İZLEMEK ZİNAYA GİRER Mİ? 489

CİĞERLERİNDEN RAHATSIZ OLAN KIZIM İÇİN NE YAPABİLİRİM? 492

HİÇ SEVMEDİĞİMİZ BİR HUYUMUZU VEYA DAVRANIŞIMIZI NASIL TERK EDEBİLİRİZ? 493

NAMAZLARIMIZI HUŞU İÇİNDE NASIL KILABİLİRİZ? 494

ŞEYHLERİN MUSKA YAPMA GİBİ BİR VAZİFESİ VAR MIDIR? MUSKA YAPAN BİR ŞEYHE TABİ OLUP SONRADAN TÖVBE EDENLERİN TÖVBESİ KABUL OLUR MU? 496

MÜMKÜN DEĞİL; AMA RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ BU ZAMANDA GELSEYDİ DİKKATİNİ ÇEKEN VE YADIRGAYACAĞI İLK ŞEY NE OLURDU? 498

CİNLER İNSANLARA ZARAR VEREBİLİR Mİ? 501

EHL-İ BEYT GERÇEKLERİ SAKLANIYOR, OYSAKİ EHL-İ BEYTİ DAHA İYİ TANIMAMIZ GEREKMEZ Mİ? 506

MANA ÂLEMİNDE SİZİNLE BERABER ÇOK FARKLI ŞEYLERİ MÜŞAHADE ETMEMİZİN HİKMETİ NEDİR? 509

ARŞI TUTAN MELEKLERİN ZİKRİ NASIL YAPILIR? 511

RAHATSIZLIĞIM İÇİN BANA DUA EDER MİSİNİZ? 511

BAYAN VE ERKEĞİN BİRLİKTE ÇALIŞTIĞI BİR ORTAMDA NASIL DAVRANMALIYIZ? 512

ZAHİRİ OLARAK MÜRŞİDİNDEN UZAK OLAN BİR DERVİŞ SADECE SOHBETLERİ DİNLEYİP GÖNÜL BERABERLİĞİ KURARAK VUSLAT YOLCULUĞUNU TAMAMLAYABİLİR Mİ? 513

BAZI HOCALAR ET TAHİYATU DUASINDA “ESSELAMU ALEYKE” KISMINI “ESSELAMU ALENNEBİ” DİYE OKUYUN; ÇÜNKÜ KARŞINIZDA PEYGAMBER YOK, ALLAH VAR. NAMAZDAYKEN BÖYLE YAPARSANIZ ŞİRKE DÜŞERSİNİZ DİYORLAR, BU DOĞRU MUDUR? AYRICA ET TAHİYATU DUASINDA “ESSELAMU ALEYKE” KISMINI “ESSELAMU ALENNEBİ” DİYE OKURSAK BİR FARK OLUR MU? 514

BAYANLARIN ÇALIŞMASI NE KADAR DOĞRUDUR? 516

DİYAR TV YENİ YAŞIYLA BİRLİKTE İÇERİK VE BİÇİM BAKIMINDAN GÜZELLEŞMEYE VE ZENGİNLEŞMEYE DEVAM EDİYOR. EMEĞİ GEÇEN HERKESTEN ALLAH RAZI OLSUN. 519

ZULKARNEYN (A.S.) HAKKINDA BİLGİ VERİR MİSİNİZ? 520

DİYAR TV’NİN YILDÖNÜMÜNÜ TEBRİK EDİYOR VE KANALI HERKESE TAVSİYE EDİYORUM. 520

ÖNSÖZ

"SİZ BİLDİKLERİNİZLE AMEL EDERSENİZ ALLAH SİZE BİLMEDİKLERİNİZİ ÖĞRETİR."

(Hadis-i şerif)

Hamd; insana esmayı talim ettiren, eşyanın hakikatini gösteren ve zahiri, batını bütün ilimleri kuluna bir muradla öğreten, Kur'an'ı indirip beyan eden, Furkan'ın sahibi olan ve kendisinden başka âlim bulunmayan Allah'a mahsustur; çünkü o âlimdir, habirdir, latiftir, El Ekrem'ul Ekrem'indir.

Allah'ın selat ve selamı; Allah'ın nebilerinin, resullerinin, Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.) Efendimiz'in, onun ehlibeytinin, ashabının, Mürşid-i kâmillerin, bütün irşad ehlinin, mü'min ve mü'minâtın, müslim ve müslimâtın üzerine olsun.

İnsan bildiği kadarıyla yaşar; çünkü insan neyi biliyorsa sadece o bildikleriyle düşünebilir, düşündükleri de onun tasavvurunu meydana getirir. Sonrasında insan oluşturduğu bu tasavvuruyla amel işler ve bu amelleri de onda ahlaka dönüşür. Bu yüzden insanın bildikleri çok önemlidir.

Eğer birinin bildiği Allah'ın ona öğrettiği, Allah'ın doğru dediği değilse bu durumda o tasavvurunu yanlış olan ilimlerle şekillendirmiş olur, tasavvuru yanlış olduğu için de ameli yanlış olur, bunun sonucunda da eksik bir ahlaka sahip olmuş olur. Böylelikle de Allah onu kendisine ayna olsun, halife olsun diye yarattığı hâlde Allah'a ayna olamamış, halife olamamış;

yani Allah'ın muradı onun üzerinde gerçekleşmemiş olur. İşte, insanın bildikleri Allah'ın onu yaratmasındaki muradının gerçekleşmesini etkileyecek kadar önemlidir.

Bu durumda herkesin kendisine bakıp "acaba bildiklerim Allah'a göre doğru mudur? Ben ilmimi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ak u pak olan mübarek ilminden mi aldım, yoksa ilmim kirli bilgilerle ve bid'atlerle mi doludur?" diye tefekkür etmesi gerekir. Eğer kendine dönüp baktığında "benim bildiklerim Allah'ın vahyine göre doğrudur" diyorsa Allah mübarek etsin; çünkü o, bid'atin, küfrün karışmadığı, tertemiz bir ilme, marifete sahiptir, dolayısıyla o, rabbine karşı ihlaslı, âşık, mü'min bir kuldur.

Yalnız, bunun da bir ölçüsü vardır. Allah'ın vahyinin ilmine sahip olanlar, her anda nasıl bir muameleyle karşılaşırsa karşılaşsınlar mutlaka "Allah, ben onun sevdiği, razı olduğu gibi yapayım, onun El Esmau'l Husna'sının tecellisini kazanayım ve rabbime ayna olayım, halife olayım diye beni imtihana tabi tutuyor" deyip Allah'ın hesabını yaparlar. Aynı şekilde onların bu hesabı mutlaka amele dönüşür ve hayatlarını yaşarken etraflarına El Esmau'l Husna'yla muamele edip Resulullah (s.a.v.) Efendimiz gibi, sahabeler gibi güzel yapmaya, doğru yapmaya çalışırlar.

Hâl böyleyken insanın yaşadığı herhangi bir olay karşısında verdiği tepkisi Allah'ın vahyine uymuyorsa o hâlde bilmesi lazım ki bildiklerinin içinde kir vardır, bu nedenle tasavvuru kirlenmiştir, tasavvuru kirlendiği için de ameli kirli olmuş, ahlakı güzelleşememiş ve kendisinden El Esmau'l Husna amel olarak tecelli etmemiştir. Herkes kendi hayatına bakıp kendini bu şekilde ölçüye vurursa manevi olarak ne

yaptığını, nerede olduğunu bilir. Eğer ölçüye uymadığı hâlde hâla bildiğini, doğru yaptığını zannediyorsa sadece kendi kendini kandırmış olur.

Her ne bilirsek bilelim bilmemiz lazım ki asıl ilim; rabbimizi bilme ve kendimizi tanıma ilmidir. Bunun dışında kalan her ilim aslında bu ilme sahip olmak için bir araçtır, basamaktır, dolayısıyla Allah'ı bilme dışında hiçbir ilim hakiki manada ilim değildir, sadece bu ilme açılan bir kapıdır.

İnsan neyi bilirse bilsin şayet Allah'ın huzurunda nasıl duracağını, gönlünü Allah'a nasıl çevireceğini bilmiyorsa, gönlü her neyle meşgul olursa olsun bir seferde "Allah" deyip gönlündeki her şeyi nasıl boşaltacağını ve rabbiyle nasıl aşk ve istiğrak hâlinde olacağını bilmiyorsa; gönlüne, aklına, arzularına nasıl hâkim olacağını bilmiyorsa, rabbiyle arasındaki bütün perdeleri aradan nasıl çekeceğini, bütün her şeyden gönül itibariyle yüz çevirip nasıl rabbiyle beraber olacağını bilmiyorsa o hâlde isterse bütün kitapları ezberlemiş olsun o hâla hiçbir şey bilmiyor demektir; çünkü o daha işin temelini, ilim öğrenmedeki asıl gayeyi yaşamamış, Allah'ın huzurunda durmayı öğrenememiş ve kendisini yaratan rabbiyle muhatap olamamıştır; yani Allah'ın ona ilmi öğretmesindeki muradı daha onun üzerinde gerçekleşmemiştir.

İşte, bir Mürşid-i kâmile tabi olmanın da asıl sebebi budur. Mürşid-i kâmil, dervişe asıl ilmi öğretir; yani kulun gönlünü nasıl rabbine döndürebileceğini, düşüncelerine, nefsine nasıl mâlik olabileceğini ve rabbinin huzurunda nasıl duracağını ona öğretir, bunu kula talim edip kulun tasavvurunu Allah'ın vahyiyle yeniden inşa eder. Bunu

yaparken de fıtratlarına göre vuslat yolculuklarını nasıl yapabiliyorlarsa herkesi öyle yürütür. Şimdiye kadar gelmiş bütün eyvliyaullahın hepsi hep bu metodla kendilerini bilmiş, rablerini tanımış, nefislerine arif olmuş ve Allah'a vasıl olmuştur.

Biz de "Söz Hakkı Soru ve Sorunlar" sohbetlerimiz dahil olmak üzere yaptığımız bütün sohbetlerde bu husus üzerinde durduk ve kardeşlerimize yaratıldıkları makama nail olabilmeleri için yaş, kuru hiçbir şeyi eksik bırakmadan her şeyi apaçık bir şekilde beyan ettik.

Kardeşlerimiz sohbetleri okuduklarında Allah'ın izniyle bunu görecekler ve Allah'ın kendilerini yaratmasındaki muradını tüm hakikatiyle öğrenip rablerinin âlimi, arifi, âşığı olacaklar inşallah.

TAKDİM

"HER SORUNUN MUTLAKA BİR CEVABI VARDIR, CEVABI OLMAYAN HİÇBİR SORU YOKTUR."

Pir Muhammed Hüseyin (R.A.)

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz zamanında sahabeler bilmedikleri bir konu olduğunda onu Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e soruyor, işin doğrusunu bizzat Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'den öğreniyorlardı. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ebedi âleme intikalinden sonra ise Müslüman olanlar imani ve ameli konuları sahabelerden öğrenerek hayatlarını yaşamışlardır.

Sahabelerden sonraki dönemde gelen âlimler de gerek meşrep gerek istişare farklılıklarından dolayı Kur'an-ı Kerim'i farklı yorumlamış, bunun sonucunda imani ve ameli konularda farklı yorumlar meydana gelmiş, bu farklılar da mezhepleri doğurmuştur. Böyle olunca Müslümanlar zahiri ve batıni konularda fırkalara ayrılmış ve dinimizin içerisine birçok bid'atler de girmiştir. Bu da İslam âlemi içerisinde maalesef hâlen bile devam eden birtakım imani sorunlara yol açmıştır.

Günümüze baktığımızda âlimler hâla bazı konularda söz birliği sağlayamamakta, her biri kendi içtihadına göre Kur'an'ı yorumlamaya çalışmakta, özellikle imani bazı konuların cevabını dahi verememektedir.

Biz de isteyen herkes rabbini Kur'an'dan bilsin, hakkı, hakikati anlasın diye kardeşlerimizle beraber Diyar TV'de "Söz Hakkı Soru ve Sorunlar" programını hazırladık. Öyle ki sorusu olan herkes sorusuna Allah'ın vahyine göre cevaplar bulsun, bir sorunu olduğunda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yaptığı gibi yapabilsin, kafasında en ufak bir karışıklık, gönlünde en ufak bir meşguliyet kalmasın; çünkü Allah'ın yolu mutmain olma, sûkun bulma, her türlü şüpheden arınıp Allah ile beraber olma yoludur, muhlis, salih, sadık bir kul olma yoludur.

Hazırladığımız Söz Hakkı programında bizi izleyen kardeşlerimizden gelen soru ve sorunlara verdiğimiz cevapları, başta televizyon izleme imkânı bulamayan kardeşlerimiz için, sonrasında cevapları bir metin olarak okumak isteyen tüm kardeşlerimiz için kitap hâline getirdik ve kardeşlerimizden gelen soruların hiçbirini ayırt etmeksizin kitabımızın içine dahil ederek kitabımızı yediden yetmişe herkesin okuyunca rahatlıkla anlayabileceği şekilde oluşturduk.

Kardeşlerimiz "Söz Hakkı Soru ve Sorunlar" kitabını okuduklarında dinlerini Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sahabelerine öğrettiği şekilde öğrenecekler ve şimdiye kadar öğrendikleri batıllardan, bid'atlerden temizlenerek Allah'ın vahyinde indirdiği, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in gönlünde, hayatında yaşadığı İslam'la, selamet diniyle müşerref olacaklar inşallah; çünkü bizi izleyen kardeşlerimizin soru ve sorunlarına cevap verirken Allah'ın vahyetmediği ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in beyan etmediği hiçbir şey

söylemedik, bununla beraber Allah'ın bize müşahade ettirmediği hiçbir şeyi de anlatmadık.

Bu nedenle "Söz Hakkı Soru ve Sorunlara Allah'a ve Resulüne Göre Cevaplar" kitabını okuyan herkes; fıkıhtan, akaide, tasavvuftan, şeriata kadar zahiri ve batını konulardaki genel ve güncel bütün sorularına cevap bulacak ve inşallah dini hakkında anlamadığı hiçbir şey kalmayacaktır.

11.BÖLÜM

ANNE VE BABAYI DİNLEMENİN SINIRI NEDİR? ONLARI HANGİ KONULARDA DİNLEMELİ, HANGİ KONULARDA DİNLEMEMELİYİZ?

Hangi konuda olursa olsun mutlaka "acaba Allah bize ne cevap vermiş, nasıl bir yol takip etmemizi emrediyor" diye soruyu rabbimize sormamız gerekir. Bununla beraber resulü nasıl yapmış, sahabeye nasıl öğretmiş, nasıl tavsiye etmiştir, diye soruyu bir de resulüne sormamız gerekir.

Anne, baba hakkı, kul hakkı, kardeş hakkı, mü'min kardeşi hakkı, insan hakkı, hatta hayvan hakkı, varlık hakkı, eşya hakkı denince öncelik olarak Allah'ın hakkını anlamamız; yani Allah'ın hakkını takdir etmemiz gerekir. Allah ayet-i kerimede **"onlar Allah'ın hakkını takdir edemediler"**[1] buyurmuştur. Allah'ın hakkını takdir edebilmek için de kendimizin, annemizin, babamızın, kardeşlerimizin, bütün varlığın hakkını Allah'a göre takdir etmemiz lazım.

Allah anne, babaya nasıl muamele edeceğimizle ilgili ayet-i kerimede **"onlardan ikisi veya biri senin yanında yaşlandığında onlara 'öf' bile deme, onları azarlama. Nasıl ki sen küçükken onlar seni büyüttülerse (rahmet kanatlarını üzerine gerdilerse) sen de rahmet kanadını onların üzerine ger"**[2] buyurmuştur. Bu, anne, babanın evladına muhtaç olduğu veya yaşlandığında evladına ihtiyaç duyduğu her an için geçerlidir. Yani nasıl ki onlar küçükken seni yetiştirdilerse sen de bir bebeği yetiştirir, büyütür gibi onlara muamele et ve onlara "öf" bile deme, onlara herhangi bir şekilde kırıcı bir söz söyleme, kırıcı bir tavırda bulunma, tabir-i caizse onlara yüzünü bile ekşitme, buyurdu Allah.

İnsanın anne, babasına muamele ederken önce şükreden bir kul olması gerekir. Biri verdiği nimetlere karşılık Allah'a

[1] Hac /74, Zümer /67
[2] İsrâ/ 23-24

şükrediyor, hamd ediyorsa aynı şekilde nimete vesile olana da teşekkür eder. Anne, baba bizim için hayra, nimete vesile olmuşsa, Allah onların üzerinden bize nimetlerini ikram etmişse bu durumda bizim de Allah'a karşı şükredici bir kul olabilmemiz için annemize, babamıza şükretmemiz, teşekkür etmemiz gerekir. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"Allah'a ve anne, babanıza şükredin"**[3] buyurmuştur.

Anne, babaya şükretmek başka, itaat etmek başka bir şeydir. Bu ikisi birbirinden farklıdır. Anne, babaya şükretmeyen, daha doğrusu kendisi için nimete vesile olana şükretmeyen Allah'a şükretmiş olmaz, o zaten şükreden bir kul değildir. Eğer şükreden bir kul olsaydı nimete vesile olana da teşekkür ederdi. Bundan dolayı Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"nimete vesile olana şükretmeyen (teşekkür etmeyen) Allah'a şükretmiş olmaz"*[4] buyurmuştur.

Neden nimete vesile olana teşekkür etmeyen, Allah'a şükretmiş olmaz?

Çünkü böyle biri nankör biridir, nimetin kıymetini bilmeyen ve nimete karşılık teşekkür etmeyen biridir. Vesile olana teşekkür etmeyerek kendi hâlini ortaya koymuştur. Bu yüzden biri vesileye şükretmiyor, nankörlük yapıyorsa Allah'a karşı da nankördür. Biri bizim için nimete vesile oluyorsa o kişi her kim olursa olsun ona mutlaka teşekkür etmemiz gerekir ki Allah'a şükreden bir kul olmuş olalım.

Peki, anne, babamızı dinlememizin ölçüsü nedir?

Allah ayet-i kerimede **"onlar (ananız, babanız) bilgileri olmamalarına rağmen (Allah'a şirk koşmanın ne olduğunu bilmemelerine rağmen senin de kendileri gibi olmanı isterlerse)**

[3] Lokmân /14
[4] Tirmizi, Birr 35; Ebu Davut, Edep 11

bilgisizce Allah'a şirk koşmanı isterlerse (seni buna zorlarlarsa) onlara itaat etme (saygı gösterme)"[5] buyurmuştur. Ayetin doğru meali böyledir.

Allah'a kul olmaya çalışırken hiç kimse önümüzde engel olmamalı, mâni olmamalıdır, daha doğrusu rabbimize kul olma yolunda hiç kimseyi engel olarak tanımamalıyız, bunu yaparken de anne, babamıza işi en güzel şekilde izah etmeliyiz. Böyle yaptığımız hâlde bizi dinlemezlerse o zaman Allah'ın bir emri daha vardır. Bu durumda Allah'ın ayetin devamında "onlarla dünyada iyi geçin"[6] buyurduğu üzere anne, babamızla iyi geçinmemiz lazım. "Onlarla iyi geçin" derken "onları kırma, üzme, sen onlara olan muamelenle bana âbd olduğunu, şükreden bir kul olduğunu ortaya koy; çünkü ben seni şükreden bir kul olarak görmek istiyorum" buyurdu Allah.

Mesele karşımızdaki insanların hâline göre muamele etmek değil mesele; rabbimizin bizi gördüğünü bilip muameleyi öyle yapmaktır. Allah bizi şükreden bir kul olarak görmek istiyorsa o hâlde bize düşen de; şükreden bir kul olup dünyada anne ve babamızla iyi geçinmek, onları kırmamak, üzmemek ve onların gönüllerini almaktır. Aynı şekilde gücümüzün yettiği kadarıyla onlara yardım edip onları sevindirmektir. Anne, babamız gayrimüslim de olabilir, bu fark etmez. Yine de bizim şükreden bir kul olmamız, dünya hayatında onlarla iyi, güzel geçinmemiz; ama iş, imana, Allah'a itaate gelince hiçbirini dinlememiz gerekir; çünkü bir konuda Allah'ın emri varsa orada artık kula itaat yoktur. Buna anne, baba da dâhildir. Bunu da anne, babamızı kırmadan, üzmeden yapmamız gerekir.

[5] Lokman /15
[6] Lokmân /15

RABBİMİN DOSTLUĞUNU KAZANMAK VE BENİ TABİ TUTTUĞU İMTİHANLARDAN EN KISA ZAMANDA GEÇMEK İSTİYORUM, NE YAPMALIYIM?

Rabbimizin rızasını, dostluğunu, cemalini kazanabilmek için bütün hayatımızı Allah yolunda sarf etmeyi, hayatımız boyunca Allah'a kul olmayı, âbd olmayı göze almamız gerekir. Yoksa "iş hemen olsun, bitsin" demek doğru değildir. Eğer gönül itibariyle beraber olmuşsak zaten yolculuğumuz başlamıştır ve Allah'a vuslat yolculuğumuz çabamız, gayretimiz nisbetinde hız kazanır. İnşallah duamız kabul olur. Tabi ki duamıza bir de fiili duamızı ilave edip tavrımızı ortaya koymamız ve bu yolda çabamızı, gayretimizi sarf etmemiz gerekir.

İmtihan; kazanma imkânı demektir. Mesele; başımıza gelen imtihanlar esnasında doğru yapmaktır ve şeytanı değil Allah'ı sevindirmektir. Şayet doğru yapar, güzel yaparsak mutlaka kazanırız.

İmtihanı doğru anlamamız lazım. Acaba Allah mı bizi bir imtihana tabi tutuyor yoksa biz mi kendi kendimiz için imtihanlar çıkarıyoruz! Bir de işin bu tarafı vardır. Eğer yanlışlarımızdan dolayı sıkıntılar yaşıyorsak o hâlde buna tövbe edip istiğfar etmeli ve yaptığımız yanlışları düzeltmeye çalışmalıyız ki önümüzdeki engeller kalkmış olsun.

İster kendi ellerimizle yaptıklarımızdan dolayı, isterse de elimizde olmayan nedenlerden dolayı Allah'ın bizi imtihana tabi tutması olsun her zaman doğru ve güzel yaptığımızda mutlaka kazanırız ve hep beraber kazanacağız inşallah.

EŞİMDEN GİZLİ OLARAK ÇOCUKLARIMIN GELECEĞİ İÇİN ON BİN LİRA PARA BİRİKTİRDİM. BU PARANIN ZEKÂTI VAR MIDIR?

Zekât vermek Allah'ın emridir. Bu nedenle her ne için toplanırsa toplansın paranın mutlaka zekâtı vardır ve verilmesi gerekir. Kardeşimizin, eşinden habersiz bu parayı biriktirmesi normal bir durum içinde doğru değildir; fakat eşiyle aralarında sorun, sıkıntı yaşanıyor ve kardeşimiz gerektiği şekilde eşinden para alamıyorsa o hâlde çocukları için böyle bir tedbir almaya gitmesi caiz olabilir. Yoksa eşinden gizlemesi doğru değildir.

Bir de şayet eşi, çocuklar için kullansın diye kendisine harçlık vermişse o zaman kardeşimizin "işte, ben bu parayı onların geleceği için saklıyorum" deyip çocuklarını bundan mahrum etmesi onlara zulüm olur. Kardeşimizin kendi hakkından feragat edip şahsı için harcaması gerektiği parayı biriktirmesinde belki bir sorun olmaz; ama doğruluk açısından bu da uygun değildir. Bununla beraber kendisine verilen parayla gerekeni yapmış, çocukları için harcamışsa, bu para da gerçekten fazla kalmışsa o zaman inşallah biriktirmesinde bir sorumluluk olmaz ve o paranın zekâtını vermesi gerekir.

KABİRDEKİ SORULARA CEVAP VEREBİLMEMİZ İÇİN NASIL BİR HAYAT YAŞAMAMIZ LAZIM?

Birine rabbin kimdir; yani seni terbiye eden kimdir, kime uydun, kime itaat ettin, kime tabi oldun, kimin terbiyesini, rabliğini kabul ettin, diye sorulduğunda cevabı "Allah" olursa o hâlde kabirdeyken de bu soruya "Allah" cevabını verebilir; ama başkalarının terbiyesini kabul etmiş, başkalarından eğitim görmüş, hayatını başkalarına göre yaşamışsa o zaman böyle birinin rabbi, Allah olmamış olur, dolayısıyla o kişi kabirdeki "rabbin kim" sorusuna da cevap veremez.

"Rabbim Allah'tır" diyebilmek için Allah'a âbd olmak, onu her şeyden, hatta canından da çok sevmek ve onun terbiyesini; yani Kur'an'ın terbiyesini kabul etmek gerekir. Aynı şekilde Allah'ın nebisinin yolunu kabul edip ona tabi olmak gerekir ki "rabbim Allah'tır, beni terbiye eden, büyüten, eğiten, bana öğreten, beni rızıklandıran Allah'tır" diyebilelim.

Kul, hayatını kimin emrettiği şekilde yaşıyorsa onu ilah olarak kabul etmiş olur; çünkü ilah her şeyden çok sevilen demektir. Bu durumda bir kul en çok neyi seviyorsa o sevdiği, kendisinin ilahıdır, dolayısıyla da ona uyar ve onun rabliğini kabul eder.

Allah ayet-i kerimede **"ister Allah deyin, ister rahman deyin, en güzel isimler Allah'ındır"**[7] buyurur. Allah isminden sonra Kur'an'da en çok geçen isim Allah'ın Rab ismidir. Mesela; Allah ayetinde **"sizin rabbiniz Allah'tır"**[8] buyurmuştur. Bu yüzden bizim de "benim rabbim Allah'tır" dememiz lazım; çünkü Allah **"sizin de bizim de rabbimiz Allah'tır, deyin"**[9] buyurmuştur. Allah bir şey söylediyse doğru olan odur. Yoksa onu anlamadan kendi kendimize farklı bir mana yüklememiz doğru değildir.

"Rabbimiz Allah'tır, peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'dir, kitabımız da Kur'an'dır" diyebilmek için gerekli şartlar vardır. Kabirde dilimizin bunları söyleyebilmesi için hayatımızı imanımıza göre yaşamış olmamız gerekir. Eğer hayatı "rabbim nasıl emretmiş, nasıl seviyor, nasıl razı olur" diye yaşıyorsak bu durumda rabbimiz Allah'tır. Her konuda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olmaya, uymaya, onun ahlakına bürünmeye çalışıyor ve onu kendimize örnek alıyorsak peygamberimiz de Hz. Muhammed (s.a.v.)'dir. Yoksa kimi örnek alıyor, kime uymaya,

[7] İsrâ /110
[8] En'âm /102
[9] Bakara /139, Ankebût /46

tabi olmaya, benzemeye çalışıyorsak bizim peygamberimiz, örneğimiz, önderimiz o olur.

Aynı şekilde "kitabın nedir" sorusuna cevap verebilmemiz için Allah'ın ayetlerine iman etmemiz ve o ayetleri imana, ahlaka, amele dönüştürmemiz gerekir. Öyle ki kitabımız Kur'an olabilsin. Yoksa hangi kitaba göre yaşıyorsak bizim kitabımız o kitaptır ve o kitabın yazarı da bizim rabbimizdir.

Allah bizi böyle bir şeyden muhafaza etsin inşallah.

ORUÇ TUTMAK İSTİYORUM; AMA TUTUNCA GÖZÜM KURUYOR. DOKTORUN VERDİĞİ İLAÇLARI KULLANMAK İÇİN ORUCUMU DAHA SONRA TUTSAM OLUR MU?

Evet, ilacımızı kullanalım. Bir de orucu sadece gıda kesmekten ibaret zannetmemiz yanlıştır. Kaldı ki göz ilacı bir gıda değildir, insanı doyurmaz, göz için kullanılan ilaç orucu bozmaz. Kardeşimizin bunun dışında bir sıkıntısı yoksa orucunu tutmasında, ilacını da kullanmasında herhangi bir sorun yoktur. Gönlü bu konuda rahat olsun.

HAYIZLIYKEN NAMAZ KILINIR MI, KILINMAZSA NEDEN KILINMAZ?

Bu dinin bir peygamberi vardır ve bu dini uygulamalı olarak o öğretmiştir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ehl-i beytine, mü'minlere *"hayızlıyken namaz kılınmaz"*[10] dediyse daha sonra da *"kazası gerekmez"*[11] dediyse bu durumda bize düşen onun söylediğine tabi olmaktır; çünkü Allah ayet-i kerimede **"de ki: Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin ve**

[10] Buhari, Hayz, 19, 24, Vüdû, 63; Müslim, Hayz, 62
[11] Buhari, Hayz, 20; Tirmizi, Savm, 67

günahlarınızı mağfiret etsin."[12] Yani imanınızı kabul etsin, buyurmuştur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in söylediği her şeyin mutlaka bir hikmeti vardır ve onu mutlaka Allah'ın emriyle söylemiştir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in uygulaması böyle olduğu için bizim de ona tabi olmamız ve böyle yapmamız gerekir.

Sahabe annelerimiz anlatır.

Bir hac esnasında, Hz. Ayşe (r.a.) annemiz rahatsızlandı ve ağlamaya başladı. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz onun ağladığını görünce "hayırdır, neden ağlıyorsun" diye sordu. Hz. Ayşe (r.a.) annemiz de "ben rahatsızlandım, şimdi ne yapacağım" dedi. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ona "tavaftan başka bütün ibadetleri yap"[13] buyurdu. Hz. Ayşe (r.a.) annemiz de tavaf dışındaki diğer ibadetlerin hepsini yaptı.

Evet, dediğim gibi; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in uygulaması nasılsa doğru olan odur, dolayısıyla bizim de öyle yapmamız gerekir.

Kardeşimizin rahatsızlığı süresince kılmadığı namazları kaza etmesi gerekmez. Söyledim; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz her işini Allah'ın emriyle yapar; çünkü bu dinin peygamberi odur. Biz de dinimizi ondan öğreniyoruz. Bu yüzden ona tabi olmamız lazım.

EŞİM SOHBETLERİ İZLEMEME İZİN VERMİYOR VE BANA ÇOK SIKINTI ÇIKARIYOR. BEN DE ONA BEDDUA ETTİM; AMA ÇOK PİŞMAN OLDUM. EŞİMİN BU TAVRI KARŞISINDA NE YAPMAM GEREKİR?

Her ne olursa olsun, karşımızdakine beddua etmek değil dua etmek ve "Allah seni ıslah etsin, Allah iman versin, Allah seni şükreden bir kul yapsın" demek gerekir. Allah ayet-i kerimede

[12] Âli İmrân /31
[13] Buhari, Hayz, 1, 7, Hacc, 71

“zerre kadar hayır, zerre kadar şer, göklerde de, yerin derinliklerinde de, bir kayanın içinde de olsa Allah onu mutlaka karşınıza getirir”[14] buyurmuştur. Bu; Allah onu sadece ahirette değil dünyada da karşınıza getirir ve onun cezasını çekersiniz, demektir. Şayet biri Allah yolunda yürümeye çalışan bir kula mâni olmaya, sıkıntı vermeye çalışıyorsa şeytana tabi olmuş, şeytanın emrine girmiş ve şeytan onu kullanıyordur. Bundan dolayıdır ki Allah’a kul olmaya, ibadet etmeye çalışan birine sıkıntı veriyor! O kişi zaten musibetin en büyüğüne uğramıştır. Bununla beraber mutlaka Allah’ın gazabına da uğrar.

Bu yüzden böyle birine beddua etmek yerine dua etmek, yardımcı olmaya çalışmak gerekir. Buna rağmen verdiği sıkıntıya devam ederse Allah mutlaka gerekeni yapar ve hiç kimsenin hakkını hiç kimsenin yanında bırakmaz. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *“bir mü’min, bir mü’mine sertçe baksa ona hakkı geçer”* buyurur. Yakınlık derecemiz her ne olursa olsun öncelikle mü’min kardeşiyiz. Eğer bir mü’minin sadece sert baktı diye başka bir mü’mine hakkı geçiyorsa o hâlde birinin Allah yolunda yürümeye çalışan kişiye sıkıntı vererek onun bedduasını alması bir felaket olur. Evet, hiç kimsenin hakkı kimsede kalmaz; ama yine de bizim karşımızdakine beddua yerine dua etmemiz ve yardımcı olmaya çalışmamız lazım.

Allah, kardeşimizin yardımcısı olsun inşallah.

ORUÇ NEDİR VE RAMAZAN BAYRAMI’NIN ÜÇ, KURBAN BAYRAMI’NIN DÖRT GÜN OLMASININ HİKMETİ NEDİR?

Ramazan ayı; Kur’an ayıdır, Kur’an’ın indiği aydır; çünkü Kur’an, Kadir Gecesi’nde indirilmiştir ve Kadir Gecesi, Ramazan ayı içindedir. Allah ayet-i kerimede **“Allah bütün geçmişteki**

[14] Lokmân /16

ümmetlere orucu nasıl farz kıldıysa size de orucu öyle farz kılmıştır"[15] buyurur. Demek ki oruç bütün insanlık için gerekliymiş!

Peki, orucu nasıl anlamamız lazım?

Oruç; kendini tutmak, nefsine hâkim olmak ve nefsine güç, kuvvet yettirmek demektir. Allah bize Ramazan ayında oruç tutturarak nefsimize hâkim olmamızın eğitimini yaptırır. Bu yüzden Allah "imsaktan iftara kadar yemeyin, içmeyin, helal olanı bırakın"[16] buyurmuştur.

Biri Allah emrettiği için helal olanı bile yapmıyorsa o hâlde kendini haramdan kesinlikle korur ve muhafaza eder. Bunun sonucunda da on bir ay boyunca haramları yapmamak için kendine güç yettirip nefsine "dur" diyebilir; çünkü Allah "helal olanı yeme, içme" dediği için o da yememiş, içmemiş, Ramazan ayında nefsine hâkim olmanın eğitimini görmüştür, dolayısıyla Ramazan'dan sonra harama yaklaşmaz; yani kendisine güç yettirir. Yoksa oruç sadece yemekten, içmekten kesilmek için değildir; nefsine hâkim olabilmek, güç yettirebilmek, nefsine ibadet ettirebilmek ve kulluk yaptırabilmek içindir. Bu, orucun hikmetlerinden sadece bir tanesidir.

Bir de beden aç kaldığında, ona yedirmeyip içirmediğimizde ruhumuzun, gönlümüzün manevi hâli ortaya çıkar ve gönlümüz üzerindeki perdeler aralanır, bu sefer de gönlümüzü doyurmamız gerekir. İşte, oruç tutmakla gönlümüzü doyurmuş oluruz.

Tabi, gönlümüzü sadece oruçla değil bir de elimizden geldiği nispette Allah'ın vahyiyle, ayetlerle, tefekkürle, secdeyle, zikirle, tesbihle, hamdla, tekbirle doyurmaya çalışıp güçlendirmemiz lazım. Bu nedenle Ramazan ayında nefis

[15] Bakara /183
[16] Bakara /187

zayıflarken gönül, maneviyat güçlenir, kuvvetlenir. Allah'a kul olmak, âbd olmak ve Hz. İnsan olmak için bu gücü, kuvveti bir ay boyunca kazanırız sonrasında geriye kalan on bir ayı Ramazan ayıymış gibi yaşayabiliriz.

Kardeşimiz ayrıca Ramazan Bayramı'nın neden üç gün, Kurban Bayramı'nın ise neden dört gün olduğunu sormuş.

Kurban Bayramı Hac Bayramı'dır. Kurban Bayramı'nın birinci gününden itibaren dört gün boyunca kurban kesme imkânı vardır. Bu yüzden bu dört gün boyunca haccı tamamlayabilmek için kurban kesilebilir. Ramazan ayında ise böyle bir şart yoktur.

Aslında Ramazan Bayramı üç gün değil bir gündür. Ramazan Bayramı'nda iki gün de resmî tatil olduğu için sanki Ramazan Bayramı üç günmüş diye anlaşılmıştır.

Peki, Ramazan'dan sonra bir gün bayram yapmamızın hikmeti nedir?

Biz Ramazan ayı boyunca rabbimizin emrine itaat ettiğimiz, kulluğumuzu yapmaya çalışıp manevi olarak kazandığımız için bu bir günde kazancımızın sevincini yaşarız; yani Ramazan Bayramı manevi kazancımıza sevinelim diyedir. Bayram sevinç günüdür. Bu yüzden bayramı, cennetten bir gün olarak anlamamız gerekir. O gün, Allah'a kul olanlar sevinmelidir, sevinmek onların hakkıdır.

Aynı şekilde biri hayatını yaşarken her günü Ramazan olursa ahirete giderken son günü de bayram olur. Böyle bir kul için cennetteki her gün bayramdır, bayram günüdür, sevinme günüdür.

Allah bizi hayatını Ramazan olarak yaşayanlardan ve hayatının sonu bayram olanlardan eylesin inşallah.

ORUÇ NASIL TUTULMALIDIR? KUR'AN-I KERİM'DE ORUÇ TUTMA EMRİ VAR MIDIR, BİR DE ALLAH ŞEKİL OLARAK ORUCUN KURAL VE ŞARTLARINI BELİRTİYOR MU?

Elbette ki Kur'an'da oruç tutma emri vardır. Bir ayetten örnek vermek gerekirse; Allah iftardan imsaka kadar yememeyi, içmemeyi, bununla beraber itikâftayken eşle beraber olmamayı[17] emretmiştir. Bunlar aynı zamanda orucu bozan şeylerdir. Geriye kalan teferruatı da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz beyan etmiştir.

Mesela; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz orucun ne zaman tutulacağını beyan ederken *"Ay'ı gördüğünüzde orucu tutun, Ay'ı tekrar gördüğünüzde bayram edin"*[18] buyurmuştur. Bu nedenle Ramazan ayında oruç Güneş'e göre değil Ay'a göre tutulur. Bu yüzden de Ramazan ayı bazen yirmi dokuz, bazen de otuz gün olur.

Evet, Allah oruç için "imsaktan iftara kadar yemeyin, içmeyin" buyurur. Dolayısıyla orucu bozan hâllerden uzak durduğumuzda oruç tutmuş oluruz. Allah bunu aynen böyle beyan etmiş, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de ne bir eksik ne bir fazla olarak aynen böyle uygulamıştır. Bununla beraber Allah, kullarına kolaylık tanıyıp **"oruç tutamadığınızda sonraki günlerde sayıyı tamamlayın"**[19] buyurmuştur. Yani orucun kural ve şartlarını Allah belirlemiş, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de aynen öyle uygulamıştır.

[17] Bakara /187
[18] Buhari, Hadis No:1909; Müslim, hadis No:1081
[19] Bakara /185

EŞİM BANA HEP TAVIR YAPIYOR, KENDİSİNE HAKKIMI HELAL ETMEYECEĞİMİ SÖYLESEM DE UMURSAMIYOR, NE YAPMAM GEREKİR?

Bu bir iman meselesidir. Bilmemiz lazım ki eşler bir araya gelmiş iki ortak değildir. Eşler; ebedi hayatlarını, Allah'ın rızasını, dostluğunu, cemalini ve cenneti birlikte kazanabilmek için bir araya gelmiştir. O hâlde dünyada birbirleri için huzur olmalı, saadet olmalıdırlar.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"kadınların en hayırlısı; eşi kendisine baktığında gönlü huzurla dolandır"*[20] buyurmuştur. Tabi, aynı şey erkek için de geçerlidir.

Allah ayet-i kerimede eşi anlatırken **"Allah, sizi tek bir nefisten yarattı ve gönlünüz yanında sükûn bulsun (huzur bulsun, sekinet bulsun) diye ondan da eşinizi yarattı"**[21] buyurduysa o hâlde eşlerin birbirlerini gördüklerinde gönüllerinin huzurla dolması gerekir. Şayet eşler, Allah'ın hesabını yapmadan eş olmaya çalışırsa o zaman kendilerini birbirlerinin ortağı, karşılıklı haklara sahip iki ayrı insan olarak görürler ki bu bakış da doğru bir bakış değildir.

Peki, eşlerin birbirlerine olan bakışı nasıl olmalıdır?

Eşler kendilerini iki ortak gibi değil bir görmelidir. Eğer kendilerini bir olarak görürlerse biri mutlu olduğunda mutlaka öteki de mutlu olur. Biri huzursuz olduğunda ötekinin huzurlu olması mümkün olmaz; çünkü bir olmuşlardır. Bu yüzden biri, eşini ne kadar mutlu ederse kendisi de o kadar mutlu olur. Aynı şekilde biri karşısındakine ne kadar huzur verirse o da o kadar huzurlu olur.

[20] Nesâi, Nikâh 14
[21] Â'raf /189

Biri eşine huzur vermeye çalışırken eşi onun tersi olarak nankör biri olabilir. Eğer eşini sürekli mutlu etmeye çalıştığı hâlde eşi nankörlük yapmaya devam ediyorsa o eş için yapılabilecek hiçbir şey kalmaz ve onların ailevi ilişkileri artık zoraki arkadaşlık gibi olur ki o zaman da aile olmamış olurlar. O evde büyüyen çocuklar da psikolojik olarak sorun, sıkıntı yaşarlar ve bu sorunları büyüdüklerinde o çocukların önlerine gelir. İster kız çocuğu ister erkek çocuğu olsun büyüyüp evlendiklerinde evlenmeden önce ailelerinde gördükleri geçimsizliğin korkusunu yaşarlar, bu sıkıntıları evlenince dahi devam eder. Hatta bazen olur ki ömür boyu bu sorunu çözemez ve üstlerinden atamazlar.

Bunun olmaması için eşlerin birbirine "ben böyle istiyorum, sen de böyle yap" demememeleri gerekir, bu üslup doğru bir üslup değildir. Bunun yerine birbirlerine "Allah'ın istediği, sevdiği budur" demeleri gerekir. Aynı zamanda eşler kendine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in, sahabenin hayatını örnek almalı ve Allah'ın emrini, resulünün tavsiyesini birbirine anlatmalı, öğretmelidir. Biri eşine böyle davranırsa güzel yapmış olur, artık dinleyip dinlememesi eşine kalmıştır. Şayet dinlemiyorsa yapılması gereken şey sadece dua etmektir. Allah, eşine hidayeti verirse o aileye, yuvaya mutluluk gelir, saadet gelir, huzur gelir.

Bilmemiz lazım ki bir evde Allah'ın hesabı yapılınca, Allah o eve rahmetiyle tecelli edince, melekler oraya misafir olunca o ev huzurla, mutlulukla, saadetle dolar; ama sorun ve sıkıntı olursa o zaman da o evde şeytan bulunur, şeytanın olduğu yerde de huzur olmaz, mutluluk olmaz, saadet olmaz, sadece sıkıntı olur, aile fertlerinin "ben" demesi, "bence, bana göre" demesi olur. Bunun sonucunda herkes "sen şöyle yaptın, böyle yapmadın" deyip birbirinin hatasını, kusurunu yüzüne vurur.

Şeytanın en sevdiği şey; aileyi, yuvayı bozmak ve evde sıkıntı çıkarmaktır. Şeytan bunu yaptığında evde huzur diye bir şey kalmaz, hatta eşler ibadetlerini bile yapamazlar. Hâlbuki eşlerin,

evlerinde Allah'ın rızasını kazanmaya çalışmaları, ibadet etmeleri, Allah'ın kelamını okumaları ve birbirlerine Allah'ın ayetlerini, resulünün hadislerini anlatmaları gerekir. İşte, bir evde Allah'ın hesabı yapılmaz ve eşler kendilerini bir olarak değil de ortak olarak görürlerse böyle kavga etmeye, birbirlerine sıkıntı vermeye başlarlar, böylelikle evleri cehenneme dönüşür ve çocuklar da dahil olmak üzere o evde bulunan insanların gönlü cehenneme döner.

Unutmayalım ki buna sebep olan kişi mutlaka cezasını çeker; yani etrafına verdiği sıkıntıyı kendisi çok daha şiddetli bir şekilde görür. Bu da yaptıklarına karşılık onun cezasıdır; çünkü zerre kadar hayır, zerre kadar şer kaybolmaz, mutlaka insanın karşısına gelir.

Eşlerden biri hayrı istiyorsa, rabbinin rızasını istiyorsa yapması gereken şey; sabredip güzel ve doğru yapmaya devam etmektir. Böyle yaparsa karşılığında "Allah sabredenleri sever."[22] "Allah sabredenlerle beraberdir"[23] ayetlerinde Allah'ın buyurduğu üzere Allah'ın beraberliğini ve sevgisini kazanır.

Allah'ın rızasını, sevgisini, beraberliğini kazanmak için her türlü sıkıntı çekilmeye değerdir. Eğer Allah'ın rızasını, beraberliğini gözetip sabretmeye çalışırsak kazandığımızı görürüz. Yanlış yapanlar da mutlaka pişman olur, tövbe ederler. İnşallah, iş işten geçmeden pişman olurlar. Yoksa Allah herkese hakkını mutlaka teslim eder.

[22] Âli İmrân /146
[23] Bakara /153, 249, Enfâl /46, 66

ERKEĞİN, EŞİNE VERDİĞİ ZİYNETİ ONDAN İZİNSİZ OLARAK SATMA HAKKI VAR MIDIR? BİR DE BAYAN, EŞİNDEN ZİYNETİNİ GİZLEME HAKKINA SAHİP MİDİR?

Erkeğin, eşine verdiği ziyneti ondan gizli satmaya hakkı yoktur; çünkü o ziynet artık kendisine değil eşine aittir, dolayısıyla eşine ait olan bir şeyi ondan gizli alıp satamaz. Erkek de kadın da ayrı ayrı olarak mal sahibi olma hakkına sahiptir ve bu hakkı onlara Allah vermiştir.

Peki, kadının, eşinden ziynetini gizlemeye hakkı var mıdır?

Eğer o ziynet kendi şahsına aitse gizleyebilir. Aslında eşlerin böyle olmaması gerekir. Biraz önce söylediğim gibi; eşlerin bir olmaları, birinin sevinci ötekinin, ötekinin sıkıntısı da diğerinin sıkıntısı olmalıdır; yani eşler kendilerini ayrı ayrı değil bir olarak görmelidir. Eğer bir olurlarsa kimse eşinden habersiz bir şekilde onun ziynetini satamaz veya eşinden ziynetini gizleyemez.

Bununla beraber kadın kendisine ait olan bir ziyneti yahut başka bir şeyi eşi alıp satar diye gizleme hakkına sahiptir; çünkü bu ziynet ona aittir.

YETİMİ OLAN BİRİ ZEKÂT VEREBİLİR Mİ?

Ortada bir mal varsa o hâlde ne olursa olsun o mala zekât düşer. Sonuçta zekât yapılan ticaretten, kazançtan verilir. Eğer bir mal ticaretten kazanılmışsa bu durumda o kazancın zekâtı verilmelidir. Şayet kişinin yetimleri varsa o zaman da zekâtını başka yetimlere vermesi en doğrusu, en uygunudur.

DÖVMENİN GUSÜL ABDESTİNE MANİ OLDUĞU DOĞRU MUDUR?

Bu, doğru bir bilgi değildir. Dövme de tıpkı kına gibidir, dolayısıyla ne gusle ne de abdeste manidir.

Bununla beraber kişinin, derisinde bir sorun, sıkıntı oluşmuşsa ve o kişi de derisinin üzerine bez bağlamışsa o kişinin abdest alırken derisine sardığı bezin üstünü mesh etmesi abdest alması için yeterlidir, aynı şey gusül abdesti için de geçerlidir.

Dövme ise derinin altındadır, derinin altında olduğu için abdeste ya da gusle mâni olmaz; ama dövme yapılması doğru değildir; çünkü kişi dövme yaparak kendi kendine eziyet etmiş ve Allah'ın yarattığını tahrif etmiş olur. Böyle biri aslında "vücudumda dövme olsa daha güzel olur" deyip bunu bilmeden yapmıştır.

Her ne kadar dövme yapmak doğru olmasa da dövme abdest alınmasında herhangi bir engel teşkil etmez. Kardeşimizin gönlü rahat olsun.

Aslında böyle şeyleri sorun yapmak doğru değildir. Allah bizden kulluk istiyor, âbdiyet istiyor. Bu yüzden "malını, canını vermeden cenneti alamazsın"[24] buyuruyor! Dolayısıyla dövmeyle meşgul olmak şeytanın hilesidir. Biz rabbimizi sevmeye, tanımaya çalışalım, aynı şekilde kendimizi tanımaya ve kulluğumuzu yapmaya çalışıp gönlümüzü böyle şeylerle meşgul etmeyelim. Şeytan bizi böyle basit şeylerle meşgul edebilir; ama biz onu dinlemeyelim.

[24] Tevbe /111

SİZİNLE OLDUĞUMUZ İÇİN HAMD EDİYORUZ. ALLAH BİZİ SİZDEN AYIRMASIN İNŞALLAH.

Allah ayet-i kerimede **"Allah'a karşı takva sahibi olun ve sadıklarla beraber olun"**[25] buyurmuştur. Bu yüzden sadık olmak için ya da sadıksak sadakatimizi korumak için sadıklarla beraber olmamız gerekir. Bir de Allah, Fatiha Suresi'nde kendisine nimet verdiği kullarla beraber olmamızı emretmiştir. Eğer Allah'ın nimet verdiği kullarla beraber olmazsak ya gazaba uğrarız ya da dalâlette kalırız.[26]

Sadıklarla, kendisine nimet verilen kullarla beraber olup onlar gibi yapmaya çalışacağız ki biz de Allah'ın nimet verdiği kullardan ve sadıklardan olabilelim.

Allah bizi hak olan cemaatten kıl payı kadar bile ayırmasın inşallah.

EŞİMİN VE ÇOCUKLARIMIN İBADET ETMESİ İÇİN NASIL DUA EDEBİLİRİM?

Sadece bizim dua etmemiz yetmez, onların da kendilerine dua etmeleri lazım. Öyle ki duamız onların duasına destek olsun ve duamız kabul olsun.

Evet, kardeşimiz hem ibadetini yapmaya çalışıyor hem de aile efradının ibadet ehli olmasını istiyor, Allah'ın **"kendinizi ve ehlinizi yakıtı taşlar ve insanlar olan ateşten koruyun"**[27] ayetinde emrettiği gibi ehlinin ebedi hayatını dert ediniyor, bu nedenle ailesinin ateşe girmemesi için dua ediyor. Kendini cehennem ateşinden koruyup cennete taşımaya çalışırken eşini ve

[25] Tevbe /119
[26] Fatiha /6-7
[27] Tahrîm /6

çocuklarını da cennete taşımaya çalışıyor. Bu; Allah'ın, bütün kullarına verdiği peygamberi bir vazifedir.

Kardeşimizin bu çabası, gayreti mutlaka ona kazandırır ve Allah onun bu emeğini, ehlinin kulluğunu dert edinmesini boşa çıkarmaz, meyvesini verdirir, böylelikle ailesi Allah'a döner inşallah.

Kardeşimiz en güzel duayı hâliyle, tavrıyla, gönlüyle yapıyor. Zaten bundan daha kuvvetli bir dua olmaz. Bu yüzden Allah onun duasını kabul eder ve aile efradı büyük pişmanlıklar yaşamadan Allah'a döner inşallah.

Ailemizin ebedi hayatı için gösterdiğimiz çaba ve gayretten yorulmayalım; çünkü her hâlimiz, tavrımız, onlara yardım etme isteyişimiz mutlaka bize de, onlara da kazandırır. Eğer bu duamız olmasaydı kim bilir ailemizde nasıl sıkıntılar yaşanmıştı! Yani aslında duamız kabul olmuş ve ailemizi korumuştur. Böyle dua etmeye devam edelim inşallah.

BİR ŞEYHE TABİYDİM; AMA ŞEYHİM BENİ BIRAKTI VE HAKKIMDA AĞIR SÖZLER SÖYLEDİ. SİZİ TANIDIKTAN BERİ İSE KENDİMİ SOHBETLERİNİZDEN ALAMADIM. İLK DEFA RABBİME BU KADAR YAKIN OLDUĞUMU HİSSETTİM, ARTIK SİZE TABİ OLMAK İSTİYORUM. ACABA DOĞRU YAPMIŞ OLUR MUYUM?

Bir mü'min, ferasetiyle dostunu düşmanından ayırt etmelidir; çünkü mü'minin feraseti vardır. Bu nedenle Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"mü'minin ferasetine karşı takva sahibi olun; çünkü mü'min, Allah'ın nuruyla bakar (imanıyla bakar)"*[28] buyurmuştur. Ferasetle baktığımızda bize kimin zarar, kimin fayda verdiğini, kimin dost, kimin düşman olduğunu mutlaka anlarız.

[28] Tirmizi, Tefsiru'l Kur'an, 16; Suyuti, Camiu's Sağir, 1, 24

Bizi Allah'a, kendi kendimize yaklaştıran, gönlümüzü Allah'a, ahirete döndüren ve bize güzellikler yaptıranlar dostumuzdur. İsmi, yakınlık derecesi her ne olursa olsun bunun tam tersi olanlar da bizim düşmanımızdır. Bizim de gönlümüze bakıp tercihimizi, takdirimizi buna göre yapmamız lazım. Ebedi hayatımız için yapacağımız takdir bizim kendi elimizdedir, Allah bu tercihi bize teslim etmiştir, biz de kararımızı doğru verip yolumuzu öyle yürüyeceğiz inşallah.

Devamlı olarak bütün kardeşlerimize söylüyoruz; bizimle beraber yürüdüklerinde Allah'a her gün biraz daha yaklaşmıyor, Allah'a karşı muhabbetleri, samimiyetleri, yakınlıkları artmıyor, her gün biraz daha cennete yaklaşmıyor, gönülleri Allah'ın isimleriyle cennete dönmüyorsa; yani biraz daha merhametli, sabırlı, hoşgörülü, affedici, ikram edici olmuyorlarsa hemen burayı terk etsinler, bizi de kendilerini de meşgul etmesinler ve nerede kazanabiliyorlarsa oraya gitsinler; çünkü kim, kiminle beraber yürümek istiyorsa ona gitmeli ve onunla yürümelidir.

Evet, kim nerede kazanabiliyorsa yeri orasıdır. Kul kendi kendini kandırmadan gönlüne dönüp baktığında bunu hemen anlar. Yoksa birinin, mürşidiyle beraber olduğu hâlde hiç değişmeden, ilerlemeden, Allah'a yaklaşmadan "şeyhimiz bizi kurtarır, bize şefaat eder" demesi sadece kendi kendini kandırmasıdır. Allah, kulundan âbdiyet istiyor, Hz. İnsan olmasını, yeryüzünde halife olmasını ve kendisine ayna olmasını istiyor. Her bir kul da böyle olmakla yükümlüdür. Bu nedenle istisnasız her kardeşimiz için velayetten aşağısına razı olmuyorum, olamam! Zaten kendilerine "ya veli olma kararını bizimle beraber verir ve velayeti almak için çabanızı gösterirsiniz ya da bizi meşgul etmeyin" diyorum.

Birinin Allah'a dost olma kararı varsa buyursun gelsin, dergâhımızın kapısı da, gönül kapımız da kendisine açıktır. Zaten bizde bundan başka bir şey de yoktur. Hâl böyleyken biri bizimle

velayeti kazanamıyor, Allah'a dost olamıyorsa hemen burayı terk etmeli ve Allah'a âbdiyetliği, dostluğu kazanabileceği başka bir yere gitmelidir.

Kardeşimiz de kendi gönlüne baksın ve rahat olsun, nerede kazanabiliyor, vuslat yolculuğunu nerede yapabiliyorsa yeri orasıdır, kendisine hayırlı yolculuklar diyoruz.

VEFAT EDEN BİR BABANIN ADAĞINI ÇOCUKLARI YERİNE GETİREBİLİR Mİ?

Bir baba vefat ettiğinde şayet malı varsa borçları malından ödenir, sonra da mirası Allah'ın emrettiği gibi pay edilir. Malı yoksa borcunu varisleri öder.

Adak da borç demektir. Allah ayet-i kerimede **"Allah'a verilen söz sorumluluğu gerektirir"**[29] buyurmuştur. Birinin babası hayattayken Allah'a "böyle yapacağım" diye söz vermişse adak adamış olur. Bu durumda vefat ettiğinde malı yoksa varisleri babalarının borcunu ödemeli ve bu adağını yerine getirmelidir. Hatta bu onların üzerine de borçtur, bu yüzden borçlarını ödemelidirler.

Sahabeden biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e *"ya Resulullah! Babam hac için niyet etmişti; ama vefat etti. Onun yerine ben haccedebilir miyim" diye sorar. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de ona "eğer babanın borcu olsaydı öder miydin" diye sorar. Sahabe "evet" deyince Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "işte, hac da babanın üzerine borç olmuştur, bu yüzden onu ödemen gerekir, babanın yerine o haccı yap"*[30] buyurur. Adak adamayı da böyle anlamak gerekir.

[29] Ahzâb /15

[30] Buhari, Hac, 1; Müslim, Hac, 407; Tirmizi, Hac, 86-87

AŞK YARATILAN BİR VARLIK MIDIR VE ALLAH İLE İLGİLİ OLAN TARAFI NEDİR?

Aşk; Allah'ın zati tecellisidir. Allah'ın isim ve sıfat tecellisi ise başkadır. Allah bir kula sıfatlarıyla, isimleriyle tecelli ederken zati tecellisi de bu esma tecellisine dâhildir ve bu tecellinin karşılığı aşktır, muhabbettir.

Örnek vermek gerekirse; Allah bir kulunun gönlüne rahmetiyle tecelli ettiğinde bu rahmet tecellisinin içinde aşk da, muhabbet de vardır ve bu aşk, muhabbet imandır; yani sevmektir.

İnsan, aşktan ibarettir, dolayısıyla insanın hakikatinde aşktan başka hiçbir şey yoktur; çünkü Allah ona zatıyla, sıfatıyla tecelli etmiştir. Allah'ın sıfatları insandaki aşka elbise olmuştur; yani insan, Allah'ın isimlerinin güzelliğini elbise olarak giymiştir. Bununla beraber bu isimlerin özünde aşk vardır, muhabbet vardır. Bu aşk ve muhabbet de Allah'ın zati tecellisidir.

KAYINBABAMA GİTMEYECEĞİME DAİR KUR'AN ÜZERİNE YEMİN ETTİM. EĞER GİDERSEM BUNUN HÜKMÜ NE OLUR?

Yemin etme konusunda genel itibariyle yanlış bir anlaşılma vardır. Sanki Kur'an'a yemin edilince yeminlerin en büyüğü yapılmış gibi zannedilir. Oysaki bu doğru değildir. En büyük yemin; Allah adına yapılan yemindir. Kur'an ise Allah'ın kelamıdır.

Kur'an adına yemin edilmemesi gerekir; çünkü Allah'tan başkasının ya da başka bir şeyin adına yemin edilemez. Bu; hâşâ yemin edilen şey Allah'ın yerine konulmuş manasına gelir. Yalnız, Kur'an, Allah'ın kelamı olduğu için, bir de kardeşimiz Allah'tan başka bir şey adına yemin edilmeyeceğini bilmediği için yaptığı yeminde bir sorun olmaz inşallah! Bu durumda kardeşimizin yapması gereken şey; yemininin diyetini verip kayınbabasına ziyarete gitmesidir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"herhangi bir konuda yemin ederseniz sonra ise yemininizin tersinin daha hayırlı olduğunu görürseniz bu durumda yemininizi bozun ve daha hayırlı olan o işi yapın, aynı zamanda yemininizin kefaretini de verin"*[31] buyurmuştur. Yapılması gereken şey de budur.

Yemine karşı verilecek kefaret on fakiri doyurmaktır. Kardeşimizin bu kefareti vermeye gücü yoksa daha sonra ödenmek üzere yeminini bozmalı ve bu hayrı geciktirmemelidir, dolayısıyla hemen kayınpederine ziyarete gitmelidir.

Kaynana, "ana konumunda olan" kayınbaba da "baba konumunda olan" manasına gelir. İnsan, nasıl ki kendi anne, babasına karşı sorumluysa ve onlara muhabbetini, saygısını, yakınlığını göstermesi gerekiyorsa aynı şekilde bu sevgisini ve yakınlığını kaynanası ile kayınbabasına da göstermelidir. Bu hem erkek hem kadın için geçerlidir.

Evet, kardeşimiz ettiği yemini bozup kayınbabasına ziyarete gitsin sonra da yemininin diyetini ödesin. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in emri böyledir.

BAYANLARIN, YÜZDEKİ TÜYLERİNİ VE KAŞINI ALDIRMASI GÜNAH MIDIR?

Yüzde çıkan kıllar kadınlar için bir fazlalık olduğundan belki alınmaması daha günahtır. Bayanlar nasıl ki yüzlerini yıkayıp temizliyorlarsa fazla tüylerden de yüzlerini temizlemelidir. Kaşlarını ise asıl yaratılışlarını bozmadan düzeltmeleri uygundur; yani kaşlarının hepsini almaları doğru değildir.

Aslında böyle şeylere takılmak yanlıştır. Allah ayet-i kerimede kadınlar hakkında **"o süs içinde yetiştirileni mi**

[31] Buhari, Ahkâm 5, 6, Eyman 1, Keffârât 10; Tirmizi, Nüzûr 5; Müslim, Eymân 19, İmâre 13.

beğenmiyorlar."[32] Yani savaşa gidemeyen, Allah'ın sadece güzellik olarak yarattığı kadınları mı beğenmiyorlar, buyurmuştur.

Allah kadını süs içinde, zarif olarak yaratmıştır, dolayısıyla güzel olmak, güzel görünmek kadınların fıtratında vardır. Bu yüzden kadınlar güzel olmaya çalışırken fıtratlarına uyarlar ve kaşları ile yüzlerindeki fazla tüyleri alırlar.

Bir de şöyle düşünmek gerekir; kadın, yüzündeki fazla tüyleri almazsa eşi bu hâliyle onu sever mi, gönlü huzurla dolar mı? -Elbette ki dolmaz. O hâlde kadın temiz olmalıdır. "Allah çok çok temizlenenleri sever."[33] Bu hem manevi temizlik hem de zahiri temizlik için böyledir.

Evet, bu gibi şeylere takılmak doğru değildir; çünkü bunlar kullukla, imanla ilgili sorunlar değildir. İmanı, kulluğu bilmeyenler böyle şeylere takılır ve sanki bunlar dinmiş gibi "işte, şöyle giyinmek gerekir, kaşı aldırmamak gerekir" derler.

Söylemiştim; Allah bizden canımızı istiyor, ayet-i kerimede **"Allah mü'minlerden cennet karşılığında mallarını ve canlarını satın almıştır"**[34] buyuruyor. Dolayısıyla malını ve canını vermedikçe cenneti bulamazsın! Sen ise kalkmış "yüzündeki kılları alırsan cehenneme gidersin" diyorsun! Bunu kim söylüyor, sen hangi dini, kimin dinini anlatıyorsun!

Evet, gönlümüzü böyle şeylerle meşgul etmememiz, aksine Allah'ın muhabbetiyle doldurmamız ve Allah tecelli etsin diye gönlümüzü hazırlamamız gerekir.

[32] Zuhrûf /18
[33] Bakara /222, Tevbe /108
[34] Tevbe /111

İSLAMIN BEŞ ŞARTI DOĞRU BİR TABİR MİDİR? ŞAYET SADECE İMKÂNI OLANLAR HACCA GİDEBİLİYORSA O HÂLDE PEYGAMBERİMİZ "HAC, İSLAMIN ŞARTIDIR" DER Mİ?

Şartlar tek başına yeterli değildir, bir de şartların oluşması için gerekli şartlar vardır. Örnek vermek gerekirse; biri hastaysa oruç tutma şartı onun için geçerli değildir. Eğer iyileşme imkânı yoksa bu durumda oruç tutmaz, sadece orucun filtresini, diyetini verir.

Birinin de hacca gitmesi için o kişinin bir maddi imkânının olması gerekir. Şayet maddi imkânı yoksa hac ona şart olmaz; ama maddi durumu müsait olduğunda bu defa hacca gitmek kendisine şart olur. Aynı şekilde fakir birinin hayatı boyunca zekât verme imkânı olmazsa onun için de zekât şart olmaz.

Görüldüğü gibi; oruç, hac ve zekât gibi şartlar kişinin durumuna göre geçerli olan şartlardır. Geriye sadece namaz ve kelime-i şehadet kalır. Kelime-i şehadet zaten imanın kendisidir. Allah ayetinde **"Allah hiç kimseye gücünün yetmediği bir sorumluluğu (bir yükü) yüklemez"**[35] buyurmuştur. Dolayısıyla kul, gücünün yettiğinden sorumludur, gücü ne kadar yetiyorsa şartlar ona o kadar farz olmuş olur. Bunu böyle anlamak gerekir.

ARAPÇAYI İYİ BİLEN BİR İNSAN KUR'AN'I KENDİ BAŞINA ANLAYABİLİR Mİ?

Evet, anlar; ama anladıkları sınırlı olur. Kur'an-ı Kerim'de hem muhkem hem de müteşabih ayetler vardır; yani ayetlerin hem zahiri hem de batını tarafı vardır. Kulun da önce ayetin zahirini, ardından ayetin hikmetini anlaması gerekir. Allah'ın her

[35] Talak /7

ayetten mutlaka bir muradı vardır ve kul bu muradı mutlaka bir hikmet ehlinden öğrenmelidir.

Allah ayet-i kerimede **"Allah kime hikmet vermişse ona pek büyük bir hayır vermiştir"**[36] buyurur. Herhangi bir ayetteki Allah'ın muradının ne olduğunu ancak hikmet ehli anlar. Biri hikmet ehli değilse Allah'ın o ayetteki hikmetini anlayamaz. Bu yüzden kişinin sadece kendi başına ayetleri okuyarak "ben Kur'an'ı anladım" demesi doğru değildir; çünkü anlaması için ayetlerin hikmetini de bilmesi gerekir. Allah'ın ayetlerini ders edinmek Allah'ın emridir. O hâlde yapılması gereken şey; Allah'ın ayetlerini hikmet ehlinden ders edinip her birinin hikmetini anlamaya, öğrenmeye çalışmaktır. Öyle ki ayetin hem zahiri hem de manevi tarafının hikmetini anlayabilelim. Ayetin hikmetini anlayabilmek için de Allah'ın bize hikmet ilmini öğretmesi gerekir. Bu ilim; manevi bir ikram, manevi bir nimettir. Eğer Allah kendini bize tanıtırsa rabbimizi tanıdığımız için muradını da bilir, anlarız.

İnsanın tek başına Kur'an okuyup "ben ayetleri kendi kendime anlarım" demesi cehâletinden dolayıdır. Ayrıca bu hâli kendisi için zulüm olur, "ben kendime yeterim" deyip kendini müstağni görmek ve kibirlenmek olur. Allah ayet-i kerimede **"her bilenin üzerinde bir bilen vardır"**[37] buyurmuştur, dolayısıyla herkes herkese muhtaçtır. Bizim de ayetlerin hikmetini bir bilenden öğrenmemiz lazım.

Kulun, bildiklerini öğretmeye çalışırken aynı zamanda bilmediklerini de öğrenmeye çalışması gerekir. Son nefese kadar bu böyledir. Misal; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bütün hayatı boyunca hem Allah'ın kendisine öğrettiklerini öğrenmiş hem de bu öğrendiklerini sahabelere öğretmiştir. Bütün insanlara düşen de budur; yani hem öğrenmek hem de öğretmektir.

[36] Bakara /269
[37] Yûsuf /76

Kul bir ayeti elli defa okumuş olabilir; ama elli birinci defa tekrar okuduğunda gönlünde başka bir hikmet, başka bir mana açılır; yani Allah ona başka bir ufuk açar. Bu nedenle Allah'ın ayetlerini tekrar tekrar okuyalım, bir de ayetleri tekrar tekrar okuyanlardan ders edinelim. Böyle yaparsak çok farklı şeyler öğrendiğimizi görürüz.

Allah kibirlenenleri, "ben bana yeterim" deyip kendini beğenenleri sevmez.[38] Mesela; birinin bana bir harf öğreteceğini bilsem yeminle söylüyorum gidip onun yanında diz çöker ve o harfi öğrenirim; çünkü o harf ebedi hayatım için bana lazımdır. Unutmayalım ki kul bildiği, öğrendiği kadarıyla rabbini tanır ve imana sahip olur. Bu yüzden Allah ayet-i kerimelerde "**hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?**"[39] "**Allah'tan ancak âlim kulları layıkıyla haşyet duyar**"[40] buyurmuştur. Âlimlerin layıkıyla Allah'tan haşyet duymasının sebebi Allah'ı bilmeleri, tanımalarıdır. Bizim de kendimizi, insanları, kâinatı, bütün varlığı Allah'ın kitabı, ayeti olarak okumamız gerekir ki rabbimizi tanıyalım ve ondan layıkıyla haşyet duyalım.

Allah, kuluna bir şey öğretirken bunu başka bir kulu üzerinden yapar ve bazen bir çocuğun, bazen bir cahilin, bazen de bir gayrimüslimin üzerinden kuluna öğretir. Kula düşen de; hikmeti bulduğu yerde almak, ayrıca öğrenmeye, anlamaya çalışırken öğrendiklerini de başkalarına öğretmektir. Yoksa kibirlenmiş, kendini beğenmiş ve kendini müstağni görmüş olur ki bu da onun için felaket olur.

[38] Nisâ /36, Nahl /23
[39] Zümer /9
[40] Fâtır /28

GÜNLÜK HAYATTA DAĞINIK BİRİYKEN SOHBETLERİNİZİ DİNLEDİĞİM SIRADA ETRAFIMI TOPLAMAYA VE DERLİ TOPLU OLMAYA ÇALIŞIYORUM. BUNUN HİKMETİ NEDİR?

Eğer etrafımız dağınıksa o hâlde gönlümüz dağınık, demektir. Gönlümüz toparlandığında ise etraftaki dağınıklık bizi rahatsız etmeye başlar. Biz de gönlümüzde olması gerekenler yerli yerine oturunca etrafımızı, masamızı, evimizi düzeltmeye başlarız.

Aslında düzelen, tertipli hâle gelen kendi gönlümüzdür. Gönlümüz tertipli olunca etrafımızı da düzeltiriz. Bu, manevi bir durumdur ve gönlümüzden gelen bir şeydir; yani iradesiz olarak böyle yaparız.

Demek ki kardeşimiz sohbetleri gerçekten dinliyormuş ve gönlü o manevi hâli alıyormuş! Buna hamd etmek gerekir. Allah mübarek etsin.

ARİF-İ BİLLAH NEDİR VE MÜRŞİD-İ KÂMİLİ NASIL ANLAMAMIZ LAZIM?

Arif-i billah; Allah'a arif olan ve Allah'ı, Allah ile tanıyan demektir. Biri arif-i billah olur, Allah'ı tanırsa, daha doğrusu Allah ona kendini tanıtırsa Allah'ı sever. Bununla ilgili olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"Allah kendini sevdiklerine tanıtır"* buyurmuştur. Böyle biri Allah'a olan sevgisini ispatlamış ve Allah'ın sevgisine layık olup Allah'tan sevilme hakkını kazanmıştır. Bu yüzden Allah da onu sever ve kendini ona tanıtır.

Allah kendini bir kula tanıtırsa ve o kul arif-i billah olursa kendisine ait hiçbir şeyin olmadığını, bütün varlığının Allah'a ait olduğunu görür ve bunu tadar, dolayısıyla ona ait bir şey olmadığı için vücudu sadece bir elbise gibi onun üzerinde durur; yani vücut elbisesi onun manevi tarafını; Allah'ın zatıyla, sıfatıyla ona tecelli edişini perdeler, örter. Bu nedenle Mürşid-i kâmil bir beşer gibi

görünür; ama o vücudunun arkasında, daha doğrusu elbisesinin arkasında zatıyla, sıfatıyla tecelli eden Allah'ın kendisidir.

Peki, Mürşid-i kâmilin manevi konuşmasını nasıl anlamamız gerekir?

Mürşid-i kâmil zahiri olarak herkes gibi bir beşerdir ve bir vücuda sahiptir, dolayısıyla herkes gibi yer, içer, yorulur. Mesela; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabelerine *"ben de sizin gibi bir beşerim. Sevindiklerinize sevinir, üzüldüklerinize üzülürüm"*[41] buyurmuştur. Zahiri olarak bir beşerdir; ama Allah'ın resulüdür ve Allah'ın vahyini taşır. Söylediği her sözün bir hikmeti vardır ve her sözü insanlık için hayırdır. O her ne söylerse söylesin mutlaka Allah'tan söyler, Allah ile söyler ve ağzından yanlış bir şey çıkmaz, dolayısıyla o, Tuva'daki ağaç gibidir.

Mürşid-i kâmil de peygamber varisi olduğundan ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i temsil ettiğinden dolayı bu durum Mürşid-i kâmil için de geçerlidir. Nasıl ki Allah, Hz. Musa (a.s.)'a Tuva'daki bir ağaçtan hitap ettiyse Mürşid-i kâmil üzerinden de insanlara hitap eder. Derviş, mürşidinin sözünü böyle anlamalıdır. Evet, Tuva'daki ağaçtan; yani Mürşid-i kâmilin bedeninden hitap eden, onu kendisine davet eden Allah'tır; ama ağacın ağaç olduğunu da unutmayalım! Her ne kadar Allah, Mürşid-i kâmil üzerinden kullarına hitap etse de Mürşid-i kâmil beden itibariyle beşerdir. Burayı kesinlikle unutmamamız lazım!

Bir de Mürşid-i kâmil, arif-i billah olduğu için Allah ile konuşur. Allah bir hadis-i kutside *"kulum kendisine farz kıldıklarımla en güzel şekilde bana yaklaşır sonra nafilelerle yaklaşmaya devam eder. Kulum nafile ibadetlerle bana yaklaşmaya devam ettikçe nihayet ben kulumu severim. Ben bir kulumu sevdiğimde o kulum benimle görür, benimle işitir, benimle*

[41] Müslim, Birr, 95

tutar, benimle yürür, benimle söyler, bir de onun kalbi olurum"[42] buyurmuştur. Arif-i billah da Mürşid-i kâmil de böyledir. İkisi arasındaki fark; Mürşid-i kâmil hem arif-i billahken hem de arif-i billah yetiştirmek üzere Allah'tan vazife almıştır.

ÂLİ İMRAN SURESİ 20. AYET'TE GEÇEN "ÜMMİ" KELİMESİ HANGİ ANLAMLARDA KULLANILMIŞTIR?

"Onlar seninle tartışmaya girerlerse de ki: Bana uyanlarla beraber ben kendimi Allah'a teslim ettim. Ehli kitaba ve ümmilere de söyle: Siz de Allah'a teslim oldunuz mu? Şayet Allah'a teslim olurlarsa doğru yolu (hidayeti) bulurlar, eğer yüz çevirirlerse sana düşen sadece tebliğ etmektir. Allah, kullarını görendir."[43]

Allah kimin ne yaptığını bilendir ve kullarını görendir. Kitap ehli; Tevrat'a, İncil'e, Zebur'a veya Allah'ın gönderdiği herhangi bir kitaba iman etmiş olanlardır. Ümmiler ise diğerleri demektir; yani herhangi bir kitaba iman etmemiş olanlar, herhangi bir kitabı olmayanlardır.

Her ne kadar bu ayette geçen ümmi kelimesi okuma ve yazması olmayanlar diye tabir edilmişse de doğrusu; kitaplar hakkında bir bilgisi olmayan, bilgi edinmeyen ve kitap okumayan manasındadır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için kullanıldığında ise tertemiz, herhangi bir bilgiyle kirlenmemiş, daha önce herhangi bir dine, herhangi bir kitaba tabi olmamış manasına gelir, aynı zamanda ana gönüllü anlamındadır.

Ümmi kelimesi hangi ayetin içinde geçerse o ayete göre mana alır; ama kelimenin farklı manalarını da unutmamak ve ayeti o manalarla da düşünmek gerekir. Örneğin; bir ayetteki

[42] Buhari, Müslim
[43] Âli İmrân /20

kelime on farklı manaya geliyorsa ayetin tam olarak anlaşılabilmesi için o on manayı tek tek söylemek gerekir.

Evet, ehli kitap; kitap verilenler, kitaba tabi olduğunu söyleyenler demektir. Ümmi ise; herhangi bir kitaba tabi olmayanlar, kitabı bilmeyenler, kitap hakkında bir bilgisi, fikri olmayanlar demektir. Yani ayet "ümmilere söyle; teslim olurlarsa hidayeti bulurlar. Şayet teslim olmazlarsa deki: Benim vazifem size sadece hakkı tebliğ etmektir. Ben size tebliğ ettim. Allah sizi görüyor (hesabı siz yapın)" manasına gelir.

BOY ABDESTİ EN DOĞRU ŞEKİLDE NASIL ALINIR VE GUSÜL ABDESTİYLE NAMAZ KILINIR MI?

Gusül abdesti ile namaz kılınır. Biri gusül aldığında tıpkı abdest almış gibi bütün ibadetlerini yapabilir. Gusül abdesti almanın farzları vardır. Bu farzlar, mezheplere göre değişkenlik gösterir; ama ayette geçen tek farz, bütün bedenin ıslanmasıdır. Bir de guslün sünnetleri vardır. Sünneti ise önce niyet etmek, sonra temizlenmek sonrasında ise normal abdest alır gibi bir abdest almak ve sağdan başlayarak yıkanmaktır; ama farz olan sadece bütün vücudun ıslanmasıdır; yani biri gusül etme niyetiyle havuza atlayıp çıksa ve her tarafı ıslansa gusül abdesti almış olur.

ALKOL SATILAN BİR MARKETTEN ALIŞVERİŞ ETMEK SORUN OLUR MU?

Şayet yakınlarda başka bir market varsa alışverişin oradan yapılması daha doğru olur; ama böyle bir market yoksa o hâlde oradan alışveriş yapmakta herhangi bir sorun olmaz.

ORUÇLUYKEN BİLGİSAYARDA OYUN OYNAMAMIZDA SORUN VAR MIDIR?

Herhangi bir sorun yoktur, yalnız bilgisayarda oyun oynamak yerine çok daha güzel şeyler yapılabilir. Mesela; bilgisayardan ayetler dinlenebilir, okunabilir veya başka şeyler öğrenmeye çalışılabilir. Bilgisayarı oyun yerine eğitime dönüştürmek daha doğru, daha güzel olur.

DÜNYAYA BİR VELİ GİBİ AHİRETTEN BAKABİLMEMİZ İÇİN BAKIŞIMIZ NASIL OLMALIDIR?

Bunun için dünya ile ahireti birleştirmemiz ve dünyayı ahiretin tarlası olarak görmemiz gerekir. Bir veli, Allah dostu ile sıradan insanlar arasında fark vardır ve bu fark doğru anlaşılmalıdır.

Peki, bu fark nedir?

Mü'min aynı zamanda velidir; yani Allah'ı her şeyden, ahireti dünyadan, melekî şeyleri şeytani şeylerden, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i de her türlü örnekten daha çok sevendir. İşte, böyle bir manevi hâle sahip olanlar mü'mindir, dolayısıyla velidir. Bu yüzden velilerin diğer insanlarla arasındaki fark; velilerin, Allah'ı ve resulünü akla gelebilecek her şeyden çok sevmeleridir.

İsterseniz velilerin hayata bakış açılarını biraz izah edeyim.

Dünya; Allah'ın, kuluna kazanması için imkân tanıdığı bir imtihan yeridir ve ahiretin tarlasıdır. Bir velinin başına her ne gelirse gelsin, veli yaşadıklarını imtihan olarak, kazanma imkânı olarak görür, dolayısıyla güzel ve doğru yapmaya, rabbini dinleyip peygamberine tabi olmaya çalışır, böylece uğradığı imtihanları doğru bakışı ve ameliyle ahirete nimet olarak gönderir. Böyle yaparak da dünya ile ahireti birleştirmiş olur.

Veli, hayatını yaşarken mizanına bakar; yani Kıyamet günkü Mizan'ın hayır tarafında, sevap tarafında durur. Yapacağı yanlışların, Mizan'ın sol kefesine gideceğini bildiği için yanlış yapmamaya çalışır; ama yanlış yapınca da hemen pişman olur ve tövbe, istiğfar ederek yanlışını Mizan'dan temizlemeye çalışır. İşte, ahiretten dünyaya bakmak böyledir.

Biz de hayatımızı yaşarken mizanımıza, Kıyamet günü Allah'ın bizi hesaba çekmesine göre yaşarsak ahiretten dünyaya bakmış oluruz inşallah.

12.BÖLÜM

RAMAZAN AYINDAKİ HÂLİMİZİ KORUYABİLMEK İÇİN NE YAPMALIYIZ?

Ramazan'daki gaye nefsimize hakîm olmanın eğitimini yapmaktır; yani Ramazan'da nefsimizin ve bedenimizin arzularına hâkim olabilme eğitimini yaparız. Biri Ramazan ayında kendini helal olanlardan sakındırabiliyor ve nefsinin arzularına, isteklerine hükmedebiliyorsa o hâlde Ramazan'dan sonra haram olanlara karşı da kendi kendini kontrol edebilir ve nefsine hükmedebilir. Biri kendi kendini kontrol edemiyorsa bu durumda başka biri onu kontrol ediyor demektir. O da nefsidir ve şeytandır.

Kendi kendimizi kontrol edemezsek Allah'a kul olmamız mümkün olmaz; çünkü kulluk kontrolü gerektirir. Allah'a kul olma yolunda rabbimizin emirlerine itaat etmemiz ve yasaklarından da sakınmak için mutlaka kendimizi kontrol edebilmemiz gerekir. Öyle ki Allah yolunda yürüyüp kul olmaya çalışabilelim; ama kontrolümüzü kaybetmişsek bu durumda nefis ve şeytan kontrolü ele alır ve bizi idare eder, böylelikle Allah yolunda yürüyemez ve rabbimize kulluk yapamayız.

Bazen yaşadığımız bir olay karşısında tepki verirken "kendimi kontrol edemedim, kendime hâkim olamadım, nefsime, şeytana yenildim" deriz. İşte, bu kendimize hâkim olamayışımızdan dolayıdır. Bilmemiz lazım ki kendimize hâkim olamazsak bu durumda kendimize Allah'ın hükmüyle hükmetmemiz de mümkün olmaz.

Allah ayet-i kerimede **"Allah'ın indirdiğiyle (hükmüyle) hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendisidir"**[1] buyurur. Elbette ki genel olarak memleketi idare edenlerin Allah'ın hükmüyle hükmetmesi gerekir; ama bir de kişinin fert olarak kendini idare etmeyi bilmesi lazımdır.

[1] Maide /44

Gönül, bir kâinattır, bir âlemdir. Vücut ise gönlün saltanat sürdüğü, gönlün emri ve kontrolü altında olması gereken bir ülkedir. Dolayısıyla vücut ülkemizde kendimize Allah'ın hükmüyle hükmetmemiz gerekir ki Allah'a kul olabilelim, mü'min ve Müslüman olabilelim. Eğer hâkimiyetimizi kaybetmişsek ve kontrolü nefis ve şeytan ele almışsa o zaman onlar bizi ters tarafa doğru yürütüp cehenneme doğru sürükler.

Allah bizi karanlıklardan nura, şeytan da bizi nurdan karanlıklara davet eder.[2] Kontrolümüzü şeytan aldığında bizi mutlaka nurdan, karanlıklara doğru sevk eder ve hangi günahta açık kapı bırakmışsak meylettiğimiz o yerden bizi çekerek cehenneme doğru götürür. Sonra da uçurumdan aşağı atarken "ben bundan Allah'a sığınıyorum, ben böyle yapamam, ben âlemlerin rabbinden korkarım"[3] der.

İşte, bütün Ramazan ayı boyunca kendimizi kontrol etmeyi, kendi kendimize Allah'ın emriyle, hükmüyle hükmetmeyi öğrenir, bunun eğitimini yaparız. Şayet Ramazan ayını nefsimize hâkim olarak yaşarsak inşallah Ramazan'dan sonra da kendi kendimize hâkim olur, kendi kendimize Allah'ın hükmüyle hükmeder, mü'min olur, Müslüman oluruz. Yoksa gönlümüzün hükümranlığını şeytana ve nefse teslim edersek kendimizi kaybederiz. Allah'ın bize teslim ettiğini biz de şeytana teslim ettiğimiz için de emanete ihanet etmiş, hainlik yapmış oluruz. Bunun sonucunda ise kendimizi, rabbimizi, insanlığımızı, Hz. İnsan olmayı kaybederiz. Bu duruma düşmemek için yapmamız gereken şey; Allah'ın hükmüyle kendimize hükmetmeye devam etmektir.

Allah hepimizi kendine hâkim olan ve kendisine Allah'ın hükmüyle hükmeden kullarından eylesin! Allah bizi Ramazan

[2] Bakara /257
[3] Haşr /16

ayından sonra da kendine Ramazan'daki gibi hükmetmeye, hâkim olmaya devam eden kullarından eylesin inşallah.

BAYRAM NEDİR VE RAMAZAN BAYRAMI'NI NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR?

Bayram sevinme günü demektir.

Peki, Ramazan Bayram'ında neden seviniriz?

Çünkü bir ay boyunca rabbimize itaat edip onun emrini yerine getirmeye, kendi kendimize hâkim olmaya, Allah'ın hükmüyle kendimize hükmetmeye çalışıp; oruç tuttuk, Kur'an okuduk, tefekkür ettik, ibadet ettik, iyilikler ve güzellikler yapıp rabbimizi sevindirdik. Bunun sonucunda ise Allah'ın ayet-i kerimede **"iyiliğin karşılığı iyilik değil midir (güzelliğin karşılığı güzellik değil midir)"**[4] buyurduğu üzere sevinmeyi hak ettik. İşte, bayram; Allah için yaptıklarımızdan, kul olmaya ve kendimize hâkim olmaya çalıştığımızdan dolayı sevinme günü olduğu için Ramazan Bayramı'nda seviniriz. O gün Allah ile sevinir, Allah için yaptıklarımızdan dolayı seviniriz. Zaten kul olmak budur.

Kul; Allah için bir şeyler yaptığında sevinen, ters tarafa gidip rabbinin rızasının dışına çıktığında ise üzülen demektir. Hâl böyleyken eğer dünyayla, mevki ve makamla seviniyorsak bilelim ki bu hâlimiz Allah'a kulluk değil nefse kulluk etmektir.

Bayram, aynı zamanda cennetten bir gündür ve gönlün cennete dönmesidir. Bayram günü, küskünler barışır, birbirleriyle konuşmayanlar tekrar konuşmaya başlar ve bayramdan dolayı insanlar birbirine iyilikte, ikramda bulunurlar, dolayısıyla bayramda gönüller cennete dönmüş olur. Bu yüzden de bayram cennetten bir gün demektir.

[4] Rahman /60

Gönüller birbirine karşı her gün böyle iyilik ve güzellikle dolsa, her zaman af ve mağfiret olsa, ikram olsa, rahmet olsa dünya cennete döner; çünkü insanların gönülleri cennete dönmüştür. Zaten böyle olan gönüller cennete layıktır.

Bir de Allah **"cennette selam vardır"**[5] buyurur. Bayramda da herkes birbirine selam verir. Tabi ki bayramın hikmetini anlayanlar bunu yaparlar. Allah, aslında "ben sizden böyle olmanızı, böyle bir gönül sevincine sahip olmanızı, birbirinize karşı böyle muamele etmenizi istiyorum" deyip bize bayram günlerinde bunun eğitimini yaptırır. Dolayısıyla bayram günlerindeki bu eğitim, her günümüzün böyle olması için bize bu gönül hâlini kazandırmak, bizim de insanlara karşı sanki her gün bayrammış gibi davranmamız içindir.

Ramazan'ımız gerçekten Ramazan olursa ve kendimize hâkim olabilir, kendi kendimize hükmedebilirsek bundan sonraki her günümüz bayram misali olur, gönlümüzün bayramı olur.

Mü'min mutlaka imanından, muhabbetinden, rabbine olan yakınlığından, rabbi ile beraber olduğundan, rabbinin gönlüne tecelli edişinden dolayı her günü bir bayram gibi yaşamalıdır. Bu yüzden o iman huzurunu, mutluluğunu, Allah'ın, gönlüne olan muhabbetinin tecellisini üzerinde göstermeli ve Allah'ın kullarına karşı kerim, rahim, afuvv, ğaffur, ğaffar ve hayr olmalı, rahmet olmalıdır. Böyle olan biri için her gün bayramdır, aynı şekilde kendini kontrol etmeyi öğrenmişse onun için her gün Ramazan'dır.

Her günü Ramazan olan, bayram olan bir kişi cennete dönmüş bir gönle sahip olmuştur, dolayısıyla da cennete, Allah'ın cemalini müşahedeye layıktır. Müşahade cennettedir; ama gönül

[5] Vakıa /26

cennete dönerse Allah burada da kuluna cemalini müşahade etmeyi ikram eder.

ALLAH AYET-İ KERİMEDE "ŞEYTANA KULLUK YAPMAYIN" BUYURUR. ŞEYTANA KULLUK NASILDIR?

Mesela; orucun hikmetini anlamadığımız ve Ramazan'daki eğitimi almadığımız zaman kendimize hâkim olmayı beceremeyiz, dolayısıyla şeytan bize hâkim olur. Eğer biz de onu dinler ve onun peşinden gidersek bunun sonucunda şeytana âbd olmuş oluruz.

Allah ayet-i kerimede **"şeytana âbd olmayın, bana âbd olun, sırat-el mustakim budur."**[6] **"Siz şimdi Allah'ın dostluğunu bırakıp şeytanı mı dost ediniyorsunuz! Bu ne kötü değişmedir"**[7] buyurur. Yani Allah, kuluna dosttur; ama kul, Allah'ın dostluğunu bırakıp şeytanı veli edinebilir ve şeytana âbd olabilir. Şayet biri şeytanın sevdiklerini seviyor, şeytanın peşinden gidiyor, şeytanın emrini yerine getiriyorsa bu durumda muhabbetle şeytana âbd olmuştur; ama rabbini dinliyor, rabbinin sevdiğini seviyor ve rabbinin sevgisini kazanmaya çalışıyorsa Allah'a âbd olmuştur.

Şeytana âbd olmak olduğu gibi ibadet etmek de vardır. Kişi, ibadetiyle şeytana âbd olduğunu ortaya koymuş olur. Doğru bir şekilde baktığımızda kimin Allah'a, kimin de şeytana âbd olduğunu anlarız.

Allah'a âbd olanlar; Allah'ın rızası peşinde koşar ve derdi Allah'ın rızasını kazanmak, Allah'ın kullarını sevindirmek ve onların gönlünden Allah'ın sevgisini, rızasını kazanmaktır. Şeytana âbd olanlar ise ibadetlerini şeytana yaparlar; yani yaptıklarıyla şeytanı sevindirirler.

[6] Yasin /60-61
[7] Kehf /50

Nasıl?

Allah ayet-i kerimede **“fitne adam öldürmekten daha kötüdür (daha beter, daha büyüktür)”**[8] buyurmuştur. Birini veya bir cemaati eleştirip çekiştirdiğimizde, yerdiğimizde, kötülediğimizde fitneye sebep olur ve şeytanı sevindirmiş oluruz. Böyle yaparak ölmüş kardeşimizin etini yemiş, hem dedikodusunu yaptığımız hem de yanında dedikodu yaptığımız kişiye zulmetmiş oluruz. İşte, bu şeytana ibadettir. Biri gıybet ederken “ben doğruları söylüyorum” deyip kendini savunabilir. Oysaki bu savunması yanlıştır; çünkü doğru söylüyorsa gıybettir, yoksa söyledikleri doğru değil yalansa iftira olur, fitne olur; yani birini eleştirip çekiştiren doğru söylese bile şeytana ibadet eder. Bunu yaparken beraberindekilere “ben haklı değil miyim, doğru söylemiyor muyum” diye sorduğunda şayet yanındakiler “evet, haklısın” derse hep beraber şeytan için secdeye kapanmış, kardeşlerinin etini beraber yemiş, kardeşlerini manevi olarak beraber öldürmeye çalışmış olurlar. Hâl böyleyken biri “ben bunu Allah için yapıyorum, Allah için doğruları söylüyorum” diyorsa bu durumda şeytanı rab olarak kabul etmiş, Allah’ın yerine koymuş ve şeytana “ilahım” demiş olur.

Allah’a âbd olmak yerine şeytana âbd olmak çok ciddi bir meseledir. Mü’min; feraset sahibi, basiret sahibidir ve Allah’ın nuruyla bakar. İmanı olan, Allah’ın nuruyla baktığında bu fiilin şeytana ibadet etmek olduğunu bilir. Dolayısıyla şeytana ibadet eden, âbd olan insanlardan uzak durmak, onlar yerine Allah’a âbd olanlarla, sadıklarla beraber olmak gerekir.

Allah ayet-i kerimede **“Allah’a karşı takva sahibi olun (sorumluluğunuzu yerine getirin) ve sadıklarla beraber olun”**[9] buyurmuştur. Bu durumda sadıklarla beraber olmazsak şeytana

[8] Bakara /191
[9] Tevbe /119

âbd olur, ibadetimizi de şeytana yapmış oluruz. Kendimize dönüp baktığımızda Allah'a ne kadar ibadet ettiğimizi ya da şeytana ne kadar âbd olduğumuzu rahatlıkla anlarız.

Resulullah (s.a.v.) efendimiz *"ya hayır söyleyin ya da susun"*[10] buyurmuştur. Peygamberin böyle söylediği hâlde hayrı konuşmuyor, gıybet ediyorsun, Allah'ın emrine karşı geliyor, "yapma" dediğini yapıyor, böylelikle şeytanı sevindiriyor, şeytana ibadet ediyor, şeytana karşı secdeye kapanıyorsun bir de "ben doğru yapıyorum, Allah böyle seviyor" diyorsun! Böyle söylemekle şeytana ilahlığı vermiş, ona âbd olmuş, ibadetini ona yapmış oldun.

Şeytana âbd olduğu hâlde doğru yolda olup Allah'a ibadet ettiğini zannedenlerin kalbi mühürlenmiştir. Allah onların kalplerini mühürler. Bunun sebebi; iman ettikten sonra imanlarından dönmeleridir. Anlamış, kavramış, iman etmiş ve tatmışlardır sonra ise ters tarafa dönmüşlerdir. Böyle olunca artık onlar için yapılacak bir şey yoktur, Allah onların kalplerini mühürler. Böylelikle şeytana ibadet eder, şeytan için secdeye kapanırlar. Şeytan onların yaptıklarına sevinir; ama buna rağmen hâlâ Allah'a ibadet ettiklerini zannederler.

Evet, şeytana ibadet ettiği hâlde Allah'a âbd olduğunu söyleyenler, şeytana "ilah" demiş, "şeytan benim rabbimdir" demiştir. Her akıl sahibi baktığında bunu net olarak görüp anlar, bahane üretmeye hiç gerek yoktur. Bu dinin bir kitabı, bir peygamberi vardır. O hâlde ya Allah'ın emrettiği gibi iman eder ve imanımızı Kur'an'ın, Allah'ın resulünün hayatının ölçüsüne vurup doğruyu yapar, doğruyu kabul ederiz ya da kendi kendimize din üretiriz. Bu da Allah'ın dini olmaz, şeytanın dini, atalarımızın, nefislerimizin dini olur.

[10] Buhari, Kitabu'l edeb, 10/373

Allah ayet-i kerimede **“Allah İslam’dan başka bir din kabul etmez”**[11] buyurmuştur. İslam; Allah’a, Kur’an’a teslim olmak ve resulüne tâbi olmaktır yoksa o din İslam olmaz. İslam olmayan bir dini de Allah kabul etmez. Bu yüzden ters tarafa gidip ibadet edilmişse hemen tövbe etmek, istiğfar etmek ve böylelerine yardımcı olmaya çalışmak, onları uyarıp ve onlara hakkı, hakikati izah edip “şeytana âbd olmayın, şeytana ibadet yapmayın” demek gerekir.

Allah bizi böyle bir şeyden muhafaza etsin ve bizi kendi kendini kandıranlardan eylemesin! Allah bizi şeytana âbd olduğu, ibadet ettiği hâlde Allah’a ibadet yaptığını zannedenlerden eylemesin inşallah!

ALLAH’IN, ŞAH DAMARIMIZDAN DAHA YAKIN OLDUĞUNU TATMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Allah ayet-i kerimede **“sana beni sorarlar, ben yakınım bana dua edenin (beni davet edenin) davetine icabet ederim. Söyle onlar da benim davetime icabet etsinler, bana iman etsinler”**[12] buyurur.

Allah’ın davetine icabet etmek demek Allah’a iman etmek demektir. İman da Allah’ı her şeyden çok sevmektir. Allah’ı sevmek için mutlaka tanımak, marifetullah sahibi olmak gerekir. Allah’ı ne kadar tanıyorsak marifetullaha da o kadar sahibizdir. Aynı şekilde Allah’ı ne kadar tanırsak o kadar sever ve ona o kadar yakın oluruz.

Kul, sevgisi ve imanıyla Allah’a yakın olur. Allah “ben sana yakınım, beni davet ettiğinde davetine icabet ederim” buyurduysa o hâlde “ben senin duana, davetine icabet ederim.

[11] Âli İmrân /85
[12] Bakara /186

Sen de benim davetime icabet et ve sana olan yakınlığımı tat" demiştir. Allah'a yakınlık, muhabbet ve imanla tadılır. Bu yüzden kul, Allah'ı ne kadar çok severse ona o kadar yakındır.

Daha iyi anlaşılması için zahiri olarak bir örnek vereyim.

Sevdiğimiz birini görmesek de, bizden çok uzaklarda bile olsa onu sevdiğimiz için gönlümüz onunla beraber olur, dolayısıyla o bize, biz de ona yakın oluruz; ama birini sevmezsek hemen yanı başımızda bile olsa bizden uzaktır ve biz de ona uzağızdır. İşte, Allah'a yakınlık da bu şekilde manevi bir yakınlıktır yoksa zahiri bir yakınlık değildir. Allah'a yakınlık imanla, muhabbetle, sevmekledir, bu sevgi için de marifetullaha sahip olmak; yani Allah'ı tanımak gerekir.

Bedevi'nin biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e *"ya Resulullah! Ben fazla bir şey bilmiyorum, ezberim de yoktur. Bana kendini kısa ve öz olarak tanıtır mısın"* diye sorar. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de *"sermayem marifetullah, kazancım muhabbetullahtır ve dinimin aslı akıldır"*[13] buyurur.

Sermayem marifetullahtır; yani Allah'ı bilmek, tanımak, bütün varlığı bir ayet olarak okuyup varlık üzerinden Allah'ın güzelliğini, isimlerini seyretmek ve anlamaktır. Bunun için de akıl gerekir, tefekkür gerekir. Bu yüzden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "dinimin aslı akıldır" buyurdu. İnsan, varlık üzerinden Allah'ın isimlerini, güzelliğini tefekkür ederse karşılığında Allah'a olan muhabbeti, imanı artar ve Allah'a her gün biraz daha yakın olur.

Aynı şekilde yine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"üzerime doğan bir günde beni Allah'a yaklaştıran bir ilim öğrenmemişsem o hâlde o günün üzerime doğmaması benim için doğmasından daha iyidir"*[14] buyurur. Yani o günü yaşamamış olmak benim için

[13] Kadî İyâz, Eş-Şifâ bi ta'rîfi Hukûki'l-Mustafâ 1/289
[14] Taberani Evsat; Ebu Nuaym

daha iyidir. O günde beni Allah'a yaklaştıran bir bilgi, bir ilim, bir marifet, bir hikmet öğrenmemişsem benim için o günün olmaması, güneşin doğmaması daha hayırlıdır.

Bu durumda bize düşen de Allah'a her gün biraz daha yaklaşabilmek için bizi Allah'a yaklaştıran bir şey öğrenmek, bir ilmi, bir kelimeyi, bir ayeti, bir hadisi veya herhangi bir varlık ayetini okuyup tefekkür ederek onu imana dönüştürmektir.

Ayetler üzerinden tefekkür edince imanımız artar. Bu yüzden her gün mutlaka yapabildiğimiz kadarıyla ya da en azından bir, iki veya üç ayet tefekkür edip anlamaya çalışmalıyız ki bu ayetler bizim için marifete, muhabbete, imana, Allah'a yakınlığa dönüşsün ve Allah'a yakın olabilelim. Bu nedenle Allah'a her gün biraz daha yakın olmak için, huzura layık oluncaya, Allah gönlümüze tecelli edinceye kadar, güzelliğiyle gönlümüze tecelli edip "beka" buluncaya, Allah ile baki oluncaya kadar çaba ve gayret sarf etmemiz lazım.

HADİS-İ ŞERİFLERİN RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'E AİT OLUP OLMADIĞINI ANLAMAK İÇİN BELLİ BİR İLME SAHİP OLMAK GEREKİR Mİ?

Bir hadisin sahih bir hadis olup olmadığını anlayabilmenin mutlaka bir ölçüsü vardır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"hadislerim tartışma konusu olduğunda onu mutlaka Kur'an'ın ölçüsüne vurun, tutuyorsa alın, tutmuyorsa atın"*[15] buyurmuştur. Bu yüzden bir sözün hadis olup olmadığını anlamak için onu Kur'an'ın ölçüsüne vurmamız lazım. Eğer Kur'an'ın ölçüsüne uyuyorsa o hâlde o sahih bir hadis-i şeriftir ve onu almamız gerekir, uymuyorsa bu durumda sahih hadis değildir; çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sadece

[15] Şafii, Risale 224-225

kendisine vahyedileni söyler ve kendisine vahyedileni tefsir eder. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sözlerinin Kur'an'a ters düşmesi asla düşünülemez. Böyle bir düşünce küfür olur, şirk olur. Hâşâ, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz Allah'ın sözünden farklı bir şey mi söylemiştir! Böyle düşünmek Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e, onun resullüğüne, aynı zamanda ayetlere iman etmemektir; yani bu, "Resulullah (s.a.v.) Efendimiz kendinden söz söylemiş" demektir. Böyle bir şey de edebe aykırıdır, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e iftiradır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i doğru tanımamız lazım. Allah, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i tanıtırken **"seni âlemlere rahmet olasın diye gönderdik"**[16] buyurmuştur. Hâl böyleyken âlemlere rahmet olan birine yakışmayacak bir söz, bir tavır isnat etmek nasıl doğru olur!

Biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e yakışmayacak bir sözü ona isnat ediyorsa kendi gönlündekini Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e söyletiyordur ya da birileri bunu özellikle hadis olarak nakletmiştir, o da bunu alıp "işte, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz böyle söylemiş" diyordur. Aslında o söz, o hadis Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e ait değildir. Her ne kadar Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e isnat edilse de o söz âlemlere rahmet olanın üzerinde durmaz ve düşer.

Evet, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i birilerinin anlattığı gibi değil Allah'ın tanıttığı gibi tanımak gerekir. Bu yüzden devamlı olarak "Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i anlatan asıl siyer kitabı Allah'ın kitabıdır" diyoruz. Allah'ın resulü Allah'ın kitabından tanınır. Yoksa birilerinin anlatmasıyla gerçek manada tanınmış olmaz. Dolayısıyla Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i, Allah'ın tanıttığı gibi tanıdığımızda hadis diye anlatılan sözün ona ait olup olmadığını çok daha rahat bir şekilde net olarak anlarız.

[16] Enbiya /107

Hadisleri Kur'an'ın ölçüsüne vurduğumuzda hadis olup olmadığı hemen anlaşılır. Zaten Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e ait olmayan bir sözü gönlümüz kabul etmez. Demek ki bunun bir de gönül ölçüsü varmış!

Evet, bir sözün Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e ait olup olmadığını gönlümüz hemen anlar; çünkü Allah'ın ilk yarattığı nur Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in nurudur ve Allah bütün ruhları o nurdan yaratmıştır.[17] Manevi olarak onun ruhu ve hâli gönüle aksettiği için iman dolu bir gönül, peygamberini tanır.

Öyleleri var ki kendisine dahi yakıştırmadığı bir sözü peygamberine yakıştırabiliyor! Onlara "sen olsan böyle söyler misin" diye sorduğumuzda "hayır, söylemem" derler. "Peki bunu kendi peygamberine nasıl yakıştırdın" dediğimizde ise "işte, öyle rivayet edilmiş" derler. Bu iş rivayetle olacak iş midir, sen mü'min değil misin, sen kendi peygamberine iman etmedin mi! Eğer o sözü sen olsan söylemeyeceksen o hâlde sen kendi peygamberinden daha kâmilsin öyle mi! Hiç böyle sakat bir iman olur mu!

Bu duruma düşmemek için hadis olarak karşılaştığımız sözleri öncelikle Kur'an'ın, sonra Resulullah (s.a.v) Efendimiz'in hayatının, en son da gönlümüzün ölçüsüne vuralım. Böyle yaptığımızda o sözün hadis olup olmadığını mutlaka anlar ve yanılmayız. Kur'an'ın ölçüsünü ise daima en ön planda tutmamız lazım.

Bununla beraber bir hadisi duyduğumuzda şayet yeterli bir bilgimiz yoksa o zaman onun sahih bir hadis olup olmadığını söylememiz doğru olmaz. Onu mutlaka ehline sormamız lazım.

[17] Ahmed, Müsned IV-127; Hâkim, Müstedrek II-600/4175; İbni Hibban, El İhsân XIV-312/6404; Aclûnî, Keşfü'l-Hâfâ I-265/827.

Öyle insanlar var ki Allah rızası için hadis üretmişlerdir. Mesela "Surelerin Faziletleri" diye bir kitap vardır ve tamamen uydurulmuş, üretilmiş bir hadis kitabıdır. İçinde "bu sureyi bu kadar sayıda okursan şunu kazanırsın" ya da "bu sureyi bu sayıda okuduğunda yaptığın her dua kabul olur, rızkın açılır" gibi hadisler vardır. Kitabın yazarı son nefeste "bu hadislerin hepsini kendim yazdım. İnşallah Allah beni affeder. Baktım ki insanlar Allah'ın kitabını değil başka kitapları okuyor. Ben de sırf Allah'ın kitabını okusunlar diye böyle bir yanlışta bulundum; ama niyetim Allah rızasıydı ve insanların Kur'an okumasıydı. Yine de yaptığım yanlıştı ve cezasının ne olacağını bilmiyorum" demiştir.

Evet, bunun cezası ağırdır; çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"kim bana ait olmayan bir sözü bana isnat ederse cehennemdeki yerine hazır olsun"* [18] buyurmuştur. Bu nedenle hiç kimse Kur'an'a ters olan, Allah'ın öyle buyurmadığı bir şeyi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e isnat edip onun öyle söylediğini iddia edemez. Her ne kadar "böyle rivayet edilmiş, âlimler böyle söylemiş" denilse bile o sözü kabul etmememiz lazım; yani rivayeti inkâr etmeyeceğiz, bunun yerine ayeti inkâr edeceğiz öyle mi! Böyle bir şey söz konusu değildir. Ölçüyü doğru anlamak gerekir. Bu yüzden ısrarla "hadisleri, imanımızı, islamımızı ve ahlakımızı Allah'ın kitabının, Kur'an'ın ölçüsüne, aynı zamanda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in hayatının ölçüsüne arz etmemiz lazım" diyoruz. Çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in hayatı, ahlakı Kur'an'dır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz canlı Kur'an'dır, dolayısıyla ikisini birbirinden ayırmak doğru değildir. Sünnet ve Kur'an birdir, sünnet; Kur'an'ın hayatta yaşanan şeklidir, Kur'an'ın amele, aşka, muhabbete, kulluğa, insana dönüşmüş hâlidir.

[18] İbn Mâce, Mukaddime: 5; Müslim, Mukaddime: 2

BİR MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLAN DERVİŞİN ZAHİREN MÜRŞİDİNİN YANINDA OLUP OLMAMASI ARASINDA BİR FARK VAR MIDIR?

Bir Mürşid-i kâmile tabi olan kişinin uzakta ya da yakında olması fark etmez. Elbette ki örnek olma açısından zahiren yakında olan derviş biraz daha imkâna sahip olmuş olur; ama vuslat yolculuğu olarak aralarında hiçbir fark yoktur.

Allah bize Diyar televizyonunu ikram etmiştir. Kardeşlerimizin de her gün televizyonda sohbetlerimizi izleme imkânları vardır. Gönlümüzde rabbimize karşı herhangi bir imani sorun olmasın ve şeytan bize hile yapmasın diye anlattığımız İman İslam İhsan sohbetlerimiz, bununla beraber öz itibariyle Kur'an'ın nasıl tefsir edilmesi ve anlaşılması gerektiğini anlattığımız Tefsir'ul Kur'an Hikmet'ul Beyan sohbetlerimiz vardır. Kardeşlerimiz sohbetleri televizyondan izlediklerinde zahiren yanımızda olanlarla aralarında hiçbir fark olmaz.

Kulluğun özü âbd olmaktır. Biz de sohbetlerimizi yaparken kardeşlerimiz maneviyatla, ilimle, marifetle, hikmetle donansın, düşmanın silahıyla silahlansın; şeytana, dünyaya taviz vermesin aynı zamanda ilimleri kendilerinde imana, marifete, amele ve ahlaka dönüşsün diye yapıyoruz.

Eğer Allah, kitabı vasıtasıyla kullarıyla konuşmuşsa o hâlde sözlerinin anlaşılması gerekir. İşte, insanlar rabbini doğru anlasınlar diye sohbet ediyor, devamlı anlatıyoruz.

Allah bize televizyon imkânını vermişse o hâlde hem Türkiye'deki hem de diğer ülkelerdeki kardeşlerimizin bizimle beraber olma ve sohbette bulunma imkânları vardır. Allah bu imkânı zahiri olarak yanımızda olmayan herkese vermiştir, dolayısıyla sohbetleri dinleme açısından uzaktakiyle yakındaki bir derviş arasında hiçbir fark kalmamıştır. Öyle ki dünyanın öbür ucunda olan kardeşlerimiz Allah'ın ikram ettiği bu imkândan

dolayı her gün dergahtaymış gibi bizimle beraber sohbette bulunuyorlar.

Yakınlık mesafeyle alakalı değildir. Şayet biri sohbetleri dinlemiyorsa dergâhın içinde bile olsa uzaktadır, dergâhta değildir.

Dergâhtan gaye Mürşid-i kâmilin gönlüdür. Mesele de gönül itibariyle Mürşid-i kâmille beraber olmak, onu dinlemek, onun anlattığını alıp gerekeni yapmaya çalışmak ve elinden gelen çaba, gayreti sarf etmektir. Bunun için de mesafeler önemli değildir.

İNSANIN GÜN İÇİNDE RABBİNİ UNUTMAMASI İÇİN NELERE DİKKAT ETMESİ VE NE YAPMASI GEREKİR?

Bunun için genel olarak yapılması gereken şey Allah'ı zikretmektir. Yolda yürürken, bir iş yaparken yahut herhangi bir şeyle meşgulken Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in tabiriyle dilin Allah'ın zikriyle yaş olması gerekir; yani dilimizin Allah demesi, istiğfar etmesi, salavat getirmesi, özellikle "la ilahe illallah" demesi gerekir. Bir de bunların temeli, özü ve hakikati vardır.

Sürekli olan bu zikir bize Allah'ın muhabbetini, sevmeyi kazandırır; çünkü seven sevdiğini unutmaz, nerede olursa olsun sevdiğiyle beraberdir. Bu yüzden biri Allah'a iman etmişse imanı gerçek manada kamilse o zaman o kişi Allah'a âşıktır. Hiç âşık, maşukunu unutur mu! Her ne yaparsa mutlaka maşukuyladır, onun derdindedir, hep sevdiğinin, maşukunun kendisini sevmesini ister. Bunun için de ne konuşursa konuşsun, nasıl yaşarsa yaşasın devamlı maşukunun hesabını yapar; yani bir an bile rabbini unutmaz. "Nerde olursanız olun ister tek başınıza ister

başkalarıyla beraber olun Allah'ın huzurunda olduğunuzu unutmayın"[19] ayeti onda tecelli etmiştir.

Allah'ı seven, âşık olan bir kul, nerde olursa olsun Allah'ın huzurunda olduğunu, Allah'ın kendisine olan yakınlığını, kendisine olan muamelesini, her anda Allah ile beraber olduğunu, Allah'ın ona bir muamelede bulunduğunu ve her anda Allah'ın ondan bir şey istediğini unutmaz. Böyle bir kul ister konuşmasıyla, ister düşüncesiyle, isterse de fiiliyle olsun Allah'ın kendisinden bir şey istediğini bilir ve Allah'ın sevdiği gibi konuşmaya, düşünmeye, yapmaya çalışır, böylelikle Allah'ın huzurunda olur, Allah ile beraber olur ve bir an bile rabbini unutmaz.

KİŞİ GÜZEL BİR HÂLİNİ KORUYABİLMEK İÇİN NE YAPMALIDIR?

Hâl; değişken, geçici olan demektir, dolayısıyla hâller gelip geçicidir. Hangi hâl olursa olsun değişir ve yerini başka bir hâle bırakır; ama makam kalıcıdır. Mesela; biri sabretmesi gerektiği durumlar karşısında bir, iki defa sabretmiş; ama daha sonra sabredememişse o hâlde sabretmek kendisinde bir hâldir, makam değildir. Sabrın onda makam olması için o kişinin, sabretmesi gereken durumlarda devamlı sabretmesi gerekir. Böyle yapar, kendisinde sabır hâli peş peşe devam ederse o zaman sabır kendisinde makam olur ve artık değişmez; çünkü sürekli çaba, gayret sarf edip o hâlde olduğu için sabır artık onda kalıcı olmuştur.

Allah ile beraber olma hâli de böyledir. İnsan önce Allah ile beraber olmaya çalışır ve bunu biraz yaşar; ama on dakika yahut bir saat sonra onu unutur. Kul devamlı "Allah" dedikçe öyle bir hâl

[19] Sebe /46

alır ki artık rabbini unutamaz ve bu hâli kendisinde makam olur. Allah ile beraber oluşu ona bu makamı kazandırmıştır.

Aşk hâli de, muhabbet hâli de, kulluk da, Allah'ın huzurunda olduğunu unutmama hâli de böyledir. Kul, Allah'ın huzurunda olduğunu tefekkür ettikçe bu hâli yavaş yavaş artar sonra ise bütün gününü kaplar, böylece Allah'ın huzurunda olduğunu unutmaz; yani güzel bir hâlimizi devamlı tekrar eder, o konuda çabamızı, gayretimizi gösterirsek hâlimiz bizde makam olur ve onu artık kaybetmeyiz.

BAZEN ANNEME SİNİRLENİP KIZIYORUM. BU YANLIŞIMDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMAM LAZIM?

Allah her neyi söylemişse o bizim için bir emirdir, olmazsa olmaz olan ve hak olandır. Bu nedenle rabbimizi ciddiye almamız lazım.

Allah ayet-i kerimede **"annen ve baban ikisi veya biri yanında yaşlanırsa onlara 'öf' bile deme"**[20] buyurdu. Biz kendi kendimize ne kadar mazeret üretirsek üretelim bu mazeretimiz Allah katında geçersizdir. Eğer Allah "anne ve babanıza öf bile demeyin" buyurduysa o hâlde "öf" bile dememek gerekir. Sadece kelime olarak böyle söylememiz gerekmez, onlara karşı yüzümüzü de ekşitmememiz ve onlara kızmamamız lazım. Anne, babamız bilmiyor, yanlış yapıyor olabilirler, hatta gayrimüslim de olabilirler, yine de onlara öf deme hakkına bile sahip değiliz. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede anne, babayla ilgili olarak **"dünyada onlarla iyi geçin. Eğer seni bilgisizce Allah'a şirk koşmaya davet ederlerse onlara uyma (tabi olma), bana uyanların yoluna uy"**[21] buyurmuştur.

[20] İsra /23
[21] Lokman /15

Anne, babamıza karşı olması gereken tavrımızla ilgili bir örnek vereyim.

Sahabenin biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e *"ya Resulullah ben annemden şikayetçiyim"* deyip annesinin yaptıklarını anlatır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz cevap olarak *"ama o seni bir sürü zahmetlerle karnında taşırken böyle söylemiyordun"* buyurur. Sahabe tekrar annesi hakkındaki sıkıntıları anlatır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bu defa *"ama o seni emzirirken, büyütmeye çalışırken, başucunda dururken böyle söylemiyordun"* der. Sahabe bir daha konuşmaya yeltenince Resulullah (s.a.v.) Efendimiz tekrar ona bu şekilde cevap verir; yani anne, babaya kızma konusunda hiç mazeret üretilemez, böyle bir mazeretimiz olamaz.

Allah ayet-i kerimede "**bana, anne ve babana şükret (teşekkür et)**"[22] buyurmuştur. Eğer Allah'a şükreden bir kul olursak bu durumda anne, babamıza da teşekkür eder, şükür hâlinde oluruz; ama Allah'a karşı nankör olursak anne, babamıza karşı da nankör oluruz. Bu yüzden şükredip nankör olmamak ve mü'min olmak için nimete, dünya hayatımıza vesile olduklarından, bizimle beraber üzülüp bizimle beraber sevindiklerinden dolayı anne, babamıza teşekkür borcumuz vardır.

Teşekkür nimete karşı şükür demektir. Şükreden bir kul da anne ve babasına teşekkür eder, şükreder. Her ne kadar hataları, kusurları, yanlışları, eksikleri olursa olsun onlarla iyi geçinir ve anne, babasına Allah'ın emrettiği şekilde muamele eder.

Anne, babaya muamele ederken Allah'ın hesabını yapmak gerekir, Allah'a karşı şükreden bir kul olmak için nimete vesile olanı görüp teşekkür etmek kulluğumuzun gereğidir. Bu yüzden rabbimize şükreden bir kul olmak ve nankörlerden olmamak için anne, babamıza öf bile demeyelim, onlara kızmayalım, her ne

[22] Lokman /14

söylerlerse söylesinler bizim için vesile olduklarını ve şükür gerektiren nimetleri bize ikram ettiklerini hatırlayalım ve anne, babamızla iyi geçinelim.

KİŞİ GÖNLÜNE ALLAH AŞKININ İNDİĞİNİ NASIL ANLAR?

Bir gönüle Allah aşkının inmesi imandır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bununla ilgili olarak *"iman bir nurdur, Allah onu kullarının gönlüne indirir. O iman nuru (muhabbet, aşk, gönle inince) kalbe inince o kalp latif sahralar gibi genişler ve o kişi Allah'ı sever, sevdiğini Allah için sever. Bir de daha önce sevdiklerini iman etmedikleri için artık sevemez olur"* buyurur. Gönlüne iman nuru inen bir kul, Allah için sevdiğinden dolayı karşısındaki, Allah'a ne kadar yakınsa, Allah'ı ne kadar ciddiye alıyor, ne kadar seviyorsa onu öyle sever. Bu, imanın birinci alametidir.

İkinci alameti ise *"kul, bu aşktan, muhabbetten sonra ateşe düşmekten korkar gibi imanını kaybetmekten korkar"*[23] buyurdu Resulullah (s.a.v.) Efendimiz. Ateşe düşmekten korkar gibi korkmak demek ateşe düşme pahasına olsa bile kendini, aşkını, muhabbetini, imanını korur ve muhafaza eder demektir. Bu yüzden böyle biri imanına, aşkına, muhabbetine sımsıkı sarılır. Böyle olunca da imanın, gönlüne indiğini anlar, bunu tadıp kendi üzerinde yaşar; ama yok, imanına sımsıkı sarılmazsa o zaman onu kaybeder.

[23] Buhari, İman 9, 14, İkrah 1, Edep 42; Müslim, İman 67; Tırmizi, İman 10

EVİNİN İÇİNDE SÜREKLİ SIKINTI OLAN BİRİ, BU SIKINTILARI EVİNDEN UZAKLAŞTIRIP EVİNE HUZUR GETİRMESİ İÇİN NE YAPMALIDIR?

Şayet bir evde sıkıntı varsa orada şeytanlar var demektir. Bu yüzden sıkıntı nerede olursa olsun bilelim ki orada nefsin hilesi, şeytanın verdiği vesveseler vardır, şeytanı dinlemek ve şeytanla beraber olmak vardır. Meleklerin olduğu yerde ise Allah'ın rahmeti vardır. Allah'ın rahmeti meleklerin olduğu yere iner ve orada huzur, mutluluk, saadet olur, Allah ile beraber olmak, ibadet etmek olur.

Sahabeler anlatır "*iki kişi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in huzurunda tartıştı. Hatta tartışmada o kadar ileri geri konuştular ki birbirlerine olan kızgınlıkları yüzlerinde göründü. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de bunun üzerine 'ben bir kelime biliyorum ki bunlar onu söyler ve yaparlarsa bu kızgınlıkları, sıkıntıları gider. Bu kelime; euzu billahi mineşşeytanirracim bismillahir rahmanir rahim'dir."*[24] Kişinin tabi ki bunu sadece diliyle söylemesi yetmez bir de gereğini yapması; yani sıkıntı hâlinin şeytandan olduğunu anlayıp şeytanı kovması gerekir.

Allah takva sahiplerini anlatırken **"şeytan (onları herhangi bir şekilde fitlediğinde) onlara bir vesvese verdiğinde (tuzağa düşürdüğünde) takva sahipleri bunun şeytandan olduğunu hemen anlar ve her tarafları basiret kesilir"**[25] buyurmuştur. Dolayısıyla takva sahipleri kendilerine gelen vesvesenin şeytandan olduğunu, o anda şeytanın onları tuzağına düşürmek istediğini hem kendisi için hem de karşısındaki için görür. Görünce de hemen euzubesmele çeker ve şeytanı kovup Allah'a sığınır. Takva sahipleri ortadaki yanlışı kendilerinin yaptığını gördüğünde

[24] Buhârî; 1356
[25] A'raf /201

ise hemen Allah'a sığınıp güzel yapmaya, doğru yapmaya çalışırlar.

Kardeşimiz de kendine bakmalı ve yanlışı kendisi yapıyorsa Allah'a sığınıp bu defa güzel yapmaya çalışmalıdır. Eğer yanlışı aile efradı yapıyorsa bu durumda da onlara yardım etmelidir.

Bilmemiz lazım ki yanlış şeytandandır. Şeytan aramızı bozmak ve sıkıntı vermek için bize vesvese verir. Bu durumda hemen euzubesmele çekip Allah'a sığınmamız ve tövbe etmemiz gerekir; çünkü her ne olursa olsun evimizde şeytanın verdiği vesvese geçerli olmamalıdır.

Şeytanı değil rabbimizi dinlememiz lazım. Bu nedenle yaşadığımız sorun ve sıkıntı karşısında "acaba Resulullah (s.a.v.) Efendimiz olsaydı ne yapardı, nasıl yapardı" diye düşünelim ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz o olay karşısında nasıl yapacaksa biz de öyle yapmaya çalışalım. Öyle ki şeytanı evimizden kovmuş olalım. Şayet Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i evimize davet edersek manevi olarak bizimle beraber olmuş olur.

Evet, evimizde huzurun olması için rabbimizin hesabını yapalım ve rabbimiz böyle bir durumda bize ne yapmamızı emretmişse öyle yapalım. Biz böyle yaparsak rabbimiz evimize tecelli eder; ama böyle yapmaz, şeytanımıza uyarsak diğerleri de kendi şeytanına uyarsa o zaman şeytanlar bizi birbirimize düşürür ve evimizde sorun, sıkıntı yaşarız. Bununla beraber şeytanın sıkıntı çıkardığını söylemez, tam tersine birbirimize "sen şöyle yaptın, sen böyle yaptın" deriz. Hâlbuki bize bu sıkıntıyı çıkaran, bize bunları söyleten şeytan olduğu için farkında olmadan birbirimize şeytan demiş oluruz.

Allah bizi böyle bir şeyden muhafaza etsin ve evimizi huzurla, nurla, saadetle doldursun inşallah.

İNSAN, RABBİNİN VARLIĞINDAN NASIL EMİN OLABİLİR?

Allah ayet-i kerimede buyurur **"Âdem'in belinden zürriyetini aldık sonra onları nefislerine şahit kıldık. (Allah buyurdu ki) Ben sizin rabbiniz değil miyim? (Dediler ki) Evet, şahidiz ki sen bizim rabbimizsin. Biz böyle yaptık ki Kıyamet günü bundan haberimiz yoktu demeyesiniz diye."**[26] Eğer Allah, "ben sizin rabbiniz değil miyim" demiş ve insanı da kendi nefisleri üzerinden şahit kılmışsa o hâlde her insan bunu bilir ve bundan emindir.

Her insan, rabbinin cemalini, rabliğini müşahade etmiş, Allah bunu ona göstermiştir. Bu yüzden her gönül bunu bilir ve bundan yüzde yüz emindir. Allah'ın böyle yapmasının hikmeti kimsenin "ben bunu bilmiyordum" dememesi içindir; çünkü herkes rabbine şahit olmuştur ve **bela şehidna:** "Evet, şahidiz (sen bizim rabbimizsin)" demiştir.

Bir de Allah ayet-i kerimede **nefahtu fîhi min rûhî**:[27] "Ben ona ruhumdan neffettim" buyurmuştur. Yani insanda aynı zamanda Allah'ın nefhettiği ruh vardır ve bu ruh, sahibine, rabbine aşıktır. Kul onu ne kadar perdelemeye çalışırsa çalışsın bütünüyle perdeleyemez ve ruhunun bu feryadını, aşkını kendi gönlünde tadar.

Bir de Allah, insana akıl vermiştir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"aklı olmayanın dini yoktur"*[28] yani aklı olmayanlar sorumlu değildir, buyurmuştur. Allah akıl vermişse bu durumda kulunu verdiği akıldan sorumlu tutar. Yerde, gökte ve her ikisi arasında ne varsa hepsi rabbini hamd ile tesbih eder. [29] Küçükten büyüğe her ne varsa Allah'ın esmasını, isimlerini, kudretini,

[26] A'raf /172
[27] Hicr /29, Sâd /72
[28] Kenzul Ummal. C 14, S.73
[29] İsra /44

güzelliğini, rahmetini, kullarına olan ikramını gösterir; yani hepsi birer ayettir. Kul aklını kullanıp varlık ayetini okuduğunda zaten rabbinin kudretini müşahede eder ve rabbinin esmasına şahit olur. Şayet şahit olmuyorsa bu durumda aklını kullanmıyor demektir.

Bir gün yavru balık, annesine "anne, su diye bir şey varmış, nerededir, onu bana gösterebilir misin" diye sorar. Annesi de "yavrum sen bana sudan başka bir şey göster, ben de sana suyu göstereyim" der. Su onun tabir-i caizse nefesidir; ama yine de suyu görmüyor, suyun içinde olduğunu bilmiyor! Bütün varlıkta da Allah'ın kudretinden, tecellisinden, güzelliğinden, azametinden, rahmetinden, isimlerinden başka bir şey yoktur.

İnsan kendi üzerinden bile sadece ağzına, dişine, gözüne, kirpiklerine, gözyaşına, göz kapaklarına, kulaklarının kıvrımlarına dahi baksa Allah'ın kudretini müşahade eder ya da sadece tırnağına baksa bile Allah'ın büyüklüğünü, yaratmadaki güzelliğini görür; çünkü tırnak olmasa parmak bir süre sonra aşınır ve yavaş yavaş biter; ama parmak sürekli tırnakla tazelenir. Bu yüzden insan sadece tırnağına baksa dahi rabbini tanır, kudretini görür.

Oysaki insan, tırnağı görmek bir yana bütün âlemleri, yeri, göğü, varlığı görür. Varlığın her biri rabbini hamd ile tesbih eder. Hamd ile tesbih etmek demek aynı zamanda rabbinin kudretini üzerinde göstermek demektir. Bunu göremeyenden daha kör, işitemeyenden daha sağır kimse olamaz. Hâl böyleyken biri hâla anlamadıysa bilelim ki onun aklı yoktur ve o sorumlu da değildir.

SİZİ CEZAEVİNDEN TAKİP EDEN ABİM SİZİ TANIDIKTAN SONRA GÖNÜL HÂLİNİN DEĞİŞTİĞİNİ SÖYLEDİ, SİZDEN DUA VE SABIR KONUSUNDA NASİHAT İSTİYOR?

Allah sabredilmesi gerektiğinde bütün mü'minlere ve müslümanlara sabrı ihsan etsin, ikram etsin inşallah.

Allah ayet-i kerimede **"Allah sabredenleri sever"**[30] ve **"Allah sabredenlerle beraberdir"**[31] buyurur. Sabrımıza karşılık Allah'ın bizimle beraber olması yeterli bir mükafattır. Biri Allah'ın sevgisini kazanacaksa, Allah onunla beraber olup onu sevecekse o zaman sorun, sıkıntı her ne olursa olsun çekmeye değerdir. Ona Allah ile beraber olmayı kazandırdı ya o artık bir sorun, sıkıntı değil artık bir nimettir. Nimetin en büyüğünü ona kazandıracak olan bir imtihandır. Bunu böyle görmek ve böyle anlamak lazım.

FARZ OLAN İBADETLERİ YAPAMAYIŞIMIZIN ASIL SEBEBİ NEDİR?

Bunun sebebi; ya anlamadığımızdandır ya tembelliğimizdendir ya ilmimizin imana dönüşmemesi ya da ibadetlerin bizde alışkanlık hâline gelmemesindendir.

Şayet farz olan ibadetleri yapamadığımızda sıkılıyor, üzülüyor, yapmamız gerektiğini bilip mahcup oluyorsak bu durumda imanımızda sorun yoktur; ama tembelliğimizde, alışkanlıklarımızda sorun var, demektir.

Meleke; güç, kuvvet demektir ve ibadetlerin de melekeleri vardır. İbadetlerin melekeleri bizde güç, kuvvet hâline gelmediğinden dolayı ibadetlerimizde tembellik yaşarız. Misal olarak; namaz melekesi bizde güçlenmemişse bu durumda namaz kılmak bize ağır gelir, zor gelir; ama güçlenmişse o zaman da

[30] Âli İmrân /146
[31] Bakara /153

sürekli namaz kıldığımız için bu meleke bizde güç ve kuvvet hâline geldiğinden dolayı namazı terk edemez, bırakamayız, her hâlükârda namazımızı kılar, yerine getiririz.

Bu durum oruç için de böyledir. Öyleleri var ki on bir ay boyunca yanlış yapıp ters tarafa gider; ama Ramazan ayı geldiğinde tam olarak orucunu tutar, gerekeni de yapmaya çalışır; çünkü oruç tutmak onda meleke hâline gelmiştir. Ötekinin ise aslında imanı kuvvetlidir; ama oruç tutmak kendisinde meleke olmadığı, güç ve kuvvet olmadığı için orucu tutarken zorlanır.

Söyledim; biri ibadet etmediğinde üzülüyor, "yapmam gerekir" deyip yapmak için de çabasını, gayretini sarf ediyorsa o hâlde ibadetindeki eksiklik imanından değil tembelliğinden, ibadetin onda meleke hâline; güç ve kuvvet hâline gelmemesinden kaynaklanır. İbadetlerin onda meleke hâline gelebilmesi için de mutlaka ibadetlerini yapması gerekir. Yaptıkça ibadetler onda güç, kuvvet olur, meleke olur; ama hem Allah'ın emrini yerine getirmeyip ibadetini yapmıyor hem de üzülmüyor, bunu hafife, basite alıyorsa o zaman sorun iman sorunudur, rabbini ciddiye alma sorunudur.

Bilmemiz lazım ki Allah herhangi bir şey için "bunu yapın" buyurmuşsa o hâlde o şey bizim için olmazsa olmazdır ve onu mutlaka yapmamız gerekir. Nasıl ki nefes almamız, gıda tüketmemiz gerekiyor, aksi takdirde helak olacağımızı biliyorsak Allah'ın farz kıldıklarını da yapmadığımızda manevi olarak helak olacağımızı bilmemiz ve buna iman etmemiz gerekir; çünkü ibadet ruhun gıdasıdır, gönlün gıdasıdır.

Hâl böyleyken ibadetlerimizi ihmal ediyorsak bu durumda ya ibadetleri gıda olarak anlamamışız, buna inanmamışız, iman etmemişiz ya da iman ettiğimiz hâlde tembellik yapıyoruz, demektir. Bu tembelliği üzerimizden atmak için de ibadetlerin bizde meleke olması, güç ve kuvvet olması gerekir. Bu da

ibadetlerimizi sürekli olarak yapmakla mümkündür, ibadetimizi aksatmaz, yerine getirirsek bir yerden sonra bizde meleke hâline gelir ve bize güç, kuvvet olur inşallah.

İNSANIN, MÜ'MİN KARDEŞİNE KIRILMAMASI İÇİN NE YAPMASI GEREKİR?

Hiç kimse hatasız, kusursuz ve günahsız değildir. Herkes hata yapabilir, biz de hata yapabiliriz. Böyle bir durumda karşımızdakinin bize nasıl muamele etmesini istiyorsak bizim de karşımızdakine öyle muamele etmemiz lazım ki ciddi ve samimi olmuş olalım.

Nasıl ki biz hata işlediğimizde veya yanlış yaptığımızda karşımızdakinin bizi affetmesini istiyor ve affedilmeyi seviyorsak bu durumda Allah'ın ve resulünün sevgisini kazanmak için bizim de yapmamız gereken şey karşımızdakini affetmektir. Allah'ın bizi affetmesini istiyor, affedişini seviyorsak bizim de karşımızdakini affetmemiz gerekir. Affetmeyenler affa uğramazlar. Merhamet etmeyenler rahmeti, ikram etmeyenler ikramı hak etmezler.

İnsanlara karşı nasıl davranıyorsak, tavrımız onlara karşı neyse hak ettiğimiz muamele de o olur. Bu bir imtihan, bu bir kazanma imkânıdır. Bu yüzden merhamet ettiğimiz kadar merhamete, affettiğimiz kadar da affa, ikram ettiğimiz kadar ikrama, insanların hatasını, kusurunu, günahını örttüğümüz kadar da günahımızın örtülmesine layık oluruz ve Allah da bizim günahımızı örter.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"bir kul, bir kula dardayken yardım ettiğinde en zor gününde Allah da ona yardım eder. Bir kul bir kulun günahını, yanlışını örterse Kıyamet günü en zor anda Allah da onun günahlarını örter ve hiç olmamış gibi ona muamele*

eder"[32] buyurmuştur. Evet, kim ikram ederse Allah da ona ikram eder, kim merhamet ederse en zor gününde Allah da ona yardım eder. Bu sadece ahirette değil dünyada da geçerlidir.

Kul, yaptığı muameleye göre Allah'tan muamele görür. Böyle düşündüğümüzde affetmek bizim için artık çok rahat olur. İnsanların hatasını ise muhabbetle örteriz; çünkü karşılığında Allah'tan affı, mağfireti, rahmeti ve ikramı alırız. Eğer iman etmişsek bu böyledir. Biz affettikçe bu hâl bizde makam olur ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olmuş oluruz. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz nasıl ki kendisine yapılan her türlü yanlışı ve hakareti affettiyse bizim de yapmamız gereken şey ona tabi olup bize yanlış yapanları affetmektir.

KABİR AZABI VAR MIDIR, VARSA NASILDIR?

Allah'ın orada her bir kula olan muamelesi farklıdır.

Allah ayet-i kerimede **"Allah yolunda ölenler için ölü demeyin, bilakis onlar diridirler, Allah katında rızıklandırılırlar"**[33] buyurur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in tabiriyle onlara hemen cennet vardır. Bir yandan kabir âlemindeler, bir yandan da kendilerine hemen cennet vardır ve Allah katında rızıklanırlar. Bir kısım kullar böyledir.

Allah, Firavun'u anlatırken **"Firavun'u, ehlini (onunla beraber ileri gelenleri) sabah akşam ateşe arz ederiz"**[34] buyurmuştur. Bu ayet kabirde azabın olduğunu gösterir. Kıyamet günü onların gideceği yer cehennemdir; ama şu anda da sabah

[32] Buhârî, Mezâlim 3; Müslim, Birr 58. Ayırca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 38; Tirmizî, Hudûd 3, Birr 19; İbn Mâce, Mukaddime 17
[33] Âli İmrân /169
[34] Mü'min /46

akşam ateşe arz olurlar. Bu, cehennemlikler için geçerli olan ayettir. Zaten hakkında ayet olmayan bir şeyi söylemiyoruz.

Eğer Firavun ve onunla beraber olanlar sabah akşam ateşe arz oluyorsa bu durumda cehennemlikler de sabah akşam ateşe arz oluyor demektir. Dikkat edilirse Allah onların sabah akşam ateşe girdiklerini söylememiş, ateşe arz olduklarını buyurmuştur. Onların sabah akşam cehenneme arz edilip onlara "gideceğiniz yer burasıdır, ateş sizi bekliyor" denilmesi bile onlar için yeterli bir azaptır.

Bu, cennetlikler için de geçerlidir. Nasıl ki cehennemlikler cehenneme arz olunuyorsa cennetlikler de cennete arz olunurlar. Onlara da cennet gösterilip "sizin yeriniz burasıdır" denmesi onlar için kabirde yeterli bir nimet olur. Demek ki bazılarının söylediği gibi "kabir azabı hakkında ayet yoktur" sözü yanlışmış, bununla ilgili bir ayet varmış!

Firavun ve onunla beraber olanlar, zulmedenler sabah akşam cehenneme arz olunuyorsa o hâlde cehennemi hak edenler sabah akşam cehenneme arz olunurlar.

Söyledim; Allah'ın kabir âleminde her kuluna muamelesi farklıdır. Bir başka açıdan söyleyeyim. Bir kısım insanlar kâbir âleminde hapistedir. Bir kısmı melekut âlemindedir; yani yerle gök arasında gezebilir, bir kısmı göklere de çıkabilir, bir kısmının ise Allah katında özel yerleri, makamları vardır. Bu yüzden herkese muamele farklıdır.

Bu konuda birçok hadis-i şerif bulunur. Evet, kabir azabı vardır; ama Allah'ın muamelesi herkese göre değişir, dolayısıyla herkesin bulunduğu âlem farklı bir âlemdir.

ÖZELLİKLE SURİYELİ KARDEŞLERİMİZDEN DOLAYI ENSAR KARDEŞLİĞİNİ ALLAH'IN İSTEDİĞİ GİBİ UYGULAMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

İster Suriyeli kardeşlerimize, ister Irak'tan gelenlere, isterse de başka yerden gelmiş olanlara olsun kendimizi ensar, onları da muhacir konumunda görmemiz ve ensarlar muhacirlere nasıl davrandıysa, nasıl yardım ettiyse bizim de onlara öyle davranmamız lazım. Elbette ki yurtlarını mecburiyetten terk ettikleri için aralarında her çeşit insan olabilir; ama sonuçta muhacir olmuşlardır.

Mü'min kardeşlerimiz zulme uğradıklarından dolayı bulundukları yeri, evlerini ve memleketlerini terk etmek zorunda kalmıştır, dolayısıyla mazlum konumundadırlar. Bizim de onlara mazluma nasıl yardım edilmesi gerekiyorsa öyle yardım etmemiz gerekir. Mazlumun dini sorulmaz. Bu yüzden gelenler hangi dinden olursa olsun onlara yardım elini uzatmamız lazım.

Şayet gelenler mü'min kardeşlerimizse, buraya hicret etmişlerse o hâlde ensarın muhacire yaptığı muameleyi onlara yapmaya çalışmamız gerekir. Dediğim gibi; içlerinde her türden insan olabilir; ama hepsini aynı kefeye koymak doğru değildir.

Mesela; aynı şey bizim başımıza gelse ve biz başka bir memlekete hicret etmek zorunda kalsak oradaki insanların bize nasıl muamele etmesini istiyorsak biz de hicret edenlere öyle muamele etmeliyiz. Bu şekilde düşündüğümüzde aslında herkes birbirine nasıl muamele etmesi gerektiğini kendi üzerinden bilir. Kiminle muhatap olursak olalım ona muamele ederken kendimizi onun yerine koyup öyle muamele edelim.

Bununla beraber Allah'ın hesabını yaparak onlara davranmamız lazım. Rabbimiz bizden razı olsun, varsın kim ne derse desin, kim ne söylerse söylesin önemli değildir. Hatta karşımızdakinin hâli ne olursa olsun biz Allah'ın rızasını gözetip

güzel yaptığımızda, doğru yaptığımızda Allah'ın rızasını kazanırız. Allah ölümü ve hayatı yarattı ki hangimiz daha güzel yaparız diye.[35] O hâlde mesele güzel yapmaktır. Karşımızdakiler de bu güzelliği tatmalı, onlara mü'min ve ensar kardeşliğimizi yaşatmalıyız. Eğer karşımızdaki bize "mü'min kardeşim, ensar kardeşim" dediyse bilelim ki Allah da bizi mü'min olarak, ensar olarak kabul eder; ama yok, karşımızdakine bunu kabul ettiremediysek, tattırmadıysak o zaman ne mü'min ne de ensar olmuşuz demektir.

Bizi dinleyen, takip eden ve bizimle beraber olan kardeşlerimiz mutlaka böyle yapmalıdır. Herkes gücünün yettiği nispette ensar olmakla sorumludur. Hep beraber muhacir kardeşlerimize ensar olacağız inşallah.

DERVİŞİN, MÜRŞİDİNE ALLAH'IN İSTEDİĞİ GİBİ TESLİM OLABİLMESİ İÇİN NE YAPMASI GEREKİR?

Tam teslim olmak için sevmek gerekir; çünkü insan ancak sevdiğine, kendisini sevene güvenir. Bir kul, Allah'ı severse Allah'a güvenir; sevmezse güvenemez, ahirete yatırım yapamaz "acaba" der ve Allah'ın emrettiğini yerine getiremez. Neden? -Sevgisi kâmil değil de ondan, Allah'a tevekkül edip güvenmiyor da ondan!

Allah mü'minleri anlatırken **"mü'minler, Allah zikredildiğinde kalpleri titrer, Allah'ın ayetleri okununca imanını artırırlar ve onlar bütünüyle (Allah'a güvenir) rablerine tevekkül ederler"**[36] buyurmuştur.

Aynı şey mürşid için de geçerlidir. Biri mürşidinin Allah'a vasıl olduğuna, insanları Allah'a vasıl etmek için vazife aldığına inanmışsa, bununla beraber Allah'a vasıl olmak gibi bir derdi varsa

[35] Mülk /2
[36] Enfal /2

ve vasıl olmak istiyorsa o zaman Allah'a olan aşkı, muhabbeti kadar mürşidine teslim olabilir. Yani mürşidine olan teslimiyeti; ona olan muhabbeti, güveni nispetindedir. Yoksa teslim olamaz, ona itiraz eder, itiraz edince de "ben ondan daha iyi biliyorum" demiş olur. Ondan daha iyi biliyorsa o zaman mürşidine ihtiyacı yoktur, dolayısıyla onunla beraber yürüyemez, iki adım atar; ama üçüncü adımda düşer, yuvarlanır. Böyle olmaması için dervişin, mürşidine güvenmesi gerekir. Dolayısıyla mesele güven meselesidir.

ŞAFİ MEZHEBİNDEKİ BİRİ SABAH NAMAZINI HANEFİ MEZHEBİNDEKİ İMAMIN ARKASINDA KILIYORSA NE YAPMALIDIR?

Kişi, hangi mezhebe tabi olursa olsun cemaatle namaz kıldığında bütünüyle imama tabi olmalıdır. Onun ayrıca kendi mezhebini uygulaması gerekmez. Bu, bütün mü'minler için aynen geçerlidir; yani Şafi mezhebindeki biri Hanefi mezhebindeki bir imama uyduğunda ona tabi olmuş olur, artık ayrıca başka bir harekette, tavırda bulunmamalıdır.

Aynı şekilde Hanefi mezhebindeki biri de Şafii olan bir imama uyduğunda olduğu gibi ona tabi olmalıdır; çünkü aralarında bir fark yoktur. Mezheplerin aralarını ayırmak doğru değildir. Eğer hepsi hak ise bu durumda sorun yoktur. Hatta kişinin bütünüyle tek bir mezhebe tabi olmadığını, ötekileri de hak olarak kabul ettiğini ortaya koymak için arada bir öteki imamlara da uyması gerekir. Öyle ki onları da hak olarak kabul etmiş, sadece kendi mezhebinin değil onların da hak olduğunu kendi üzerinde ispatlamış olsun.

Evet, kardeşimiz Hanefi mezhebindeki imama rahatlıkla uyabilir, imam nasıl yapıyorsa kardeşimizin de öyle yapması doğru ve geçerlidir.

ALLAH'IN BAZI AYETLERDE "BİZ" ZAMİRİNİ KULLANMASINDAKİ HİKMET NEDİR?

Allah, sıfatlarıyla beraber işi bir vesileyle yaptığını beyan ettiğinde "biz" zamirini kullanır. Mesela; Allah ayetlerde "hidayeti biz veririz" buyurur.

Peki, Allah hidayeti kiminle verir?

Elbette ki peygamberiyle, vahyiyle, bununla beraber o vahyi taşıyanla beraber verir. Bu yüzden "biz" zamirini kullanıp "hidayeti biz veririz" der; ama zatı hakkında bir şey söylediğinde "biz" demez "ben" der. Örnek vermek gerekirse **İnnenî enallâh:**[37] "Ben Allah'ım" demiş, "biz Allah'ız" dememiştir. Yani Allah, zatı hakkında konuşurken "ben" der ama bir işi, fiili isimleriyle beraber bir vesileyle yaptığında o zaman da "biz" zamirini kullanır. Bu yüzden hidayeti peygamberiyle beraber verdiği için, peygamberini hidayete vesile kıldığı için "hidayeti biz veririz" buyurmuştur. Hatta Allah peygamberinin yaptığı, söylediği bir şey için "onu ben yaptım, ben söyledim"[38] demiş ve o işi, sözü kendine ait kılmıştır.

SİZİNLE TANIŞMADAN ÖNCE BATİNİ VE ZAHİRİ İLİMLE İLGİLİ YÜZLERCE KİTAP OKUDUĞUM HÂLDE ANLADIM Kİ SİZDEN ÖNCE BİR MANEVİYAT YAŞAMAMIŞIM, ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM.

Demek ki mesele öğrendiklerimizi kitaptan okumak değil onu diri bir gönülden almakmış! Allah gönlümüze mutlaka ikram eder ve bize öğretir. Bu nedenle devamlı olarak "kulunu kendine davet eden de, kendine çeken de, onun gönlüne vahyeden de Allah'tır" diyoruz. Allah, kuluna ondan da, her şeyden de daha

[37] Tâhâ /14
[38] Enfal /17, Necm /3

yakındır; ama her şeyi mutlaka bir vesileyle, bir sebeple yapar. İşte, mesele; doğru yerde, doğru vesileye sarılıp doğru yapmaktır, sadece böyle kazanabiliriz. Şayet doğru yapsak bile doğru yerde olmadığımız sürece kazanamayız. Bu yüzden doğru yerde olmak çok önemlidir.

Mesela Kâbe'ye gitmeye niyet edip yola çıksak; ama Kâbe'ye doğru değil de ters tarafa doğru yürüsek hiçbir zaman Kâbe'ye varamayız; çünkü yanlış yere yürüyoruzdur. Hâlbuki yolumuzun Kâbe istikametinde olması gerekir ki Kâbe'ye varabilelim, muradımıza erip rabbimize kavuşabilelim, rabbimizle beraber olabilelim ve rabbimizin rahmetini, ikramını tadabilelim.

Allah ayet-i kerimede **"Allah hiç kimse için âdetini değiştirmez"**[39] buyurmuştur. O hâlde sadıklardan olmayı istiyorsak "Allah'a karşı takva sahibi olun ve sadıklarla beraber olun"[40] ayetinde Allah'ın buyurduğu üzere sadıklarla beraber olmamız gerekir. Aynı şekilde "Allah'a vasıl olmak için (vesile arayın) vesileye sarılın"[41] ayetindeki gibi vesileye sarılmamız gerekir. Allah'ın âdeti budur. Bizim de vesileyi bulduğumuzda ona sarılmamız lazım.

Allah'a karşı sadakatini ortaya koyanlarla, ispatlayanlarla beraber olmaya çalışıyor ve onlarla beraber sadık olmaya çalışıyoruz inşallah. Allah bizi sadıklardan eylesin inşallah! Allah bizi herhangi bir şekilde kibirlenenlerden ve "ben biliyorum, ben bana yeterim" deyip kendini müstağni görenlerden eylemesin inşallah! Allah bizi rabbini, ebedi hayatını ciddiye alanlardan eylesin inşallah!

[39] Fetih /23, Ahzab /62
[40] Tevbe /119
[41] Maide /35

13.BÖLÜM

BİLEREK VEYA BİLMEYEREK İŞLEDİĞİMİZ GÜNAHLAR VE HATALAR VUSLAT YOLCULUĞUMUZA ENGEL OLUR MU?

İki türlü günah vardır; biri bedene ait zahiri günahlar, diğeri ise gönüle ve nefse ait manevi günahlardır. Nefse ait olanlar şirktir, bedene ait olanlar ise günahtır. Allah ayet-i kerimede şirki affetmeyeceğini buyurur, günahları ise tövbe edince Allah affeder ve günahlarımız silinir.[1]

Nefsin işlediği günahlar; kibir, gurur, haset, riya, kıskançlık, kendini beğenmek, âlim görmek, akıllı görmek, büyük görmek ve diğer insanlara karşı büyüklük taslamaktır. Bilmemiz lazım ki kibriya, Allah'ın sıfatıdır. Kebir olan, ekber olan bir tek Allah'tır. Eğer kul, Allah'ın bu isimlerine ortak olmaya kalkışırsa haddini aşmış ve rabbine karşı saygısızlık yapmış olur. Dolayısıyla Allah onu affetmez ve onu mutlaka alçaltır, zelil eder, hâkir eder, rezil rüsva eder; çünkü kul vehmi olan varlığıyla Allah'ın isimlerine sahip çıkmaya kalkışmış ve kendini Allah'a ortak görmüştür. Ya da acziyetini bildiği hâlde dışardan öyle görünmeye çalışmıştır. İşte, Allah bunu affetmez ve onun vuslat yolculuğunu olduğu gibi durdurur, hatta onu aşağı doğru yuvarlayıp esfel-i sâfiline indirir.

Bununla beraber kul hata işlediğinde Allah ona yaptığının hata olduğunu öğretir. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"takva sahipleri, şeytan herhangi bir konuda onları tuzağa düşürdüğünde (fitlediğinde, onlara hile yaptığında) bunu hemen anlarlar"**[2] buyurmuştur. Yani kul önce şeytanın tuzağına düşüp sendeler; ama sonra doğrulup bunun şeytandan olduğunu anlar ve kendini hemen toparlar, yanlışından vazgeçer, tövbe ve istiğfar eder, pişman olur, üzülür, ağlar, böylece bu hâli onu Allah'a bir daha yaklaştırır.

[1] Nisa/ 116
[2] Â'raf/201

Şirke düşmek ise bunun tam tersidir. Kul, şirke düştüğünde ters tarafa döndüğü için manevi olarak aşağı yuvarlanır, dolayısıyla seyri durur; yani Allah'tan uzaklaşıp kendi nefsine döner. Rabbini tesbih etmesi gerekirken "ben yanlış yapmam, hata işlemem" veya "ben büyüğüm, akıllıyım, biliyorum, bu yüzden böyle karar veriyorum" deyip kendini ve nefsini tesbih eder. Allah'ın verdiği hükmü yok saydığı için de bu hâli onu Allah'tan uzaklaştırır, ters tarafa döndürür ve nefsinin çukuruna yuvarlar, artık onun vuslat yolculuğu durmuştur.

Kulun hata işledikten sonraki pişmanlık hâli ise onu Allah'a yaklaştırır; yani kulun vuslat yolculuğu devam eder. Bununla beraber tövbe ve istiğfar edince, pişman olunca, gözyaşı dökünce, yanlış yaptığını anlayıp tövbe etmeye başlayınca yolculuğu hızlanır.

BAZEN DURDUK YERE GÖNLÜMÜ BİR HÜZÜN KAPLIYOR VE İÇİMDEN HÜNGÜR HÜNGÜR AĞLAMAK GELİYOR, BUNUN SEBEBİ NEDİR?

Allah o anda kardeşimize rahmetiyle, muhabbetiyle tecelli etmiştir. Bu yüzden manevi olarak farklı bir hâl yaşıyor. Bu, aynı zamanda kardeşimizin Allah ile bir derdi olduğunu gösterir.

Aslında rabbine âşık olan ve rabbinden ayrılan ruhu, kardeşimizin gönlüne bir şeyler aksettirmiştir, bu hâli de bundan dolayı hisseder. Bu, rabbinden ayrılış hüznü ve ayrılık derdi kardeşimizi pişirir, muhabbetle yakar ve olgunlaştırıp büyütür, dolayısıyla bu hâli yaşaması onun için lazımdır, gereklidir.

Kardeşimiz, yaşadığı bu hâlden Allah'ın onun gönlüne rahmetiyle tecelli ettiğini anlaması, tatması için Allah'ın ona böyle muamele ettiğini anlamalıdır. Aynı şekilde bu hâlin kıymetini de bilmelidir; çünkü o anda Allah ile arasındaki perdeler kalkmıştır,

bu hüznü ve ağlama hâli de bundan dolayıdır, bu yüzden yaşadığı hâl için şükretmelidir.

KÜRTLERİN İÇİNDE BULUNDUĞU DÜŞMANCA ORTAM HAKKINDA DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?

Hayat baştan sona bir imtihandır. Her zaman için sadece iki taraf vardır ve herkes hangi tarafta durduğuna bakmalıdır. Hayatı yaşarken ya Allah'tan, peygamberden, kendimizden yana tavır koyar ya da ters tarafta durup şeytandan yana tavır koyarız. Bir de tercihini yapamamış, arada kalmış insanlar vardır. Onlar da her iki tarafta gidip gelirler.

Biz de sohbetlerimizde devamlı olarak Hz. İnsan olmayı ve Allah'tan yana durmayı anlatıyoruz; yani herkesi Allah'ın dinine yardım etmeye, peygambere tâbi olmaya ve ona benzemeye, Allah'ın vahyini taşımaya davet ediyoruz.

İnsan ya zalimdir ya da mazlumdur. Mutlaka bu ikisinden biridir ve ortası yoktur. En büyük zalimler; Allaha şirk koşanlar, kendini, ebedi hayatı ve rabbini bilmeyenlerdir. İnsan, rabbini bilmeyince kendini Allah'a şirk koşar ve kendini ilah zannedip Allah adına hüküm verir.

Böyleleri Allah'ın hükmünün, emrinin ne olduğunu anlamaya çalışmak ve hem kendisi hem de başkaları için Allah'ın hükmüyle hüküm vermek yerine kendi hükümlerini verir ya da başkalarının hükmüyle hükmederler. Bu durumda her kime göre anlıyor, kime göre hüküm veriyorlarsa ona tapmış, ona "ilah" demiş, "benim ilahım, benim rabbim sensin" demişlerdir.

Peki, mazlumlar kimdir?

Mazlumlar da zulme uğrayanlardır. Bu zulmü ya onlar kendilerine yapıyor ya da şeytan onlara zulmediyordur. Şeytan,

birini yoldan alıkoyuyor, ona yanlış yaptırıyor ve onu Allah'tan uzaklaştırıyorsa o hâlde ona zulmetmiş demektir. Bizim de her hâlükârda mazluma yardım etmemiz gerekir. Zaten bizim de bütün derdimiz; mazluma yardım etmek ve onu nefsinin, şeytanın, başkalarının zulmünden kurtarmaktır. Unutmamamız lazım ki mazlum konumunda olanlar yardıma muhtaçtır. O hâlde onları nefislerinin zulmünden kurtararak onlara yardım etmemiz lazımdır.

Başkalarına zulmedenlere dahi yardım etmeliyiz; çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*zalime de, mazluma da yardım edin*"[3] buyurmuştur. Mazluma nasıl yardım etmemiz gerektiğini zaten biliyoruz. Zalime de onu zulmünden alıkoyarak yardım etmemiz lazım. Zalime; insanlara zulmettiğini, yanlış yaptığını söylemekle iş bitmez, bunun tek bir çaresi vardır ve bu çare ona "sen böyle yapmakla kendine zulmediyorsun, cehenneme yuvarlanıyor, kendini ateşe, Allah'ın gazabına atıyorsun" demektir.

Her kim kendini Allah'ın gazabına atıyorsa bilelim ki Allah onu affetmez; çünkü Allah'ın onu affetmesi için önce onun kendini affetmesi, kendine zulmetmemesi ve kendini Allah'ın gazabından, ateşinden, azabından korumaya çalışması gerekir.

Allah ayeti kerimede **"kendinizi ve ehlinizi yakıtı taşlar ve insanlar olan ateşten koruyun**"[4] buyurmuştur. O hâlde Allah'ın bu emrini yerine getirip ehlimizi ve kendimizi ateşten koruyup korumadığımıza bakmamız lazım. Eğer korumuyorsak o zaman hem kendimize hem de aile efradımıza zulmetmiş oluruz.

Kendimizi ve ehlimizi ateşten korumamız için "benim rabbim Allah'tır" dememiz ve aile efradımıza da aynı şeyi söyleyerek "bizim rabbimiz Allah'tır. Bize düşen; rabbimizi

[3] Buhari, Mezalim, 4
[4] Tahrîm /6

dinlemek, ona kul olmak, âbd olmak, rabbimize itaat etmek, resulüne tâbi olup onu örnek almak, gönül ve ahlak itibariyle ona benzemeye çalışmaktır" dememiz lazım.

Allah, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için ayet-i kerimelerde **"seni âlemlere rahmet olasın diye gönderdim."**[5] **"Sen azim bir ahlak üzeresin**"[6] buyurmuştur. Biz de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e benzeyeceksek bu durumda önce biz kendimize, ailemize sonra da ulaşabildiğimiz herkese rahmet olmaya çalışmalıyız. Öyle ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tâbi olmuş, ona benzemiş, dolayısıyla Allah'a yakın olmuş olalım.

Böyle yapmak yerine birbirimizi öldürerek, birbirimizden nefret ederek, kin, haset, düşmanlık üreterek, yakıp yıkarak insanlara muamele edersek o hâlde şeytanın peşine vermişiz ve şeytan bize akıl hocalığı yapıp yol gösteriyor demektir. Zaten şeytanın istediği de budur. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"kullarıma söyle (bana kul olmayı kabul edenlere söyle) sözün en güzelini söylesinler, yoksa şeytan onların aralarını bozar"**[7] yani onları birbirine düşürüp kavga ettirir, buyurmuştur.

Eğer sıkıntı bitsin, zulüm kalksın ve rahmet insin istiyorsak yapmamız gereken şey; mülkün, dünyanın, ahiretin, aynı zamanda yaratılmış olan bütün mahlukatın Allah'a ait olduğunu ve hepsinin Allah'ın kulu olduğunu unutmamaktır.

İnsan; eşref-i mahlukattır, kulların ve varlığın en şereflisidir. Allah, insana bu şerefi bahşetmiş ve onu kendisine halife olsun diye yaratmıştır. Aynı zamanda **"yerde, gökte ve ikisinin arasında her ne varsa hepsini insanın hizmetine verdim**"[8] ayetinde buyurduğu üzere bütün varlığı ve mahlukatı onun hizmetine vermiştir; yani bütün varlık, insan için hizmet hâlindedir. Allah'ın

[5] Enbiya/107
[6] Kalem/4
[7] İsra/53
[8] Lokman/20

bunu yapmasında bir muradı vardır ve bu muradı kulunun kendisine âbd olmasıdır. Bu nedenle Allah **ve mâ hâlaktul cinne vel inse illâ li ya´budûn:**[9] "Ben cinleri ve insanları yalnız bana âbd olsunlar diye yarattım" buyurmuştur.

Nasıl ki cinler arasında Allah'a âbd olmayanlar, mü'min olmayanlar iblise uyup şeytan oldularsa aynı şekilde insanlardan da Allah'a âbd olmayanlar, şeytana tâbi ve arkadaş olur sonra onlar da şeytan olurlar. Her ne kadar zahiri olarak beden itibariyle insan gibi görünseler de Allah onların şeytan olduğunu söylemiştir.

Evet, Allah'ın insan üzerinde bir muradı vardır, dedik. Şayet insanlar Allah'tan yüz çevirirse ve Allah'ın, kulları üzerindeki muradı gerçekleşmezse Allah onlardan rahmetini çeker, rahmetini çekince de geriye zulüm ve zulmet kalır; yani insanlar Allah'ın rahmetinden, nurundan mahrum kaldıkları için karanlıkta kalır ve ne yapacağını bilemez hâlde savrulup birbirlerine düşerler.

Bu durumda zulmün, kavganın ve savaşın bitmesini istiyorsak insanlık olarak yapmamız gereken şey; Allah'a dönüp tövbe etmek ve "ya rabbi! Sana döndüm" demektir; yani Allah'ın rahmetinin inmesine vesile olup Allah'ın rahmetini celbetmektir. Yoksa suni tedbirlerle ya da başka fikirler ve düşüncelerle hiçbir zaman zulüm bitmez.

Zulmün bitmesini istiyorsak Allah'a dönüp tövbe etmemiz lazım ki Allah rahmetini indirsin; çünkü Allah rahmetini indirince birbirimize merhamet eder, ikram eder ve birbirimizi severiz. Bunu da mü'min ya da Müslüman olarak yahut Kürt veya Türk, Arap ya da İngiliz olarak yapmayız. Eğer insanın gönlüne rahmet inerse insan hem kendine hem de başkalarına rahmet ve merhamet eder; ama kimse Allah'a dönmez ve Allah rahmetini

[9] Zariyat /56

çekerse o zaman dünyada düşmanlık olur, kaos olur, zulüm olur, ölüm olur, isyan olur, feryat olur. Bu yüzden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"yeryüzündekiler birbirine merhamet etmezse Allah onlara rahmet etmez ve rahmetini indirmez"*[10] buyurmuştur.

Zaten dünyanın hâli ortadadır. Her yerde bu kadar zulmün, kargaşanın olmasının sebebi; insanların Allah'tan yüz çevirmesi ve Allah'ın da rahmetini aralarından çekip almasıdır.

İslam; silm demek, barışmak demektir. Aslında Allah'ın indirdiği bütün dinlerin ismi barıştır ve Allah, kullarına barışı emretmiştir. Dolayısıyla kulun öncelikle Allah ile sonra da kendisiyle, peygamberiyle, Allah'ın kitabıyla, Kur'an'la, birbiriyle, bütün mahlûkatla ve Allah'ın tâbi tuttuğu imtihanlarla barışık olması gerekir. İşte, barış böyledir. Böyle olunca İnsanlar birbirini sever ve birbirine ikram eder. Aksi takdirde insanın gönlünde kin, haset ve nefret varsa "silahlar sustu, kimse kimseyi öldürmüyor, barışı sağladık" dese bile barış olmaz. Barış sadece görüntüde, dışarda olur. İçerideki savaş, kin, nefret, haset ve düşmanlık ise devam eder. Bu yüzden Allah'a kul olanlar Allah ile, kendisi ile barışıktır; dolayısıyla Allah'ın kullarına, bütün insanlara bir gözle Allah'ın kulu olarak bakarlar.

Allah insanı yaratmışsa mutlaka üzerinde bir muradı vardır ve Allah, bu muradı âbd olmak olarak beyan etmiştir.[11] Bununla beraber Allah ayet-i kerimede **"Allah ölümü ve hayatı yarattı ki hanginiz daha güzel yaparsınız diye"**[12] buyurur. Demek ki herkesin vazifesi güzel yapmakmış, Allah ile güzel yapıp güzel olmak, Allah'ın güzelliğini ve sevgisini kazanmakmış! Ebedi hayatının hesabını yapanlar böyle düşünür, böyle bakarlar. Yoksa

[10] Tirmizi, Birr, 16 (1925)
[11] Zariyat /56
[12] Mülk/2

“şu doğru yapıyor, şu yanlış yapıyor” veya “hiç kimse doğru yapmıyor” demezler.

Doğru yapanlar; Allah’a kul olmaya ve onun hesabını yapmaya çalışanlardır. Allah’ın mülkün sahibi, kendisinin sahibi, karşısındaki insanların ve bütün varlığın sahibi olduğuna iman edenlerdir.

Allah’ın hesabını yapanlar, insana muamele ederken değil öldürmek, kimsenin gönlünü bile kıramaz, kırmaya cesaret edemezler; çünkü bir gönül kırdıkları takdirde Allah’ın gazabını alacağını bilirler. Hiç böyle bir insan başkasına zulmedebilir mi, kimsenin kalbini kırabilir mi! Değil birine zulmetmek, kalbini dahi kıramaz, ona karşı edebe aykırı bir harekette bile bulunamaz; çünkü Allah’ı tanır ve bilir. İnsana muamele ederken de Allah’ın hesabını yapar ve Allah’ın kendisini gördüğünü unutmaz.

Bu yüzden herkes önce sadece beşer olmaktan kurtulup Hz. İnsan olmaya çalışmalıdır. Kendine, insanlara ve varlığa bakarken her şeyin Allah’a ait olduğunu, Allah’ın onlar üzerinde bir muradının olduğunu anlamalı ve bunu tatmalıdır. Hâl böyleyken biri tefrika yapar, “ben” der, ırkçılık yapar sadece kendi milletini öne alırsa yahut “benim cemaatim, mezhebim, tarikatım ve yolum” diye dinde ırkçılık yaparsa o zaman Allah’ın hesabını yapmamış olur. Bilmemiz lazım ki dindeki ırkçılık diğer ırkçılıktan daha ağır, daha beter, daha kötüdür; yani zulümdür.

Allah her neyi ne için yaratmış ve onu nereye koymuşsa onu oradan alıp yerini değiştirmemiz ona zulüm olur. Bu yüzden Allah, insanı, Hz. İnsan olarak yarattığı hâlde onun bu vasfını görmezden gelirsek insana en büyük zulmü yapmış oluruz. Aynı şekilde Allah’ın dünyaya bizi imtihan için gönderdiğini, kazanmamızı isteyip bize kazanma imkânı tanıdığını, birbirimize yardım etmemiz ve birbirimiz üzerinden cenneti kazanmamız gerektiğini unutursak o zaman da kendimize zulmetmiş oluruz.

İnsan, insan için cennet de olur, cehennem de olur. Biri karşısındakine yardım eder, onun gönlünü yapar, ona doğru yolu, sırat-el mustakimi gösterir, ona onun layık olduğu değeri, kıymeti ve şerefi verirse bu durumda onun üzerinden Allah'ın rızasını, rahmetini, sevgisini ve yakınlığını kazanır; ama tam tersine bunları ona unutturur ve onu etten, kemikten bir varlık olarak görürse veya daha kötüsü şeytanın gördüğü gibi onu düşman olarak görürse, ona zulmeder, hakaret eder ve onun kalbini kırarsa bu defa da onun üzerinden Allah'ın gazabını alır, böylelikle Allah'tan ve insan olmaktan uzaklaşır.

Herkes mutlaka yaptığının karşılığını alır. Biri insana ve mahlukata karşı güzel yaparsa kazanır, yanlış yaparsa da kaybeder, işin özü budur, hakikat böyledir. Bu yüzden Allah'tan bağımsız olarak bir fikir ve düşüncede bulunmak Allah'a karşı yapılmış en büyük edepsizlik, en büyük saygısızlıktır. Bunun olmaması için "bence, bana göre" dememeliyiz. Allah herhangi bir konu hakkında nasıl buyurduysa bizim için doğru olan, güzel olan o olmalıdır. Yoksa insan olmaktan çıkar, ilahlık iddia etmiş oluruz. Bu; hangi fikirde, düşüncede, dinde, mezhepte ve cemaatte olursa olsun herkes için böyledir.

Önümüzde bir ölçü vardır ve bu ölçümüz Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'dir. Allah bizden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ve peygamberler gibi bir kul olmamızı istiyor. Bu nedenle ayet-i kerimede **"o sizin için en güzel örnektir (onun gibi olmanızı istiyorum, onu örnek alın)"**[13] buyuruyor.

Peki, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e iman edip onu örnek, önder ve rehber olarak kabul edenlerin nasıl olması gerekir?

Elbette ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz âlemlere nasıl rahmet olduysa onların da aynı şekilde insanlara ve âlemlere rahmet olmaya çalışması gerekir. Nasıl ki Allah Resulullah (s.a.v.)

[13] Ahzab /21

Efendimiz için **“sen azim bir ahlak üzeresin.”**[14] **“Sen mü’minlere karşı rauf ve rahimsin”**[15] buyurduysa onu örnek olarak kabul edenlerin de azim bir ahlak üzere olup mü’minlere karşı rauf ve rahim olması gerekir. Şayet biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz’i kendisine örnek olarak kabul etmemişse o zaman onu peygamberi olarak kabul etmemiştir. Bu durumda kimi kendine örnek olarak kabul ediyorsa onun peygamberi odur, dolayısıyla da Kıyamet günü “benim peygamberim Hz. Muhammed (s.a.v.)’dir” diyemez.

Biri insanlara rahmet, hidayet, hayır olmaya ve onları cennete çekmeye çalışmamışsa kendisine yapılan her türlü haksızlığı, zulmü “yeter ki insanlar Allah’a iman etsin, kurtulsun, cennete gitsin” diye affetmemiş, böyle bir hoşgörüye sahip olmamışsa o hâlde peygamberini örnek almamış ve ona tâbi olmamıştır. Unutmamamız lazım ki kulun Hz. İnsan olabilmesi için önce Allah’a kul olmayı, âbd olmayı kabul etmesi, bununla beraber, resulünü de kendisine örnek, önder ve rehber olarak kabul etmesi lazım ki Hz. İnsan olabilsin.

Kul, imanının gereğini yerine getirmeye çalışırsa Allah’a ve resulüne yaklaşır; ama başkalarını kendisine örnek alır ve başkalarına tâbi olursa bu durumda tâbi olduğu kişi onun peygamberi ve ilahı olmuş olur. Böyle olunca da rabbini, peygamberini, ebedi hayatını ve insan olmayı kaybeder. Allah ayet-i kerimede **“(Allah’ın ayetlerini dinlemeyenler, yalanlayanlar, ciddiye almayanlar, duymamış gibi, anlamamış gibi yapanlar) onlar hayvan gibi hatta hayvandan daha aşağıdır”**[16] buyurur. Böyle biri Allah katında insanlığını kaybedip hayvan gibi hatta hayvandan daha aşağı konuma düşer ve ondan adalet, rahmet, hayır, güzellik beklenmez.

[14] Kalem /4
[15] Tevbe /128
[16] Â’raf /179

Unutmayalım ki mazlumun, açın ve yolunu kaybedenin dini sorulmaz. Mü'mine düşen de; mazluma Allah'ın emrettiği ve sevdiği gibi yardım etmektir; çünkü o, Allah'ın yarattığı insandır. Bu yüzden önce onu doyurmalı sonra da ona yolu göstermelidir. Yolu gösterirken de onu herhangi bir konuda zorlayamaz; çünkü Allah, kulundan kendi iradesiyle iman etmesini ve kendisini tercih etmesini istemiş, bu tercihi kuluna bırakmıştır.

Allah ayet-i kerimede **"zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur"**[17] buyurur. Allah bu ayetle aynı zamanda zalimlerin hâlini beyan etmiştir; yani ister Yahudi, ister Hristiyan, ister Mecusi, isterse de başka bir inancın mensubu olsun eğer biri zalim değilse, zulmetmiyorsa o kişiye düşmanlık yapılamaz.

Bizi öldürmeye, yurdumuzdan çıkarmaya çalışanlar ve onlara yardım edip destek olanlar ise zalimdirler, bize düşmanlık yapmışlardır.[18] Bu durumda yapabileceğimiz bir şey yoktur, onları düşman olarak kabul etmemiz gerekir. Birilerini düşman olarak kabul etmenin gerekçeleri bunlardır. Yoksa hiç kimse karşısındakinin dininden, ırkından, mezhebinden, küfründen veya herhangi bir hâlinden dolayı ona düşmanlık yapamaz. Allah çizgiyi çizmiştir. Bizim de bu çizgide durup bize düşmanlık yapmayan bu insanlara karşı yakın durmamız lazım. Öyle ki onlara yardım edebilelim. Onlarla muhatap olurken de önce Allah ile muhatap olduğumuzu unutmayalım; çünkü Allah, kuluna yapılan muameleyi kendisine yapılmış kabul eder. İşte, insana bakışımızın böyle olması gerekir.

Şayet kardeşlerimizle aramızda birlik, beraberlik ve kardeşlik olmazsa o hâlde şeytan araya girer ve içimize düşmanlığı, fitneyi koyup bizi birbirimize düşürür. Oysaki Allah ayet-i kerimede **"sizin düşmanınız şeytandır"**[19] buyurmuştur.

[17] Bakara /193
[18] Mümtehine /9
[19] Fatır /6

Dolayısıyla insan insanın düşmanı değil dostudur, kardeşidir. Bu nedenle Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"hepiniz Âdem'densiniz, Âdem de topraktandır. Hiç kimsenin kimseye üstünlüğü yoktur, üstünlük ancak takva iledir"*[20] buyurmuştur.

Dediğim gibi; "insan, insan için cennet de olur cehennem de olur." Bir gayrimüslim de bizim için cennete vesile olabilir. Eğer ona hidayeti gösterir, muhabbeti ikram edersek o da bizim üzerimizden İslam'ı, peygamberini, peygamberinin tavrını sevip iman ederse biz onun için cennete vesile olduğumuz gibi o da bizim için cennete ve Allah'a yakınlığa vesile olur.

Aslında herkesi böyle görmek ve böyle anlamak gerekir. Yoksa insan, kardeşini hesaba çeker, eleştirir, çekiştirir, yerer ve onu düşman gibi görürse onu şeytanın yerine koymuş olur; yani insan kardeşi için "şeytan" demiş olur ki bu da Allah'a ters düşmektir. Bizim tek bir düşmanımız vardır; o da şeytandır. Bu yüzden herkes neyi tercih ettiğine, insanlar için cennet mi yoksa cehennem mi olduğuna bakmalıdır. Şayet insanlara cehennem olmuşsa bu durumda şeytanın vazifesini yapmıştır; ama cennet olmuşsa o zaman da peygamberine tâbi olmuş ve peygamberinin vazifesini yapmıştır.

Allah bizi mazluma düşmanlık yapmaktan muhafaza eylesin inşallah. Allah bizi insanları kardeş olarak bilenlerden eylesin, bizi bir ve beraber eylesin inşallah. Allah bizi birbirimiz için cennete vesile olanlardan eylesin inşallah.

SADIKLARLA BERABER OLMANIN ÖNEMİ NEDİR?

İnsan, gönül itibariyle kiminle beraberse ahirette de onunla beraber olur ve onun kazandığını kazanır. Allah ayet-i kerimede

[20] Ahmet Bin Hanbel, Hz. Muhammed'in Evrensel Mesajı, S.391

“Allah’a karşı takva sahibi olun ve sadıklarla beraber olun”[21] buyurmuştur. Bizim de yapmamız gereken şey; Allah’a karşı sadık olanlarla gönül beraberliği kurmaktır. Gönül itibariyle sadıklarla beraber olalım ki Allah’ın emrini, sorumluluğumuzu yerine getirmiş ve Allah’a karşı takva sahibi olmuş olalım. Böyle olunca kardeş olur, bir ve beraber olur, birbirimizi sevmiş oluruz.

Allah, dünyadayken gönül itibariyle beraber olanları ahirette de beraber eder. Bu yüzden ayet-i kerimede **“nerde olursanız olun, o gün hepinizi bir araya getireceğiz”**[22] buyurmuştur.

Bununla ilgili olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz’in haber verdiği bir kıssa anlatayım.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz buyurur *“Allah Kıyamet günü bir kulu huzuruna alıp hesaba çeker. Bu kul yetmiş yıl boyunca Hz. İbrahim (a.s.)’ın makamıyla Kâbe arasında ibadet etmiştir; ama Kıyamet günü kendini bir takım günahkâr, fâcir insan topluluğu içinde bulur ve “ya rabbi! Ben yetmiş sene boyunca Kâbe’nin önünde ibadet etmiştim, beni bugün neden bunlarla beraber ettin? Ben onlardan değilim” der. Allah da “doğru söyledin, ibadet ettin; ama gönlün bu insanlarla beraberdi”* buyurur. Yani gönül itibariyle onları seviyordu ve onlarla beraberdi! Bu yüzden herkes gönlünün kimlerle beraber olduğuna bakmalıdır; çünkü gönlü kimlerle beraberse ahirette de onlarla beraber olur.

Gönül beraberliğiyle ilgili Resulullah (s.a.v.) Efendimiz başka bir hadisinde *“bazen olur ki dünyanın öbür ucunda birileri insanlara zulmeder. Başkaları da o zalimlere meyleder ve yaptıklarını doğru olarak kabul eder. Gönül itibariyle onları destekledikleri için onlar da yapılan bütün zulümlerden payını alır*

[21] Tevbe/119
[22] Bakara/148

ve işlenen cinayetlere ortak olur"[23] buyurmuştur. Bazen de insan, cinayet işlenen yerde olduğu hâlde gönül itibariyle cinayeti işleyenlerle beraber olmadığı için onlarla beraber değildir, her ne kadar dünyadayken onların arasında olsa da Kıyamet günü onlarla beraber olmaz.

Eğer gönül itibariyle zalimlerle beraber olmak bizi zalimlerden yapıyorsa o hâlde Allah dostlarıyla beraber olmak da bize Allah'ın dostluğunu kazandırır. Bu nedenle gönlümüzün kimlerle beraber olduğuna, kimleri desteklediğimize, kimin zulmünü doğruymuş gibi gördüğümüze, konuştuğumuza bakmamız gerekir. Yoksa bir şey yapmadığımız hâlde o cinayetlere, zulümlere ortak olmuş oluruz.

Gönlümüz; şeytanın işini yapanlardan; yani insanlara düşmanlık yapanlardan, gönüllere kin, haset, nefret tohumları ekip insanlara zulmedenlerden yana olursa yarın Kıyamet gününde onlarla beraber olduğumuzu görürüz; çünkü hiçbir şey yapmamış olsak bile onların arkadaşı olduğumuz, onlara gönül itibariyle destek verdiğimiz için o zulüm ateşini alevlendirmiş, ateşe benzin dökmüşüzdür. Oysaki yapmamız gereken şey; ateşe benzin dökmek değil su dökmek, insanlara rahmetle ve merhametle muamele etmek, yanlışa yanlış, doğruya doğru demektir. Doğru olan, hak olan sadece Allah'ın söylediği ve resulünün yaptığıdır, başka hak yoktur. Kendi sözlerini, düşüncelerini hak olarak kabul edenler kendini Allah'a şirk koşmuş, onun söylediğini kabul edenler de Allah'ı kabul etmemiş, o kişiyi Allah'ın yerine koymuştur.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in kendisine tâbi olanlarla gittiği bir yol vardır. Biri bunun dışında bir yol icat eder ve insanlara "bu benim yolumdur, gelin bana uyun" derse ilahlık iddia etmiş, peygamberlik iddia etmiştir. Ona uyanlar da onun

[23] Buhari, Edep; 96, Müslim, Birr, 165

ilahlığını ve peygamberliğini kabul etmiştir. Bu durumda kendimize dönüp "acaba âlemlerin rabbini mi rab olarak kabul etmişim yoksa başka rabler mi edinmişim, acaba Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i mi örnek olarak kabul etmişim yoksa karşı tarafta duranları mı önder ve örnek olarak kabul etmişim, Allah'ın kitabına göre mi bir hayat yaşıyorum yoksa başka kitaplara göre mi yaşıyorum, Allah'ın dinini mi kabul etmişim yoksa başka şeyleri mi kabul etmiş, ona göre mi konuşuyor, hüküm veriyorum" diye kendimize bakmamız gerekir.

Allah ayet-i kerimelerde Kıyamet günüyle ilgili olarak **"o gün en candan dostlar bile birbirine düşman kesilir, muttakiler (iman edenler, Allah için birbirine dost olanlar, birbirini sevenler) hariç."**[24] **"İşte, o gün kişi anasından, babasından, kardeşinden, eşinden, evladından kaçar"**[25] buyurmuştur. Ebedi olan, Allah'ın dostluğudur. İnsanların fani olan dostluğu ise mezara kadar, kıyamet yerine kadardır, o andan sonra birbirlerine düşman kesilirler; çünkü dostlukları Allah için değildir ve birbirlerini Allah'a âbd olmaya, âşık olmaya, ebedi hayatı kazanmaya, Hz. İnsan olmaya davet etmemişlerdir. Bunun yerine dünyaya, para kazanmaya davet etmişler, başka menfaatler için bir ve beraber olmuşlardır. Böyle yaparak da ebedi hayatlarını kaybetmişlerdir.

Biri ahirete iman etmişse ahireti dünyadan daha çok sever ve hayatını ahireti kazanmak üzere yaşar. Bunun için de çaba ve gayret sarf edip dünyasını ahiretine kurban eder. Aynı şekilde rabbini istiyorsa nefsini Allah'a kurban eder; ama yok, böyle yapmaz, tam tersini yaparsa o zaman ebediyen kaybeder. Allah ayet-i kerimede **"canlıların en kötüsü aklını kullanmayan (manevi olarak) sağır ve dilsizlerdir (sağır ve dilsiz olan**

[24] Zuhruf / 67
[25] Abese/ 34-36

insanlardır)"[26] buyurmuştur. Bu yüzden kendimizi, rabbimizi ve ebedi hayatımızı kaybetmeyelim diye aklımızı sonuna kadar kullanmak, bizim için neyin hayır, neyin şer olduğunu öğrenmek, anlamak zorundayız. Öyle ki hayra koşup şerden uzaklaşabilelim.

Bilmemiz lazım ki Allah'ın emri, vahyi şakaya gelmez, Allah şakaya gelmez! Dolayısıyla kendi kendimize "bence bu böyledir, ben de öyle yaparım" diyemeyiz. Böyle dersek Allah'tan daha iyi bildiğimizi söylemiş oluruz ki o zaman da mü'min olmayız.

Şayet biri rabbini kabul etmemiş ve kendini kaybetmişse nasıl olur da ona tabi olur, onun doğru yaptığını söyler ve onun peşinden gidebiliriz! Eğer o kişi kendini, insanlığını, ebedi hayatını kaybetmişse ve biz de ona tâbi olmuşsak o bize sadece cehennemin yolunu gösterir. Oysaki mü'min feraset sahibidir, basiret sahibidir. Mü'min, Allah'ın nuruyla bakar ve görür. Şayet görmüyorsa bu durumda o kişi mü'min değildir, mü'min olmamıştır.

İnsan, Allah'ın nuruyla bakmayınca imanı sadece inanmaktan ibaret zanneder. Bu inancı da kendine göredir; yani işine gelince kabul eder, gelmeyince kabul etmez. Unutmamamız gereken bir şey var ki o da hesap gününün bizi beklediğidir.

Mesela; Allah bize yüz yıl sonra izin verse ve dünyaya gelsek şu anda yaşayan insanların hiçbirini görmeyiz. Yüz sene sonra dünyada yaşayanlar şu anda hayatta olanların çocukları, torunları, torunlarının torunları olacaktır. Aynı şekilde yüz sene önce kimse bizi bilmiyordu, yüz sene sonra da kimse bizi hatırlamayacak! Bizi bilen, bizi seven sadece Allah'tır; çünkü bizi o yaratmış, o, dünyaya göndermiş, o, imtihana tabi tutmuş ve kazanma imkânını o bize vermiştir. O hâlde bize düşen; ona kul olmaktır, rabbimizi

[26] Enfal / 22

dinlemek, onun hesabını yapmak ve hiçbir hesabı onun önüne koymamaktır.

KUL HAKKI NASIL ÖDENİR?

Kul hakkından önce kulun sahibi olan Allah'ın hakkı vardır. Hesabı görecek olan da Allah'tır. Genel olarak baktığımızda kul hakkına girmemiş bir insan neredeyse yoktur. Aynı zamanda bu bir imtihandır.

Kul hakkını sadece para olarak ya da birilerine zulmetmek, haksızlık etmek olarak anlamayalım. Kul hakkının başka boyutları da vardır. Misal; acıkmış bir insan ya da hayvan gördüğümüzde onu doyurabilecek durumdayken doyurmazsak veya durumumuz olduğu hâlde sıkıntıda olan birinin sıkıntısını gidermezsek onun bize hakkı geçer; çünkü Allah'ın bu tür durumlarda bizden istediği şey; aç olanı doyurmamız ve sıkıntısı olanın sıkıntısını gidermemizdir.

Aynı şekilde biri bir başkasını arkasından eleştirip çekiştirdiğinde o kişiyi gıyabında korumamız, savunmamız gerekir. Eğer savunmaz da gıybet yapanları dinlersek o hâlde onlara iştirak etmiş ve gıybete ortak olmuş oluruz. Böyle olunca da gıybeti edilen kişinin bize hakkı geçer.

Bir kul ile muhatap olduğumuzda ona zulmetmemek için önce "acaba rabbim nasıl yapmamı ister, nasıl yaparsam benden razı olur ve beni sever" deyip onun sahibinin hesabını yapmamız, onun hakkını öyle ödememiz gerekir.

Bir de hangi açıdan olursa olsun birinin hakkı üzerimize geçtiğinde Allah'ın bizi affedip etmeyeceğini Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e sormamız lazım. Kendi kendimize konuşup "belki Allah beni affeder" dememiz doğru değildir. Resulullah (s.a.v.)

Efendimiz bu konuda ne söylemişse onu doğru olarak kabul etmeliyiz.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz kul hakkını Allah'ın ödemesiyle ilgili Kıyamet gününden bir sahne anlatır.

"Kıyamet günü Allah, birinden büyük bir alacağı olan bir kulu huzuruna alır ve ona Mizan'ın önünde cennetten göz alıcı bir köşk gösterir. O kul, Allah'ın huzurunda, hesaptayken köşkü görünce 'ya rabbi! Bu hangi peygamberin köşküdür' diye sorar. Allah da 'bunu satıyorum, istersen satın alabilirsin' der. Kul 'ya rabbi! Nasıl, hangi amelimle bunu satın alacağım' diye sorar. Allah da ona 'falan kulun üzerinde hesabın var, eğer ona hakkını helal edersen bu köşk senin olur' der."

Bunun bir sebebi olmalıdır. Allah her kulun hesabını böyle görür mü? -Elbette ki görmez! Peki, üzerinde kul hakkı olan zatın hesabını neden Allah görmüştür?

Çünkü o kul girdiği haklardan dolayı tövbe ve istiğfar etmiş, gözyaşı dökmüş, pişmanlık duymuş, aynı zamanda hatasını telafi etmeye çalışmıştır. Bundan dolayı Allah da onun tövbesini kabul etmiş ve o kulun hakkını ödemeyi kendi üzerine almıştır.

Bir kul da Allah'a döndüğünde Allah onun hesabını üzerine alır ve ayet-i kerimede buyurduğu gibi "Allah onun hesabını kolay eyler."[27] Hesabını tabir-i caizse formaliteden görür, şayet üzerinde kul hakkı varsa Allah bu hakkı da üzerine alır; ama kul, kabul olacak şekilde samimi bir tövbe etmemiş ve tövbesinin gereğini yerine getirmemişse o zaman Allah onun hesabını üzerine almaz.

Unutmayalım ki gönüller Allah'ın kudret elindedir. Birinin üzerimizde kul hakkı olsa bile Allah mutlaka bu hakkı ona affettirir. Mesele; rabbimizi kendimizden razı etmek, o zulümden

[27] İnşikak /8

ve haksızlıktan kurtulmuş olmaktır. Eğer biz kendimizi Allah'a teslim edersek ve bize ait bir şey olmaz, her şeyimiz rabbimize ait olursa o zaman hesabımız da ona ait olur ve Allah üzerimizde hakkı olan kulunu razı eder, bize hakkını helal ettirir. Bu yüzden kul hakkından önce Allah'ın hakkını görmemiz ve rabbimizi razı etmeye, sevindirmeye, ona mahcup olmamaya çalışmamız gerekir.

DÜNYADA CANIMIZI YAKANLARA KARŞI HAKKIMIZI HELAL ETMEZSEK HESABI NASIL OLUR?

Her ne yaşamışsak yaşayalım hakkımızı helal etmek en doğrusudur. Tabi, helal etmeyeceğimizi söylüyorsak bu da bizim hakkımızdır ve Allah Kıyamet günü helal etmediğimiz kişiye hakkımızı ödettirir. O kişi hem bu dünyada hem de ahirette Allah'a mutlaka hesabını verir.

Allah'ın, hakkı helal etmekle ilgili bir hesabı vardır. Bu hesabı; hakkını helal edenlere bire on, etmeyenlere ise bire bir karşılığını vermektir. Dediğim gibi; gönüller Allah'ın kudret elindedir. Hakkımızı helal edip etmeyeceğimiz ahirette belli olur.

Biri gönül itibariyle hakkını helal etmeyene kadar kendisinde hakkı olduğu kişi bunun zahmetini her iki tarafta da çeker. Birinin de başkasında hakkı varsa ve ona hakkını helal ederse anlamalıdır ki kendisinde hakkı olduğu kişi hatasını anlamış, yeteri kadar tövbe, istiğfar edip Allah'a dönmüş, Allah da onun tövbesini samimi bularak affetmiştir. Nitekim Allah kendisine dönen kulların tövbesini kabul eder ve hakkı olan kişilere de haklarını helal ettirir; çünkü gönüller Allah'ın kudret elindedir.

AKLINI KULLANMAYAN BİRİ İÇİN NASIL DUA EDEBİLİRİZ?

Göz ne kadar keskin görürse görsün şayet ışık olmazsa hiçbir şeyi göremez. Nasıl ki göz için ışık lazımsa aynı şekilde akıl için de vahiy lazımdır. Kişinin aklı ne kadar çok olursa olsun aklını kullanıp doğru anlaması ve doğruyu görmesi için kendisine Allah'ın vahyinin nuru gerekir. Eğer kendisinde vahyin nuru yoksa bu durumda aklı karanlıkta kalır ve hakkı göremez, doğruyu anlayamaz.

O zaman insana aklını kullanabilmesi için Allah'ın vahyini hatırlatmamız gerekir. Biz gerekeni yapıp ona hatırlattığımızda artık tercih tamamen ona aittir. Sadece bizim ona dua etmemiz yetmez, o da kendine dua etmelidir. Eğer kendine dua ederse bizim duamız ona destek olmuş olur; ama o kendine dua etmezse o hâlde duası kabul olan bütün insanlar bir araya gelip ona dua etse bile bu duaları kabul olmaz.

Allah kardeşimizi vahyin nuruyla nurlanmış bir kul eylesin inşallah! Allah onu kendine döndürsün, ona iman nurunu versin ve onu imanın nuruyla görenlerden, feraset sahibi olanlardan eylesin inşallah! Son olarak Allah, kardeşimize Furkan'ı ihsan eylesin diyor ve bütün ümmet-i Muhammed için bu duayı yapıyoruz inşallah.

RUHLAR YARATILIRKEN HANGİ MANEVİ BOYUTTAYDI?

Ruhlar yaratılırken ruhlar âlemindeydi. Orası ruhların bulunduğu bir âlemdir.

Dünyaya gelmeden önce rabbimizle beraberdik ve rabbimizin huzurundaydık.

Gönül, manevi olarak yolculuk yaparken ruhlar âlemine vardığında o âlemi hatırlar; yani rabbinin huzurunda olduğu zamanı, rabbinin hitabını, cemalini, uçup gezdiği yerleri hatırlar.

ANA RAHMİNDE GELİŞEN BEBEĞE RUH NE ZAMAN ÜFLENİR?

Bebek anne rahminde oluşmaya başlarken zaten zahiri olarak diridir. Anne rahminde hareket etmeye başladığında ise artık kendisine ruh nefhedilmiştir ve artık bir insandır.

NEFSİYLE İLAHLIK TASLAYAN KİŞİLERE KARŞI NASIL DAVRANILMASI GEREKİR?

Hayat herkes için baştan sona imtihandır; yani kazanma imkânıdır. Her nerede yaşıyor, kiminle muhatap oluyorsak imtihanımız oradadır ve onlarla beraberdir, dolayısıyla muhatap olduklarımızla kazanmamız gerekir.

Biri nefsiyle ilahlık taslıyorsa yapmamız gereken şey; "senin rabbin Allah'tır" demek değil ona rabbimizin Allah olduğunu hâlimizle hatırlatmak ve "benim rabbim Allah'tır" demektir.

Böyle biriyle muhatap olurken "Allah böyle emretmiş, resulü de böyle yapmıştır ve benim rabbim Allah'tır. Ben Allah'a itaat eder, onun resulüne tâbi olurum. Ben sadece rabbimin rızasını, ebedi hayatımı kazanmak istiyorum, rabbime karşı mahcup olmak ve onun gazabına uğramak istemiyorum" deyip kul olarak nasıl durmamız gerektiğini ona kendi üzerimizden anlatmamız gerekir. Olur ki bilmiyordur, belki anlamamıştır, öyleyse susmamız doğru olmaz; ama karşımızdaki yaptıklarının ilahlık taslamak olduğunu anladığında artık susabiliriz. Hiçbir şey söylemesek bile bu duruşumuz ona söylediği sözün ilahlık iddia etmek olduğunu hatırlatır; çünkü daha önce ona gerekeni

söylediğimiz için bize baktığında "eğer böyle yaparsam cevap olarak böyle söyleyecek" der ve kendisine söylediklerimizi hatırlar.

Velilerle ilgili ayetler indiğinde sahabeler Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e "*ya Resulullah! Velileri tanımak mümkün müdür, onlar nasıl tanınır"* diye sorar. Resulullah (s.a.v) Efendimiz de cevap olarak "*onları gördüğünüzde Allah'ı hatırlarsınız*"[28] buyurur.

Peki, velileri görünce Allah'ı nasıl hatırlarız, Allah bizim gönlümüze ilham mı eder?

-Hayır! Veliler her hâlükârda rabbinin rızasını gözetip Allah'ın emrinin ve resulünün sünnetinin hesabını yaptığı için herhangi bir durumla karşılaştığında "Allah böyle emretmiştir, Allah böyle seviyor, eğer böyle yapmazsak Allah gazap eder" der ve hayatını Allah'a göre yaşar. Onu tanıyıp bilenler de söyleyeceği sözü önceden bilir ve "kesin şimdi Allah'ın bu konudaki emrini söyleyecek" derler, böylelikle Allah'ı hatırlarlar. Artık o zat hiç konuşmasa da kendisini tanıyanlar onu gördüklerinde Allah'ı hatırlarlar. Hatta tanıdıkları, Allah'tan ve ahiretten söz etmeye başlar ve o zat hiç konuşmasa dahi yine de onun ne diyeceğini bilirler.

Bizim de bulunduğumuz yerde Allah'ı hatırlatmamız, Allah'a yakın ve dost olmamız lazım. Aslında Allah bizi dostluğuna kabul etmiştir. Asıl mesele bizim Allah'ın dostluğunu kabul edip "ben Allah'ın velisiyim, mü'minim ve benim rabbim Allah'tır" dememizdir.

Allah ayet-i kerimede **"siz şimdi Allah'ın dostluğunu bırakıp şeytanı ve şeytanın zürriyetini mi dost ediniyorsunuz? Bu**

[28] Hilyetül Evliya

ne kötü değiştirmedir"[29] buyurur. Yani Allah zaten bizim dostumuzdur ve bizi dost olarak, mü'min olarak, veli olarak yaratmıştır. Allah'ın bizim üzerimizdeki muradı budur; ama biz onun dostluğundan yüz çeviriyor, onu dostumuz olarak kabul edemiyor, nefsimizin, şeytanın ve insanların dostluğunu, Allah'ın dostluğuna tercih ediyoruz!

Allah bizi onun dostluğunu hiçbir şeye değiştirmeyenlerden eylesin inşallah!

ALLAH'IN AYETLERDE SÜREKLİ MERKEPTEN ÖRNEK VERMESİNİN HİKMETİ NEDİR?

Allah'ın ayetlerde merkep örneğini vermesindeki hikmetini anlayabilmek için önce eşeği tanıyıp ne için yaratıldığına bakmamız lazım.

Eşek; insanların yükünü taşımak için yaratılmıştır, bu yüzden sırtına yük verilince itiraz etmez ve onu nereye çekersek çekelim yükü oraya taşır. Tabi, eşeğin başka özellikleri de vardır. Misal; eşek iki hâlde Allah'ı zikreder. Bir, acıkınca, bir de şehvani duyguları kabarınca! Bu durumda insan da sadece evlilik ve rızıkla ilgili dua ederse o hâlde sesi eşeğin sesi gibi olur.

Aynı zamanda eşekte aptallık vardır. Dikkat edersek hayvanların içinde bir tek o yük taşır ve taşıdığı yükün ne olduğunu bile bilmez, sırtına neyi yüklersek yükleyelim mutlaka onu götürür. Allah ilmi kendisine bir fayda vermeyenlerin hâlini beyan ederken de onlar için "kitap yüklü merkep"[30] demiştir; yani böyleleri kendi yüklerinden habersizdir. Kitabı okur, ezberlerler; ama öğrendiklerini hayatlarında yaşamaz, sadece sırtlarında taşırlar. Okudukları kitabın bilgisini ahlak itibariyle üzerlerinde

[29] Kehf /50
[30] Cuma /5

göstermezler. Bu yüzden birinin bilgisi kendisinde imana, ahlaka ve amele dönüşmemişse kitap yüklü eşek gibi ne taşıdığını bilmemiş ve taşıdığı şeyin manasını anlamamış olur. Demek ki Allah bir de anlama kabiliyetinden dolayı ayette eşeği örnek vermiştir!

Allah, eşekleri misal olarak verirken bir de **"aslandan kaçan yaban eşekleri gibi"**[31] buyurur. Eşekler aslanı bir tehlike olarak gördükleri için kaçarlar. Allah bu ayette de kısaca; "Allah'ın vahyini duyduğunuzda siz de yaban eşekleri gibi kaçıp yüz çevirmeyin, yaban eşekleri gibi kaçıp tekme atmayın, bunu bir marifet saymayın" buyurur.

UYKUMDA DEVAMLI ZİKİR HÂLİNDEYİM, BUNUN SEBEBİ NEDİR?

İnsanın bir zahiri tarafı, bir de manevi tarafı vardır. Manevi tarafı; ruhtan olan tarafıdır ve maneviyatı ruha elbise olarak giymiş hâldedir. Aslında herkes kendini arar. Kardeşimizin uykusunda zikir yapması onun manevi tarafıdır ki gerçek varlığı da hakikatte odur; yani namazda duran, huzura çıkan, gözyaşı döken, feryat eden, Allah diyen, Allah'ın isimlerini zikreden aslında o manevi tarafıdır.

Nasıl ki zahiri olarak bedenin farklı farklı gıdaya ihtiyacı varsa aynı şekilde gönlün, manevi tarafın da Allah'ın isimlerine ihtiyacı vardır. Gönlün gıdası; Allah'ın isimleridir, ibadettir, tefekkürdür, duadır. Allah'ın her bir ismini zikrederken aslında bir de o isimlerle dua etmiş oluruz.

Kardeşimizin uykusunda zikretmesi onun elindeki bir şey değildir; ama aslında kendisi o zikreden kuldur. Uykusunda zikreden, kul olan yine odur. Kardeşimiz ne zaman kendini

[31] Müddesir /50-51

bulduysa uykusunda devamlı zikir hâlinde olduğu gibi artık hep öyle olur, Allah'ın huzurunda olur, devamlı Allah'ı zikreder, Allah ile beraber olur, dua hâlinde olur. Böyle olduğunda ise kendini bulmuş demektir.

Daha önceki sohbetlerimizde söylemiştim; rahmetli hocamın bir sözü vardır, "yol üç adımdır; bilmek, bulmak ve olmak. Bilmeden bulunmaz, bulmadan olunmaz." Önce öğreneceğiz, bileceğiz, okuyacağız, anlamaya çalışacağız, tefekkür edeceğiz sonra yolu yürüyeceğiz ve yavaş yavaş bulacağız. Bu, bulma aşamasıdır. Kardeşimiz yattıktan sonra uyandığında kendini ibadet hâlinde, zikir hâlinde, secde hâlinde, manevi hâlde bulabilir. Bu kendini bulma safhasıdır. Ne zaman ki onu tam olarak buldu o zaman kardeşimizin olma safhası başlar, onu bulunca olma imkânı olur; yani sadece bulmak yetmez bir de olmak lazımdır. Olunca Hz. İnsan olur, meleklerin secde ettiği varlık olur, Allah'a yeryüzünde halife olur.

Genel olarak baktığımızda bütün insanlar kendini kaybetmiştir ve herkes kendini, dolayısıyla rabbini arıyor. İnsanın kendini bulabilmesi için kendini bulanlarla beraber olması lazımdır. İnsan yolu onlarla beraber yürüyünce kendini bulma imkânı kazanmış olur. Zaten Mürşidi kâmil bunun içindir, kendimizi bulmamız, bilmemiz, tanımamız, anlamamız sonra da kendi kendimiz olmamız; yani Allah'ın bize nehfettiği ruh olmamız içindir.

BİZE SİZİ İKRAM EDEN, SİZİNLE HAKKI GÖSTEREN ALLAH'A HAMD OLSUN EFENDİM.

Allah razı olsun.

Hiçbir şey körü körüne olmaz; çünkü Allah taklidi kabul etmez. Bu yüzden Allah ısrarla Kur'an'da **"siz akletmez misiniz,**[32] **tefekkür etmez misiniz,**[33] **tedebbür etmez misiniz,**[34] **tefakkuh etmez misiniz**,[35] **ne de az düşünüyorsunuz,**[36] **nasıl böyle hüküm veriyorsunuz"**[37] buyurmuştur.

Yolu yürümeye çalışırken elimizde mutlaka bir ölçünün olması gerekir. Elimizde ölçü yoksa ya da elimizdeki ölçü doğru değilse o hâlde doğruyu, hakkı bulmamız mümkün değildir.

Evet, sırat-el mustakimi, Allah'ın kendisine nimet verdiği kulların yolunu; yani sadıkları, şehitleri ve salihleri ararken elimizde bir ölçü olmalıdır. Bu ölçü de Allah'ın koyduğu ölçüdür. Mesela; nebileri bulamamışsak sadıkları bulmamız lazım. Bulduğumuz kişi sadıklardansa, peygamber varisiyse o zaman hâlinin peygamberin hâline benzemesi, peygamberin vasfında olması, onun yaptığını yapması ve onun ahlakında olması lazım.

Allah, resullerini gönderme sebeplerini beyan ederken ayet-i kerimede **"size sizin içinizden (sizin dilinizi konuşan) bir resul gönderdik ki size Allah'ın ayetlerini okuyup açıklasın, hikmeti öğretsin**, **nefsinizi tezkiye etsin (kötü tarafınızı güzelliklerle değiştirsin) bir de size bilmediklerinizi öğretsin**"[38] buyurmuştur. Yani Allah'ın muradını öğretsin, size sizi tanıtsın, rabbinizi tanıtsın, rabbinizin sözündeki muradını size anlatsın, hikmeti öğretsin ve nefsinizi temizlesin; sizi cimriyken cömert, merhametsizken merhametli, affetmez iken affedici yapsın. Allah'ın isimlerinin sizde tecelli etmesi için nefsinizin kötü taraflarını temizleyip güzelliklerle Allah'ın isimleriyle doldursun,

[32] Enbiya /10
[33] En'âm /50
[34] Muhammed /24
[35] Tevbe /122
[36] Mü'min /58, Hakka /42
[37] Kalem /36, Sâffât /154
[38] Bakara /151

sizi kıvama getirsin. Demek ki Allah resullerini bunun için gönderiyormuş! Mürşid-i kamiller de peygamber varisleridir. Dolayısıyla aradığımız Mürşid-i kâmilin bu vasıflara sahip olmasına dikkat etmemiz gerekir.

Allah bütün kullarını kendisine âbd olsun, kul olsun, Hz. İnsan olsun diye yaratmış, bununla beraber tercihi insana bırakmıştır. Bu yüzden rabbini isteyenler, rabbine vasıl olmak, kendini bilmek, tanımak, bulmak isteyenler bir Mürşidi kâmil aramalı, bulduklarında ise onunla beraber olmalı, yolu Mürşid-i kâmille birlikte yürüyüp o mürşidin kazandığını kazanmalıdır. Eğer biri "Mürşid-i kâmile tabi olmama gerek yok, ben zaten biliyorum, işi kendi kendime yaparım" derse o hâlde Mürşid-i kâmile karşı kibirlenmiş olur.

Neden?

Nasıl ki herhangi bir mesleği öğrenmek için önce bir ustanın yanına gidip çıraklık yapıyor, sonra kalfa, daha sonra ise usta oluyorsak aynısı kulluk için de geçerlidir. En büyük sanat, en büyük meslek Allah'a kul olma sanatıdır, kul olma mesleğidir. Her ne kadar herkesin bir işi olsa da insan için en öndeki meslek kulluk mesleğidir. Bunun için de kul olmayı gidip Allah'a kul olanlardan öğrenmemiz gerekir; çünkü kulluk kitaplardan öğrenilmez.

Allah Mürşid-i kâmilin konuştuğu kelimelerin içine o mürşidin maneviyatını, nurunu, tesirini koymuştur, dolayısıyla Mürşid-i kâmili dinlediğimizde o kelimeler gönlümüze iner ve gönlümüzde açılarak bizi o hâle büründürür.

Bir de herkes kardeş olmalı ve birbirini sevmelidir; ama biz ümmet olarak birbirimizi sevemiyor, kardeş olamıyor, bir ve beraber olamıyoruz! Ümmet-i Muhammed yetmiş üç fırkaya bölünmüştür ve her bir fırka da kendindekiyle övünür, "ben doğru yapıyorum, ben güzel yapıyorum" der!

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"Yahudiler yetmiş bir fırka, Hristiyanlar yetmiş iki fırka, benim ümmetim de yetmiş üç fırka olacak; ama bunlardan sadece bir tanesi kurtuluştadır, gerisi ise cehennemliktir"*[39] buyurur.

Neden yetmiş iki fırka cehenneme giderken sadece bir fırka kurtuluştadır?

Çünkü o yetmiş iki fırkanın her biri dinin sadece bir parçasını almış ve "bendeki doğrudur, haktır" deyip gerisini inkâr etmiş, hafife, basite almış ve yok saymıştır. Hatta diğer mü'minleri batılda görmüştür. Kurtuluşta olan o bir fırka ise dinin sadece bir parçasını değil bütününü kabul etmiş, bu yüzden kurtulmuştur.

Allah sahabeler için ayet-i kerimede **"siz öyle insanlarsınız ki (öyle mü'minlersiniz ki) onlar (Yahudiler, Hristiyanlar) sizi sevmediği hâlde siz onları seversiniz; çünkü siz bütün kitaplara iman edersiniz (kitabın bütününe iman edersiniz)"**[40] buyurmuştur. İşte, Allah'ın tarif ettiği mü'min böyledir. Bu mü'minler Yahudi'yi ve Hristiyan'ı sever, onları Allah'ın kulu olarak görür ve onlara yardım etmek isterler; çünkü onları sevmezlerse onlara yardım edemez, aksine onları düşman olarak görürler. Hâlbuki onlar düşman değil Hz. Âdem (a.s.) babamızdan dolayı kardeşlerimizdir. Hepsi Allah'ın yeryüzündeki halifesidir; ama çamura düşmüşler, şeytan onları tuzağa düşürmüştür. Bu durumda şeytana değil kardeşimize yardım etmemiz gerekir.

Biri şeytanın tuzağına düşmüşse ona bir taş da bizim atmamız hiç doğru olur mu! Bu, aklı nasıl kullanmak, Allah'ın vahyine nasıl tâbi olmaktır! Allah bize akıl vermiştir, bu nedenle aklımızı kullanmak zorundayız. Söyledim; mutlaka elimizde bir ölçü olmalıdır. Yoksa yıllarca birilerinin peşinden gideriz ve bir de

[39] Ahmet bin Hanbeli, 3 /145; Zevaid, 6 /226
[40] Ali İmran/ 119

bakarız ki meğerse çıkmaz sokağa, şeytanların toplandığı yere gelmişiz!

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabesiyle beraber bir ağacın gölgesinde otururken eline bir dal parçası alıp toprağa düz bir çizgi çizer sonra o çizginin de etrafına bir sürü çizgiler çizer. Sonra da *"bu çizgi sırat-el mustakimdir, benim ve sahabemin gittiği yoldur -Allah ayet-i kerimede **'rabbim sırat-el mustakim üzeredir'**[41] buyurur- bu yolda gidenler, rabbini bulur. Bu çizgilerin yanındakiler de yoldur; ama onlar sırat-el mustakimden ayrılmış yollardır ve o her bir yolun sonunda bir şeytan durur, kim de bu yollardan giderse şeytanı bulur*"[42] buyurmuştur.

İnsan diğer yolların doğru olduğunu zanneder ve sırat-el mustakimden sapar. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in beyan ettiği kurtuluşa ermeyen o yetmiş iki fırka da Allah'a âbd olmaya çalışmadıkları ve "yolu sadece biz biliyoruz, gelin size tarif edelim" ya da "gelin şeyhimiz size yolu anlatsın" yahut "bizim cemaatimiz böyle söylemiş, doğrusu budur, gerisi yanlıştır" dedikleri için diğer mü'minleri, Müslümanları kendinden ayırmış, kendilerini hakta, onları batılda görmüştür. Böyle yaptıkları için de ne Allah'ın kitabını ne de resulünü kabul etmiş olurlar.

Böyle bir yol sırat-el mustakim yolu değildir. Biri bu yolda yürümeye devam ederse sonunda bulacağı şey bir şeytandır ve o kişi şeytana dost olur; ama o yolda yürümez, Resulullah (s.a.v) Efendimiz'in sahabesi ile gittiği yolda yürür, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i kendine örnek, önder ve rehber olarak kabul edip ona tâbi olursa o zaman da o kişi Allah'ın sevgisini kazanır; dolayısıyla Allah'a dost olur ve Allah onun günahlarını mağfiret eder.

[41] Hud /56
[42] İbn-i Mâce, Mukaddime 11, Dârimî, Mukaddime 23

DERVİŞ, MÜRŞİDİNİ NE YAPARSA SEVİNDİRİR, BİR DE DEVAMLI KENDİMİ LEVM EDİYORUM, BU HÂLİMDEN NASIL KURTULABİLİRİM?

Dervişin, mürşidini sevindirmek istemesi, Allah'ın rahmetinin dervişin gönlüne indiğini, böylece dervişin, Allah'ın rızasını dert edindiğini gösterir.

Bir de kendimizi Allah'ın huzurunda eksik görüyor ve levm ediyorsak o hâlde Allah rahmetiyle gönlümüze tecelli etmiş demektir; çünkü kendini levm etmek aynı zamanda tövbe ve istiğfardır. Bu da kendimizi düzeltmeye, temizlemeye ve nefis tezkiyesi yapmaya devam ettiğimizi gösterir.

Allah, ayet-i kerimede kendini levm eden nefse yemin etmiştir.[43] Bu yüzden levm hâli kıymetli ve değerli bir nefis hâlidir; ama yine de burayı aşmak gerekir. Burayı aşması için de kardeşimizin dilinden ve gönlünden "Allah" zikrini düşürmemesi ve otururken, kalkarken, yürürken "Allah" demeye devam etmesi gerekir. Kardeşimiz böyle yaparsa inşallah kendini levm etmekten ve kendisine levm ettirecek sebeplerden, yanlışlardan kurtulmuş olur.

DUAYI NASIL ANLAMAMIZ LAZIM

Dua, ibadetin özüdür. Bu yüzden kulun her anda dua hâlinde olması gerekir. Allah ayet-i kerimede **"en güzel isimler Allah'ındır. Ona o isimleriyle dua edin"**[44] buyurmuştur. Allah'ın hangi isimleriyle muhatap olursak olalım mutlaka bir duamızın olması gerekir. Örneğin; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e baktığımızda mutlaka her zaman bir duası vardı, her hâlükârda

[43] Kıyame /2
[44] Â'raf /180

Allah ile muhataptı ve her anda sohbetini Allah ile yapıyordu. Zaten dua sohbetimizi Allah ile yapmamızdır.

Dua aynı zamanda kulluğun özüdür. Namaz baştan sona duadır, aynı şekilde bütün ibadetlerin de özü duadır. Duadaki mesele; gönül itibariyle Allah ile beraber olmak, Allah'a hâlini arz etmek, Allah'ın ne istediğini anlamaya çalışıp onun rızasını, dostluğunu, ebedi hayatımızı kazanmaya çalışırken Resulullah (s.a.v) Efendimiz'in yaptığı gibi yapmaya çalışarak ona tabi olmaktır.

Biz bu uğurda çabamızı, gayretimizi gösterirsek Allah'ın yardımı mutlaka gelir; çünkü Allah hadis-i kutside "*kulum bana bir adım gelirse ben ona on adım gelirim, o bana yürüyerek gelirse ben ona koşarak gelirim"*[45] buyurmuştur. Allah bu hadis-i kutside kulun anlayabileceği seviyede kendini mecazi olarak tanıtmıştır. Dolayısıyla biz çabamızı ve gayretimizi sarf edelim, Allah bizi mutlaka kendine çeker.

SİZE YENİ TABİ OLDUM. SOHBETLERİNİZİ DEVAMLI DİNLİYORUM. ACABA ÖNCEKİ MÜRŞİDİMİN VİRDİNİ ÇEKMEMDE VE ZİKİR MECLİSLERİNE KATILMAMDA BİR SAKINCA VAR MIDIR?

Vird olsun, zikir olsun, hatme olsun her biri bize mutlaka sevap kazandırır; ama sevap kazanmak başka bir şey, vuslat yolunda yolculuk yapmak başka bir şeydir.

Yolculuk yapıp yapmadığımızı nerden anlamamız gerekir?

Eğer her gün Allah'a biraz daha yaklaşıyorsak, Allah'ı her gün biraz daha seviyor, ahireti dünyaya tercih ediyorsak, her gün biraz daha ahlakımız güzelleşiyorsa Allah'ın isimleri, güzelliği üzerimizde her gün biraz daha tecelli ediyorsa o hâlde vuslat

[45] Buhari, Tevhid 50; Müslim, Zikr 2; Tirmizi, Da'avat 142

yolculuğunu yapıyoruz, doğru yoldayız demektir; ama bunlar yoksa bu durumda yola girip yürümemiz gerekir.

Allah'ın ilk emri okudur.[46] Allah bizden okuyup anlamamızı istemiştir. Bununla beraber ancak okuduğumuza, anladığımıza iman edebiliriz, bilmeden iman olmaz. Allah'ı tanımadan, isimlerini, ef'âlini bilmeden Allah'a iman olmaz. Allah'ı ne kadar biliyorsak Allah'a o kadar iman etme imkânımız olur. Bu yüzden Allah'ın ilk emri okudur. Oku derken; bütün varlığı, kendini, rabbinin keremliğini, yaratmasını oku, buyurur Allah.

Allah'ın ayetleri imanı artırır, bu nedenle ayetleri okumamız lazım, şayet okursak imanımız artar. İnşallah kardeşimiz sohbetleri dinlerken aynı zamanda okuyordur.

Herkese lazım olan, gerekli olan Allah'tır, Allah'ın rızasıdır, ebedi hayattır. İnsanın kendi kendini, kendi hakikatini kazanması gerekir. Bu yüzden ısrarla aklımızı kullanmamız gerektiği üzerinde duruyoruz. Unutmayalım ki yolu nerde gidebiliyorsak yerimiz orasıdır. Bütün kardeşlerimize söylüyoruz "eğer bizimle beraberken her gün biraz daha Allah'a yaklaşmaz, imanları, Allah'a yakınlıkları artmaz, nefisleri tezkiye olmaz, terbiye olmazsa hemen burayı terk etsinler ve gidip kendilerine kazanabilecekleri bir Mürşid-i kâmil arayıp onunla beraber yürüsünler. Kim nerede yürüyebiliyorsa yeri orasıdır."

Bu yolculuk bir gönül yolculuğudur, manevi yolculuktur, kardeşlerimiz de bizi dinlediğinde manevi olarak bizimle beraber olmuş olurlar. Onlara tavsiye edeceğimiz de aynı şekilde Allah'ı zikirdir.

Soruyu soran kardeşimiz de nasıl kazanabiliyorsa öyle yapmalıdır. Bu tercih kardeşimize aittir, dolayısıyla tercihini kendisi yapmalıdır.

[46] Alak /1

EVLADIN ANNE, BABA ÜZERİNDEKİ HAKKI NEDİR?

Herkes genelde anne ve babanın evladı üzerindeki hakkını söyler; ama evladın anne, babanın üzerindeki hakkı ihmal edilmiş ve gerektiği şekilde anlaşılmamıştır. Oysaki bu anlaşılması gereken bir konudur.

Peki, evladın, anne ve babası üzerindeki hakkı nedir?

Öncelikle anne, babaları onları bir âbd olarak yetiştirsin ve onlara hayatı nasıl yaşamaları gerektiğini; kazanmanın, kaybetmenin, doğrunun, yanlışın, hakkın, batılın, güzelin, çirkinin ne olduğunu öğretsin ve çocuklar da iman etsin, Allah'a teslim olsun, rabbini, hayatı öğrensin, tanısın diye Allah, kulunu anne ve babalara emanet etmiştir.

O hâlde anne ve babalar çocuklarına bunları öğretmemiş, onları sadece yedirmiş, içirmiş, doyurmuş ve sadece dünyalarını kazanmaları için teşvik etmişse bu durumda Allah'ın emanetine ihanet etmiş olurlar. Eğer Allah, kulunu anne, babaya teslim ettiyse öncelikle çocuğun sahibinin; yani Allah'ın hakkı gelir. Çünkü çocuk, anne ve babanın değil Allah'ın kuludur ve onun sahibi Allah'tır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"çocuklarınıza 'la ilahe illallah' dedirtin sonra onları bırakın, korkmayın, onlara bir şey olmaz"*[47] buyurmuştur. Demek ki ilk hak, çocuğa "la ilahe illallah" dedirtmekmiş! Bu yüzden anne ve babanın vazifesi; öncelikle çocuğa rabbini tanıtmak, sevdirmek, rabbinin sevgisini nasıl kazanacağını öğretmek, rabbinin yolunu, sırat-el mustakimi göstermek, ona mürşid olmak, hidayetçi ve yol gösterici olmaktır; yani onu Allah'ın kulu olarak görüp Allah'ın razı olacağı şekilde yetiştirmektir.

[47] İbn-i Hibban

Elbette ki herkes kendinde ne varsa karşısındakine de onu verebilir. Peki, kişi kendinde olmayanı çocuklarına nasıl verebilir? -Elbette ki çocuğunu doğru yola iletebilecek kişiye teslim edip onun doğru yola girmesini sağlayarak verebilir. Böyle yaparsa çocuğunun Allah'a âbd olması için ona yardımcı olmuş olur, eğer böyle yapmazsa çocuk Kıyamet günü anne ve babasından davacı olur.

Bununla ilgili olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurur *"Kıyamet günü kaybeden çocuklar 'ya rabbi! Annem ve babam kaybetmeme sebep oldu, bana seni tanıtmadılar, iman ettirmediler, yolunu göstermediler, bu yüzden onlara azaptan iki kat ver' derler. Evladın anne, babasına iki kat azap istemesi onlar için azabın en büyüğüdür, onlar için bundan daha büyük bir azap olmaz."* Yemeyip yedirdiği, içmeyip içirdiği, giymeyip giydirdiği evlatları Kıyamet günü onlar için iki kat azap isterler! Çünkü onlara Allah'ın yolunu göstermemişlerdir. Evlat, anne ve babasını suçladığından artık onlar için nimet değil en büyük musibet ve bela olmuştur. Tabi, bu bela ve musibette anne ve babanın da payı vardır. Her ne kadar tercih kulun kendisine ait olsa da evladın kaybetmesine sebep oldukları için onlar da mutlaka cezalarını çekerler.

Bu yüzden evladın anne, baba üzerindeki ilk hakkı; evladı Allah'a layık bir kul olarak yetiştirip ona iman ettirip "la ilahe illallah muhammedun resulullah" dedirtmek ve önce imanı sonra ise Kur'an'ı ona öğretmektir.

Allah'a imanın neden her şeyden daha önemli olduğuyla ilgili bir örnek vereyim.

Sahabeden biri mescide girip namaz kılar. O sırada Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de oradadır. Sahabe namazını bitirince Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ona bir daha namaz kılmasını söyler. Sahabe tekrar namaz kılar, namazını bitirdiğinde

ise Resulullah (s.a.v.) Efendimiz tekrar namaz kılmasını buyurur. Sahabe her namaz kılışında Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"olmadı, sende bir eksiklik var; ama bu eksiklik namazında değil senin imanındadır, Allah'ın huzurunda duramayışındadır"* buyurur. Eğer biri huşu ve haşyetle Allah'ın huzurunda durursa o hâlde miraçta olduğunu tadar. Bunun için de iman gereklidir.

Aynı şekilde sahabeler, tabiinlere "*size hayret ediyoruz. Biz Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in döneminde önce imanı öğreniyor, iman ediyorduk sonra ise Kur'an'ı, Allah'ın ayetlerini okuyorduk; ama bakıyoruz ki siz tam tersini yapıyorsunuz. Kitabın sahibini tanımamış, ona iman etmemişsiniz; ama onun kelamını öğrenmeye çalışıyorsunuz"* demişlerdir. İman etmeden öğrenmeye çalışmak edebe aykırı bir şeydir. Bu şekilde ayetleri layıkıyla dinleyip anlayamayız; çünkü daha ayetleri vahyedeni tanımıyoruz!

Allah'ın ayetlerini dinlerken bir, âşığın maşukunun sözünü dinlemesi gibi dinlemek vardır, bir de herhangi bir kelime söylenmiş gibi dinlemek vardır. Eğer Allah'ın ayetleri okunduğunda kişinin imanını artırmıyorsa o hâlde bir sorun vardır ve bu sorun iman sorunudur; çünkü Allah ayet-i kerimede mü'minleri anlatırken **"mü'minler o kimselerdir ki Allah zikredildiğinde kalpleri titrer. Onlara Allah'ın ayetleri okunduğunda imanlarını artırırlar ve onlar rablerine bütünüyle tevekkül ederler"**[48] buyurmuştur. Hâl böyleyken öyleleri var ki ayeti okuduğu, manasını da öğrendiği hâlde muhabbetinde, imanında herhangi bir artış olmaz, tam tersine öğrendiğiyle kibirlenir. Bu; imanı öğrenmediği ve iman etmediği içindir. Bu nedenle sadece öğrenmek yetmez bir de iman etmek gerekir.

Çocuklarımıza da önce iman ettirip onlara Allah'ı sevdirmeli ve onları büyütürken "benim de rabbim senin de rabbin Allah'tır.

[48] Enfal /2

Bu evde, bizim üzerimizde Allah'ın emri ve Allah'ın hükmü geçer. Her ne olursa olsun, hep beraber Allah'a itaat edip resulüne tâbi olmamız gerekir. Ben Allah'ın emretmediği bir şey söylersem bana değil rabbine itaat et ve resulüne tâbi ol. Yoksa kurtuluşun olmaz, ebedi hayatını, Allah'ın rızasını, dostluğunu, cemalini kazanamaz, Allah'tan, insan olmaktan mahrum kalırsın" demeli ve Allah'a kul olmayı bu şekilde kendi üzerimizden onlara öğretmeliyiz. Böyle yaptığımızda çocuklarımız büyüdükleri zaman bize karşı merhametli, saygılı, hayırlı olur ve bize rahmet olur, ikram olur, güzellik olurlar.

Anne ve baba, bunun tam tersi olarak çocuğun önüne dünyayı koyup dünyayı tercih ettirmişse sadece kendine ve evladına zulmetmiştir sonra evladı onlara bela olur. Bu yüzden çocuklarımızı başımıza bela olsunlar, ahirette bize azap olsunlar diye değil bize rahmet olsun ve nimet olsunlar diye yetiştirmeliyiz.

Allah ayet-i kerimede **"o iman edip salih amel işleyenlerin evlatlarını ve zürriyetinden imanda onlara tâbi olanları da onlara katarız"**[49] buyurur. Yani evlatlarının güzel amellerini onların da defterine yazar, cennette de onları beraber ederiz. Onlar gibi amel edememiş, amelleri aynı derecede olmamış olabilir; ama imanda onlara tâbi olmuşlarsa Allah onları ayırmaz ve ahirette de beraber eder.

Allah bizi ebediyen beraber eylesin inşallah!

[49] Tur/21

ALLAH AYETTE "ALLAH VE RESULÜ BİR KONUDA HÜKÜM VERDİĞİNDE MÜ'MİNLERE FİKİR BEYAN ETMEK YARAŞMAZ" BUYURUR. HANGİ KONUDA FİKİR BEYAN ETMEMEMİZ GEREKTİĞİNİ NASIL ANLAYABİLİRİZ?

Allah'ın açık bıraktığı herhangi bir alan yoktur. Mutlaka Allah'ın her konuda bir hükmü ve resulünün de bir uygulaması vardır. Hüküm de, emir de Allah'ındır. Allah ayet-i kerimede **"herhangi bir konuda anlaşmazlığa düştüğünüzde onu Allah'a ve resulüne götürün."**[50] **"Allah ve resulü bir konuda hüküm verdiğinde mü'minler gönüllerinde hiçbir ağırlık hissetmeden (o hükmü) kabul edenlerdir"**[51] buyurur. Biri Allah ve resulünün hükmünü kabul etse; ama gönlünde ağırlık hissetse bile Allah onun mü'min olmadığını buyurdu; çünkü o, Allah'ın hükmünü kabul etmemiştir.

Hayatı yaşarken her zaman ve her konuda emir ve hüküm Allah'a aittir. O hâlde herhangi bir konuda anlaşmazlığa düştüğümüzde onu mutlaka Allah'a ve resulüne götürmeliyiz. Allah'ın her konudaki emrini ve hükmünü bilmeyebiliriz. Bu durumda onu sormamız; yani Allah'ın vahyine ve resulünün hayatına arz etmemiz gerekir.

Biri herhangi bir konu hakkında hüküm verirken mutlaka Allah'ın vahyi, resulünün hayatı ve sünnetiyle hüküm vermelidir. Biz de mü'min olabilmek için verilen bu hükmü gönlümüzde hiçbir ağırlık hissetmeden kabul etmeliyiz. Şayet gönlümüzde ağırlık olursa Allah'ın hükmünü beğenmemiş oluruz. Allah da hükmünü beğenmeyenlerin mü'min olmadığını buyurdu.

Allah bizi her konuda Allah'ın ve resulünün verdiği hükmü kabul edenlerden, gönlünde hiçbir ağırlık hissetmeden "rabbim

[50] Nisa /59
[51] Ahzap /36, Nisâ /65

Allah'tır, peygamberim; örneğim, önderim resulullahtır" diyenlerden eylesin inşallah!

14.BÖLÜM

NEFSİNİ İLAH EDİNENLERE KARŞI NASIL GÜÇ YETTİREBİLİRİZ?

Allah ayet-i kerimede **"nefsini ilah edinenleri gördün mü"**[1] buyurur. İnsan, kul olmak, âbd olmak üzere yaratılmıştır, dolayısıyla fıtrat itibariyle mutlaka âbd olması gerekir, bu durumda ya Allah'a ya da kendi nefsine âbd olur. İnsan, Allah'tan başka her neye âbd olursa olsun nefsinden dolayı âbd olmuştur. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"onlar başka şeylere tapmıyorlar (kendi nefislerine tapıyorlar, âbd oluyorlar)"**[2] buyurmuştur.

Hayat baştan sona cihaddır, mücadeledir ve kul bu mücadeleyi putlarıyla, kendisine ilahlık taslayanlarla yapar. Şayet bu mücadeleyi yapmazsa "lâ ilâhe" dememiş olur. Onun "illallâh" diyebilmesi için önce lâ ilahe; yani "(Allah'tan başka) ilah yoktur" deyip nefsinin, şeytanın, ya da başkalarının tavsiye ettiği ilahların ilahlığını kabul etmemesi gerekir. Kul, Allah'tan başka hiçbir ilahı kabul etmeyecek ki "lâ ilahe" demiş olsun.

Kul "lâ ilahe" derse ondan sonra "illallah" yani "Allah benim ilahımdır, ilah olan bir tek Allah'tır" diyebilir. Bu mücadele olmazsa insanın; rabbini, rabbinin rızasını, dostluğunu ve ona imanı kazanması mümkün değildir. Bütün bu çabası ona işte bu imanı kazandırır; çünkü Allah için mücadele ederken, cihad ederken, savaşırken, çaba, gayret sarf ederken Allah'a karşı sadakatini, imanını ispatlamış ve rabbine sarılmış olur. Allah ayet-i kerimede "Allah'ın ipine sarılın"[3] bir de "Allah'a sarılın"[4] diye emretmiştir. Kulun, bu çaba ve gayreti; imanına, Allah'ın sevgisine, Allah'a sarılmaktır.

[1] Furkân /43, Câsiye /23
[2] Kasas /63, Yunus /28-29
[3] Âli İmrân /103
[4] Hac /78

Bu yüzden bu mücadalenin, cihadın mutlaka olması gerekir. Kul bu mücadeleyi yaptıkça imanı artmaya, kemale ermeye, imanının muhabbetinin şiddeti artmaya başlar. Öyle ki bu muhabbet artık onun bütün gönlünü kaplar. Başkaları onu neye davet ederse etsin kul, o tarafa dönüp bakmaz; çünkü rabbine âşık olmuştur, dolayısıyla hiçbir şey onu rabbinden başka bir tarafa döndüremez, hiç kimse onu Allah'tan, Allah'ı zikirden, Allah'ı sevmekten, Allah'a âbd olmaktan, onun rızası peşinde koşmaktan alıkoyamaz. Bu hâli yaptığı mücadelesinden dolayı kendisi kazanmıştır.

İnsanın, rabbiyle beraberliği kazanabilmesi için çeşitli ilahlara tapanların onu başka tarafa âbd olması, tapması için davet etmesi, zorlaması lazımdır. İnsanlar onu zorladıkça o da bu sıkıntılarla beraber "ben Allah'ın kuluyum, benim rabbim Allah'tır" deyip çabasını, gayretini sarf ettikçe imanı kemale ermeye, sadakatini ispatlamaya başlar, böylelikle imanı hak eder, imana layık olur.

Bu yüzden kul için hepsi gereklidir. Kardeşimize düşen; bunu bir nimet olarak görmektir. Bu, aynı sorunu yaşayan bütün kardeşlerimiz için geçerlidir. Onların da böyle bir imtihan karşısında mücadelelerini yapıp çabalarını göstermeleri aynı zamanda bu imtihanı bir nimet olarak görmeleri gerekir. Yoksa her şey güllük gülistanlık olsa zaten herkes "rabbim Allah'tır" diyebilir. Bu nedenle önemli olan sıkıntılar içerisindeyken "la ilahe" deyip gereken mücadeleyi yapmak sonrasında ise "illallah" diyebilmektir.

Allah ayet-i kerimede **"and olsun ki siz 'iman ettik' dedikten sonra sizi mallarınızla, canlarınızla, evlatlarınızla, ticaretinizin eksilmesiyle imtihana tabi tutacağız"**[5] buyurur. Yani Allah, kulunun kazanması, sadakatini ispatlaması için onu her

[5] Âli İmrân /186, Ankebût /2, Enfâl /28

şeyle imtihana tabi tutar ve ona bu imkânı tanır. Kul da bu imtihanlar karşısında her defasında "rabbim Allah'tır" deyip tavrını ortaya koydukça bunun karşılığında Allah ona imanı, ihlası ikram eder ve imanını kemale erdirir dolayısıyla kul, Allah'ın sevgisini hak etmeye layık olur.

Allah ayet-i kerimede **"siz iman ettik, dedikten sonra sizi imtihana tabi tutmadan öyle kabul edeceğimizi mi zannettiniz (hayır, öyle kabul etmiyorum)"**[6] buyurmuştur. Evet, Allah, kulunun imanını ispatlaması için onu imtihana tabi tutar. Bunların hepsi birer imtihandır, zaten hayat baştan sona imtihandır. Biz bu imtihanlar karşısında elimizden gelen çabayı gösterip gerekeni yaparsak görürüz ki meğerse bize bu şekilde sorun çıkaranlar, sıkıntı verenler aslında bizim için velinimet olmuş, kazanmamıza vesile olmuştur.

Bu, iblis için, şeytan için de geçerlidir. Aslında hepsi kazanmamıza vesile olur. Aynı şekilde kaybetmemize de vesile olurlar. Mesele; bizim tavrımızı kimden yana koyduğumuzdur, eğer tavrımızı rabbimizden yana koyarsak kazanırız, bize sıkıntı verenler, sorun çıkaranlar da bizim için nimete vesile olur.

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İ VE SAHABELERİ ANLATTIĞINIZ SOHBETLERİNİZDE O ANI SANKİ YAŞIYOR GİBİ HİSSETMEMİZİN SEBEBİ NEDİR?

Bunun mutlaka bir sebebi vardır. Bunun sebebi imanımızdır. Allah'a ve resulüne öyle iman etmişiz, yakınlığımız öyle bir hâl almış ki gönlümüz Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in gönlüyle bir gibi olmuş, onunla beraber olmuştur. Bu yüzden onun üzüldüğünü duyunca onunla beraber üzülüyor, sevindiğini duyunca onunla beraber seviniyoruz. Bu, Resulullah (s.a.v.)

[6] Ankebût /2

Efendimiz'le olan gönül beraberliğimizden, imanımızdan, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ile sahabesine olan yakınlığımızdan kaynaklanıyor. Kardeşimizin yaşadığı bu güzel hâller için Allah'a hamdolsun.

BAZI SEBZELERİN ÜZERİNDE "ALLAH" LAFZININ YAZILMASI TESADÜF MÜDÜR? ŞAYET BUNA MUCİZE DERSEK ÜZERİNDE HAÇ İŞARETİ ÇIKAN SEBZELER İÇİN DE MUCİZE DEMEMİZ GEREKMEZ Mİ?

Mülk Allah'ındır ve her şey ona aittir. Bu yüzden her şeyi mutlaka bir ayet gibi okumamız gerekir. Böyle şeyleri aramak ve bu tarafa bakmak doğru değildir. Yerde, gökte ikisi arasında ne varsa hepsi rabbini hamd ile tesbih eder.[7] Varlıktaki her şey zaten bir ayettir. Hâl böyleyken bir cismin üzerinde "acaba bir şey yazılı mıdır değil midir" ya da "göğe baktık sanki yıldızlarda şöyle yazıyordu" "bulutlarda sanki Allah ismi vardı" demek doğru değildir.

Görmemiz gereken şey Allah'ın ayetleridir, kudretidir, gökleri direksiz yaratmasıdır. Bütün gezegenlerin havada durması, birbirine çarpmadan Allah'ın kendilerine tayin ettiği yolda seyretmesi, dönmesidir. Bu yüzden bunca ayeti okumayıp sadece böyle basit şeylere bakarak "işte, bunun üstünde Allah ismi yazıyor, bu büyük bir mucizedir" deyip Allah'ın kudretini böyle küçük şeylerde aramak doğru değildir.

Kardeşimiz doğru söylüyor. Domatesin üzerinde Allah isminin olmasına mucize denmez; çünkü üzerinde her şey yazabilir. Farzı misal; bir cismin üzerinde ona bakanın ismi de yazabilir. Bu durumda o kişi "ben kutlu biriyim, bakın burada benim ismim yazıyor" mu diyecek! Böyle bir şey olabilir mi! Bu

[7] İsra /44, Haşr /1

yüzden Allah'ın kudretini, mucizesini varlık ayetlerinde bir bütün olarak okumamız ve böyle şeylere takılmamamız gerekir.

PANİK ATAK HASTASIYIM, BUNUN İÇİN BANA DUA VE NASİHATTE BULUNABİLİR MİSİNİZ?

Bu çok önemli bir meseledir. Birçok insan aslında hayatının bir döneminde böyle bir sıkıntı yaşar. Allah'ın, kuluna bunu yaşatmasında mutlaka bir muradı vardır. Yoksa Allah, kuluna sadece sorun, sıkıntı olsun diye bunu yaşatmaz. Şayet Allah, kuluna bir şeyleri yaşatıyorsa o hâlde Allah'ın bundaki muradını anlamaya çalışmak lazım.

Panik atak hastalarının da rahatsızlıklarından dolayı gelen "acaba ölüyor muyum" sıkıntısını yaşarken "Allah'ın bana bunu yaşatmasının sebebi nedir" deyip bu sıkıntısının hikmetini anlamaya çalışması gerekir. Belki panik atak rahatsızlığını yaşamayan hiçbir insan yoktur. Kimisi bunu içinden gizleyip atlatır, kimisi de onu açığa vurup doktora gider ve ilaç kullanarak atlatmaya çalışır. Yalnız, insanın panik atak rahatsızlığını yaşaması kul için mutlaka hayır doğurur.

Neden?

Çünkü Allah, kuluna "acaba ölecek miyim" hissiyatını yaşatırken ona "her an dünyayı bırakıp huzuruma gelebilirsin" der ve bunu ona tattırır. Tabir-i caizse ölüme yakınlığı tattırır. Allah, kuluna her an huzuruna çıkacakmış gibi bir hâli tattırır ki o kul, rabbine dönsün, bu dünyadan gönlü kopsun, ahirete bağlansın, hayatını ahireti kazanmak için yaşasın ve hesabını Allah'a göre yapsın. Yoksa Allah, kuluna sıkıntı olsun diye bu hâli yaşatmaz; yani bu bir bela değildir, musibet değildir. Dolayısıyla bu hâli sadece bir hastalık olarak görmek de doğru değildir. Bu işin içinde bir de maneviyat vardır, Allah'ın bir muradı vardır.

İnsan genellikle yaşı biraz ilerleyince bu hâli yaşar; ama gençken de yaşayabilir. Eğer gençken yaşıyorsa o hâlde rahmet daha erken tecelli etmiş demektir. Bu, Allah'ın rahmetidir; fakat panik atağı gözümüzde büyütüp Allah'ın oradaki müdahâlesini görmeden işi sadece zahire bağlarsak o zaman da ilaç kullanıp tedavi olmaya çalışırız. Böylelikle düzelelim derken tam tersine kendimizde daha büyük sorun, sıkıntı çıkarmış oluruz.

Panik atak rahatsızlığı olanların yapması gereken şey; önce gönlünü ebedi hayata hazırlaması ve "rabbim her an beni huzura davet edebilir. O zaman rabbimin tayin ettiği vakit gelmeden önce kendimi huzura hazırlamalıyım" deyip ahireti kazanmak üzere yaşamaya karar vermesi, hedefine ebedi hayatı, Allah'ın rızasını koyması sonra da ölüm endişesinin üzerine bir perde çekip "ya rabbi! Beni huzura davet edersen gelmeye hazırım" demesidir. Böyle yaparlarsa sorun, sıkıntıları gider. O ölüm endişesiyle, gereksiz yere hasta olma, bayılma endişesiyle artan kalp çarpıntıları da yavaş yavaş azalır, sonra da biter.

Aslında sorun, sıkıntı olduğunu düşündüğümüzde beynimiz bu sorunu bertaraf etmek için tedbir alır, çarpıntı da bu yüzden kaynaklanır. Eğer herhangi bir şikâyetimiz için birkaç defa doktora gitmişsek ve doktorlar herhangi bir rahatsızlığımızın olmadığını söylüyorsa o hâlde boşuna endişe etmeyelim, bu durumda gerçekten bir şeyimiz yok demektir. Dediğim gibi; sıkıntı olduğunu sandığımız durumlarda beynimiz tedbir aldığı için çarpıntı meydana gelir. Öyleyse bize düşen; beynimize "ben hastayım" mesajını vermemek, beyni tedbir almaya zorlamamaktır. Bununla beraber o çarpıntıyı hissetmemek için bir şeylerle meşgul olmak, yürümek, hareket etmek ve onu görmezden gelmek daha doğrudur. Böyle yaptığımızda beyinde açılan o kapı yavaş yavaş kapanır ve panik atak durumumuz geçer, hiçbir sorun da kalmaz inşallah.

Arada bir nüksetmeye başladığında yine yapmamız gereken şey onu görmezden gelmektir. Bir süre sonra "eğer sandığımız gibi bir tehlike olsaydı şimdiye kadar çoktan gerçekleşmesi gerekirdi. Demek ki bir şey yokmuş, biz gözümüzde büyütmüşüz" demeli, kendimizi buna ikna etmeli ve gerçekten herhangi bir sıkıntının olmadığını, eğer olsaydı şimdiye kadar gerçekleşmesi gerekirdi, diye anlamalıyız ve bu konuda kesinlikle taviz vermemeliyiz. Gönlümüz rahat olursa bu sıkıntımızı rahatlıkla atlatırız. Elbette ki rabbimize dönmüş, tövbe, istiğfar etmiş, Allah'ın huzuruna çıkmaya hazır olmuş olarak atlatacağız. Ölüm endişemizden dolayı kendimizi ebedi hayata hazırlarsak bu durumda rahatsızlığımız bizim için hayr olmuş, rahmet olmuş, musibet gibi görünen şey bizim için nimete dönüşmüş olur.

Eğer böyle yapmaz, tam tersini yapıp ölüm korkusundan dolayı dünyaya bir daha bağlanır ve öleceğimiz için endişe edersek o zaman rahatsızlığımız büsbütün artar, üstüne bir de psikolojik bozukluklara sebep olur. Böyle bir şeye sebep olmaması için bakışımızı düzeltelim ve tövbe, istiğfar edip hayatımıza ahirete doğru yön verelim, sonra da bu endişeyi ortadan kaldırıp rabbimize sığınalım, şeytanın bize vesvese vermesine müsaade etmeyelim.

İNSANIN SAİD YAHUT ŞAKİ OLDUĞU ÖNCEDEN BELLİ MİDİR?

Said; iman ile, Allah ile saadete erendir. Şaki ise eşkıya demek, kaçan demektir; yani Allah'tan kaçan demektir. Said olma ya da şaki olma tercihini Allah kula vermiştir. Yoksa hâşâ Allah bir kısım insanları said, bir kısım insanları da şaki olarak yaratmamıştır; çünkü böyle olması insana zulüm olurdu.

Eğer işin içine insanın iradesi dâhil olmazsa o zaman Allah iradeyi insana gereksiz yere vermiş olur ki bu durumda peygamber göndermesi, kitabında "böyle yaparsanız cennete,

şöyle yaparsanız cehenneme gidersiniz" demesi boşuna olurdu. Dolayısıyla insanın cennete mi, cehenneme mi gideceğine Allah'ın karar vereceğini düşünmek işi yanlış anlamaktır.

İnsanın saadeti de şekaveti de kendi elindedir, kendi tercihiyledir. Allah ayet-i kerimede **"(iman da bellidir, küfür de bellidir) Dileyen iman etsin, dileyen kafir olsun"**[8] buyurmuştur. Dikkat edilirse Allah "dileyen istediğini tercih etsin" buyurdu yoksa "ben dilersem sen said olursun, dilersem şaki olursun" demedi. Allah'ın ne dediğine dikkat etmemiz lazım. Hâl böyleyken geçmişte kalan bilgilerle "atalarımızın dininde böyle söylenmiş. Allah her şeyi yazmış, kalem kırılmıştır. Cennete gidenler cennetliklerin amelini, cehenneme gidenler de cehennemliklerin amelini işler" dememiz doğru değildir. Allah böyle söylememiştir. Bu nedenle devamlı "imanımızı Allah'ın kitabına, Kur'an'a arz etmemiz; yani Kur'an'a göre iman etmemiz lazım" diyoruz.

Allah ayet-i kerimede **"biz resul göndermediğimiz kavme azap etmeyiz"**[9] buyurmuştur. Dolayısıyla Allah, kulunu yaratıp dünyaya gönderirken ebedi hayatını kazanması için ona resullerini gönderir. Şayet resulünü göndermeyip ona hakkın ne olduğunu öğretmezse, hakikati bildirmezse onu sorumlu tutmaz.

Bununla beraber Allah, kulunu mutlaka resulleriyle, vahyiyle muhatap eder sonra da tercihi kulun kendisi yapar. Ya iyice anladıktan sonra iman edip mü'min olur ya da inkâr eder, kâfir olur, tercih ona aittir. Yoksa hiçbir şey bilmiyorsa ve Allah'ın vahyinden haberdar değilse ona "kâfir" denmez sadece "cahil" denir, cehâlet de mazerettir. Allah ona öğretinceye kadar mazereti vardır. Ne zaman ki Allah'ın kitabıyla, ayetleriyle, resulüyle muhatap olup iyice anladı, iman etti, sonra ise imanının üstünü örttü işte o zaman kâfir olur. Çünkü kâfir; örten, hakikati

[8] Kehf /29
[9] İsrâ /15

örten, fıtratının üstünü örten demektir. Fıtratı "ben Allah'ın kuluyum ve beni yaratan rabbimi istiyorum" deyip feryat ederken bu feryadını örtendir. Görüldüğü gibi saadet de şekavet de bizim kendi elimizde, kendi tercihimizledir. Bu yüzden saidliği ve şakiliği böyle anlamak gerekir.

Israrla Allah'a iman etmemiz, âşık olmamız, muhabbet duymamız ve Allah'a karşı ihlaslı, samimi olmamız gerektiğini söylüyoruz; çünkü amelden önce bunlar gelir. Nefsimizi Allah'a kul olmaya, Allah'ın âzim olduğuna, kendisinin ise aciz olduğuna, aslında hiçbir şeye sahip olmadığına, her şeyin sahibinin Allah olduğuna ikna etmemiz ve gerektiğinde ona "sus, rabbine karşı edepsizlik yapma" dememiz lazım. Böyle yapmazsak sonra o nefis ilahlık taslar ve bizi şekavete sürükler.

Herkes kendi gönlündeki imana baktığında said mi yoksa şaki mi olduğunu anlar.

Nasıl?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabelere *"size Allah katındaki yerinizi haber vereyim mi"* diye sorar. Sahabeler de *"evet, ya Resulullah"* der. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*her biriniz kendi gönlünüze bakın. Allah'ın sizin gönlünüzdeki yeri neyse siz de Allah katında öylesiniz"*[10] buyurur. O hâlde insan said mi yoksa şaki mi olduğunu kendi gönlüne bakarak anlayabilir.

Bunu anlamak için herkes kendine dönüp baksın; rabbini seviyor, rabbi için fedakârlık yapıyor, rabbinin ayetlerini dinliyor, resulünü seviyor ve ona tabi olmaya, uymaya çalışıyorsa bu durumda said biridir ve bu hâlini bozmaması, yolu yürüyüp bu hâlini artırması gerekir. Şayet diliyle "lâ ilahe illallah muhammedun resulullah" diyorsa; ama iş imana, sevmeye,

[10] Suyuti, Camius Sagir 6/49, Hadis No: 8386

fedakârlığa gelince yüzünü döndürüyor, kendi kendini kandırıp "böyle yapmasam da olur" diyorsa, Allah'ın ayetleri ona okunduğunda "bu bana söylenmiyor, beni ilgilendirmiyor" ya da "bu zamanda böyle yapmak zordur" diyorsa yahut ayetleri bir hikâye gibi dinliyorsa bu durumda o kişi şakidir.

Bununla beraber şaki olan biri, hâlini görüp tövbe eder ve iman edip rabbine dönerse şekavetten kurtulur, said olur. Said olan biri de imanını bırakıp dünyayı, nefsini tercih eder ve dünyaya saplanırsa her ne kadar önceden said olsa bile artık şaki olmuş olur. Dolayısıyla said mi, şaki mi olma tercihi kulun kendisine aittir ve Allah, kullarına son nefese kadar kazanmaları için mutlaka imkân tanır.

Bizim de hayat devam ettikçe son nefesimize kadar cihadımızın, mücadelemizin olması gerekir. Mücadele; imanı korumak, artırmak, kemale erdirmek, rabbine yakın olmak, rabbinin rızasını, dostluğunu ve ebedi hayatını kazanmak içindir. Kazanma imkânımız da, kaybetme tehlikemiz de son nefesimize kadar devam eder. O hâlde kendimizi böyle ayarlamaya "son nefese kadar kulluğumu yapmaya, imanımı ispatlamaya devam ederim. Rabbim beni hangi imtihana tabi tutarsa tutsun bunun karşılığında canımı vermek olsa bile mutlaka gerekeni yaparım" dememiz gerekir. Öyle ki ahireti, rabbimizi tercih etmiş olalım. Allah bununla ilgili olarak sahabelerin hâlini beyan ederken **"onlar Allah'a verdikleri sözü canlarıyla yerine getirip Allah yolunda öldüler. Ötekiler de sırasını bekliyor"**[11] buyurmuştur. Bizim de sıramızı beklememiz, gerektiğinde ise kendimizi her şeyimizle Allah yolunda kurban edebilmemiz gerekir ki imanımız olmuş olsun, ahiretimiz saadet olsun. Yoksa "ya rabbi! Seni seviyorum; ama senin için bir şey yapamam, bir fedakarlıkta bulunamam, bir

[11] Ahzâb /23

şeyi veremem" diyorsak, imanımız yoktur, sadece kendi kendimizi kandırıyoruz demektir.

ZEKAT'UL FITR İLE IYD'UL FITR KELİMELERİNİN ALLAH'IN FÂTIR İSMİYLE NASIL BİR BAĞI VARDIR?

Bir kelime birden fazla anlam ifade ediyorsa mutlaka ihtiva ettiği bütün anlamları içine alır. On tane anlamı da birden içine alabilir. Elbette ki fitrenin, fıtratla, Allah'ın Fâtır ismiyle bir alakası vardır. Fitre, sadakati ispatlamak demektir. Peki, insan neyin sadakatini ispatlayacak? -Fıtratının, sadakatinin bozulmadığını veya fitre vererek fıtratını düzeltmek için bir çabasının, gayretinin olduğunu ispatlayacak.

Allah bizden bir şeyi vermemizi istiyorsa o hâlde bize vermeyi dilediği için bunu istemiştir. Dolayısıyla biz Allah'ın vermemizi istediklerini onun yolunda verdiğimizde Allah ile alışveriş yapmış oluruz. Mesela; sevdiğimiz bir dünyalığı Allah yolunda verirken Allah'ı ondan daha çok sevdiğimiz için onu infâk eder, Allah yoluna kurban ederiz. Böyle yaparak da sadakatimizi, imanımızı, Allah'ı sevdiğimizi ispatlamış oluruz. Bu sadakatimiz "sen benim rabbimsin, ben buna şahidim" sözünün sadakatidir. Bu, yaptığımız bütün iyilikler, güzellikler için böyledir.

Fıtır (fitre) sadakası sadece zenginlerin vermesi gereken bir sadaka değildir. Allah yolunda vermeyi tatsınlar ve fıtratlarının gereğini yerine getirsinler diye fakirlerin de vermesi gereken bir sadaka çeşididir. Hatta sadaka alacak konumdalarsa bile hem fitreyi alıp hem de vermelidirler. Çünkü insanın fıtratı; infâk etmek, Allah yolunda verip Allah ile bu alışverişi yapmak üzere yaratılmıştır. Bu durumda biri Allah yolunda infâk etmediği zaman fıtratını bozmuş, değiştirmiş ve fıtratına uymamış olur. Zaten genel itibariyle baktığımızda fıtratın ne kadar değiştirildiğini görüyoruz.

Unutmamamız lazım ki alanlar değil verenler kazanır. Vermeyene kadar hiç kimse için kazanmak mümkün değildir. Ebedi hayat için bu böyledir. Ebedi hayatımızı, cenneti kazanmak için Allah'ın bize verdiklerini onun yolunda infâk edip verir ve Allah ile alışveriş yaparız daha doğrusu önce verir sonra alırız; yani veriş, alış yaparız. Bu yüzden nasıl ki dünya hayatımız için alışveriş yapıyorsak ebedi hayatımızı kazanmak için de veriş, alış yapmamız gerekir. Allah bir hadis-i kutside *"kulum bana bir adım gelirse ben ona on adım gelirim"*[12] buyurmuştur. Allah, kulundan o bir adımı ister. Dolayısıyla kul o bir adımı atmayana kadar Allah'tan on adım gelmez; ama kul bir adım atıp rabbi için fedakârlık yaparsa o zaman da Allah ona en az bire on, bire yüz, bire yedi yüz ya da bire hesapsız verir.

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ İLE SAHABELERİNİN İTİKÂFI NASILDI?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz Ramazan'ın istisnasız her son on gününde itikâf yapmıştır. Aynı şekilde ona tabi oldukları için sahabelerin arasında imkânı bulunanlar da Ramazan'ın son on gününde itikâfa girmiştir.

İtikâf; bütün vakti, zamanı Allah'a vakfetmek demektir. Allah ayet-i kerimede itikâfı beyan ederken **"itikâfa girerseniz eşinizle beraber olmayın"**[13] buyurmuştur. İnsan, Ramazan ayında iftar saatlerinden sonra eşiyle beraber olabilir; ama itikâftaysa eşiyle beraber olamaz, Allah bu şekilde bir sınır koymuştur.

İtikâftayken vaktin, zamanın bütünüyle zikirle, ibadetle, tefekkürle, Allah ile geçirilmesi gerekir. Sahabeler Ramazan ayının

[12] Buhari, Tevhid 16, 35; Müslim, Zikr 2, (2675), Tevbe 1, (2675)
[13] Bakara /187

son on gününde Resulullah (s.a.v.) Efendimiz gibi aynen böyle yapardı. Aynı şekilde mü'minler de böyle yapmalıdır.

İtikâfa girmek unutulmuş bir sünnettir ve bu sünneti yeniden diriltmeye çalışmamız lazım. Bu yüzden kardeşlerimize "herkes gücünün yettiği kadarıyla bir gün, iki gün yahut üç gün itikâfa girsin. Bayan kardeşlerimiz de fırsat bulamıyorlarsa yarım günlerini ya da iki saatlerini itikâfa ayırsınlar" diyoruz. Maksat; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bu unutulmuş sünnetini yerine getirelim ve "ya Resulullah! Senin gibi yapmaya gücümüz yoktu; ama iki saatliğine de olsa biz de sana tabi olduk" diyebilelim.

SEYR-İ SÜLÛK YAPMAK İSTİYORUM; AMA GÜNÜMÜZ TARİKATLARI YOZLAŞTIĞI İÇİN HİÇBİRİNE GİDEMİYORUM, NE YAPMALIYIM?

Nasıl ki bir okulda sorun sıkıntı var diye bütün okulların öyle olduğunu söylemek yanlışsa, bütün dergâhların da sahte olduğunu söylemek böylesine yanlıştır. Bu yüzden herkesi aynı kefeye koymak doğru değildir. Nasıl ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz döneminde sahte peygamberler çıktıysa ve sahte peygamberler var diye insanların Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e iman etmemeleri doğru değilse aynı şekilde sahte mürşitler var diye gerçek Mürşid-i kâmillere tabi olmamak da doğru değildir.

Doğru olanlar ile yanlışları birbirinden ayırmamız ve gerçek manadaki Mürşid-i kâmilleri sahte olanlarla karıştırmamamız gerekir. Bunun için de bize doğruyu, yanlıştan ayıran bir akıl; yani bir Furkan gerekir.

Furkan; Allah'ın vahyiyle bakıp doğruyu yanlıştan, hakkı batıldan, güzeli çirkinden ayırmaktır. Aslında hayatımız boyunca hep ayırım yapar ve her neyle karşılaşırsak karşılaşalım mutlaka "acaba şu mu doğru, bu mu doğrudur? Bu mu yoksa diğeri mi

hayırlıdır" deyip sürekli bir seçimde bulunuruz. Öyleyse bir Mürşid-i kâmile tabi olurken de doğruyu yanlıştan, hakkı batıldan ayırıp bakmalı ve kendimiz için en güzel seçimi yapmalıyız.

Tercih yaparken Allah'ın ayetlerine, vahyine, resulüne göre tercih yapmamız gerekir yoksa kendi kendimizi mahrum bırakmış oluruz. Peygamberler döneminde insanlar peygambere tabi olur, vuslat yolculuklarını onlarla beraber yaparlardı. Kıyamete kadar da peygamber varisleri gelir ve insanlar vuslat yolculuklarını onlarla beraber yapmaya devam eder. Hâl böyleyken bütün dergâhların sahte olduğunu söylemek haksızlık olur, zulüm olur. Allaha karşı da edebe aykırı olur. Bu; sanki Allah geçmiştekilere vuslat yolculuğu imkânını vermiş de daha sonra gelenlere vermemiş gibi anlaşılır ki böyle bir anlayış doğru değil yanlıştır. Mutlaka yakınlarımızda bir veli, bir Allah dostu vardır yahut bizi Allah'a davet eden, Allah'ın vahyiyle buluşturan bir vesile vardır. İşte, onları arayıp bulmamız ve onlarla beraber olmamız gerekir.

Söz konusu ebedi hayat olunca bir Mürşid-i kâmil Çin'de dahi olsa oraya gidip ona tabi olmak, nefsini tezkiye ettirip vuslat yolculuğunu yapmak her bir mü'min üzerine farzdır. Oysaki bu kadar uzağa bakmaya bile gerek yoktur. Allah mutlaka her beldeye sadık, şahit, salih bir kulunu gönderir ve yardım eder. Kullarına yardım eden, onları kendine çekip davet eden Allah'tır. Mürşid-i kâmil ise Allah'ın bu yardımı için bir vesiledir.

Birinin bir Mürşid-i kâmile tabi olması için ille de dergâha gitmesi gerekmez. Tabi olup gerekeni yapmaya çalıştığında mürşidiyle beraber manevi olarak beraber olmuş ve yolu yürümüş olur.

Her yolun kendine göre kuralları vardır. Biz de bu yollara bakalım, fıtrat itibariyle gönlümüz nereye yatkınsa, Allah'a kiminle yürüyebiliyorsak, kimin gibi bir kul olmayı istiyorsak ona gidip rabbimize dost olmayı, âbd olmayı ondan öğrenelim. Zaten

Mürşid-i kâmile tabi olmak "ben de onun gibi bir kul olmak istiyorum" demektir. Şayet bir Mürşid-i kâmil için böyle söylüyorsak o hâlde ona tabi olmamız ve onun gibi olmaya çalışmamız lazımdır. Böyle yaptığımızda da o Mürşid-i kâmilin kazandığını kazanırız.

Bu yüzden herkes; rüştüne ermek, manevi olarak büyüyüp reşid olmak ve Allah'a dost olmak için kendine bir Mürşid-i kâmil aramalıdır. Şimdiye kadar gelen bütün veliler mutlaka bir Mürşid-i kâmile tabi olmuş velayeti öyle kazanmıştır. Yoksa velayet öyle havadan yağmaz! Eğer "ben kendi kendime yeterim. Aklım, ilmim, bilgim bana yeterdir" dersek kibirlenmiş ve kendimizden daha önde hiç kimseyi kabul etmemiş oluruz. Oysaki Allah **"her bilenin üzerinde bir bilen vardır"**[14] buyurur. Bizim de kibirlenmeden, kendimizi ihtiyaçsız görmeden aşkla ve muhabbetle bir Mürşid-i kâmil aramamız gerekir. Şayet ararsak Allah bize mutlaka yolunu gösterir.

Mürşid-i kâmili bulmak için elimizden bir şey gelmiyorsa yahut kimin hakta, kimin batılda olduğuna karar veremiyorsak bu durumda yapmamız gereken şey; iki rekât namaz kılıp başımızı secdeye koymak ve "ya rabbi! Bana göster! Ne yapacağımı, kime uymam gerektiğini bilmiyorum" deyip samimiyetle Allah'tan istemektir. Allah, kulunu şaşırmış bulunca ona yolu göstermez mi! Ayet-i kerimede Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için **"seni şaşırmış bulup yol göstermedik mi"**[15] buyurduysa aynı zamanda bu ayet bütün kullar için de geçerlidir. Bu yüzden rabbimize sığınalım, o bizi başıboş bırakmaz ve bize mutlaka yolu gösterir. Yeter ki gerçekten şaşırmış, ne yapacağımızı bilememiş olalım ve rabbimize karşı samimi olup kendi kendimize bahane üretmemiş olalım. O zaman Allah bize mutlaka yolu gösterir; çünkü Allah,

[14] Yusuf /76
[15] Duhâ /7

kuluna şah damarından daha yakındır[16] ve her zaman için kulundan yanadır, dolayısıyla kuluna yolunu gösterir!

BİR İNSANIN İRŞADA YETKİLİ BİR MÜRŞİD-İ KÂMİL OLDUĞUNU NASIL ANLAYABİLİRİZ?

Önümüzde ölçümüz vardır ve bu ölçümüz Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'dir. Mürşid-i kâmil, Allah'ın resulünün varisidir. Bu yüzden onun gibi yapması gerekir. Onun gibi yapması yetmez, bir de onun ahlakına sahip olması gerekir. Bu, Mürşid-i kâmilin zahiri olan amelî tarafıdır. Mürşid-i kâmilin bir de manevi anlamda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in gönül hâlini taşıması gerekir.

Nasıl ki insanlar Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'le beraber olduğunda hidayete ermiş, Allah'a yakınlığı tatmış ve Allah'ı tanımışsa biri bir Mürşid-i kâmille beraber olduğunda aynı hâllerin onda da meydana gelmesi gerekir. Mürşid, bu hâlleri onda meydana getiriyorsa o hâlde o gerçek bir Mürşid-i kâmildir.

Bununla beraber bir de bir mürşidin yanına gittiğimizde ona "ben Allah'a vasıl olmak istiyorum, bu yüzden sana tabi olacağım, beni Allah'a vasıl edebilir misin" diye sormamız lazım. Cevap olarak "evet, sizi Allah'a vasıl edebilirim" diyor ve bu sorumluluğu alıyorsa o zaman da onu kabul etmemiz gerekir.

KUL, RABBİNİ SEVİNDİRMEK İÇİN NE YAPMALIDIR?

Allah'ın sevdikleri ve sevmedikleri bellidir. Mesela; Allah kibirlenenleri sevmez.[17] Muhsinleri; güzel olanları, güzel yapanları ise sever.[18] Allah her neyi emretmişse onu sever, neyi

[16] Kâf /16
[17] Nahl /23
[18] Âli İmrân /148

yasaklamışsa onu da sevmez. O zaman Allah'ın emrettiğini yapanlar sevgiye, sevilmeye layık olur, yasakladıklarını yapanlar ise Allah'ın sevgisinden uzaklaşır.

Asıl olarak Allah'ı sevmek bambaşka bir şeydir, sadece amelle ilgili değil imanla, marifetle, marifetullahla ilgilidir. Kul, Allah'ı tanıdıkça sever. Kul, Allah'ı sevdiği için Allah da kendisini seveni, ciddiye alanı, kendisinin hesabını yapıp bu hesabın gereğini yerine getireni, kendisi için fedâkarlık yapanı, affedeni sever.

Bu vasıfların hepsi Allah'ın isimleri olduğu için dolayısıyla Allah, kulun üzerindeki kendi isimlerini sever. Kul o isimlerle amel ettikçe, hayatı yaşadıkça Allah'ın sevgisine layık olur ve Allah onu sever, o da Allah'ı sever. Allah'ın sevgisi böyle tecelli eder.

Yaptığımız ibadetlerin, işlediğimiz güzel amellerin hepsi bu sevgiyi, imanı, ahlakı, Allah'ın üzerimizdeki güzelliğinin tecellisini kemale erdirmek içindir. Allah'ın isimleri, güzelliği kulun üzerinde tecelli ettikçe kul bütünüyle sevilmeye layık olur. Allah onu sevince o da hemen Allah'ı sever. O, Allah ile görüp Allah ile işitip Allah ile bilip Allah ile sevinceye kadar, kendi varlığından kurtulup Allah'ın güzelliğiyle güzel oluncaya kadar ve bütünüyle aşk, muhabbet oluncaya kadar Allah'ın isimleri onun üzerinde tecelli etmeye devam eder.

İNSAN AHİRETE GİTTİĞİNDE ALLAH'IN ONU BİR DOST GİBİ KARŞILAMASI İÇİN DÜNYADA NASIL BİR HAYAT YAŞAMALIDIR?

Bazılarının yanlış anladığı gibi Allah'a dostluk bir ikram değildir; yani Allah bazı kullarını seçip onlara dostluğunu ikram eder, bazılarına ise ikram etmez, şeklindeki bir düşünce yanlıştır.

Allah'a dostluğu kulun kendisi kazanır, o buna layık olur. Bu liyakatten sonra da Allah ona dostluğunu ikram eder.

Allah mü'minlerin velisidir.[19] O hâlde dünya hayatını yaşarken Allah'a dost olduğumuzu, mü'min olduğumuzu unutmaz, dost gibi bir hayat yaşarsak o zaman ahirette de bir dost gibi karşılanırız. Allah'ın bizi ahirette dost olarak karşılamasının ölçüsü budur. Bu yüzden dünya hayatını yaşarken Allah'a dost olamayanlar ahirette de dost olamazlar.

İnsanın bu dostluğu, yakınlığı dünyadayken tatması; Allah'ın kendisine yaptığı muameleyi görüp bu muameleyi sevmesi aynı şekilde rabbini rahman, rahim, kerim ve afuvv olarak tanıması, "Allah" deyince kendisini seven, rahmetiyle muamele eden rabbini hatırlaması, hayatını her anda onun huzurundaymış gibi yaşayıp rabbini dost bilmesi ve bu dostluğunu tatması gerekir. Böyle yaşarsa Allah'a dost olmuştur, dolayısıyla ahirette de bir dost olarak karşılanır; fakat bu şekilde yaşayıp rabbine dost olmazsa ahirette dostluk beklemesi kendi kendini kandırması olur.

Evet, hayatı Allah'a dost gibi yaşamak ve bu dostluğu unutmamak gerekir. Allah ayet-i kerimede mü'minlerin velisi, dostu olduğunu buyurmuştur. Dolayısıyla mesele "ben mü'minim" diyen kulun, Allah'ın dostluğunu, sevgisini, rahmetini kabul edip etmediğidir.

Kul, Allah'ın kendisine olan dostluğunu kabul ederse o da Allah'a dost olur; ama bunun yerine "Allah bana şöyle muamele etti, keşke böyle yapmasaydı, şöyle muamele etseydi daha güzel olurdu" derse bu durumda Allah'ın dostluğunu kabul edememiş ve nefsine olan dostluğunu Allah'ın dostluğunun önüne koyarak "ben biliyorum" demiş olur. Böyle biri Allah'ı bilmiyor, tanımıyor,

[19] Âli İmrân /68

Allah'ın yakınlığını tatmamış, anlamamış, idrak etmemiştir, dolayısıyla da ondan dost olmaz!

GÜNAHLARIMIZ BİZİ ALLAH'TAN UZAKLAŞTIRIR MI?

Günahlarımız bizi Allah'tan uzaklaştırmaz sadece Allah ile aramıza perde olur, bu perdeyi de biz koyarız. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz günahlarla ilgili olarak *"bir günah işlediğinizde kalbinize bir leke gelir, bir sevap işlediğinizde ise bir nur gelir ve o lekeyi siler. Bu yüzden günah işlediğinizde hemen ardından bir sevap işleyin ki onu silsin"*[20] buyurmuştur.

Kulun günahtan dolayı kirlenmesi başka Allah'tan uzaklaşması başka bir şeydir. Allah'tan uzaklaşmak şirktir ve bu da günahla alakalı bir şey değildir. Günah, insanı kirletirken şirk onu Allah'tan uzaklaştırır, hatta onu ters tarafa döndürür.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"öyle insanlar var ki günah işlerler; ama bu günahları onlara Allah'a yakınlık olur ve onları Allah'a yaklaştırır"* buyurur. Sahabeler bunu duyunca *"ya Resulullah! Günahları nasıl onları Allah'a yaklaştırır"* diye sorar. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"onlar günah işlediklerinde öyle bir tövbe, öyle bir istiğfar ederler ki artık onun gibi günahlara da tövbe ederler. Onların bu tövbeleri günahlarını temizler ve onları Allah'a yaklaştırır. Öyle insanlar da var ki ibadet eder, sevap işler; ama ibadetleriyle diğer insanlara kibirlendikleri için bu ibadetleri, sevapları onları Allah'tan uzaklaştırır"* buyurmuştur. Demek ki insan ibadetleriyle Allah'tan uzaklaşabiliyormuş!

Biri yaptığı ibadetlerden dolayı diğer insanlara karşı kibirlenip büyüklenirse ibadetiyle Allah'tan uzaklaşmış olur.

[20] Tırmizî, İbn-i Mace, Ahmed B. Hanbel

Öyleyse kendimize bakmamız lazım. Eğer günahlarımıza tövbe ediyor, boyun büküp "ya rabbi! Yanlış yaptık" diyorsak bu durumda yanlışımız bizi Allah'tan uzaklaştırmaz, tam tersine Allah'a yaklaştırır; ama, yaptığımız ibadetler bizi kibirlendiriyorsa bu defa da Allah'tan uzaklaşırız.

Bir de günah işleyip tövbe etmemek, tövbeye gerek duymamak ya da günahı hafife almak vardır. Bu hâl manevi ölüme sebep olur. Bu yüzden aynı günahı, yanlışı günde bin sefer de işlesek mutlaka her seferinde tövbe etmemiz lazım. Öyle ki günahı hafife almış ve günahta ısrar etmiş olmayalım; çünkü Allah ayet-i kerimede **"Allah günahta ısrar edenleri sevmez"**[21] buyurmuştur. Allah'ın onları sevmemesi demek bu hâllerinden dolayı Allah'ın sevgisini kaybedecekleri manasına gelir. Bu yüzden her yanlış yaptığımızda, günah işlediğimizde rabbimize dönelim, tövbe ve istiğfar edip "ya rabbi! Kurtulmam için bana yardım et" diyelim. Öyle ki günahlarımızda ısrar etmiş olmayalım.

KADİR GECESİ'Nİ NASIL ANLAMALI VE NASIL GEÇİRMELİYİZ?

Kadir Gecesi'ni bir gece olarak anlamak doğru değildir. Kadir Gecesi; Kur'an'ın indiği Ramazan ayı içindedir, dolayısıyla bütün Ramazan ayını kapsar, hatta Ramazan ayı da bütün ayları ve bütün ömrü kapsar.

Kadir Gecesi'ni kıymetli, değerli yapan şey; Kur'an'ın o gecede inmeye başlamasıdır. Eğer Kur'an bir gecede inmeye başladığı için o geceyi Kadir Gecesi yapıp onu bin aydan daha hayırlı bir gece kıldıysa o zaman ayetler bir insanın gönlüne inmeye başladığında onu da bu denli kıymetli ve değerli yapar; çünkü Kur'an zaten insana inmiş, insan için inmiştir. Yoksa geceye inmemiş, o gecede insan için inmiştir. O hâlde Kadir Gecesi

[21] Bakara /276

kıymetini, değerini Kur'an'ın insana, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e inişinden almıştır.

Evet, gönlümüzü Kur'an'a açarsak gönlümüze Allah'ın ayetleri inmeye başlarsa bizim de kıymetimiz, değerimiz bin ay; yani otuz bin kat artar. Neden? -Elbette ki Kur'an gönlümüze inmeye başladığı için! Gönlümüze indiği için değil inmeye başladığı için!

Ayetlerin, gönlümüze inmeye başlarken ilk inen ayetlerle, **Ikra'bismi rabbikellezî halak:**[22] "Oku! Yaratan rabbinin ismiyle (oku)" ayetiyle başlaması gerekir. Kul, rabbinin ismiyle okumaya başladığında kadirli, kıymetli insan olur. Kadr; kıymet demektir, dolayısıyla gönlüne ayetler inmeye başlayan kul, Allah katında kıymetli, değerli, şerefli olur; çünkü gönlünü Allah'ın vahyine açmış ve Allah'ın vahyi onun gönlüne inmeye başlamıştır. Henüz okumadığı, okumaya yeni başladığı hâlde bir kul olarak kıymeti, değeri otuz bin kat artmıştır.

Devamlı "Ramazan ayı Kur'an ayıdır" diyoruz. Eğer Kadir Gecesi'ni böyle anladıysak o hâlde ayetler inmeye başlasın diye gönlümüzü Kur'an'a açmamız gerekir. Ayetlerin inmeye başlaması demek yaratan rabbimizin ismiyle okumaya başlamamız demektir. Kendimizi, her şeyi, bir ayet olarak, Allah'ın kitabı olarak okumaya başladığımızda gönlümüzü Kur'an'a açmış oluruz, böylelikle bizim de Kadir gecemiz, Kadir günümüz, Kadir ayımız, Kadir ömrümüz olmuş olur; yani kat kat kıymetli, değerli, şerefli bir varlık olmuş oluruz.

Zaten rabbimizin bizden istediği şey de budur. Yoksa o geceyi ibadetle geçirip ertesi gün aynı yolda devam etmemiz Kadir Gecesi'ni diriltmek, ihya etmek değildir. Kadir Gecesi'nin ihya edilmesi için bizim Kadir Gecesiyle dirilmemiz gerekir.

[22] Alak /1

Evet, Kadir Gecesi Kur'an'ın inmeye başladığı gecedir. Kur'an gönlümüze inmeye başladığında Allah'ın ismiyle okumaya başlarız. Biz okumaya başlayalım, gerisi mutlaka gelir, Allah bize varlık ayetlerini nasıl okuyacağımızı zamanla öğretir.

Bütün mesele; Allah'ın ismiyle okumaya başlamaktır, Kur'an'ın, vahyin gönlümüze inmesidir, Kuran ile, Allah'ın ismiyle okuyup değerlenmektir, kıymetimizi, değerimizi Allah'tan, Allah'ın vahyinden almaktır. Allah'ın ayet-i kerimede **"and olsun ki bu Kur'an'ı indirmekle size şerefinizi indirdik"**[23] buyurduğu gibi bu şerefi almak ve Allah ile, Allah'ın vahyiyle şereflenmektir.

ALLAH'IN RIZASINI KAZANMASI İÇİN DÜNYA ÜZERİNDE YAŞANAN SIKINTILARA VE SAVAŞLARA KARŞI MÜ'MİNİN NASIL YAPMASI GEREKİR?

Şayet biri mü'minse o hâlde dünyanın, ahiretin, bütün mülkün Allah'a ait olduğunu ve dünyanın bir imtihan yeri olduğunu unutmaz. Allah birini imtihana tabi tutarken aynı zamanda onu tanıyan herkes onunla beraber imtihana tabi tutulmuştur. Bu imtihan; musibet olabilir, bela olabilir, herhangi bir yerden gelen zulüm olabilir, bu fark etmez. Allah imtihana tabi tuttuğunda bizden istediği şey; güzel yapmamız, doğru yapmamız, haktan, haklıdan yana olmamız ve haklıya yardım etmemizdir. Bununla beraber zulmedene de onu zulmünden alıkoyarak yardım etmemizdir. Zalimi zulmünden alıkoyduğumuzda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in buyurduğu gibi ona yardım etmiş oluruz.[24] Bu yüzden imtihana tabi tutulduğumuzda hem zalime hem de mazluma yardım nazarıyla bakmamız lazımdır.

Nasıl?

[23] Enbiyâ /10
[24] Buhari, Mezalim, 4

Tabi ki “ben ne yapabilirim? Benim gücüm neye yeter, ne kadar yardım edebilirim” diye düşünmemiz, sonra da zalime onu zulmünden alıkoyarak, mazluma da o sırada kendisine nasıl bir yardım edilmesi gerekiyorsa öyle yaparak yardım etmeye çalışmamız lazım.

Yaşadığımız ve karşılaştığımız sıkıntıların bir imtihan; yani kazanma imkânı olduğunu anlamamız gerekir. Allah, insanları zahiri olarak derecelerle birbirlerine üstün kılmışsa birbirlerine yardım etsinler ve birbirleriyle ahiretin alışverişini yapıp cenneti kazansınlar diyedir. Zekât da, sadaka da, fitre de, infâk da, yardım etmek de bunun içindir.

Allah’ın emrettiği, yarattığı her şey bizim için bir imtihandır ve Allah kazanmamız için bize yolu göstermiş, resulü de gerekeni yapmıştır. Bize düşen; onun resulüne tabi olup Allah’ın vahyettiğine uymaktır. Yoksa “şunu şöyle yapayım, şunu şöyle değiştireyim, haydi, herkes böyle yapsın” demek Allah’ın istediği gibi yapmak değildir.

Bir imtihan gider, başka bir imtihan gelir. Mesele; hayatı imtihan olarak görüp kazanmaya, güzel yapmaya, doğru yapmaya, Allah’ın sevdiği ve resulünün yaptığı gibi yapmaya çalışmaktır. Bununla beraber “Allah niye bu zalimlere müdahâle etmiyor” deyip Allah’ı hesaba çekmemektir. Hepsi birer imtihandır! Allah’ın, kullarını neden böyle bir imtihana tabi tuttuğunu, onların yanlışlarından, eksiklerinden, Allah’a dönmeyişlerinden ya da ters tarafa döndüklerinden dolayı mı yoksa manevi olarak büyümeleri için mi imtihana tabi tuttuğunu kimse bilemez.

İmtihanlar sadece kişinin kendi eliyle yaptığı yanlışlardan dolayı gelmez. Allah, peygamberlerini de imtihana tabi tutmuştur. Peki, yanlış yaptıklarından dolayı mı? -Elbette ki hayır. Büyüsünler, manevi olarak kemale ersinler, insanlara, insanlığa

örnek olsunlar ve Allah'ın güzelliği, El Esmau'l Husna'sı üzerlerinde tecelli etsin diye onları imtihana tabi tutmuştur. Aynı şekilde Allah, başka birini de yanlış yaptığından dolayı tövbe ve istiğfar edip rabbine dönsün diye bir musibetle imtihana tabi tutar; yani hangi taraftan bakarsak bakalım imtihanlar her türlü bütün kullar için rahmettir, hayırdır.

Tabi, imtihanlar insan için rahmet olabileceği gibi azap da, gazap da olabilir.

Daha iyi anlaşılması için izah edeyim.

Biri imtihanları Allah'tan bilip gerekeni yapmaya çalışır, ondan ders çıkarıp örnek alırsa imtihan kendisi için hayır olur; ama böyle yapmak yerine itiraz eder, feryat eder, isyan eder, Allah'ın muamelesini beğenmezse bu defa imtihan kendisi için musibet olur, bela olur, Allah'ın gazabı olur, ona hem dünyada hem de ahirette cehennem olur.

Kısacası; imtihanlar, imanla bakan kullar için cennet olur, kazanma sebebi olur ve Allaha yakınlık olurken nefsiyle bakıp imtihanın içindeki hayrı görmeyenler ve itiraz edenler için de azap olur, cehennem olur. Bize düşen ise; Allah'a göre bakıp resulünün yaptığı gibi yapmaya çalışmaktır.

Allah bizi, tabi tutulduğu imtihanları onun istediği, sevdiği gibi yapıp kazananlardan eylesin inşallah.

ALLAH'I TANIMADAN ONA ÂBD OLMAK MÜMKÜN MÜDÜR?

Allah'a âbd olmak; henüz Allah kendisini tanıtmadan gayba imanla başlar. Allah'a iman zaten insanda mevcuttur. Allah, insana daha önce ruh itibariyle bu müşahadeyi yaptırmış, "ben sizin rabbiniz değil miyim"[25] hitabıyla kendini ona tanıtmış ve

[25] Â'raf /172

kendine şahit kılmıştır. Bu yüzden insan fıtrat itibariyle iman etmeye, Allaha dost olmaya, âşık olmaya hazırdır. Sadece yapmamız gereken şey; gönül perdemizi aralamak ve kendi kendimize, rabbimize dönmektir.

Peki, gayba edilen bir iman geçerli bir iman olur mu?

Elbette ki olur. Hatta Allah "onlar rablerini görmeden ona iman ederler"[26] buyurarak gayba imanı övmüştür. Şuhûdi iman, gayba imandan sonradır. Önce kul gayba iman edecek sonra Allah'a ve resulüne itaat edip gerekeni yapacak. Allah, kulunun imanından hiçbir şeyi zayi etmeyeceğini de buyurmuştur.[27] Dolayısıyla biri gayba iman edip gereken çabasını, gayretini gösterdiğinde geriye kalan nimetleri Allah ona ikram eder.

Şuhudi iman; kulun çabasına, gayretine, verdiği emeğe, yaptığı fedakarlığa karşılıktır. Yoksa "ben durayım, Allah bana her şeyi göstersin" demek büyük bir hata, büyük bir yanlıştır. Bununla beraber küfürdür, şirktir. Böyle söylemek Hz. Musa (a.s.)'ın kavminin "rabbin kendini bize göstersin"[28] deyişi gibi olur ki böyle bir şey olmaz! Böyle düşünen biri asla müşahade edemez, Allah'a asla vasıl olamaz.

Kul öncelikle acziyetini, zayıflığını bilecek ve rabbine kul olmak, âbd olmak için emekleyecek sonra yürüyecek, koşacak, feryat edecek, elinden geleni yapmaya çalışacak, nefsini kurban edip gereken fedakarlığı yapacak ki istemeye yüzü olsun. Yoksa "ya rabbi! Bana şunu ver, bunu ver" demekle kimse bir şey kazanamaz.

Vuslat yolculuğunu anlatırken devamlı söylüyoruz; biri kendini, nefsini kurban etmeden Allah'ın cemalini bulamaz. Allah'ın cemalini müşahade canın karşılığıdır. Bu yüzden canı

[26] Enbiyâ /49
[27] Bakara /143
[28] Bakara /55

vermeden onu alamazsın. “İşte, ya rabbi! Ben seni seviyorum hele kendini bana bir göster” demek saygısızlıktır. Hiç böyle bir saçmalık olur mu! Sen canını ver önce, vehmi olan benliğini Allah’a kurban et! Ne demişti Yunus Emre “çekilirsen aradan, geri kalır yaradan.” Sen de hele bir nefsini, benliğini aradan çek, o zaman Allah tecelli eder. Yoksa dağ gibi benliğin varken Allah sana tecelli ederse toz duman olursun.

GEÇMİŞ VE GELECEKTEKİ HER ŞEY LEVH-İ MAHFUZ'DA YAZILMIŞSA NEDEN ALLAH'A VASIL OLMAYA ÇALIŞALIM?

Allah her şeyi yazmıştır. Aynı şekilde Allah bu Kur’an’ı Levh-i Mahfuz’dan indirmiştir. Burayı doğru anlamak gerekir. Allah, Kur’an’ı Levh-i Mahfuz’dan indirmişse bu durumda Levh-i Mahfuz bizim elimizde demektir.

Peki, Allah Levh-i Mahfuz’da neyi yazmıştır?

Elbette ki iman edenleri cennete, iman etmeyenleri ise cehenneme göndereceğini yazmıştır. Allah, kuluna irade verip “haydi, kendi tercihini kendin yap” demiştir. Yoksa “sen ne yaparsan yap seni cennete ya da cehenneme göndereceğim, buna ben karar veririm, zaten bunu önceden yazmışım” dememiştir. Allah’ın yazdığı şey; hakkın, batılın, güzelin, çirkinin ne olduğu, insanı ne için yarattığı ve insan üzerindeki muradının gerçekleşmesi için ne yapılması gerektiğidir.

Kader, Allah’ın ilmidir. Allah bütün kullarının geçmişini de geleceğini de bilir; çünkü Allah için geçmiş ve gelecek yoktur. Allah zamandan ve mekândan münezzehtir, zamanı ve mekânı yaratandır, dolayısıyla Allah her şeyi bilendir; ama kullarına peygamber gönderip kitap indirdiyse, “böyle yaparsan kazanırsın, böyle yapmazsan kaybedersin” dediyse o hâlde işi kula bırakmıştır; yani ebedi hayatının kaderini kula teslim etmiştir.

Bu sadece Allah'ın irade verip sorumlu tutuğu varlıklar için; yani insanlar ve cinler için böyledir, diğer varlıklar için ise böyle değildir. Allah irade verdiği için kula bir tercih hakkı vermiş ve "ben seni bana âbd olasın diye yarattım, seni cennet için yarattım, Hz. İnsan olasın, bana halife olasın, beni tanıyasın, beni kendi üzerinden anlayasın diye yarattım; ama tercih senindir, istersen ters tarafa da gidebilirsin, tercih hakkını kendin yap" demiş ve tercihi kula bırakmıştır.

Bununla beraber Allah bu tercihi kimin yapıp kimin yapmayacağını da bilir; ama Allah'ın bunu bilmesi kulun tercihine tesir etmez. Sadece emrettiği konularda kulu kazansın diye ona yardım eder. Allah ayet-i kerimelerde **"Allah, kullarının küfrüne razı olmaz."**[29] **"Dileyen iman etsin, dileyen kâfir olsun"**[30] buyurmuştur. Evet, Allah, kulunun küfrüne razı olmaz; imanına, islamına, kulluğuna razı olur. Buna rağmen kimsenin tercihine de müdahâle etmez sadece kulu kazansın diye ona yardım eder ve kazanması için tekrar tekrar imkân tanır.

Örnek vermek gerekirse; Allah, kulu cehennem yolunda yürürken mutlaka her defasında onu davet edip kendine döndürür. Bununla ilgili olarak Allah ayet-i kerimede **"kâfirler görmüyorlar mı yılda birkaç sefer onları belayla (musibetle) imtihana tabi tutuyoruz (öyle ki anlasınlar, Allah'a dönsünler, iman etsinler)"**[31] buyurmuştur. Aynı şey mü'minler için de geçerlidir. Mü'minler de ters tarafa gittiğinde Allah bela ve musibet vererek onları kendine döndürür. Allah rahman ve rahimdir, bu yüzden işi Allah ile beraber anlamak gerekir. Allah'ı tanıdıkça onun işini, muamelesini anlayabiliriz. Yoksa "Allah her şeyi yazmış, biz de onu yaşıyoruz, elimizden bir şey gelmiyor" dersek Allah'ın peygamber göndermesi, kitap göndermesi için

[29] Zumer /7
[30] Kehf /29
[31] Tevbe /126

gereksizdir, demiş oluruz ki bu da küfür olur. Öyle olsa Allah neden bize "doğru yapın, güzel yapın, iman edin, salih amel işleyin" desin. Allah işi bize bırakmış ki bizden doğru yapmamızı istiyor.

Bununla beraber biri cehenneme doğru yürürken Allah onu uyarıp ikaz eder ve ona bir daha imkân tanır. Bu imkânı son nefese kadar ona tekrar tekrar tanımaya devam eder. Bunu da kulu kendini düzeltsin diye yapar, yoksa kulu kendi hâline bıraktığı takdirde onun ne yapacağını bilir, bu nedenle kulunu bırakmaz. Onu peygamberlerle, kitaplarla uyarıp ikaz ettiği gibi bir de onu imtihana tabi tutarken her gün gönlüne vahyedip kendine davet eder, kendine döndürür; ama tercih her zaman için kula aittir.

Evet, Allah ayet-i kerimede **"Allah her şeye kaderini koymuştur"**[32] buyurur. İnsana da kaderini koymuştur.

Nasıl?

Allah, her insan için iki yol yaratmış ve onu yolun başına koyup "bak kulum, bu yol cennete, bu yol cehenneme gidiyor. Bu yol Hz. İnsan olmaya, bu yol da hayvan olmaya götürüyor, tercih senindir, hangisini istersen seç" demiştir. Kuralları, kaderi, ölçüyü kendisi koymuştur; ama tercihi tamamen kula teslim etmiştir.

Dünya hayatı için değil; ahiret hayatı için, ebedi hayatı için tercih tamamen kula aittir. Bu yüzden Allah peygamberini gönderdiğinde ister peygamberden yana tavrını koyarsın istersen de tam ters tarafta iblisten yana tavrını koyup peygambere karşı durursun. Peygamberden yana durunca peygamberin gideceği yere gider, peygambere arkadaş olur, Allah'a dost olursun, şeytandan yana tavır koyunca da şeytanlaşır, şeytan olur ve onun gideceği yere gidersin. Bu konuda tercih tamamen sana aittir.

[32] Talâk /3

Tercihimizi doğru yapmamız gerekir. Bunun için de rabbimizi aramamız, bulmamız ve ona kul olmaya çalışmamız, peygamberine tabi olup ona benzemeye çalışmamız gerekir. Yoksa Allah her şeyi yazmışsa, madem olan olmuşsa o hâlde kimsenin bir şey yapmasına gerek kalmaz! Böyle olsa Allah kullarına zulmetmiş olmaz mı! Allah ayet-i kerimede **"Allah'ın, kullarına zulmetmesi mümkün değildir (Allah hiç kimseye zerre kadar zulmetmez)**"[33] buyurmadı mı! "Zerre kadar hayır, zerre kadar şer işlediğinizde mutlaka onu görürsünüz, Allah onu karşınıza getirir"[34] demedi mi!

Allah Kıyamet günündeki hesabı anlatırken **"ona bugün hesap sorucu olarak sen kendi nefsine (kendi kendine) yetersin. 'Al kitabını oku (hesabını gör)' denir"**[35] buyurmuştur. O da cevap olarak "ben kendime zulmettim, ben yanlış yaptım" der, yoksa Allah'a "sen yazdığın için böyle oldu" demez. Sen yazdığın için böyle oldu, diyen iblistir. Allah, iblisi huzurdan kovunca **"beni azdırmana karşılık ben de onları azdıracağım"**[36] demişti. Beni azdırmana karşılık; yani bunu sen yaptın, sen yazdın, sen takdir ettin, sen beni yoldan çıkardın, demişti. Hz. Âdem (a.s.) ise hatasının farkına varıp **zalemnâ enfusenâ:**[37] "Biz kendi nefsimize zulmettik (biz yaptık)." Bu yanlış tercihi biz yaptık, sen bize o ağaca yaklaşmamamızı söyledin; ama biz kendimize zulmettik, tercihi biz yaptık, demişti. Bu yüzden Allah Hz. Âdem (a.s.)'ı affetmiş, iblisi ise "sen yazdığın için böyle oldu" dediğinden dolayı lanetlemiştir.

Allah bu kıssayla bize "iblis gibi yapmayın, iblis gibi düşünmeyin, iblis gibi olmayın, yoksa iblise arkadaş olur, iblisin konumuna düşersiniz. Babanız Âdem gibi olun ve yanlış

[33] Âli İmrân /182
[34] Zilzâl /7-8, Lokmân /16
[35] İsra /14
[36] Hicr /39
[37] Â'raf /23

yaptığınızda tövbe edin, istiğfar edin. 'Biz kendimize zulmettik' deyin" buyurur. Eğer yanlış yaptığımızda Hz. Âdem (a.s.) gibi söylersek Allah onları affettiği gibi bizi de affeder, mağfiret eder.

Evet, bakışımızın doğru olması gerekir. Bizim bir irademiz yok, her şeyi Allah bize işletiyor gibi bir bakış iblisi bir bakış olmuş olur ki bundan Allah'a sığınmamız lazım.

Allah ayet-i kerimede **"siz şimdi Allah'ın dostluğunu bırakıp şeytanı ve zürriyetini mi dost ediniyorsunuz. Bu ne kötü bir değişmedir"**[38] buyurdu. Bu tercihi insanın kendisi yapar. Allah "ben senin dostunum, sen şimdi benim dostluğumu bırakıp iblisi ve zürriyetini mi dost ediniyorsun. İblisin dostluğunu benim dostluğumla mı değiştiriyorsun, bu ne kötü bir değişmedir" yani tercihi yapan sensin, buyurdu. Bu yüzden doğru anlamak ve "Allah zaten her şeyi yazmış, biz sadece oynuyoruz" deyip Allah'a iftira atmamak gerekir.

İmanımızı düzeltmemiz lazım. Neye göre? Levh-i Mahfuz'a göre. Allah Kur'an'ı Levh-i Mahfuz'dan indirmiş ve ölçüyü, kaderi koyup her şeyi yazmıştır. Dolayısıyla her şey Kur'an'da mevcuttur. Hayatımızın her anında neyi nasıl yapmamız gerektiğinin, Allah'ın neyden razı olacağının ve neye gazap edeceğinin hepsi Kur'an'da yazılıdır. Yazılı olan şeyler bunlardır, yoksa insanın ne yapacağı değildir.

Allah tercihi kuluna bırakıp "haydi, yap. Ben senin için hayrı, güzelliği tercih ediyorum; ama sen ister güzel yapar kazanırsın istersen de yanlış yapar kaybedersin, karar senindir" demiştir. Kadere imanımızın böyle olması gerekir.

[38] Kehf /50

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İN CAHİLİYE DEVRİ'NDE VEFAT EDEN AKRABALARI, İŞLEDİKLERİ GÜNAHLARIN CEZASINI ÇEKER Mİ VE KABİR AZABI GÖRÜR MÜ?

Allah hiç kimseye ayrıcalık tanımaz. Allah bütün insanları kendisine kul olsun, âbd olsun, iman etsin, Hz. İnsan olsun diye yaratmıştır. Dolayısıyla herhangi bir peygambere ya da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e yakınlık kimseye fazladan bir şey kazandırmaz. Herkese ne varsa onlara da o vardır.

Ebu Leheb Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yanına gelip *"iman edersem bana ne vardır"* diye sorunca Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"herkese ne varsa sana da o vardır"* buyurmuştur. Ebu Leheb de bunun üzerine *"benimle başkalarını bir tutan bu dine yuh olsun, kabul etmiyorum"*[39] demiştir.

Görüldüğü üzere Ebu Leheb de kendisi için ayrıcalık istemiştir; ama hiç kimse için herhangi bir şekilde bir ayrıcalık yoktur. O kişi peygamberin en yakını bile olsa durum böyledir. Allah bununla ilgili olarak ayet-i kerimede **"Allah iman etmeyenler için Lut ile Nuh'un hanımlarını örnek gösterir. İkisi de salih kullarımızın nikahındaydılar; ama iman etmediler. Eşleri onlardan azabı savamadı"**[40] buyurur. Aynı şekilde mü'minlere de Firavun'un hanımını örnek gösterir. Firavun'un hanımıdır; ama rabbini, cenneti tercih etmiştir.[41] Hz. Nuh (a.s.) oğlu Kenan'ı kurtaramamış,[42] ona iman ettirememiştir. Hz. İbrahim (a.s.) da babasına iman ettirememiştir.[43] Herkes Allah'ın kuludur, kimse kimseden dolayı Allah katında herhangi bir ayrıcalığa tabi tutulmaz, kendisine ayrıcalık yapılmaz. Herkes ameline, imanına, kulluğuna göre muamele görür. Yoksa biri peygamberin en yakını

[39] Taberi, Nisabûrî, Tabresî. Bkz: Tac, 268 (Cild) II. Basım, Alûst Tefsiri, 30/260
[40] Tahrîm /10
[41] Tahrîm /11
[42] Hûd /45-46
[43] Tevbe /114

olsa bile bu konuda peygamberin ona herhangi bir faydası olmaz; çünkü herkes gibi peygamber de Allah'ın kuludur ve insanları sadece kulluğa davet eder. İnsanlar da iman ettikleri kadarıyla ona yakın olur. Bu yüzden akrabalık bağı hiçbir peygamber için yakınlarına ayrıcalık olması açısından geçerli değildir.

GEÇMİŞTEKİ EVLİYALAR, MENKIBELERDE ANLATILDIĞI GİBİ HEP KERAMET Mİ GÖSTERMİŞTİR, YOKSA BU TÜR ANLATIMLAR ABARTI MIDIR?

Evliyaların devamlı böyle keramet gösterdiklerini düşünmek evliyaları, Allah dostlarını tanımamak demektir. İsmi üzerinde evliya, veli, Allah'a dost, Allah'a kâmil manada kul olmuş Hz. İnsan… Elbette ki Allah manevi olarak ona bir şeyler ikram etmiş olabilir; ama sadece bu ikramı görmek, ona bu bakışla bakmak, onu bu ikramla, kerametle tanımak kesinlikle yanlıştır.

Peki, Allah dostları, evliyalar anlatılırken vurgulanması gereken hâlleri nelerdir?

Evliyalar, Allah dostları anlatılırken kulluklarının anlatılması gerekir. Onlar Allah'ı nasıl seviyordu, Allah'a karşı nasıl bir aşk içinde, muhabbet içindelerdi, nasıl kulluk ediyorlardı, Allah'ın isimleri üzerlerinde nasıl tecelli etmişti, nasıl merhametliydiler, insanlara nasıl ikram ediyor, yardım ediyorlardı, insanların hatasını, kusurunu nasıl affediyorlar, yanlışı, kusuru, günahı nasıl örtüyorlardı! İşte, bunları anlatmak gerekir. Hâl böyleyken onların bu kulluklarını anlatmak yerine gösterdikleri kerametleri anlatmak bütünüyle yanlış, bütünüyle eksiktir. Bu, velileri anlamamak, tanımamak, örnek olarak göstermemektir.

Mesela; Hz. İsa (a.s.)'dan bahsedilince hemen ölüleri dirilttiğini söylerler. Hâlbuki Hz. İsa (a.s.) bu değildir. Evet, ölüleri

diriltmiştir;[44] ama her şeyden önce onun bir kulluğu vardır. Allah'a karşı bir edebi, boyun büküşü, Allah'a teslim oluşu, kulluğa davet edişi vardır. İşte, bize örnek olması gereken yönü bunlardır, yoksa kerameti, mucizesi değildir. Bunlar Allah'tan bir ikramdır. Allah bu nimeti herkese ikram edebilir. Bu yüzden velileri, peygamberleri kerametle, mucizeyle ölçmek doğru değildir.

Sadece zahire bakanlar kerameti zahiri olarak anlarlar. Oysaki asıl keramet zahiri değil manevi kerametdir. Keramet; ikram, kerem manasına gelir; yani kerameti olan bir kul demek Allah'ın kendisine kereminden ikram ettiği kul demektir. Velinin asıl kerameti, en büyük kerameti; onun Allah'ı sevmesi, Allah'ın da onu sevip kendini ona tanıtmasıdır. En büyük kerameti; Allah'ın cemalini müşahedesidir, hidayette, sırat-el mustakimde olmasıdır, insanları hidayete, sırat-el mustakime davet edip o yolda taşımasıdır, kulları Allah'a, Allah'ı da kullarına sevdirmesi, Allah ile beraber ettirmesi ve kâfire iman ettirmesidir. İşte, keramet budur, bu nedenle kerameti doğru anlamak gerekir.

EL ESMAU'L HUSNA'YA ÂŞIK OLMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

İnsan zaten El Esmau'l Husna'ya fıtrat itibariyle âşıktır. Güzelliği, ikramı, affedilmeyi, hatasının, kusurunun örtülmesini, kendisine nimetin ikram edilmesini ve sevilmeyi sevmeyen hiç kimse var mıdır! Fıtrat itibariyle El Esmau'l Husna'ya, Allah'a, Allah'ın güzelliğine âşık olmayan hiç kimse yoktur. Mesele; El Esmau'l Husna'yı kendi üzerinde göstermek, Allah'ın isimlerine bürünmek ve bu isimleri sevip iman etmektir.

El Esmau'l Husna'ya iman; Allah'ın isimlerini üzerinde göstermeyi gerektirir. Allah'ın bizden istediği de onun isimlerini,

[44] Âli İmrân /49

güzelliğini üzerimizde göstermektir; yani Allah "sana verdiğim isimleri üzerinde göster. Madem ki affedilmeyi seviyorsun, haydi sen de affet, ikram edilmeyi seviyorsun, haydi sen de ikram et" der ve bizden El Esmau'l Husna'sını üzerimizde göstermemizi ister.

Yoksa kul zaten fıtrat itibariyle Allah'ın isimlerine âşıktır. Mesele ise bu âşıklığın ispatıdır, isimleri fiile, amele, ahlaka dönüştürüp üzerinde göstermektir. Kul, Allah'ın isimlerini üzerinde gösterince Allah onu sever, dolayısıyla kul da Allah'ın sevgisine layık olur. Allah'a vasıl olmak da; Allah'ın güzelliğinin, El Esmau'l Husna'nın kul üzerinde tecelli etmesidir. Manevi olarak büyümek de, vuslat yolculuğu da işte bunun içindir.

ALLAH, İNSANI NEDEN YARATMIŞTIR?

Allah kendi kendini sevdiği için kendisine ayna olsun, güzelliğini, El Esmau'l Husna'sını üzerinde göstersin, yeryüzünde halife olsun ve rabbini temsil etsin diye insanı yaratmıştır; yani Allah, kendini sevdiği için, kendi güzelliğini seyretmek, müşahade etmek için insanı yaratmıştır. Bu bambaşka bir şeydir. Bunu anlayabilmek için Allah'ı tanımak gerekir.

Allah bizi yaratılışının gayesini, Allah'ın, kulunu yaratmasındaki muradını anlayanlardan eylesin inşallah.

15.BÖLÜM

BABAM ÇOK SİNİRLİ VE HER OLAY KARŞISINDA BAĞIRIP BİZE HAKARET EDİYOR. AİLEMİZİN HUZURLU OLMASI İÇİN NE YAPMALIYIZ?

İster anne, baba isterse de çocuklar olsun aileden birileri evde sorun, sıkıntı çıkarıyorsa o evde şeytana tabi olunmuştur ve kişi yaptıklarıyla şeytanı sevindiriyordur.

Babanın, ev halkına rahmetle, merhametle muamele etmesini Allah ibadet olarak sayar. Hâl böyleyken baba, ev halkına sıkıntı verir, tabir-i caizse azap ederse bu defa ailesinin gönlünden Allah'ın gazabını alır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"sizin en hayırlınız ehline, ev halkına en hayırlı olanınızdır"*[1] buyurmuştur. Aynı şekilde en hayırsız olanlar da ev hâlkına karşı hayırlı olmayan ve sorun, sıkıntı çıkaranlardır.

Ev halkının; babalarının düzelmesi için yapmaları gereken şey; sabredip dua etmek ve güzel yapıp kazanmaya çalışmaktır.

Bu dünyaya ebedi hayatımızı kazanmaya gelmişiz. Her kim bize nasıl bir muamelede bulunursa bulunsun bilmemiz lazım ki Allah onun böyle yapmasına müsaade etmiştir. Eğer Allah ona müsaade etmişse o hâlde bu bizim için bir imtihandır, bize düşen de bu imtihanı kazanmaya çalışmaktır. Biz sıkıntılar karşısında doğru yapmaya, güzel yapmaya, sabretmeye çalışırken rabbimizin rızasını, yakınlığını, sevgisini kazanırız. Bunlar sabrın karşılığıdır.

Evet, sorun, sıkıntı nereden gelirse gelsin sabrettiğimizde kazanacağımız şey Allah'ın sevgisidir, beraberliğidir. Allah bizimle beraber olunca hem dünyamızı hem de ahiretimizi kazanırız. Hatta bize sıkıntı çıkardığından dolayı karşımızdakine teşekkür etmemiz gerekir; çünkü o bize sıkıntı çıkarmasaydı kazanmamız mümkün olmazdı. Elbette ki teşekkürümüzü yaparken bir de ona

[1] Kütüb-i Sitte, C.17, S.214

güzelliği, doğruyu gösterip gerektiğinde yaptığının yanlış olduğunu hatırlatarak ona yardım etmemiz gerekir.

Bir baba ev hâlkına bu şekilde sorun, sıkıntı çıkarınca ailesini kendinden uzaklaştırır, onların sevgisini, saygısını, yakınlığını; yani onları kaybeder. Hiç kimse ehlini, ailesini, çocuklarını kaybetmek istemez. Eğer biri bu tehlikeye rağmen sıkıntı çıkarıyorsa o hâlde o kişi şeytanın tuzağına düşmüştür. Şeytanın tuzağına düştüğü için de yaptığının doğru olduğunu, hak olduğunu zannediyordur, hatta böyle muamele ederek belki de ailesine iyilik yaptığını düşünüyordur.

Evet yapmamız gereken şey; babamıza yaptığının doğru olmadığını, tavrının Allah'ın rızasına uygun olmadığını, Allah'ın resulünün, ev halkına böyle muamele etmediğini ve böyle yapılmasına da müsaade etmediğini, şayet böyle yapmaya devam ederse Allah'tan, resulünden ve ailesinden uzaklaşacağını, onları kaybedeceğini hatırlatmak, bir de onun için dua etmektir. İnşallah o da kendine gelir ve toparlanır, bir daha da ailesine sıkıntı çıkarmaz, aksine rahmet olur.

SİZİNLE VUSLAT YOLCULUĞU YAPMAK ÇOK ZOR. CANIMIZI, MALIMIZI VERMEK DE YETMİYOR, HAYATIMIZI ALLAH'A VERMEMİZİ İSTİYORSUNUZ. ANLADIM Kİ KUL OLMAK ÇOK ZORMUŞ!

İnsanın Allah yolunda malını ve canını vermesi başka, hayatını vermesi başka bir şeydir. Allah ayet-i kerimede **"Allah, cennet karşılığında mü'minlerden mallarını ve canlarını satın almıştır"**[2] buyurur; yani malı, canı vermeden, cenneti satın alamıyoruz; çünkü Allah, cenneti sattığını buyurdu.

[2] Tevbe /111

Hayatımızı, vaktimizi, zamanımızı; yani hayatımızın her gününü, her anını Allah yolunda sarf edip onun rızasını, dostluğunu, sevgisini, yakınlığını, ebedi hayatımızı, cenneti kazanmamız gerekir. Bu açıdan baktığımızda kulluk gerçekten zor şeydir! Bu yüzden kimseye bazılarının söylediği gibi "işte, namazınızı kılın, orucunuzu tutun, paranız varsa zekâtınızı verip hacca da gidin cennete girersiniz" demiyoruz, diyemiyoruz; çünkü Allah böyle söylememiş, mü'minlerden cennet karşılığında mallarını ve canlarını satın aldığını buyurmuştur.

İstediğimiz ebedi bir hayatsa o hâlde Allah'ın rızasını, dostluğunu kazanmak için nefsimizi, canımızı, hayatımızı, vaktimizi onun yolunda kurban etmemiz; yani dünyamızı ahirete feda etmemiz gerekir. Yoksa cenneti kazanmamız mümkün değildir. Sadece "herhâlde ben de cennete girerim" deyip hayal kurmuş, kendi kendimizi kandırmış oluruz. Allah ayet-i kerimede **"de ki: Namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin rabbi olan Allah içindir"**[3] buyurduysa bizim de böyle söylememiz ve bunu hayatımıza geçirmemiz gerekir. Öyle ki ibadetimiz, namazımız, kurbanımız Allah için olsun. Biz bütün malımızı, varlığımızı Allah yolunda harcar, hatta gerektiğinde canımızı, hayatımızı onun yolunda verip kurban edersek o zaman hayatımız ve ölümümüz Allah için olur. Bu bir tercih meselesi, bir iman meselesidir!

Bilmemiz lazım ki hayat; her anı Allah için kurban etmek, feda etmektir.

Kim neyi istiyor, neyi seviyorsa hayatını o yolda harcar. Mü'min ise hayatını Allah yolunda harcar; çünkü Allah'ı seviyor ve Allah'ın muradının üzerinde gerçekleşmesini, Allah'a dost olmayı, Allah'ın kendisini sevmesini istiyordur. Böyle biri malını, canını, hayatını, her şeyini gözünü kırpmadan, gönlünde herhangi bir

[3] En'âm /162

ağırlık hissetmeden rahatlıkla Allah yolunda kurban eder, feda eder, bunu da aşkla, muhabbetle yapar.

Hayatı yaşarken kendi isteğimizle böyle yapmazsak sonuçta vaktimiz gelince her şeyimizi bırakıp onun davetine icabet edeceğiz. Allah kendisine ait olan bir şeyi bize emaneten vermiştir. Yoksa elimizdekilerin hiçbiri bizim değildir, mal da can da Allah'ındır. O hâlde Allah'ın ebedi hayatımızı kazanalım diye bize emaneten verdiklerini onun yolunda harcamamız, onunla ticaret yapıp ebedi hayatımızı, Allah'ın rızasını, dostluğunu, Hz. İnsan olmayı kazanmamız gerekir. Eğer Allah'ın bize ikram ettiğini onun yolunda harcamazsak o zaman Allah onları bizden alır; çünkü hiçbiri zaten bize ait değildi, bizim diye zannettiğimiz her şey onundu!

Allah hayatı insana sermaye olarak vermiştir, dolayısıyla ömür, insanın sermayesidir; ama kul ya dünyanın, nefsinin arzuları, istekleri peşinde koşar, hayatını o yolda harcar ya da rabbiyle ticaret yapıp ebedi hayatının, cennetin peşinde koşar, Allah'a firar eder ve Allah'ın rızasını, dostluğunu kazanmak için her anını Allah yolunda harcamaya çalışır. Bu tercih insana aittir. Bu yüzden insan, sermayesini dilediği yerde, dilediği zamanda kullanır.

Mü'min; tercihini Allah'tan, ahiretten, Allah'ın rızasından, dostluğundan, cemalinden yana yapandır. Yoksa kim neyi seviyorsa hayatını o yolda onun peşinden koşmakla geçirir.

Allah ayet-i kerimede **"o gün (Kıyamet günü) her biriniz neyin peşinden koştuğunuzu göreceksiniz, Allah onu önünüze koyacak"**[4] buyurmuştur. Yani Allah, neyin peşinden koştuğumuzu ve hayatımızı neyin yolunda harcadığımızı önümüze koyup bize gösterecek! Eğer Allah'ın rızası peşinde koşmamış, bunun için

[4] Necm /40, Nâziât /35, Âli İmrân /30

çaba, gayret sarf etmemiş, sa'y etmemişsek o hâlde hayatımızı başka yerlerde harcamış, başka şeylere kurban etmişiz demektir.

Hayatını kurban eden, kendini kurban etmiş olur; çünkü hayat sonuçta biticidir. Bu yüzden biri neyin peşinden koşmuş, neyi istemiş, neyi sevmişse, hayatını, kendini ona kurban etmiştir. Bilmemiz lazım ki hayat sadece Allah'a kurban edilir, sadece ebedi hayat için kurban edilir, yoksa insan kendini çok ucuza, fani olan bir şeye satmış olur!

Evet, kardeşimiz doğru söylemiş; bizimle beraber yürümek zordur; çünkü kimseyi kandırmıyor, bazılarının yaptığı gibi "şu zikri çekersen cennete girersin" demiyoruz. Bunun yerine "önce iman etmen, Allah'a teslim olman, Müslüman olman, mü'min olman, 'lâ ilâhe illallah muhammedun resulullah' demen, rabbini her şeyden çok sevmen, rabbine âşık olman, ahireti dünyaya tercih etmen, ahireti dünyadan daha çok sevmen, cennete koşman, cenneti alabilmek için de malını, canını Allah'a feda etmen lazım" diyoruz. Bunu da biz söylemiyoruz, Allah ve resulü böyle buyuruyor![5] Biz de aynen öyle söylüyoruz. Eğer Allah ve resulünün söylediklerini söylemezsek birbirimizi kandırmış oluruz, o zaman da Kıyamet günü birbirimize lanet ederiz.

Evet, inşallah hep beraber kazanacağız. Allah bizi kendisine âbd olalım, halife olalım, dost olalım ve cenneti kazanalım, diye yaratmışsa o hâlde bunu kazanmak zor değildir, kolaydır; çünkü fıtratımız buna uygundur. Sadece biz kendimize işi zorlaştırıyoruz. Eğer ahiretimizi kazanmak istiyorsak rabbimize karşı duyduğumuz aşkımız, imanımız bize ahireti kazanmayı kolaylaştırır. Âşık, maşukunu ister ve canı da, hayatı da dâhil olmak üzere maşuku için kurban edemeyeceği hiçbir şeyi olmaz.

[5] Tevbe /24, 111, Buhari, İman, 7

Hep beraber hayatımızı Allah yolunda harcar ve ebedi hayatımızı kazanırız inşallah.

İNSAN NEDİR VE BÜTÜN VARLIK NEDEN HZ. İNSANA HİZMET EDER?

Hangi soru olursa olsun cevap vermek için o soruya Allah ve resulünün ne yanıt verdiğine bakmamız lazım. İnsan nedir, sorusuna Allah "insan, Allah'ın yeryüzündeki halifesidir,[6] bütün melekleri secde ettirdiği[7] ve yerdeki, gökteki her şeyi kendisinin hizmetine verdiği varlıktır" [8] diye cevap vermiştir.

Peki, insan neden bu kadar kıymetlidir, Allah bu şerefi insana neden bahşetmiştir?

Elbette ki insan, Allah'a ayna olduğu için bu kadar kıymetli, değerlidir. Allah ayet-i kerimede **"biz insanı en güzel surette yarattık"**[9] buyurmuştur. Yaratılan bütün varlık içinde Allah'ın tecellisini, isimlerini, güzelliğini en kâmil manada üzerinde gösteren bir tek varlık vardır; o da insandır. Bu yüzden bütün varlık insanın hizmetindedir ve insana secde hâlindedir. Aslında bu secdeleri insana değil; Allah'ın tecellisine, nefhettiği ruha, Allah'ın halifesinedir. Yoksa biri rabbine iman etmemiş, rabbini dinlememiş ve Allah'ın vahyini kabul etmemişse ona insan denmez! Allah böyleleri için insan demeyiş **kel en'âm:** "(Onlar) Davarlar (hayvanlar) gibidir" demiş, ayetin devamında "hatta hayvandan daha aşağıdır" [10] buyurmuştur. Meleklerin secde ettiği varlık onlar değildir; çünkü onlar kendini, insanlığını kaybettiğinden dolayı hayvan gibi olmuştur.

[6] Bakara /30
[7] Bakara /34, Hicr /29
[8] Câsiye /13
[9] Tîn /4
[10] A'râf /179, Furkân /44

Biri de rabbini, kendini bilir, tanırsa, Allah'a halife olmaya, ayna olmaya çalışırsa, Allah'ın muradının üzerinde gerçekleşmesi için çaba ve gayret sarf eder, Allah'ın isimlerini, güzelliğini kendi üzerinde gösterirse, bunu yaparken de kendini kendine ait değil Allah'a ait bir ayna olarak görürse melekler ve bütün varlık onun için secdede, hizmette olur.

Ve mâ hâlaktul cinne vel inse illâ li ya'budûn:[11] "Ben cinleri ve insanları bana âbd olsunlar diye yarattım" ayetinde buyrulduğu üzere Allah'ın muradı insanın kendisine âbd olmasıdır. Bununla beraber Allah'ın nefhettiği ruh sadece insanda vardır. Cinler de Allah'a kullukla mükelleftirler; ama onlarda Allah'ın nefhettiği bu ruh yoktur, bu yüzden cinler de insana secdededir. Mesela; iblis cinlerdendi ve o da Âdem'e secde emrini almıştı, dolayısıyla cinlere de insana secde etme emri verilmiştir.

Allah kendini sevip insanı yaratmış, dolayısıyla her şeyi de insan için yaratmıştır. Allah'ın, insanı yaratmasındaki muradı; insan üzerinde kendi güzelliğini, El Esmau'l Husna'sını seyretmektir. Bu yüzden kul imanla, Allah'ın güzelliğini, El Esmau'l Husna'sını üzerinde göstermekle Hz. İnsan olur, Allah'a ayna olur. Bu güzelliği üzerinde ne kadar gösterirse Allah'a o kadar yakın, o kadar sevgili olur; çünkü Allah, insan üzerinde kendini, kendi güzelliğini, esmasını sever. İşte, Allah'a yakınlık da, dostluk da, Allah'ın sevgisi de Allah'ın isimlerinin insanda tecelli etmesine göredir.

Evet, Allah, insana ruhundan nefhetmiş ve isimleriyle ona tecelli etmiştir. Bu yüzden insan bütün mahlûkatın en şereflisidir, eşref-i mahlûkattır, bu şerefi ona Allah bahşetmiştir. İnsan bu şerefini Allah'ın nefhettiği ruhtan alır, yoksa toprak olan tarafından, etinden, kemiğinden, konuşmasından, görmesinden, işitmesinden, bilmesinden, irade etmesinden almaz; çünkü Allah

[11] Zâriyât /56

ayet-i kerimede meleklere hitaben **“ona (Âdem’e) ruhumdan nefhettiğimde hep beraber ona secde edin”**[12] buyurmuştur. Bu ruh, insana emanet olarak verilmiştir ve insan bu ruhu taşır.

Allah’ın, kulundan istediği; Allah’ın nefhettiği ruh olmak, bu güzelliği üzerinde bütünüyle göstermek, saf, Allah’ın güzelliği olmak, saf aşk olmak, muhabbet olmaktır; çünkü Allah’ın nefhettiği bu ruh aşktandır, muhabbettendir. Bu yüzden ruh sever ve sevilmeyi hak eder; ama insan, ruhunun üstünü örtünce ya da ruhunu unutup gaflete düşünce kendini unutur, kendini unutunca rabbini de unutmuş olur. İnsan, Allah’ın nefhettiği ruhtan dolayı Allah’a halife olduğu, Allah’ı temsil ettiği ve Allah’a ayna olduğu için; yani Allah’ın isimlerini, güzelliğini üzerinde gösterdiği için bütün varlığın, mahlûkatın en şereflisi konumuna gelmiştir ve insan, bu şerefini Allah’tan almıştır.

Allah’ın isimlerinin tecellisini en kâmil manada taşıyan insandır. Bu yüzden Allah, Abdulkadir Geylani (r.a.) Hazretleri’ne *“varlığı yarattım insanı taşısın diye, insanı yarattım beni taşısın diye”*[13] buyurmuştur.

Bütün varlık insan için hizmettedir, o hâlde insanın da Allah için hizmette olması, rabbinin nefhettiği ruhu, emaneti taşıyıp üzerinde göstermesi gerekir. Eğer insanı böyle anlamazsak bu durumda onu bir avuç toprağa kurban ederiz. Aynı şekilde insana bakarken malına, mevkisine göre hüküm verir, kıymet, değer veririz. Böyle olunca da Allah’a ters düşmüş, rabbimizi anlamamış, Allah’ın nazarıyla nazar edememiş oluruz.

Bilmemiz lazım ki Allah’ın nazarıyla nazar etmeyenler yanılmış, haddini aşmıştır; çünkü bakarken Allah’ın doğrusuna “yanlış” demiş ve “ben doğru görüyorum” demiştir. Mesela; Allah Hz. Âdem (a.s.) ile iblisin kıssasını anlatır. **“Ona (Âdem’e)**

[12] Hicr /29, Sâd /72
[13] Risale-i Gavsiye

ruhumdan nefhettiğimde hepiniz ona secde edin. Bütün melekler ona secde etti; ama iblis secde etmedi." (İblis) Beni ateşten, onu çamurdan yarattın, ben ondan hayırlıyım (dedi)."[14] Oysaki Allah özellikle "ben ona ruhumdan nefhettiğimde ona secde edin" demişti. İblis de secde etmeyerek Allah'ın nefhettiği ruhu işitmemiş gibi yok saydı, bu yüzden "onu çamurdan, beni ateşten yarattın, ben ondan daha hayırlıyım" dedi.

Allah, Hz. Âdem (a.s.) ile iblisin kıssasını ayetlerinde bize anlatıyorsa o hâlde bu kıssadan ders almamızı istiyor, demektir. Peki, bu kıssadan almamız gereken ders nedir?

Nasıl ki iblis, Hz. Âdem (a.s.)'a nefhedilen ruhu yok sayıp bunu görmemişse biz de insanı sadece etten, kemikten bir varlık olarak görür ve onu malıyla, mevkisiyle ölçer, buna göre insana kıymet, değer verirsek o zaman biz de Allah'ın ona nefhettiği ruhu yok saymış ve iblisin durumuna düşmüş oluruz! Böyle olunca da insana düşmanlık yaparız. Oysaki Allah'ın, insana ruhundan nefhettiğine iman etseydik insana bakarken gözümüzün kamaşması gerekirdi.

Allah'ın güzelliğinin üzerinde olmadığı hiç kimse yoktur. İnsan, çamura, küfre, şirke, günaha düşmüş olabilir; ama Allah'ın isimleri onun üzerinde tecelli etmiştir. Kulun görmesi, bilmesi, işitmesi, sevmesi, irade etmesi, merhamet etmesi, ikram etmesi, affetmesi, hatayı, kusuru örtmesi; kısacası insandaki bütün güzel vasıfların hepsi Allah'ın sıfatları, isimleridir. Sadece bir sıfat bile insanın sevilmesi, ona bakarken onun güzelliğinden dolayı gözlerin kamaşması için yeterlidir.

İnsanı göremeyenler varlığı göremezler. Böyleleri varlığa Allah'ın nazarıyla nazar etmediği için ayrıca ona da hakaret ederler. Misal; bazı varlıklar için "cansız varlıklar" derler. Hâlbuki onların cansız olduğunu kim söyledi! Cansız varlık var mıdır, Allah

[14] Sâd /72-74, 76

böyle mi söyledi! Allah **"yerde, gökte, ikisi arasında her ne varsa hepsi rabbini hamd ile tesbih eder; ama siz onların tesbihini anlamazsınız"**[15] buyurmadı mı! Yer, gök, hepsi rabbinin emrine boyun eğmiştir.[16] Taş bile Allah korkusundan dolayı yukardan aşağı yuvarlanır.[17] Bütün varlığın hamd hâlinde, tesbih hâlinde olduğunu idrak edip varlığa böyle bakınca varlığın hakkını teslim etmiş oluruz. Yoksa "bunlar cansız varlıktır, bir şeyden anlamazlar" dediğimizde varlığa en büyük hakareti yapmış oluruz. Kısacası insanın kıymetini bilmeyenler varlığın da kıymetini bilemezler.

KADINLARIN ERKEKTEN YARATILDIĞI DOĞRU MU VE HZ. İSA (A.S.) GÖKTEN İNECEK Mİ?

Allah ayet-i kerimede **"o sizi tek bir nefisten yaratandır, ondan da eşini yaratandır"**[18] buyurur. Bu durumda söz bitmiştir. Başkaları farklı şeyler söyleyebilir; ama manayı zorlamanın bir anlamı yoktur. Allah ne söylediyse doğru olan, hak olan odur, bizim de ona iman etmemiz gerekir. İman etmemiz için ille de aklımızın onu anlaması gerekmez. Şayet Allah "sizi tek bir nefisten, Âdem'den yarattım, ondan da eşini yarattım" dediyse o hâlde öyle yapmıştır, Allah'ın kudretine iman etmemiz gerekir; çünkü Allah bir şeyin olmasını isterse ona "ol" der, o da oluverir.[19]

Kardeşimiz bir de Hz. İsa (a.s.)'ın gelip gelmeyeceğini sormuş.

Bu hadise birçok mü'minin, Müslümanın, cemaatin iman konusu yaptığı şeydir. Hâlbuki Allah böyle bir vaatte

[15] İsrâ /44
[16] Bakara /116, Rûm /26
[17] Bakara /74
[18] Nisâ /1
[19] Bakara /117

bulunmamıştır. Hz. İsa (a.s.)'ın yeniden dünyaya geleceği daha çok Hristiyanların, Yahudilerin ürettiği bir şeydir. Mü'minlerin neden bu tuzağa düştüğünü ise anlamak çok zordur!

İnsanlar neden Hz. İsa (a.s.)'ın yeryüzüne bir daha geleceğine inanır?

Genel olarak "Hz. İsa (a.s.) ve Mehdi gelecek, böylelikle dünya güllük, gülistanlık olacak, herkes zengin olacak, kimse zekâtını verecek birilerini bulamayacak, kurtla kuzu beraber otlayacak" denilir. Yani aslında cennet tarif edilir. Oysaki Allah böyle söylememiştir.

Dünya bir imtihan yeridir. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"and olsun ki sizi malınızla, canınızla, evlatlarınızla imtihana tabi tutarız"**[20] buyurmuştur. Dünyanın cennet olacağına inanılınca dünya, dünya olmaktan, imtihan olmaktan çıkar. Öyleyse bu işin içinde şeytanın hilesi yok mudur, şeytanın hile yaptığını anlamak gerekmez mi! Şayet böyle bir devir yaşanılacak olsaydı o devir mutlaka Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in dönemi olurdu. Bu yüzden böyle bir şey yoktur.

Her devirde, her asırda mutlaka Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i temsil eden peygamber varisleri vardır. Bu varisler, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yaptığı gibi yapmaya, davet ettiği gibi davet etmeye çalışırlar. Aynı şekilde onun dinini yaşadıkları zamana göre tazelerler ve insanlara "Resulullah (s.a.v.) Efendimiz Kur'an'ı sahabesine böyle anlattı, sahabeler böyle iman etti, sahabesiyle hayatında böyle yaşadı ve sahabeler Allah'ın rızasını, dostluğunu, ebedi hayatlarını böyle kazandı" deyip o asr-ı saadeti bulundukları zamana taşırlar. Bize de düşen; peygamber varislerini bulup onlarla beraber olmak ve onların kazandığını kazanmaktır. Yoksa kendi kendimizi kandırıp "işte, Hz. Mehdi ve

[20] Âli İmrân /186, Enfâl /28, Teğabûn /15

Hz. İsa (a.s.) gelip bizi kurtaracak" diye bir beklenti içine girmek değildir.

Âlimlerimiz bundan beş yüz sene, üç yüz sene hatta yüz sene öncesinde de "Mehdi ha geldi, ha gelecek, onu bekliyoruz" demişler. Şimdi bile âlimlerimiz yine aynısını söyleyip Mehdi'nin gelmesini bekliyorlar! Daha önce Mehdi'yi beklediğini söyleyenlerin hiçbiri Mehdi'yi görmedi, bu nedenle beklemenin onlara hiçbir faydası olmadı, dolayısıyla bekleyişleri boşa gitti!

Allah herkesten kulluk ister, Hz. İnsan olmasını ister; çünkü Allah, insanı kendisine âbd olsun diye yaratmıştır. Bu yüzden herkese düşen; bulunduğu yerde kulluk yapmaya çalışmak ve **"Allah ölümü ve hayatı yarattı ki hanginiz daha güzel yaparsınız"**[21] ayetinde Allah'ın buyurduğu üzere tabi tutulduğu imtihanlara karşı güzel yapmaktır, iman edip salih amel işleyerek kazanmaya çalışmaktır. Yoksa kendi kendine bir şeyler üretip "işte, Mehdi'yi bekliyoruz, o gelip bizi kurtaracak" demek değildir.

Dünya cennet olmaz, dünya imtihan yeridir. Bizim de dünyanın imtihan yeri olduğunu kabul etmemiz gerekir. Dünyayı imtihan yerinden çıkarıp cennete döndürmeye çalışıyorsak birileri bize hile yapıyor, bizi bu beklentinin içine sokup "haydi bekleyin, Mehdi gelip sizi kurtaracak" diyerek bizi kandırıyor, demektir! Televizyonda görüyoruz; onlar için âlim diyemeyeceğim, sözde bilgi sahibi, malumat sahibi olanlar insanlara "Mehdi gelecek, alametleri bunlardır, vakti, zamanı geldi, artık bizi kurtaracak" diyorlar! Bilmemiz lazım ki kimse kimseyi kurtaramaz, herkesin kendini kurtarması gerekir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz dahi Fatma (r.a.) annemize *"kızım Fatma! Sakın babam peygamberdir, diye bana güvenmeyesin. Nefsini Allah'ın kudret elinden satın al"*[22]

[21] Mülk /2
[22] Buharî, Vesâyâ 11; Tefsir (26) 2; Müslim, İman 348-352

buyurmuştur. Bu hadisi bilmeyen hiç kimse yoktur, herkes bu hadisi bilir. Eğer Resulullah (s.a.v.) Efendimiz kendi kızına dahi yardım edemiyor, ona "nefsini Allah'ın kudret elinden satın al" diyorsa o hâlde herkes kendisi için ne yaptığına bakmalıdır. İnsanlara mehdiyi beklemelerini söyleyen bilgi sahibi kişiler, nefsini Allah'tan satın almanın ne demek olduğunu zaten bilmezler.

Peki, nefsi Allah'tan satın almak ne demektir?

Nefs; Allah'ın insana nefhettiği hakikattir, ruhtur. Yani "bu ruh, onu alasın, o olasın, diye sana emaneten verilmiştir, senin de onu Allah'tan satın alman lazım" buyurdu Resulullah (s.a.v.) Efendimiz. Nefsini satın alabilmen için mutlaka bir şey vermen gerekir. Bu da vehmi olan nefsindir. Vehmi olan nefsini, Allah'ın sana emanet olarak verdiği malı, sermaye olarak verdiği zamanını verip Allah'ın nefhettiği ruhu alman lazım. Geçici olanları verip kurban edeceksin ki hakikisini, Allah'ın sana nefhettiği nefsini, ruhu satın alabilesin. Yoksa bunları vermeden onu satın alamazsın. İşte, nefsi Allah'ın kudret elinden satın almak böyledir. Görüldüğü gibi kimse kimseyi kurtaramıyormuş! İnsan kendisi çaba göstererek kazanabiliyormuş!

Kendimizi zorlayıp "ille de Mehdi gelecek ve bizi kurtaracak" demek bizi sadece tembelliğe sevk eder ve yapmamız gerekeni yapamaz duruma getirir. Bu yüzden "nasıl olsa biri gelip bizi kurtaracak" fikri doğru bir fikir, doğru bir düşünce, doğru bir iman değildir. Ayetleri okuduğumuzda bunu rahatlıkla görür ve anlarız. Önce Allah'ın söylediklerine iman etmemiz lazım. Yoksa zoraki bir mana çıkarıp "işte, böyle bir ihtimal de vardır" demek kul olmamak için kendi kendimize bahane üretmektir.

MUSTAFA İSLAMOĞLU, RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ İÇİN KUR'AN MEALİNDE PARANTEZ İÇİNDE "KİBİRLİ ADAM" DEMİŞTİR. PEYGAMBER KİBİRLİ OLUR MU?

Kardeşimizin, ismini zikrettiği zat; hayatını ilme, Kur'an'a vakfetmiş âlim bir zattır. Bu durumda onun Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için bu kelimeyi kullanıp bir de onu ayetlerde parantez içine alması mümkün müdür? -Elbette ki mümkün değildir. Bir mü'min hiç peygamberine "kibirli" diyebilir mi? -Diyemez.

Bu yüzden kardeşimiz mutlaka yanlış anlamış, onun söylemek istediğini yanlış yorumlamıştır. Böyle su-i zanda bulunmak doğru değildir. Bu haksızlıktır, zulümdür; yani yüzlerce, binlerce insanın hidayetine vesile olmuş, binlerce insana Allah'ın kelamını anlatmış birini bir kelimeyle suçlamak, başka bir şeyle itham etmek mü'mine yakışan bir tavır değildir. Bu, bütün âlimlerimiz için geçerlidir. Mutlaka her birine haklarını teslim etmemiz lazım.

Allah bir kulu hesaba çekerken günahlarını Mizan'ın bir kefesine, sevaplarını öbür kefesine koyar ve hangisi ağır gelirse hükmünü öyle verir. Şayet Allah'a göre hüküm vermeyi, Allah'a ters düşmemeyi istiyorsak bizim de hükmü böyle vermemiz gerekir. Söyledim; bu zat yüzlerce, binlerce insanın hidayetine, Allah'ın kelamını öğrenmesine vesile olmuşsa o zaman onda bir hata, kusur, yanlış, eksik görüp onu sadece eksikleriyle hesaba çekmek mü'minlere, âlimlere yakışan bir tavır değildir.

Bazen şahit oluyoruz ki âlimler birbirlerini küfürle itham ediyorlar; yani herhangi bir konu hakkında farklı içtihat etmişler ve bu yüzden birbirlerine "senin içtihadın yanlıştır" deyip birbirlerini küfürle itham edecek kadar ileri gidiyorlar. Bu, âlimlere yakışan bir hâl değildir.

Eğer bir konu iman meselesi değil içtihad meselesi ise bu durumda aslında ikisi de haklıdır; çünkü âlimin içtihat etme hakkı

vardır ki ikisi de kendi içtihadını yapmıştır. Bununla beraber ikisi de mü'min kardeşidir, ikisinin derdi de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e yardım etmektir. O hâlde bırakalım da yanlışları, eksikleri olsun. Sonuçta onlar da beşerdir ve yanlışları, eksikleri olabilir.

Eğer bir âlimin eksiğini ya da yanlışını gördüysek yapmamız gereken şey "ben böyle içtihat ettim, böyle anladım, bence böyledir" deyip hakkı ortaya koymaktır, kabul edip etmemek ise ona ait bir şeydir. Yoksa bizim içtihadımızı kabul etmedi diye onu küfürle itham etmek, suçlamak yanlıştır, haksızlıktır, zulümdür. Ayrıca bu hâl kalbi öldürür. Değil bir âlime, sıradan bir mü'mine dahi böyle muamele etmememiz gerekir.

Diyelim ki birinin yüz hâlinden doksan dokuzu yanlış, sadece biri doğruysa o hâlde o bir doğrusunu görüp onu sevmemiz lazım. Kaldı ki birinde doksan dokuz tane güzellik, bir tane de hata varsa o zaman onun doksan dokuz güzelliği o bir hatasını örtmez mi! Doksan dokuz güzelliğinden dolayı o bir hatasını hoş görmek gerekmez mi! Söyledim; Allah, kullarını hesaba çekerken günahını Mizan'ın bir kefesine, sevabını başka bir kefesine koyup tartar ve hangisi ağır gelirse hükmünü öyle verir. O hâlde bizim de hesabı böyle görmemiz, birinin güzelliği, doğrusu yanlışlarından çoksa onu güzel olarak kabul etmemiz gerekir.

Bizim insanları Allah adına hesaba çekmek gibi bir yetkimiz, bir hakkımız yoktur. Şayet birilerini hesaba çekeceksek kendimizi hesaba çekmemiz lazım. Tabi, hakkı, hakikati ortaya koymak başka bir şeydir; çünkü hakkı, hakikati kardeşimize yardım etmek için ortaya koyarız ki bu tavrımızda "kardeşim biraz daha kazansın" düşüncesi vardır. Yoksa onu eleştirmek, kötülemek, yermek ya da küfürle itham etmek gibi bir niyetimiz yoktur. Zaten böyle bir niyet de küfürdür. Her bir kardeşimiz bu hâle dikkat

etmelidir. Bu yüzden değil cemaatleri, fertleri bile eleştirmemelidir.

Allah ayet-i kerimede **Veylun li kulli humezetin lumezeh:**[23] "Veyl olsun (yazıklar olsun, yerleri cehennem olsun, veyl deresi olsun) yüze karşı ve arkadan eleştirip çekiştirene" buyurur. Neden birilerini eleştirelim de Allah bize "cehennemlik" desin! Öyle değil mi! Bu yüzden kimseyi eleştirmeyelim. Unutmayalım ki bütün varlık üzerinde Allah'ın muradı neyse o gerçekleşir.

Güzel olmayan hiç kimse ve hiçbir şey yoktur. İnsan kendini karanlıkta bıraktığı ve Allah'tan yüz çevirdiği için küfürde kalmış olabilir. Bize düşen; insanları aydınlığa, karanlıklardan nura, güzelliğe davet etmektir, yoksa onlara çamur atmak, taş atmak veya onları küfürle itham etmek değildir. Yapmamız gereken şey; bir ve beraber olmak, kardeş olmaktır, düşman olarak da şeytanı bilmektir. Yardım edebileceksek kardeşlerimize yardımcı olmaktır. Kim olursa olsun güzel yapanlara destek olmaktır. İnsanların en ufak bir güzelliğini bile yok saymamaktır. Hiçbir şey yapamıyorsak bile güzel yapanları övmek, onlara dua etmektir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"ya ilmi öğrenen olun, ya ilmi öğreten, ya onlara yardım eden olun ya da onları seven. Sakın dışarda kalıp bir beşincisi olmayın"*[24] buyurmuştur. Beşincisi olduğumuzda iman dairesinin dışında kalırız. Dolayısıyla âlimlerimizi bir kelimeye feda etmeyelim. Hangi âlim olursa olsun, bir kelimeyle bile insanlara faydası oluyorsa bizim de en azından onu sevmemiz ve ona muhabbetle bakmamız lazım ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in buyurduğu gibi beşincisi olmayalım.

[23] Humeze /1
[24] Taberani, Beyhakî

CENAB-I HAKKI ANLATIM TARZINIZ MÜKEMMEL, HAYRAN KALMAMAK MÜMKÜN DEĞİL. ELLERİNİZDEN SAYGIYLA ÖPÜYORUM.

Allah kardeşimizden razı olsun. Allah'ı biz anlatmıyoruz, Allah kendi kendini anlatıyor. Biz de Allah kendini nasıl anlatmışsa rabbimizi öyle anlatmaya çalışıyoruz. Zaten El Esmau'l Husna sohbetlerini, Allah'ı onun kendisini tanıttığı gibi tanıyalım diye yaptık. Allah'ı onun kendisini vahyinde anlattığı gibi El Esmau'l Husna'sından tanımamak, bilmemek; kendi kendimize bir ilah hayal etmek ve kendi kendimizi kandırmaktır.

İmanımızın iman olabilmesi için Allah'ı onun kendini tanıttığı gibi tanımamız gerekir. Yoksa iman ettiğimiz Allah olmaz, kendi kendimize ürettiğimiz, düşündüğümüz bir put olur. Böylelikle her "bence Allah böyledir, bence Allah böyle yapar, böyle muamelede bulunur, bence böyle yaparsak cennete gideriz, böyle yaparsak Allah'a yakın oluruz veya Allah'tan uzaklaşırız" dediğimizde kendimize göre bir ilah vehmetmiş, hayal etmiş oluruz ki o da Allah değil kendi putumuz olur. Zaten genel olarak sorunumuz da budur.

Şayet rabbimizi onun kendisini bize tanıttığı gibi tanırsak o hâlde rabbimize âşık olmamamız, ona iman etmememiz, teslim olmamamız, tevekkül etmememiz, güvenmememiz mümkün olmaz, aynı şekilde ona itiraz etmemiz de mümkün olmaz; çünkü rabbimizi tanıyınca onun rahman ve rahim olduğunu, rahmeti zatına yazdığını, kulunu her şeyden ve herkesten daha çok sevdiğini, kuluna olan her muamelesinin mutlaka sevgisinin, rahmetinin sonucu olduğunu, kulu kazansın diye ona muamele ettiğini biliriz. Rabbimizi böyle tanıdığımız takdirde ona hiç itiraz edebilir miyiz, "ya rabbi! Bu niye böyle oldu" diyebilir miyiz? - Elbette ki diyemeyiz. Bunun yerine "ya rabbi! Sen her şeyin en güzelini yapıyorsun, sen bana ikram etmeseydin, beni imtihana

tabi tutup bana kazanma imkânı vermeseydin ben bu nimeti kendiliğimden kazanamazdım" deriz.

Mü'minin gönül huzuru, iman huzuru onun yüzüne akseder. Misal; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in en belirgin özelliği; âlemlere rahmet olması ve her anında tebessüm hâlinde olmasıdır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in her andaki tebessüm hâli; imanının, gönül huzurunun, Allah ile beraberliğinin, Allah'a olan tevekkülünün yüzüne aksedişidir. Bu yüzden mü'min de tebessüm hâlindedir; çünkü rabbini bilip tanıdığı ve marifetullaha sahip olduğu için imanının huzuru yüzüne aksetmiştir.

Allah'ı ne kadar bilir, tanırsak o kadar iman etme imkânımız olur, dolayısıyla Allah'a o kadar yakın oluruz. Örnek vermek gerekirse; Allah'ın doksan dokuz ismini bilenler, sevenler farklı bir imana, on yahut yirmi ismini bilenler daha farklı bir imana sahiptir; yani diğerinin sadece beşte biri kadar iman etmiştir.

Aynı şekilde Allah'ı tanıyan birinin bir ayeti okuması veya dinlemesi farklıdır, Allah'ı hiç tanımayan ya da az tanıyan birinin o ayeti okuması, dinlemesi çok farklıdır. Kul, Allah'ı ne kadar bilir, tanırsa okunan ayetler onda o kadar imana dönüşür, dolayısıyla Allah'ı on isminden tanıyanlar okunan ayetle imanlarını on derece artırırken Allah'ı doksan isminden tanıyanlar ise okunan ayetle doksan derece iman kazanır. İşte, bu, kulun marifetinden; yani Allah'ı bilip tanımasından dolayıdır.

Allah'ı bilen, tanıyan, marifetullaha sahip olan biri imana, aşka, muhabbete sahip olur ve imanı mutlaka hayatına akseder. Böylelikle de o, salih amele, ahsen amele, güzel amele, güzel ahlaka sahip olur; yani Allah'ın isimleri onun üzerinde tecelli eder. Bu yüzden rabbimizi onun kendisini tanıttığı gibi El Esmau'l Husna'sından tanıyıp iman etmemiz sonra da hayatımızı, amelimizi, ibadetimizi, ilmimizi o imanımızın üzerine bina

etmemiz gerekir. Öyle ki rabbimizi onun kendisini tanıttığı şekilde tanımış, iman etmiş olalım.

BİR KOMŞUM EŞİNİ KAYBETTİ, EVLERİNE GELENLER YETİMLERİ OLDUĞU İÇİN ONLARIN İKRAM ETTİĞİ BİR ŞEYİ YİYİP İÇMİYORLAR. KUR'AN-I KERİM'DE BUNUNLA İLGİLİ BİR AYET VAR MIDIR?

Allah'ın vahyinden uzaklaşılınca bazı şeyler işte böyle anlaşılır! "Bu ev yetimlerin evidir, bu yüzden orda bir şey yemiyor, içmiyoruz" diyenler kendine göre dindarlık yaparlar; çünkü böyle anlamışlardır. Aslında bunu yaparken Allah'tan ne kadar uzaklaştıklarını ve o ev hâlkına, yetimlere ne kadar haksızlık ettiklerini, zulmettiklerini, onları ne kadar sıkıntıya soktuklarını bilmezler, bunun farkında değillerdir!

Peki, yetimlerin malını yemek hakkında bir ayet var mıdır?

Evet, bu konuda ayet vardır. Allah ayet-i kerimede **"yetimlerin mallarına haksızlıkla yaklaşmayın, onların mallarını kendi mallarınıza katmayın"**[25] buyurmuştur. Şimdi bu ayetten "yetimlerin evinde bir şey yenmez" sonucu nasıl çıkarılabilir! Yetimin velileri o yemeği sana ikram ediyor ikram! Sen ise bu ikramı reddediyorsun! İkramı reddetmek hiç mü'mine yakışır mı! Böyle yapanlar kendilerini o yetimlerin yerine koysunlar, bakalım onlara bir daha böyle muamele edebilecekler mi! Evet, yetimin evinde yenilir, içilir, aynı zamanda onlara ikram edilir.

Yetimlerle alakalı bir de "yetimin çeşmesi altından da olsa suyu içilmez" demişler; yani yetimlerin ikramı harammış gibi hüküm vermişlerdir. Niye yetim, haram mıdır! Yetimin sahibi, velisi Allah'tır. Bir mü'min böyle bir muameleyi onlara nasıl reva görebilir!

[25] Nisa /2

Yetimin evinde bir şey yiyip içmeye gönlü mutmain olmayan biri bu durumda oraya giderken elinde bir şeyler götürsün hem kendisi yesin hem de onlara ikram etsin; yani bir çay içecekse onlara bir kilo çay, iki kilo şeker götürsün ki elli defa dahi oraya gittiğinde kendi çayını içmiş olsun. Böylelikle "yetimin evinde bir şey yenmez" deyip onlara hakaret etmesin, zulmetmesin, onları küçümsemesin ve Allah'tan uzaklaşmasın.

Evet, "yetimin sahibi Allah'tır" dedim. Diğerlerinin sahibi, velisi kullardır; yani anne, babalarıdır. Yetimlerin velisi ise Allah'tır. Dolayısıyla yetimler hakkında böyle düşünmek Allah'a karşı saygısızlık, edepsizliktir.

Yetimlerin mallarını kendi malınıza katıp haksız yere yemeyin, buyurdu Allah. Evlerinde yemek yemek ise haksızlık değil, onların ikram ettiğini yemektir. Bu, ikisi nasıl aynı olur! Birinde yetimin malına zulümle el koyarken diğerinde kardeşinin sana ikramda bulunduğunu yersin. Hâl böyleyken nasıl olur da ikramı, haksız yere malı yemek olarak anlarsın!

Bunu söyleyenlerin ismine "âlim, hoca" veya "şeyh" denebilir, bu fark etmez, böyle söyleyen her kim olursa olsun en büyük saygısızlığı, edepsizliği Allah'a karşı yapmıştır. Aynı zamanda "onların evinde bir şey yenmez" diyerek yetimlere de en büyük haksızlığı, hakareti etmiş ve onları küçümsemiştir.

Öyleleri var ki yetimlerin evine gidip öylece oturur ve bir şey yemez, içmezler. Sen onların gönlünü kırdın, bütün dünyayı versen o gönlü tamir edemezsin! Sen yetimin gönlünü böyle mi alıyor, onları böyle mi sevindiriyorsun! Şayet sende iman varsa, cevher varsa o zaman onların evlerine bir şeyler götür hem onlara ikram et hem de kendin ye! Neden yetimlere "sizin babanız yok"

deyip onlara bu şekilde hakaret ediyorsun! Bil ki bu yaptığın zulümdür ve Allah zalimleri sevmez.[26]

Evet, yetimlerin evinde yemek yenir ve yaptığı ikramlar da kabul edilir. Aksini düşünmenin öncelikle Allah'a karşı saygısızlık olduğunu asla unutmamamız gerekir.

İSTİHARE NAMAZINI AÇIKLAYABİLİR MİSİNİZ?

İstihare namazı bir şeyin hayırlı mı hayırsız mı olduğunu öğrenmek için kılınan bir namazdır, diye bilinir. Oysaki herhangi bir şeyi Allah'a sormak için istihare namazı kılınmaz ya da "ya rabbi! Falan konunun hayırlı mı, hayırsız mı olduğunu bana göster" demek için kılınmaz.

İstihare namazı; hayırlısı olsun diye iki rekât namaz kılıp "ya rabbi! Şu işe niyet ettim, hakkımızda hayırlı eyle" deyip iki rekât namaz kılmak ve Allah'tan hayırlısını dilemektir. Doğru olan budur. Yoksa "ya rabbi! Bunun hayırlı mı, hayırsız mı olduğunu bana göster, ona göre hareket edeyim" demek yanlıştır. Böyle bir namaz yoktur.

Allah, insana akıl ve irade vermiştir. Sanıldığı gibi bir istihare namazı yoktur; ama istişare etmek vardır, hatta istişare etmek Allah'ın bir emridir. Bu nedenle birinin sadece kendi aklıyla hareket etmemesi, herhangi bir konuyla ilgili o konuda danışabileceği ehil kimselerle istişare etmesi, onların fikrini, düşüncesini alıp öyle hareket etmesi gerekir. İstişare bize mutlaka hayrı kazandırır, doğru yaptırır, böylece yanlışları ayıklama imkânımız olmuş olur.

[26] Âli İmrân /57, 140

SON GÜNLERDE YAŞANAN TERÖR OLAYLARINDAN DOLAYI PSİKOLOJİMİZ BOZULDU. HER AN BİR ENDİŞE İÇİNDEYİZ, NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Kardeşlerimiz aslında haklıdır. İnsanların; şeytanın peşine verip birbirlerine taş attığı ve etrafı yağmaladığı bir ortamda sıkıntının olmaması mümkün değildir; ama unutmamamız gerekir ki her şey Allah'ın kudretindedir.

Herkes bir hesap yapar; ama Allah'ın da bir hesabı vardır. Herkes bir tuzak kurar; fakat Allah'ın da bir tuzağı vardır ve tuzak kuranları kendi kurdukları tuzağa düşürür.[27] Bu yüzden endişe etmeye gerek yoktur. Yapmamız gereken şey Allah'a sığınmaktır.

Biz de Diyar televizyonumuzda Allah'ın ayetlerini okuyor ve herkesi Allah'ı dinlemeye, itaat etmeye davet ediyoruz. Bununla beraber ulaşabildiğimiz herkese **"mü'minler kardeştir, öyleyse kardeşlerinizin arasını bulun"**[28] diyoruz. Bunu Allah emretmiştir. O hâlde bize düşen; endişe etmeyip Allah'a tevekkül etmektir. Tabi ki tedbirimizi de almaktır. Aynı zamanda kardeşlerimiz şeytanın tuzağından kurtulsunlar, birbirlerini öldürmesinler, kardeş olup bir ve beraber olsunlar, birbirlerini nurdan karanlıklara değil karanlıklardan nura, cennete davet etsinler diye kardeşlerimize dua etmektir.

EŞİM, KALBİMİ KIRIP BU SAYEDE NEFSİMİ YENEBİLECEĞİMİ SÖYLÜYOR. KALBİMİ ALLAH'A TAM OLARAK ADAMAK İÇİN NE YAPABİLİRİM?

Nefis başka, kalp başka bir şeydir; yani kalbin kırılması başka, nefsin kırılması başkadır ve bu ikisi birbirinden farklıdır.

[27] Enfâl /30, Tûr /42
[28] Hucurât /10

Karşımızdakinin kalbini kırıp ona nefsini yenmesini söylememiz doğru değildir. Böyle yaparak nefsi kendi kendimize yenebilseydik o zaman Allah böyle yapmamızı emrederdi; ama Allah hiçbir ayetinde böyle buyurmamıştır.

Allah ayet-i kerimede buyurur **"size sizden (sizin içinizden) sizin dilinizi konuşan bir resul gönderdik ki size Allah'ın ayetlerini okuyup açıklasın, hikmeti öğretsin, nefislerinizi tezkiye etsin, bir de size bilmediklerinizi öğretsin."**[29] Görüldüğü gibi; Allah hem nefsi tezkiye etme, hem insana bilmediklerini öğretme, hem de Allah'ın ayetlerini okuyup açıklama ve hikmeti öğretme görevini peygamberlerine, resullerine vermiştir. Bu durumda nefsimizi kendi kendimize tezkiye etmeye kalkışırsak onu tezkiye etmek yerine hiç farkında olmadan besleyip büyütürüz ve bundan haberimiz bile olmaz.

Nefis tezkiyesini peygamberler döneminde Allah'ın resulleri yapmıştır. Kıyamete kadar ise peygamber varisleri nefsi tezkiye etme görevini sürdürürler. O hâlde nefsimizin tezkiye olmasını istiyorsak peygamber varislerine tabi olup onları dinlememiz, anlamaya çalışmamız ve gerekeni yapıp nefsimizi temizlemeye gayret göstermemiz gerekir. Yoksa gönül kırmakla nefis tezkiye olmaz, tam tersine daha çok kirlenir. Bu nedenle eşinin bu şekilde ona müdahâle etmesi kesinlikle doğru değildir. Eşinin yapması gereken şey; kendi nefsinin de tezkiye olması için Allah'ın vahyini dinleyip anlamak ve gereğini yapmaktır, başkasının nefsini tezkiye etmeye çalışmak değildir! Ne demişler "yarım hekim candan, yarım hoca dinden eder." Bu yüzden kardeşimiz, eşinin nefsini temizlemeye çalışmak yerine kendi nefsinin tezkiye olması için çalışmalıdır. Yoksa onun nefsini tezkiye edeyim derken onu daha da kirletir.

[29] Bakara /151, Âli İmrân /164

Bir de kardeşimiz, kalbini Allah'a tam olarak adamak için ne yapabileceğini soruyor.

Eğer kardeşimiz "kendimi bütünüyle Allah'a verdim" demişse o hâlde nefsini Allah'a satmış ve hakiki benliği almak için bir başlangıç yapmıştır. Bu durumda dinlemeye, anlamaya ve gerekeni yapmaya çalışırsa Allah ona yardım eder, böylelikle kalbini Allah'a tam olarak adamış olur inşallah.

NAMAZIMIZIN MİRAÇ OLMASI İÇİN NE YAPABİLİRİZ?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"namaz, mü'min'in miracıdır"*[30] buyurur. Eğer namazdaysak bu durumda miraçtayız demektir. Miraçta olmak için de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in miraçta durduğu yerde durmamız gerekir.

Devamlı olarak sohbetlerimizde kulun, rabbini nasıl tefekkür etmesi gerektiğini anlatıyoruz. Peki, namazımızın miraç olabilmesi için huzurda durduğumuzda ne dememiz lazım?

"Ben beni yaratan rabbimin huzurundayım, miraçta Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in durduğu yerde onun arkasındayım. O miraçta Allah ile nasıl muhatap olduysa ben de onun arkasında miraçta, beni yaratan rabbimle öyle muhatabım" deyip rabbimizi isimleriyle; rahman, rahim, vedud, ilah, ğafur, ğaffar ve tevvab olarak hatırlamamız gerekir.

Allah ayet-i kerimede **"Allah'ı zikredin, kalbiniz mutmain olunca kalkın namazı ikame edin"**[31] buyurur. Demek ki namazdan önce miraç için bir hazırlık yapmamız gerekiyormuş! Bu hazırlığı da Allah'ı zikrederek yapmamız lazım. Rabbimizi rahman, rahim, kerim, ğafur, vedud olarak zikrettiğimizde huzura hazırlanmış

[30] El Münavi, Feyzu'l Kadir, 1/497; El Kari, Şerhu'l Mişkat, 2/523
[31] Nisâ /103

oluruz, dolayısıyla "Allahu ekber" deyip namaza durduğumuzda artık miraçta, bizi yaratan rabbimizin huzurundayız.

Zaten rabbimizin isimlerini zikrettiğimiz anda miraçta olmamamız, muhabbete gark olmamamız, dünyadan çıkmamamız mümkün değildir. Allah'ın öğrettiği gibi yapınca; yani önce zikredip sonra namaza durunca miraçta olduğumuzu tadarız. Bundan dolayı Allah **"namazı kılıp bitirdikten sonra ayaktayken, otururken ve yan üzeri yatarken Allah'ı zikredin**"[32] buyurmuştur.

Allah'ı zikir daimidir. Zikir; Allah'ı unutmamak, hatırdan çıkarmamak ve onun rızasının, dostluğunun, sevgisinin hesabını yapmaktır. Böyle yapanlar mü'mindir. Yoksa gün boyu yanlış şeylerle meşgul olduktan sonra huzura çıkıp "namazım miraç olsun" dersen miracın kokusunu bile alamazsın; ama gönül itibariyle rabbinin huzurunda olduğunu tadarsan o zaman namazın miraç olmuş olur.

Bir namazın baştan sona miraç olması gerekmez, kulun bir an dahi miraçta olduğunu tatması namazının miraç olması için yeterlidir. Kul miraçta olduğunu hissedip tattıysa artık namazının tümü miraç olmuştur. O namazla ruh itibariyle Allah'ın huzuruna çıkmış ve miracı yaşamıştır. Yalnız, bunun bir hayal olmaması kulun bunu tatması gerekir. Kul huzurda olduğunu tadınca zaten miraçta olduğunu bilir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"kulun, Allah'a en yakın olduğu anı secde anıdır. Öyleyse secdede rabbinizden isteyin, duanızı çoğaltın"*[33] buyurur. Bizim de başımızı secdeye koyduğumuzda duamızı çoğaltıp rabbimizden istememiz lazım; ama isteğimiz Allah'ın yakınlığı, sevgisi olmalıdır.

[32] Nisâ /103
[33] Müslim, Salât 215, Ebu Davut, Salât 148

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz namazdayken secde ettiği yeri ıslatacak kadar ağlardı. Bunun sebebi; secdedeyken Allah'a yakın olmasıydı. Bizim de bu yakınlığı tatmamız lazım.

Evet, başımızı secdeye koyduğumuzda "ben yokum, sen varsın, her şeyim sana aittir, ben sana aidim, bütün varlığım sana aittir ya rabbi" dediğimizde miraçta olduğumuzu tatmamamız mümkün değildir. Elbette ki "kıldığımız ilk namazda hemen miraçta olduğumuzu tadalım" demek doğru değildir. Birinci sefer miraçta olduğumuzu biraz hissederiz, ikincisinde biraz daha hissederiz, onuncu, ellinci namazımızda ise daha fazla hissederiz; yani miraçta olduğumuzu tadışımız, rabbimizin huzurunda olduğumuzu isimleriyle tefekkür ederek kıldığımız her namazda yavaş yavaş çoğalır. En son namazımız artık baştan sona miraç olur inşallah.

Bununla ilgili olarak Leyla ile Mecnun hikayesinden bir örnek vereyim.

Bir gün Mecnun, Leyla'sının aşkından sarhoş olmuş bir hâlde gezerken, gönlünde Leyla'sıyla konuştuğu için farkında olmadan namaz kılan bir adamın önünden geçer. Adam da namazını bitirip Mecnun'u çağırır ve ona "kör müsün, namaz kıldığımı görmüyor musun, neden önümden geçtin" diye sorar. Mecnun şaşırır ve "namaz kıldığını görmedim, kusura bakma" der. Daha sonra ise adama dönüp "ben bir beşerin, Leyla'nın aşkından dolayı senin önünden geçtiğimi bile görmezken sen, seni yaratan rabbinin huzurundayken önünden geçtiğimi nasıl gördün" der.

Evet, kul kendini unutunca miraçta durur ve gözü rabbinden başka bir şey görmez. Allah hepimize böyle namaz kılmayı nasip etsin inşallah.

BİRİNİN MERHAMETLİ OLUP OLMADIĞI SADECE ZULMETMEYİŞİNDEN Mİ ANLAŞILIR?

Sadece zulmetmeyişinden anlaşılmaz; çünkü biri zulmetmiyorsa sadece zalim değildir. Bu yüzden de onun merhametli olduğunu söylemek doğru olmaz; yani zulmetmemesi onun merhametli olduğunu göstermez.

Kulun merhametli olabilmesi için Allah'ın Rahim isminin onun üzerinde tecelli etmesi ve onun kullara, varlığa, mahlûkata, öncelikle kendisine merhamet etmesi gerekir. Aynı zamanda merhamete muhtaç olanlara fiiliyle yardım etmesi ve onlara Allah'ın Rahim ismiyle muamele ederek merhametli olduğunu göstermesi gerekir. Mesela; birinin zahiri olarak bir şeye ihtiyacı varsa merhamet edip o kişinin ihtiyacını gidermesi yahut manevi olarak bir şeye ihtiyacı varsa o hâlde manevi olarak ona destek olup yardımcı olması gerekir. Öyle ki merhametli olmuş olsun.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz âlemlere rahmettir; ama öncelik olarak manevi rahmettir. Hidayet, iman, Allah'a teslim olmak, sırat-el mustakim birer rahmettir. İşte, merhametli olmak da önce manevi olarak rahmet olmaktır sonra ise zahiri olarak gücünün yettiği kadarıyla insanlara ihtiyaçları doğrultusunda merhamet edip gerekeni yapmaktır.

ALLAH'IN SELAMI ÜZERİNİZE OLSUN, SİZİ ÇOK SEVİYORUZ EFENDİM.

Her şey karşılıklıdır, gönülden gönüle yol vardır. Mü'minler, Müslümanlar birbirini sevdiğinde aslında Allah onları sever. Allah bir kulun gönlünden kendini sever, aynı şekilde başka bir kulunun gönlünden de yine kendini sever, böylelikle Allah her iki gönlü birbirine bağlamış olur.

Allah ayet-i kerimede sahabeyi anlatırken buyurur. **"Siz daha önce bir ateş çukurunun kenarındayken Allah size ikram etti (lutfetti, ihsan etti) gönlünüzü birbirine bağladı (ülfet ettirdi, gönlünüzü yakınlaştırdı; yani gönlünüze sevgisini koydu). Eğer siz bütün dünyayı verseydiniz bunu sağlayamazdınız; ama Allah bunu yaptı."**[34] Allah o sevgiyi kendinden vererek sahabelerin gönüllerini birbirine bağladı. Başka bir ayette ise Hz. Musa (a.s.) için **"kendimden sana sevgi vermiştim (Firavun seni sevdi)"**[35] buyurmuştur. Allah, kullarına kendinden böyle sevgi verir!

Allah iki mü'mine kendinden sevgi verince o iki mü'min birbirini sever. Hâl böyleyken Allah gönüllerimizi sevgisiyle, ülfetiyle, Vedud isminin tecellisiyle birbirine bağlamamışsa bir sorun vardır! Bu durumda Allah'ın sevgisine layık olmamışız, Allah bizim gönlümüzde kendini sevmemiş, dolayısıyla biz de hakiki mü'mini sevemiyoruz, demektir. Eksik, hatalı, kusurlu olanları sevmek şöyle dursun gerçek mü'minleri sevemiyoruz! "Eğer bizdense tamamdır, o bizim kardeşimizdir" diyoruz. Hâlbuki mü'min olmak bu değildir. Mü'min'in gönlü; bütün mü'minleri imanına göre sever, onlara karşı düşmanlık yapmaz ve mü'min kardeşlerine karşı sevgisiz değildir.

ALLAH AYET-İ KERİMEDE "BÜYÜK GÜNAHLARDAN KAÇINIRSANIZ ALLAH SİZİN KÜÇÜK GÜNAHLARINIZI BAĞIŞLAR" BUYURUR. BU KÜÇÜK GÜNAHLAR NELERDİR?

"Büyük günahlardan sakınanların küçük günahlarını örteriz (affederiz)."[36] Bir, günahın tam olarak işlenmesi vardır, bir de günaha niyet edilmesi vardır. İşte, günahı işlememek, günaha sadece niyet etmek küçük günah sayılır. Örnek vermek gerekirse;

[34] Âli İmrân /103, Enfâl /63
[35] Tâhâ /39
[36] Nisâ /31

zina etmek başka bir şey, harama bakmak, haramı konuşmak başka bir şeydir, bu ikisi birbirinden farklıdır. Zina etmek büyük günahken harama bakmak küçük günahtır. İşte, "kul büyük günahlardan sakınırsa Allah da onun küçük günahlarını siler (affeder, mağfiret eder)" ayetini böyle anlamak gerekir.

Bir de büyük ya da küçük günahları sadece birkaç günahtan ibaret zannetmek doğru değildir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"en büyük günah zulümdür. En büyük zulüm de Allah'a şirk koşmaktır"*[37] buyurmuştur. O hâlde günah olarak şirki en öne almamız gerekir. Gıybet etmek, iftira atmak, insanlara hakaret etmek, insanları eleştirmek, çekiştirmek, yermek şirktir. Zulüm de şirk bölümüne girer ki bu durumda zulmetmek en büyük günahtır. Bunlar büyük olduğu hâlde bizim küçümsediğimiz, küçük zannettiğimiz, hatta bazen günahtan saymadığımız en büyük günahlardandır. Büyük günahlar olarak bildiğimiz diğer günahlar ise şirkten sonra gelir.

Allah ayet-i kerimede **"Allah bütün günahları affeder; ama şirki affetmez"**[38] buyurmuştur. Bu yüzden önce şirki öğrenmemiz ve Allah'a karşı edebe aykırı bir hâli taşımaktan korkup endişe etmemiz gerekir. İnsanda iman olunca bunların hepsinden kurtulur.

"EĞER GÜNAH İŞLEMESEYDİNİZ ALLAH SİZİ HELAK EDER VE YERİNİZE GÜNAH İŞLEYİP PEŞİNDEN TÖVBE EDEN KULLAR YARATIRDI" HADİSİNİ HANGİ AYETLERİN ÖLÇÜSÜNE VURMAK GEREKİR?

Sahabeler kendi hâllerinden şikâyet edip *"ya Resulullah! Allah'a kul olamıyoruz, kendimizi kontrol edemiyor, kendimize zulmediyoruz ve günaha, yanlışa düşüyoruz"* deyince Resulullah

[37] Müslim, İman, 141
[38] Nisâ /48, 116

(s.a.v.) Efendimiz onlara "*siz hiç günah işlemeseydiniz (melekler gibi olsaydınız) Allah sizi giderir, yerinize günah işleyip tövbe eden kullar yaratırdı"*[39] buyurmuştur. Çünkü Allah'ın, insan üzerinde bir muradı vardır. Bu muradı; insanın, Allah'a ayna olması, halife olması, güzelliğini insan üzerinde görmesi ve isimlerinin insan üzerinde tecelli etmesidir. İnsanın, Allah'a ayna olabilmesi için de önce Allah'ı tanıması gerekir, Allah'ı tanımadan ona halife olamaz, ayna olamaz.

Şayet insan, günah işlemezse ve tövbe edip istiğfar edince affa, mağfirete mazhar olmazsa Allah'ın Ğafur ismini, Ğaffar ismini, Afuvv ismini tanıyamaz, tadamaz. Aynı şekilde Allah'ın Rahim ismini; yani Allah'ın ona merhametle muamele edişini, merhametinden dolayı onu affettiğini tadamaz. Allah'ın Vedud ismini, İlah ismini; yani Allah'ın sırf sevdiği için ona rahmetiyle muamele edip onu affettiğini, mağfiret ettiğini tadamaz.

Allah'ın muradı, insanın kendisini tanımasıysa, isimlerinin insan üzerinde tecelli etmesiyse o hâlde insan günahtan masum olmaz ve mutlaka hataya, günaha, yanlışa düşer sonra tövbe eder, istiğfar eder, rabbi de rahmetiyle, muhabbetiyle muamele edip onu temizler, affeder. Allah, kulunu affedince o kul temizlendiğini, affedildiğini kendi üzerinde tadar. Bu duruma karşılık rabbini bir daha sever, dolayısıyla da hatası ve kusuru rabbini tanımasına vesile olur; yani kul, Allah'ın rahman, rahim, afuvv, ğafur, ğaffar, tevvab, vedud, ilah oluşuna şahit olur ve bütün bu isimler onun üzerinde tecelli eder. Dikkat edilirse "kulun, rabbine olan sevgisi artar" demiyor, bunun yerine "rabbini bir daha sever" diyorum! Çünkü kul, Allah'ın bütün isimleriyle kendisine nasıl tecelli ettiğini, kendisini ne kadar çok sevdiğini, merhamet ettiğini tadınca rabbini bir daha sever ve ona yeniden âşık olur.

[39] Müslim, Tevbe, 9-11

Kul, Allah'ın bu isimlerini kendi üzerinde tadınca artık biri kendisine yanlış yaptığında onu affetmeyi bilir. Biri rabbini, rabbinin isimlerini seviyorsa bu durumda başkaları hata işleyince, kusur işleyince onları affeder. Yetmez, bir de hatayı, kusuru örtmeyi ve affetmeyi sever.

NAMAZ KILMADIĞIMIZDA "ALLAH SENİ HUZURA KABUL ETMİYOR, BU YÜZDEN NAMAZ KILAMIYORSUN" DİYORLAR. BU DOĞRU MUDUR?

Bunu başkasının söylemesi doğru değildir.

Bir mü'minin musibete uğrayan başka bir mü'min kardeşi için "Allah onun derecesini yükseltmeyi ve ona ikramda bulunmayı dilemiş, bu yüzden de Allah ona böyle bir muamelede bulunmuş" demesi ve kardeşi için sonuna kadar müsamahakâr davranması gerekir. Kendisi bir musibete uğradığında ise böyle söylemeyip tam tersine "benim bir günahım, yanlışım var ki rabbim beni temizlemeyi diledi" demesi ve nefsine taviz vermemesi gerekir; yani mü'min, kendisi için "Allah benim derecemi yükseltmeyi dilemiş" dememeli, bunun yerine "Allah hatamı, kusurumu affetmeyi dilemiş" demelidir. Bu yüzden bir mü'minin, kardeşi için "bu günahkârdır, yanlış yapmış ve Allah onu affetmeyi dilemiş" demesi doğru değildir, tam tersine "Allah onun derecesini yükseltmeyi dilemiş" deyip kardeşine hüsn-ü zanla bakmalıdır.

Aynı şey namaz için de geçerlidir. Biri namaz kılmadığında ona "Allah seni huzura kabul etmiyor" demek doğru değildir; ama insanın kendisi için "acaba nerede yanlış yapıyorum, nerede eksik yapıyorum, hangi çukura düşmüşüm ki rabbimin huzuruna çıkamıyorum. Yoksa ben huzura layık değil miyim" demesi gerekir. Kendisi haricinde hiç kimse için bu cümleyi kullanamaz, kullanmamalıdır.

NİSA SURESİ 59. AYET'TE GEÇEN ULU'L EMRİ NASIL ANLAMALIYIZ?

Evet, Allah bu ayette **"Allah'a, resulüne ve sizden olan ulu'l emr'e (emir sahibine) itaat edin"** buyurmuştur. Âlimlerimiz ulu'l emrin; yani emir sahibinin memleketin veya bir şehrin yöneticisi, sultanı olduğunu söylemişlerdir. Hâlbuki ismi, unvanı her ne olursa olsun Allah'ın emriyle emretmeyen birine uymak, itaat etmek doğru değildir; çünkü ona uyulduğu takdirde bu defa Allah'ın emrine itaat edilmemiş olunur ki bu da küfürdür. O hâlde Allah'ın bu ayetteki muradı başka bir şeydir.

Allah neyi emretmişse resulü de onu emreder; yani resul sadece Allah'ın emrettiğini emreder, dolayısıyla Allah'ın resulüne itaat etmek Allah'a itaattir. Aynı şekilde ulu'l emr de böyledir. Ulu'l emr olanlar bir emri kendiliğinden vermez sadece Allah'ın ve resulünün emrettiğini emreder. Aynı zamanda "emir sahibi" dedi Allah. Bu yüzden ulu'l emr sadece emreden değil, bir de emri almış olandır. Ulu'l emr'in, emri Allah'tan ve resulünden almış olması gerekir ki emredebilsin. Yoksa durup dururken "durun ben size emredeyim" diye bir şey olmaz!

Allah'tan, resulünden emri almış, emir sahibi olanlar; peygamber varisi olan Mürşid-i kâmillerdir. Allah, akıl vermiştir ve herkesin, aklını kullanması gerekir. Eğer Mürşid-i kâmil emri Allah'tan almamışsa zaten ona Mürşid-i kâmil denmez. Böyleleri kendi kendine vazife çıkarmıştır. Nefsi terbiye olmadığı, rabbini tanımadığı hâlde insanlara Allah'ı anlatmaya çalışıyordur. Nasıl ki yarım doktor insanı candan ediyorsa yarım âlim, yarım mürşid de insanı imandan eder. Bu yüzden böylelerinden sakınmak gerekir.

Mürşid-i kâmil sadece Allah'ın emriyle emredendir, resulünün emriyle emredip onun yürüdüğü sırat-el mustakim yolunda yürüyen ve asr-ı saadeti bulunduğu zamana taşıyandır, yoksa hikâye anlatan değildir!

MELAMİLİK HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİZ NELERDİR?

Bütün tarikatlar gönül yolculuğu yaptıran yollardır ve her tarikata göre o fıtrata sahip olan insanlar vardır. Kim nerde nefsini tezkiye edebiliyor, temizleyebiliyorsa o yoldan yürümelidir. Melamilik de bu yollardan bir tanesidir ki aslında yolların hepsi aynıdır. Hepsinin gayesi; nefsi tezkiye etmek, temizlemektir; ama her biri nefsi farklı temizler. Biri nefse çokça ibadet ettirip zikir yaptırarak tezkiye eder, başkası muhabbet vererek temizler, bir diğeri de haşyet vererek nefsi temizler; yani hepsi aynıdır, sadece metotları farklıdır.

Melamilik yolu nefse ağır gelen bir yoldur; çünkü bu yolda kendini levmetmek, nefsi aşağılamak vardır, hem de sadece zahiri konuda değil manevi konuda da aşağılamak vardır.

Mesela; Melamiler'den mübarek bir zat Ramazan ayının son günlerinde bir yere ziyarete gider. Oranın halkı bir Allah dostunun beldelerine geleceğini duyunca onu yolda karşılamak için yollara dökülür. Bu zat da bineğin üzerinde gelirken hâlkın kendisini karşılamak için geldiğini görünce "demek ki bu halk bana teveccüh ediyor, öyleyse nefsimi aşağı indirmem lazım" der. O esnada yanındaki yiyeceği çıkarıp yemeye başlar. Oradakiler de bunu görünce "biz kendisine şeyh diyorduk; ama adam Ramazan ayında herkesin içinde orucunu yiyor" derler ve oradan ayrılırlar. O da zaten halkın böyle söylemesi için bunu yapmıştır, bu da onun takdiridir.

Evet, Melamilik zor bir yoldur; ama büyük yoldur. O yolda yürüyenlere, yürüyebilenlere selam olsun! Bu yolun gereğini yerine getirmeyip "işte, biz de bu yoldanız" diyenlere değil bu yolda yürüyenlere, nefsini tezkiye etmek, Allah'a kurban etmek için hiç kimseye taviz vermeden "Allah ne der" diyerek insanların ne dediğini önemsemeyenlere, Allah'ın söylediğini her şeyin önüne ve üzerine koyanlara selam olsun.

Nefsi tezkiye etme konusunda yollar arasında ayrım yapmak doğru değildir. Allah ayet-i kerimede **"(Kıyamet günü) ancak nefsini tezkiye etmiş olarak gelenler kurtuluşa erer"**[40] buyurmuştur. O hâlde mesele; nefsi tezkiye edip temizlemek, Allah'ın huzuruna layık hâle getirmek, onu itminana erdirmektir. Bununla beraber nefsi, Allah'tan razı etmek ve onu Allah'ın razı olduğu nefis hâline getirmektir.

KİŞİ BÜYÜK GÜNAHLARI İŞLEMİŞSE BİLE ALLAH'A DOST OLABİLİR Mİ?

Bu soruyu sahabenin üzerinden anlamamız gerekir. Sahabelerin büyükleri arasında daha önce en kötü hâlde müşrik olan ve her türlü zulmü yapanlar vardır; ama Resulullah (s.a.v.) Efendimiz onlar iman ettiklerinde *"sahabem gökteki yıldızlar gibidir, hangisine tabi olursanız hidayete erersiniz"*[41] buyurmuştur. Evet, en büyük günahları işlemişler; ama sonra Allah'ın hidayet nurunu, muhabbetini gökteki yıldızlar gibi saçan kullar olmuşlardır.

Bu yüzden en büyük günahlar, en büyük zulümler işlenmiş olsa da herkes için Allah'a dost olma imkânı vardır. Hatta Hz. Ömer (r.a.) kendi kızını diri diri gömmüştür. Eğer Hz. Ömer (r.a.) en yüksek makamdaki bir kul olduysa o hâlde herkes olabilir. Buna böyle bakmak gerekir.

Kulun günahı her ne olursa olsun, tövbe, istiğfar edip Allah'a dönünce Allah onu mağfiret eder. Allah bütün günahları affedeceğini, mağfiret edeceğini[42] buyurduysa söz bitmiştir. Buna iman etmemiz lazım.

[40] Şems /9
[41] Beyhaki, El Medhâl, S.162-3, No:152
[42] Nisâ /48, 116

Evet, Allah bizi affediyor; ama bazen biz kendimizi affetmiyoruz ya da "benim günahım çok büyüktür" deyip günahımızı Allah'a şirk koşuyoruz. Hiç kimsenin günahı Allah'ın rahmetinden, affından, mağfiretinden büyük değildir! Böyle düşünmek şirktir.

Bu nedenle Allah "günahlarınızı affederim" dediyse biz de "ya rabbi! Samimiyetle, ihlasla sana döndüm, tövbe ettim" dediysek bilelim ki Allah günahımızı affetmiştir. Bizim de bunu anlamamız gerekir. Yoksa "acaba Allah benim günahımı affeder mi" dersek günahımızı Allah'a, Allah'ın rahmetine, mağfiretine, affına şirk koşmuş oluruz ki mü'minler olarak şeytanın bu tuzağına düşmemeliyiz.

BİRİ BANA GÜVEN VERMEK İÇİN "ALLAH'A SÖZ VERİYORUM, ALLAH ŞAHİDİMDİR" DEDİ; AMA SÖZÜNDE DURMADI VE BANA HAKARET EDİP KALBİMİ KIRDI. BEN DE KENDİSİNE BEDDUA ETTİM. ACABA HATA MI YAPTIM?

Kardeşimizin bahsettiği kişi, Allah'ın ismini kullanıp kardeşimizi yanıltmıştır! Allah'ı şahit tutmak büyük bir yemindir. Şayet Allah şahit olduysa o hâlde gerekeni yapar. Bu da çok tehlikeli bir durumdur.

Beddua etmek ya da etmemek bazen insanın elinde olmaz. Birinin gönlü kırılınca isterse diliyle hiçbir şey söylemesin yine de gönlündeki beddua reddolmaz ve Allah'a ulaşır. Bu onun elindeki bir şey değildir; çünkü zulme, haksızlığa uğramıştır. Hele bir de Allah şahit tutularak bir söz verilmiş ve neticesinde kişi kandırılmışsa bunun cezası ağır olur. Zulme uğrayan kul kendisine zulmedeni affetse bile o zulmeden kişi Allah'ın gazabını o anda hak etmiş olur. Ne zaman karşılık göreceğini ise Allah bilir; ama mutlaka Allah onun karşılığını verir.

Affetmek elbette ki en güzelidir; ama dediğim gibi her şey insanın elinde değildir. Bazen insanın gönlü de elinde olmadan kırılır. Kırılmamak çok ağır bir şeydir! Her ne kadar kırmamak çok önemli olsa da karşımızdaki gazaba uğramasın diye kırılmamak da çok önemlidir. Birilerine kırılmamak için de Allah'ın onlar üzerinde bir muradı olduğuna iman etmemiz lazım.

Farkında olmadan bize yanlış yapıp kalbimizi kıranları affetmemiz ve o yanlışlarını silmemiz kolaydır; ama bile bile bize yapılan yanlışlar için kırılmamak çok zor bir şeydir; çünkü bu bize yapılmış bir haksızlıktır, bir hakarettir.

Allah ayet-i kerimede **"nerde olursanız olun, ister tek başınıza, ister başkalarıyla beraber olun, Allah'ın huzurunda olduğunuzu unutmayın"**[43] buyurmuştur. Biz de hep beraber Allah'ın huzurunda olmaya, onun rızasını, dostluğunu, cemalini, yakınlığını, muhabbetini, sevgisini kazanmaya çalışacağız inşallah. Biz bunun için gayret sarf ettiğimizde Allah mutlaka bize yardım eder. Biz Allah için bir yapınca o bize en az on verir, yüz verir, yedi yüz verir; çünkü Allah bizi zaten kendisine dost olalım, halife olalım, yakın olalım, ayna olalım diye yaratmıştır. Hâl böyleyken biz Allah'tan bunu istediğimizde Allah onu bize vermez mi!

Evet, kırılmamak, mutsuz olmamak için hayatı Allah ile beraber yaşamamız gerekir. Dünya da ahiret de Allah ile beraber olunca güzeldir. Onsuz güzellik yoktur, onsuz hayatın bir anlamı, bir manası yoktur. Her şeye anlam veren, kıymet veren, değer veren, Allah'ın kendisidir. Bu yüzden kul, Allah ile olunca kendisi de anlam, kıymet kazanmış, kulluğun, hayatın, dünyanın bir anlamı olmuş olur.

Allah bizi hem dünyada hem de ahirette kendisiyle beraber olanlardan eylesin inşallah.

[43] Sebe /46

16.BÖLÜM

VEFAT EDEN EŞİMİN AHİRETTEKİ HÂLİ İÇİN NE YAPABİLİRİM?

Allah, kardeşimize ve ailesine sabırlar versin inşallah. İnsanın, eşinin vefat etmesine şahit olması çok zor bir durumdur; ama her ne olursa olsun Allah'ın takdirine mutlaka boyun bükmek gerekir.

Bilmemiz lazım ki Allah nasıl takdir etmişse hükmünü de öyle verir ve hiç kimse için bu hükmünü bozmaz. Allah herkese bir ecel vakti takdir etmiştir, o an geldiğinde onu (bu vakti) ne ileri ne de geri alır.[1] Evet, Allah herkes için bir ecel vakti takdir etmiştir. Bu durumda yakın birinin vefatına şahit olunduğunda yapılması gereken şey; sabretmek, dünya hayatının geçici olduğunu bilmek ve bunu unutmamaktır. Sonra Allah bizi ahirette mutlaka buluşturur, görüştürür, bir araya getirir.

Bir kul iman ile ahirete gitmişse mutlaka kurtuluşa, saadete erer. Önemli olan iman ile gitmiş olmasıdır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz buyurur; *"bir kul vefat ettiğinde mü'minlerden, Müslümanlardan, onu tanıyanlardan, komşularından iki kişi ondan razı olursa ya da genel olarak ona karşı bir rıza hâli varsa Allah buyurur ki; aslında bu kul bu hâle sahip olmasa da kullarım onun hakkında böyle bir zan besledikleri için ben de kullarımın zannını kabul ettim (onu iyilerden yazın)."* Kulları o vefat eden kişiyi iyi olarak görüp tanıdığı, anladığı için Allah da onu öyle kabul eder ve iyilerden sayar. Bu nedenle doğru tanınmak, güzel tanınmak çok önemli bir meseledir; çünkü çevremizdekiler bizden razıysa, davacı değilse bizim için "güzel insandı, iyi insandı" diyorlarsa Allah da bizi iyilerden kabul eder.

İbadet ile amel, kul ile Allah arasındaki bir durumdur. Devamlı olarak "ameller, ibadetler amaç değil araçtır, amaç imandır" diyoruz. Biri iman ediyor, Allah'ı seviyor, Allah'ın

[1] Nahl /61

hesabını yapıyorsa ona mü'min denilir ve o kişi vefat ettiğinde de onun hakkında hüsn-ü zanda bulunulup hayır dua edilmesi gerekir.

İnsanın eşinin ahiretteki hesabını merak etmesi doğru ve güzel bir durumdur, olması gereken de budur. Zaten biri vefat ettiğinde "acaba Allah'ın huzuruna nasıl bir hâl ile gitti, acaba Allah ona nasıl bir muamelede bulundu" diye düşünmemiz lazım. Yoksa sadece ağlayıp feryat etmek doğru bir hâl değil, mü'mine yakışan bir tavır değildir.

Kardeşimizin, eşinin vefatına hüsn-ü zanla bakması gerekir. Her ne kadar haklı olarak gönlü bu şekilde meşgul olsa da gönlünü bununla aşırı derecede meşgul etmesi doğru değildir. Bu konuda kendini kontrol edemeyebilir; ama kuluna Allah'tan daha yakın hiç kimsenin olmadığını da bilmelidir.

Hiç kimse Allah'ın, kulunu sevdiği gibi kulu sevemez, hiç kimse Allah'ın, kuluna rahmet ettiği, merhamet ettiği gibi kula merhamet edemez. Bu yüzden rabbimize güvenmemiz, vefat eden yakınımızı rabbimizin rahmetine havale edip ısmarlamamız gerekir.

Herkesin bildiği gibi biri öldüğünde onun hakkında "Allah rahmet etti, işi Allah'ın rahmetine kaldı" deriz. Allah rahman ve rahimdir. Rahmetini, rahman ve rahim oluşunu mutlaka kuluna gösterir. Yeter ki kul mü'min olsun, imanlı olsun. Kardeşimizin de gönlü bu açıdan rahat olsun inşallah.

VEFAT EDEN EŞİM İÇİN TESBİH ÇEKİP YASİN OKUYORUM, BİR DE EL ĞAFUR ZİKRİNİ ÇEKİP RUHUNA HEDİYE EDİYORUM, SEVABI ULAŞIR MI?

Elbette ki vefat eden biri için dua edildiğinde bu dua ona ulaşır. Kişi ona hangi sevabı gönderirse göndersin bu o kişiye

yetişir. Manasından dolayı El Ğafur ismini tesbih edip çekmek gayet güzeldir, doğrudur. Kardeşimiz böyle yapmaya devam etsin. Bununla beraber bu hâlimiz ölen kişinin mü'minliğine, onun doğru ve güzel yaptığına dair bizim şahitliğimizdir. Biz onun için zikir çekip dua ederken aslında "onun mü'min ve Müslüman olduğuna şahidiz ya rabbi" demiş oluruz. Bununla beraber "vefat eden yakınımız için senin rahmetini, mağfiretini diliyoruz ya rabbi" demiş oluruz ki bu da gayet güzeldir.

EŞİM; BİZİM VE KOMŞULARIMIZIN RÜYASINA GİRİP 'BEN ÖLMEDİM' DİYOR, BUNUN HİKMETİ NEDİR?

Bu rüyayı kim görürse görsün nefsani bir rüyadır. Kardeşimiz genç yaşta vefat ettiği için yakınlarının onun ölümünü bir türlü kabullenemediklerinden dolayı bu durum yakınlarının nefislerine aksetmiştir. Yoksa böyle bir şey doğru değildir, vefat eden biri böyle bir şey söylemez. Kardeşlerimizin gördükleri bu rüya nefsani ve geçersiz bir rüyadır. Bu tür rüyaları unutmaları gerekir.

HUŞU İÇİNDE KILINMAYAN NAMAZLAR KABUL OLUR MU VE ŞAŞIRDIĞIMIZ NAMAZLARDA TEKRAR NİYET ETMEMİZ GEREKİR Mİ?

Bir kul, Allah'ın huzuruna çıkmaya niyet ettiğinde Allah onu huzuruna kabul etmez mi! Ameller niyetlere göredir. Namaz kıldığımızda Allah'ın huzuruna çıkma niyetiyle namaza dururuz. Şeytan bize vesvese verip bizi huzurdan ayırmaya, başka şeylerle meşgul etmeye çalışabilir. Bu durumda bize düşen; sürekli Allah'ın huzurunda durmaya çalışıp "ben, beni yaratan rabbimin huzurundayım" demek ve bunu kendimize sürekli hatırlatıp Allah'ın huzurunda durmaya çalışmaktır.

Birinin namaz kılarken şaşırdığında yeniden niyet etmesi gerekmez, namazına devam etmelidir. Şayet namaz sırasında kaç rekât kıldığını bilmiyor "üç mü yoksa dört rekât mı kıldım" diye tereddüt ediyorsa ve bu hâl kendisinde sürekli olan bir hâl ise bu durumda üç rekât kıldığını kabul edip namazını dört rekâta tamamlamalıdır; fakat namazda kaç rekât kıldığını şaşırması kendisine ayda yılda bir oluyorsa o zaman da dört rekât kıldığını kabul edip namazını bitirmelidir. Yeter ki gönlü rahat olsun.

Unutmamamız lazım ki bir kulun, Allah'ın huzuruna çıktığında zahiri şeylerle meşgul olması doğru değildir. Allah bizi de, niyetimizi de, hâlimizi de, yaşadıklarımızı da bilir ve bize rahmetiyle muamele eder. Bize düşen de; namaz esnasında sürekli Allah'ın huzurunda olduğumuzu bilip "ben, beni yaratan rabbimin huzurundayım" diyerek huzurdayken olmamız gereken hâli yaşamaya çalışmaktır.

Ayrıca namaz esnasında Allah'ın isimlerini tefekkür etmemiz, Allah'ın rahmetini, mağfiretini, affını, muhabbetini, sevgisini ve bizi nasıl sevdiğini hatırlamaya çalışmamız gerekir. Böyle yaparsak şeytan bizden uzaklaşır; çünkü gönül miraca çıktığında şeytan oraya çıkamayacağı için verdiği vesveseden de kurtulmuş oluruz.

Kardeşimiz namaz kılmaya devam etsin. Bu hâl kendisinde yavaş yavaş açılır, inşallah. Allah yardımcısı olsun.

KUL OLMAYA ÇOK GEÇ KARAR VERDİM. ŞİMDİ ALLAH'A KUL OLMAYI VE BU ÇABAMDA DUALARINIZI İSTİYORUM.

Allah, kardeşimize yardımcı olsun inşallah. Önemli olan bir yola girip yürümeye başlamaktır. Allah yolunda yürürken ölürsek rabbimiz bizi huzuruna aldığında konuşma hakkımız olur ve "ya rabbi! Sana geliyordum, yolundaydım. Daha önce kendimi,

yolumu kaybetmiştim; ama kendimi bulunca yoluna girip sana geliyordum" diyebiliriz. Böyle söyleyen bir kulun Allah'ın huzurunda konuşma hâli olabilir. Zaten Allah da onu öyle kabul eder; ama biri ters tarafa giderken vefat ederse o zaman bu çok vahim bir durum olur ve onun huzuruna çıkıp hâlini arz etmeye yüzü olmaz.

Kardeşimizin verdiği karardan dolayı hamd etmesi, şükretmesi gerekir. Elbette ki hayat bir imtihandır, bu yüzden sıkıntılar da yaşanır; ama her ne olursa olsun bilelim ki Allah'ın huzurundayız, Allah bizi biliyor, bizi görüyor, onun gücü her şeye yeter ve Allah, kulunu sevendir, kulundan yana olan, kazanması için kuluna muamele edendir. Bu yüzden kardeşimizin gönül itibariyle rahat olması, elbette ki çabasını, gayretini, mücadelesini de vermesi gerekir. Allah onu da hepimizi de selamete çıkarsın inşallah.

SAÇ BOYAMAK GÜNAH MIDIR?

Saç boyamak günah değildir. Bazen böyle sorular gelince önce cevabını veriyoruz. Ardından da Allah'ın bizi yaratmasındaki gayesini, muradını anlatıyoruz. Allah ayet-i kerimede **"Allah mü'minlerden cennet karşılığında mallarını ve canlarını satın almıştır"**[2] buyurur. Dolayısıyla cenneti alabilmek için malımızı, canımızı vermemiz gerekir. Allah'a kul olmak, cenneti kazanmak öyle saç boyayıp boyamamakla olacak iş değildir. Bu nedenle "biri saçını boyayınca günahkâr olur, biri de boyamadığı için temiz insan olur" demek doğru değildir, böyle bir şey yoktur. Eğer saç boyamak elbise gibi bir süs ise o zaman neden saç boyalamak günah olsun! Hatta Resulullah (s.a.v.) Efendimiz hem kadınlara

[2] Tevbe /111

hem de erkeklere saç boyamayı, kına yapmayı tavsiye etmiştir, dolayısıyla saç boyamak günah olmaz.

BORCUMUZU ÖDEMEMİZ GEREKEN GÜN GELDİĞİNDE; AMA PARAMIZ OLMADIĞINDA NASIL DAVRANMAMIZ GEREKİR?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"bir kul birine borç verdiğinde bir sadaka sevabı alır. Karşısındakine borç olarak her ne vermişse sanki onu Allah yolunda sadaka vermiş gibi sevap alır. Vadesi geldiğinde borçlu borcunu ödeyemezse o kul da borcunun süresini ertelerse bu defa ertelediği her bir gün için iki kat sevap alır"*[3] buyurmuştur. Yani borç veren kişi mü'min kardeşini sıkıntıdan kurtardığı için Allah ona ikram eder. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz böyle beyan etmişse o hâlde mü'minlerin bu şuurda olması gerekir.

Bazen olur ki karşımızdaki bu şuurda olmayabilir, bu yüzden borcumuz için sorun, sıkıntı çıkarabilir. Böyle bir hâlde borcumuzu ödeyemeyecek durumdaysak borcumuzun vadesi gelince ya da henüz gelmeden bir, iki gün önce borçlu olduğumuz kişiyi haberdar etmemiz ve durumumuzu ona izah edip özrümüzü beyan etmemiz gerekir. Öyle ki borçlu olduğumuz kişi de buna göre tedbirini alsın.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz başka bir hadisinde *"bir kul ödemek niyeti ile borçlanırsa o kişi ölmeden Allah mutlaka ona borcunu ödeme imkânı verir"*[4] buyurmuştur. Yeter ki niyetimiz ödemek olsun. Allah bu imkânı bize mutlaka tanır. Borcumuzu ödeyememek hayatımızdaki diğer imtihanlar gibi bir imtihandır. Allah bizi imtihana tabi tuttuğunda sabretmeyi de, boyun bükmeyi de bilmemiz lazım. Bununla birlikte borcumuzu ödemek için elimizden gelen çabayı göstermemiz ve duamızı yapmamız

[3] Et-Tergib Vet- Terhib, 11 /40
[4] Buhârî¸ Zekât¸ 18¸ İstikrâz¸ 2; İbn Mâce¸ Sadakât¸ 11

gerekir. Allah tüm borçlulara borcunu eda etmeyi nasip etsin inşallah.

CEHENNEMDEN ÇIKIŞ YOKSA KUL HAKKINA GİREN MÜSLÜMANLAR CEHENNEME GİRMEZ Mİ?

Biri kul hakkına girdiğinde ille de cehenneme mi gitmesi gerekir! Hiç kul hakkına girmeyen kimse var mıdır! Bir mü'min, bir mü'mine sertçe baksa bile ona hakkı geçer. Bu şekilde düşündüğümüzde birine hakkı geçmeyen hiç kimse yoktur.

Herkesin herkes üzerinde mutlaka bir hakkı vardır. Ana, babanın, evladı üzerinde, evladın da ana, baba üzerinde, komşuların, arkadaşların birbirleri üzerinde, insanların varlık üzerinde hakkı vardır ve hepsinin birbirine hakkı geçer. Hâl böyleyken kul hakkını alıp insanın ahireti için en önemli ölçüymüş gibi düşünmek ve "biri kul hakkı ile ölürse cehenneme gider" demek yanlıştır. Evet, kişi kul hakkının karşılığı olarak cezasını çeker ve Allah onun hesabını mutlaka görür; ama bilmemiz lazım ki bunun karşılığı cehenneme girmek değildir.

Peki, Allah kul hakkının hesabını nasıl görür?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"birinin bir başkasına hakkı geçmişse Allah onun sevabından alır, diğerine verir. Şayet sevabı yoksa hakkı olan kişinin günahını alır ve diğerine yükler"*[5] buyurmuştur. Bu, kul hakkının karşılıklarından biridir. Bunun bir de cezası vardır.

Kul hakkı denince sadece birinin bir başkasına herhangi bir şekilde zulmetmesi, haksızlık yapması veya başkasının malını yemesi gibi anlarız; ama hak sadece bu değildir. Hakkı doğru anlamak gerekir.

[5] Müslim, Birr 59; Tirmizî, Kıyâmet 2; Ahmed, II, 303, 324, 372

İsterseniz hakkı nasıl anlamamız gerektiğini kısaca izah edeyim.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabelere *"Allah'ın size mal olarak, nimet olarak verdiklerinin hakkını ödemeden ahirette benim yanıma gelmeyin"* buyurur. Bunu duyan sahabeler Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e *"nasıl ya Resulullah"* diye sorarlar. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de cevap olarak *"birinin inekleri, develeri olsa herhangi bir mü'min onu yük taşımak için emanet olarak istediğinde onu vermelidir. Sağdığı sütten hak sahiplerine, fakire, fukaraya mutlaka vermelidir. Eğer o fakirlerin imkânı yoksa onunla geçimini sağlasınlar diye ineklerini onlara emanet olarak vermelidir. Eğer böyle yapmazsanız sakın sizi ahirette o haklarla beraber görmeyeyim"* buyurur.

İşte, hak bir de bu şekilde vardır. Birinin yardıma ihtiyacı olduğunda ona yardım etme imkânımız varken yardım ediyor, birinin öğrenmeye ihtiyacı olduğunda öğretiyorsak ona hakkını vermiş oluruz; ama imkânımız olduğu hâlde yardıma ihtiyacı olanlara yardım etmiyorsak bu durumda onların hakkı bize geçer; yani işin bir de bu tarafı vardır.

Zaten insanlar birbirinin hakkını gözetirse kardeş olur, bir ve beraber olur, birbirini sever. Ahirette de birbirlerine dua eder, teşekkür ederler. Bilmemiz lazım ki cehennemden çıkış yoktur.[6] Biri cehenneme gitmişse Allah'a şirk koştuğu içindir, yoksa kul hakkına giren biri ille de cehenneme gidecek diye bir şey yoktur.

Allah bizi gerçek manada kardeş eylesin inşallah.

[6] Bakara /39

TASAVVUF HAKKINDA BİLGİ VERMENİZ MÜMKÜN MÜDÜR, TASAVVUFUN KÖKLERİ NEREYE DAYANMAKTADIR?

Tasavvufun kökü; Kur'an'dır, sünnettir, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ve sahabenin yaşadığı hayattır, sırat-el mustakimdir.

İslam'ı sadece zahiri olarak öğrenmek yeterli değildir. Bir de manevi olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in gönül hâline sahip olmak gerekir. Bunun için de bir Mürşid-i kâmile tabi olup vuslat yolcuğuna girilmesi, çaba ve gayret sarf edip nefsin tezkiye edilmesi gerekir. İşte, tasavvuf Allah'a yaklaşma, vasıl olma yoludur. Bütün sahabeler bu yolculuğu Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'le birlikte yapmıştır.

Ümmet olarak en çok mahrum olduğumuz şey; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in Allah'a olan âşıklık hâlidir, aşk hâlidir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in Allah'a olan âşıklığını unutmuşuz, hatta bilmiyoruz.

Evet, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz namaz kılar, oruç tutardı, rahmet ve merhamet sahibiydi, hoşgörülüydü, affediciydi. Allahın isimleri onun üzerinde güzel ahlak olarak kâmil manada tecelli etmişti. Bunun yanında Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bir de Allah'a âşıklık hâli, vecd ve muhabbet hâli, Allah ile beraber olma hâli vardı. İşte, tasavvuf yolu Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bu âşıklık hâlini kazanmamız içindir.

İsterseniz Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in âşıklık hâlini bir örnekle izah edeyim.

Hz. Ayşe (r.a.) annemiz anlatır. *"Bir gece vakti Resulullah'ın yatakta olmadığını gördüm. Merak edip kalktım, sonra baktım ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bir köşede durmuş vaziyettedir. Yanına yaklaşıp 'ya Resulullah! Ne yapıyorsun' diye sordum. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz başını kaldırıp bana 'sen kimsin' diye sordu. Ben de 'ya Resulullah! Ben Ayşe'yim' dedim. Resulullah*

(s.a.v.) Efendimiz 'Ayşe kimdir' diye sordu. Ben de 'ya resulullah ben hanımın Ayşe'yim' dedim. Sonra Resulullah (s.a.v.) Efendimiz yavaş yavaş kendine geldi."[7]

Hz. Ayşe (r.a.) annemiz, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e kendini tanıtıyor; ama Resulullah (s.a.v.) Efendimiz hanımını tanıyamayıp "Ayşe kimdir" diye soruyor! Bu nasıl bir aşk, nasıl bir vecd, Allah'ın huzurunda nasıl bir duruştur, nasıl da eşini tanıyamayacak kadar kendinden geçiştir.

İşte, tasavvuf; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bu gönül hâlinden nasiplenmek, bu aşkı, muhabbeti kazanıp âşık olmak, gerçek ve kâmil manada mü'min olup taklitten kurtulmak içindir. Dolayısıyla tasavvufun özü ve temeli Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in gönlüne dayanır.

TEYZEM UYANIK HÂLDEYKEN AZRAİL'İN YANINA GELDİĞİNİ VE YAVAŞ YAVAŞ RUHUNU ALDIĞINI HİSSETMİŞ, O SIRADA ANNESİ DE "NEDEN BU KADAR GIYBET YAPTIK" DEMİŞ. TEYZEMİN YAŞADIĞI BU HÂL NASIL AÇIKLANABİLİR?

Bu, uyku ile uyanıklık arasındaki "yakaza" hâlidir. Kardeşimiz o an kendini uyanık zannedebilir; ama o sırada beyninin bir bölümü uyurken diğer bir bölümü de uyanıktır. Yakaza hâlinde olan biri, birine seslense de kimse onu duyamaz; çünkü o esnada o kişi manevi bir âlemdedir.

Unutmamamız lazım ki Azrail hata yapmaz. Birinin vakti gelmişse ve onun ruhunu alması gerekiyorsa onu alır, bir daha da geri vermez. Bununla ilgili olarak Allah ayet-i kerimede **"o ölüm meleklerimiz (elçilerimiz) hata işlemezler. Kimin zamanı gelmişse ruhunu alır (zamanı gelmeyenin de ruhunu almazlar)"**[8]

[7] Tecelli-i İlahiyenin Mazhariyeti- Zuhuratı İzhari-I- Vakf-I Güneş /1. Cilt
[8] En'âm /61

buyurmuştur. Bu yüzden kardeşimizin gördüğü şeyler sadece bir rüyadan ibarettir.

Allah, kardeşimize böyle bir şeyi göstermişse o hâlde kardeşimiz kendini korusun, muhafaza etsin diyedir; çünkü gıybet yapmak şirktir. Birini küçümsemek ya da gıybetini edip çekiştirmek ölmüş kardeşinin etini yemektir,[9] Allah da bunu haram kılmıştır. Hâl böyleyken hiç kimse buna bahane üretip "ben söylerken doğru söylüyorum" diyemez, derse küfre girer. Yani Allah "sen dedikodu yaparken ölmüş kardeşinin etini yiyorsun" buyuracak, o da "yok, ben doğru söylüyorum, güzel yapıyorum" diyecek, hiç bundan daha büyük bir saygısızlık olur mu! Bu, sadece gıybet yapanlar için geçerli değildir. Aynı zamanda gıybeti dinleyenler için de geçerlidir. Onlar da gıybeti dinlerken gıybet yapanlarla aynı duruma düşer ve kardeşlerinin etini yemiş olurlar; çünkü gıybeti yapılan kardeşlerini savunmaları gerekirken kardeşlerini savunmamışlardır.

Devamlı söylüyoruz; gıyabında kardeşinin namusunu, şerefini savunmak bir mü'minin sorumluluğudur. Bu yüzden biri başka birini eleştirip kötülediğinde, yerdiğinde mü'minlere düşen; eleştirilen kardeşini savunmaktır. Bu, mü'minlerin birbiri üzerindeki hakkıdır. Şayet biri böyle bir durum karşısında kardeşini savunmaz, bunun yerine eleştiren, çekiştiren kişiyi dinlerse, üstüne bir de onu tasdik ederse aynı şekilde o da kardeşinin etinden yemiş olur.

Rüyayı gören kardeşimizin şayet böyle bir hâli varsa tövbe ve istiğfar etmesi, aynı zamanda bu rüyayı bir müjde olarak anlaması gerekir; çünkü Allah onu sevdiği için "kulum, bak burada bir yanlışın var, böyle yapma, bu hâlini bırak" demiştir. Bu, aynı zamanda rüyayı görürken kardeşimizin aklında olan kişi için de

[9] Hucurât /12

geçerlidir. O kişi de böyle bir hâli varsa tövbe ve istiğfar edip bu hâlinden kurtulmalıdır.

SEVİLENİN SEVENLE İLGİLENMEMESİNDE ALLAH'IN MURADI NEDİR?

Bu durumun iki türlü anlaşılması gerekir. Allah ayet-i kerimede **"Allah'ı unutup Allah'ın da kendilerine kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın (onlar Allah'ı unuttukları için Allah da onlara unutulmuş muamelesi yapar)"**[10] buyurmuştur.

Güzelin nazı güzelliği kadardır. Söz konusu Allah olunca elbette ki nazı en büyük olacaktır. Bilmemiz lazım ki Allah, kuluna unutulmuş muamelesi yapmaz, aksine kulu daha fazla kazansın, daha güzel olsun, aşkı, muhabbeti artsın, aşkını, muhabbetini ispatlasın, hangi durumla karşılaşırsa karşılaşsın her koşulda "ya rabbi! Ben seni seviyorum, seni istiyorum" desin diye ona özel olarak muamelede bulunur. Kulun hâli devam ettikçe, çoğaldıkça, biriktikçe Allah onu öyle bir yerde sorar ve sevgisini, yakınlığını ona öyle bir gösterir ki kul bile buna şaşırır. İşte, Allah'ın, kuluna bu şekilde muamele etmesi kulun daha güzele layık olması, kazanması ve onu hak etmesi içindir.

SEFERİ İKEN NAMAZ NASIL KILINIR?

Seferi namazında asli olan iki rekâtı kılıp namazı kısaltırız. Sayısı iki rekâttan fazla kılınan namazlar aslında kılınan iki rekâtın kemâlâtı içindir, kıldığımız iki rekât namazımız kâmil olsun diyedir. Seferi namazda ise namazı asli durumuna indirip namazımızı iki rekât olarak kılarız.

[10] Haşr /19

BAZILARI KUR'AN'I AKILLARIYLA, KELİME MANASIYLA VE DİĞER AYETLERLE ANLADIKLARINI İDDİA EDİP HÜKÜMLER ÇIKARTIYORLAR VE KELİMELERE KENDİ BEĞENDİKLERİ MANALARI YÜKLÜYORLAR. BÖYLE YAPMALARI DOĞRU MUDUR, BİR DE KUR'AN NASIL OKUNUR VE NASIL ANLAŞILIR?

Ayetleri sadece bir parçasıyla tefekkür edip anlamak yetmez; çünkü bir ayeti kendi aklımızla sadece o ayetin içindeki kelimelerle düşünmek bütünden bir parçayı alıp parçayı bütünün yerine koymak olur.

Peki, Kur'an nasıl okunur ve nasıl anlaşılır?

Kur'an Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ile okunur ve onun üzerinden anlaşılır. Hayat kitabımızı sadece kelimelerle ve bir bilgiyle anlamaya kalkışmak yanlıştır. Böyle yapmak bu dinin peygamberini devre dışı bırakmaktır.

Bu yüzden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e bakmamız lazım. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ayetleri nasıl anlamış, nasıl yaşamış, üzerinde nasıl göstemişse ayetin manası odur; yani canlı Kur'an'a bakmadan, danışmadan ayetler gerektiği gibi anlaşılmaz, aksine eksik anlaşılır.

Fatiha'yı okurken **ihdinas sırâtel mustakîm:**[11] "Bizi sırat-el mustakime hidayet et" deriz. Her namaz kılışımızda Fatiha'da bu ayeti okuyorsak o hâlde Allah'ın bizden anlamamızı istediği bir şey var demektir. Allah, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için **"sen sırat-el mustakim üzeresin"**[12] demiş, başka bir ayet-i kerimede de **"şüphesiz rabbim sırat-el mustakim üzeredir"**[13] buyurmuştur. Bu durumda **ihdinas sırâtel mustakîm** derken bu ayetleri birden anlamak gerekir.

[11] Fatiha /6
[12] Yâsin /4
[13] Hûd /56

Resululah (s.a.v.) Efendimiz sahabesiyle birlikte sırat-el mustakim üzereyse, sırat-el mustakimde yürümüşse o zaman rabbini bulmuş demektir; çünkü Allah az önce okuduğumuz ayette sırat-el mustakim üzere olduğunu beyan etmiştir.

Bu durumda sırat- el mustakimi anlamak istiyorsak bu yolda olup rabbimize doğru gitmemiz gerekir. Yoksa sadece kuru bir ilimle sırat-el mustakimi anlamaya kalkışmamız yeterli olmaz. Böyle yaparsak hiçbir zaman gerçek manada sırat-el mustakimi anlayamayız, sadece bir bilgi olarak öğrenmiş oluruz.

Sırat-el mustakimi de her şeyde olduğu gibi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in üzerinden anlamamız gerekir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabesiyle sırat-el mustakimde nasıl yürümüş; yani hayatı nasıl yaşamış, Allah'a nasıl iman etmiş, Allah'a, varlığa, hayata, insana bakışı nasıl olmuş, imtihanlar karşısında nasıl yapmış, insanlara nasıl muamele etmiş, bunların hepsinin cevabını Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'den öğrenmemiz ve kendi üzerimizde yaşamamız gerekir ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e iman etmiş, ona tabi olmuş, onun gibi yapmış ve sırat-el mustakimi anlamış olalım. Yoksa işi kendi kendimize, onsuz yapmaya, öğrenmeye, anlamaya çalışırsak sonra hiç farkında olmadan kendi kendimize bir din üretmiş oluruz. Böyle olunca da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in dini ortaya çıkmaz, aksine herkese göre bir din ortaya çıkar. Zaten şu anda da böyle olmamış mıdır!

Eğer ümmet kendi kendine ortaya çıkardığı dini değil de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in dinini yaşamaya çalışsaydı şu an Müslümanlar parça parça olur muydu? -Elbette ki olmazdı.

Genel olarak baktığımızda birileri "biz Müslümanız, ötekiler kâfirdir" diyor, diğerleri de "asıl biz Müslümanız, öbürleri kâfirdir" diyor ve birbirilerine düşman kesiliyorlar, birbirlerinin kanını döküyor, birbirlerini öldürüyorlar! O hâlde bir sorun vardır.

Her iki taraf da mü'min ve Müslüman olduğunu iddia ediyor, buna rağmen böyle bir sorun çıkarıyorlarsa o zaman iki taraf da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olmamış, onun yürüdüğü sırat-el mustakimi, yaşadığı dini kabul etmemiş, onun gibi iman etmemiş ve ona tabi olmamış demektir.

Âleme rahmet olmayanlar âleme zahmet olur. Allah'ın ayet-i kerimede beyan ettiği gibi; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz âlemlere rahmet olarak gönderildiği hâlde[14] böyle sorun çıkaranlar rahmet değil azap olmuş, âleme, insana zorluk olmuş, meşakkat olmuş, sıkıntı olmuşsa o hâlde nasıl Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olmuş olsunlar!

Evet, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olanlar âleme rahmet olur, kimseyi dışlamaz ve mü'minleri kardeş olarak görürler. Bizim de ölçüyü doğru tutmamız, hem hayatımızı yaşarken hem de ayetleri anlamaya çalışırken ölçümüz olan Resulullah (s.a.v.) Efendimiz gibi yapmaya, ayetleri onun anladığı gibi anlamaya çalışmamız gerekir. Öyle ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e uymuş ve ona tabi olmuş olalım.

GÜNAHLARI SEVABA ÇEVİREN TÖVBE NASIL YAPILIR VE BU TÖVBENİN ŞARTLARI VAR MIDIR?

Elbette ki bu tövbenin şartları vardır.

Allah'ın hem günahları affetmesi, hem mağfiret etmesi, hem de sevaba çevirmesi vardır. Affetmek farklı, mağfiret etmek farklıdır. Allah bir kulunu affedince kul o günahını amel defterinde görür; ama Allah onu affettiği için cezasını çekmez. Allah bir kulunu mağfiret edince ise kul o günahı hiç işlememiş gibi olur ve üzerinde o günahtan eser bile kalmaz, o günah onun amel

[14] Enbiyâ /107

defterinde de yazmaz. Günahların sevaba çevrilmesi ise bambaşka bir şeydir ve bunun şartları vardır.

Peki, bu şartlar nelerdir?

Bu şartlar; nasuhi bir tövbeyle tövbe edip, istiğfar edip, salih amel işlemektir; yani yaptığının tam tersini yapmaktır. Allah'ın, günahlarını sevaba çevirmesini isteyen bir kişi daha önce yaptığının tam tersini yapmaya çalışırsa Allah o kişinin güzel yapma gücü olsun diye günahlarını sevaba çevirir.

Sevap; güçtür, kuvvettir, elbisedir, nurdur. Kulun da güzel yapması için bu güce ihtiyacı vardır. Allah, güzel yapması için kendisine güç olsun diye kulunun günahını sevaba çevirir, böylece ona "haydi, kulum doğru olanı, güzel olanı yap" der ve o kuluna sevap gücünü, nurunu, kuvvetini verir.

Bunun şartı; güzel yapmayı tercih etmek ve "ya rabbi! Yaptığım yanlışlardan vazgeçiyorum, bundan sonra en güzel neyse öyle yapacağım" demektir. Örnek vermek gerekirse; biri ters tarafa gidip yanlış yaparken sonrasında yanlışından vazgeçip "ben tövbe ettim, artık namaza başlayacağım, orucumu tutacağım, Allah'ı zikredeceğim, güzel şeyler, iyilikler yapacağım" derse önceden başkalarına zarar verirken bu defa tam tersini yapmaya başlar. Böyle olunca da Allah onun günahlarını sevaba çevirir. Kul güzel yapmaya devam etsin diye de bu gücü, kuvveti ona verip ihsan eder, ikram eder. Dolayısıyla günahların sevaba dönmesinin şartı; kulun yaptığı yanlışlarının tam tersini yapmaya çalışmasıdır.

İKİ ÇOCUĞU DA ZİHİNSEL ENGELLİ OLDUĞU İÇİN PSİKOLOJİSİ BOZULMUŞ OLAN ARKADAŞIMA MANEVİ ANLAMDA NASIL DESTEK OLABİLİRİM?

Şayet Allah, kullarını dünyaya gönderirken sorumlulukları için anne, babaya teslim ediyorsa o zaman mutlaka Allah bunun karşılığını anne, babaya verir. Hele ki bir de teslim ettiği kullarının; yani çocukların zahiri olarak bir engeli, sorunu varsa bu durumda bunun karşılığını bir tek Allah takdir eder.

Anne, babalar zahiri olarak engeli olan çocuklarının zahmetini çekip onlara bakarken, onları büyütürken hiç kimse o anne, babanın ne kazanacağını, bunun karşılığında Allah'ın onlara nasıl bir ikramda bulunacağını bilemez, hayal bile edemez; çünkü o anne, baba dünyevi hayatlarından birçok şeyi evlatları için feda etmek zorunda kalmıştır. Bir anne, baba, çocukları için sıkıntı yaşarken, zahmet çekerken zaten ibadet hâlindedir. Engelli çocuğu olan anne, babalar ise Allah'ın kendileri için takdir ettiği nimetin büyüklüğünü düşünüp "rabbim, bana ikramda bulunmayı dilemiş" demelidir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz Kıyamet günüyle ilgili bir sahne anlatır.

"Kıyamet günü bir kulu huzura getirirler. O kulun dağ gibi günahları vardır, buna karşın sevap kefesinde pek az sevabı vardır, sonra o kulun sevap kefesine bir şeyler koyarlar ve birden sevap kefesi ağır gelir. Herkes 'acaba bu hangi ameldi ki sevap kefesinde bu kadar ağır geldi' diye merak eder. Bunun üzerine Allah 'bu, kulumun dünyadayken çektiği sıkıntılardır' buyurur. Bu sırada kıyamet yerindekiler 'keşke dünyadayken vücudumuzun etleri makaslarla kesilseydi de bugün biz de bu nimeti kazansaydık' derler."[15]

[15] Tirmizi, Zühd 59, 2402

Allah, ikisi de engelli olan kullarını kardeşimize emanet etmekle ona bu şekilde bir sıkıntı yaşama nimetini bahsetmişse o zaman bu şerefi taşımak, kıymetini, değerini bilmek gerekir.

Allah dilemediği sürece ağaçtan bir yaprak bile sallanmaz.[16] Allah dilemiş ki çocukları böyle olmuştur. Aynı şekilde Allah dilemeden hiçbir dişi gebe kalmaz.[17] Başımıza bizim elimizde olmayan, gücümüzün yetmediği bir sıkıntı gelirse bilelim ki bu sıkıntı Allah'ın takdiridir ve imtihandır. Bize düşen de; bu imtihanı kazanmaya çalışmaktır.

İnşallah kardeşimiz sabreder ve bunun karşılığını ebediyen kazanır. Her ne kadar çocuklarına bakarak dünya hayatından fedakârlık yapsa da ahiretini onlarla kazanıyordur. Allah kardeşimizin yardımcısı olsun inşallah.

BANA ZULMEDEN AKRABALARIMA HAKKIMI HELAL EDEMİYORUM. İÇİMDEN BİR SES "SARP YOKUŞU AŞAMADIN" DİYOR. BU DURUMDA NE YAPMAM GEREKİR?

Zulme uğrayınca affedebilmek gerçekten zor bir şeydir; ama dünyaya rabbimizin dostluğunu, rızasını, yakınlığını kazanmaya gelmişiz, hayatı böyle anlamamız lazım. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz, Hz. Ali (r.a.)'a *"ya Ali! Sen mukarrebundan daha mukarrebun olmak ister misin"* diye sorar. Hz. Ali (r.a.) Efendimiz *"evet, ya Resulullah"* deyince Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de *"öyleyse sana gelmeyene git, sana vermeyene ver, seni sevmeyeni sev ve sana zulmedeni affet (sana haksızlık edeni affet). Böyle yaparsan en mukarrebun olur, Allah'a en yakın olursun"*[18] buyurur.

[16] En'âm /59
[17] Fussilet /47, Fâtır /11
[18] Deylemi Firdeves, No: 8529, 5/392; İ. Suyuti

Bizim de Allah'a en yakın olmamız için bu tercihi yapıp "ya rabbi! Seni seviyorum, seni istiyorum, sana yakın olmak istiyorum. Sen benden böyle yapmamı istiyorsun ya, bunu böyle seviyorsun ya o zaman ben de senin sevdiğini seviyorum ve bana zulmedenleri affediyorum" dememiz gerekir. Böyle yapmak gerçekten çok zor bir şeydir; ama buna iman eder ve böyle yaparsak o zaman Allah'a yakın olur ve nefsimizi Allah'a kurban etmiş oluruz.

Nefsimiz affetmeyi kabul etmeyebilir; fakat nefsimizi Allah'a kurban etmeliyiz ki rabbimizin rızasını, dostluğunu, yakınlığını, mukarrebun olmayı kazanabilelim.

Unutmamamız lazım ki Allah dilemedikçe hiç kimse bize sıkıntı veremez, zulmedemez, haksızlık edemez. Başımıza gelen bu olaylar için "rabbim beni büyütmeyi dilemiş, beni onlarla büyütmüştür. Onlar bana böyle davranmasaydı belki manevi olarak bu kadar büyüyemez, güçlenemezdim" deyip yaşadığımız sıkıntılara karşı bu şekilde bakmamız lazım. Bize sıkıntı verenler bizim velinimetimizdir. Şayet biz de bize gelen sıkıntılara sabreder ve bize bu sıkıntıları verenleri Allah için affedersek bu hâlimiz Allah'a yakın olmamıza vesile olur.

İmtihan olmadan kazanmak mümkün değildir. Zaten imtihan sıkıntı demektir. Allah bizi sıkıntıyla, hastalıkla, belayla, musibetle, yoklukla, dedikoduyla, iftirayla, zulme uğramakla imtihana tabi tutar. İşte, bize düşen; Allah'ın sevdiği ve istediği gibi yapıp kazanmak, Allah'a olan sevgimizi ortaya koyup imanımızı ve kulluğumuzu ispatlamaktır.

Zaten kardeşimizin sorduğu sorudan bu marifete sahip olduğu, Allah ile bir derdi olduğu anlaşılıyor. İnşallah kardeşimiz bunu becerir ve kendisine yanlış yapanları affeder.

Her bir kardeşimiz sıkıntı yaşadığında böyle yapmaya çalışmalıdır ki kazanabilsin ve imtihanı başarıyla geçebilsin.

Allah bizi geçemeyeceğimiz imtihanlara tabi tutmasın inşallah.

ALLAH'IN BAZI AYETLERDE BUYURDUĞU "TEHDİT" KELİMESİNİ NASIL ANLAMALIYIZ?

Evet, Allah tehdit eder.

Peki, nasıl tehdit eder?

Allah'ın, Kur'an'ı indirip "şunu şöyle yapma, şayet yaparsan karşılığında rabbinin gazabına uğrar, rabbini, insanlığını kaybedersin" demesi kulu için bir tehdittir. Elbette ki mü'min bu tehditten korkar ve endişe eder. Biri Allah'ın tehdidinden, azametinden korkmuyor, endişe etmiyorsa imanında bir sorun vardır ve kesinlikle imanını kontrol etmelidir.

Allah, kulunu her ne ile tehdit etmişse o tehditten mutlaka korkmak ve yapılmamasını emrettiği şeyden sakınmak gerekir. Unutmayalım ki Allah'ın ihsanı da, ikramı da Allah'ın tehdidini alıp bu tehdidinden korkanlar içindir.

Rabbini kaybeden bir kulun hiç kazanabileceği bir şey var mıdır! Madem öyle o zaman bu tehdidi ciddiye almak gerekmez mi! Evet, Allah vahyinde her neyle tehdit etmişse o tehdidi ciddiye almak ve o yanlışa, hataya, günaha, şirke düşmemek için korkup titremek gerekir.

YURT DIŞINDA ÇALIŞIYORUM VE KİRADA OTURUYORUM. TÜRKİYE'DE İKİ TANE KİRADA OLAN, BİR TANE DE YAZIN KULLANDIĞIM TOPLAM ÜÇ EVİM VAR. BU EVLERDEN KAÇININ ZEKÂTINI VERMEM GEREKİR?

Kardeşimiz oturduğu evin kirasını, kiraya verdiği evlerden alıp vermelidir. Evlerden birini zaten kendisi kullandığı için

zekatını vermesine gerek yoktur. Diğer evlerin zekâtını da kendi kirasını düştükten sonra vermelidir.

TÖVBE ETTİĞİM HÂLDE SÖZÜMÜ TUTAMIYORUM, SIRF BU YÜZDEN NAMAZ DAHİ KILMIYORUM. BU DURUMDA NE YAPMAM GEREKİR?

Kulun böyle düşünmesi doğru değildir. Namaz kula bu yolda manevi bir güç, kuvvet verir. Biri bütün yanlışları yapsa sonra "nasıl olsa ben bu yanlışları yapıyorum, bu yüzden ibadet etmemin bir anlamı yoktur, ibadet etmem gereksizdir" ya da "bu hâlimle iyilik, güzellik yapmak bana bir fayda vermez" derse böyle düşünmesi yanlış olur. Bu, şeytanın verdiği bir vesvesedir.

İyilik ve güzellik adına her neyi yapabiliyorsak beraberinde ibadetimizi de yapmamız lazım ki çirkin olan hâllerimizden kurtulmamız için manevi gücümüz ve kuvvetimiz olsun, o güç ve kuvvetle yanlışlarımızdan kurtulabilme imkânımız olsun. Yoksa hâşâ "rabbim beni görmek istemez" demek doğru değildir. Günahımız her ne olursa olsun rabbimiz bizi huzuruna davet eder ve bize mutlaka "gel" der.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabelerle sohbet ederken *"Allah günahta ısrar edenleri sevmez"* buyurur. Bunun üzerine sahabeler Resulullah (s.a.v) Efendimiz'e *"ya Resulullah! Günahı tekrar tekrar işlemeyen hiçbirimiz yoktur. Bu durumda Allah'ın sevgisinden mahrum mu kalmış oluyoruz"* diye sorarlar. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de cevap olarak *"hayır, öyle değil! Bir kul işlediği günahtan dolayı pişman olmazsa o zaman günahta ısrar etmiş olur, yoksa bir günahı günde bin defa işlese; ama her defasında pişman olup tövbe etse o günahta ısrar etmiş olmaz"*[19] buyurur.

[19] Ebu Davut, Salat, 361, Vitr, 26, Tirmizi, Daavat, 106, 119

Bundan dolayı günahımız her ne olursa olsun mutlaka tövbe etmemiz ve pişmanlık duyup "ya rabbi! Beni bundan kurtar" dememiz, bunu söyledikten sonra da işlediğimiz günahı gönlümüzden silmeye çalışıp rabbimizle aramıza koymamamız gerekir. Hâşâ! Hiç kimsenin günahı Allah'ın rahmetinden, mağfiretinden daha büyük olamaz. Biri böyle düşünmezse kendi kendine zarar verir, kendi kendine zulmeder.

Peki, bu durumda kardeşimizin ne yapması gerekir?

Elbette ki tövbe ve istiğfar edip her defasında Allah'ın huzuruna çıkıp namazını kılması gerekir. Böyle yaparsa Allah ona günahından kurtulma gücünü, kuvvetini verir. Yoksa kardeşimizin "nasıl olsa günah işliyorum, huzura çıkmaya da yüzüm yok" ya da "benim bu hâl ile namaz kılmam, huzura çıkmam doğru değildir" şeklindeki düşüncesi aslında şeytanın verdiği bir vesvesedir. Şeytan böyle vesvese vererek kardeşimizi Allah'tan uzaklaştırmaya çalışır.

Kardeşimizin bu vesveselere karşı "Allah'ın sonsuz mağfiretinin, rahmetinin yanında benim günahımdan ne çıkar! Ya rabbi! Ben kendime zulmettim, aciz kulun, günahkâr kulun huzuruna geldi. Zaten gidecek başka bir yeri de yoktur" deyip tövbe, istiğfar etmesi ve Allah'tan yardım dilemesi gerekir.

Kardeşimiz böyle yaptığında Allah'ın ona yardım ettiğini görür inşallah.

KİBİR VE ASABİYET HUYLARINDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMAMIZ LAZIM?

Kulun mutlaka haddini bilmesi gerekir. Bununla beraber kendini anlayıp kendisiyle beraber rabbini de anlamaya çalışması ve marifetullaha sahip olması gerekir. Kul, rabbini tanırsa kendini

de tanır. Kendini tanıdığında da her şeyin Allah'a ait olduğunu görür.

İnsanın herhangi bir şekilde herhangi bir şeyle kibirlenmesi asla doğru değildir ve bu, akla, mantığa uygun bir şey değildir. Biri kendisine ait olmayan bir şeyle hiç kibirlenebilir mi! Ya da kime karşı kibirlenebilir!

İnsanın ölçüyü her zaman Allah'a göre koyması, kullara Allah'ın nazarıyla nazar etmesi lazımdır. Kul, insanlara Allah'ın nazarıyla nazar ederse; Allah'ın, kuluna kulundan daha yakın olduğunu, kuluyla beraber olduğunu, Allah'ın, kulunu çepeçevre ihata ettiğini, kulun her anda Allah'ın huzurunda olduğunu, Allah'ın sırf kazanması için kulunu imtihana tabi tuttuğunu, kulu kazansa da, kaybetse de Allah'ın, kulu üzerinde bir hesabı olduğunu, kulunu kendisine âbd olsun, Hz. İnsan olsun, halife olsun, kendisine ayna olsun, güzelliğini üzerinde göstersin diye yarattığını; yani kulunu cennet için yarattığını bilir, bunu anlar ve tadar.

Kullar birbirine bakarken böyle bakmalı, birbirlerine Allah'ın bakışıyla nazar etmelidir. Yoksa Allah'ın huzurunda değilmiş gibi, Allah görmüyormuş, bilmiyormuş gibi, Allah'ın, kulu üzerinde bir hesabı yokmuş gibi birbirlerine bakarlarsa o zaman birbirlerine karşı herhangi bir şeyle bile kibirlenirler. Hâlbuki insanın kibirlendiği şey her ne olursa olsun kendisine ait değildir ve Allah'ın kendisi için takdir ettiği zaman geldiğinde "o benimdir" dediği her şeyi bırakıp ahirete tek başına gidecektir.

Kul herhangi bir şekilde Allah'ın bir isminde haddini aşıp o ismi kendine mâl ederse Allah da kahhâr olarak tecelli eder ve o ismini ondan alır.

Peki, Allah'ın kullarına karşı kibirlenenler için Kahhâr ismi nasıl teceli eder?

İnsan başkalarına hangi konuda kibirlenirse Allah da o konuda onu düşürür, yerde süründürür, böylelikle sahip çıktığı o ismi kulundan almış olur, herkese de bunu seyrettirir.

Allah'ın böyle yapmasının sebebi elbette ki rahmetindendir. Allah, kulu kibirden kurtulsun diye ona bu şekilde muamele eder. O hâlde ya kendi irademizle, isteğimizle, tercihimizle kibri, yanlışı bırakırız ya da Allah bize onu bıraktırır. Bize düşen; kendi tercihimizle bu yanlışlarımızdan kurtulmak ve nefsimizi buna ikna etmektir.

Kardeşimiz bir de asabiyetten nasıl kurtulabileceğini sormuş.

Nasıl ki başkalarının bize kızmasını istemiyorsak o hâlde bizim de başkalarına kızmamız doğru değildir. Şayet insanlara kızmak gibi bir huyumuz varsa bu kötü hâlimizden kurtulup hiç kimseye kızmamak için çabamızı, gayretimizi mutlaka sarf etmemiz, doğru bakıp kendimize verdiğimiz hakkı karşımızdakine de vermemiz gerekir.

KÜRTAJ YAPMANIN ALLAH KATINDAKİ CEZASI NEDİR?

Kürtaj yapmanın Allah katındaki cezasını ancak Allah bilir. Biri kürtaj yaparsa bu yaptığı cinayet olur; ama kuluyla ilgili hükmünü verecek olan Allah'tır.

Kürtaj yapan biri bunu neden dolayı yapmıştır, Allah'a karşı bir mazereti var mıdır, acaba bu yaptığından dolayı Allah'ın huzurunda kendini savunabilir mi "ya rabbi! Şundan dolayı kürtaj yaptım" diyebilir mi? Bunları bilemediğimiz için onlar hakkında hüküm vermek bize düşmez. Bu o kişi ile Allah arasında olan bir durumdur. Cezayı verecek olan da elbette ki Allah'tır. Bu yüzden bizim hüküm verip "kürtaj yapmanın cezası budur" dememiz doğru değildir.

Bununla beraber biri bile bile kürtaj yaparsa bu cinayet olur, o kişi de cinayet işlemiş olur. Bunun cezasını verecek olan da, muameleyi yapacak olan da Allah'tır. Allah, kulunun imanına, durumuna ve o andaki hâline göre ona muamele edip ya ceza verir ya da vermez. Bunu biz bilemeyiz, dolayısıyla kürtaj yapanlar için hüküm veremeyiz, bunu ancak huzura gidince görürüz. Bu sadece kürtaj için değil her günah, her yanlış, her eksik için böyledir.

Allah gerek kürtaj olsun, gerek diğer günahlar olsun onların karşılığını sadece ahirette değil dünyada da verir; yani Allah iyilik yapanlara dünyada iyilik, güzellik verirken yanlış yapanların, zulmedenlerin, haksızlık edip günah işleyenlerin de cezalarını aynı şekilde dünyadayken verir. Bununla ilgili olarak Allah ayet-i kerimelerde **"iyiliğin karşılığı iyilik değil midir."**[20] **"Hem dünya hayatında hem de ahiret hayatında onlara müjdeler vardır."**[21] **"Onlar iman edip salih amel işleselerdi (güzel yapsalardı) hem yerden hem de gökten onları rızıklandırırdık"**[22] buyurmuştur. Dolayısıyla yaptığımız iyiliğin de, işlediğimiz günahların da karşılığını dünyadayken görürüz.

Mü'minlerle kâfirlerin cezası birbirinden farklıdır. Mü'minlerin cezası dünyada daha ağırdır. Kâfirlerin cezası ise ahirete kalacağı için dünyada daha hafiftir.

KUR'AN'DAN HÜKÜM ÇIKARTMA NASIL YAPILIR? ÂLİMLER KABİR AZABINI İNKÂR EDİYORLAR. BÖYLE BİR HATAYA DÜŞMELERİNİN SEBEBİ NEDİR?

Devamlı söylüyoruz, âlim; Allah'tan haşyet duyandır. Allah ayet-i kerimede **"Allah'tan ancak âlim kulları gerçek manada**

[20] Rahman /60
[21] Yunus /64
[22] Â'raf /96

haşyet duyar"[23] buyurur. Bir kul, Allah'tan haşyet duyuyorsa; yani Allah'ın azametini, neye gazap edeceğini, vereceği cezayı biliyor ve Allah'ın huzurunda tir tir titriyorsa o âlimdir, yoksa sadece bir bilgiye sahip olan kişiye âlim denmez. Nasıl ki bir cd'ye, bilgisayara veya kasete bütün Kur'an-ı Kerim'i, hatta üstüne on adet tefsir kitabı yüklesek bile bu nesneler için "âlim cd, âlim bilgisayar veya âlim kaset" diyemiyorsak aynı şekilde sadece bilgi yüklü olan kişiler için de âlim diyemeyiz.

Âlim; ilmine iman eden ve ilmi kendisinde imana, ahlaka, amele dönüşmüş olandır; yani ilmini iman olarak tadan, rabbine karşı marifetullaha sahip olandır, rabbinin hikmetini ve Allah hangi ayeti indirmişse o ayetteki muradını bilendir. Aksi hâlde kişi sadece biraz bilgiye sahip olmuş olur. Böyle olunca da o kişi için âlim denmez. Allah ayet-i kerimede bilgisini imana, ahlaka ve amele dönüştürmemiş kişiler için "kitap yüklü merkep"[24] tabirini kullanmıştır. Dolayısıyla böyle kişilere âlim değil kitap yüklü merkep denir, onların başka ismi yoktur.

Âlim, içtihat konusu olan herhangi bir konuda içtihat edebilir; ama iman konusunda içtihat edemez. Biri içtihat konusu olmayan bir şey hakkında içtihat ediyor, "şu helaldir, şu haramdır, şu doğrudur, şu yanlıştır" diye pervasızca konuşuyorsa o kişi âlim değildir, haddini aşmıştır ve âlimlikle Allah'tan haşyet duymakla hiçbir ilgisi yoktur, o sadece bilgi yüklenmiştir.

NAMAZDA BAZI MANEVİ ŞEYLER GÖRÜP KORKTUĞUM İÇİN NAMAZ KILMAYI BIRAKTIM SONRA TEKRAR DEVAM ETTİM, BU HÂL İÇİN NE YAPMALIYIM?

Namazdayken korkup endişe etmek doğru değildir. Mutlaka bu âlemden başka âlemler de vardır. Mesela; meleklerin

[23] Fatır /28
[24] Cuma /5

bulunduğu âlem vardır. Onların bu âlemi başka bir boyuttadır; ama melekler aynı zamanda bizimle beraberdirler.

Namaz kılarken manevi olarak bir şeyler görebiliriz, böyle bir durumda endişe etmemiz yanlıştır, hatta bunu Allah'ın bize bir nimeti, bir ikramı olarak görmemiz gerekir. Allah bize namazda bir şeyler gösteriyorsa devamında mutlaka çok daha güzel şeyler olacak demektir. Bu gördüklerimiz ise sadece bir başlangıçtır. Kardeşimizin böyle bir durumda namazına devam etmesi lazım.

Namaz; mü'minin miracıdır. Namaz kılınca Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in miraçta durduğu yere, Allah'ın huzuruna gideriz. Şayet namazdayken Allah'ın huzurundaysak o hâlde bir şeylerden endişe etmemiz, korkmamız doğru olmaz! Tam tersine Allah'a bütünüyle tevekkül edip güvenmemiz, manevi olarak bir şeyler gördüğümüzde ise yaptığımız bu müşahade için korkmamamız, aksine şükretmemiz ve hamd etmemiz gerekir.

Eğer namazımızı kılıp manevi olarak yürüdüğümüz yola devam edersek rabbimizin bizimle beraber olduğunu, bize ikramda bulunmayı dilediğini görürüz. Farz edelim ki namaz esnasında gördüğümüz şeyler biraz daha ileri gitti ve Allah bize melekleri gösterdi, o zaman yaptığımız bu müşahade imanımızı artırır ve bizi ilm-el yakin derecesinden ayn-el yakin derecesine çıkarır. Bu yüzden herhangi bir müşahadede bulunduğumuzda endişe etmemiz doğru değildir, aksine hamd edip şükretmemiz ve namazımıza devam etmemiz gerekir. Böyle yaparsak Allah ikramlarını devam ettirir inşalllah.

SİZE TABİ OLDUKTAN SONRA HAYATA BAKIŞ AÇIM, İNSANLARA DAVRANIŞIM DEĞİŞTİ. SİZE ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM.

Allah'ın isimlerini dinleyince, daha doğrusu rabbimizi tanımaya, anlamaya, marifetullaha kavuşmaya başlayınca El Esmau'l Husna'nın nuru üzerimizde tecelli eder; çünkü Allah'ın isimleri gönlümüzde imana dönüşmüş olur. Allah'ın isimleri gönlümüzde imana dönüşünce Allah'ı ve onun yarattıklarını severiz, sevdikçe de isimler hâl olarak, amel olarak, muamele olarak üzerimizden dışarıya aksetmeye başlar.

Rabbimizi tanıdıkça isimleri, güzelliği üzerimizde tecelli ediyorsa Allah'a nasıl yaklaştığımızı artık buradan görüp anlamamız gerekir. Bu, aynı zamanda Allah'a ayna olmak ve Allah'ın güzelliğini üzerimizde göstermektir. Kardeşimiz bizi dinledikten sonra bu tür güzel değişimler yaşadığı için Allah'a şükürler olsun. Bu hâller Allah'ın, kuluna olan ikramıdır. Allah'a hamd olsun, Allah mübarek etsin inşallah.

SİZE TABİ OLAN KARDEŞLERİMİZ İÇİN ALLAH'TAN AF VE MAĞFİRET DİLER MİSİNİZ?

Elbetteki bütün kardeşlerimiz için af diliyor, mağfiret diliyoruz. Sadece bize tabi olanlar için değil bütün mü'minler, Müslümanlar için rabbimizden af diliyor, mağfiret diliyoruz. Bununla beraber iman etmeyenler için de Allah'tan hidayet diliyoruz; çünkü bütün insanlar Hz. Âdem (a.s.)'dan dolayı kardeşimizdir.

Evet, herkes insan olarak kardeştir; ama herkes tercihini kendisi yapar. Hayatı kısaca nasıl anlamamız gerektiğini devamlı anlatmaya çalışıyoruz. Allah Hz. Âdem (a.s.)'ı yaratıp meleklere "ona secde edin" buyurur ve bütün melekler ona secde eder, iblis

ise bu secde emrine karşı kibirlenip emri yerine getirmez. Allah daha sonra Hz. Âdem (a.s.)'ı cennete koyar, iblis de cennette Âdem (a.s.) babamız ile Havva annemize yalan yere yemin edip "ben sizden yanayım, ben sizin dostunuzum, siz bu ağaçtan yerseniz melek olursunuz veya burada ebedi kalırsınız. Sırf böyle olmayasın diye rabbiniz sizin bu ağaca yaklaşmanızı yasakladı, ben sizi düşünüyorum" deyip onlara hile yapar. Onlar da bu hileye aldanıp yasak meyveden yer sonrasında ise Allah "hep beraber birbirinize düşman olarak aşağı inin"[25] buyurur. O sırada orada Âdem (a.s.) babamız, Havva annemiz bir de iblis vardır. Üçü de yeryüzüne birbirlerine düşman olarak inerler.

Allah bize bunları beyan etmişse o hâlde anlamamızı istediği bir şey var, demektir. Peki, bu kıssadan neyi anlamamız gerekir?

Batılda durup bizi kandırmaya, bizi cennetten, Allah'tan uzaklaştırmaya çalışanlar da aynen iblisin yaptığı gibi "ben seni düşünüyorum, ben senin dostunum, seni seviyorum, seni düşündüğüm için böyle söylüyorum" derler. İşte, bu iblisin, iblise tabi olanların hâlidir.

Hayat peygamberlerin imana, iblisin de küfre davet etmesiyle başlamıştır ve bu iş kıyamete kadar böyledir; yani gerekçeler her ne olursa olsun bir yanda Allah'ın peygamberlerle yaptığı daveti vardır, bir yanda da iblisin yaptığı davet vardır. Biz de ya peygamberden yana tavrımızı koyar, iman eder, peygamberlere tabi oluruz ya da tam ters tarafa dönüp iblisle beraber olur, peygamberlere ve onlarla beraber olanlara düşmanlık yaparız ya da arada durur, karar veremeyiz ve bir mü'minlerin tarafında bir de kâfirlerin tarafında durur, arada gider, geliriz.

[25] Taha /116, 120- 121, 123

Kararını veremeyip bir taraftan diğer tarafa gidenler için Allah müzebzebin; yani zıplayanlar demiştir.[26] Böyleleri ne mü'minlerin ne de kâfirlerin tarafına aittirler ve tam ortada dururlar. Zaten davet de bu aradakilere, ne yapacağını bilemeyenlere yapılır.

Bir yanda peygamberler ve peygamberlerden yana olanlar Allah'a, cennete, Hz. İnsan olmaya, barışa davet eder, bir yanda da iblis ve onunla beraber olanlar tam ters tarafta durup günaha, yanlışa, cehenneme, peygamberlere, mü'minlere ve Müslümanlara düşmanlığa davet eder. İşte, hayat baştan sona bundan ibarettir. Herkes biraz doğru bakmaya, anlamaya çalıştığında bunu görür. Şimdiye kadar insanlık hep bunun kavgasındadır; yani insanlar ya iblisten yanadır ve insanları cehenneme davet eder ya da peygamberden yanadır ve ulaşabildiği herkesi cennete davet eder ya da ne yapacağını bilemez hâldedir, bu nedenle hangi tarafı güçlü görürse o tarafa gitmeye çalışır.

Unutmamamız gereken bir şey vardır; o da Allah'ın ortada durup kararını veremeyenlere münafık demesidir. Müzebzebin olanlar kendini akıllı zanneder, Allah'ın vahyini, peygamberini kabul etmez ve "ben kendi işime bakarım, ben kendi gemisini yürüten kaptanım" der. Böylelikle Allah'tan, resulünden yana tavır koyamaz ve şeytanlarla, kâfirlerle beraber onlar da kaybeder. Bu duruma düşmememiz için yapmamız gereken şey; Allah'tan, peygamberden, insandan, insanlıktan yana tavır koymak ve herkesi Allah'a davet etmeye çalışmaktır.

İnsanın doğruyu tercih edip mü'minlerle beraber olmaması için bin türlü mazereti olabilir. Gördükleri karşısında "yok, bunlar böyle yanlış yapıyor, şunların yaptıkları doğru değil" diyebilir. Oysaki işin temelinde, özünde Allah'ın bir muradı yok mudur!

[26] Nisâ /143

Allah'ın muradı, insanın Allah'a kul olması, âbd olması değil midir! Allah bu dünyayı, yerde, gökte ve ikisi arasında her ne varsa hepsini insanın hizmetine vermemiş midir? -Elbette ki vermiştir![27] Bunların hepsi sırf insan, Allah'a âbd olsun, ayna olsun, güzel yapsın ve cenneti kazansın diyedir.

Hâl böyleyken iblis tam ters tarafta durup insanlara düşmanlık yapar ve insanları Allah'tan, peygamberinden, Allah'ın vahyinden, insanlığından uzaklaştırmaya çalışıp onları birbirine düşman olarak gösterir. Bu yüzden Allah ısrarla, tekrar tekrar **"şeytan sizin apaçık düşmanınızdır, ona tabi olmayın, onun adımlarına uymayın, ona âbd olmayın"**[28] buyurmuştur. Bizim de insanların şeytanın tuzağına düşmemesi ve ebediyen kaybetmemesi için sadece dilimizle dua etmemiz yetmez, bir de fiilimiz ile duamızı yapmamız; yani insanların af ve mağfiret edilmesini istiyorsak onları Allah'a davet etmemiz gerekir.

Bu daveti hep beraber yapacağız inşallah. Hep beraber fiili duamızı gösterip insan kardeşlerimizi kurtarmaya, ulaşabildiğimiz herkese durumları her ne olursa olsun sarılıp onları Allah'a kul olmaya, âbd olmaya, âşık olmaya, ebedi hayatlarını kazanmaya, cennete davet edeceğiz ve gönüllerinin cennet olması için onlara hem öğreteceğiz hem de kulluğu kendi üzerimizden talim ettireceğiz inşallah.

DERVİŞİNİZ OLMAK İÇİN SİZİ TELEVİZYONDAN TAKİP ETMEK YETERLİ OLUR MU?

Evet, bizi televizyondan takip etmek yeterlidir inşallah. Zaten mesele sohbette bulunmaktır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabesini sohbetle yetiştirmiştir. Kardeşlerimize de düşen;

[27] Lokman /20
[28] Bakara /168, 208, En'âm /142

bizimle sohbette bulunabilmeleri için sohbetlerimizi dinlemeleridir.

Allah, vahyinin ders edinildiği sohbette konuşulan kelimelerin içine sohbeti yapan kulun o kelimeleri söylerken gönlünde olanları o kelimelerin içine koyup dinleyenlere ikram eder. Bu manevi bir durumdur. Her zaman için kulu kendine davet eden, kendine çeken Allah'tır ve Allah her şeyi bir vesileyle yapar. İşte, Mürşid-i kâmil de bunun için bir vesiledir. Bu nedenle kişinin mutlaka Mürşid-i kâmilin sohbetinde bulunması gerekir.

Bununla beraber bazen gerektiğinde Mürşid-i kâmil, dervişini özel olarak da davet edebilir. Bu ayrı bir durumdur; ama Allah'a vasıl olmak için sohbetleri izlemek, takip etmek, manevi olarak gönül itibariyle beraber olmak yeterlidir.

Hamd olsun Allah hepimize Diyar TV aracılığıyla buluşma imkânı vermiş, böyle bir nimeti ikram etmiştir. İnşallah biz de bu nimetin hakkını takdir eder ve hep beraber yürüyüp kazanır, nefsimizi tezkiye eder, temizler, böylelikle huzura varırız inşallah.

DAHA ÖNCE DOĞRU YOLDA OLAN BİRİSİ ŞÜKÜRSÜZLÜKTEN NASIL KURTULUR?

Daha önce doğru yolda olan birisi şükürsüzlük yapamaz, demek ki daha önce de doğru yolda değilmiş ki şükürsüzlük yapabiliyor!

Şükür ve sabır imanın iki yarısı, iki meyvesidir. Hayatı yaşarken Allah bir nimeti ihsan etmiş, ikram etmişse ona şükretmek, bu şükrü de gerektiği gibi yapmak gerekir.

Yalnız şükretmek sadece "ya rabbi! Şükür" demek değildir. Allah'ın ikram ettiği nimet ve o nimetin sevinci kul üzerinde

görünmeli, aynı şekilde kul, Allah'ın kendisine verdiği o nimeti başkasına da ikram etmelidir.

Peki, Allah'ın verdiği iman nimetine karşı şükrün nasıl yapılması gerekir?

Öncelikle bu iman nimetinin şükrü, sevinci, muhabbeti kulun üzerinde görünmelidir. Mesela; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz genel itibariyle tebessüm hâlindeydi ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'deki iman, tebessüm hâli olarak her zaman için onun üzerinde görünürdü.

İnsanın iman nimetinin şükrünü eda edebilmesi için tebessümle birlikte bir de imanını ikram etmesi ve o imanıyla diğer kulları sevmesi gerekir. Aynı şekilde kulları Allah'a sevdirmesi, Allah'ı da hâliyle, tavrıyla, sözüyle, kısacası her hâliyle kullara sevdirmesi gerekir. Böyle yaparsa şükreden bir kul olmuş olur.

İnsan, imanının eksik olmaması için şükürle birlikte bir de sabretmeyi bilmeli; yani kendisine bir musibet, bir bela geldiğinde "Allah kazanmam için beni imtihana tabi tutuyor. Benim bu sıkıntıya tahammül etmem, sabretmem lazım. Bu musibetin arkasında Allah mutlaka bir nimet ikram eder. Rabbim mutlaka benim bir şeyi öğrenmemi, anlamamı, yaşamamı, manevi olarak büyümemi dilediği için beni böyle bir imtihana tabi tutuyor" deyip sabretmelidir. Şayet kişi böyle olursa o zaman imanı sabrın ve şükrün meyvesini vermiş olur; ama kişide sabır ve şükür yoksa o zaman imanı meyve vermez, hatta imanı yok mesabesindedir.

Allah ayet-i kerimede **"iman etmeyenler veya imanlarından bir fayda görmeyenler Kıyamet günü kaybedenlerdir"**[29] buyurur. Birinin imanı meyve vermemişse, imanından fayda görmüyorsa o hâlde onun imanı yok

[29] En'am /158

mesabesindedir; çünkü şükreden bir kul yanlışa, hataya düşmez ve kötü tarafa gitmez. Şükreden bir kul mü'min bir kuldur.

Şayet sabretmeyen ve şükretmeyen bir kul görürseniz bilin ki onun imanı yoktur. Birinin üzerinde imanın aşkı, muhabbeti görünmüyorsa, tecelli etmemişse, o kişi insanı sevmiyor, insana iyilik yapmak istemiyor, insanı sevindirmeyi sevmiyorsa bilelim ki onun imanı yoktur; çünkü iman Güneş gibidir, kulu aydınlatır. Kişi de o nuru, aydınlığı kendi üzerinden etrafına saçar.

Bilmemiz lazım ki en büyük nimet iman nimetidir. İnsan aslında bütünüyle imandır, bütünüyle aşktır, muhabbettir; ama kişi bu imanının üstünü örterse o zaman imanından ve Allah'ın nefhettiği ruhundan istifade edemez. İmanından istifade etmesi için imanının üzerine örttüğü perdeyi kaldırması, kendi kendisi olması ve iman ile bakması gerekir.

Allah ayet-i kerimede **"Allah, insanları fıtratallah (kendi fıtratı) üzere yaratmıştır"**[30] buyurur. Yani Allah'ın güzelliği kulunun üzerinde tecelli eder. Hâl böyleyken biri bunu yok sayarsa o zaman sadece etten, kemikten bir varlık olur, böyle olunca da hayvandan bir farkı kalmaz.

Allah bizi böyle bir hâlden muhafaza eylesin inşallah.

NAMAZ, EZANDAN HEMEN SONRA MI KILINMALIDIR?

Herhangi bir mazeretimiz yoksa namazı ezandan hemen sonra kılmamız daha uygundur. Tabi, bazılarının söylediği gibi vakit geçtikçe namazın sevabı azalır, diye düşünmek doğru değildir.

Ezanın okunduğu an en makbul olan andır; ama Allah ayet-i kerimede **"Allah'ı zikredin, kalbiniz mutmain olunca kalkın**

[30] Rûm /30

namazınızı kılın (ikame edin)”[31] buyurmuştur. Demek ki önce Allah’ı zikretmemiz; yani namaza hazırlık yapmamız gerekiyormuş! Ezan okunduktan sonra namaz için hazır olmazsak bu durumda “birazdan beni yaratan rabbimin huzuruna çıkacağım, rabbime hâlimi arz edeceğim, tabir-i caizse rabbimle dertleşeceğim” dememiz ve gönlümüzü huzura hazırlamamız gerekir.

Gönül huzura çıkmaya hazır olmadan huzura çıkmak doğru değildir; fakat kişi gönlünü huzura hazırlayamıyorsa o zaman da bu hâli kazanana kadar işini bırakıp hemen namazını kılmalıdır.

Evet, her ne kadar namazın ezandan hemen sonra kılınması daha uygun olsa da kişinin beş, on dakika bekleyip gönlünü hazırlaması, Allah’ı zikredip gönlünün Allah ile mutmain olması onu huzura hazır hâle getirir. Kulun, Allah’ın huzuruna bu şekilde çıkması daha makbul olandır.

ÇOCUĞUMUN KUR'AN ÖĞRENMESİNİ İSTEMEYEN EŞİME KARŞI NE YAPMALIYIM?

Çocuklarımızı yetiştirirken, büyütürken dikkatli olmalıyız; çünkü onlar Allah’ın bize emanetidir.

Çocuklarımıza öncelikle Kur’an’ı, ibadeti öğretmeye çalışmamız doğru değildir. Her şeyden önce çocuklarımıza imanı öğretmemiz gerekir. Allah, ayetlerini indirirken sahabeye önce ibadeti veya ayetleri öğretmemiş, öncelikle imanı anlatmış, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de sahabeye önce imanı öğretmiştir. Bu yüzden ister çocuklara ister yetişkinlere olsun bizim de eğitime başlarken işe imandan başlamamız lazımdır, yoksa ibadetten veya Kur’an’ı öğretmekten başlamamız doğru değildir; yani

[31] Nisa /103

karşımızdakine ayetleri okurken önce o kitabın sahibini tanıtmamız gerekir.

Allah ayet-i kerimede **"mü'minlere Allah'ın ayetleri okunduğunda imanlarını artırırlar"**[32] buyurmuştur. Bu durumda insanın, mü'min olmadan Allah'ın kelamını okuyunca imanı artmaz, insanda o ayetlere karşı yeterli derecede bir edep olmaz. Kişi ayetleri okurken sanki herhangi bir kelamı dinlemiş, öğrenmiş, okumuş gibi okur, ayetleri öyle öğrenir ve dinler. Bu da edebe aykırıdır ve kişiyi Allah'tan uzaklaştırır. İşte, karşımızdakine kitabın sahibini tanıttığımızda o kişi ayetleri okudukça imanı artar ve ayetlere karşı edep sahibi olur.

Aynı şekilde ibadet de böyledir. İnsan, rabbini bilir, tanırsa ibadet ederken o tadı, hazzı alır ve rabbinin huzurunda aşk sahibi, edep sahibi olur; ama rabbini tanımadan kuru bir gönülle ibadet ederse ibadeti ona hiçbir fayda vermez ve onu rabbine yakınlaştırmaz. Bundan dolayı karşımızdakine her şeyden önce imanın eğitimini vermemiz gerekir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bir hadis-i şerifinde *"çocuklarınıza 'la ilahe illallah' dedirtin, sonra onları bırakın. Korkmayın, onlar dünyalarını da ahiretlerini de kazanırlar"*[33] buyurmuştur. Çocuğun önce rabbini tanıması, Allah'tan başka ilah olmadığını, bütün mülkün Allah'a ait olduğunu bilmesi, kendisinin sahibinin de Allah olduğuna iman etmesi, takdirin, her şeyin Allah'a ait olduğunu ve kendisinin gücünün hiçbir şeye yetmediğini; ama onu yaratan rabbinin gücünün her şeye yettiğini bilip buna iman etmesi ve Allah'ın yakınlığını tatması gerekir.

Biri bu şekilde iman ederse hayata karşı dimdik durur, herhangi bir musibet veya bela karşısında ezilmez, diz çökmez,

[32] Enfal /2
[33] İbn'i Hiban

yıkılmaz; çünkü rabbine güvenir, tevekkül eder, rabbinin hesabını yapar. O böyle yapınca Allah da onun hesabını yapar.

Bu yüzden çocuklarımıza imanı öğretmemiz ve imanın talimini yaptırmamız gerekir. Bunu da ya evde bizim yaptırmamız ya da çocuğumuzu imanın taliminin yapıldığı bir yere göndererek orada ona iman taliminin yapılmasını sağlamamız gerekir. Çocuğumuz imanın talimini yaptıktan sonra Kur'an'ı da okur, diğer bilgileri de öğrenir; ama öncelikle mülkün sahibini, Kur'an'ın sahibini tanıması, anlaması gerekir. Allah'ı tanıdıkça, anladıkça sever, haşyet duyar. Kur'an'ı, Allah'ın kelamını okurken de ne okuduğunu anlar. Allah ona o okumasıyla beraber hikmetini ve muradını da öğretir. Aksi takdirde hiçbir zaman hikmeti öğrenemez, bununla beraber Allah'ı bilmediği hâlde kelamını okuyunca Kur'an'ı bildiğini zanneder, üstelik kendine de âlim der. Aslında Allah'ı bilmiyor; ama sorsan Allah'ı tanıdığını zanneder ve kendine göre "işte, Allah'ın zati sıfatları ve sübuti sıfatları vardır" der. Bunu da sadece bilgi olarak söyler, oysaki bu bilgisi imana dönüşmemiştir.

Evet, ameller niyetlere göredir. Elbette ki kardeşimiz çocuğunun Kur'an öğrenmesini, dinini bilmesi için istiyordur. Hâlbuki dediğim gibi; çocuklarımıza önce imanı öğretmemiz, sonra da anne, baba olarak evde çocuklarımızı büyütmeye çalışırken onlara örnek olmamız gerekir; çünkü çocuklar söylediklerimizi değil yaptıklarımızı örnek alırlar. Bazen olur ki anne, babanın bir kelimesi bile çocuğuna iman olur, teslimiyet olur, takva olur.

Eğer söylediklerimiz imana dönüşüyorsa bu durumda söylediğimiz o kelime yaşanarak söylenen bir kelimedir. Biz söylediklerimizi hayatımızda uyguladığımızda çocuğumuz da bizi o kelimeyi yerine getirmiş olarak görür ve bunu gördüğü için de Allah çocuğun üzerinde iman tesiri yaratır ve ona imanı ikram eder. Bundan dolayı çocuklarımızı önce Allah'a bir kul olarak

yetiştirmeye çalışmamız, onlara bir şeyler öğretmeye çalışırken de önce imanı daha sonra ise Allah'ın kelamını öğretmeye çalışmamız gerekir.

Kardeşimiz böyle yaparsa inşallah eşi de ikna olur ve çocuğunun Kur'an öğrenmesi için gereken çabayı o da gösterir.

Devamlı olarak söylediğimiz tek şey vardır; o da "rabbimiz Allah'tır" sözüdür. Her ne olursa olsun hayatı yaşarken sadece rabbimizin hesabını yapmamız ve her konuda "acaba rabbim ne der, rabbim benden ne yapmamı, nasıl düşünmemi, nasıl sevmemi, insanlara nasıl muamele etmemi ister" dememiz lazım.

Bütün dünya bize kızsın, küssün, darılsın; ama rabbimiz bize kızmasın, küsmesin, darılmasın. Biz rabbimizi ciddiye alalım, varsın hiç kimse bizi ciddiye almasın. Zaten rabbimizden başkasının bizi ciddiye alıp almaması da önemli değildir.

Şayet biz rabbimizi ciddiye alırsak rabbimiz de bizi ciddiye alır. Bize düşen; rabbimizi övmektir ve onu hamd edip tesbih etmektir. Biz onu övelim, onun övdüğünü övelim, onun sevdiğini sevelim, hiç kimse bizi övmesin, sevmesin. Bilmemiz lazım ki Allah bir kulu sevdi mi, bir kulu övdü mü kullarıyla da kullarının diliyle de onu över, övdürür. Bu yüzden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*Allah'ın bir kulunu başka kullarıyla övmesi o kuluna olan peşin ikramıdır"* buyurmuştur.

Hamd övme ve övülme âlemlerin rabbi olan Allah içindir, Allah'a mahsustur, övülmek de onun hakkıdır. Biz de sadece onu över, ona hamd eder, onun övdüğünü över, onun sevdiğini severiz.

Hep beraber Allah'ın övgüsüne layık olmaya çalışıyoruz, elimizden geleni yapıp layık oluruz inşallah.

17.BÖLÜM

YARATILIŞIN GAYESİ VE ALLAH'IN BİZİM ÜZERİMİZDEKİ MURADI NEDİR?

Yaratılışın gayesiyle ilgili soruya mutlaka bütün insanların cevap verebilmesi gerekir. Şayet biri yaratılışın gayesinin ne olduğu sorusuna cevap veremezse hayatı gerektiği gibi Allah'ın yaratmasına uygun bir şekilde yaşayamaz. Hayatı Allah'ın yaratmasına uygun yaşayabilmesi için de öncelikle yaratılışın gayesinin ne olduğunu öğrenmesi gerekir.

Allah'ın üzerimizdeki muradının ne olduğunu gerçekten anlarsak bu durumda nasıl düşünmemiz, nasıl konuşmamız, ne yapmamız ve nasıl yapmamız gerektiğini anlar, hayata ve insana, öğrenmeye, kazanmaya ya da kaybetmeye, kısacası her şeye karşı doğru bakarız. Bununla birlikte meydana gelen meseleleri, olayları her ne olursa olsun yaratılışın gayesine göre doğru bir şekilde yorumlama imkânımız olur.

Allah ayet-i kerimede **ve mâ hâlaktul cinne vel inse illâ li ya'budûn:**[1] "Ve ben cinleri ve insanları yalnız bana âbd olsunlar diye yarattım" buyurur. O hâlde yaratılışın gayesini, Allah'ın bizim üzerimizdeki muradını anlayabilmemiz için öncelikle âbd olmayı anlamamız gerekir.

Peki, âbd olmak ne demektir, âbd olmak ibadet etmek, namaz kılmak, oruç tutmak mıdır, yoksa âbd olmak başka bir şey midir! Bunu doğru anlamak çok önemlidir; çünkü âbd olmayı doğru anlamazsak yaratılışın gayesini de doğru anlamamış oluruz.

"Âbd olmak" kelimesine farklı bir mana yüklersek âbd olmayı bütünüyle yanlış anlarız. Âbd olmak kelimesi genel olarak ibadet etmek manasında anlaşılmıştır. Eğer biz de âbd olmayı ibadet etmek olarak anlarsak biz de hayatı yanlış anlamış oluruz; çünkü âbd olmak ibadet etmek demek değil; gönlünü kaptırmak,

[1] Zariyat / 56

sevmek, âşık olmak bununla beraber sevdiğinin sevgisini kazanmak için peşinden koşmak demektir.

İsterseniz şimdi de Allah'a âbd olmayı nasıl anlamamız gerektiğini izah edeyim.

Allah'a âbd olmak derken kendisini yaratan rabbine âşık olmak, onu sevmek, onun rızasını, dostluğunu, cemalini istemek, onun istediği gibi, sevdiği gibi bir kul olmak olarak anlamamız lazım. Bununla beraber Allah'a âbd olmak; Allah kendisini nasıl sevmemizi ve bu sevgimizi, imanımızı nasıl ispatlamamızı istiyorsa hayatı öyle yaşayıp Allah'ın rızasını, dostluğunu, sevgisini kazanmamızdır. İşte, yaratılışın gayesi de budur.

Allah bir hadis-i kutside *"insanı yaratıp dünyaya gönderdim ki varlığının tadını tatsın diye"* buyurur. Şayet Allah, insanı dünyaya göndermeseydi insan varlığını tadamazdı. Bu yüzden yaratılışın gayesi derken bunların hepsini beraber anlamak gerekir.

İnsanın iki türlü varlığı vardır; biri zahiri, diğeri de manevi varlığıdır. İnsanın zahiri olan varlığı topraktandır. İnsan yerken, içerken, ısınırken, üşürken, korkarken ve endişe ederken bu zahiri olan varlığını tadar.

Bir de **nefahtu fîhi min rûhî:**[2] "Ben ona (insana) ruhumdan nefhettiğimde" ayetinde Allah'ın buyurduğu üzere insanın manevi olarak Allah'tan olan varlığı vardır. İnsanın, Allah'ın kendinden nefhettiği bu ruhu; yani hakiki varlığını tatması gerekir. Eğer bunu tatmazsa hem yaratılışının gayesi hem de Allah'ın muradı onun üzerinde gerçekleşemez.

Bütün varlık, bütün mahlûkat ve bütün hayvanlar topraktan olan beşerî tarafını tadar; ama Allah, insana ruhundan nefhetmişse o hâlde insanın topraktan olan beşerî tarafının yanı

[2] Hicr /29, Sâd /72

sıra aynı zamanda Allah'tan olan ruhunu, Allah'ın nurunu, güzelliğini bilmesi hatta bilmesi yetmez, bir de onu tatması gerekir.

Dediğim gibi; insanın manevi olan tarafını "Allah bana ruhundan nefhetmiş" deyip bilmesi yetmez, onu mutlaka tatması lazım. İlim olarak bunu bildikten sonra yapılması gereken şey; bunu tadabilmek, Allah'ın bize nefhettiği ruhla beraber olabilmek ve Allah'ın nefhettiği ruh olabilmek için bir çaba ve gayret sarf etmektir.

Elbette ki yol Allah'a gider. Böyle bir yolculuk da aşkla, imanla yapılır. Kul, Allah'ı ne kadar severse, kulun, Allah'a olan muhabbeti ne kadar şiddetliyse imanı o kadar kâmil, yolculuğu da o kadar hızlı ve o kadar şiddetli olur.

Unutmamamız lazım ki ibadetler bizim için amaç değil araçtır. Bu yüzden ibadet ederken yaptığımız ibadetin bizim için araç olduğunu, ibadet edince neyi kazanacağımızı, etmeyince de neyi kaybedeceğimizi bilmemiz gerekir.

Bütün ibadetler, bütün iyilikler, hayırlar ve güzellikler imanı kemâle erdirmek için; yani Allah'a olan muhabbetimizi arttırmamız içindir. Muhabbettimiz arttıkça da imanımız kemâle erer.

Her zaman söylüyoruz; iman, Allah'ı çok şiddetli bir şekilde sevmek demektir. Bununla ilgili olarak Allah ayet-i kerimede **"insanlardan öylesi var ki Allah'ı sever gibi başkalarını (başka şeyleri) severler. Oysa ki mü'minlerin Allah'a olan muhabbetleri çok şiddetlidir"**[3] buyurur. İşte, çok şiddetli muhabbet; aşk demek, âşık olmak demektir ve bu da mü'minin vasfıdır.

Hâl böyleyken bir insanda bu vasıf yoksa; yani biri, Allah'ı çok şiddetli sevmiyor, bu sevgisini ispatlamaya çalışmıyorsa,

[3] Bakara/ 165

Allah'a itaat etmeye, resulüne tâbi olmaya, Allah'ın emrettiklerini yerine getirmeye, yasakladıklarından da sakınmaya çalışmıyorsa, kısacası imanını ispatlamaya çalışmıyorsa bu durumda onun imanı ölü bir imandır ve imanı onu harekete geçirmiyor demektir. Bu nedenle yaptığı ibadetleri ona fayda vermez ve imanını artırmaz.

Evet, yaratılışın gayesi; Allah'a âbd olmak, âşık olmak ve Allah'ı her şeyden çok sevmektir; yani iman etmektir. Allah, imanımızı artırmak için emirler vermiş, yasaklar, sınırlar koymuştur. Biz de onları yerine getirmeye çalışırken Allah'a âbd olmuş, imanımızı artırmış, Allah'ın bize nefhettiği ruhla beraber olmuş ve ruhumuzu, rabbimizin nurunu, güzelliğini tatmış oluruz.

Allah bize baktığında kendi güzelliğini, El Esmau'l Husna'sını üzerimizde görmelidir. Bunun için de Allah'ın isimleri üzerimizde tecelli etmelidir. Allah'ın isimleri üzerimizde tecelli edince Allah'a ayna olur, halife oluruz. Bu da Allah'ın muradı ve yaratılışın gayesidir. Bilelim ki Allah kendi güzelliğini, isimlerini üzerimizde ne kadar görürse Allah'ın sevgisine o kadar layık oluruz.

Allah herhangi bir şeyi sevmekten münezzehtir. Allah sadece kendi kendini, kendi güzelliğini, El Esmau'l Husna'sını sever. Bütün varlık, bütün kâinat onun El Esmau'l Husna'sından, isimlerinin tecellisinden ibarettir. Bu isimleri en kâmil manada üzerinde gösteren insandır, bu nedenle insan, Allah'ın yeryüzündeki halifesidir; çünkü Allah'ın isimleri en kâmil manada insanın üzerinde görünür, dolayısıyla insan, Allah'a halife olmaya ve onu temsil etmeye layıktır; ama temsil ederken aslını; yani Allah'ı temsil etmesi gerekir ki Allah'a halife olabilsin.

Şayet insan aslı, Allah'ı temsil etmiyorsa, Allah'ın isimleri, güzelliği onun üzerinde görünmüyorsa o zaman şeytan oraya müdahâle eder ve insan, şeytanı temsil etmeye başlar. Böyle olunca da rabbine gitmek yerine ters tarafa doğru gider ki bu da Allah'tan uzaklaşmaktır; yani kul ya Allah'a doğru seyreder,

yolculuk yapar, ya da yolculuğunu ters tarafa yapar, ya Allah'ın güzelliğini üzerinde gösterir ya da Allah'tan kaçar. Güzellik olmayınca çirkinlik, aydınlık olmayınca karanlık olur. İnsan, Allah ile beraber olmadığında şeytan hemen ona müdahâle eder ve insan, şeytanla beraber olur.

İnsan, Allah'tan uzaklaşırken bir de kendinden, Allah'ın kendisine nefhettiği ruhtan, Hz. İnsan olmaktan, Allah'a âbd olmaktan, imanından uzaklaşır. Bu uzaklaşmasının neticesinde ise rabbini, kendini, Allah'ın kendisine nefhettiği ruhunu, Allah'ın güzelliğini kaybeder. Böylece insanlığını kaybeder. Bu yüzden devamlı olarak "insanlar cehenneme gitmez, insan olan cehenneme gitmez; hayvan gibi olanlar, rabbini dinlemeyenler, rabbinin vahyine, ayetlerine karşı kör ve sağır davrananlar cehenneme gider" diyoruz.

Yaratılışın gayesi; Allah'a âbd olmak, âşık olmak, Allah'ın güzelliğini üzerinde göstermek, Allah'ın nefhettiği ruhu tatmak, bununla beraber Allah'ın nefhettiği ruh olmak, Hz. İnsan olmaktır, dedik. Bunlar amaçtır, gayedir. İbadetler, iyilikler, hayırlar, güzellikler ise bu imanı, aşkı, muhabbeti, kulluğu, kısacası amacı kazanabilmek için birer araçtır.

Eğer aracı amacın yerine koyarsak, aracın amaç olduğunu zanneder, böylelikle amacımızı kaybederiz. Bunun sonucunda ise bizde hiçbir değişiklik olmaz. Zaten böyleleri de vardır. Çevremizde mutlaka görmüşüzdür. Öyleleri var ki; elli sene boyunca ibadet ettiği hâlde hâlâ eski tas, eski hamamdır ve üzerinde güzellikten hiçbir eser yoktur. Oysaki biri yirmi sene, elli sene boyunca ibadet etmişse o kişinin rahmetinin, merhametinin, cömertliğinin, kerimliğinin artması ve şükreden, sabreden, hatayı, kusuru affeden; ğafur, ğaffar, hâlim bir kul olması; yani Allah'ın isimlerinin onun üzerinde tecelli etmesi gerekirdi. Tabi, bunca yıldır yaptığı ibadeti ona fayda vermiş, Allah onun ibadetini kabul etmiş olsaydı ibadetleri onun güzelliğini artırırdı. İşte, kişi ibadet

etmeyi amaç olarak zannetmiş, Allah'ın ibadetlerdeki muradını anlamamışsa, sadece beden itibariyle eğilip kalkıyor, böyle yaparak da ibadet ettiğini zannediyorsa yaptığı ibadetler onu güzelliştirmez ve Allah'ın isimleri onun üzerinde tecelli etmez.

Unutmamamız lazım ki ameller niyetlere göredir. Bizim de önce niyetimizi düzeltmemiz gerekir. Niyetimizi düzeltebilmemiz için de nasıl düzeltmemiz gerektiğini bilmemiz; yani yaratılışın gayesini bilmemiz ve Allah'ın bizim üzerimizdeki muradını anlamamız sonra da bunun gereğini yerine getirmeye çalışmamız gerekir. Öyle ki niyetimiz doğru olmuş, düzgün olmuş olsun, böylelikle biz de doğru yapmış olabilelim.

BİR MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLURKEN TERCİHİMİZİ NEYE GÖRE YAPMAMIZ LAZIM?

Öncelikle tercihimizi gönlümüze göre yapmamız lazım. Yoksa sadece dilimizle "işte, ben falancaya tabi oldum" demek tabi olmak değildir.

Peki, tabi olmayı nasıl anlamalıyız?

Öncelikle tabi olacağımız bir Mürşid-i kâmil için "ben de onun gibi bir kul olmak istiyorum, onun gibi iman etmek, Allah'a âbd olmak ve Allah'ı sevmek istiyorum. Allah'a onun gibi teslim olmak, Allah'a karşı edepli olmak, Allah'a itaat etmek ve onun tabi olduğu gibi resulüne tabi olmak istiyorum" demeli ve Mürşid-i kâmile bu şekilde tabi olmalıyız. Daha sonra ise mürşidimizi önümüze alıp ona uymaya ve onun yaptığı gibi yapmaya çalışmalıyız ki ona tabi olmuş olalım. Yoksa sadece "ben mürşidimi kabul ediyorum" demek tabi olmak demek değildir. Tabi olmak için tanımak, beraber olmak ve dinleyip anlamaya çalışmak gerekir.

Kişi bir mürşide tabi olur, ona uyar, onun yaptığı gibi yapar ve onun gittiği, yürüdüğü yolda yürümeye çalışırsa onunla beraber olmuş olur. Allah ayet-i kerimede **"Kıyamet günü her topluluğu imamıyla beraber huzura alırız"**[4] buyurmuştur; yani kişi seçtiği birini kendine imam olarak, mürşid olarak kabul ettiyse, onunla beraber yürüdüğü için Kıyamet gününde mürşidi ve cemaatiyle beraber olur. O zaman da Allah hepsine aynı ikramı ve aynı muameleyi yapar.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bir hadis-i şerifinde *"Allah, kullarını imamıyla beraber huzura alırken cemaatin içinden bir kişi imanda onlara tabi olmuşsa; ama onlar gibi yapmaya çalıştığı hâlde o cemattekilerin yaptığı gibi yapamamış, eksik yapmışsa Allah cemaatteki diğer kullara ikram ederken o eksik yapan kulu onların arasından çıkarmaktan hayâ eder*" buyurmuştur.

Allah hayâ sahibi olduğu için Kıyamet günü mahşer yerinde kulunu utandırmaz, bununla beraber o cemaatin içinde güzel yapan diğer kulları da utandırmaz ve onların üzülmesine müsaade etmez. Bu yüzden o eksik yapan kula da aynı muamelede bulunur; çünkü her ne kadar onlar gibi yapamasa da imanda onlara tabi olmuş, gönül itibariyle onlarla beraber olmuş ve onları sevip "ben de sizdenim" demiştir.

Evet, Mürşid-i kâmile tabi olurken çaba, gayret sarf ettiğimizde onunla beraber olmuş oluruz. Bu tabiyet kula her safhada fayda verir; çünkü kabir sorularından bir tanesi de "kardeşlerin kimlerdir, imamın kimdir, kime tabi oldun, kimlerle beraber oldun" sorusudur. Bu bir kabir sorusuysa aynı zamanda iman ile ilgili bir sorudur demektir. O hâlde bilmemiz lazım ki kimi seviyor, kimin yolunda yürüyor, kimin gibi olmaya çalışıyorsak onlar bizim kardeşimizdir, dolayısıyla bizim de kardeşlerimizi doğru seçmemiz gerekir.

[4] İsrâ / 71

NAMAZ KILMA YAŞI KAÇTIR VE KILMADIĞIMIZ NAMAZLARI NASIL KAZA EDEBİLİRİZ?

Allah'ın emirlerinin insan için geçerli olduğu zaman insanın buluğa erdiği andan itibaren başlar. Buluğa ermek demek; insanın aklının ermesi ve doğruyu yanlıştan, hakkı batıldan, güzeli çirkinden ayırması demektir. Biri artık güzelliği istiyor, doğrunun, güzelin ne olduğunu anlamışsa buluğa ermiş demektir.

Buluğa erme yaşı yere ve kişiye göre değişkenlik gösterir. Bu, bazı bölgelerde on iki, on üç veya on dört olabilir, kişiye göre de bu yaş eksilebilir yahut artabilir; ama biri buluğa erdiği andan itibaren bütün ibadetlerden sorumlu olur.

Kardeşimiz bir de "kılmadığımız namazları nasıl kaza edebiliriz" diye sormuş.

Devamlı söylüyoruz "namazın kazası olmaz. Oruç da dahil olmak üzere bütün ibadetlerin kazası vardır; ama namazın kazası yoktur." Namazla ilgili olarak Resullulah (s.a.v.) Efendimiz *"namazı ayakta kılamıyorsanız oturarak kılın, oturarak kılamıyorsanız yatarak kılın, yatarak kılamıyorsanız başınızla kılın, başınızla da kılamıyorsanız gözlerinizle kılın"*[5] buyurmuş, aynı şekilde Allah ayet-i kerimede **"su bulamazsanız (abdest alamıyorsanız) teyemmüm edin"**[6] buyurmuştur. Yani Allah namazın kazası konusunda bütün kapıları kapatmıştır, dolayısıyla namazın kazası yoktur, hâl böyleyken namazımızı kılmadığımızda "bir şey olmaz sonra kılarım" diyemeyiz. Bu yüzden namazımızı mutlaka kılmamız gerekir.

Unutmamamız lazım ki namaz borç değildir, namaz mü'minin miracıdır. Namaz; Allah'ın huzuruna çıkıp Allah'ın davetine icabet etmektir.

[5] Buhari, 1117; Tirmizi,372
[6] Maide /6

Allah her şeyde olduğu gibi namazlarımızda da bizim için bir kolaylık tanımıştır. Herhangi bir durum ve mecburiyet karşısında, namazları birbirine bağlayıp cem edebiliriz. Mesela; öğlenle ikindiyi, akşamla yatsıyı cem edip beraber kılabiliriz; ama bu, namazın kazası olduğunu göstermez. Namaz hiçbir şekilde kazaya bırakılamaz. Şayet namazın kazasının olduğunu söylersek buna fetva vermiş oluruz ki bu da "namaz kılmasan da olur, sonra kılar, kaza yaparsın" gibisinden bir anlama gelir ki böyle bir şey de doğru değildir.

Namaz gıda gibidir, ruhun ve maneviyatın gıdasıdır. Bizim de bu gıdayı günde beş sefer almamız gerekir. Nasıl ki günde iki, üç sefer yemek yememiz gerekiyor, yemek yemediğimizde bedenimiz aç kalıyorsa namaz gıdamızı da bu şekilde düzenli olarak alıp maneviyatımızı doyurmamız lazım. Diyelim ki günlerce yemek yemedik sonra sofraya oturduğumuzda "ben yemek yemediğim günlerdeki yemeğimi de yiyeceğim" diyebilir miyiz! Desek bile hepsini birden yiyebilir miyiz, vücudumuz bunu kabul eder mi? -Elbette ki etmez. Kendimizi tıkabasa doyursak bile bunun aç kaldığımız günler için vücudumuza herhangi bir faydası olmaz. İşte, maneviyat da böyledir, her gün, günde beş sefer maneviyatımıza gıdasını verip kendimizi manevi olarak doyurmamız lazım. Şayet vakti gelince maneviyatımıza gıdasını vermezsek bu durumda maneviyatımız zarar görür, hastalanır, rahatsız olur, zayıflar ve gücünü kaybeder.

Bu yüzden ibadet; manevi gıda, manevi güç, manevi kuvvet ve manevi nurdur. Bizi Allah'a taşıyan, Allah yolunda yürüten, Allah yolunda hizmet yaptıran, kuvvettir, güçtür. Bizim de bu gücü her gün, günde beş sefer almamız gerekir. Her gün Allah'ın huzuruna çıkıp ona hâlini arz eden bir kul acaba nasıl bir kul olur, Allah'a ne kadar yakın, Allah ile ne kadar samimi olur!

Bir günde bin rekât namaz kılsak sonra on gün namaz kılmasak yine olmaz; çünkü namazımızı kılmadığımızda o on günümüz boşa geçmiş olur.

Evet, namazın kazası olmaz; ama tövbesi vardır. Kılmadığımız namazlarımız için tövbe etmemiz ve bolca namaz kılmamız lazım. Bunu yaparken de "geçmişte kılmadığım namazları kaza ettim" gibi bir düşüncemizin de olmaması lazım. Geçmiş namazlarımızı sadece tövbe ve istiğfar mahiyetinde kılabiliriz. Böyle yaparak aslında namaz kılmadığımız zamanlar, günler ve yıllar için Allah'a özür beyan edip "ya rabbi! Bilmiyorduk, farkına varamadık ya da tembellik yaptık" deyip hatamız için tövbe ve istiğfar etmiş oluruz.

Bir de her namazda Fatiha Suresi'ni okurken Allah'a **iyyâke na'budu ve iyyâke nestaîn:**[7] "Yalnız sana âbd oluyoruz ve yalnız seni istiyoruz" deriz. Yani "ya rabbi! Senin rızanın, dostluğunun peşinden koşuyoruz, istediğimiz sensin. Kendisine nimet verdiğin kullarınla beraber rızanı, dostluğunu ve cemalini kazanmaya çalışıyor, onların kazandığı gibi biz de senin rızanı kazanmaya çalışıyoruz" diyoruz. Yoksa namazı "birtakım dualar, ayetler, sureler, tesbihler okuyoruz, eğilip kalkıyor, secde ediyoruz" şeklinde anlarsak kıldığımız namazlar namaz olmaz; çünkü kıldığımız namazın içinin dolu olması gerekir.

Nasıl ki kıldığımız namazın zahiri olarak kıyamı, rükûsu, secdesi varsa aynı şekilde kıldığımız namazın içinin de dolu olması lazım.

Nasıl?

Hepimiz namazın miraç olduğunu biliyoruz. Şayet kıldığımız namazlar bizim için miraç olmazsa o hâlde namazımızın içi boş olmuş olur. Namazdayken Allah'ın huzurunda olduğumuzu

[7] Fatiha /5

tatmaz, rabbimizle beraber olmaz, "iyyâke na'budu ve iyyâke nestaîn" derken bunu Allah'a söylemezsek namazımız miraç olmamıştır.

Dikkat edilirse "iyyâke na'budu ve iyyâke nestaîn" derken "yalnız sana âbd oluyorum ve yalnız seni istiyorum" demiyor, "yalnız sana âbd oluyoruz ve yalnız seni istiyoruz" diyoruz; yani "seni sadece ben istemiyorum. Seni biz istiyoruz, içinde bulunduğum cemaatle beraber, biz hepimiz seni istiyoruz. Ben böyle bir cemaatin, böyle bir topluluğun içindeyim ve herkesi buna davet ediyor, bir ve beraber olmaya, kardeş olmaya, âbd olmaya davet ediyorum" diyoruz.

İnşallah, namaza karşı bakışımızın nasıl olması gerektiğini ve namazın kazasının niçin olmadığını artık anlamışızdır. Kardeşlerimiz de namazlarını kılarken namazın borç olmadığını, miraç olduğunu unutmadan namazlarını kılarlar inşallah.

KUR'AN'DA NAMAZ KILARKEN BAŞÖRTÜSÜ TAKMA ŞARTI YOKTUR. O HÂLDE BAYANLARIN BAŞÖRTÜSÜZ NAMAZ KILMASINDA BİR SORUN VAR MIDIR?

Öncelikle namaz kılarken başörtüsü takılmasa da olur, diye düşünmek ve bunun Allah'ın ayetlerinde olmadığını söylemek doğru değildir. Namaz başörtüsüz de kılınır, diyebilmek için Kur'an'ı baştan sona ezbere bilmek ve bütün ayetleri yan yana koyup hüküm çıkarabilmek gerekir.

Allah ayet-i kerimede **"her secde yerinde (her namaza durduğunuzda süslenin) ziynetinizi takın (ve en güzel şekilde giyinin)"**[8] buyurmuştur. Eğer "namazda başörtüsü takmak gerekmez" dersek o hâlde bu ayeti nereye koyacağız! Yani ben kalkayım pijamayla namaz kılayım, dersek olur mu? -Elbette ki

[8] Â'raf / 31

olmaz. Böyle düşünmek doğru değildir. Allah "her secde yerinde ziynetinizi takının" diye emretti; yani "benim huzuruma öyle paldır küldür gelme. Bütün güzelliğini, bütün ziynetini takın öyle gel" buyurdu. Hâl böyleyken huzura çıktığımız için sadece zahiri ziynetimizi değil manevi ziynetimizi de takıp bizi yaratan rabbimizin huzuruna edeple çıkmamız gerekir.

Evet, bu durumda bayanların namaz kılarken başörtülerini takması, hatta başörtüsü yetmez, mümkünse biraz da ziynetini takıp süslenmesi gerekir; çünkü rabbimizin huzuruna çıkıyoruz. Yoksa sadece birtakım hareketler yaparak namaz kılmış olmuyoruz.

Nasıl ki zahiri olarak sevdiğimiz biriyle görüşeceğimiz zaman üstümüzü, başımızı düzeltiyor, süslenip öyle çıkıyorsak en sevgilinin, bizi yaratan rabbimizin huzuruna çıkarken de en güzel şekilde süslenmemiz, ziynetimizi takınmamız gerekmez mi! Bu, rabbimizi ciddiye aldığımızı "ya rabbi! Seni ciddiye alıyorum" dediğimizi gösterir. Bu yüzden başörtüsü gereklidir ve farzdır. Hatta dediğim gibi; başörtüsü yetmez, bir de ziynetin takılması, yakanın bile ona göre kapatılması gerekir.

NAMAZ NEDİR VE HER AN ALLAH'IN HUZURUNDA DURABİLMEK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Namaz kılmak ve diğer ibadetler birer araçtır. Allah'ın huzurunda durabilmek içinse aşk ve muhabbet gerekir. Bu aşk ve muhabbet olunca rabbimizin huzurunda olduğumuzu unutmayız; çünkü seven sevdiğini unutmaz, âşık, maşukunu unutmaz, istese de unutamaz!

Biri başka birine zahiri olarak âşık olunca onu unutamaz. Hatta bir iş yaparken "acaba sevdiğim bu yaptığımı beğenir mi" diye maşuğunun hesabını yapar. Çalışıp kazanırken, kazandığını

nasıl harcayacağını düşünürken bile aynı şekilde sevdiğini, sevdiğinin sevgisini ve yakınlığını nasıl kazanacağını, onu nasıl sevindireceğini düşünür. Bu hâl onun elinde olan bir şey değildir; çünkü âşıktır, seviyor, sevdiği için de iradesizce maşuğunun hesabını yapıyordur.

Zahiri olan bütün aşklar, hakiki aşkı anlamak içindir. Bu dünyada var olan her şey birer ayettir. Âşıklık da bir ayettir. Peki, neyin ayetidir? -Elbette ki imanı, Allah'a âbd olmayı anlamanın ayetidir.

Birine âşık olan kişi bir şekilde az veya çok mutlaka bu hâli yaşar. Bu hâli yaşamayan hiçbir kul yoktur. Allah bu hâli kullarına yaşatıp tattırır ki kul "ben Allah'a iman etmişim, Allah'ı seviyorum, Allah'a âşığım" dediğinde bir ölçüsü olsun. Allah'ı gerçekten sevip sevmediğini mecazi olan aşkına bakıp anlasın.

Biri sevdiğinin sevgisini istiyor, rızasını kazanmaya çalışıyor ve sevdiği kişi kendisinden razı olsun istiyorsa, hayatı yaşarken onsuz bir hayat düşünemiyorsa aynı şekilde "ben Allah'a iman etmişim" dediğinde de sevdiği kişi için yaşadığı duyguları kendisini yaratan rabbine karşı yaşayıp yaşamadığını anlasın diye Allah ona bu aşkı mutlaka tattırır; yani bu mecazi aşkı Allah, kuluna yaşatır ve tattırır, tattırırken de aslında ona imanı öğretir.

O hâlde biri rabbine karşı bu duyguları yaşamıyor, tatmıyor ve rabbinin hesabını yapmıyorsa bu durumda âşıklıktan, mü'min olmaktan söz etmesi doğru değildir. Rabbine karşı bu aşk hâlini yaşamadan "ben mü'minim" demesi sadece kendi kendini kandırmasıdır; çünkü Allah ayet-i kerimede **"mü'minlerin Allah'a olan muhabbetleri çok şiddetlidir"**[9] buyurmuştur.

Biri başka birini zahiri olarak çok şiddetli bir şekilde sevdiğinde ona karşı nasıl bir hâl, nasıl bir tavır içinde olduğunu

[9] Bakara /165

görür. Hatta öyle ki geceleri onu düşünür, onun hayalini kurar. Hâl böyleyken Allah'a âşık olan namaza durmaz mı, nasıl durmaz! Maşukunun huzuruna çıkmayı nasıl kendisinde bir yük gibi, bir borç gibi görebilir! Namaz mü'minin miracıdır, mü'minin Allah'a olan sevgisini ve âşıklığını ortaya koymasıdır, dolayısıyla secde etmek; "ben seni seviyorum, ben sana âşığım, ben sana tapıyorum, ben sana âbd oluyorum, başımı huzurunda yere koyuyorum, yüzümü yere sürüyorum, sen ne dersen odur, benim istediğim sensin ya rabbi" demektir.

Aynı şekilde secde "subhane rabbiyel e'âla! Benim rabbim subhandır. Her türlü noksanlıktan, eksiklikten münezzehtir. Her şeyi en mükemmel, en güzeldir ve o benim rabbimdir. Benim subhan olan rabbimdir, beni yaratan rabbimdir. O, e'âla'dır, yüceler yücesidir. Yüceler yücesi olan rabbimin huzurunda onun için yapabileceğim tek bir şey vardır; o da 'seni seviyorum, sana âşığım, ben senin âbdinim' deyip başımı yere koymak, yüzümü yere sürmektir." Seven sevdiğiyle beraber olmak istemez mi, ona sevdiğini söylemek istemez mi, onunla olunca dünyalar onun olmaz mı! İşte, secde budur; yani secde, âşığın maşukuna aşkını ifade etmesidir. Namazın manası budur.

Bir de Allah'a yakınlığın ve Allah ile beraberliğin de namazla değil imanla olduğunu unutmayalım. Namaz araçtır, bizim de bu aracı kullanıp imanı kazanmamız gerekir.

ŞİZOFRENİ HASTASI OLAN BİRİ İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Abdulkadir Geylani (r.a) Hazretleri *"mürşidi olmayanın mürşidi şeytandır"* demiştir. Şayet anlamamak için bahane ararsak o zaman bu sözü başka tarafa çeker, öyle yorumlarız. Böyle bir şey de yanlıştır. Allah ayet-i kerimede **"Allah'ın dalâlette**

bıraktığı kimseye veli olan mürşidi bulamazsın”[10] yani veli olan mürşidi bulamayanlar dalâlette kalır, buyurmuştur.

Dalâlet; iblisin yoludur, iblisin gittiği yoldur. İblis, insanları dalâlete, ateşe, cehenneme, karanlıklara, zulmete çağırır. Şayet birinin de veli olan mürşidi yoksa o kişi iblisin, şeytanın bu davetine icabet eder.

Kişi ya veli olan mürşidin davetine ya da iblisin, şeytanın davetine icabet eder; yani insan için iki yol vardır. Bu yollardan biri hidayet, öbürü de dalâlettir. Biz de ya Allah’ın hidayetine tabi oluruz ya da Allah’ın davetine icabet etmeyip dalâlette kalmış oluruz. Kişi istese de istemese de durum böyledir.

İnsan fıtrat itibariyle İslam fıtratı üzere mü’min ve Müslüman olarak yaratılmıştır. Bu yüzden insan, Allah’a gitmesi ve Allah’a kul olması gerektiğini bilir; ama bu ana kadar kendine bir mürşid, imam, yol gösterici ve hidayetçi bulamadığı için kendi kendine bir şeyler yapmaya çalışır. Böyle bir durumda şeytan hiç boş durur mu! Hemen insana mürşitlik yapar ve ona yolu göstermeye çalışır. Önce kişinin birkaç adım atmasına müsaade eder, sonra da ona “senin gibi ibadet yapan var mıdır, senin gibi âlim biri, tefekkür edebilen, düşünebilen, akıllı olan biri var mıdır” der. Önce kişiye bu hileyi yapar. Onu bu hileye düşürdükten sonra da ona “sen peygambersin” der.

Yalnız şeytan, insana “sen peygambersin” derken bunu sadece bir vesvese olarak vermez. Önce kişinin gönlüne vesvese olarak bazı şeyler ilham eder sonra bu ilhamlardan iki, üç tanesi doğru çıkınca kişi kendisinin ilham aldığına, hatta vahiy aldığına inanmaya başlar. Zaten şeytan işi bir kere başlattı mı artık tuzağa düşürdüğü kişinin yakasını bırakmaz. Kişi şeytanın bu vesvesesine bir kez bile “evet, doğrudur, herhâlde böyledir” dedi mi şeytan artık onun boynuna zincirini geçirir, onu alıp peşinden sürükler ve

[10] Kehf /17

ona “ben peygamberim” dedirtir. Yetmez bunun daha ilerisi de vardır. Şeytan, böyle birini alıp daha da ilerisine götürür.

Bu hâlde olan bir kişinin rahatsızlığına ister şizofreni ister başka bir hastalık densin, bu fark etmez, bütün psikolojik rahatsızlıklar aslında nefsin hastalıklarıdır.

Peki, yapılması gereken şey nedir?

Söylediğim gibi; bütün psikolojik rahatsızlıklar nefsani hastalıklardır ve bu durumda kişinin tedavi olması; yani nefsinin tezkiye olması gerekir. Bunun için de kişinin bir Mürşid-i kâmille beraber olması gerekir. O bir Mürşid-i kâmille beraber olunca mürşidi de ona “sen hiçbir şey değilsin. Sen aciz, günahkâr, hatalı, kusurlu ve hatta şirke boğulmuş bir kulsun” deyip bunu ona gösterir.

Bununla beraber böyle birinin girdiği yerden çıkması zor bir şeydir, öyle bir anlık bir şey değildir. Kul, mürşidinin vesilesiyle nefsindeki hastalığı önce anlar; ama bir veya birkaç saat sonra tekrar aynı hâle bürünür. Önce mürşidinin sohbetiyle boyun büker ve “ben aciz, günahkâr ve hatalı biriyim, benim tövbe etmem gerekir” deyip tövbe etmeye başlar; ama sonra yine nefsinin hâli ağır basar ve eski hâline geri döner. Bu yüzden kişinin genel olarak bu hâlden kurtulması kolay değildir.

Mesela; biri bir yahut iki sene boyunca hücrede kalmışsa bu sürede aldığı psikolojik hasarın tedavisi de bir iki sene sürer; yani tedavi olması için hücrede kaldığı zaman kadar zamana ihtiyacı vardır. Aynı şekilde nefsin hastalığının tedavisi için de kişinin bu hastalıkta kaldığı kadar bir sürenin geçmesi gerekir ki kişi bu rahatsızlığından kurtulabilsin. Tabi, bir de ona bu yolda yardım edecek kardeşlerinin olması lazımdır.

Allah, kardeşimizin yardımcısı olsun. İnşallah nefsinin bu rahatsızlığından kurtulur. Şayet kurtulmazsa zahmet çeker. Eğer

bu hâlinin yanlış olduğunu bilir ve tövbe ederse acziyetinden dolayı Allah'ın rahmeti tecelli eder, böylelikle kardeşimiz boyun büker. İnşallah, Allah'ın rahmeti tecelli eder, yoksa hiç kimse o kardeşimize yardım edemez.

Evet, dediğim gibi; bu hâlde olan bir kişiye Mürşid-i kâmilin yardım etmesi lazım. Mürşidin ona yardım edebilmesi için de o kişinin yardımı kabul etmesi gerekir. Yoksa hasta, tedaviyi kabul etmeyip "ben hasta değilim" derse Mürşid-i kâmil ona bir şey yapamaz; ama yardımı kabul eder ve "ben hastayım, bana yardım edin" derse o zaman Mürşid-i kâmil ona yardım edebilir ve onu nefsinin bu rahatsızlığından kurtarabilir.

Allah kardeşlerimizin yardımcısı olsun. İnşallah o rahatsız olan kardeşimiz de iyi olup düzelir. Bilmemiz lazım ki hiç kimse kuluna Allah'tan daha yakın, daha merhametli değildir, hiç kimsenin, kulları Allah'ın sevdiğinden daha çok sevmesi de mümkün değildir. Eğer kardeşimiz acziyetini bilir, boynunu bükerse Allah ona mutlaka yardım eder; çünkü Allah, kulunu asla bırakmaz.

ŞEYTANLARI VE ÜÇ HARFLİLERİ OLAN BİRİYLE ARKADAŞLIK KURMAK DOĞRU MUDUR?

Öncelikle cinlere "üç harfli" demek doğru değildir. Onlar da tıpkı insanlar gibi Allah'a kul olmakla sorumlu olan varlıklardır. Sadece, Allah'ın insana kendinden nefhettiği ruh onlarda yoktur. İşte, aradaki fark budur. Cinler; dumansız ateşten, enerjiden yaratılmış varlıklardır. Bununla beraber onlar da insanlar gibi kullukla sorumludurlar. Onların da insanlar gibi mü'minleri, Müslümanları, kâfirleri, haddini aşanları, azgın olanları ve zalimleri vardır. Bu yüzden bütün cinleri kastetip "üç harfliler" ya da "şeytanlar" dediğimizde cinlere hakaret etmiş oluruz ki bu da doğru olmaz.

Cinlerin kâfirlerine, iblise tabi olanlarına şeytan denir. İblise tabi olmayanlar da mü'min ve Müslümandır. Bu durum insanlar için de geçerlidir.

İblise, şeytana uymak başka, ona tabi olup onun gibi olmak, onun yolunda yürümek; yani şeytanlaşmak başka bir şeydir. Şeytana uyarsak sadece günah işlemiş oluruz; ama şeytanlaşırsak şeytan olmuş oluruz.

Evet, insanların da aynı şekilde, mü'minleri, Müslümanları, muttakileri, velileri bir de şeytanları vardır. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede cin ve insan şeytanlarından kendisine sığınmamızı buyurmuştur.[11]

Peki, onlardan korunmak için ne yapmamız gerekir?

Onlardan uzak durmamız, onlarla meşgul olmamamız ve onları ciddiye almamamız gerekir. Bizim işimiz onlarla değildir! Ama şeytanlaşmış ve iblise tabi olmuş olanlar bizimle uğraşır. Bizim de onlara karşı tedbirimizi almamız, Resullulah (s.a.v.) Efendimiz'in her gece yaptığı gibi Felak ve Nas Sureleri'ni okuyup iki avucumuza üfürmemiz ve başımızdan ayağımıza kadar meshetmemiz gerekir. Bunu üç defa tekrar etmemiz yeterlidir.

Biri şeytanlarla arkadaş olmuşsa zaten o da onlardandır. Bu yüzden ha şeytana arkadaş olmuşuz ha böyle biriyle arkadaş olmuşuz, bu ikisi arasında hiçbir fark yoktur.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz, Ebu Zer'e *"ya Ebu Zer! İnsan şeytanlarından Allah'a sığın"* buyurur. Ebu Zer de *"*ya Resulullah! "*İnsanların da mı şeytanları vardır*" diye sorar. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"evet, insanların da şeytanları vardır"* buyurur.[12] Hatta şeytanların insanlardan olanı, cinlerden olanından daha tehlikelidir; çünkü cinlerden olan şeytanlar

[11] Nas /1-6
[12] Nesai, istiaze 48; Müsned, 5/ 178,179

sadece vesvese verirler. İnsanlardan olan şeytanlar ise bizimle konuştukları gibi bir de elimizden tutup bizi ateşe, günaha çeker ve bizi cehenneme sürüklerler. Hem de konuşurken bizi sevdiğini söyler "senin iyiliğin için bunu söylüyorum" derler.

İblis de Hz. Âdem (a.s.) ile Havva annemizi cennetten çıkarırken ağlayarak "ben sizin iyiliğiniz için bunu söylüyorum" deyip yemin etmişti.[13] İşte, insanlardan olan şeytanlar da aynen böyle yapar.

Bu nedenle böylelerinin dostluğundan uzak durmamız ve Allah'a yakın olanlarla, derdi Allah'ın rızası, dostluğu olanlarla arkadaş olmamız, dost olmamız ve onlarla beraber olmamız gerekir. Yoksa Allah'tan, peygamberden uzak, kendi kendine bir şeyler vehmedip şeytanlaşmış insanlarla beraber olmak bizi de onlara arkadaş yapar sonra onlar bizi yoldan çıkarır ve bizi Allah'tan uzaklaştırır.

BİR MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLAN NE KAZANIR, TABİ OLMAYAN NE KAYBEDER? MÜRŞİDE TABİYETİ BİRAZ AÇIKLAR MISINIZ?

Mürşid-i kâmille beraber olan birine mürit; yani irade eden denir. Mürit; Allah'ın rızasını ve dostluğunu irade eder. Bu durumda kişi bir Mürşid-i kâmille beraber olunca ondan Allah'a nasıl dost olacağını öğrenir.

Biri bir Mürşid-i kâmile tabi olduğunda Allah'ın rızasını, dostluğunu, kulluğu, imanı ve Allah'a teslimiyeti kazanır. Aynı şekilde Allah'a karşı edepli olmayı, Hz. İnsan olmayı ve kendi kendini, Allah'ın kendisine nefhettiği ruhu kazanır. Kişinin tabi olduğu Mürşid-i kâmil bunları kazanmış ki o da bunları kazanmak için mürşidine tabi olur. Bu durumda biri Mürşid-i kâmile tabi

[13] Â'raf /21

olmazsa bütün bu nimetleri kaybeder ve ibadetleri sevap kazanırım düşüncesiyle, fikriyle yapar.

Kulun Allah'a dost olmak gibi bir niyeti, Allah'a yakın olmak, mukarrebun olmak gibi bir derdi yoksa hiçbir zaman bu nimeti kazanamaz. Kulun önce böyle bir niyetinin olması gerekir. Niyeti olunca da bu defa niyetini fiile döküp Allah'ın rızasını ve dostluğunu kazanmış bir Mürşid-i kâmille beraber olması gerekir ki mürşidi gibi yapıp kazanabilsin. Kul "ben de onun gibi bir kul olup onun kazandığını kazanmak istiyorum" dediğinde Mürşid-i kâmile tabi olmuş olur. Artık yapması gereken şey; mürşidine uymak ve onun yaptığı gibi yapmaya çalışmaktır.

Allah'ın rızasını, dostluğunu kazanmış bir Mürşid-i kâmille beraber olmayan biri kendini bu nimetten mahrum bırakmış olur. Şayet tabi olmuyor, mürşide uymamak için bahane arıyorsa o hâlde Mürşid-i kâmile karşı kibirlenmiş ve "ben kendi kendime işi yaparım, ben kendi kendime yeterim" deyip kendini müstağni görmüş, ihtiyaçsız görmüş olur. Böyle yaparak da hiç farkında olmadan ayetleri, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabiyeti inkâr etmiş "bu gereksizdir, olmasa da olur" demiş olur; yani hiç farkında olmadan kendini Allah'a karşı müstağni görmüş olur.

Bilmemiz lazım ki kim kimin kazandığını kazanmak istiyor ve kimin gibi yapmaya çalışıyorsa örnek aldığı kişi onun mürşididir. Bundan dolayı devamlı olarak "mürşidsiz hiç kimse yoktur. Herkesin bir veya birkaç mürşidi vardır" diyoruz. Dünyevi konuda kazanmak için her kim hakkında "ben de onun gibi yapacağım ve ben de onun gibi olacağım" diyorsak böyle söylediğimiz herkesi kendimize mürşid kabul etmişizdir.

İnsan, öğrenen bir varlıktır. Öğrenirken de birbirinden öğrenir; yani her neyi öğrenmişse o öğrendiğini bir insandan öğrenmiştir. Sonuç itibariyle insan; kendini, dünyayı, Allah'ı ya Allah ile beraber olanlardan ya da Allah'tan bağımsız olarak

nefsiyle beraber olanlardan öğrenir. Aynı şekilde ya Allah'ın veli olan, mürşid olan kullarına tabi olur ya da nefsini mürşid zanneden, nefsiyle hareket edip nefsiyle yaşayan, nefsini ilah edinenlerle beraber olur ve onları mürşid olarak kabul eder. Böyle olunca da Allah'ın rızasını, dostluğunu, cemalini kazanma imkânından mahrum kalmış olur.

MÜRŞİDİN, DERVİŞİNE OLAN YAKINLIĞI İLE DERVİŞİN, MÜRŞİDİNE OLAN YAKINLIĞI NASIL ANLAŞILIR?

Mürşidin dervişe yakınlığı anlaşılmaz; çünkü bu manevi bir durumdur. Mürşid-i kâmil bütün dervişlerine yakındır. Eğer biri dervişse ve mürşidi onu gönlünden içeriye almışsa, mürşidiyle beraber olup vuslat yolculuğu yapıyor, Allah'a koşuyorsa ve "benim istediğim Allah'tır" diyorsa bu durumda mürşidi ona, o da mürşidine yakındır; ama Allah'a vasıl olup dost olmak için mürşide tabi olmamışsa, sadece "ben de dergâhta bulunayım" niyetiyle ordaysa o hâlde onun için böyle bir yakınlıktan söz edilemez; çünkü yakın olmak, tabi olmak için Mürşid-i kâmilin yaptığını yapmak gerekir; yani sadece dil ile "ben de tabi oldum" demekle kimse Mürşid-i kâmile tabi olmuş olmaz, mürid olmuş, derviş olmuş olmaz. İnsanın mürid olabilmesi için irade edip rabbini istemesi gerekir.

Derviş, mürşidine ne kadar yakın olduğunu kendi gönlünden, mürşidi üzerinden değil kendi gönlünden anlamalıdır.

Peki, derviş, mürşidine yakın olduğunu nasıl anlar?

Derviş kendine dönüp "ben mürşidim için ne yapabilirim, onu ne kadar dinliyorum, Allah'ın vahyini hayatıma geçirmek için ne kadar 'ben yokum, o var' diyebiliyorum, mürşidimin vuslatım için verdiği her hükmü kabul edebiliyor muyum, o, Allah'ın vahyiyle ilgili her neyi söylerse söylesin kendi bilgimi bırakıp 'ben

bilmiyorum o biliyor' diyebiliyor muyum, onun her söylediğini kabul edebiliyor muyum" diye kendine sormalıdır. Eğer cevabı "evet"se bu durumda aklı mürşidinin aklına, iradesi de mürşidinin iradesine tabi olmuş demektir.

Mürşidin söylediği bir sözü anlamasak bile sonuçta yolculuğu onunla yapacaksak mürşidimizle beraber gitmemiz gerekir. Şayet mürşidimize itiraz edersek bizi götüremez, bu defa olduğumuz yerde kalırız. Bilmemiz lazım ki mürşidimizin bize öğreteceği her şey yenidir, yepyenidir. Tabir-i caizse mürşidimizin bize anlattıklarıyla bambaşka bir hâle bürünürüz. Bunun için de o hâle bürünmeyi kabul etmemiz, mürşidimizin "bırak" dediklerini bırakıp "tut" dediklerini de tutmamız gerekir.

Evet, derviş, mürşidine olan yakınlığını kendi gönlünden anlar ve mürşidinin dediklerini ne kadar yapabiliyorsa, ona yakınlığı da o kadardır. Dolayısıyla mürşidin dervişine yakınlığı zahiri olarak ona yaptığı muameleye göre değildir.

Elbette ki mürşidin dervişine olan yakınlığı dervişine zahiri olarak yaptığı muamelede de anlaşılır; ama asıl anlaşılması gereken, insanın kendi gönlünden anlamasıdır; çünkü insanın, gönlünden anladığı dosdoğrudur.

Mesela; Mürşid-i kâmil birine büyük bir yakınlık gösterebilir; ama bu yakınlığı derviş manevi olarak düştüğünden dolayı onu kaldırmak için olabilir ya da derviş bu yakınlığı gerçekten hak etmiş, buna layık olmuş olabilir. Bu yüzden mürşidin, dervişlerine gösterdiği yakınlığın sebebi farklıdır, bu ikisi birbirinin tam tersidir. Mürşid bu iki dervişe de aynı yakınlığı ve muhabbeti gösterir; ama bu yakınlık, biri manevi olarak ayakta dursun, öteki ise daha çok güçlenip diğer kardeşlerini de taşısın diyedir.

Sonuç itibariyle derviş, mürşidine yakın olduğunu kendi gönlünden mürşidine olan bakışıyla anlayabilir.

RAZİYE VE KEMALAT MERTEBESİNDEKİ VELİ ZAT GÜNAH İŞLER Mİ?

Raziye, merziye ya da kemâlat mertebesindeki bir veli, manevi olarak günah işlemez ve asla şirke düşmez. Nasıl ki insanın kendini unutması mümkün değilse aynı şekilde bu mertebedeki veli zatların da rabbini unutması mümkün değildir. Böyle bir zat kendini görmez, kendini bilmez sadece rabbini bilir ve onun gönül âleminde söz hakkı sadece Allah'a aittir.

Bununla beraber veli bir zat zahiri olarak ufak tefek hatalar işleyebilir, yanlış yapabilir, eksik yapabilir; çünkü veli oldu diye beşeriyetten kurtulmaz; ama manevi açıdan asla yanlışa, hataya ve günaha düşmez.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"ben de sizin gibi bir beşerim, sizin sevindiklerinize sevinir, üzüldüklerinize de üzülürüm"* [14]buyurmuştur. Bu yüzden veli zatlar beşer olmaktan kurtulmazlar. Zahiri olarak hata işleyince de hemen tövbe edip istiğfar eder ve Allah'a sığınırlar.

ÇEVREMİZDEKİLERE KIRILMAMAK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Bazı şeyler bizim elimizde değildir, gönlümüzün kırılması da buna dâhildir. Eğer herhangi bir durumda kırılırsak mümkün mertebe kendimizi çarçabuk toparlayıp affetme yoluna gitmemiz gerekir.

Bize karşı her ne yanlış yapılırsa yapılsın, affetmek için bahaneler üretmemiz lazım; yani biri bize bir söz söylediğinde "kırılacağımı anlamadığından dolayı böyle söyledi" deyip o kişiyi affetmemiz için bahane bulmamız gerekir. Böyle yapalım ki bu

[14] Müslim, Birr, 95

affetmeme hâlimizden kurtulabilelim, bahane bulursak kurtuluruz inşallah!

Affedemediğimiz kişi eğer tanıdığımız biriyse veya kardeşimizse bu durumda ona karşı bakışımızın nasıl olması lazım?

Allah bir kulun hesabını görürken sevaplarını bir kefeye, günahlarını diğer kefeye koyup sevaplarını ve günahlarını tartar. Şayet kulun sevapları günahlarından ağır gelirse onu iyilerden sayar ve cennete gönderir. Bizim de sevdiklerimize muamele ederken böyle muamele etmemiz ve onlarla beraber kazandıklarımıza bakmamız gerekir. Bu yüzden affedemediğimiz kişinin iyiliklerine, güzelliklerine, samimiyetine, yakınlığına ve sevgisine bakıp onun bu güzelliklerini bir hatasına, yanlışına ya da bir kusuruna satmamamız gerekir. Onun güzelliklerini, sevgisini, yakınlığını, dostluğunu yanlışlarının önüne alıp yaptığı hatayı, kusuru, yanlışı silmemiz; yani bakışımızı Allah'a göre değiştirip Allah'a göre bakmamız lazım. Allah, kullarına nasıl muamele ediyorsa biz de Allah'ın nazarıyla nazar edip kullara öyle muamele etmeliyiz ki güzel yapmış olalım. Böyle yaptığımızda karşımızdakini affetmeme hâlimiz ortadan kalkar inşallah.

BAZEN MUHABBETTEN COŞUP ALLAH İÇİN HER ŞEYİ YAPABİLECEĞİMİ DÜŞÜNÜYORUM SONRA DA KENDİME KARŞI BİR GÜVENSİZLİK ÜZERİME ÇÖKÜYOR VE ÜZÜLÜYORUM. BU GÜVENSİZLİKTEN NASIL KURTULABİLİRİM?

Kardeşimizin birinci hâli manevi hâlidir, bununla beraber Allah'a güven ve tevekkül içinde mü'mince bir tavır ortaya koyduğu gönlünün hâlidir. Kardeşimizin kendine güvenmemesi ise nefisten kaynaklanan bir hâldir. Kişi "ben Allah için her şeyi yaparım" dediğinde nefsi hemen araya girer ve şeytan ona

vesvese verir. Bu durumda kişinin bu vesveselere karşı cevap vermesi gerekir ki nefis ve şeytan sussun, bir daha da böyle vesveseler vermesin.

Peki, bu durumda nefsimize nasıl bir cevap vermemiz gerekir?

Nefsimize "her şey Allah'a ait değil midir, mülk onun değil midir, biz ona ait değil miyiz! Rabbimizi kazanırsak kaybedeceğimiz bir şey olur mu! Aynı şekilde rabbimizi kazanamazsak kazandığımız bir şey olur mu" dememiz ve nefsimizi buna ikna edip susturmamız gerekir. Böyle söylediğimizde şeytanın verdiği vesveseye de cevap vermiş oluruz.

İstesek de istemesek de her hâlükârda bu hayatımız bitecek ve ahirete gideceğiz. Yaşadığımız bu dünya hayatını da bir şeylerin ya da birilerinin yolunda kurban ederek feda ederiz ve ömrümüzü onun uğrunda harcarız. Hayatımızı her ne için kurban etmişsek karşılık olarak sadece onu alabiliriz. Eğer hayatımızı feda ettiğimiz şey fani bir şeyse ölünce onu bırakıp gitmek zorunda kalırız; ama kazandığımız baki olana, ebedi olana, Allah'a ve ahirete aitse o hâlde kazandığımız ebediyete kadar bizim olur. Bu yüzden hayatımızı ne için harcadığımız çok önemli bir meseledir.

Biri bir Mürşid-i kâmile tabi olmuşsa; Allah'ın rızasını, yakınlığını, dostluğunu, cemalini, sevgisini, kısaca rabbini ister, kendi kendini, Allah'ın kendisine nefhettiği ruhu ister. Bu herkes için geçerlidir. O hâlde bunun karşılığında da feda edilmesi, kurban edilmesi gereken bir şeyin olması gerekmez mi! "Feda edilmesi, kurban edilmesi gerekir" derken bunu ille de zahiri olarak hayatı feda etmek şeklinde düşünmeyelim. Bu, insanın gönül itibariyle Allah için her şeyi yapabilmesi demektir.

İnsan, Allah'a karşı samimiyetini gönlüyle göstermez "ya rabbi! Seni istiyorum, rızanı, dostluğunu istiyorum. Bunun

karşılığında da her ne olursa olsun yapmaya hazırım" demezse zaten Allah'ın rızasını ve dostluğunu kazanamaz. Bu yüzden insanın; rabbinin rızasını kazanabilmek için gönül itibariyle her şeyi feda etme hâlinde olması gerekir.

Evet, kardeşimizin birinci hâli doğru olan, güzel olan hâldir. İkinci hâli ise nefisten kaynaklanan bir hâldir. Nefsin bu hâlinin temizlenmesi için kardeşimizin, nefsine "sen bana tabi olursan ebediyen her istediğin senindir. Rabbin sana böyle va'detmiştir; ama ben sana tabi olursam ebediyen kaybederiz. Ahiretimizle birlikte rabbimizi de kaybederiz. Hâl böyleyken benim sana uymamı, tabi olmamı nasıl istersin! Sen bana tabi ol, birlikte ahiretimizi, rabbimizi kazanalım" deyip nefsini ikna etmesi gerekir. Şayet kardeşimiz nefsini ikna ederse nefsi de boyun büker ve yapması gerekeni yapar inşallah.

VEHİM KONTROL ALTINA ALINABİLİR Mİ AYRICA VEHMİN İNSAN VÜCUDUNDA BİR ESMA İLE ALAKASI YAHUT BİR AİDİYETİ VAR MIDIR?

Vehim, aslında zan demektir; yani olmayan bir şeyi varmış gibi kabul etmek ve kabul ettirmeye çalışmaktır.

Vehmin herhangi bir esma ile ilgilisi yoktur; çünkü vehim, esmanın tam tersidir. Esma hak, vehim; yani zan ise batıldır. Allah ayet-i kerimede bununla ilgili olarak **"onlar zanna tabi olurlar, oysa ki zan ilimden hiçbir şeydir"**[15] buyurmuştur. Bu durumda biri zanna tabi olduğunda ilim olmayan bir şeye tabi olmuş olur.

Gönülde bir boşluk olunca orada vehim ve zan oluşur. Bizim de zandan kurtulabilmemiz için gönlümüzdeki o boşluğu mutlaka Allah'ın isimleriyle, ilmiyle, marifetullahla doldurmamız gerekir. Yoksa zandan, vehimden kurtulmamız mümkün olmaz; çünkü

[15] Yunus /36, Necm / 28

gönül boşluk kabul etmez, iman boşluk kabul etmez, Allah'ın isimlerinin tecellisi boşluk kabul etmez. Boşluk olursa oraya mutlaka vehim gelir, şeytanın verdiği vesvese gelir ki bunların hepsi aynı kaynaktandır; yani zandandır.

Gönlü doldurabilmek için hakikati almamız, Allah'ın isimlerine tam iman etmemiz, kendi varlığımızdan kurtulup hakiki varlığa ermemiz ve kâmil manada iman etmemiz lazım. Öyle ki bütün varlığımız Allah'a ait olsun; çünkü bizim üzerimizde, gönlümüzde söz hakkı Allah'ındır, bütün yetki onundur ve biz ona aidiz. Böyle olabilmek için de kendi benliğimizden, vehmimizden kurtulup "Allah" dememiz gerekir.

Devamlı olarak "Allah diyenler 'ben' demekten kurtulur; ama 'ben' diyenler 'Allah' diyemez, 'Allah' demesi mümkün değildir" diyoruz. Biri "ben" demekten kurtulamazsa on defa "Allah" der; ama on birinci defada "ben" demeye başlar. Bu durum onun hâlâ benliğinden kurtulamadığını gösterir. İşte, bir Mürşid-i kâmile tabi olmak; kendi vehmi olan benliğinden kurtulup gerçek manada "Allah" demek içindir. Bu hâl, Allah'ın bekasıyla bekâ bulmaktır. Buna kısaca fenâ ve bekâ denilir.

Fenâyı kul kazanır; yani fenâ kul tarafındandır, bekâ ise Allah tarafındandır. Kulun, "ben yokum, Allah'ın tecellisi var" diyebilmesi safha safha olan bir şeydir. Bunun için dervişin öncelikle "ben yokum, mürşidim var, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz var ve onda tecelli eden Allah'tır" deyip vehmi olan varlığından kurtulması gerekir. Hemen ardından ise Allah bekâyı ihsan eder.

Kul, Allah'ın tecellisini bilmez; ama kendi vehmini ve zannını bilir. Bu durumda kul "rabbim ne dediyse doğru olan, güzel olan odur" derse kendi vehminden kurtulur. Allah da ona bekâsıyla tecelli eder, işte o zaman kul hakiki varlığına sahip olur ve bu hakiki varlığını görür.

Kişi "ben bilmiyorum Allah biliyor" dediğinde Allah ona öğretir; çünkü kendi vehmini ve zannını bırakmış, Allah'ın bilgisini kendi bilgisine, vehmine tercih etmiştir. Kul, Allah'ın hakiki varlığını kendi vehmi olan varlığına tercih edince Allah'ın bekâsı tecelli eder ve benlik toz duman olup yok olur. Bu herkeste böyledir.

Vehmin kuvveti, vehmin çokluğuna göredir, vehmin çokluğu da hakikatin azlığına göredir. Hakikat ne kadar tecelli ederse vehim o kadar kaybolur; çünkü ışık ne kadar şiddetli olursa karanlık o kadar aydınlanır.

İman nuru ve Allah'a muhabbet, kulun gönlünde şiddetlendikçe, vehim de, karanlık da, vehmi olan varlık da, ilim de, bilgi de kaybolur. Bunun için yapılması gereken şey; "Allah" demek "rabbim ne dediyse doğru odur, hak odur, güzel odur" deyip hüküm verirken kendi aklımıza, ilmimize, bilgimize göre hüküm vermemek, hükmü Allah ile vermektir. Hükmü Allah ile verince vehim kaybolur. Bundan dolayı devamlı olarak "bir tek hak vardır, hakikat vardır; o da Allah'tır. Bir tek doğru vardır; o da Allah'ın söylediği, Allah'ın buyurduğudur" diyoruz.

ALLAH'I TEFEKKÜR EDERKEN AKLIMIZA BİR SURETİN GELMESİNDE SAKINCA VAR MIDIR?

Allah'ı tefekkür ederken aklımıza bir suretin gelmesinin sakıncası kesinlikle vardır; çünkü Allah bir şeye benzemez, hiçbir şey de Allah'a benzetilemez. Allah ayet-i kerimede **lem yelid ve lem yûled ve lem yekun lehu kufuven ehad:**[16] "O doğurmadı ve doğurtmadı, hiçbir şey ona denk (benzer) değildir" buyurmuştur. Bu yüzden hiçbir şey Allah'a benzetilemez ve onun gibi

[16] İhlas /3-4

düşünülemez. Her ne ki aklımıza ve hayalimize geliyorsa bilelim ki o hâşâ Allah değildir, o vehimdir.

Evet, bir de Allah'ın zatı hakkında tefekkür edilemez. İnsan, rabbini dışarıdan değil en kâmil manada ancak kendi üzerinden tanır. Kendine baktıktan sonra bir de dışarıya bakıp rabbini varlık ayetleri üzerinden tanımalıdır.

İnsan, kendine bakarken rabbini nasıl tanımalıdır?

Elbette ki bir şey hayal etmeden Allah'ı sadece isimlerinden tanımalıdır. Söyledim; Allah'ı tefekkür ederken aklımıza bir şey gelirse bilelim ki aklımıza gelen o şey Allah değildir, o kendi kendimize hayal ettiğimiz, vehmettiğimiz putumuzdur.

Herkes kendindeki; görmek, işitmek, bilmek, sevmek, merhamet etmek, ikram etmek, hoş görmek ve affetmek vasıflarını bilir; yani herkes Allah'ın isimlerini kendi üzerinden bilir. Bu vasıfların hepsi Allah'tandır; yani kul sonsuz bir deryadan bir damla misali bu tecellilere mazhar olmuştur ve rabbini de ancak kendindeki bu vasıflara, El Esmau'l Husna'nın tecellilerine bakarak tanıyabilir.

Allah, isimleriyle insana tecelli etmiştir, dolayısıyla Allah'ın El Esmau'l Husna'sı her insanda vardır. Bir de zati tecelli vardır. Zati tecelli de aşktır. Kul, kendindeki aşkı ve muhabbetiyle rabbini bilir. Dolayısıyla insan, rabbini en kâmil manada kendi üzerinden tanıyabilir, anlayabilir.

Peki, insanın "Allah" derken aklına ve hayaline bir şey gelmemesi için nasıl bir düşünceye ve tefekküre sahip olması gerekir?

İnsanın "Allah" derken hiçbir şey düşünmeden "ben, beni yaratan rabbimin huzurundayım" demesi gerekir. "Beni yaratan" derken, Allah'ın kendisine ikram ettiği isimlerine bakmalı; yani görmek, işitmek, bilmek, sevmek, irade etmek, merhamet etmek,

ikram etmek, affetmek gibi güzel vasıflarına bakmalı ve kendini insanlara Allah'ın isimleriyle muamele eden bir kul olarak bilmelidir. Bunu bilirken de "bütün bu vasıflara hakiki manada, gerçek manada sahip olan rabbimdir. Beni seven, beni sevdiği için yaratan rabbimdir" demelidir.

Mesela; namazdayken "ben, beni yaratan rabbimin huzurundayım" deyip kendi gönlümüzden ve kendi üzerimizden nazar edersek aşka ve muhabbete gark oluruz. Böyle olunca namaz anında Allah'ın huzurunda olduğumuzu ve Allah'ın bizimle beraber olduğunu, Allah'ın bize şah damarımızdan daha yakın olduğunu, bizi çepeçevre kuşattığını, ihata ettiğini ve bütün varlığa isimleriyle tecelli ettiğini tadarız. Bunu tadınca bizdeki vehim de hayal de kaybolur. Böyle yaparsak gerçek manada tefekkür etmiş ve rabbimizin huzurunda durmuş oluruz. Dolayısıyla edebe aykırı herhangi bir şey de olmamış olur.

Şayet "Allah" dediğimizde aklımıza ve hayalimize bir şey gelirse Allah'ı herhangi bir şeye benzettiğimiz için edebe aykırı bir tavırda bulunmuş oluruz. Allah herhangi bir şeye benzemekten münezzehtir. Hangi varlık olursa olsun Allah bütün varlığı, bütün şeyleri tecelli edip yaratandır. Bu yüzden her "Allah" deyişimizde "rabbim beni benimle bilendir. Beni benden daha iyi bilendir. Benimle bildiği için hakikisini bilen ve bende olup anlamadığım şeyleri de bilendir" dememiz gerekir; çünkü o, her şeyi her şeyle bilendir. İnsanı da sadece dışardan değil insanı insanla bilendir.

KUANTUM DÜŞÜNCE TEKNİĞİYLE MEDİTASYON YAPMAK DOĞRU MUDUR?

Böyle bir şey tamamen yanlıştır! Hak olmayan, hakikat olmayan her ne varsa şeytanın ürettiğidir. Şeytan bir şeyi üretirken onu insanlara doğru olarak takdim edeceği için mutlaka haktan bir şeyler alır ve onu sanki haktanmış gibi üretir. Eğer bir

şey ki peygamberlerin ve Allah dostlarının yaptığı bir şey değilse o kesinlikle şeytanın ürettiği bir şeydir.

Şeytan, haktan bir parça alıp o parçanın içerisine on parça da yanlış katar ve onu insana öyle sunar. İblisin buradaki gayesi; Allah'tan bağımsız olarak bir ibadet üretmektir. Bu ibadeti üretmeye çalışırken de Allah'a ibadet edilmesin, ibadet yok sayılsın, hatta din, iman yok sayılsın diye bunu yapar. Böyle bir düşünce, böyle bir fikir de küfürdür.

Mü'min, tefekkür edendir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"bir saatlik tefekkür, bir yıllık ibadetten eftaldir"*[17] buyurur. Yani kul, bir saatlik tefekkür edince bir yıllık ibadette kazanamadığını kazanır. Yalnız yapılacak olan bu tefekkürü mutlaka Allah'ın emretmesi ve resulünün de bunu yapmış ve yaptırmış olması gerekir. Yoksa zan, vehim, şeytanın verdiği vesvese hepsi birbiriyle karıştırılır ve ortaya çıkan sonuç insana hakmış gibi takdim edilir. Örnek vermek gerekirse; transa geçmek, yoga yapmak veya farklı meditasyon çeşitleri sanki başka ibadet çeşitleriymiş gibi şeytan tarafından insana takdim edilir.

Mesele; kulun, Allah'ı yok sayması için iblisin arkadaşlarıyla beraber gösterdiği çaba ve gayretten ibarettir. Oysaki insan; Hz. İnsandır, Allah'ın nefhettiği ruhtur ve insan başka bir âlemden gelmiştir.

İnsan bilincinin yarı yarıya kapanmasına yakaza hâli denir; yani manevi olarak beynin bir bölümü uykuda diğer bölümü de uyanıktır. Beynin manevi tarafa bakan kısmı uyanık, zahiri tarafa bakan kısmı ise uyur vaziyettedir. Bu yüzden kişi yakaza hâlindeyken beynin manevi tarafına bakan kısmı uyanık olduğu için zahiri tarafı bilmez, sadece manevi kısmı bilir. Bununla beraber aslında zahiri olarak da nerde olduğunu bilir; ama zahiriyatı daha bir örtülüdür. Bu hâl insanın, mâna

[17] Suyutî, Camiu's- Sağir 2/ 127; Aclûnî

âlemindekilerini, başka âlemlerdekini seyretsin, o anda kendi kendisiyle olsun ve o âlemden geleni alabilsin diye yaşadığı bir manevi hâldir.

Hâl böyleyken birileri kalkıp bu yakaza hâlini başka bir şekilde yorumlamaya kalkıştığında onu iblisle beraber sanki bir dinmiş gibi takdim etmeye çalışır ve sonra "sen bunu kendi kendine yaptın" der ve bir şeyleri inkâr yoluna gider. Ya da o Hint gurularının yaptığı gibi kendisindeki vasıfları, özellikleri Allah'tan bağımsız olarak yanlış yerde kullanır.

Allah, insana her neyi vermişse mutlaka rabbini tanısın, rabbini bulsun, kendini bilsin, bulsun, anlasın, tanısın, kendi kendisi olsun ve kendini kazansın diyedir; ama onu alıp Allah'tan bağımsız bir şeyler için kullandığında yanlış olmuş, küfür olmuş, şirk olmuş olur. Böyle kuantum düşünce tekniğiyle meditasyon yapmak tamamen batıldır.

ALLAH'IN İSTEDİĞİ GİBİ BİR KUL OLMAMIZ İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Allah hepimizi kendisine layık bir kul, âbd ve âşık eylesin inşallah. Zaten bütün derdimiz de budur; ama Allah'a kul olabilmek, âbd olabilmek ve Allah'ı sevebilmek için öncelikle onu tanımak gerekir. Allah'ı sadece tanıdıkça severiz; yani biz marifetullaha sahip oldukça o marifetullah bizde aşka ve muhabbete dönüşür. Dolayısıyla rabbimizi ne kadar çok tanırsak onu o kadar çok sevme imkânımız olur. Allah'ın bizi ne kadar çok sevdiğini anlarsak sevgimiz de o kadar artar. Allah'ın bize karşı ne kadar rahman ve rahim olduğunu anlar, tadarsak Allah'a olan aşkımız ve muhabbetimiz de o kadar artar. Aynı şekilde biz de o kadar çok merhamet etmeye çalışır ve merhametli oluruz. Bu, Allah'ın bütün isimleri için aynen geçerlidir.

Bu yüzden kul olmayı, âbd olmayı, iman etmeyi, âşık olmayı ve Allah'ın güzelliğinin üzerimizde tecelli etmesini istiyorsak rabbimizi tanımaya çalışıp marifetullaha sahip olmamız gerekir.

İnşallah kardeşlerimiz, bunun için Allah'ın isimlerini, El Esmau'l Husna'sını dinlemeye, bu isimler üzerinde tefekkür etmeye, bu isimlerin kendi hayatlarındaki tecellisini ve bu isimlerin kendi üzerlerinde nasıl açığa çıkacağını gerektiği gibi anlamaya çalışırlar inşallah. Böyle yaptıkça da marifetullahları, imanları artar.

NAMAZDA TESBİHLERDEN SONRA TÜRKÇE DUA EDEBİLİR MİYİZ?

Bizim için ölçü, her zaman için Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'dir. Aslında sadece namazdan sonra değil namazın içindeyken de dua etmemiz lazım. Mesela; namazla ilgili "namazda Subhâneke'yi, Fatiha'yı okur, üstüne bir sûre daha okursun, sonra eğilip 'subhâne rabbiye'l-azîm' der, tesbih edersin. Ondan sonra doğrulur 'semi' Allahu limen hamîdeh' dersin. Bütün bunları söylerken de anlaman gerekmez" denmiştir. Sanki Allah böyle emretmiş gibi bize böyle anlatılmıştır, biz de böyle anlamışız!

Oysaki baktığımızda subhaneke tesbihi ayet değildir; yani namaza başlarken bir ayetle değil tesbihle, hamd ile başlarız.

İsterseniz subhaneke üzerinden rabbimizi nasıl tesbih ettiğimizi kısaca izah edeyim.

Subhâneke: "Ya rabbi! Sen subhansın her türlü noksanlıktan münezzehsin. Bütün kemâl sıfatlarıyla muttasıfsın, kemal sıfatlara sahipsin." **Allâhumme ve bi hamdik:** "Allah'ım hamd senin içindir ve sana layıktır."

Görüldüğü gibi namaza tesbihle başlarken aslında önce Allah ile konuşuyoruz, rabbimizi tesbih ediyor ve ona hamd ediyoruz.

Evet, devam edelim. **Ve tebârakesmuk:** "Senin ismin (senin isimlerin) mübarektir." Senin isimlerin bize sonsuzluğu, sonsuz güzelliği ve sonsuz nimetleri kazandırır, deyip Allah'ı hamd ediyor, tesbih ediyor, isimlerinin mübarekliğini zikrediyor ve o isimleri istiyoruz.

Evet, okuduğumuz subhâneke tesbihi ayet değildir; ama buna rağmen sanki namazda ayetlerden başka bir şey okunamayacakmış gibi zannedilmiştir. Görüldüğü gibi böyle zannetmek doğru değildir.

Tesbihle ilgili olarak bir örnek vereyim.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabelere namaz kıldırırken rükûdan doğrulup *"semi' Allah'u limen hamideh: Allah hamd edenin hamdini işitti"* dediği sırada sahabeden muhtemelen yeni iman etmiş biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'den "Allah hamd edenin hamdini işitti" sözünü duyunca *"elhamdulillahi hamden, kesiren, mubareken, tayyiben: En büyük hamd, en güzel hamd, en temiz hamd Allah'a aittir"* deyip peş peşe Allah'ı tesbih eder. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz namazdan sonra sahabeye dönüp *"o hamd eden kişi kimdi"* diye sorar. Yüksek sesle hamd edip namazda konuştuğu için sahabe *"herhâlde yanlış yaptım"* diye düşünüp utana utana elini kaldırır ve *"bendim ya Resulullah"* der. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"o yaptığın nasıl bir hamddı! Melekler senin hamdını yukarı çıkarmak için gökten inerken birbirleriyle yarıştı"* buyurur.

Allah hamd edenin hamdini işitti demek; şayet Allah'a hamd ederseniz Allah hamdınıza karşılık verir, demektir. Bu yüzden namazda Fatiha'yı okuyup hamd eder, ardından da

rükûda rabbimizi tesbih ettikten sonra "Allah hamd edenin hamdini işitti" deriz.

Demek ki mesele gönülden gelen hamdmış! Bundan dolayı Resulullah (s.a.v.) Efendimiz namaz esnasında rabbini yüksek sesle hamd ve tesbih eden sahabeye "namazın bozuldu" dememiştir.

Bütün âlimler Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in namazda seccadeyi ıslatacak kadar ağladığını bilir. Aynı şekilde Hz. Ayşe (r.a.) annemiz, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in namaz kılışını anlatırken der ki: *"Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in secdede şu duayı okuduğuna şahit oldum: Ya rabbi! Günahlarımdan mağfiretine sığınıyorum, gazabından rahmetine sığınıyorum, senden yine sana sığınıyorum. Sen tevvabsın; tövbeleri kabul edensin, tövbe edenleri sevensin. Sen Afuvsun; affetmeyi seversin bizi affet."* Sahabeler Hz. Ayşe (r.a.) annemize Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in Berat Gecesi'ni nasıl geçirdiğini sorduklarında ise Hz. Ayşe annemiz *"Berat Gecesi'nde Resulullah (s.a.v.) Efendimiz yatsıdan sonra iki rekât namaz kıldı; ama kıldığı bu iki rekât namaz sabaha kadar devam etti"* demiştir.

Yani Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sadece iki rekât namaz tekbiri getirmiş; ama bu iki rekâtın bir secdesini gecenin bir yarısına kadar, ikinci secdesini ise öbür yarısına kadar devam ettirip secdede sabah namazına kadar rabbine hamd etmiş, dua etmiş ve rabbini tesbih etmiştir. Bu yüzden namazdan sonra değil aksine secdedeyken üç sefer "subhâne rabbiye'l-a'lâ" dedikten sonra yapacağımız nasıl bir dua varsa o duamızı secde sırasında yapmamız gerekir.

Allah ayet-i kerimede **vescud vakterib:**[18] "Secde et ve yaklaş" buyurmuş, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de *"kulun, Allah'a en yakın anı secde anıdır, öyleyse secdede duayı çoğaltın, secdede*

[18] Alak /19

Allah'tan isteyin"[19] demiştir. Bizim de secdede duayı çoğaltmamız ve çokça dua edip Allah'tan istememiz gerekir; çünkü secdedeyken rabbimize en yakın olduğumuz andayız.

Peki, secdedeyken rabbimizden ne istememiz lazım?

Özellikle "ya rabbi! Seni istiyoruz, senin rızanı, dostluğunu, cemalini, cennetini istiyoruz" dememiz, bununla birlikte sıkıntılarımız varsa da "ya rabbi! Şöyle şöyle sıkıntılarım var, bu sıkıntıları aşamıyorum, bana yardım et" deyip rabbimizden yardım istememiz gerekir; çünkü secdedeki dua reddolmaz.

Neden?

Çünkü secde; başını yere koymuş olan kulun, Allah'a en yakın olduğu anıdır ve o anda kul ile Allah arasında perde yoktur. Kardeşlerimiz, secdede Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yaptığı gibi bir dua yapsınlar, böyle yaptıklarında namazdan çıkmayı, başlarını secdeden kaldırmayı istemeyeceklerini görürler. Bunun sebebi; Allah'ı kabul ettiklerini, Allah'ın da onları kabul ettiğini ve Allah'ın huzurunda olduklarını tatmalarıdır.

Secdede yapılan dua başka zamanlarda yapılan duaya benzemez, bu dua bambaşka bir duadır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bundan dolayı secdede dua etmiştir. Söyledim; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz iki rekât namaz kılıp bütün gece secdede kalmış ve secde ederek sabahlamıştır.

Evet, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz seccadeyi ıslatacak kadar ağlıyor ve secdedeyken dua ediyordu. Bütün âlimlerimiz bunu bilir; ama yine de secdede ağlamak, dua etmek sanki yanlış bir şeymiş gibi anlatılmaya devam edilir.

Misal; geçen gün televizyon izlerken bir programa denk geldim. Programda bir hocaya "Resulullah (s.a.v.) Efendimiz

[19] Müslim, Salât, 215, (482); Ebû Dâvut, Salât 152

seccadeyi ıslatacak kadar ağlayıp dua ediyormuş, biz de böyle yaparsak olur mu" diye sordular. Hoca da "farz namazlarda değil; ama sünnet namazlarında yahut diğer namazlarda yaparsak olur" diye cevap verdi!

Secdedeyken ağlayıp dua etmenin farzı, sünneti olur mu! Yani sen Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yaptığına yanlış mı demek istiyorsun, "böyle yapmak doğru değil" mi demek istiyorsun! Bazen mescitte, camide biri secdeyi uzattığında yanındaki ona namazının bozulduğunu söyler. Sırf secdeyi uzattığı, secdede ağladığı için ona "böyle yapman doğru değil" derler. Sanki kendileri her şeyi biliyormuş gibi bir de doğru yapanı düzeltmeye çalışırlar!

Yanlış öğrenilen, yanlış anlaşılan bir şeyi düzeltmek zor bir şeydir; ama bilinmeyen bir şeyi öğretmek kolaydır. Evet, bu yüzden sadece namazdan sonra değil secdede de kendi dilimizde dua edeceğiz. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tâbi olup onun yaptığı gibi yaptığımızda hep beraber neyi kazandığımızı görürüz inşallah.

KÖTÜLÜK YAPANLARA BİLE İYİLİK YAPMANIN NEFSİMİZE AĞIR GELMEMESİ İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Yanlış yapana ikram etmek, doğru ve güzel yapabilmek için yaptığımızın bize neyi kazandırdığını bilmemiz yeterlidir. Bir şey ki karşılığında bize Allah'ın rızasını, sevgisini, yakınlığını, mukarrebun olmayı kazandırıyorsa o hâlde her türlü sıkıntıya değer.

Allah'a yakın olmak, en yakın olmak istiyorsak yapmamız gereken şey; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in buyurduğu gibi; vermeyene vermek, gelmeyene gitmek, sevmeyeni sevmek ve

bize yanlış yapana iyilik yapmak, güzellik yapmaktır.[20] Şayet bunlar bize Allah'a yakınlığı, mukarrebun olmayı kazandırıyorsa o hâlde Allah'a yakın olmak için bu zahmeti çekmeye değer.

Bu yüzden bize kötülük yapan birine iyilik yapmak istediğimizde "senin için ya rabbi! Sen beni bununla kendine yaklaştırıyorsan, ben böyle yapınca sana yakın olanlardan oluyorsam, o zaman bunu yutarım. Sana yakın olmanın karşılığında nefsime ağır gelse de bu güzelliği yaparım" dememiz lazım. Bunu söyledikten sonra artık kötülüğe karşı iyilik yapmanın nefsimize ağır gelmediğini görürüz. Hatta nefsimiz de boyun büküp bizim istediğimizi isteyecektir; yani nefsimize Allah'a yakın olmayı istetiriz.

ZALİME NE KADAR SABRETMEK GEREKİR?

Bilmemiz lazım ki zalime sabredilmez. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*zalime de mazluma da yardım edin"* buyurur. O sırada orada bulunan bir sahabe "*ya Resulullah! Mazluma nasıl yardım edeceğimizi biliyoruz. Peki, zalime nasıl yardım edeceğiz"* diye sorar. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"zalimi zulmünden alıkoymaya çalışırsanız ona yardım edersiniz"*[21] buyurur. Elbette ki bu da gücümüzün yettiği kadarıyladır. Zalimi gücümüz yettiği kadarıyla zulmünden alıkoymaya çalışmamız gerekir.

Şayet zalime gücümüz yetmiyorsa bu durumda yapmamız gereken şey; onu Allah'a havale etmek ve sabredip "ya rabbi! Sana havale ettim" deyip müdahâle etmemektir. Böyle yaparsak göreceğiz ki rabbimiz bizim adımıza ona müdahâle eder.

[20] Deylemi Firdevs, No: 8529, 5/ 392; İ. Suyuti
[21] Buhari, Mezalim, 4

İnsanların kendi kendine zulmetmesi, insanların şeytana tabi olup birbirine zulmetmesi ve insanın insana zulmetmesi vardır. Eğer her iki taraf da zalimse o zulüm hiçbir zaman bitmez; ama bir taraf zalim ve bir taraf da mazlumsa o zaman mazlum olanlar zalimleri Allah'a havale ettiğinde Allah gereken müdahâleyi yapar.

Allah bizi zalimlerden değil, mazlumlardan eylesin inşallah.

MEDİNE'DE YAŞAYAN KIZKARDEŞİM VEFAT EDEN ANNEMİN YERİNE HAC YAPABİLİR Mİ VE ONUN ADINA KURBAN KESEBİLİR Mİ?

Elbette ki annesinin yerine hac yapabilir, kurban da kesip sevabını hediye edebilir. Aynı şekilde bütün kardeşlerimiz anneleri, babaları, yakınları ve eşleri için her türlü iyiliği, güzelliği, infâkı ve sadakayı yapıp gönderebilir. Sadece namaz ve oruç bunun dışındadır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz Hatice (r.a.) annemizin adına kurban kesip gönderirdi. Hac olarak da sahabeden bir bayan kardeşimiz "*ya Resulullah! Babam hacca niyet etmişti; ama vefat ettiği için gidemedi. Ben onun yerine hac yapabilir miyim*" diye sormuştur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de o bayan kardeşimize "*annenin, babanın borcu olsaydı onu öder miydin"* demiştir. Bayan sahabe *"evet ya Resulullah"* deyince Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*bu da ona borç olmuştur; dolayısıyla onun borcunu ödemen gerekir"* buyurmuştur.

Borç olmasa da insan, anne, babasının yerine hac yapabilir, bu durumda onların borcunu ödemiş olmaz, sadece onlara ikram etmiş olur.

Allah, kardeşimizin vefat eden annesine, annelerimize ve bütün mü'min kardeşlerimize rahmetiyle muamele etsin inşallah!

ESKİLERİN "CEHENNEM AYNASI" DEDİĞİ TELEVİZYONU EVLERİMİZİN KUR'AN'A AÇILAN PENCERESİNE ÇEVİRDİNİZ. ALLAH SİZDEN RAZI OLSUN.

Kardeşimiz gerçekten güzel söylemiş. Zaten bizim de bütün gayemiz ve bütün niyetimiz ulaşabildiğimiz her yere Allah'ın vahyini, hidayeti, sırat-el mustakimi, Allah'ın rızasını ve dostluğunu taşımaktır. Bütün derdimiz ve gayemiz hep beraber Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olmak, ona uymak ve hep beraber "Allah" deyip Allah'ın nurunu bulunduğumuz yerde saçmaktır.

Bir kul bir yerde "Allah" diyorsa ve Allah'ın rızasını, dostluğunu dert ediniyorsa oraya Allah'ın nurunu saçar. Allah o kulla vahyini, imanı, hidayeti taşır ve nurunu onunla saçar.

Ya Allah'a ve resulüne itaat eder, tabi olur, resulünün yolunda, izinde yürürüz. Derdimiz; ebedi hayatımız, Allah'ın rızası ve dostluğu olur ya da tam tersi olarak iblise, şeytanlara tabi oluruz ve hayatı yaşadıkça her gün biraz daha Allah'tan uzaklaşır, biraz daha cehenneme yaklaşırız. Yahut da arada durup "beni ilgilendirmez" deriz. Zaten tebliğ, o arada durup "beni ilgilendirmez" diyenleri ya da bilmeyenleri, anlamayanları davet etmek içindir.

İblis ve şeytanla beraber olanlar kendi yollarını bulmuştur ve nasıl bir yolda gittiklerini bilirler; ama o aradakiler mazlumdur ve bilmeyen kimselerdir. İşte, bizim de derdimiz; onlara öğretmek ve onları Allah'a davet etmektir.

Aynı zamanda iblis de onları davet eder. Allah ayet-i kerimede **"Allah sizi karanlıklardan nura, şeytan da sizi nurdan karanlıklara davet eder"**[22] buyurmuştur; yani Allah sizi dar'us selama, cennete, iblis de cehenneme davet eder.

[22] Bakara /257

Allah, insanlara bu daveti kullarıyla yapar. Bize düşen de; insanları hayra, hakka, rahmete, merhamete, güzelliğe davet etmektir. Sabra davet eden bir kul olmak için de çaba ve gayret sarf etmemiz gerekir. Hep beraber bunu yapıp kazanmaya çalışacağız inşallah.

HANGİ AŞKLAR, SEVGİLER MECAZİDİR VE HAKİKİ AŞKA NASIL ULAŞILIR?

Zahiri olan bütün aşklar aşk-ı mecazidir. Peygambere ya da mürşide duyulan aşk ise mecazi değildir. O aşk, hakiki aşkın kapısıdır. Hakiki aşka erebilmek için mürşid kapısı gerekir. O kapıdan girmek ve onu sevmek gerekir. Bu aşk ise mecazi değil hakiki aşktır.

Allah için olan bütün sevgiler, aşklar, muhabbetler Allah'a gider. Bunun dışında kişi her neyi severse sevsin bu sevgisi mecazi bir sevgidir. Mecazi aşk, hakiki aşka dönüşürken kişideki sevginin şiddetine göre hakiki aşkı da şiddetli olur.

Bununla ilgili olarak bir kıssa anlatayım.

Zatın biri, bir Mürşid-i kâmile gidip "size tabi olmaya geldim" der. Mürşid-i kâmil, o zatın üzerinde aşktan, muhabbetten bir eser görmeyince ona "sen neyi seviyorsun" diye sorar. O zat da "ben hiçbir şeyi sevmiyorum. Sadece size tabi olacağım" der. Bunun üzerine Mürşid-i kâmil "eşini, çocuklarını sevmiyor musun" diye sorar. O zat "hayır, sevmiyorum" der. Sonra "peki, dünyayı sevmiyor musun" diye sorar. Adam tekrar "hayır" der. Mürşid-i kâmil o zata her neyi sorsa da adam hiçbir şeyi sevmediğini söyler. Bunun üzerine Mürşid-i kâmil ona "bak evladım, şimdi gidip bir şeyi sevecek, öyle geleceksin. Benim işim senin gönlündeki sevgiyi Allah'a döndürmektir. Eğer sende sevgiden bir şey yoksa ben sana

bir şey yapamam. Git bir şeyi sev öyle gel" der. Tabi, bu çok istisnai bir durumdur.

Mürşidin işi; gönüllerdeki mecazi sevgileri hakka, hakiki sevgiye, aşka döndürmek ve dervişteki bütün zahiri sevgi bağlarını koparıp Allah'a bağlamaktır.

Mecazi olan bütün sevgiler, hakiki aşka dönmeye ve dönüşmeye adaydır. Hatta biri sevmeyi ne kadar çok biliyorsa işi o kadar kolaydır; ama sevmeyi bilmiyorsa işi çok zordur, istediğimiz kadar uğraşalım ona hiçbir şeyi sevdiremeyiz. Kişinin, kendindeki bu cevheri, bu aşkı, muhabbeti kullanması gerekir.

Dolayısıyla bir şeyi sevdiğimizde Mürşid-i kâmil bu sevgiyi mecazi aşktan alıp hakiki aşka dönüştürür. Yalnız, Mürşid-i kâmili sevmek mecazi bir sevgi değildir, hakiki bir sevgidir. Bunu böyle bilmek gerekir.

18.BÖLÜM

BİR İNSANIN KENDİSİNE TABİ OLUNMASI KARŞILIĞINDA CENNETİ VA'D ETMESİ DOĞRU MUDUR?

Biri "bana tabi olun cennete gidersiniz yoksa kaybedersiniz" derse kendini peygamberin yerine koymuş, kendini peygamber zannetmiş, dolayısıyla haddini aşmış olur. Bunu söyleyebilecek tek kişi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'dir, onun dışında hiç kimse bunu söyleyemez.

Peki, bunu neden sadece Resulullah (s.a.v.) Efendimiz söyleyebilir?

Çünkü Allah ayet-i kerimede **"de ki: Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı mağfiret etsin"**[1] buyurmuştur. Bu yüzden ister veli ister Mürşid-i kâmil olsun bu fark etmez, onlar insanları Allah'ın resulüne tabi olmaya davet eder ve "gelin, hep beraber Allah'ın resulüne tabi olalım, Allah'a ve resulüne itaat edelim" der.

Unutmamamız lazım ki Allah'ın resulüne tabi olduğumuz ve Allah'a itaat ettiğimiz kadarıyla kazanırız. Dolayısıyla birinin başka insanlara "hep beraber bana tabi olun" demesi doğru değildir. Hiç kimse insanları kendine davet edemez.

Biz de insanları davet ederken "gelin bana tabi olun" demiyoruz. "Gelin hep beraber Allah'a ve resulüne itaat edelim, resulüne tabi olalım, bu, Allah'ın emridir. Gelin, hep beraber kul olmaya, Allah'a âbd olmaya, ebedi hayatımızı kazanmaya çalışalım" diyoruz. Kim nerede kazanabiliyorsa yeri orasıdır. Herkese lazım olan ebedi hayatıdır. Herkese Allah'ın rızası, dostluğu, cemali, Hz. İnsan olmak, Allah'a halife olmak, ayna olmak lazımdır. Bu nedenle kim bunları nerede kazanabiliyorsa yeri orasıdır. Yoksa "bana uymazsanız, tabi olmazsanız

[1] Âli İmrân /31

kaybedersiniz" gibi bir söz, büyük bir sözdür ve bu sözü söyleyen kişi haddini aşmıştır; çünkü bu söz edebe aykırıdır.

Evet, herkesin fıtratı aynı değildir. Fıtratlar birbirine uymayabilir, birinin fıtratı başkasına, ötekinin de başka birine uygun olabilir. Kimin fıtratı nereye uygunsa orada olmalıdır. Kulluğunu oradan öğrenmeli, hizmetini orada yapıp Allah'ın rızasını kazanmak için çabasını ve gayretini orada sarf ederek kazanmalıdır. Yoksa insanlara "gelin, bana uyun, bana tabi olun" demek Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i aşmak gibi bir sonuç doğurur ki bu da edebe aykırıdır. Bu yüzden biz de tüm kardeşlerimize "hep beraber Allah'a ve resulüne itaat edip tabi olalım. Bizimle beraber yürümek istiyorsanız buyrun hep beraber yürüyelim. Eğer bizimle yürümek istemiyorsanız o zaman nerede yürümek istiyorsanız yeriniz orasıdır" diyoruz.

Bize düşen; kim olursa olsun herkese yardım etmek, destek olmak, kulluğu ve âbdiyeti öğretmek, Allah'ı sevdirmek ve kulluğu onlara kendi üzerimizden göstermektir.

Biri Allah'a kul olduğunda ona bakanlar "ben de onun gibi bir kul olmak istiyorum" dediğinde ona tabi olmuş, onunla gönül beraberliği kurmuş ve onu sevmiş olur. Onu severken aslında onun kulluğunu sever, gönlü onunla beraber olunca da ona tabi olmuş ve onunla beraber yola koyulup yürümüş olur. Yoksa insanın kendine davet edip "gelin, sizi cennete götüreyim, gelmezseniz kaybedersiniz" demesi edebe aykırıdır. Bunu söyleyen ister âlim, ister şeyh, isterse "ben Mürşid-i kâmilim" diyen biri olsun bu hiç fark etmez, yanlış yapmıştır.

Anne, babalar da buna dâhildir. Kendi evladımıza bile söylememiz gereken şey; "gelin, hep birlikte Allah'a kulluk edelim ve ebedi hayatımızı kazanalım" sözüdür. Yoksa kendi evladımızı bile kendimize davet edip ona "bana uy" diyemeyiz.

Hepimize düşen; hep beraber Allah'a ve resulüne itaat etmek, resulüne tabi olmaktır. Allah bunu kul olmamız için bizden ister. Dolayısıyla Kıyamet günü bizi huzura aldığında "bana itaat ettin mi, ayetlerime iman ettin mi, resulümü örnek olarak, önder olarak, rehber olarak kabul ettin mi, resulüme tabi oldun mu" deyip hesabı böyle sorar. Eğer "evet, ya rabbi! Hep beraber resulüne tabi olduk" dersek o zaman hesabımızı vermiş oluruz. Allah'ın bizden istediği de budur. Yoksa "ben falancaya uydum. O böyle söylediği için ben de böyle yaptım" dersek Allah bize "neden hep beraber resulüme tabi olmadınız! Neden onu kabul etmediniz yoksa onu beğenmediniz mi" diye sorar, biz de hesabımızı veremeyiz. Bu yüzden yapmamız gereken; Allah'ın resulüne tabi olmak ve "ben falancaya uyuyorum" dememektir. Böyle bir cevap yanlış bir cevaptır, haddi aşan, sınırı aşan bir cevaptır.

Allah bizi böyle şeylerden muhafaza eylesin inşallah. Allah'a ve resulüne karşı edepli olmak gerekir. Hep beraber Allah'ın resulüne tabi olup onu örnek almamız ve gönül hâlimizi onun gönül hâline benzetmemiz, bununla beraber onun yürüdüğü yolda adım adım onun izinde yürümemiz, başkalarına değil sadece ona tabi olmamız lazımdır. Âlimlerin, "ben şeyhim" diyenlerin, velilerin ve Mürşid-i kâmillerin de böyle yapması gerekir. Biri gerçek bir veli, gerçek bir Mürşid-i kâmil veya gerçek bir âlimse zaten böyle yapar ve herkesi Allah'ın resulüne tabi olmaya davet eder. "Hep beraber Allah'ın resulüne tabi olalım" deyip önce kendileri çabalarını gösterir, sonra da kendileriyle beraber olanlarla birlikte Allah'ın resulüne tabi olup yolu yürürler. Yoksa onlar hiç kimseyi kendilerine davet etmezler.

BİR İNSANIN ÇEVRESİ ONUN İMTİHANINI NASIL ETKİLER VE KİŞİNİN HRİSTİYAN BİR AİLEDE YETİŞMESİ DEZAVANTAJ MIDIR?

İnsanın Hristiyan bir ailede yetişmesinin avantajları da, dezavantajları da vardır. İman aileden, atalardan miras kalan bir şey değildir. Bilgi miras olarak kalabilir; ama iman miras kalmaz; çünkü iman, insanın kendi çabasıyla, gayretiyle aklını, iradesini, gönlünü ve fıtratını kullanarak kazanacağı bir şeydir. Diyelim ki; biri Hristiyan bir ailede büyüyüp Hristiyan olarak yetiştirilse ve ona İslam hakkında yanlış bilgiler verilse, sırf düşman olması için İslam ona düşmanca bir tavırla öğretilse yine de o kişi buluğa erince hiç kimseyi dinlemez; çünkü İslam onun fıtratında mevcuttur.

Bu yüzden kişi bluğa erdikten itibaren hakkı, batılı, doğruyu, yanlışı ve hangi dinin hak olduğunu öğrenmek için arayışa girer; çünkü artık kendini, rabbini aramaya ve yaratılışının gayesini anlamaya başlamıştır. Böyle bir durumda hakkı gördüğünde mutlaka hakka tabi olur. Bu bir gönül meselesidir. Kişinin bunu diliyle söylemesi gerekmez. Onun gönlü iradesiz olarak o hakkın peşinden sürüklenir. Zaten iman budur. O kişi, Allah'a âbd olmayı kabul etmişse gerektiğinde tavrını ortaya koyar ve "ben Allah'a ve resulüne iman ettim" der.

Birinin de anne, babası Müslüman'sa, sırf Müslüman bir memlekette doğduğu, büyüdüğü ve ona İslam öğretildiği için iman etmiş olur mu? -Kesinlikle hayır! Çünkü iman anneden, babadan, atalardan ya da bulunduğumuz memleketten bize miras kalan bir şey değildir. İmanı bizim kendi çabamızla, gayretimizle kazanmamız gerekir; çünkü iman aşktır, muhabbettir.

Biri doğru olanı tercih etmek için hakikati aramazsa atalarının dinine uyar ve "kimse bana bir şey söylemesin, bana 'sen yanlış yapıyorsun' demesin bu yüzden ben de onlar gibi

yapayım" deyip yoluna devam eder; ama gerçekten hakikati ararsa yanlışa yanlış, doğruya da doğru demek üzere iman eder, bu nedenle yanlış bir şeyi kabul etmez, kabullenemez, böylece tavrını ortaya koyar.

Bu durum annesi, babası Hristiyan olan kişi için de geçerlidir. Böyle birinin derdi kendini bulmak, rabbini bulmak değilse o da anne, babasına ve atalarının dinine tabi olur.

Hiç kimse anne, babası Müslüman yahut Hristiyan olduğu için iman etmiş olmaz. İnsanın imanı kazanması gerekir. Kazanabilmek için de önce "la ilahe illallah" sonra "muhammedun resulullah" demesi gerekir. La ilahe illallah dediğinde; "Allah'tan başka ilah yoktur, ilah bir tek Allah'tır, sevilmeye layık olan odur, sevilmek onun hakkıdır ve Allah'ın hakkını ona teslim etmem gerekir. O, mülkün sahibi, benim sahibim, bütün varlığın sahibidir. Allah beni dünyaya gönderip ebedi hayatımı kazanmam için bana imkân vermiş, hakkı ve hakikati anlamam, sırat-el mustakimde yürüyebilmem, Allah'ın muradının üzerimde gerçekleşmesi için bana bir de peygamber göndermiştir" demesi gerekir. Böyle deyip peygamberini aradığında onu bulur, bulduğunda da ona sarılır. Böyle olunca da Allah onu mutlaka imtihana tabi tutar. Allah ayet-i kerimede **"siz 'biz iman ettik' dedikten sonra sizi imtihana tabi tutmadan (imanınızı test etmeden) imanınızı kabul edeceğimizi mi sandınız"**[2] buyurur. Yani "böyle bir şey yoktur, sizi imtihana mutlaka tabi tutarız" buyurdu Allah.

Allah'a iman eden biri "ben Allah'ı kabul ediyorum" deyince ona "öyleyse Allah senden şöyle yapmanı istiyor" denildiğinde "işittim ve itaat ediyorum" der ve hemen rabbine itaat etme, resulüne de tabi olma yoluna girer. Yoksa "herkes böyle yapıyor, onun için biz de böyle yapıyoruz" demek iman olmaz. Bu yüzden anne, babanın ne mü'min, Müslüman olması avantajdır ne de

[2] Ankebût / 2

Hristiyan olması dezavantajdır. Bu ikisi arasında hiçbir fark yoktur; çünkü mesele kulun kendi iradesiyle hakkı tercih etmesidir.

Allah ayet-i kerimede **"biz resul göndermediğimiz kavme (kişiye) azap etmeyiz**"[3] buyurmuştur. Allah, resullerini bir şekilde mutlaka gönderir. Kullarına resulleriyle hakkı, hakikati, imanı, İslam'ı, ihsanı, kulluğu öğretir ve tercihi tamamen kula bırakır.

Eğer Allah herhangi bir şekilde kuluna bir resul, elçi göndermemiş ve ona öğretmemişse onu zaten sorumlu tutmaz; ama Allah'ın resul göndermemesi mümkün değildir. Mutlaka bir şekilde birilerini veya bir şeyleri vesile eder ve kuluna öğretip ona bu tercihi yaptırır. Böylelikle kul artık yaptığı tercihten dolayı sorumludur. İnsanın önünde şıklar yoksa tercih etme hakkı da olmaz. Allah, kulunun tercih edebilmesi için önüne mutlaka İslam'ı da, küfrü de, hakkı da, batılı da koyup "buyur kulum, hak budur, batıl budur, artık tercih senindir" deyip gönlüne bu şekilde vahyeder.

Bir kul nerede olursa olsun eğer hakkın, hakikatin, rabbini bilmenin, bulmanın, kendini tanımanın, hayatın gayesinin, Allah'ın muradını anlamanın peşindeyse Allah ona mutlaka bunu öğretir, o kul da bunu anlar ve gerekeni yapıp kazanır; ama insanın böyle bir derdi yoksa o zaman atalarının dinine tabi olur.

Evet, söyledim; anne, babası ister Müslüman ister gayrimüslim olsun fark etmez, hiç kimse sırf ailesinden dolayı iman etmiş olmaz. Zaten şu andaki Müslüman memleketlerde durum bundan ibarettir. Biri ailesi Müslüman'dır diye Müslüman olursa Allah kendisini imtihana tabi tuttuğunda imtihanın gereğini yerine getiremez ve imanını kaybeder; çünkü "ben iman ettim" demekle Allah imanımızı kabul etmez. Ancak imtihana tabi tuttuğunda imanımızı ispatlarsak imanımızı kabul eder.

[3] İsra /15

Allah mü'minleri tarif ederken **"mü'minler Allah'ı her şeyden çok sever,**[4] **resulünü sever"**[5] buyurur. Başka bir ayet-i kerimede de **"de ki: Allah, resulü ve Allah yolunda cihad etmek sizin için annenizden, babanızdan, evladınızdan, evlerinizden, ticaretinizden, her şeyden daha sevgili değilse belanızı bekleyin"**[6] buyurur. Yani Allah'ı, resulünü, Allah yolunda cihad etmeyi, çaba ve gayret sarf etmeyi, mücadele etmeyi, onun rızasını kazanmak için koşuşturmayı her şeyden çok sevmiyorsan belanı bekle. Sen iman etmemişsin, sen imanla alay ediyorsun, dedi Allah. İşte, söz konusu iman olunca herkes eşit durumdadır. Allah, hem anne, babası Müslüman olana hem de Hristiyan olana böyle bir imkân tanır. Kul da gereğini yaparsa kazanır, yapmazsa hangi taraftan olursa olsun kaybeder; çünkü Allah'ı ve resulünü tercih edememiştir.

Kul, Allah yolunda cihad etmek, çaba ve gayret sarf etmek, mücadele etmek ve Allah'ın rızasını, dostluğunu kazanmak için gerekeni yapmazsa kaybeder. Bu yüzden her zaman için iki tercih vardır; kul ya rabbini tercih eder ya da "rahatım bozulmasın, herhangi bir fedakârlıkta bulunmayayım, arzularımdan isteklerimden taviz vermeyeyim" deyip dünyayı, nefsin arzularını, isteklerini, başkalarının ne dediğini tercih eder.

Biri Allah'ı tercih etmezse onun dışında neyi tercih ederse etsin kaybeder. Annesi, babası ister mü'min, Müslüman olsun, ister Yahudi, Hristiyan olsun, ister müşrik olsun bu fark etmez, hiç kimse için ailesinin manevi durumu herhangi bir avantaj ya da dezavantaj değildir. Kazanan, tavrını ortaya koyarak kendi çabası, gayreti nispetinde nefsiyle, şeytanla yiğitçe mücadele ederek kazanır.

[4] Bakara /165
[5] Ahzab /6
[6] Tevbe / 24

Kul “la ilahe illallah muhamedun resulullah” dediğinde tavrını ortaya koymuş olur. Düşmanları da bundan dolayı ona saldırır ve onu başka tarafa çekmeye çalışır. Bu durumda tekrar tavrını ortaya koyup imanını ispatlaması gerekir, yoksa kimse imanını ispatlamadan mü’min olamaz.

GÖRDÜĞÜM RÜYALARI UYANDIĞIMDA HATIRLAMIYORUM, SADECE TARİFİ OLMAYAN BİR MUHABBET DUYUYORUM. BU HÂLİMİ NASIL ANLAMAM GEREKİR?

Uyuduğumuzda manevi olarak mutlaka bir şeyler görür, bir şeylere şahit oluruz. Allah ayet-i kerimede **“uykunuzda ruhlarınızı alırız, vakti gelenleri alıkoyar, vakti gelmeyenleri de belli bir süreye kadar tekrar iade ederiz”**[7] buyurur. Demek ki biz uykudayken Allah ruhlarımızı alıyormuş! Allah’ın o anda ruhlara nasıl bir muamele yaptığını, ne söylediğini, ruhların o anda neyi gördüğünü biz bilmiyoruz; ama ruhumuzun gördüklerinden, yaşadıklarından bir şeyler gönlümüze aksediyor ki uyandığımızda onu tadıyoruz. Bu bazen sıkıntı olabilir, bazen de farklı bir muhabbet, farklı bir hâl olabilir. Şayet uyandığımızda farklı bir muhabbet, farklı bir güzellik tadıyorsak demek ki o anda manevi âlemde güzel şeyler yaşanmış, bu da gönlümüze aksetmiştir; ama gönlümüzde bir sıkıntı duyuyorsak o zaman da manevi olarak sıkıntılı bir durum yaşanmış, aynı şekilde bu da gönlümüze aksetmiş demektir.

ŞAFİİLERDE ÇORAPSIZ NAMAZ KILINIR MI?

Şâfiilik, Hanefilik, Mâlikîlik ya da Hanbelilik olsun bunlar din değil mezheptir. Âlimlerimiz ayetleri, hadisleri, sünneti yorumlarken kendi ilimlerine göre içtihat etmişlerdir. Aralarında

[7] Zümer /42

birbirlerinden farklı görüşler öne sürmüş olabilirler; ama aslında hepsi aynı kapıya çıkar. Eğer dört mezhebi de hak olarak kabul ediyorsak bu durumda dördünün de söylediği doğrudur; ama biri "çorapsız namaz kılınır" öteki de "çorapsız namaz kılınmaz" şeklinde hüküm vermiştir diye anlarsak o zaman bir sorun vardır; çünkü ya "çorapsız namaz kılınır" diyen yanılmış ya da "kılınmaz" diyen yanılmış olur ki bu bakış da doğru bir bakış değildir.

Şâfii mezhebi, Hanefi mezhebinden sonra gelmiştir. Bu durumda İmam Şâfi gelmeden önce namaz kılanlar çorapsız namaz kıldığı için namazları batıl mı olmuştur! Hiç böyle bir şey olur mu! İmam Şâfi öyle söylememiştir. Aksine "bence bu böyledir, bana göre doğru budur; ama benim bu doğrum yanlış ihtimali olan bir doğrudur. Öteki âlimin içtihadı bence yanlıştır; ama bu yanlış bana göre doğru ihtimali olan bir yanlıştır, o içtihadın doğru olma ihtimali de vardır" demiştir. Bütün âlimler her konudaki içtihatlarını böyle yapmışlardır.

Âlimler çorapla ilgili olarak "namaz kılarken çorap giyilmesi takvaya daha yakındır, daha güzeldir" demişlerdir. Yoksa çorapsız namaz kılınmaz, deseler hüküm vermiş olurlar. Bir şeyin hüküm olabilmesi için de Allah'ın onu öyle emretmesi gerekir. Allah emretmediği için o söylenen şey her ne olursa olsun hüküm olmaz, içtihat olur.

Bir şeyin takvaya daha yakın olması demek "böyle olursa daha güzel olur" manasındadır. Bu nedenle İmam Şâfi "çorapsız namaz kılınmaz" dememiş, bunun yerine "çorapla namaz kılmak takvaya daha yakındır" demiştir.

Aynı şekilde, erkeğin kadına yahut kadının erkeğe eli değince abdestin bozulması durumu da böyledir. Âlimlerimiz bu konuyla ilgili "abdest bozulur" dememiş, "kadın ve erkeğin ellerinin birbirine temas etmemesi takvaya daha yakın olur" demişlerdir.

Evet, çorapsız namaz kılınır, bunun herhangi bir mahsuru olmaz. Bundan dolayı herhangi bir sorun, sıkıntı olmaz, dolayısıyla namazda da herhangi bir eksiklik olmaz. Şayet böyle bir şey olmuş olsaydı Allah bunu söyler, resulü de bunu uygulardı. Bu yüzden namazımızı gönül rahatlığıyla kılabiliriz.

Hepimiz biliyoruz ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in döneminde değil çorap, sahabelerin giyecek elbiseleri bile yoktu. Bırakın çorapsız namaz kılmayı giyecek elbiseleri yoktu! Biraz insaflı olmak, biraz geniş bakmak gerekir. Şâfi olsun, Hanefi olsun veya diğer mezheplerde olsun bu fark etmez, çorapsız namaz kılınır; çünkü bu bir hüküm değil içtihat konusudur. İçtihat konusunda da her mü'minin, istediği mezhebe uymaya hakkı vardır. "Mezhep kolaylıktır" dedikleri de budur; yani gerektiğinde Şâfi mezhebindeki gibi yaparsın, gerektiğinde ise Hanefi ya da Maliki mezhebindeki gibi yaparsın ki senin için kolaylık olsun, herhangi bir zorluk olmasın.

Allah ayet-i kerimede **"Allah sizin için zorluk dilemez, kolaylık diler"**[8] buyurmuş, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de bir hadis-i şerifinde "*bu din kolaydır, onu zorlaştırmayın. Kim bu dini zorlaştırırsa Allah onun belini kırar*"[9] buyurmuştur. Biri dini zorlaştırınca insanı ibadetten alıkoyar, ibadet yaparken ona ayrıca yük yüklemiş, sıkıntı vermiş olur. Bu yüzden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*kolaylaştırın, zorlaştırmayın. Sevdirin, nefret ettirmeyin"*[10] buyurmuştur. Biz de zorlaştırmaz, kolaylaştırırız, inşallah.

[8] Bakara /185
[9] Buhari, iman / 29
[10] Müslim, 3263

ALLAH'A YAKIN OLMAK BANA KÂFİ GELİYOR, BU NEDENLE ALLAH MAHŞERDE BENİM İÇİN NE UYGUN GÖRÜRSE O OLSUN İSTİYORUM. AHİRETLE İLGİLİ BİR DÜŞÜNCEMİN OLMAYIŞI ACABA İMANİ BİR SORUN MUDUR?

Mekke dönemine baktığımız zaman Allah cenneti anlatır ve kullarını cennete davet eder. İman etmeyenleri ise cehennemle, ateşle tehdit eder; ama Medine dönemine gelindiğinde bu durum değişir. Bu defa Allah "doğru yaparsanız, güzel yaparsanız Allah sizi sever, şayet yanlış yaparsanız Allah'ın sevgisini kaybedersiniz, Allah da sizi sevmez" buyurur. Bu ikisi birbirinden çok farklıdır.

Mesela; küçük bir çocuğa "haydi, okula gideceksin, ileride büyük adam olacak, çok şey kazanacaksın" dersek çocuk bunu anlamaz; ama çocuğa "eğer okursan sana şeker veririm" veya "para veririm" dersek o zaman çocuğu okula gitmeye teşvik etmiş oluruz. İşte, cennetle müjdeleyip cehennemle tehdit etmek de böyledir. İnsanı cennete davet etmek, tabir-i caizse şekerle davet etmektir; ama "böyle yaparsan Allah sever, şöyle yaparsan Allah sevmez" muamelesi şekerle davet değildir. Aksine bu muamele büyümüş olanlara, Allah'a iman etmiş olanlara yapılır.

Aslında kardeşimizin hâli velinin, mü'minin hâlidir; çünkü mü'min odur ki, veli odur ki rabbini bilince, tanıyınca, sevince, isteyince artık cenneti de cehennemi de unutur. Cennet yedi kat göğün üzerindedir, Allah'ı isteyebilmek için ise cenneti geçmiş olmak gerekir. Kişi cenneti geride bırakınca rabbini isteyebilir; yani Allah'ı isteyebilmek için dünyadan çıkmak, dünyanın ve cennetin sevgisini terk etmek gerekir ki kişi rabbini isteyebilsin, ona yakın olabilsin, dost olabilsin. Böyle bir gönül hâli dosdoğru bir hâldir.

Tabi, bu, ahireti ciddiye almıyoruz, demek değildir. Elbette ki ahiretimizi ciddiye alıyoruz; ama öncelikle rabbimizi ciddiye alıyoruz ve rabbimizin huzuruna çıkıp kazanmayı, bir dost gibi, bir

sevgili gibi karşılanmayı istiyoruz. Allah'ı isteyen biri hiç nefsi için cenneti düşünebilir mi? -Elbette ki düşünemez. Dünyayı da cennet için alışveriş yeri olarak değil Allah'ın rızasını, dostluğunu, yakınlığını kazanmak için bir nimet olarak görür, böylelikle dünya sevgisi de, cennet isteği de Allah'ı istemesinin gerisinde kalır.

Evet, böyle düşünmenin ahiretle ilgili, iman ile ilgili herhangi bir sorunu yoktur. Kardeşimiz bir adım önde olduğu için böyle bir hâli yaşıyor. Bu görüş doğru ve güzel bir görüştür. İnşallah kardeşimiz böyle devam eder.

Bununla beraber kardeşimizin gönlünün meşgul olması da gereksizdir. Durduğumuz her yerin manevi bir hâli vardır. Mesela; kul rıza makamında durunca dua etmeye utanır, belki birkaç adım ileri gidince veya aşağıya inince dua etmeye başlar; ama durduğu makamın kendine has manevi bir duruşu vardır ve bu duruş o makama özeldir. Bu, insanın elinde olan bir şey değildir. Kulun durduğu makamdan onun gönlüne manevi bir hâl akseder, sonra Allah başka şeyler yaşattığında kul bu defa daha başka bir hâl alır. Bunu kuluna veren, öğreten Allah'tır.

Bir kul ki rabbini istiyorsa nimetlerin en büyüğünü, âlemlerin rabbini istemiştir. Hâl böyleyken zaten başka tarafa dönüp bakamaz, başka türlü bir hesap yapamaz, yaparsa kendini kötü hisseder, aşağı inmiş hisseder, hatta biraz da ihanet etmiş gibi hisseder. Böyle bir kulun Allah'tan başka tarafa döndüğü zamanki gönül hâli böyledir.

Allah hepimize böyle bir gönül hâli nasip eder inşallah. Kardeşimiz de yaşadığı hâlden dolayı endişe etmesin, her şey yolundadır inşallah.

HADİSLERİN TAMAMINA YAKINI UYDURMADIR, DİYEN KİŞİ DİNDEN ÇIKAR MI?

Böyle bir söz kişiyi dinden çıkarmaktan önce akıllı olmaktan çıkarır; çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz yirmi üç yıllık peygamberliği boyunca konuşmuştur ve söylediği her cümle bir hadistir. Biri yirmi üç yıl boyunca konuşursa o hâlde binlerce kelime söylemiş olur. Bu durumda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in binlerce hadisi vardır, demektir.

Bununla beraber Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e isnat edilen her söze hadis-i şerif demek de doğru değildir. Bize hadis-i şerif diye anlatılan her sözü Kur'an'ın ölçüsüne vurmadan kabul etmemiz Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e iftira olur ya da yapılan iftirayı kabul etmek olur. Bu yüzden hadisleri mutlaka Kur'an'ın ölçüsüne vurmamız gerekir.

Hadisleri Kur'an'ın ölçüsüne vurduğumuzda Kur'an'ın bütününe ters düşmüyorsa kabul etmemiz lazım. Eğer öğrendiğimiz hadis Allah'ın ayetlerine ters düşüyorsa o zaman "herhâlde bu hadis ayeti neshetmiş, hükümsüz bırakmış" diyemeyiz. Böyle dememiz küfür olur. Bu nedenle hadislerin hepsini toptan bir şekilde doğru olarak kabul de etmemeliyiz. Zaten hadisçiler de öyle yapmıştır. Mesela; topladıkları on bin hadisin içinden sadece altı yüz tane hadis seçmişlerdir ya da on beş bin hadisin içinden emin oldukları bin beş yüz tane hadis seçmişler, diğerleri için de "zayıf hadisler" veya "ravisiyle ilgili sorun olan hadisler" demişlerdir.

Peki, bizim için ölçü nedir?

Ölçümüz her zaman için Allah'ın kitabı Kur'an'dır. Bu nedenle hadisleri öncelikle Kur'an'ın ölçüsüne vurmamız lazım. Eğer öğrendiğimiz hadis, Kur'an'a uyarsa bu defa da onu Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ölçüsüne vurmamız lazım.

Nasıl?

Allah, resulünü âlemlere rahmet olarak anlatır. Bu durumda hadis diye öğrendiğimiz söz âlemlere rahmet olanın sözüne benzemiyorsa o hâlde bilelim ki o söz Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e ait olamaz. Diyelim ki hadisleri Kur'an'ın ölçüsüne vurduk, ona ters düşmese bile âlemlere rahmet olanın söyleyebileceği bir söze ters düşüyorsa bu durumda onu olduğu gibi kabul etmek yine doğru değildir. Mesela; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz hakkında "şöyle olunca mü'minleri lanetledi" denilir. Hâşâ! Hiç böyle bir şey olur mu! Resulullah (s.a.v.) Efendimiz mü'minleri nasıl lanetler! Lanet etmeyi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e nasıl layık görürüz! O, insanlara lanet için gönderilmemiş, rahmet olsun diye gönderilmiştir. O, âlemlere rahmettir. Hâl böyleyken onun diliyle mü'mine, Müslüman'a nasıl lanet ederiz!

Bu şekilde baktığımızda hadis diye öğrendiğimiz söz Kur'an'da Allah'ın tarif ettiği resulün ölçüsüne uymuyorsa onu olduğu gibi kabul edip "bu hadis-i şeriftir" demeyelim. Bu yüzden hadisleri mutlaka Kur'an'ın, bir de Allah'ın resulünün ahlakının, maneviyatının, gönlünün ölçüsüne vurup öyle kabul edelim. Nasıl ki hadislerin bütününe yakını yanlışmış gibi muamele etmek doğru değilse Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e isnat edilen her sözü olduğu gibi kabul etmek de aynı şekilde yanlıştır. Her zaman için dengeyi kurmamız, hadisleri de Kur'an'ın ve Allah'ın resulünün hayatının, gönlünün ölçüsüne vurup öyle kabul etmemiz lazım.

HER MÜRŞİD-İ KÂMİLİN ALLAH'I ZİKRETME YOLU VE YÖNTEMİ FARKLIDIR. BU NEDENLE ALLAH'I DAHA ÇOK ANMAK İÇİN BİRDEN FAZLA MÜRŞİD-İ KÂMİLE TABİ OLABİLİR MİYİZ?

Mürşid-i kâmili sanki sadece zikir tarif ediyormuş gibi zannetmek doğru değildir. Her birinin verdiği zikir sadece dervişin gönül bağının kurulması içindir. Mürşid-i kâmil bir yolu yürür ve insanlara "Allah'a vasıl olma yolunda benimle beraber yürüyün" der. Mesela; zahiri olarak düşündüğümüzde aynı anda iki yolu yürüyemeyiz, yürüyebileceğimiz tek bir yol vardır. İşte, manevi olarak da aynı şekilde sadece bir Mürşid-i kâmile tabi olabilir ve tek bir yolda yürüyebiliriz.

Bununla beraber bir Mürşid-i kâmile tabi olduğumuzda zikir olarak onun zikrini çektiğimiz gibi bir başkasının zikrini de çekebiliriz; ama tabiyet birinedir, iki kişiye olmaz. Şayet iki kişiye olursa gönüldeki muhabbet ikiye ayrılır, dolayısıyla kişi yolu yürüyemez. Hatta öyle ki derviş, başka mürşide tabi olmasa, gönlü bir başkasına kaysa bile bu hâl onun vuslat yolculuğunu durdurur, böylece derviş mürşidi ile beraber yürüyemez.

Genel olarak kişi Allah için bütün Mürşid-i kâmilleri sever; ama kişinin tabiyet açısından bir Mürşid-i kâmile tabi olması ve sadece biri ile yürümesi gerekir. Bununla beraber başkasının zikrini de çekebilir, sohbetini de dinleyebilir; yani nasıl isterse öyle yapabilir; ama birine tabi olup gönlünün sadece bir Mürşid-i kâmille beraber olması gerekir. Allah ayet-i kerimede **"Kıyamet günü her topluluğu (her ümmeti) imamıyla (cemaatiyle) beraber huzura alırız"**[11] buyurur. Bu imam bir kişidir; çünkü kişi kiminle beraber yürümüşse "ben de onunlayım" deyip ona tabi olur, ona uyar ve onunla beraber Allah'ın huzuruna çıkar.

[11] İsra /71

MAHŞERDE KİMLER ŞEFAATÇİ OLACAK?

Allah ayet-i kerimede buyurur **"o gün Allah'ın izin verdikleri müstesna hiç kimse şefaat edemez, o izin verdikleri de rabbimiz 'hakkı söyledi' derler."**[12] Asıl şefaat dünyadadır. Dünyadaki şefaat yarım kalınca ahirette tamamlanır.

Dünyada yarım kalan şefaatin ahirette nasıl tamamlanacağını izah edeyim.

Dünya hayatını yaşarken birinin kulluğunu kabul edip sevdiysek, ona tâbi olup, onun gibi kul olmaya çalıştıysak, o da Allah yolunda yürüyüp bize kulluğu öğrettiyse imanda ona tabi olduk ve onun iman ettiği gibi iman ettik demektir. Şayet yeteri kadar kazanma imkânımız olmadıysa, amel itibariyle onun gibi yapamadıysak ya da amelimiz kurtuluşumuz için yeterli olmadıysa bu durumda bize şefaat gerekir. İşte, Kıyamet günkü bu şefaat yarım kalan işin tamamlanması için yapılır.

Allah, Kıyamet günü o şefaatçiye "sen bu kuluma dünyadayken yardım ettin, ona kulluğu, benim kelamımı, dostluğumu öğretmeye çalıştın; ama ömrü yetmedi ve işi yarım kaldı. Şimdi bu şefaati tamamlama şerefini sana veriyorum" der ve yarım kalan işin tamamlanması için ona şefaat hakkını verir. Yoksa şefaat etmek "haydi, istediğine şefaat et" demek değildir. "İstediğine şefaat et" gibi bir şefaat yoktur. Bu yüzden Kıyamet yerindeki şefaat, dünyada yarım kalan şefaatin tamamlanması içindir.

Şefaat, şefeteyn; iki demek, çift demektir. Şefaat aynı zamanda şifa manasına gelir; yani şefaat hem dünyaya hem de ahirete ait iki yönlü şifa manasındadır. Dünyadayken biri birinin gönlüne Kur'an ile, sırat-el mustakimle, kullukla şifa olmuşsa; ama

[12] Sebe /23

bu şifası yarım kalmışsa ahirette yarım kalan bu işi Allah ona tamamlatır.

Bir anne, baba kendi çocuğuna yardım eder, ona kulluğu öğretirse bu durumda o anne, baba, çocuğuna şefaatçi olur. Aynı şekilde bir evlat anne, babasına kulluğu öğretirse, onlar da ona uyar, onun kulluğunu kabul ederse bu durumda evlat, anne, babasına şefaat eder. Bu, bir âlime, bir veliye veya bir Mürşid-i kâmile uyanlar için de aynen geçerlidir.

Sonuç itibariyle biri dünyadayken başkasına yardım edip ona sırat-el mustakimi gösterse, kulluğuyla örnek olsa ve onu hidayete taşısa; ama kurtuluşu için ya da kazanması için ona yaptığı yardım yeterli olmasa bu defa yaptığını tamamlaması için o kişiye öbür tarafta şefaat hakkı verilir, bu şeref bahşedilir. Kim birine kulluk yolunda yardımcı olmuş, yol göstermiş, örnek olmuşsa bunları yapabildiği kadarıyla Kıyamet günü şefaat etme hakkına da o kadar sahip olur.

KENDİNİ ÇİRKİN BULUP ALLAH'A İSYAN EDEN BİR KİŞİ BUNDAN KURTULMAK İÇİN NE YAPMALIDIR?

Bu aslında birçok gencin, özellikle ergenlik çağındaki gençlerin yaşadığı ve yanlış anlaşılmadan dolayı meydana gelen bir sorundur. Güzel olmayan hiç kimse yoktur, Allah her şeyi uyumlu bir şekilde yaratmıştır. Öyleleri var ki gözünü, kulağını, boyunu veya başka bir yerini beğenmez ve tek bir yere odaklanıp bunu sorun yapmaya başlar. Oysaki Allah onu uyumlu ve güzel yaratmıştır.

Güzellik sadece bedenin güzelliği değildir. Güzellik, gönlün ve ruhun güzelliğidir. Gönlün ve ruhun güzelliği dışarı akseder. Mesela; biri vardır, zahiri olarak düzgün görünür; ama onunla konuştuğumuzda gönlündeki çirkinliği dışarı aksettiği için “sesi

bana gelmesin" deriz. Ya da başka birini görür, zahiri olarak onu beğenmeyiz; ama konuşunca ne kadar yakın, ne kadar sıcak, ne kadar güzel olduğunu görürüz. Onun da gönlündeki güzelliği dışına aksetmiştir.

Birinin içinde ne varsa mutlaka dışarı vurur. Kâfirin küfrü mutlaka dışarıya vurur, yüz itibariyle ne kadar güzel olursa olsun küfrü onu çirkinleştirir. Mü'min de zahiri olarak kendini ne kadar güzel görmese de onun güzel olmadığını söyleyemeyiz; çünkü mü'minin içindeki güzellik dışarıya akseder, böylece sevilmeye layık olur ve herkes tarafından sevilir.

Örnek vermek gerekirse; yaşlı bir gayrimüslimle yaşlı bir mü'mini yan yana koyduğumuzda ikisinin birbirinden çok farklı olduğu görülür. Birinin küfründen dolayı ondan tiksinirsin; çünkü yaşadıkça küfrü çoğalmıştır. Öteki ise hep yanımda olsun, hep konuşsun dersin, muhabbetle ona bakıp hep sarılmak istersin. Bu da o mü'minin imanından, amelinden dolayıdır. Oysaki yüz itibariyle ikisi de yaşlanmıştır, ikisi de aynı hâle gelmiştir, buna rağmen birine sarılmak isterken ötekinden tiksinirsin.

Bu durum sadece yaşlılar için değil, gençler için de geçerlidir. Bize düşen; gönlümüzü güzelleştirmeye ve güzel olmaya çalışmaktır. O zaman elde edeceğimiz güzellik bizim kendi kazancımız olur.

Beden zahiri olarak ruha, gönle, maneviyata elbisedir. Elbise düzgün olmayabilir, önemli olan içindekinin güzel olmasıdır. Bu nedenle zahiri güzelliğe değil manevi güzelliğe önem ve kıymet vermemiz gerekir. Eğer manevi olarak güzel olursak, Allah'a göre de güzel olduk demektir. Allah bir kulu severse bütün insanlar onu sevmek zorunda olur. Bu, insanların elinde olan bir şey de olmaz.

Birini sevmezsek o hâlde o kişi sevgiye layık değildir. İnsanlar onun yüzüne gülebilir, onu takdir edebilir; ama içinden

onu sevmez, hatta ondan nefret eder; çünkü içinde bir güzellik yoktur, güzelliği olmayınca da kimse onu sevmez. Görüldüğü gibi sevmek ve sevilmek insanın bedenindeki güzellikle değil içindeki güzellikle ilgiliymiş.

Bu yüzden kardeşlerimizin zahiri olarak kendini güzel görmemesi, üstüne bir de isyan etmesi hiç doğru değildir. Allah, kuluna ruhundan nefhetmiştir ve bu ruhun güzelliği dışarıya akseder. Bize düşen; zahiri olarak hâlimize bakmak değil, ruhumuzun güzelliğinin üzerimizde tecelli etmesi, görünmesi için ruhumuzun bu güzelliğine bürünmektir.

Eğer kendimizi güzel görmüyorsak sevilmiyoruz veya sevilmeyeceğiz endişesi taşıyoruz demektir. Allah bizi sevince bizi sevmeyen kimsenin olmadığını görürüz. Özellikle melekler, Allah'ı sevenler, Allah'ın sevdikleri bizi sever. Zaten Allah bizi sevsin de varsın hiç kimse bizi sevmesin. Bu nedenle kendimizi manevi olarak güzelleştirmeye çalışıp insanların değil rabbimizin sevgisini kazanmamız lazım. Zaten Allah bir kulunu sevince onu başkalarına da sevdirir.

Bir de bedenimizin görüntüsünden dolayı hiçbir şekilde isyan etmemiz doğru değildir. Allah bizi nasıl yaratmışsa öyle seviyordur. Bunu böyle anlamalıyız. Bu sıkıntıdan kurtulabilmemiz için de "ya rabbi! Seni seviyorum, senin beni yaratmanı seviyorum" deyip eksiklerimize değil, güzelliklerimize, bununla beraber kendimizden aşağıdakilerine bakmamız gerekir. Ya yüzümüzün bir tarafı hiç olmasaydı, o zaman ne olurdu! Sonuçta yüzü yanmış veya herhangi bir organını kaybetmiş insanlar vardır. Bizim de "böyle olanlar da var" deyip isyandan, şeytanın verdiği vesveseden kurtulmak için şükür yoluna girmemiz gerekir.

ALLAH'A TESLİMİYETLE İLİŞKİLENDİREREK KÂBE'NİN ETRAFINDA DÖNMEYİ NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR?

Allah'a teslim olmayan hiçbir varlık, hiçbir şey yoktur. Hepsi Allah'a teslim olmuş durumda ve secde hâlindedir. Bütün varlık, Allah'ın kendisine tayin ettiği yörüngede semah edip döner. Allah sınırı koymuştur, onlar da bu sınırı asla çiğnemezler. Bu durum atomdan, galaksilere kadar böyledir. İnsanın da bütün vücudu Allah'a teslim vaziyette, secdede ve itaattedir; ama söz konusu insanın âbdiyetliği olunca durum değişir.

Diğer varlıklar iradesiz bir şekilde Allah'a teslim olurken insanın kendi iradesiyle Allah'a teslim olması vardır. Allah ayet-i kerimede **"yerdekiler, göktekiler ve insanların birçoğu Allah'a secde eder"**[13] buyurur. Dikkat edilirse Allah "insanların hepsi Allah'a secde eder" demedi, "birçoğu secde eder" buyurdu; çünkü insan kendi iradesiyle secde eden bir varlıktır; ama diğer varlıklar için bu geçerli değildir. Diğer varlıkların hepsi Allah'ın muradını gerçekleştirmek üzere kendi vazifesini yapar. Bununla beraber bir yörüngede semah eder ve sınırı çiğnemezler; yani hepsinin hareketinin bir sınırı vardır ve bu sınırı asla aşmazlar.

Peki, insanın, bütün bu varlığın zikrine, semahına nasıl iştirak etmesi gerekir?

Zahiri olarak bütün hücreler ve atomlar zaten Allah'a secde hâlinde, semah ve itaat hâlindedir. Allah, insanı her ne için yaratmışsa insan da çabasını gösterip Allah'ın kendisi üzerindeki muradını gerçekleştirirse Allah'a bütün varlık gibi gerçek manada teslim olur ve Müslüman olur.

Allah'ın muradının kulu üzerinde gerçekleşmesi; kulun, Allah'a iman etmesiyle, imanını artırıp saf iman olmasıyla, saf aşk olmasıyla, saf Allah'ın nuru ve Allah'ın güzelliği olmasıyla

[13] Hac /18

mümkündür; ancak böyle olunca insan bütünüyle secde etmiş, Allah'a ayna olmuş ve Allah'ın güzelliği onun üzerinde tecelli etmiş olur. Allah'ın insan üzerindeki muradı zaten budur; insanın Allah'a ayna olması, halife olması ve El Esmau'l Husna'nın kendisi üzerinde tecelli etmesidir; çünkü Allah, insana bakınca kendi isimlerini, güzelliğini görmek ister ve bu güzelliğini sever; yani Allah, insan üzerinden kendi kendini sever. İşte, insanda Allah'ın El Esmau'l Husna'sı, güzel isimleri tecelli edince insan bu güzelliğe sahip olmuş olur. Allah da insanın bu güzelliğe sahip olmasını sever ve bu yüzden ona "velim" der, "dostum" der.

Allah'a dostluğun olabilmesi için Allah'ın nurunun bütünüyle kul üzerinde tecelli etmesi ve kulun bu nuru dışarıya aksettirmesi gerekir; yani Allah'ın güzelliğinin kul üzerinde bütünüyle görünmesi gerekir. Böyle olunca kul her şeyiyle, her zerresiyle Allah'a teslim olmuş olur.

Semah etmek ruhun işidir, ruh zaten iradesiz olarak aşktan semah eder. Kardeşimizin de sorusunda belirttiği gibi Kâbe, sadece semah etmenin talimidir.

Peki, Kâbe'nin etrafında semah ederken aslında ne söylemiş oluruz?

Tavaf edince Allah'a "ya rabbi! Senin peşinden koşuyorum! Senin rızanın peşinden koşuyorum. Beytullah temsili olarak senin evindir, ben de senin evinin etrafında dönüyorum; ama Kâbe'nin etrafında beden itibariyle dönüyorum, yoksa ruhum ve gönlüm seni tavaf ediyor, seni istiyor, ben de senin peşinden koşuyorum" deriz. Bu, hayatımızı yaşadığımız her anımız için geçerlidir. Ne yana dönersen dön, rabbinin vechi oradadır[14] ayeti üzerimizde tecelli ettiğinde semah etmekten başka bir şey düşünemeyiz. Kişi her taraftan rabbinin vechini, cemalini müşahede ettiği için manevi olarak gönlü semah eder, bu müşahadesi olmasa bile

[14] Bakara / 115

bunu tadınca tattığı için yine semah eder. Her ne kadar bir şey görmese de gönül itibariyle semah hâlinde olur.

EŞİM ASKIDA EKMEK PROJESİ'NE DESTEK VERİYOR; AMA İBADET YÖNÜNDEN ZAYIFLIK GÖSTERİYOR. BU DURUMDA NE YAPMALIYIM?

Duamızı mutlaka yapmamız gerekir; ama tercih bütünüyle kula aittir. Her ne olursa olsun kardeşimiz dua etmeye devam etmelidir. Allah duasını mutlaka kabul eder. Fırından ekmek alırken bir de askıdan ekmek alacaklara ekmek bırakması kardeşimizin eşi için bir kapı olur inşallah. Bu aynı zamanda onun gönlünün güzelliğini gösterir. Allah kapıyı bir yerden aralar, ona ihsan edip ikram eder. Bize düşen; sabırla dua etmek ve elimizden gelen çabayı göstermektir.

Allah ayet-i kerimede **"Kıyamet günü onlar eşleriyle beraber karşılıklı koltuklar üzerinde otururlar (ikrama nail olurlar)"**[15] buyurur. Dolayısıyla eşler manevi olarak bir nevi ortaktırlar, eşlerden hangisi manevi olarak öndeyse Allah diğerini onunla beraber eder. Diyelim ki; eşlerden biri sekiz kat cennetten dördüncü katı kazandı, diğeri ise birinci kata çıkabildi. Bu durumda Allah birinci kattaki eşi dördüncü kata alır; yani eşlerden hangisi yukardaysa Allah öbür eşe de aynısını ikram eder.

Kardeşimiz sabrederse inşallah eşi düzelir ve rabbine döner. Eğer ahlak itibariyle eşinde bir güzellik varsa Allah ondaki güzelliği sevip hidayeti ona ikram eder. Sonra kardeşimiz bir bakar ki eşi hiç ummadığı kadar güzel olmuştur. Eğer kardeşimiz kendi iradesiyle Allah'a dönmezse Allah ona bir şekilde bir sıkıntı, bir hastalık yaşatır ve rahmetini tecelli ettirerek onu kendine döndürür.

[15] Yasin /56

İnşallah böyle bir sıkıntı yaşamadan kendi iradesiyle güzelliğini ortaya koyar, böylece kardeşimiz de duasının kabul olduğunu görür.

MÜ'MİNLERİN BİRBİRİNE KARŞI EDEPLERİNİN NASIL OLMASI GEREKİR?

Edep imandandır, edebi olmayanın imanı da olmaz. Bu yüzden Allah'a, resulüne, Allah'ın vahyine, Kur'an'a, mü'minlere, insanlara, bütün varlığa ve bütün mahlûkata karşı edep göstermemiz gerekir. Bu edep imandan kaynaklanan bir edeptir. Allah bir şeyi nereye koymuşsa kulun da onu oraya koyması, orada görmesi ve ona öyle muamele etmesi gerekir. Yoksa Allah'a karşı, kardeşine, varlığa ve mahlûkata karşı edebe aykırı davranmış olur.

Kişi, mü'min kardeşini nerede görmelidir?

Biri mü'min kardeşine bakarken onu; Allah'a iman eden, Allah'ı seven, Allah'ın da onu sevdiği, Allah'ın rızasını, dostluğunu isteyen, Allah ile derdi olan, Allah'ın kendisiyle beraber olduğu bir kul olarak görmeli, kardeşine muamele ederken bunu unutmamalıdır.

Biri kardeşine böyle bakınca onu zaten sever ve ona hakkını teslim eder, nasıl bir edeple ona muamele etmesi gerekirse öyle muamele eder, dolayısıyla onu aşağılamaz ve onu herhangi bir şeyden dolayı küçümsemez. Bir hatası, kusuru, yanlışı, günahı olsa bile sırf o günahtan dolayı kardeşini hesaba çekmez. Birbirlerini Allah kardeş yaptığı için karşısındakini mü'min kardeşi olarak görür ve öz kardeşine nasıl muamele edecekse ona da öyle muamele eder; onu sevip ona yardım eder, sıkıntısı varsa onu gidermeye çalışır, gıyabında onu korur, onu muhafaza eder, onu savunur; yani gıyabında herhangi biri onun şerefiyle oynamaya kalkışır, onu küçümser, ona hakaret eder, dedikodusunu yaparsa

kardeşini savunur. Şayet böyle yapmazsa kardeşinin hakkını teslim etmemiş ve ona edeple muamele etmemiş olur.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bir hadis-i şerifinde *"büyüklerine saygı, küçüklerine sevgi göstermeyen bizden değildir"*[16] buyurur. O hâlde kişinin insanlara bu saygıyı ve sevgiyi göstermesi gerekir. Kişi, büyüğüne saygı gösterirken Allah'ın ve resulünün emrini aynı zamanda Allah'a karşı edebinin gereğini yerine getirdiğini bilmelidir.

Kul ne yaparsa yapsın mutlaka Allah'ın hesabını yapmalıdır. Eğer Allah'ın hesabını yaparsa kulların da hesabını yapmış olur; ama yok, Allah'ın hesabını yapmaz, sadece insanların veya mü'minin hesabını yapayım, derse zaten gerekeni yerine getiremez ve mü'min kardeşine karşı edepli olamaz.

Edebini kaybeden biri imanının zayıflığından veya imanının taklidi oluşundan dolayı edebini kaybetmiştir. İmanı kaybetmeden önce edebi kaybederiz, edebi kaybedince imanı da beraberinde kaybederiz. Bu yüzden bilmemiz lazım ki edebi olmayanın imanı olmaz; çünkü edeple iman bir bütündür. Edep; imanın kul üzerinde tezahür etmesidir. Eğer birinde edep görmezseniz onun imanında bir sorun olduğunu bilin. Birinin edebi varsa o zaman edebi imanına şahitlik yapar, dolayısıyla imanının şahidi onun edebidir. Bundan dolayı bütün Mürşid-i kâmillerin "Allah'a vasıl olanlar, dost olanlar edebinden dolayı bu nimeti kazanmıştır, kaybedenler de edebe aykırı hareket ettiklerinden dolayı bu nimeti kaybetmiştir" diye söz birliği vardır. Yani edebi olmayanlar bu yolu gidemez.

Sonuç itibariyle Allah'a dostluğun yolculuğunu yapabilmek ve Allah'a vasıl olmak için mutlaka edep gerekir. Edebi olmayanlar bu yolculuğu yapıp Allah'a dost olma nimetini kazanamazlar.

[16] Tirmizi, Bir, 15; Ebû Dâvûd, Edeb,66.

AKREPLERİN YUVALARI VAR DİYE KURUMUŞ BİTKİLERİ YAKTIM; AMA ORADA KARINCA YUVALARI DA OLABİLİR. BÖYLE YAPARAK ONLARI DA ÖLDÜRMÜŞ OLDUM. ŞİMDİ BUNDAN DOLAYI VİCDAN AZABI ÇEKİYORUM. NE YAPMALIYIM?

Kardeşimiz yanlış yapmıştır; ama bu yanlışı bilmeden, farkında olmadan yaptığı için kefaret olarak kurban kesip dağıtması gerekir. Eğer hayvanlara farkında olmadan bir zarar verirsek yapmamız gereken şey; kefaret olarak bir kurban kesip dağıtmaktır.

İnsanların hesabını yaptığımız gibi hayvanların da hesabını mutlaka yapmamız gerekir; çünkü Allah ayette onların da bizim gibi bir cemaat olduğunu buyurmuştur.[17] Dolayısıyla onların da tesbihleri, hamdleri, kullukları ve Allah'a karşı sorumlulukları vardır. Bu durumda hayvanları kendimizden ayırmadan onların da hakkını teslim etmemiz lazım. Bu hakkı onlara Allah vermiştir, bu yüzden insana nasıl muamele ediyorsak onlara da öyle muamele etmeli ve onlara kesinlikle zulmetmemeliyiz.

Allah, hayvanları insanın hizmetine vermişse o hâlde onları hizmet için kullanmalıyız; yani bir hayvanı kesip yemek başka, gereksiz yere öldürmek başka bir şeydir. Bu durum kefareti gerektirir. Bunun kefareti de kurban kesmektir. Şayet kişinin kurban kesmeye gücü yoksa o hâlde tövbe olsun diye bir şeyi infâk etmesi gerekir ki böyle bir yanlışın cezasının olduğunu tatsın ve bir daha böyle bir yanlışa düşmesin.

[17] En'am /38

ALLAH'A GÖRE DÜZELMEMİZ İÇİN AİLEMİZLE ARAMIZA SINIR KOYMAMIZ DOĞRU MUDUR?

İnsanlar üç kısımdır. Bir kısmı manevi gıda gibidir, mümkün mertebe onlarla beraber olmak gerekir; çünkü onlarla beraber olduğumuzda onlardan istifade ederiz. Gönlümüz onlarla beraber Allah'a döner, böylelikle Allah'a olan yakınlığımız ve muhabbetimiz artar.

İnsanların bir kısmı ilaç gibidir. Nasıl ki mecbur kaldıkça ilaç kullanıyorsak bazı insanlarla da mecbur kaldıkça beraber oluruz. Örnek vermek gerekirse; iş yerinde birlikte çalıştığımız kişilere işimiz düştüğü için "işimiz hâllolsun da kazanmamız gerekeni kazanalım" diye onlarla mecburiyetten görüşürüz.

İnsanların bir kısmı da mikrop gibidir. Onlarla beraber olduğumuzda bize hastalık bulaştırırlar. Bu durumda çabamız ve gayretimizle onlardan uzak durmamız gerekir. Böyleleri en yakınımız bile olsa fark etmez, mümkün mertebe onlardan uzak durmalıyız; çünkü ister bilerek ister bilmeyerek olsun böyle insanlar gönlümüzü Allah'tan ayırır ve bizi Allah'tan uzaklaştırır. Bu yüzden biri bizi Allah'tan başka tarafa döndürüp bizi kirletiyor, bize sıkıntı veriyorsa ondan mikroptan kaçar gibi kaçıp uzak durmamız lazım. Tabi, eğer onlara yardım edebiliyor, şifa olabiliyor, gönüllerini Allah'a döndürebiliyorsak bu zahmeti çekip onlara yardımcı olmak için onlarla beraber olmaya çalışmamız; ama yardım edemiyorsak aksine onlar bize zarar veriyorsa o hâlde de onlardan uzaklaşmamız gerekir.

KUR'AN-I KERİM'DE HZ. MEHDİ İLE İLGİLİ AYET VAR MIDIR?

Hz. Mehdi'yle ilgili bize anlatılan şekilde herhangi bir ayet yoktur; ama Allah ayetlerde mehdilerden bahseder. Mesela; Allah ayet-i kerimede **"onlar Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir, onların**

hidayetine uy”[18] buyurmuştur. Demek ki anladığımız şekilde sadece bir tane mehdi yokmuş, mehdiler varmış!

Mehdi; hidayete eren ve hidayete erdiren manasına gelir. Kim hidayete erer, insanları da hidayete davet eder ve hidayete erdirirse, insanlara hidayeti kendi üzerinden takdim eder, örnek olursa o kişi mehdi olur, dolayısıyla ona mehdi denir. Elbette ki bunun da dereceleri ve mertebeleri vardır.

Kişi; marifeti, ilmi, imanı, kulluğu, aşkı, muhabbeti ve örnekliği kadar mehdi olur ve bütün mü’minlerin de bu mehdiliği yapması gerekir; çünkü Allah ayet-i kerimede **“kendinizi ve ehlinizi yakıtı taşlar ve insanlar olan ateşten koruyun”**[19] buyurmuştur. Dolayısıyla ailesini cehennemden koruyanlar kendi ailesine mehdi olmuştur.

Evet, herkes en azından kendi ailesine mehdi olmalıdır. Bu, Allah’ın emridir. Allah Asr Suresi’nde **“bütün insanlar hüsrandadır**. **İman edenler, salih amel işleyenler, hakkı ve sabrı yaşayıp tavsiye edenler müstesna”**[20] buyurur. İşte, böyle yapanlar mehdidir.

İnsan ancak Allah’ın Asr Suresi’nde buyurduğu gibi yaparsa hüsrana uğramaktan kurtulabilir. Şayet böyle yapmazsa hüsranda olur, bunu Allah söylüyor. Öyleyse bütün mü’minler kendi peygamberini temsil edip salih amel işlemek ve insanlara hakkı ve sabrı tavsiye etmek zorundadır.

Unutmamamız lazım ki herkes peygamberi temsil ettiği kadarıyla hidayete erer ve hidayete ermeye vesile olur. Dolayısıyla herkes kendi mertebesine göre mehdidir. Bir de

[18] En’am /90
[19] Tahrim /6
[20] Asr /2-3

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i kâmil manada temsil etmek vardır ki böyle olanlar Mürşid-i kâmillerdir.

Mürşid-i kâmiller her zaman için vardır ve sadece bir tane değildir. Mürşid-i kâmillerin içinden bir kişi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i temsil eder. Bir de aralarında diğer peygamberleri temsil edenler vardır. Onların sayılarını da sadece Allah bilir.

Her yerde, her beldede kendi mertebesine göre mehdiler mutlaka vardır. Diyelim ki; biri kendi beldesindeki bir mehdiye tabi oldu ve onunla beraber yürüdü. Eğer o tabi olduğu kişinin manevi olarak vardığı yere varırsa, Allah o kişiyi başka bir mehdiyle mutlaka muhattap etirir ve ona yolunu devam ettirir. Allah hiçbir kulunu yalnız bırakmaz, başıboş bırakmaz. Bu yüzden her zaman ve her yerde mehdiler vardır ve kıyamete kadar da böyle olacaktır.

Kardeşimizin özel manada sorduğu Mehdi Kur'an-ı Kerim'de, ayetlerde yoktur. Zaten bize düşen; mehdiyi beklemek değil mehdi olmaktır. Yoksa sorumluluktan kaçıp "Mehdi gelir ve bizi kurtarır" düşüncesi bizi Allah yolunda cihad etmekten alıkoyar.

Allah ayet-i kerimede **"Allah, resülü ve Allah yolunda cihad etmek sizin için her şeyden sevgili değilse belanızı bekleyin"**[21] buyurur. Yani Allah'ın emrini, belanızı bekleyin. Bu yüzden yapmamız gereken şey; çabamızı, gayretimizi sarf etmek aynı zamanda bu çabayı, gayreti ve cihadı sevmektir.

Tabi, bu çaba ve gayret; hidayete erme, hidayetçi olma, mehdi olma çabası, gayretidir. Yoksa böyle bir çabamız olmadan kendi kendimize hayal kurup "belki ben mehdiyim" demek de doğru değildir. Nerde olursak olalım biz hidayete erdiğimizde sırat-el mutakimi yürümüş oluruz. Manevi olarak yolu

[21] Tevbe /24

yürüdüğümüz için bize uyanlar, bizim gibi yapmaya çalışanlar da hidayete erer, hidayet yolunda, Allah'ın yolunda yürürler. Bu yüzden mehdiyi beklemek doğru değildir, aksine mehdi olmaya çalışmamız gerekir.

SON GÜNLERDE ARTAN TERÖR VE ŞİDDET OLAYLARINA KARŞI ÇOK ÜZÜLDÜĞÜNÜZÜ GÖRÜYORUZ. BU DA BİZİ ÜZÜYOR.

Bütün kardeşlerimizin, bütün ümmetin ve bütün insanlığın ebedi hayatını, kendi insanlığını, Hz. İnsan olmayı kazanmasını isteriz. Biri şeytanın tuzağına düşerse, bile bile şeytana tabi olur ve şeytana "senin hizmetindeyim" derse elbette ki buna üzülürüz.

Şeytana uymak başka, şeytanın vazifesini yapmak başka bir şeydir. Allah ayet-i kerimede **"fitne adam öldürmekten daha beterdir"**[22] buyurmuştur. Fitne; dedikoduyla, iftirayla, su-i zanla çıkarılır. Mü'mine düşen; dedikodunun, iftiranın ya da gıybetin peşinden koşmak değil; Allah ile beraber olmak, insanları birbirine düşürmemek, insanları birbirine kötülememek, kimsede hata ve kusur aramamak, dolayısıyla iblise hizmet edip "ben de sendenim" dememektir. Birilerinin böyle söylediğini ve bu hâle düştüğünü görmek elbette ki bizi üzüyor.

İnsanlığın hâli ortadadır. Eğer iblisin tuzağına düşmeseydik, iblise uymasaydık birbirimizi öldürebilir miydik! Eğer mü'min olsaydık, Allah'a iman etseydik, Allah'ı, Allah'ın sevdiğini sevseydik, âlemlere rahmet olan Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olup rahmet olsaydık değil birbirimizi öldürmek birbirimizi üzme cesaretinde bile bulunamaz, "kardeşim kırılır" diye kimseye yan bile bakamazdık. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"bir mü'min bir mü'mine sertçe baksa ona hakkı geçer*" buyurmuştur. İşte, bizim

[22] Bakara /191

peygamberimiz böyledir. Bu yüzden bırakın öldürmeyi, hakaret etmeyi, zulmetmeyi, eleştirip çekiştirmeyi mü'mine sertçe baktığımızda bile onun hakkına girmiş oluruz.

Mü'min olan, Allah'a iman eden biri hiç Allah'ın hesabını yapmaz mı! Unutmayalım ki Allah düşündüğümüz, konuştuğumuz ve yaptığımız her şeyin hesabını bize mutlaka sorar. Allah'ın huzurunda hesap vereceğini düşünen bir insan nasıl zulmedebilir, Allah'ın yolunu nasıl yanlış gösterebilir, ters gösterebilir! Ters göstermek için nasıl çaba, gayret sarf edebilir! Hele bir de Allah o ters göstermeye çalıştığı yoldan ona ikramda bulunmuşsa!

Genel olarak insanların hâline baktığımızda herkesin durumu ortadır. Bakıyorsun biri bir yerde masum birini öldürüyor, başkaları da onu alkışlıyor! Böylelerine "sen iblisin yaptırdığına alkış mı tutuyorsun, bunun güzel olduğunu, doğru olduğunu mu söylüyorsun, hiç bundan büyük tuzak olabilir mi! Bir de mü'min olduğunu ve Allah'ı sevdiğini söylüyorsun! Sen zulmü desteklemekle Allah'a ve resulüne ters düştün, nasıl mü'minsin, nasıl Müslümansın" demek gerekir. Çünkü ona bakanlar "bu böyle söylüyorsa demek ki doğruymuş" der, dolayısıyla o kişi kendisini dinleyenlerin günahını da yüklenmiş olur.

Allah, bize akıl vermiştir, dolayısıyla hakkı ve hakikati görmek için onu kullanmamız gerekir. Mü'min feraset ve basiret sahibidir. Eğer kişi mü'mince bakamıyorsa feraseti, basireti, imanı yoktur, iman ile bakmıyor demektir. Hâlbuki mü'min, Allah'ın nuruyla, vahyiyle, kendi peygamberinin bakışıyla bakar ve peygamberiyle beraber nazar eder.

Kişi peygamberiyle beraber bakarsa rahmetle, şefkatle, hilm ve hidayetle bakar. İnsanların hidayete erip cennete gitmesi için çaba, gayret sarf eder. Yoksa bir zulmün içinde hiçbir katkısı olmasa bile sadece diliyle "öldürenler haklıdır" deyip zulmedenleri desteklerse, hatta böyle düşünürse şeytana, iblise

destek olmuş, yardım etmiş, bir de kendisini dinleyenlerin günahını yüklenmiş olur. Hâlbuki neden cehenneme girmeye çalışıyorsun! Zulmü destekleyince ne kazanıyorsun! Allah ayet-i kerimede **"zalimlere meyletmeyin sonra ateş size de dokunur (siz de o ateşte yanarsınız)"**[23] buyurmadı mı! Böyle yapınca dünyada da, ahirette de ateş sana dokunur.

Bizi dinleyenlerin bunu böyle anlaması gerekir. Kim olursa olsun, birileri insanlara zulmediyor, haksızlık ediyor, cinayet işliyorsa, başka birileri de "bunlar doğru yapıyor" diyorsa onlar o zulmedenlere manevi destek vermiş olur ve gönlü onlarla, şeytanla, iblisle beraber olmuş olur, böylece onlar da zalimlerden olmuş olur ve Allah onlara "ateşi bekleyin, belanızı bekleyin" buyurur. Bu herkes için böyledir.

Bize düşen; hakkı, doğruyu, Allah ve resulünün söylediklerini söylemek, resulün baktığı gibi bakmak, o bir mü'min olarak neyi konuştuysa öyle konuşmaktır. Şayet öyle yapmaz, kendimize ya da birilerine göre konuşursak, Allah'ı ve resulünü kabul etmemiş oluruz.

Evet, elbette ki insanların şeytanın tuzağına düşmesine ve şeytana tabi olup şeytanın işini yapmasına üzülüyoruz.

Allah bizi gerçek manada Allah ile, ferasetle, basiretle bakanlardan eylesin! Mü'minlere, insanlara mü'min ve insan kardeşi olarak bakanlardan eylesin! Bütün varlığa, mahlûkata Allah'ın nazarıyla nazar edenlerden, hepsine hakkını teslim edenlerden eylesin! Bütün varlığı, mahlûkatı Allah'ın koyduğu yerde görüp öyle muamele edenlerden eylesin! Allah bizi Allah'ın mülkünde kendini bir şey zannedenlerden eylemesin! Allah bizi "Allah bilmiyor, ben biliyorum" diyenlerden ve saygısızca düşünüp, konuşup, hareket edenlerden eylemesin inşallah.

[23] Hud /113

SİZİN SAYENİZDE KARANLIKLARDAN KURTULMUŞKEN TEKRAR KARANLIKLARA BULAŞTIM. TÜM ÇABAMI GÖSTERDİĞİM HÂLDE ESKİ MANEVİYATIMA ULAŞAMIYORUM, NE YAPMALIYIM?

Allah bizi karanlıklardan kurtardıktan sonra karanlığa düşmemiz doğru olmaz. İnsanın, Allah'ı sevmesinden, Allah'ın da onu sevmesinden sonra rabbini kaybetmesi ona yakışan bir hâl, tavır değildir.

Biri, rabbi kendisine ikram ettikten sonra kaybediyorsa bu kaybının sebebi; Allah'ın kendisine verdiği nimete şükretmemesinden, onu tercih edememesinden dolayıdır. İnsan, rabbini tercih edemiyorsa o hâlde başka şeyleri tercih etmek zorundadır. Hataya, günaha, yanlışa düşmek başka, karanlığa düşmek başka bir şeydir. İman, nurdur. Allah'ı sevmek, Allah'la beraber olmak nurdur, küfür ise karanlıktır, zulmettir.

Elimizdeki nimeti kaybetmemizin tek bir sebebi vardır; o da nimetin kıymetini bilemeyip şükürsüzlük yapmamızdır. Şükretmeyenler iblise, şeytana tabi olmuş olur. Allah ayet-i kerimede **"andolsun ki nimetlerime şükrederseniz onu artırırım; ama şükretmezseniz azabım çok şiddetlidir"**[24] buyurmuştur. İşte, çok şiddetli azap; o nimeti kulundan almaktır; yani şükretmediğinden dolayı bu nimeti kaybetmek, kendini çok şiddetli bir azabın içine atmaktır.

Şükretmek ve kaldığımız yerden devam etmek için bir daha dönüp yola koyulmamız ve yürümeye çalışmamız gerekir. Öyle ki kaybettiğimizi tekrar kazanabilelim.

İnşallah bu sefer daha güzel sarılır, kaybetmemek için şükrederiz. Nasıl ki zahiri nimet için şükretmek gerekiyorsa Allah bize sevgisini, yakınlığını ikram edip kendini zikrettirdiğinde, güzellikler yaptırdığında verdiği bu manevi nimetler için de

[24] İbrâhim /7

şükretmemiz gerekir. Eğer Allah'ın bize ikram ettiği manevi nimetler için "ya rabbi! Hamd olsun benim için her şeyi yaptın, bunları ben yapmadım, sen bana beni sevdiğin için ikram ettin" deyip şükredersek Allah nimetini artırır; ama böyle yapmaz "ben Allah için şunu yaptım, Allah da bana sevmediğim bir muamelede bulundu" dersek o zaman nankörlüğün en büyüğünü yapmış oluruz. Böyle söyleyebiliyorsak demek ki hâla Allah'ı tanımamışız, onun işini, muamelesini, bize ikram ettiklerini beğenmiyoruz! Yanlışı kendimizin yaptığını kabul etmiyoruz. Oysaki Allah **"bütün iyilikler Allah'tan, bütün kötülükler ise sizin nefsinizdendir"**[25] buyurmuştur. Bilmemiz lazım ki bizde her ne iyilik varsa Allah'ın ikramıdır. Allah onları bize ikram etmiştir. Nefsimizden göreceğimiz şey ise sadece kötülüktür. Nefsimiz bizi sadece ters tarafa, şeytanla dost olmaya, arkadaş olmaya, şeytana hizmetçi olmaya sürükler.

Bir insan düşünün ki Allah onu Hz. İnsan olsun, kendisine halife olsun diye yaratmış, o ise gidip şeytana halife oluyor! Böyle bir şey hiç insana yakışır mı! Bunu soruyu soran kardeşimiz için değil genel olarak söyledim. Yapmamız gereken şey; tövbe ve istiğfar ederek Allah'a dönmek ve "ya rabbi! Sana döndüm" demektir. Allah çok çok tövbe edenleri sever;[26] yani kul çok yanlış yapsa; ama hep tövbe etse çok çok tövbe ettiği için Allah onu sever, dolayısıyla bizim de yapacağımız bu tövbemiz Allah'ın sevgisini kazanmamıza sebep olur.

Bu yüzden Allah bizi sevsin, Allah'a kavuşalım ve karanlıklardan kurtulalım istiyorsak yapmamız gereken şey; çok çok tövbe etmek, istiğfar etmek, Allah'a dönüp ona koşmaya ve firar etmeye çalışmaktır.

[25] Nisâ /79
[26] Bakara /222

HAKKIMLA KÂTİP OLMAK İSTİYORUM; AMA UYGULAMA SINAVINI GEÇTİKTEN SONRA SAVCI, ADAYLAR ARASINDA İSTEDİĞİ ÜÇ KİŞİNİN ATAMASINI YAPMA HAKKINA SAHİP. BU DURUMDA UYGULAMA SINAVINI GEÇTİKTEN SONRA TANIDIĞIM BİR SAVCI ATAMAMI YAPARSA BAŞKASININ HAKKINA GİRMİŞ OLUR MUYUM?

Bu soru özel bir sorudur, bununla beraber içinde bulunduğumuz zamanın sorunlarından kaynaklanan bir sorudur. Böyle bir durumda bu soruyu kendi gönlümüze sormamız gerekir.

Hayatı yaşarken önümüze birçok şey gelir ve onların cevabını kitaplarda bulamayabiliriz. O hâlde o konu hakkında ne yapmamız gerektiğini gönlümüze sormamız lazım.

Örnek vermek gerekirse; rabbimiz bizi huzura aldığında "kulum, sen bunu neden yaptın" diye bize sorarsa buna cevap verme imkânımızın olması lazım. Mesela; böyle bir durumda Allah bize "kulum, sen neden böyle yaptın, böyle yaparak başkalarının hakkına girdin mi girmedin mi, yoksa kendi hakkına kavuşamadığın için mi bunu yaptın" diye sorsa buna cevap olarak "ya rabbi! sen de biliyorsun ki benim niyetim başkalarının hakkına girmek, başkasının hakkını gasp etmek değil; ama sınava girmiş, kazanmıştım, kazandığım hakkı alabilmek için de mecburen birini araya koydum" diyebiliyorsak sorun yoktur; çünkü hesabı Allah'a vereceğiz.

Başka bir örnek daha vereyim. Diyelim ki; hacca giderken yolda rüşvet vermek zorundayız, yoksa oradan geçemeyiz. Şimdi, rüşvet vermemek için hacca mı gitmeyelim, yoksa mecburen ödemeyi yapıp hacca mı gidelim! Böyle bir durumda nasıl hareket etmemiz lazım? -Bunu da kendi gönlümüze bakıp Allah'ın bize sorduğunu farz edelim. Şayet "ya rabbi! Beytini tavaf etmek, haccetmek senin emrindir; ama sen de biliyorsun ki birileri yol kesip bizden haraç istiyor, biz de emrini yerine getirmek için o haracı mecburen veriyoruz" diyebiliyorsak sorun yoktur.

Kardeşimiz de bu sorusunu kendi gönlüne bu şekilde sorduğunda inşallah gönlünü mutmain edecek doğru cevabı alır.

EVLENİRKEN NEYE DİKKAT ETMEMİZ GEREKİR VE EVLİLİKTE YAŞANAN SORUNLARI İMANIMIZA ZARAR VERMEDEN NASIL HÂLLEDEBİLİRİZ?

Her konuda mutlaka Allah'ın hesabını yapmamız lazım. Eğer Allah, eşlerin birbirlerinin yanında gönülleri sükûn bulsun, huzur bulsun diye[27] evliliği gerekli görmüşse bize de düşen; evlenirken özellikle malı olanı, güzelliği olanı değil, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in buyurduğu gibi ahlakı güzel olanı tercih etmemizdir;[28] çünkü kişinin ahlakı onun içindeki güzelliktir. Bir bardak ne kadar güzel olursa olsun şayet içindeki şey zehirse onu içemezsin.

Aynı şekilde birinin dış görünüşüne aldanıp evlendiğinde zaman içinde onun gönlündekiler dışarıya aks eder. Bu durumda eğer onun gönlündekiler zehirse onunlayken gönlün sükun bulmaz; ama gönlündekiler muhabbetse, Allah'ın güzelliği ve isimleriyse o zaman da eşini bir daha sever, ona bir daha âşık olursun. Bu yüzden evlenirken karşımızdakinin gönlüne dikkat etmemiz gerekir.

Evlendikten sonra hayatı eşimizle beraber yaşarız; ama ömrümüzün sonuna kadar böyle bir mecburiyetimiz de yoktur, Allah hiç kimseyi geçimsiz bir evliliği yaşamaya mecbur etmemiştir. Helal olan; ama Allah'ın en sevmediği şey boşanmaktır. Allah ayet-i kerimelerde geçinemeyen eşler için **"ya güzellikle anlaşırsınız ya da güzellikle ayrılırsınız."**[29] **"Allah ikisini**

[27] Â'raf /189
[28] Müslim, Nikah, H. No: 53
[29] Bakara /229

de fazlından, ikramından zengin eder (onlara ikram eder)"[30] buyurmuştur. Yani "endişeniz olmasın, siz birbirinizin rabbi değilsiniz, sizin rabbiniz benim, eğer evliliğinizi sürdüremiyorsanız o hâlde boşanın, ben size fazlımdan ikram ederim; ama güzellikle yaşayacaksanız, rızamı, ebedi hayatınızı kazanmak için yolu beraber yürüyeceksenız devam edin" buyurur Allah.

Biz de evliliğimiz süresince birbirimizi meşgul eder, birbirimizin hayatını cehenneme çevirirsek ve kendimizi zulüm içinde görürsek, yaşadığımız sorunlar, sıkıntılar bizi Allah'tan, Allah yolundan, Allah'a kulluk yapmaktan, ibadet etmekten alıkoyarsa o hâlde Allah'ın beyan ettiği üzere güzellikle ayrılmamız lazım. Eğer bunca sıkıntıya rağmen ayrılmazsak o zaman eşimizle birbirimize zulmetmiş oluruz; çünkü artık bu evlilik, evlilik olmaktan çıkmıştır.

Erkek olsun, kadın olsun her iki tarafın da hayatları hakkında Allah'a güvenmesi gerekir. Bu nedenle ya güzellikle beraber yaşarlar ya da Allah'ın hesabını yapıp güzellikle birbirlerinden ayrılırlar.

Korkup endişe etmek doğru değildir. Bizim sahibimiz, vekilimiz, rabbimiz Allah'tır. Bizim de ona güvenmemiz, tevekkül etmemiz gerekir. Ona tevekkül ettiğimizde rabbimizin vekil olarak bize gereken muameleyi yaptığını görürüz; ama Allah'ı vekil olarak kabul etmez "ben kendi işimi kendim hâllederim, ben biliyorum" dersek o zaman işimiz bize kalır, biz de işi yüzümüze, gözümüze bulaştırırız ve içinden çıkamaz hâle geliriz. Aynı şekilde Allah'a tevekkül etmediğimiz için maneviyatımız da bozulur.

Unutmamamız lazım ki bu dünya hayatı, ebedi hayatımızı kazanmamız ve Hz. İnsan olmamız içindir. Şayet evliyken birbirimizi meşgul edip Allah yolundan alıkoyuyorsak bu durumda evliliğimiz yanlış bir birliktelik, yanlış bir beraberlik, yanlış bir

[30] Nisâ /130

evliliktir. Bizim de yanlışı düzeltmemiz gerekir. Düzeltirken de korkup endişe etmemiz doğru değildir. Allah ayet-i kerimede **"(Allah'a güvenin ve rahat olun, işi siz yapmayacaksınız, siz kulluğunuzu yapın) o, salihlerin velisidir"**[31] buyurmuştur. Yani biz salih bir kul olmaya çalışıp gerekeni yaparsak Allah da bizim adımıza gerekeni yapar ve işimizi görür. Bu her konuda böyledir.

EVDE RESİM VE HEYKEL BULUNDURMAKTA HERHANGİ BİR SAKINCA VAR MIDIR?

Her dönemde mutlaka farklı bakışlar vardır. Mesela; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in döneminde insanlar puta, heykele, resmettiği bir şeye tapardı veya yolculuk esnasında üç, beş taşa secde eder ya da taşların en güzeli hangisiyse onu alıp önlerine koyar ve ona secde ederlerdi. Böyle bir ortamda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de heykelleri, resimleri yasaklamıştı.

Haram demek başka yasak demek başka bir şeydir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in hâşâ haram koyma yetkisi yoktur! Allah neyi haram etmişse Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de onu haram eder. Bununla beraber Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in duruma göre yasaklama yetkisi vardır ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bıraktığı yasağı daha sonra duruma göre yine değiştirebilir.

Mesela; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz daha önce kabir ziyaretlerini yasaklamış, sonra da serbest bırakmıştır; çünkü insanlar kabir ziyaretine gittiklerinde kendi atalarını o kadar yüceltiyorlardı ki bu durum onların gözünde taşa tapar gibi bir vaziyet alıyordu. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de bunun önüne geçmek için mezarlık ziyaretini yasaklamış sonra ise insanların hâlleri, maneviyatları, bakışları değişince serbest bırakmıştır.

[31] Â'raf /196

Evde resim ve heykel bulundurmak da aynen böyledir. Ameller niyetlere göredir. Şu anda biri evine bir heykel veya resim aldığında o heykele veya resme tapması, secde etmesi gibi bir hâl söz konusu değildir. Böyle bir hâl yoksa o zaman bu sorun ortadan kalkmıştır; yani şu anda evde resim veya heykel bulundurmanın herhangi bir sorunu yoktur.

Bununla beraber heykel "manevi olarak şık durmuyor" deseler olabilir; ama resim için böyle söylemeleri olmaz. Her ne kadar heykel manevi olarak şık durmuyor, deseler bile yine de evde heykel bulundurmakta herhangi bir sorun, sıkıntı yoktur.

Âlimlerimiz bu konuyu biraz fazla abartmışlardır. Hatta öyle ki "kim bir resim, heykel yaparsa Kıyamet günü Allah ona 'madem bunu yapmışsın, o zaman haydi, buna ruh üfle' der, o da ruh üfleyemez ve Allah onu cehenneme gönderir" demişlerdir. İnsanın kendi kafasından bu şekilde din üretmesi haddi, sınırı aşmaktır. Dediğim gibi; ameller niyetlere göredir, kimse evindeki heykele bir tazimde bulunmaz, saygı göstermez. Sadece süs olarak evine koyar. Bunda da herhangi bir sorun, sıkıntı yoktur.

19.BÖLÜM

SON GÜNLERDE YAŞANAN TERÖR OLAYLARINA KARŞI BAKIŞIMIZIN VE TAVRIMIZIN NASIL OLMASI GEREKİR?

İçinde bulunduğumuz ortamda memleketimizin ve komşu memleketlerin hâli ortadadır. Bilelim ki başımıza her ne geliyorsa Allah'ın ayet-i kerimede **"(Uhud Savaşı'nda) Mü'minler dediler ki: Bu nerden başımıza geldi? De ki: Kendi ellerinizle yaptıklarınızdan (peygamberinizi dinlemediğinizden, ona tabi olmadığınızdan) dolayı"**[1] buyurduğu gibi kendi ellerimizle yaptıklarımız yüzünden başımıza gelmiştir. Şayet Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olup rabbimizi dinlemesek bizim de başımıza gelecek olan şey; komşu memleketlerin içinde bulunduğu durumdur.

Memleketimizin Suriye, Irak, Libya ve diğer ülkeler gibi olması an meselesidir.

Peki, bu sorunları çıkaran kimdir?

Bu konuda insanları suçlarız; ama onları yönlendiren biri vardır; o da iblisin ta kendisidir. İblis, kendi avanesiyle, kendisine tabi olan şeytanlarla beraber insanları birbirine öldürtür, birbirine düşman yapar, hatta mü'minleri bile "sen şu mezheptensin, öteki bu mezheptendir" deyip birbirine düşman eder.

Zulmü, kan dökülmesini, insanların öldürülmesini desteklemek bir mü'mine hiç yakışır mı! Mü'min, nasıl zulüm için "hak" diyebilir, "doğru" diyebilir, zalimlerin haklı olduğunu söyleyebilir!

Eğer rabbimizden yüz çevirirsek bilelim ki kul olamadığımız için Allah'ın gazabı gelir. Mülk Allah'ındır, kullar da onun kuludur, dolayısıyla Allah'ın, kulları üzerinde bir muradı vardır ve bu

[1] Âli İmrân /165

muradı; kulluktur, âbdiyettir, insan olmaktır, doğru ve güzel yapmaktır, sevmektir.

Unutmamamız lazım ki sevmeden, iman etmeden olmaz. Allah, mü'minleri tarif ederken **"siz öyle kimselersiniz ki onlar (ehli kitap, Yahudiler, Hristiyanlar) sizi sevmediği hâlde siz onları seversiniz; çünkü siz kitabın bütününe (bütün kitaplara, birkaç ayete değil) iman edersiniz"**[2] buyurmuştur. Hâl böyleyken öyleleri var ki sadece birkaç ayeti önüne alır ve "bakın, bu ayete göre böyledir" der. Oysaki senin, kitabın bütününe iman etmen gerekir. Şayet kitabın bütününe iman edersen o zaman bütün insanları imanından dolayı Allah için seversin. Bununla beraber kitabın bütününe iman eder ve rabbini dinlersen rabbinin senden ne istediğini de anlarsın.

Bir kul, Allah'ı sevince Allah'ın nazarıyla nazar eder. Onun derdi; Allah'ın rızası, ebedi hayatı olur, Allah'a kulluk etmek, âbd olmak, güzel yapmak, insanlara, insanlığa rahmet olmak olur. Şayet biri böyle değilse o hâlde Allah ile beraber olamamış, dolayısıyla Allah'a iman edememiştir.

Bize düşen; kendi hesabımızı, kulluğumuzun, imanımızın, Allah'ın hesabını yapmaktır. Allah'ın hesabını yapmadan konuşanlar, düşünenler, amelde bulunanlar, rabbini ciddiye almadığı için rabbini rab olarak kabul edememiş, aynı şekilde kendini de insan olarak kabul edememiş olur. Böyleleri rabbini, insanlığını kaybetmeye mahkûmdur.

Her hâl ve her durum karşısında mü'min mutlaka ferasetle ve basiretle bakmalıdır. Mü'min feraset sahibidir, Allah'ın nuruyla bakar. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz hadis-i şerifinde *"mü'minin ferasetine karşı takva sahibi olun"*[3] buyurmuştur. Bu; sorumluluk sahibi olun, mü'minin ferasetini, bakışını ciddiye alın; çünkü o,

[2] Âli İmrân /119
[3] Tirmizi, Tefsiru'l-Kur'an, 16, Suyûtî, el Câmiu'sSağir, 1, 24

Allah'ın nuruyla, Allah ile, Allah'ın vahyiyle bakar demektir. Eğer biri Allah'ın nuruyla, ferasetle bakmazsa bu durumda iman ile, kuran ile bakmamış ve Allah'ın hesabını yapmamış olur. Dolayısıyla doğru bakmayınca doğru göremez, doğruyu, hakkı anlayamaz, yanlış hüküm verir, yanlış düşünür, yanlış konuşur ve yanlış şeyler yapar.

Eğer Allah'a göre bakmazsak mutlaka şeytan bize bir yerden bir şeyler gösterir ve o şey hakkında bize bir yorum yaptırır, vesveseyi verir sonra bizi ters tarafa sürüklemeye çalışır. Bu her zaman, her durum ve her olay için böyledir; ama kul, Allah'ın nuruyla, vahyiyle, Allah ile bakarsa hükmü Allah'a göre, ahirete göre olur, dolayısıyla selamete, barışa, kardeşliğe, dostluğa göre hüküm verir ki bu da onu Allah'a yaklaştırır.

Unutmamamız lazım ki doğru bakmak bizi Allah'a yaklaştırır, ters taraftan bakmak ise Allah'tan uzaklaştırıp şeytana yaklaştırır. Bu yüzden önce doğru bakmak gerekir.

"Ben mü'minim" deyip Allah'a ve resulüne, ahirete iman edenler birbirine düşmüş, birbirini düşman zannetmişse, birbirlerine düşmanca muamele ediyor, birbirini öldürüyor ve birbirine karşı kin ve nefret duyuyorsa o zaman bulundukları yerde kardeşlik yoktur, iman yoktur, mü'mince bir tavır, Allah'a göre ferasetle bir bakış yoktur; çünkü mü'min, mü'mini sever, mü'min, mü'minin imanını sever, mü'minin imanı diğer mü'minlerin imanını sever. Eğer birinde iman varsa mü'minleri sevebilir, imanı yoksa sevemez ve onları düşmanı olarak görür. İstediği kadar kendine fetva çıkarıp "bizim gibi düşünmeyenler mü'min değil" desin, böyle yapmakla kendisi mü'min olmaktan çıkar. Ferasetle baktığımızda böyle olduğunu görürüz.

Zerre kadar imanın karşılığı cennettir. Bundan dolayı Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"kalbinde zerre kadar iman bulunan,*

cennete girer; ama zerre kadar kibir bulunan, cennete giremez[4] buyurmuştur.

Birinin imanı onu mü'minlere kardeş yapmıyorsa, ona mü'mince baktırıp kardeşlerini sevdirmiyorsa bu durumda kibri onun imanına galip gelmiş ve o kişi kendini beğenmiştir. Aynı şekilde karşısındakini küçümsemiş, ona zulmetmiş, haksızlık etmiştir. Oysaki mü'min bakarken "acaba Allah bizi nasıl görmek ister" der ve hesabını böyle yapar.

Allah, kullarını bir ve beraber görmek, kardeş olarak, birbirine yardım eden, destek olan, birbirini Allah'a, cennete taşıyan kullar olarak görmek ister ki böyle bakıp gereken çabayı göstermek kula kazandırır. Yoksa; Allah, mü'min kullarını birbirine düşman olmuş bir şekilde görmek istemez. Birbirine kin duyan, nefret duyan, haset duyan, savaşan ve birbirlerini öldürenler olarak görmek istemez. Şayet mü'min olduğumuzu iddia ediyorsak o hâlde bize düşen de; rabbimizin istediği, sevdiği gibi yapıp rabbimize itaat etmek, onun sevdiği gibi aynı şekilde insanları buna davet etmektir.

Eğer böyle yapmaz, aksine Allah'ın sevmediği bir hâli takdir eder ve insanlara "siz de kin duyun, nefret duyun, haset edin, düşmanlık yapın, kavga edin, birbirinizi öldürün" deyip insanları düşmanlığa davet edersek rabbimizi ciddiye almamış, şeytanın verdiği vesveseyi Allah'ın vahyinin önüne koyup şeytana uymuş oluruz.

Her yanlışı konuşup düşündüğümüzde o düşüncelerimiz bizi Allah'tan uzaklaştırıp şeytana yaklaştırır. O yanlışlarımız, bizi mü'min olmaktan ve Allah'ın rahmetinin içinden çıkarıp Allah'ın gazabına dâhil eder. Bu yüzden her ne olursa olsun doğru

[4] Tirmizi Sifatu Cehennem, 10

düşünmek, doğru bakıp doğru anlamak ve doğruyu konuşmak gerekir.

Doğru sadece Allah'ın söylediği, Allah'ın vahyettiğidir. Hak bir tek Allah'tır ve Allah'ın vahyidir. Hâl böyleyken mü'mince düşünmek yerine ahirete iman etmeyenler gibi düşünürsek o zaman Allah'ın hesabını yapmaz, kendimize göre, olaylara göre hesap yapıp hüküm veririz. Ahirete iman etmediğimiz için de doğru mu yoksa yanlış mı söylediğimizi önemsemeyiz. "Allah bu sözüm, bu düşüncem, bu amelim hakkında nasıl bir hüküm verir? Yaptıklarım Allah'ın rahmetine mi yoksa gazabına mı sebep olur" diye bir hesap yapmayız; çünkü iman etmeyenler Allah'ın hesabını yapmazlar.

Allah ayet-i kerimede **"küfür tek bir millettir"**[5] buyurmuştur. O hâlde "tavrımızı mü'minlere, Müslümanlara düşman olan küfürden yana mı yoksa Allah'tan, resulünden, mü'minlerden, haktan, hakikatten ve barıştan yana mı koyuyoruz" diye kendimize bakmamız lazım.

Söyledim; mü'min ferasetle, basiretle bakar, tefakkuh eder; yani derinlemesine düşünür. Tedebbür eder; olayların, meselelerin arkasındaki sebeplere bakıp onu anlar ve hükmünü öyle verir. Bu şekilde baktığımızda görürüz ki ortalığı karıştıranlar; mü'min olduğunu söyleyip aslında iblise uyanlardır, dolayısıyla ahirete ve Allah'a iman etmeyenlerdir. Her zaman söylüyoruz "ben Allah'a inanıyorum, demek Allah'a iman değildir. İman; Allah ve resulünü her şeyden çok sevmektir." Bu yüzden şu anda ortalığı karıştıranlar Allah'ı her şeyden, canından da çok sevmeyenlerdir.

Peki, ortalığı karıştıranların kim olduğunu nasıl anlarız?

Allah, Kur'an-ı Kerim'de Hz. Âdem (a.s.)'ın kıssasından bahsetmiştir. O hâlde bu kıssadan öğrenmemiz gereken şeyler

[5] Bakara /120

vardır. Bu her zaman için böyledir. Allah, Hz. Âdem (a.s.)'a ve iblise "birbirinize düşman olarak aşağıya inin"[6] buyurduğunda bir tarafta Hz. Âdem (a.s.) babamız, bir tarafta da iblis vardı. İblis, Hz. Âdem (a.s.)'a düşmanlık yapıp onu cennetten çıkarmıştı.

İblis, Hz. Âdem (a.s.) babamız ile Havva annemize "ben sizi düşünüyorum, sizden yanayım, sizin cennette kalmanızı, melekler gibi olmanızı istiyorum" deyip gözyaşı dökmüş, onlar da iblisin gözyaşlarına kandığı için ona uymuş ve cennetten çıkarılmıştı. Bu durumda biz de iblisin ve iblisin kullandığı insanların yalanına inanır, onlara uyarsak aynı şekilde gönlümüz cennet olmaktan çıkar, böylece gönlümüzdeki cenneti kaybederiz. Hayatı yaşarken bulunduğumuz yer cehenneme döner, dolayısıyla gönlümüz cehenneme döner. Biz de şeytana ve şeytanlaşmış insanlara uyduğumuz için rabbimizi, cenneti ve kendimizi kaybederiz.

Şu andaki duruma baktığımızda Amerika, İsrail, Fransa, İngiltere, Norveç, Almanya hep beraber Suriye'ye, Irak'a, Libya'ya, Lübnan'a yaptıklarını Türkiye'de de gerçekleştirmek için el birliğiyle terörü destekliyor, yakıp yıkıyor ve milleti aç, susuz bırakıp isyan ettirmek için ellerinden geleni yapıyor. Bunu görmeden olmaz, mutlaka görmek lazım. Hiç Yahudi'den, Hristiyan'dan, müşrikten mü'min'e dost olur mu! Onlar hiç mü'minler, Müslümanlar için doğruyu, hakkı, hakikati destekler mi! Onlardan düşmanlıktan başka bir şeyin görülmesi mümkün müdür! Ferasetle ve rabbimizin vahyiyle baktığımızda bunu görürüz. Bu yüzden Allah ayet-i kerimelerde **"onlardan sadece düşmanlık görürsün (dostluk göremezsin)."**[7] **"Sizin dostunuz Allah'tır, resulüdür, mü'minlerdir"**[8] buyurmuştur.

O hâlde bize düşen; Yahudi'yi, Hristiyan'ı, müşriği ve onlara sırtını dayayanları değil hakkı desteklemektir. Allah hepimizi

[6] Bakara /36
[7] Âli İmran /118
[8] Maide /55

mutlaka huzuruna davet edecek. O hâlde üç günlük dünyanın menfaati ve hayatı için ahiretini, imanını, rabbini satmak mü'mine yakışan bir tavır değildir. Mü'min böyle yapmaz, aksine rabbi ne söylemişse onu söyler.

Evet, rabbimiz "sizin dostunuz Allah'tır, resulüdür ve mü'minlerdir" dediyse o hâlde biz de mü'minleri dost edineceğiz. Diğerleri zaten düşmanlık yapıp bize saldırıyorlar. Elbette ki hepsinin başında biri vardır; o da iblistir. Mü'minlerin başında da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz vardır.

Mü'minler; Allah'ın resulüne tabi olanlar ve iman edenlerdir. İman edenler de Allah'ın vahyine uyanlardır. Allah'ın vahyinin nuruyla aydınlanan, nurlanan, rabbine ve resulüne itaat edip tâbi olanlardır. Yoksa kendine göre hüküm verenler Allah'ı ve resulünü kabul etmemiştir.

Nasıl ki iblise uyanlar Müslüman memleketlerini cehenneme çevirdiyse, kana bulayıp, yakıp yıktıysa, insanların mallarını, şereflerini, namuslarını ve haysiyetlerini hatta imanlarını kaybetmelerini sağladıysa aynı şeyi şu anda Müslüman olan bu memlekette de uygulamaya koymuşlardır. Bundaki gayeleri ise memleketi Suriye'ye çevirmektir ve bunun için bütün çabalarını, gayretlerini sarf ediyorlar. Küfür tek bir millettir ya! İşte, onlar da el birliğiyle, bir ve beraber olarak gereken her şeyi yapıyorlar, eğer güçleri yeterse planlarını da başaracaklar. Bunu görmemiz gerekir, şayet gözümüzü kapatır, "ben görmedim" dersek "zalimlere meyletmeyin sonra ateş size de dokunur"[9] ayetinde Allah'ın da buyurduğu gibi bu ateş bize de dokunur.

Allah başka bir ayet-i kerimede **"öyle bir azaptan (gazaptan) sakının ki o geldiğinde sadece zulmedenleri kapsamaz (orada bulunan herkesi kapsar)"**[10] buyurmuştur. Peki,

[9] Hud /113
[10] Enfâl /25

neden sadece zulmedenleri değil herkesi birden kapsar, neden kurunun yanında yaş da yanar?

Çünkü yaşlar kurunun yanında durmasaydı yanmazdı! Yani hakta, hakikatte olanlar; yanması gerekenlerin, kuruların yanında durur, onları destekler, onlarla beraber olursa ya da onların zulmüne göz yumar "ben anlamadım" derse bu durumda o kurularla beraber onlar da yanar. Bu yüzden o azap geldiğinde sadece zulmedenleri değil öbürlerini de içine alır ve hepsi beraber gazaba uğrarlar.

Şu anda basiretle baktığımızda Müslüman olan memleketlerin başına gelenin bu olduğunu görürüz. Bunu yapanlar da oradaki insanları kandırıp "size özgürlük ve demokrasi getireceğiz, size hak ve hukuk getireceğiz, çok güzel yaşayacaksınız, bu memlekette hepiniz zengin olacak, refah içinde olacaksınız" demiştir. Şimdi baktığımızda bu söz iblisin cenneteyken Hz. Âdem (a.s.)'a söylediği söze benzemiyor mu? - Evet, iblisin yaptığı numaranın, hilenin aynısını yapıyorlar.

Allah ayet-i kerimede **"Âdem, rabbinin kendisine olan va'adini unuttu (bu ağaca yaklaşmayın demesini unuttu)"**[11] buyurur. Eğer biz de Allah'ın vahyini unutup iblisin bize olan vaatlerine kanarsak kaybederiz. Cennetimizi, gönül cennetimizi kaybederiz. Bulunduğumuz yerde Allah'a kulluk yapmayı, Allah'ı zikredip tesbih etmeyi kaybederiz. Öyle ki sadece "nasıl yapalım da ölmeyelim, bir zarar görmeyelim, nasıl yapalım da bir ekmek alıp çoluk çocuğumuza yedirelim" derdine düşeriz, böylece artık ahireti hatırlayamayız.

Zaten iblisin derdi de budur. İblis "nasıl yaparım da insanlara isyan ettiririm" derdindedir; çünkü insan, isyan edince imtihanı kabul etmemiş olur ve rabbini kaybeder. Bu yüzden iblis,

[11] Taha /115

insanlara isyan ettirmek için arkadaşlarıyla beraber bütün çabasını, gayretini sarf eder.

Kıyamete kadar her zaman için iki taraf vardır; bir tarafta iblis ve ona tabi olanlar, diğer tarafta Resulullah (s.a.v.) Efendimiz, peygamber varisleri ve onlarla beraber olan mü'minler vardır. Aradakiler ise aklını kullanmayanlar ve safını belirlemeyenlerdir. Onlar nasıl karar vereceğini, nasıl hüküm vereceğini Allah'ın nuruyla göremeyip arada gidip gelenlerdir, daha doğrusu münafıkça bir tavır sergileyenlerdir.

Öyleyse mü'minin ferasetle bakıp bunu görmesi gerekmez mi! Allah **"hep beraber selamete (silme, barışa, İslam'a) girin"**[12] buyurmadı mı! Dikkat edilirse Allah "siz tek selamete girin" buyurmadı, "hep beraber, toptan bir şekilde selamete girin" buyurdu. Bu yüzden mü'min "ben" değil, "biz" diyen, "iyyâke na'budu ve iyyâke nestaîn:[13] (Ya rabbi) Yalnız sana âbd oluyoruz ve yalnız seni istiyoruz" diyenlerdir. Bu nedenle biri "biz" demiyor, sadece "ben" diyorsa, "bence" diyor, "bana göre" diyorsa, mü'mince bir tavır ortaya koymuyorsa, Allah'ın muradını anlamamışsa, Allah'a kul olmaya çalışmıyorsa mutlaka ters tarafa gider, böylelikle farkında olmadan şeytanın tuzağına düşer. Bunun olmaması için "ben" demeyi bırakıp "biz" dememiz gerekir; çünkü mü'min olanlar bir ve beraber olanlardır, "biz" diyenlerdir.

Mesela; baktığımızda dünyanın dört bir tarafından mü'minler ve Müslümanlar hacda hep beraber Kâbe'yi tavaf ederler. Dünyanın dört bir tarafından farklı renkte, farklı ırkta, farklı dilleri konuşan, farklı kültürleri olan insanlar bir araya gelip "la ilahe illallah muhammedun resulullah" derler. Hepsi de Allah'ın ve resulünün tarafında, birlikten, beraberlikten,

[12] Bakara /208
[13] Fatiha /5

kardeşlikten yana tavırlarını ortaya koyarlar, daha doğrusu hacdayken kardeşlikten yana tavırlarını koymanın eğitimini, provasını yapar, Arafat'a çıktıklarında mü'minlerin birliğini, beraberliğini, kardeşliğini yaşar ve bunun için dua ederler. Zaten hac aynı zamanda dünya üzerinde Allah'ın vahyinin, birliğin, beraberliğin ve kardeşliğin gönüllerde hâkim olması için Müslümanların kardeş olarak bir ve beraber olup hep beraber hareket etmesidir. Hâl böyleyken kaybettiğimiz şey; mü'min kardeşliği, iman kardeşliğidir. Kaybettiğimiz şey; rabbimiz ve insanlığımızdır.

Mü'min olmayanlara da kardeş olarak bakmamız gerekir. Mü'minin bakışı; insanlara, insan kardeşi olarak bakmak ve kendine tanıdığı hakkı onlara da tanımaktır.

Mü'minler kendine nasıl bir hak tanır?

Mü'minler "benim ebedi hayatımı, cenneti kazanmam lazım" deyip kendine ebedi hayatını kazanma hakkını tanır. O zaman mü'minin, kardeşine de bu hakkı tanıması, bunun için ona yardım etmesi, aynı zamanda dünyevi olarak kendine tanıdığı hakkın aynısını insan kardeşine de tanıması lazım. Bu hakkı kuluna Allah vermiştir. Yoksa birileri "ben size bu hakkı tanımıyorum" derse başka birilerinin de çıkıp "ben hakkınızı sizin için onlardan alıyorum" demeleri yanlıştır; çünkü Allah zaten bu hakkı bize vermiştir. Biz de Allah'ın bize verdiği bu hakkı insan olarak savunuyor ve kimsenin bize zulmetmesine müsaade etmiyoruz; yani zulme taviz vermiyoruz.

Allah'a ve ahirete iman etmeyenler sadece dünya hayatının hesabını yaparlar; çünkü kendilerine göre mal, mevki, dünya hayatının zevki, sefası gibi bir hesapları vardır. Bilmemiz lazım ki biri hesabı Allah'a, ahirete göre yapmıyorsa o kişi insan olmaktan çıkmıştır, ona insan suretinde biri demek daha doğrudur. Rabbini, rabbinin hükmünü, vahyini, rabbinin gönderdiği nebileri, resulleri

kabul etmeyen birine insan demek ne kadar doğru olur! Ondan nasıl adalet beklenebilir, hakkı icra etmesi, hakkı teslim etmesi, hakkı savunması nasıl beklenebilir! O daha Allah'ın kendisine verdiği hakka sahip çıkamamış! Allah ona Hz. İnsan olma, Allah'a dost olma, cenneti kazanma hakkı vermiş; ama o, dünyevi hesaplara dalıp kendi hakkına sahip çıkmamıştır. Kendisi cehenneme sürüklenen, şeytanın peşinden giden birinden nasıl hak, adalet, güzellik, dostluk, kardeşlik beklenebilir! Böyle bir şey beklenemez; çünkü o daha kendi kendine dost olamamıştır, başkasına mı dostluk yapacak!

Ne buyuruyordu Allah ayet-i kerimede **"siz şimdi Allah'ın dostluğunu bırakıp şeytanı ve zürriyetini mi dost ediniyorsunuz (bu ne kötü bir değişmedir)!"**[14] Allah seni dost olarak yaratsın, sen ise şeytanın dostluğunu Allah'ın dostluğuna tercih et! Allah sana "beni dinle, peygamberimi dinle, ona tâbi ol" desin, sen ise şeytanın verdiği vesvesenin, zannın peşinden git sonra da "ben haklıyım, ben doğru yapıyorum, hatta gelin, bütün insanlara hakkı, adaleti, demokrasiyi ben dağıtıyorum" de! Hiç senden daha gerizekalı kimse olabilir mi! Mü'minler de sana inanıyor! Sen rabbine ters düşüyorsun, onlar da seni tasdik ediyor, bunlar nasıl mü'mindir!

Allah ayet-i kerimede **"sizin düşmanınız olan (insandan dolayı Allah'ın da düşmanı olan) iblise tâbi olmayın (iblise uymayın)."**[15] İblisin peşinden gitmeyin, **"Allah'a, resulüne ve sizden olan ulu'l emre itaat edin"**[16] buyurdu.

Peki, ulu'l emr kimdir?

Ulu'l emr; emir sahibi, emri Allah'tan almış olan, Allah'ın ve resulünün emrettiğini emredendir. Bu bir yönetici değildir.

[14] Kehf /50
[15] Bakara /208
[16] Nisa /59

Peygamber varisleri Allah'ın ve resulünün emrettiğini emreder. Dolayısıyla ulu'l emr; peygamber varisi Mürşid-i kâmillerdir.

İnsanın önünde iki şık vardır; insan ya dünyayı ya da ahireti tercih eder. Ya Allah'ı ya iblisi tercih eder. Ya Hz. İnsan olmayı ya da hayvan olmayı tercih eder, bu tercih insana aittir. İnsan olanlar, Allah'ı, resulünü ve ahireti tercih edenler rabbini dinler, resulüne de tâbi olur, rabbini dinlemeyenler ise iblisin peşinden gider.

İblisin sadece bir tane yolu yoktur, iblisin yolları çoktur. Bununla ilgili olarak Allah ayet-i kerimede **"Allah sizi karanlıklardan nura, şeytan da sizi nurdan karanlıklara davet eder"**[17] buyurmuştur. Dikkat edilirse Allah karanlık kelimesini çoğul kullanıp "karanlıklar" derken nur kelimesi için "nurlar" demedi; çünkü karanlık yollar çoktur; ama nur bir tanedir. İnsan müşrik olabilir, Yahudi olabilir, Hristiyan olabilir veya hiçbir şeyi kabul etmeyebilir, hiçbir şeyi beğenmeyebilir, kendine göre ilahlar edinmiş olabilir. Bu putlar da memleket putu, vatan putu, bayrak putu, demokrasi putu veya laiklik putu gibi çeşit çeşit putlar olabilir. İblis için bunların hiçbiri önemli değildir, insanın gönlünde Allah yerine put olsun da hangisi olursa olsun, iblis için o fark etmez yeter ki insan bir puta tapsın.

O hâlde herkesin kendine bakıp "acaba bende bir put var mıdır, acaba ben Allah'a mı yoksa bir puta mı âbd olmuşum! Acaba ben Allah'ı mı yoksa başka şeyleri mi seviyor, tercih ediyorum" diye kendine sorması gerekir.

Mü'mine düşen; imanını düzeltmek, imanını şirkten, gönlünü de putlardan temizlemektir. Öyle ki gönlünde sadece Allah'ın sevgisi, aşkı, muhabbeti olsun; çünkü ona zatıyla, sıfatıyla tecelli edip onu yaratan, varlıkta tutan, sıfatlarından, isimlerinden ikram eden, güzelliğinden güzellik veren, ona ebedi bir hayat hazırlayan, onu kendisine veli, dost olarak kabul eden Allah'tır.

[17] Bakara /257

Şimdi bütün bu ikramları düşündüğümüzde “ben insanım” diyen biri nasıl olur da Allah’ın dostluğunu bırakıp başka tarafa, başka şeylere meyledebilir, nasıl onların peşinden gidebilir, onları Allah’a nasıl tercih edebilir! Eğer “biz hem Allah’a iman etmişiz hem de böyle tercih ediyoruz” denilse olmaz; çünkü Allah’ı tercih ettiysen yapman gereken şey; düşünürken, konuşurken, bir şey yaparken hesabını Allah’a, resulüne, Kur’an’a göre yapmaktır. Şayet Allah’ın hesabını yapmazsan Allah’ı ciddiye almamış, neye, kime göre konuşuyorsan onu ciddiye almış olursun.

Evet, konuştuklarımız, düşündüklerimiz, yaptıklarımız insanların birliğine, beraberliğine, kardeşliğine vesile olmuyorsa şeytanla beraber olduk demektir. Aynı şekilde konuştuklarımız, yaptıklarımız düşmanlığa, insanların birbirinden nefret etmesine ve düşman olmasına, birbirini vurmasına, kırmasına, öldürmesine, kan dökülmesine sebep oluyorsa şeytandan ve iblisten yana durmuş, Allah’ın söylediğini değil iblisin söylediğini kabul etmiş oluruz.

Allah bize Hz. Âdem (a.s.)’in iki oğlundan Habil ile Kabil’den haber verir; Kabil haset ettiğinden dolayı Habil’i öldüreceğini söyler, bunun üzerine Habil “andolsun ki sen beni öldürmek için elini uzatırsan, ben seni öldürmek için müdahalede bulunmam (sana elimi uzatmam), eğer bunu yaparsan benim de günahımı yüklenir, cehenneme girersin”[18] der. Sözde Kabil de mü’min, Müslümandır, sözde o da Allah’ı seviyor, Allah’a iman etmiştir; ama gerçeğe baktığımızda mü’min değildir; çünkü Kabil, rabbini dinlememiş, iblisi dinlemiş ve “ben haklıyım” demiştir. Eğer mü’min olsaydı böyle yapamazdı!

Allah, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için **ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn**:[19] “Ben seni sadece âlemlere (bütün

[18] Mâide /28-29
[19] Enbiyâ /107

insanlığa, bütün varlığa) rahmet olasın diye gönderdim (sen rahmetsin)" buyurdu. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz insanlara hidayet olmakla, cennet olmakla, nimet ve ikram olmakla rahmet olmuştur. Aynı şekilde insanları Allah'a, Allah'a dostluğa, cennete, gönüllerinin cennet olmasına ve Hz. İnsan olmaya davet etmekle rahmet olmuştur. Bununla beraber insanı eğitip yetiştirmiş ve kendisiyle beraber olanlar en kötü hâlden çıkıp gökteki yıldızlar mesabesine erişmiştir. İşte, rahmet budur. Sadece kendisiyle beraber olanları değil bir de kendisine düşmanlık yapanları da tövbe edip iman edince affetmiş, herhangi bir şekilde onlardan intikam almamıştır. Neden? -Âlemlere rahmettir de ondan. Rabbini biliyor ve tanıyor da ondan. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz biliyor ki Allah'ın her bir kul üzerinde muradı vardır ve Allah'ın muradının her bir kul üzerinde gerçekleşmesi için sarf ettiği, her çaba, gayret Allah'ın rızasına, sevgisine vesile olur.

Allah'a âşık biri de nefsinin değil Allah'ın hesabını yapar, resulüne tabi olur ve rahmet olabildiği kadarıyla herkese rahmet olur. Biri insanlar için rahmet olursa Allah'a, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e, cennete, Hz. İnsan olmaya yakın olur; ama rahmet olmaz, tam tersine musibet olursa, azap olursa, insanlara bela olur, kan olur, gözyaşı olur ve düşmanlık ederse bu durumda da şeytana arkadaş olur, şeytana yakın olur. Allah'ın, resulünün ve mü'minlerin dostluğunu bırakıp şeytanı, şeytanın zürriyetini dost edinmiş olur. Bu yüzden doğru bakıp doğru görmek, doğru anlamak ve doğru konuşmak gerekir. Doğru bir tek Allah'ın buyurduğudur. Hak Allah'tır, haklı olan Allah'tır, hak ve doğru olan da Allah'ın vahyidir, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in gittiği yoldur, yaptığıdır, yaşadığı ve yaşattığıdır.

Ya biz de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e, canlı Kur'an'a tâbi oluruz ve Allah'ın vahyi, ayetleri bizde tecelli eder, biz de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e benzeriz, böylelikle Asr-ı Saadet'i günümüze taşırız ve hem dünyada hem de ahirette Resulullah

(s.a.v.) Efendimiz'le beraber oluruz ya da kendi kendimize din üretir, hüküm verir, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i tanımadan, iman etmeden, kendi kendimize bir yol çizer, o yolda gideriz. Böyle yapınca da mü'min ve Müslüman olduğumuzu zannederiz. Hâlbuki Allah bizi mü'min ve Müslüman olarak kabul etmez.

Bilmemiz lazım ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tâbi olur, rahmet olursak iman etmiş oluruz. Aynı şekilde insanlara cennet olur, güzellik olursak devamlı olarak Allah'ın rızasını gözetir, "acaba rabbim bu konuda ne der" deyip hayatı yaşarsak iman etmiş, Allah'a âbd olmuş oluruz. Yoksa "birileri şöyle söyledi, birileri böyle söyledi" demekle hiçbir yere varamayız. Peki, Allah ne söyledi! Önemli olan Allah'ın söylediği değil mi! Senin öncelik olarak Allah'ın ne dediğini anlamaya çalışman gerekmez mi! Hani Allah'a, ahirete iman etmiştin, mü'min olmak, Müslüman olmak böyle midir!

Mü'min mutlaka haktan yana, Allah'tan, resulünden, Allah'ın vahyinden yana durur. Bir şeyi konuşurken, düşünürken de "acaba bu konu hakkında rabbim ne demiş, resulü nasıl yapmış" deyip hayatını yaşarken Allah'ın hesabını yapar ve insanlara bunu tavsiye eder. Yoksa böyle yapmazsa birilerini rab edinip Allah'ın yerine koymuş olur.

Bizimle beraber olan kardeşlerimiz ferasetle, basiretle bakmalı ve bunu görmelidir. Bir yanda iblis, şeytanlar, ona tâbi olanlar ve onun zürriyeti, bir yanda da peygamber ve Allah'ın vahyi vardır. Mü'minler, iblis ve taraftarlarının ne kadar hunharca, canavarca saldırdığını zaten görüyor, seyrediyor. Bizim de bunlardan ibret almamız, ders almamız lazım.

Şayet hesabı Allah'a göre yapmazsak o hâlde Allah bizi huzuruna aldığında "kimden yana durdun, nasıl tavır koydun, benim hesabımı nasıl yaptın, barış olsun, kardeşlik olsun diye ne yaptın! Ateşe odun atıp sen de mi bir şeyler söyledin yoksa

haktan, hakikatten, barıştan, kardeşlikten yana mı durdun" deyip bizi hesaba çekmez mi!

Bir insanın ölümüne rıza gösterip katiller için "doğru yaptılar" dediğimizde o cinayete ortak oluyorsak o hâlde yüzlerce, binlerce insanın katledildiği bir yerde yaşanan bu cinayetlere sessiz kaldığımızda ya da cinayetleri işleyenlerin doğru yaptığını söylediğimizde de onlara ortak olmuş olmaz mıyız? -Elbette ki ortak oluruz; çünkü sessiz kalmakla onları desteklemiş oluruz. Onlara ortak olmak için ille de içlerinde olmamız gerekmez, eğer onları destekliyorsak içlerindeyiz ve işlenen bütün cinayetlerin aynı şekilde ortağıyız demektir.

Evet, ya Kabil'den, iblisten yana duracağız ya da Hz. Âdem (a.s.)'dan yana duracağız. Bizim Hz. Âdem (a.s.)'dan yana durmamız ve zulmedenleri desteklemememiz, aksine zulmün bertaraf olması için elimizden geleni yapmamız gerekir.

Allah bizi basiretle, ferasetle, Allah'ın nuruyla, resulüyle, Allah ile bakanlardan ve Allah'ın hesabını yapanlardan eylesin inşallah! Allah bizi haktan, hakikatten, birlikten, beraberlikten, kardeşlikten yana olanlardan ve buna davet edenlerden eylesin inşallah! Allah bizi zalimlerden eylemesin! Allah bizi savaştan, katilden, cinayetten, kaostan yana olanlardan, onlara destek verenlerden eylemesin, Allah bizi bundan muhafaza eylesin inşallah!

AYNI GÜNAHLARI TEKRAR İŞLEMEMEK İÇİN NE YAPMALIYIZ?

Aynı günahları tekrar tekrar işlemeyen hiç kimse yoktur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabelerle sohbet ederken *"Allah günahta ısrar edenleri sevmez"*[20] ayetini okur. O sırada sahabeler

[20] Bakara /276

"ya Resulullah! Bizden hiç kimse yoktur ki tekrar tekrar günah işleyip günahta ısrar etmemiş olsun. Şimdi, hâlimiz nasıl olacak" diye sorar. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"günahta ısrar etmek bu değildir. Her günah işlediğimizde tövbe edersek bir dahaki sefere işlediğimiz günah yeni bir günah olur. O zaman günahımıza bir daha tövbe etmemiz gerekir"*[21] buyurur.

Dolayısıyla bir günahı tekrar tekrar işlediğimizde tövbe edersek o günahta ısrar etmiş olmayız. Bir günahı günde bin sefer de tekrar tekrar işlesek bile yapmamız gereken şey; tövbe ve istiğfar etmektir. Öyle ki günahta ısrar etmiş olmayalım ve Allah'ın sevgisini kaybetmeyelim.

Yalnız, biz günahımıza tövbe ederken şeytan hile yapar ve bize "nasıl olsa bir daha günah işleyeceksin, neden tövbe ediyorsun ki" der ya da "hem tövbe ediyorsun hem de tekrar günah işliyorsun, sen tövbeyle dalga mı geçiyorsun" deyip bize sağdan yaklaşır. Şeytana bu tavizi asla vermeyelim. Zaten pişmanlık tövbedir. Bir de pişmanlığımızın üstüne "ya rabbi! Beni affet, tövbe ediyorum, bu günahtan kurtulmam için bana yardım et" deyip tövbe ve istiğfar ettik mi Allah o günahımızı siler.

Unutmayalım ki tövbe ve istiğfar ettiğimizde Allah mutlaka bize yardım eder. Bu yüzden "ya rabbi! Beni bana bırakma, nefsime gücüm yetmiyor, bana yardım et. Senin huzurunda sana karşı mahcup olmak, huzurunda bu yanlışı yapmak istemiyorum, sen ki bana bu kadar ikramda bulunmuşsun, ben sana asi olmak, sevmediğin, razı olmadığın bir şeyi yapmak istemiyorum, bana yardım et ya rabbi" deyip Allah'tan yardım istememiz lazım. Bu şekilde istiğfar edersek rabbimiz bize yardım eder inşallah.

Allah her zaman için kulundan yanadır. Allah, kulunun kaybetmesini istemez ve kulunun kaybetmesini sevmez. Allah, kulunun kazanmasını ister, bunun için de kuluna yardım eder,

[21] Tırmızî, Daavât, 119, (3554); Ebû Dâvut, Salât 361, (1514)

destek olur; çünkü Allah, kulundan yanadır. Eğer Allah, kulundan yanaysa bu durumda kulun endişe etmesi doğru değildir. Endişe etmek yerine "evet, yanlışım, kusurum, günahım vardır; ama rabbim benden yanadır, kazanmamı ve kurtulmamı istiyor" demesi gerekir.

Evet, tekrar tekrar tövbe ettiğimiz hâlde yine aynı günahı işliyoruz, diye endişe etmeyelim ve rabbimize güvenelim. Allah bize yardım eder, bizi kurtarır. Allah bizi yerde bırakmaz. Yeter ki ona güvenelim, onu sevelim, ona kul olmaya, âbd olmaya çalışalım. Böyle yaparsak bizi yerde bırakmaz, bizi günahımızla baş başa bırakmaz; çünkü Allah her zaman bizden, kulundan yanadır. Bu yüzden endişe etmek yerine **hasbunâllâhu ve ni'mel vekîl:**[22] "Bana vekil olarak Allah yeter, o ne güzel vekildir" diyelim.

KADINLAR ERKEKLERE SELAM VEREBİLİR Mİ?

Allah ayet-i kerimede **"mü'min kadınlar, mü'min erkekler birbirlerinin velileridir"**[23] buyurmuştur. Aynı şekilde onlar birbirlerinin dostları, yardımcıları ve duacılarıdır.

Selam vermek dua etmektir. Bu nedenle mü'min kadınlar, mü'min erkeklere selam verebilir, mü'min erkekler de mü'min kadınlara selam verebilir, vermelidir.

Hatta Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"eve girdiğinizde ev boş bile olsa selam verin, melekler o selamı alır"*[24] buyurmuştur. Tabi kişi meleklerin selamını duymadığı için kendi selamını yine kendisi alır. Sonuç itibariyle kadınlar ve erkekler birbirlerine selam verebilir, vermeleri doğrudur.

[22] Âli İmrân /173
[23] Tevbe /71
[24] Muvatta, Selam, 8

BU ZAMANDA MÜCEDDİD VAR MIDIR, VARSA KİMDİR?

Müceddid her zamanda vardır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"her asırda (her devirde) bir müceddid gelir ve getirdiğim dini yeniler"*[25] buyurmuştur. Peki, müceddid dini nasıl yeniler? - Elbette ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yaptığı gibi yapmaya, yaşadığı gibi yaşamaya davet ederek yeniler ve bulunduğu yere, zamana Asr-ı Saadet'i getirmeye çalışır, bu konuda çabasını, gayretini sarf eder.

Bu müceddid bir tane değildir. Allah dostlarının içinden sadece bir tanesi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i temsil eder, öbür veliler ve Mürşid-i kâmiller de ona yardım edip destek olur.

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İN MUALLİMİ KİMDİR?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in muallimi Allah'tır ve onun gönderdiği meleği Cebrail (a.s.)'dır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bir hadis-i şerifinde ***eddebeni rabbi fe ahsene te'dibi:***[26] *"Beni rabbim terbiye etti, ne güzel terbiye etti (ne güzel talim etti)"* buyurmuştur. Talim aynı zamanda terbiyeyi gerektirir; yani bilgi vermeyi değil verilen bilgiyi karşıdakine yaşatmayı ve tattırmayı gerektirir.

Evet, Allah Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de sahabeyi yetiştirmiştir; yani sahabenin, ehl-i beytin muallimi olmuştur. Kıyamete kadar gelecek olan peygamber varisleri de insanlara bu muallimliği yaparlar, dolayısıyla onlarla beraber olanlar Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bu taliminden geçip onun edebiyle edeplenmiş, sahabeye benzemiş ve yapabildikleri kadarıyla sahabenin kazandığını kazanmış olurlar.

[25] Ebu Davud, Melahim, 1
[26] El- Münâvî, Feyzü'l-Kadîr,1:224

Peygamber varisleri kıyamete kadar devam eder ki Allah'ın, kullarına ihsanı, ikramı tam olsun ve Allah, kulları üzerindeki nimetini tamamlasın. Nasıl ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bu nimeti sahabeye tamamladıysa kıyamete kadar gelecek olan peygamber varisleri de bu nimetin insanlar üzerinde tamamlanması için muallimlik yaparlar.

İMAN NEYE GÖRE ÖLÇÜLÜR?

İmanımız sevgimize, Allah'a olan muhabbetimize göre ölçülür. Tabi, imanımızı sadece Allah'a olan muhabbetimize göre ölçmek yetmez, bir de resulüne olan ve Allah yolunda cihad etmeye olan muhabbetimize göre ölçmemiz gerekir; çünkü Allah ayet-i kerimede **"Allah, resulü ve Allah yolunda cihad etmek sizin için her şeyden, canınızdan, evladınızdan, evlerinizden, ticaretinizden, dünya hayatındaki her nimetten daha sevgili değilse Allah'ın emrini bekleyin."**[27] Yani belanızı bekleyin, buyurmuştur. O hâlde Allah'ı, resulünü ve onun yolunda cihad etmeyi her şeyden çok seviyorsak mü'miniz demektir. İmanımızın ölçüsünü böyle anlamamız gerekir.

Allah ve yaptığı emirler bizim için her şeyin önünde ve üzerindeyse, resulü de bizim için her önderin, her muallimin, her örneğin önündeyse, onu örnek alıyor, onu önder, rehber olarak kabul ediyor, ona tâbi oluyorsak, onun gibi yapmaya, Allah'a karşı onun gibi edepli olmaya, teslim olmaya ve iman etmeye çalışıyorsak bu durumda imanımız var demektir.

Bir de Allah yolunda cihad ediyorsak; yani Allah'ın rızasını, ebedi hayatımızı kazanmak için resulüne tâbi olmak, Allah'ın vahyine uymak, canlı Kur'an olmak, resulünün ahlakına bürünmek için çaba, gayret sarf ediyorsak, sadece kendimizin kurtuluşu için

[27] Tevbe /24

değil aynı zamanda Allah'ın vahyi gönüllerde hâkim olsun, insanlar cennete girsin, Allah'a âbd olsun diye çaba, gayret sarf ediyor, malımızla, canımızla, hayatımızla fedakârlık yapabiliyorsak o hâlde mü'miniz demektir.

Eğer böyle değilsek o zaman bunları ne kadar yapabiliyorsak bilelim ki imanımız da o kadardır; ama yok, bunları yapmıyorsak imanımız sadece laftaysa ya da imanımızı, müslümanlığımızı, ahiretimizi bir şeylere bağlayıp "bunu yaparsak yeterdir, cennete gideriz" diyorsak bu durumda Allah'ın ölçüsünü kabul edememişiz, ölçümüz yanlıştır, demektir. Böyle yapmakla iman ettiğimizi zannederiz; ama iman etmediğimizin farkında bile olmayız. Dolayısıyla iman edip etmediğimizin ölçüsü; Allah'ın kitabına, resulünün hayatına ve sünnetine göredir.

İman edip etmediğimizin bir de özel bir ölçüsü vardır ki kul kendine dönüp baktığında imanının olup olmadığını net olarak anlar ve imanını kendi üzerinden ölçebilir. Allah ayet-i kerimede **"insanlardan öyleleri var ki Allah'ı sever gibi başkalarını (başka şeyleri) severler, oysaki mü'minlerin Allah'a olan muhabbetleri çok şiddetlidir"**[28] buyurur. Çok şiddetli muhabbet; Allah'a âşık olmak, Allah için her şeyi yapabilecek durumda olmak; yani malını, canını herhangi bir tereddüt yaşamadan Allah'a güvenerek feda edebilecek durumda olmak demektir.

Peki, imanımızı özel olarak nasıl ölçebiliriz?

Kimsenin olmadığı bir yerde tek başımıza bütün gönlümüzle rabbimize dönüp gözümüzü kapatalım ve dünyaya ait bağlarımızı koparark "ya rabbi! Ben seni seviyorum, ben seni çok seviyorum, ben seni bana ikram ettiğin mallardan, bana ikram ettiğin canımdan, hayatımdan, her şeyden daha çok seviyorum" diyelim. Allah **Fezkurûnî ezkurkum veşkurû lî ve lâ tekfurûn:**[29]

[28] Bakara /165
[29] Bakara /152

“Beni zikredin ben de sizi zikredeyim, bana şükredin ve sakın nankörlerden olmayın” buyurduğu için biz Allah’a böyle söylersek Allah’tan da bunun cevabını alırız; çünkü kul, Allah’ı nasıl zikrederse Allah da onu öyle zikreder.

Kul gerçekten samimi, ihlaslı bir şekilde “ya rabbi! Ben seni seviyorum” derse ve söylediği söz gerçek bir sözse Allah da ona “kulum ben de seni seviyorum” der. Allah “beni zikredin ben de sizi zikredeyim” buyurmuştu ya işte, kul, Allah’ı nasıl zikrederse Allah da ona öyle karşılık verir. Aynı şekilde biri “ya rabbi! Ben günahkârım, beni affet” diye Allah’a duada bulunursa Allah da cevap olarak “seni affettim, mağfiret ettim, günahını sildim ve olmamış gibi kabul ettim” diye kulunun gönlüne cevap verir, bunu ona tattırır.

Tabi, kul gerçekten istiğfar etmişse Allah’tan bu cevabı alır. Kulun, Allah’tan aldığı bu cevabı da kelime olarak değil mana olarak, vahiy olarak alması gerekir. Zaten vahyin manası sessiz ve süratli demektir. Kulun gönlüne bu vahiy, bu mana indiğinde o kul, Allah’ın ona “kulum, ben de seni seviyorum” dediğini tadar.

Kul bunu tadınca gönül âleminde muhabbete gark olur, rabbinin huzurunda olduğunu tadar, hatta öyle bir tadar ki kendisi ve bütün dünya gözünden silinir; çünkü rabbi ona “ben de seni seviyorum” demiştir. Bu, tarifi mümkün olmayan bir aşk, bir muhabbet, bir haz hâlidir.

Biri Allah’a “ya rabbi! Seni seviyorum” dediğinde Allah’tan gelen cevabı tatmadıysa o hâlde “ben rabbime, seni seviyorum diyemedim, demek ki sevgimde samimi değilmişim. Demek ki bir yerde eksik yapıyorum, bir yerde rabbimi sevmeme mâni olan bir perde vardır ve benim onu silmem gerekir” demelidir. Zaten böyle söylerse mutlaka nerde yanlış yaptığının farkına varır. Rabbi için neyden vazgeçemediğini ve rabbiyle arasına nefsinin mi, malının

mı, canının mı, evladının mı girdiğini bilir. Kısacası rabbiyle arasına giren şeyin ne olduğunun farkına varır.

Bunu fark ettikten sonra samimi bir şekilde bütün gönlüyle Allah'a dönüp "onu sana kurban ettim ya rabbi! Bana lazım olan, gerekli olan, benim için olmazsa olmaz olan sensin. Sen beni sev, benden razı ol, ben senin sevgine layık olayım, varsın hiçbir şeyim olmasın. Ben senin sevgini kazanayım da varsın hiçbir şeyi kazanmayayım.

Ya rabbi! Her şeyi kaybetsem de seni sevmekten vazgeçemem, seni kaybetmeyi göze alamam; çünkü benim olduğunu söylediğim her şey sana aittir, ben de sana aidim. Ben senden başka nereye giderim, nasıl giderim, nasıl başka tarafa dönerim, nasıl herhangi bir şeyi seni sever gibi sever, senin önüne koyarım. Böyle bir hataya düşmüşsem eğer tövbe ediyorum, beni affet, beni mağfiret et, haddimi aşmışım bilememişim, anlayamamışım tövbe ya rabbi! Sen benim rabbimsin, bana kendinden hayat veren, kendinden varlık veren, beni varlıkta tutansın. Sana dost olayım, dostluğunu kazanayım diye imtihana tâbi tutup bana imkân verensin, benim için ebedi hayatı hazırlayansın, ben seni seviyorum ya rabbi" demesi gerekir. Eğer yine cevap alamadıysa o hâlde söyledikleri doğru değildir ve sözlerine inanmıyor demektir. Bu da samimiyetinin, ihlasının olmadığını gösterir.

İhlaslı olabilmek için de kendi kendimize hakkı anlatıp nefsimizi ikna etmemiz gerekir. Aynı şekilde nefsimize "sen nereye gidiyorsun, neyin peşinden koşuyorsun, rabbine karşı dünyayı nasıl tercih ediyorsun" deyip nefsimizi susturmamız, terbiye etmemiz, ona rabbinin yolunu, imanı göstermemiz ve secdeye kapanıp ağlayarak "ya rabbi! Bana yardım et" dememiz gerekir. Böyle yaparsak rabbimizin bize yardım ettiğini görürüz. Aynı zamanda imanımızı; yani Allah'a olan muhabbetimizi de test etmiş oluruz.

Bilmemiz lazım ki bizi rabbimize yakınlaştırmayan bir iman taklidi bir iman, içi boş, hakikati olmayan, gönlümüze inmeyen bir imandır. Sadece aklımızla, hafızamızla, ilmimizle, bilgimizle iman ettiğimizi zannetmişiz, aklımız onu kabul etmiş; ama gönlümüz tasdik etmemiştir. Oysaki iman; dilin ikrarı ve kalbin tasdikidir. Dil "seni seviyorum ya rabbi! Sen benim rabbimsin, ben de senin âbdinim. Senden başka ilah yoktur. Senden başka sevilen, tapılan, âbd olunan, sevilmeye, sevgisi istenilmeye layık olan yoktur. İlah olan sensin" deyip Allah'a olan sevgisini ikrar etmeli, kalp de bunu tasdik etmelidir.

SİZİ SADECE TELEVİZYONDAN TAKİP EDEREK SİZE TABİ OLABİLİR MİYİZ?

Televizyondan sohbetimizi izleyip, dinleyenler bizi kabul etmiş ve gönül itibariyle bizimle beraber olmuşlarsa, biz de onlarla beraber oluyor, onları kabul ediyoruz. Birbirimizi kabul ederken sadece dünyada birlikte olmayı değil ahirette, kıyamet yerinde hesabı beraber vermeyi de kabul etmiş oluruz.

Bu, manevi bir durumdur. Bizi beraber eden, sevdiren Allah'tır. Gönül itibariyle beraber olduğumuzda manevi olarak da ruhlarımız beraber olur. Bu âlem başka bir âlemdir. Nasıl ki namaza durduğumuzda "ben Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in arkasında onun miraçta durduğu yerde duruyorum, şimdi miraçta Allah'ın huzurundayım" dediğimizde ruhumuz Allah'ın huzurunda oluyorsa gönül itibariyle sevdiğimiz biriyle olduğumuzda da ruhlarımız manevi olarak birbiriyle beraber olmuş olur. Bu manevi eğitimi de zaten o mana âleminde alırız.

Kardeşimiz gönül itibariyle bizimle beraber olmayı kabul etmiş ve beraber olmuştur. İnşallah hem dünyada hem de ahirette hesabımızı beraber veririz. Zaten bütün derdimiz; hesabı beraber vermek, hep birlikte Allah'ın huzurunda durup "ya rabbi!

Sana âbd olmaya, resulüne tâbi olmaya ve insanları buna davet etmeye çalıştık" diyebilmektir.

KABİR OLAN EVLERİMİZ SOHBETLERİNİZLE HAYAT BULDU. SOHBETLERİNİZİ DİNLERKEN İÇİM FERAHLIYOR. RABBİM SİZDEN RAZI OLSUN, YAR VE YARDIMCINIZ OLSUN, SİZİ ÇOK SEVİYORUZ.

Allah razı olsun. Mü'min, Allah ile beraber olmayınca daralır, Allah ile beraber olunca da gönlü genişler, ferahlar. Bu yüzden biz de evlerimiz kabir olmasın, aksine Allah'ın evlerinden bir ev olsun, kıblegâh olsun diye Diyar televizyonunu açtık.

İnşallah kardeşlerimiz evlerinde televizyonu açtıklarında gönülleri bu şekilde Allah'a döner ve Allah ile beraber olurlar. Allah ayet-i kerimede **"hatırlat; çünkü hatırlatmak mü'minlere fayda verir"**[30] buyurmuştur. İnşallah televizyonumuz, mü'minlere rabbini, peygamberini, Allah'ın ayetlerini, ahireti, dünyanın bir imtihan yeri olduğunu ve bu imtihanı nasıl kazanmamız gerektiğini, kısacası onlara kim olduklarını hatırlatır ve öğretir inşallah.

KABUL OLMAYACAK DUAYA ÂMİN DENMEZ, DÜŞÜNCESİ ALLAH'TAN ÜMİDİNİ KESMEK MİDİR?

Bu sözü doğru anlamak gerekir. Bu söz; zahiri olarak herhangi bir şeyi alamıyorsak o hâlde onu istememiz doğru değildir, manasına gelir.

Duanın hangi hâllerde yapılıp yapılmayacağını öğrenmemiz lazım. Manevi olarak her hâlükârda dua yapılır; çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in buyurduğu gibi dua ibadetin özüdür, iliğidir,

[30] Zâriyat /55

beynidir[31] yani dua ibadettir. Aynı şekilde Allah ayet-i kerimede **"duanız olmasaydı Allah size neden kıymet (değer) versin"**[32] buyurmuştur, dolayısıyla kıymetimizi, değerimizi duamızdan, davetimizden ve kulluğumuzdan alırız.

Ebedi hayatımızı, Allah'ın rızasını ve dostluğunu kazanmamız için yapacağımız dualardan kabul olmayacak hiçbir dua yoktur. Öyle ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"himmetinizi yüksek tutun."* Yani Allah'tan manevi olarak en büyüğünü isteyin, buyurmuştur. Yalnız, bu durum zahiri olarak geçerli değildir. Allah ebedi hayatımız için, rızası için, cennet için yaptığımız duayı reddetmez; ama dünya bir imtihan yeri olduğu için kul, rabbini, ahireti tercih etmişse Allah'ın ona dünyadaki muamelesi de bu duasına, tercihine göre olur.

Allah ayet-i kerimede **"Allah insanlara rızkı bol bol verseydi, insanlar azardı (sınırı çiğnerdi, haddini aşardı, kaybetmesinler diye rızkı insanlara) bir ölçüyle veriyoruz."** [33] Yani rızkı onlara bir takdir ile veriyoruz ki hadlerini aşmasınlar, buyurur.

Bilmemiz lazım ki Allah kime nasıl bir muamelede bulunursa bulunsun ebedi hayatı için ona bu gereklidir; çünkü Allah, kulunun ebedi hayatının, ahirete ait olan duasının hesabını yapıp o duasını kabul etmek için kuluna muamelede bulunur. Bu yüzden ahiretimiz için yaptığımız her dua kabule layık bir duadır. Aynı şekilde birbirimize ahiretimiz için ettiğimiz dualar da böyledir; fakat dünyaya ait dualarımız için bu durum geçerli değildir.

Mesela; çocuğumuz hiç ölmesin, hiç hastalanmayayım veya malı hiç kaybetmeyeyim, gibisinden yaptığımız dualar doğru bir

[31] Tirmizi, Da'avat 1
[32] Furkan /77
[33] Şûra /27

dua, kabul olacak bir dua değildir; çünkü böyle dua etmekle "imtihan olmasın" demiş oluruz. Oysaki Allah dünya hayatının imtihan yeri olduğunu buyurmuştur. Bu yüzden imtihana tâbi tutulmamayı istemek kabul olmayacak bir duadır.

Bir de Allah ayet-i kerimede nasıl dua etmemiz gerektiğini bize öğretmiştir. Bizim de ayetteki gibi **"ya rabbi! Geçemeyeceğimiz imtihanlardan bizi geçirme, çekemeyeceğimiz yükü bize yükleme, geçmiştekileri tâbi tuttuğun imtihanlara bizi tâbi tutma"**[34] deyip dua etmemiz, "ya rabbi imtihanımız hafif olsun ki geçebilelim, imtihan karşısında sabırlı olalım, güçlü olalım, yıkılmayalım, isyan edip kaybetmeyelim, imtihanlarımızda bize yardım et" dememiz gerekir. Yoksa "ya rabbi! Beni imtihana tâbi tutma" demek kabul olmayacak bir duadır, bu duaya âmin demek de kabul olmayacak bir duaya âmin demektir.

TASAVVUF KİTAPLARINDA VAV VE MİM HARFLERİ BAŞTA OLMAK ÜZERE ARAP HARFLERİNİN ŞEKİL İTİBARİYLE İNSANA BENZEDİĞİ YAZILIR, BU BİLGİ DOĞRU MUDUR?

Âlimlerimiz böyle bir benzetme yapmış olabilir; ama hakikat itibariyle böyle bir şey söz konusu değildir.

Allah, kullarının aklını kullanmalarını, akıllarını kullanıp ayetlerdeki, harflerdeki ya da o kelimelerdeki manayı anlamalarını ister. Yoksa harfleri bir şeylere benzetmek zahiri olarak güzel bir şeymiş gibi görünse de böyle şeylerle meşgul olmak doğru değildir.

Meşgul olmamız gereken şey; rabbimizin bizim üzerimizdeki muradıdır. Allah'ın bize vahyinde ne demek istediğini anlamaya çalışıp muradını anlamaya çalışmaktır, yoksa harfleri insanlara benzetip kendi kendimize bir şeyler üretmek

[34] Bakara /286

değildir. Sonra bu meşguliyetimiz bizi haktan, hakikatten alıkoyar. Bu yüzden haktan, hakikatten uzaklaşmamak için rabbimizin bize neyi vahyettiğini, ne demek istediğini ve ayetlerde neyi anlamamız gerektiğini ayetler üzerinde tefekkür, tefakkuh ve tedebbür edip anlamaya çalışmalıyız.

Sadece harflere bakıp bir şeyler üretmek Allah'ın vahyini anlamamıza perde olur, bu da bir kula yakışmaz. Kulun sadece ayetleri okuması yetmez, bir de bütün kâinatı, varlığı birer ayet olarak, Allah'ın isimlerinin tecellisi, kudreti ve nimet olarak görüp okuması, bütün varlık üzerinden Allah'ın muradını anlamaya çalışması gerekir. Bu da yetmez, bir de hayatı yaşarken olayları, meseleleri kendisine yapılan muameleyi birer ayet olarak, imtihan olarak okuyup onları hem dili hem de hâliyle cevaplandırması gerekir; yani Allah ondan her neyi istiyorsa öyle yapmaya çalıştığında rabbine, ayetlere cevap vermiş olur. Cevap verirken de ya "seni, vahyini kabul ediyoruz, işittik ve itaat ettik 'Allahumme lebbeyk' emrindeyiz ya rabbi" der ve rabbini ciddiye alıp kazanır ya da "bence böyle değil" deyip işin içinden çıkar; yani imtihandan, Allah'ın vahyinden kaçar, rabbini ciddiye almaz, dolayısıyla da imtihanı kaybetmiş olur.

BÜTÜN ÜMMETİN SELAMETE ÇIKMASI İÇİN DUA EDEBİLİR MİSİNİZ?

Allah bizi ümmetin selamete çıkması için vesile etsin inşallah; ama unutmamamız lazım ki ümmetin selamete çıkması sadece duayla olacak bir şey değildir. Allah'ın, kulları üzerinde bir muradı vardır. Şayet kul kendi iradesiyle kazanmayı, Hz. İnsan olmayı, ebedi hayatını istemezse bütün peygamberler, bütün melekler onun için dua etse bile Allah onların duasını kabul etmez; çünkü Allah'ın, kulu üzerinde bir muradı vardır. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e hitaben **"sen o**

münafıklar için yetmiş sefer tövbe, istiğfar etsen de Allah onları affetmeyecek"[35] buyurmuştur. Peygamberler bile kendi çocuklarına, hanımlarına, babalarına dua etmiş; ama Allah hiçbirinin duasını kabul etmemiştir.

Hiç kimse kula Allah'tan daha yakın değildir. Kul kendi iradesiyle rabbini tercih etmezse yapılan dua ona bir fayda vermez. Biri iman etmemişse, rabbini ciddiye almıyor, sevmiyorsa o hâlde rabbini doğru tanımamış, anlamamıştır. Bize düşen de; ona öğretmek, anlatmak, kulluğu talim ettirmek, Allah'ın yakınlığını ona tattırmak ve ona kim olduğunu hatırlatmaktır. Böyle yaptığımızda da fiili duamızı etmiş oluruz.

İnsana sadece dilimizle dua etmemiz yetmez, bir de gönül itibariyle dua etmemiz gerekir ki duamız kabul olsun. Her ne kadar fiili duamız olsa bile duamıza gönümüz dâhil olmadıkça o duamız da kabul olmaz.

Peki, gönül ile nasıl dua edilir?

Gönül ile dua etmek için severek dua etmemiz lazım; yani dua ettiğimiz kişiyi sevmemiz, içimiz yanarak onun için hidayeti istememiz lazım. Bu yüzden duamızın kabul olmasını istiyorsak karşımızdakini hem seveceğiz, hem dil ile ona anlatacağız, hem de fiilimizle ona yardımcı olmaya çalışacağız. Buna rağmen duamız kabul olmadıysa yapacağımız bir şey kalmaz, artık tercihi onun yapması gerekir. Bize düşen; sadece hidayete, cennete, kulların, Allah'ı sevmesine ve Allah'ında kulları sevmesine vesile olmaktır, tercih ise kulun kendisine aittir. Hidayeti, ebedi saadeti, kurtuluşu verecek olan da Allah'tır.

Biri rabbini tercih ederse, rabbi de onu tercih eder. Eğer o, rabbini tercih etmezse rabbi de onu tercih etmez ve onu dalâlette bırakır. Bizim elimizden gelen; kul, rabbini tercih etsin diye ona

[35] Tevbe /80

rabbini tanıtıp maddi ve manevi olarak ona yardım etmektir. Hep beraber böyle yapmaya da çalışacağız inşallah.

GÖNLÜMÜZÜN HUZUR BULMASI İÇİN NE YAPMAMIZ LAZIM?

Allah hepimize o gönül huzurunu ihsan etsin, ikram etsin.

Gönül huzurunu bulmak bizim kendi elimizdedir. Bilmemiz lazım ki huzur ancak Allah ile beraber olunca bulunur. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"kalpler ancak Allah'ın zikriyle mutmain olur"**[36] buyurmuştur. Yani kalpler Allah'ın sevgisiyle, Allah ile, Allah'ın hesabını yapmakla, "Allah" demekle mutmain olur, huzur bulur.

Huzur kelimesinin manası aslında huzurda olmak, Allah ile beraber olmak ve Allah'ın huzurunda durmaktır. Dolayısıyla kul, Allah'ın huzurunda durunca huzur bulur yoksa huzursuz olur.

İnsan, Allah'ın huzurunda durmanın haricinde başka neyin huzurunda durursa dursun, her neyle, kiminle beraber olursa olsun huzuru bulamaz, Allah'ın huzurunda durduğundaki yaşayacağı huzuru, manevi hâli, hazzı tadamaz.

İnşallah hem rabbimizle olup huzur buluruz hem de insanları huzur bulmaya davet edip etrafımıza huzur oluruz.

SIRAT-EL MUSTAKİMDE YÜRÜYEBİLMEK İÇİN NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Allah ayet-i kerimede buyurur **"eğer siz Allah'a yardım ederseniz (Allah yolunda Allah'ın kullarına yardım ederseniz) Allah da size yardım eder ve ayağınızı sırat-el mustakimde sabit**

[36] Ra'd /28

kıllar."[37] O hâlde sırat-el mustakimde yürüyüp koşabilmek ve rabbimize vasıl olabilmek için yapmamız gereken şey; Allah'a, Allah'ın dinine, kullarına Allah yolunda yardım etmek, Allah'ın vahyi gönüllerde en yüce olsun, kelimetullah olsun diye gücümüz kadarıyla çaba ve gayret sarf etmektir; yani bulunduğumuz yerde ailemizi, çocuklarımızı, kardeşlerimizi Allah'ın vahyine davet etmektir. Böyle yaparsak Allah da ayağımızı sırat-el mustakimde sabit tutar ve ayağımızı sağlamlaştırır; çünkü Allah bize bunu va'd etmiştir.

Elbetteki hidayet Allah'tandır. İsteyen kabul eder, istemeyen etmez; ama bizim bu tarafa bakmadan bir kul olarak Allah'ın emri gereği davetimizi yapmamız lazımdır.

İNSAN, KALP MAKAMINA NASIL ULAŞABİLİR?

Biri bir Mürşid-i kâmile tâbi olduğu ilk anda zaten kalp makamındadır. Kalp makamında derken gönül itibariyle, kalbiyle Allah'a dönmeyi anlamak gerekir. Derviş bir Mürşid-i kâmile tâbi olduğunda Allah'a ait olan kalbiyle Allah'a döndüğü için dünyaya ait olan sevgileri, bağları gevşer ve Allah'a ait olan bağı, yakınlığı tatmaya başlar ki bu da kalp makamıdır.

Allah ayet-i kerimede **"Allah'a selim bir kalp ile gelenler (kurtuluşa erer)"**[38] buyurur. Selim kalp; Allah'ın sevgisinin ve muhabbetinin dolu olduğu kalp demektir. Dolayısıyla selametteki bir kalp sahibini selamete çıkaran, doğru yolu bulmuş ve rabbine dönmüş bir kalptir.

[37] Muhammed /7
[38] Şuara /89

Kalp zaten dönen şey manasına gelir. Dervişin kalbi de Mürşid-i kâmille beraber Allah'a döndüğünde derviş, kalp makamına dâhil olmuş ve yolculuğu başlamış olur.

Kalp makamından sonra ruh makamı gelir. Kul, kalp makamını geçip ruh makamına varınca aşka, muhabbete gark olur. Ruh makamının bir adım sonrasında sır makamı vardır, daha sonra ise sırrın sırı, hafâ ve ahfâ makamları gelir. Bu kelimelerin hepsi "gizli" manasındadır. Sır zaten gizli demektir, sırrın sırrı daha gizli, hafâ daha da gizli, ahfâ ise çok daha gizli demektir.

Biri ahfâ makamına geldiğinde Allah onun gönlüne, göğsüne tecelli eder ve o kul, rabbinin tecellisini müşahede eder. Kul bu yolculuğu kendi gönlünden yapar ve en sonunda nefs-i küll makamına gelir ki artık bu makamda bütün zerresiyle nur olmuş, canlı Kur'an olmuş, Allah'a gerçek manada âbd olmuş, âşık olmuş, hatta aşk olmuştur.

BAYANLAR İÇİN ÖZEL DERSLERİNİZ VAR MIDIR?

Bayan kardeşlerimiz sohbetleri izlerlerse zaten kendi evlerinde özel olarak ders almış olurlar.

Bununla beraber sadece bayanların olduğu bir medresemiz ve görevli bayan kardeşlerimiz vardır. İsteyen bayan kardeşimiz, görevli bayan kardeşlerimizle iletişime geçebilir, görüşebilir, gerektiğinde soru sorup birbirine destek ve yardımcı olabilirler.

Manevi olarak beraber olmak için sohbetleri televizyondan izlemek yeterlidir. Bunun haricinde herhangi bir şekilde özel ders vermemiz mümkün değildir. Aslında verdiğimiz derslerin hepsi özeldir. Sohbetlerin herbiri özel manadaki derslerdir. Biz de evimizde bu sohbetleri ders edinirsek dersleri özel olarak aldığımızı görürüz inşallah.

GERÇEK İMANI NASIL ANLAMAMIZ LAZIM?

İman; Allah'ı her şeyden, canından da çok sevmektir. Her şeyi Allah yolunda kurban edip Allah'ın sevgisini, rızasını, dostluğunu kazanabiliyorsak o hâlde Allah'a iman etmişiz demektir. Yoksa "ben Allah'ı seviyorum; ama Allah için bir fedakârlık yapamam" ya da "bu imtihanı kabul edemem" diyorsak iman etmemişiz, sadece iman ettiğimizi zannediyoruzdur. Bunu Allah ve resulü söylüyor! Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"sizden biri Allah ve resulünü her şeyden, canından da çok sevmedikçe iman etmiş olmaz"*[39] buyurmuştur.

Bu yüzden devamlı olarak "iman, inanmak demek değil Allah ve resulünü her şeyden çok sevmektir" diyoruz. Bir an için imanın inanmak olduğunu farz edelim. Şayet Allah'ın bizi yarattığına, varlığından varlık verdiğine, kendinden bize hayat verdiğine, kendindeki sıfatları bize ikram ettiğine inanıyorsak aynı zamanda görmemizin, işitmemizin, bilmemizin, sevmemizin, tercih etmemizin, merhamet etmemizin, affetmemizin, ikram etmemizin, kısacası bizdeki bütün güzel vasıfların Allah'ın ismi olduğuna ve bu isimleri Allah'ın bize tecelli edip ikram ettiğine inanıyorsak, Hz. insan, kâmil insan olalım, kâmil manada Allah'a dost olalım, yakın olalım diye Allah'ın bizim için bir imtihan sahnesi hazırlayıp bize kazanma imkânı verdiğine, dünyadaki nimetlerin fani, ahiretteki nimetlerin ise ebedi olduğuna inanıyorsak bu durumda rabbimizi her şeyden, canımızdan da çok sevmemiz gerekmez mi! Bizi yaratan, bize varlık veren Allah'tır. Buna rağmen Allah'ı sevemiyorsak o hâlde ona inanmamışız demektir.

Evet, iman; Allah'ı her şeyden, canından da çok sevmektir. Her şeyden çok, canından çok sevmek derken gerektiğinde malını, canını, hayatını, vaktini, zamanını Allah'a, Allah yolunda, Allah'ın

[39] Buhari, İman, 9

rızası, sevgisi, dostluğu, yakınlığı için kurban edebilmek olarak anlamamız gerekir. Gerçek iman işte böyledir.

YILLARCA EHL-İ BEYTE HAKSIZCA LANET EDİLDİ, SEBEBİ HAYATIMIZ OLAN EHL-İ BEYTİ NEDEN ANLATMIYORSUNUZ?

Kardeşimiz duyduklarıyla hakikati anladığını zannetmiş, bu nedenle minberlerden Hz. Ali (r.a.)'a lanet okunduğunu söylemiş!

"Ben Müslümanım, mü'minim" diyen birinin Hz. Ali (r.a.) Efendimiz'e veya ehl-i beyte herhangi bir şekilde lanet okuması söz konusu olamaz. Şayet okursa o mü'min ve Müslüman değildir. Gidip kendisine başka bir şey desin; ama mü'min ve Müslüman olduğunu söylemesin. Böyle bir şey söz konusu olamaz.

Kardeşimiz bir de ehl-i beyt için "sebebi hayatımız" demiş. Öncelikle bilmemiz lazım ki ehl-i beyt de peygamberler de sebebi hayatımız değildir. Sebebi hayatımız; Allah'ın bize olan sevgisi, kendi kendisine olan sevgisidir. Hiç kimse, hiçbir peygamber, ehl-i beyt veya sahabeler kuldan başka bir şey değildir. Övülmesi, sevilmesi ve itaat edilmesi gereken sadece Allah'tır.

Bu nedenle herkesi sadece Allah'a davet ediyoruz. Eğer herhangi birini överken ve severken Allah'ı sever gibi sever, över gibi översek Allah'a şirk koşmuş oluruz. Bize düşen; kâmil manada kul olanlara tâbi olmak, onları kendimize örnek alıp onların yolunda yürümektir. Bunların başında peygamberler sonra da peygamberlere en yakın olanlar gelir.

Ehl-i beyt, kulluk itibariyle peygambere en yakın olanlardır. Onları bu yüzden sevip örnek almamız gerekir. Yoksa hamd edilmeye layık olan yalnız Allah'tır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i bile Allah'ı över gibi övemez, sever gibi sevemeyiz. Böyle yaparsak Allah'a şirk koşmuş oluruz.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i, peygamberleri, ehl-i beyti ve mü'minleri Allah için seviyor, Allah onların kulluğunu sevdiği için bir kul olarak, âbd olarak onları seviyoruz. Yoksa hiçbiri insan için sebebi hayat değildir.

Daha önceki sohbetlerimizde söylemiştim; *levlâke, levlâke lemma hâlektu'l eflâk: "*Sen olmasaydın, sen olmasaydın felekleri yaratmazdım" hitabına Resulullah (s.a.v.) Efendimiz mazhar olmuştur; ama bu hadis eksik bir hadistir, bunun bir de devamı vardır, okuyanlar bunu görür.

Evet, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz buyurur *"Allah'ın ilk yarattığı varlık benim nurumdur, Hakikat-i Muhammediye'dir. Sonra Allah bu nuru ayniyle çoğalttı."* Yani Allah her bir insanın ruhunu ondan yaratırken bir de o nuru aynıyla çoğaltıyor. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bu hadisinde sayı vermemiş, çokça demiştir. Bunun sayısını Allah bilir. Sonra Allah, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in nurundan aynıyla çoğalttığı bütün ruhlara, her bir insana; yani Hz. İnsana hitap edip "sen olmasaydın, sen olmasaydın felekleri, varlığı yaratmazdım. Varlığı senin için yaratmışım" buyurdu. Zaten "yerde, gökte ve ikisi arasında her ne varsa hepsini insanın hizmetine verdim (musahhar kıldım, emrine verdim)"[40] ayeti bunu açıklar.

Allah, varlığı hangi insanın hizmetine vermiştir?

Elbette ki Allaha âbd olmuş insanların hizmetine vermiştir. Dolayısıyla en kâmil manadaki kul olan Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in hizmetine, peygamberlerin, peygamberlere yakın olanların, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in terbiyesinden geçtiklerinden dolayı kardeşimizin de arz ettiği gibi ehl-i beytin ve mü'minlerin hizmetine vermiştir.

[40] Lokman /20

Dengeyi asla bozmamak gerekir. Yoksa "işte, ehl-i sünnet olanlar ehl-i beyte lanet okumuş" gibi bir fikir, bir düşünce yanlıştır. Belki bilmeden, farkında olmadan hakları takdir edilememiştir, bu ayrı bir şey. Yoksa onlara lanet okuyanlar biraz önce söylediğim gibi mü'min değil, Müslüman değildir. Onları Müslümanlardan hiç saymamak gerekir; çünkü böyle yapanların mü'minlikle, Müslümanlıkla alakaları yoktur.

Bize düşen; Allah'a kul olmaktır. Allah'a kul olmaya çalışırken de en güzel kulluğu kim yapmışsa onu kendimize örnek alıp onun gibi kul olmaya, âbd olmaya ve onun kazandığını kazanmaya çalışmaktır.

İnsan olarak hiç kimse kimseden üstün değildir. Kim Allah'a âbd olduysa o kazanmıştır. Allah, peygamberler arasında fark gözetmeyin, demiş[41] ama onları kulluklarından dolayı derecelerle birbirinden ayırmıştır. Mesela; Hz. Âdem (a.s.) için ayet-i kerimede **"biz onda azim bulmadık"**[42] buyurmuştur. Eğer Hz. Âdem (a.s.) azmetseydi, elbette ki daha büyük olurdu; yani peygamberlerin derecelerinin farklı olması kulluklarıyla ilgilidir.

Bütün insanlar ve bütün varlık, Allah'ın kuludur. Kendi iradesi ile kulluk yapması, Allah'ı tercih etmesi ve ona âbd olması gerekenler ise; irade sahibi olan insanlar ve cinlerdir. Allah insanlar ve cinleri özel manada kendisine âbd olsunlar diye yaratmıştır. Geriye kalan varlık ise onların hizmetindedir.

Bize de düşen; rabbimize kul olmak, âbd olmaktır. Öncelikle Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in, peygamberlerin ve peygamberlere yakın olanların kulluğuyla kul olmaktır. Onlara tâbi olmak ve onlar gibi kul olmaya, âbd olmaya çalışmaktır. Yoksa aralarında kulluk derecesi haricinde bir üstünlük yoktur.

[41] Bakara /136, Âli İmrân /84
[42] Taha /115

Âlemlerin rabbi Allah'tır. **El hamdu lillâhi rabbil âlemîn:** "Hamd, övme ve övülme âlemlerin rabbi olan Allah içindir ve Allah'a aittir." Bu yüzden övmemiz, tesbih etmemiz gereken sadece Allah'tır.

Subhan olan, hatasız olan Allah'tır. Peygamberlerin de hataları vardır. Mesela; Allah, Hz. Musa (a.s.) için "adama bir tokat vurdu, adam da öldü"[43] buyurmuştur. Önümüzde bu ayet varken "peygamberler yanlış yapmıyor, onlar masumdur" diyebilir miyiz! Allah, peygamberlerini nasıl tanıttıysa bizim de peygamberleri öyle tanıyıp anlamamız gerekir.

Evet, masum hiç kimse yoktur, sadece mahfuz vardır; yani Allah'ın kontrolünde ve muhafazasında olanlar vardır. Bunlar da peygamberlerdir. Allah onları muhafaza etmiş, hata yapınca da onları affetmiştir. Aynı şey Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için de geçerlidir; çünkü dediğim gibi peygamberleri Allah'ın tanıttığı gibi tanımamız gerekir.

Eğer peygamberler masum olursa, hatasız, kusursuz olursa bize nasıl örnek olacaklar! Onlar istiğfar edecekler ki biz de nasıl istiğfar edeceğimizi bilelim. Hiç hata işlemeden istiğfar olur mu! Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"ben günde yüz sefer istiğfar ederim"* [44] buyurmuştur. Eğer Resulullah (s.a.v.) Efendimiz hata işlemiyorsa o hâlde neden istiğfar ediyor!

Aynı şekilde Allah Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için **vestagfir li zenbik:**[45] "Günahlarına istiğfar et" buyurmuştur. Elbette ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in hatası, kusuru, günahı da ona göredir. En ufak bir şey bile onun için günahtır.

Bize düşen; rabbimizin subhan olduğunu bilmek, rabbimize âbd olmak ve rabbimize tapmaktır. Peygamber bile olsa hiçbir

[43] Kasas /15
[44] Ahmed, IV, 261; Nesâî, Kübrâ, IX, 168; Krş. Müslim, Zikir, 42
[45] Mu'min /55

beşeri, hiçbir insanı Allah'ı sever gibi sevmemek ve Allah'ı över gibi övmemektir. Rabbimize karşı ciddi olmamız gerekir. Yoksa farkında olmadan şirke düşeriz.

Misal; öyleleri var ki Resulullah (s.a.v) Efendimiz'i Allah'a şirk koşarcasına överler. Böyle yapmak yanlıştır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için âbduhu ve resuluhu: "Allah'ın âbdi (kulu) ve resulüdür." Allah'ın âbdi, Allah'ın bütün güzelliğinin kâmil manada üzerinde göründüğü Hz. İnsandır, dememiz lazım. Yoksa iman etmiş olmayız. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz öncelik olarak Allah'ın âbdidir, kuludur sonra Allah'ın resulüdür. Eğer Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için böyle söylememiz gerekiyorsa o hâlde diğer insanlara bundan fazla bir söz söyleyebilir miyiz!

Genel olarak ümmetin hâline baktığımızda birileri "ben Şii'yim" başkaları "ben Alevi'yim" ötekiler de "ben Sünni'yim" diyor ve birbirlerine düşüyorlar. Siz nereye gidiyorsunuz böyle! Bir de her biri kendisinin haklı olduğunu söylüyor! Hayır, hiç kimse haklı değildir, hak Allah'tır. Biraz insaf etmek, vicdanlı olmak lazım!

Bakıyorsun, daha da ileri gidip birbirlerinin camilerini bombalıyorlar! Siz ne biçim Müslümansınız, hani siz mü'mindiniz! Bir de "la ilahe illallah muhammedun resulullah" diyor "kitabımız Kur'an'dır" diyorsunuz. Bu ne biçim bir şeydir! O hâlde ikinizden biri yalan söylüyor ya da ikiniz de yalan söylüyorsunuz. Eğer mü'minseniz imanınızın Allah için birbirinizi sevmenize vesile olması gerekmez miydi!

Evet, gerçek manadaki mü'min; Allah'ın o mü'min kulun kalbinde kendi kendisini sevdiği kişidir. İman, aşk ve muhabbet budur. Allah sevdiği kullarının gönlünü birbirine bağlar. Şayet Allah senin gönlünü mü'minlerin gönlüne bağlamamışsa o hâlde sen Allah'ı sevmemişsin, Allah da seni sevmiyor demektir.

Allah'ı seven bir kul, bütün mü'minleri "lâ ilâhe illallâh muhammedun resulullah" diyenleri sever ve onları kardeş olarak bilip onlara dua eder, yardım eder. Birçok konuda kardeşleriyle arasında fikir ayrılığı olabilir yahut ebedi hayatını kazanmak için kendine başka bir yol seçmiş olabilir; ama fikri, yolu her ne olursa olsun bütün mü'minleri kardeş olarak görüp istisnasız hepsini sever.

Neden?

Çünkü Allah mü'minleri seviyor da ondan! Hâl böyleyken mü'min hiç Allah'ın sevdiğini sevmez mi! Mü'min hiç "hepiniz bu mezhepten, bu tarikattan, bu cemaatten olun" der mi! Böyle yapanlar hiç farkında olmadan "din budur" demiş olurlar. Hâlbuki din Allah'ın dinidir ve bu dinin bir kitabı, bir peygamberi vardır. Bu yüzden asla umutmamamız lazım ki Allah'ı, resulünü, kitabını kabul edenler mü'mindir ve bizim kardeşlerimizdir.

Kardeşlerimiz bütün sohbetlerimize baktığında Allah'tan başka hiçbir şey anlatmadığımızı görürler. Sadece Allah'ı anlatmışım; çünkü rabbimizi tanımamız, anlamamız, başka şeylere, başkalarına değil rabbimize âşık olmamız, kul olmamız lazım. Aynı şekilde rabbimizi tesbih etmemiz, hamd etmemiz, tekbir etmemiz lazım. Büyük odur, tek büyük odur, ekber olan, subhan olan, hamda layık olan, hamid olan odur. Gerisi sadece kuldur, kul!

İnsan; zahiri olarak beşerdir ve iki damla pis sudan yaratılmış aciz bir varlıktır.[46] Hâl böyleyken bir insanı, o peygamber bile olsa nasıl Allah'a şirk koşarsın, nasıl onu, Allah'ı över gibi översin! Eğer öveceksen Allah için, Allah'ın resulü, kulu olduğu ve Allah için tavrını ortaya koyup "Allah" dediği için öv. Başka bir şey için değil!

[46] Yâsin /77

Kim Allah'a ne kadar kul olduysa, rabbini övdüyse, rabbini övmek, hamd etmek için canını, malını, varlığını, hayatını ne kadar ortaya koyduysa övgüye de o kadar layık olur; ama kul olarak, âbd olarak övgüye layık olur; yani böyle birinin kulluğunu övmek gerekir.

Kulluğu övmek de öyle laf ile olacak bir şey değildir. Birinin kulluğunu öveceksen eğer onun gibi yapman, onun gittiği, yürüdüğü yolda yürümen lazım. Eğer böyleysen doğrudur, sen onu kabul etmişsin, onun kulluğunu seviyorsun, dolayısıyla Allah'ı seviyorsun, onun gibi bir kul olup Allah'ın sevgisini kazanmak için onu izliyor, takip ediyorsun ve onun şahsını övmüyorsun, sadece onun kulluğunu, imanını, Allah'a teslim oluşunu, Allah'a karşı edebini, mağfiretini ve Allah'a yakınlığını seviyorsun.

Şayet seviyorsan onun gibi olmaya çalışırsın; çünkü sevginin ispatı budur, sevginin ispatı sevdiğine benzemektir. Yoksa yalan söylüyorsun, dedikodu yapıyor, iftira atıyorsun.

Bu nedenle ben bir beşeri, bir insanı övmekten Allah'a sığınırım. Beşeri övmem; rabbimi överim, rabbimin övdüğünü överim, överken de yerinde överim; yani Allah onu nereye koymuşsa orada överim, insan olarak, kul olarak, âbd olarak överim ve ona masum demem, hâşâ bir beşer nasıl masum olabilir! Niye onlar melek midir! Allah ayetlerinde **"yeryüzünde dolaşanlar melekler olsaydı biz de onlara melek resul gönderirdik (ama siz melek değilsiniz)."**[47] **"Size sizin içinizden bir resul gönderdik."**[48] **Kul innemâ ene beşerun mislukum:**[49] "De ki: Muhakkak ki ben de sizin gibi bir beşerim" buyurmuştur. Evet, peygamber de bizim gibi bir beşerdir, dolayısıyla hata yapacak,

[47] İsra /95
[48] Bakara /151
[49] Kehf /110

yanlış yapacak, eksik yapacak, ağlayacak, gülecek, tövbe edecek ve istiğfar edecek ki rabbini isimlerinden tanısın.

Evet, sevilmesi, iman edilmesi, itaat edilmesi, hamd edilmesi ve tekbir edilmesi gereken sadece Allah'tır. Gerisi insandır, kuldur, Allah'ın âbdidir. Allah kimi âbdi olarak övdüyse biz de onun âbdliğini, kulluğunu över, ona tâbi olur, ona benzemeye ve onun yolunda yürümeye çalışırız, böylece sevgimizi ispat ederiz.

20.BÖLÜM

BU ZAMANDA PEYGAMBER VARİSLERİ VAR MIDIR?

Her devirde mutlaka peygamber varisleri vardır, kıyamete kadar da olacaktır. Bu, Allah'ın kullarına olan va'didir.

Allah hiçbir zamanı, hiçbir devri, hiçbir topluluğu, hiçbir cemaati, hiçbir ümmeti, hiçbir insanı asla peygambersiz ya da peygamber varissiz bırakmaz. Kulunu da bir peygamber varisiyle muhatap etmeden, tanıştırmadan kendi başına bırakmaz; çünkü Allah, kulundan yanadır ve kulunun kazanmasını ister.

Kulun, peygamber varisi ile tanışma imkânı olmazsa öğrenme, okuma, anlama imkânı olmaz, dolayısıyla gerçek manada iman etme imkânı olmaz. Bu yüzden Allah mutlaka bir peygamber varisiyle onu buluşturur, tanıştırır.

Peki, bu peygamber varisleri kimdir?

Biri peygambere varisse bu durumda peygamberin yaptığını yapması gerekir ki peygamber varisi olmuş olsun. Tabi, işi sadece zahiri olarak yapması yetmez, bir de manevi anlamda işi yapıp manevi olarak peygamber varisi olması gerekir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"bu Kur'an zahir ve batın üzere indirilmiştir ki her zahiri mananın bir de batını manası vardır"* [1] buyurmuştur. İşte, peygamber varisi, Kur'an'ın hem zahiri hem de batını manasını bilendir ve bu ilmi Allah'ın kendisine öğrettiği kuldur.

Peygamber varisi, Allah'ın öğrettiği bir kul olmaz, sadece zahiri bir bilgiyle bilgilenirse yalnızca tek taraftan peygamber

[1] Tahavî 1, Taberani 2, Bezzar 3

varisi olmuş olur ki bu da yeterli bir veraset değildir. Bu durumda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in tam anlamıyla varisi olmuş olunmaz sadece bir parça varisi olmuş olunur. Zaten bu konuda bütün ümmet Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in varisidir.

Kişi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ne kadar varisi olur?

Herkes yapabildiği, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in getirdiğini, taşıdığını taşıyabildiği, ona uyduğu, onun ahlakına büründüğü, onun imanına, ilmine, maneviyatına, muhabbetine, hikmetine sahip olduğu kadarıyla onun varisi olmuş olur. Biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e veraseti yerine getirmeye çalışıp Allah'ın vahyini taşıyorsa, taşıyabildiği kadarıyla Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e varis olmuş olur.

Gerçek manadaki peygamber varisi ise; peygamberi temsil eden, onun iman ettiği gibi iman eden, onun Allah'a teslim olduğu gibi teslim olan, onun ahlakına bürünen ve Allah'ın isimlerinin üzerinde tecelli ettiği kuldur. Bununla beraber Allah'tan "kullarımı bana getir" vazifesini alan ve kulları Allah'a taşıyabilen kuldur. Böyle olan peygamber varisleri hep vardır, kıyamete kadar da hep var olacaktır. Allah bununla ilgili olarak ayet-i kerimede **"sizden hayra (hakka) davet eden, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir cemaat (bir topluluk) bulunsun (bu her zaman vardır). Asıl kurtuluşa erenler (saadete erenler) de onlardır (gerisi onlara uyduğu kadarıyla saadete erer, kazanır)"**[2] buyurur.

Biri peygamber varisiyse peygamberin yaptığı gibi yapması gerekir.

[2] Âli İmrân /104

Nasıl?

Önce peygamberi, peygamberin vazifesini anlamak gerekir. Allah ayet-i kerimede **"size sizin içinizden (sizden, sizin dilinizi konuşan) bir resul gönderdik ki size Allah'ın ayetlerini okuyup açıklasın, hikmeti (Allah'ın muradını) öğretsin, nefislerinizi tezkiye etsin ve size bilmediklerinizi öğretsin"**[3] buyurmuş, başka bir ayet-i kerimede ise **"ey nebi! Biz seni hem şahit, hem müjdeci, hem de uyarıcı olarak gönderdik"**[4] buyurmuştur.

Allah, bu ayetlerde resulünün vasıflarını beyan etmiştir. Bu durumda peygamber varisinin de bu vasıfları taşıması gerekir; yani Allah'ın ayetlerini okuyup açıklaması gerekir. Bu yetmez, bir de hikmeti, Allah'ın muradını beyan etmesi, öğretmesi gerekir. Allah'ın muradını beyan etmesi için de Allah'ı tanıması gerekir, daha doğrusu Allah'ın ona kendisini tanıtmış olması gerekir ki Allah'ın muradının ne olduğunu, Allah'ın ne demek istediğini anlamış olsun. Bir de insanlara Allah'ı ve peygamberi tanıtması, bununla beraber nefsi tezkiye etmesi, temizlemesi gerekir. Peygamber varisi olmanın şartları, ölçüsü budur. Bu yüzden biri bunları yapamıyorsa peygamber varisi olmuş olmaz; çünkü Allah, nefsin tezkiyesini peygamberine, dolayısıyla peygamber varisine vermiştir.

Bunları yapmayıp kafasına göre bir şeyler yapmaya çalışan birine insanlar "peygamber varisi" derse sadece kendi kendilerini kandırmış olurlar. Aynı zamanda peygamber varisi dedikleri zata da iftira atmış olurlar.

[3] Bakara/151
[4] Ahzab /45

Peki, peygamber varisi, nefsi nasıl tezkiye eder?

İnsanlar peygamber varisine tâbi olunca, onunla beraber olup ona uyunca peygamber varisi de onların nefsini tezkiye eder; yani nefsi tezkiye etmenin şartı tabiyettir. Allah'a imanın şartı Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabiyet olduğu gibi, onun varisine tâbi olmak da aynı şekilde şarttır.

Bir kul, rabbinin kelamını öğrenmek, muradını, hikmetini anlamak ve nefsini tezkiye etmek istiyorsa o hâlde bir peygamber varisine tâbi olmalıdır. Öyle ki bu istekleri gerçekleşsin.

Bir peygamber varisi Allah'ın beyan ettiği üzere insanlara bilmediklerini öğretir. Eğer insanlara bilmediklerini öğretiyorsa o hâlde hiçbir soru için "bilmiyorum" diye cevap veremez, soru ne olursa olsun mutlaka ona cevap verir, cevap vermelidir, verebilmelidir.

Neden?

Çünkü peygamber varisi ilmini Allah'tan alır. Bu manevi bir ilimdir, hikmettir. Allah bu ilmi, peygamber varisine; Allah'ın kullarına yolu göstersin, hakikati öğretsin, nefisleri tezkiye etsin diye öğretmiş, ikram etmiştir.

Böyle yapmayanlar peygamber varisi değildir, Peygamber varisi olmamış, olamamıştır. Allah yolunda bir şeyler yapmaya çalışırsa kendine göre bir şeyler yapar; ama onun hakkında peygamber varisi denmez, aynı şekilde ona âlim de denmez

sadece bilgi sahibi denir; çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"âlimler peygamberlerin varisidir"*[5] buyurmuştur.

Âlim olan Allah'tır. Dolayısıyla Allah'ın bilgisine sahip olan, Allah ile bilen âlim olur. Yoksa insanların bilgisiyle bilgilenenlere sadece bilgi sahibi denir, âlim denmez. Biri bir yerlerden öğrendiği şeyleri nakledip anlatıyorsa bilgiyi sadece naklediyordur. Hâlbuki âlim; Allah'ı bilen, Allah'tan haşyet duyan ve Allah'ın kendisine öğrettiğini gerçek manada bilip öğretendir.

Bu yüzden birine peygamber varisi, Mürşid-i kâmil diyeceksek sözümüzün doğru olabilmesi için onun Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i temsil etmesi, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ahlakına sahip olması ve Allah ona hangi vazifeyi vermişse o vazifeyi yerine getirmesi gerekir. Öyle ki peygamber varisi bir Mürşid-i kâmil olsun. Yoksa yarım doktor insanı candan, yarım âlim de imandan eder.

Peygamber varisi asla kendinden söz söyleyemez, söylememelidir. O sadece Allah'ın vahyettiğini, peygamberin uyguladığını, yaşadığını, emrettiğini söyler. Bununla beraber peygamber varisi kimseyi kendine davet etmez, Allah'a ve resulüne davet eder. Bu nedenle biri iki görmemek, birlemek gerekir.

Allah ayet-i kerimede **"Allah'a, resulüne ve içinizdeki ulu'l emre itaat edin"**[6] buyurmuştur. Ulu'l emr; emir sahibi demektir. Gerçek manadaki ulu'l emr Allah'a göre konuşandır; yani hem Allah'tan emir almış olan hem de Allah'ın emriyle emreden,

[5] Tirmizî, No. 2682; Ebû Dâvûd, No: 3641; İbn Mâce, No: 223
[6] Nisa /59

Allah'ın emrettiklerini emreden, Allah'ın emirlerine ne bir şey ilave eden ne de bir şey çıkarandır. Ölçü budur, bu yüzden peygamber varisi arayanlar, Mürşid-i kâmil arayanlar mutlaka bu ölçüyü bilmelidir, neyi, kimi aradığını bilmelidir.

Biri Allah'ın ayetlerini okuyup açıklamıyor, hikmeti öğretmiyor, nefsi tezkiye etmiyor, edemiyorsa, kulu Allah'ın huzuruna tertemiz hazırlayamıyor, ona bilmediklerini öğretemiyorsa, kulu Allah'ın müjdelediği gibi müjdelemiyor, uyardığı gibi uyarıp ikaz etmiyorsa bununla beraber insanlara şahit olmuyor, örnek olmuyorsa o, Mürşid-i kâmil olmaz, peygamber varisi olmaz.

Kendimize Mürşid-i kâmil, peygamber varisi ararken onlarda bu vasıfların olması gerektiğini unutmayalım ve hükmü Allah'a göre verelim. Yoksa kendi kendimize göre hüküm verir, "işte, bence bu peygamber varisidir, şu Mürşid-i kâmildir, falanca müceddiddir" dersek hem kendimize hem de o peygamber varisliği isnat ettiğimiz kişiye haksızlık etmiş, zulmetmiş oluruz. Böyle olunca da hem kendimize hem de ona zarar veririz.

Allah bizi ne aradığını, kimi aradığını gerçek manada bilenlerden eylesin inşallah.

VUSLAT YOLCULUĞUNU YAPARKEN NASIL DURMAMIZ GEREKİR?

Vuslat yolculuğu gönül yolculuğudur, dolayısıyla yolu gönlümüzle, gönül beraberliğiyle yürürüz. Vuslat yolculuğunda hedef; Allah'ın rızası, dostluğu, cemalidir, dolayısıyla Allah'ın

sevgisi, yakınlığıdır ve ebedi hayattır. Hedef olarak önümüze bunu koyduğumuzda bütün hâlimiz, hayatımız ibadet olur.

Vuslat yolculuğunda yürürken hâlimizi kaybetmek yahut düşmek söz konusu değildir. Bir beşer olarak bazen sendeleriz; ama ayağı kalkmasını da bilmemiz, düştüğümüz zaman hemen ayağa kalkıp tövbe, istiğfar etmemiz; yani yolumuza devam etmesini bilmemiz gerekir.

Nasıl ki herhangi bir şeyi rabbimizle aramıza koymamamız gerektiğini biliyorsak aynı şekilde günahlarımızı da rabbimizle aramıza koymamamız lazım; yani "ben hatalıyım, ben kusurluyum, ben günahkârım, ben durmadan düşüyorum, dolayısıyla bu yolu gidemem" deyip umutsuzluğa kapılmamamız lazım.

Her "rabbim beni affetmez" deyişimizde günahlarımızı, yanlışlarımızı Allah'ın rahmetinden, mağfiretinden daha büyük görmüş ve günahlarımızı rabbimizle aramıza koymuş oluruz. Bu da Allah'a şirk koşmaktır. Bu, iblisin kurduğu bir tuzaktır, iblisin hilesidir. Ona asla bu tavizi vermememiz gerekir. Rabbimiz bizimle beraberdir, rabbimiz bizden; yani kulundan yanadır ve kulunun kazanmasını ister. Bunun için her türlü imkânı da kuluna tanır. Kul düştükçe "kalk kulum, kalk tövbe, istiğfar edip yoluna devam et" der ve kulu hiç düşmemiş gibi ona muamele eder.

TASAVVUFİ MERTEBELERİ VE BU MERTEBELERE NASIL ULAŞACAĞIMIZI AÇIKLAYABİLİR MİSİNİZ?

Tasavvufu, İslam'dan bağımsız bir şey olarak anlamak kesinlikle yanlıştır.

Tasavvuf; İslam'ın aşk hâlini, muhabbet hâlini, ihlas hâlini, kâmil manada kulluğu, imanı yaşamaktır. Bununla beraber mü'mince yaşamak ve mü'mince bakıp, görüp, konuşup hareket etmektir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz buyurur *"bütün insanlar hüsrandadır, iman edenler hariç. İman edenler de hüsrandadır, amel edenler hariç. İman edip amel edenler de hüsrandadır, ihlas sahipleri hariç. Onlar da büyük bir tehlikeyle karşı karşıyadır."*[7] Yani ihlas olmadan iman ile amel bir işe yaramaz. Bu yüzden tasavvuf denince ihlası, dolayısıyla ihlas sahibi olmak için gönül yolculuğu yapmayı, nefis tezkiyesiyle ihlas sahibi olmayı anlamak gerekir ki işin özü, hakikati de budur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bunu en kâmil manada yaşayandır. Bu nedenle tasavvuf; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in manevi hâliyle hâllenmektir. Tasavvufu böyle anlamak gerekir.

Bir de tasavvufun kuralları vardır. Bu kurallar; muhabbet, teslimiyet, edep, hizmettir. Bunlar tasavvufun ana kurallarıdır. Birinde muhabbet varsa onun bu muhabbeti beraberinde teslimiyeti, edebi, hizmeti getirir; ama muhabbet yoksa kişi bu üçünden de mahrum kalır; çünkü iman ile edep birbirinden ayrılmaz. Aynı şekilde iman ile amel de, iman ile teslimiyet de birbirinden ayrılmaz. İşin başı, temeli, özü, hakikati imandır,

[7] Aclunî, Keşfü'l-Hafa, 2/280 No:2795

Allah'ı sevmektir, Allah'ın sevdiğini sevmektir. Bundan dolayı bir Mürşid-i kâmille beraber olanların tattığı ilk şey imandır, aşktır, muhabbettir. Biri bir Mürşid-i kâmile tabi olduğunda bir de bakar ki rabbini seviyor, her şeyi de rabbi için seviyor, rabbinin hesabını yapıyor ve rabbiyle beraber olmuştur.

İnsan, Allah'ı severse Allah da onu sevsin ister. Bu yüzden Allah'ın sevgisini nasıl kazanacaksa öyle yapmaya, Allah'ın sevdiği şeyleri yapmaya çalışır. Böylelikle "rabbim ne demişse doğru olan, güzel olan odur, ben ona uyarım, yeter ki o da beni sevsin, onun sevgisine layık olayım" der ve rabbine teslim olur. Teslim olurken de her zerresiyle, nefsiyle, benliğiyle teslim olur. İnsan, Allah'a bu şekilde teslim olunca Allah'ın sıfatları, Allah'ın güzelliği onun üzerinde tecelli etmeye başlar ve insan edebe bürünür.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *eddebeni rabbi fe ahsene te'dibi: "Beni rabbim terbiye etti, ne güzel terbiye etti"*[8] buyurmuştur. Allah, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i terbiye etmiştir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de sahabeyi terbiye etmiştir. Kıyamete kadar peygamber varisleri de aynı şekilde kendisiyle beraber olanları en güzel şekilde terbiye eder, onları edeplendirir ve edep sahibi yapar.

İnsanın önce Allah'a karşı edepli olması gerekir. Allah'a karşı edepli olan kişi, Allah'ın kendisine ya da bir başkasına yaptığı muameleye herhangi bir şekilde asla itiraz etmez. O bunun edebe aykırı bir şey olduğunu bilir. Dolayısıyla Allah ve resulü bir konu hakkında hüküm verdiğinde asla fikir beyan etmez, edemez, etmeyi düşünemez hatta böyle bir şeyi aklından bile geçiremez;

[8] Münavi, Feyzü'l Kadir, 1/24

çünkü “rabbim ne demişse güzel olan odur” deyip rabbine karşı edepli olmuştur.

Bunun peşinden amel gelir, Allah yolunda hizmet etmek gelir. Böyle biri artık her neyi yaparsa yapsın bunun karşılığında ya Allah’ın sevgisini kazanıp Allah’a yaklaşacağını ya da ihmal ederse imtihanı, kazanma imkânını kaybedeceğini anlamıştır. Kul bir başlangıç yaptığında gerisi peş peşe gelir. Yeter ki rabbini istemiş, rabbini tercih etmiş, rabbini seçmiş ve rabbine talip olmuş olsun.

Allah ayet-i kerimede **“Allah dilediğini (dileyeni) zatına seçer”**[9] buyurmuştur; yani kim Allah’ı seçer, tercih ederse Allah da onu seçer, Allah bir kulu seçerse o kazanmaz mı, onun kazanamadığı ne vardır! Unutmamak gerekir ki Allah her şeyi bir vesileyle yapar. Bir kul, Allah’ı tercih ettiğinde Allah mutlaka onu kendisine taşıyacak, vasıl edecek, ona gerçek manada imanı, teslimiyeti, hizmeti, edebi kazandırabilecek biriyle muhatap eder, buluşturur; çünkü o kul tercihini yapmıştır, o tercih edince Allah da onun duasını kabul eder ve onu kendisine nefhettiği ruhu ile buluşturur. Kul bundan sonra artık rabbine vasıl olmak için yola girer. Zaten o bir adım attığında Allah’ın kendisine nefhettiği ruh hemen ona “işte, ben bunu istiyordum, istediğim buydu, gayem, amacım buydu” der. O da bunu kendi gönlünde tadar.

Evet, kul artık vuslat yoluna girip hedefini belirler ve nasıl yapması, nasıl yürümesi, nasıl yaşaması, nasıl bakıp, anlayıp hareket etmesi gerektiğini de mürşidinden, peygamber varisinden öğrenir.

[9] Şura /13

HZ. MUSA (A.S.) İLE HZ. HIZIR KISSASINI NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR? AYRICA ALLAH'IN, HZ. MUSA (A.S.)'A İLİM ÖĞRETMESİ İÇİN HZ. HIZIR (A.S.)'I VESİLE ETMESİNDEKİ HİKMETİ NEDİR?

Peygamber varisi olan bir Mürşid-i kâmilin Kur'an'ın hem zahiri hem de batını manasını bilmesi gerekir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"Allah bu Kur'an'ı batın ve zahir üzerine indirmiştir"*[10] buyurduysa o hâlde Kur'an'ın bir bâtını (manevi) bir de zahiri tarafı vardır.

Allah, Hz. Musa (a.s.) ile Hz. Hızır (a.s.) kıssasında bir şeyleri anlatmayı dilemişse o zaman Allah'ın bu kıssada ne demek istediğini öğrenmek, anlamak gerekir.

Hz. Musa (a.s.) manevi ilmi öğrenmek için Allah'ın katından kendisine ilim bahşettiği kul ile buluşmayı istediğinde Allah, Hz. Musa (a.s.)'a o kulu iki denizin birleştiği yerde bulabileceğini buyurur.[11]

İki denizin birleştiği yerin mutlaka bâtını bir manası vardır. Aslında iki denizin biri zahiri ilme sahip olan Hz. Musa (a.s.), biri de manevi ilme sahip olan Hz. Hızır (a.s)'dır. Hz. Musa (a.s.) ile Hz. Hızır (a.s.) iki denizin buluştuğu yerde buluşurlar. Sonra Hz. Musa (a.s.) Hz. Hızır (a.s.)'a "Allah'ın sana katından öğrettiği ilmi bana öğretmen için sana tabi olayım mı" yani bu ilmi öğretmen için sana tabi olmak istiyorum,[12] der.

[10] Camiu's Sagir 2. Cilt, 1. Bölüm No: 379
[11] Kehf /60
[12] Kehf /66

Bir peygamber neden bir kula tabi oluyor! Mutlaka bunun da bir hikmetinin olması gerekir. Allah bunun sebebini beyan etmiştir. Hz. Musa (a.s.) zahiri olarak her türlü ilme sahiptir; ama Hz. Hızır (a.s.) da manevi olarak batıni ilme sahiptir.[13]

Hz. Hızır (a.s.) Hz. Musa (a.s.)'ın "sana tabi olayım mı" sözüne karşılık ona "sen benimle olmaya sabredemezsin"[14] der; çünkü Allah katında kendisine ilim verilmiştir, bu yüzden Hz. Musa (a.s.)'ın kendisine sabredemeyeceğini bilir. Hz. Musa (a.s.) ise "inşallah beni sabredenlerden bulursun"[15] deyip ona tabi olma hususunda ısrar eder. En son Hz. Hızır (a.s.) bunu kabul eder ve birlikte bir gemiye binerler.

Zahiri olarak ne kadar ilme sahip olursan ol mutlaka kendisine Allah katından ilim verilmiş bir kula, bir Mürşid-i kâmile ihtiyacın vardır. Allah bize bunu öğretiyor. Bu yüzden bir peygamberin bilgisine sahip olsan da mutlaka Allah'ın kendisine katından ilim verdiği bir Mürşid-i kâmille beraber olman lazım. Bu kıssadan öncelikle bunu anlamak gerekir.

Allah'ın bize katından ilim öğretmesini istiyorsak o zaman bizim de Hz. Musa (a.s.)'ın yaptığını yapıp Allah'ın katından ilim verdiği bir kula tabi olmamız, tabi olurken de ona itiraz etmememiz lazım; çünkü Hz. Musa (a.s.), Hz. Hızır (a.s.)'a "hiçbir şekilde sana karşı gelmeyeceğim"[16] demişti.

[13] Kehf /65
[14] Kehf /67
[15] Kehf /69
[16] Kehf /69

Evet, Hz. Musa (a.s.) ile Hz. Hızır (a.s.) birlikte önce gemiye binerler. Hz. Hızır (a.s.) da gemiyi kusurlu hâle getirir.[17] Hz. Hızır (a.s.) en son bunu neden yaptığını anlatırken "gemi kusurlu olsun da karşı tarafta duran melik gemiye el koymasın diye bunu yaptım"[18] der. Son olarak da "ben bunları kendiliğimden yapmadım"[19] yani Allah'ın bana verdiği emirle yaptım, diye cevap verir.

Bu yüzden biri bir Mürşid-i kâmile tabi olduğunda Mürşid-i kâmile itiraz etmemelidir; çünkü Mürşid-i kâmil bir şey yapıyorsa bunun mutlaka bir sebebi vardır. Mürşidimiz bize kusurlarımızı daha doğrusu yanlışlarımızı gösteriyorsa düzelelim ve Allah'a göre güzel olalım diyedir. Bizim de buna karşı itiraz etmememiz, aksine ona sarılıp yanlışlarımızdan kurtulmaya ve güzelleşmeye çalışmamız gerekir. Zaten bir Mürşid-i kâmile tabi olanlar ne kadar hatalı, kusurlu, günahkâr olduğunu daha doğrusu ne kadar şirkte olduğunu hemen görür ve anlar.

Aynı şekilde Hz. Hızır (a.s.)'ın bir çocuğu öldürmesi de böyledir.[20] Hz. Hızır (a.s.)'ın çocuğu öldürmesi demek bâtını olarak nefsi öldürmesi demektir. Allah, nefsin tezkiyesini, terbiyesini peygamberlerine, dolayısıyla peygamber varislerine verir. Bu kıssa Hz. Musa (a.s)'ın yetişme döneminde geçmiştir. Elbette ki Hz. Musa (a.s.) daha sonra bu manevi ilmi öğrenmiştir.

[17] Kehf /71
[18] Kehf /79
[19] Kehf /82
[20] Kehf /74

Allah bu kıssada Allah'ı, Allah'ın rızasını, dostluğunu, cemalini isteyen, Allah'a dost olmak isteyen bir kulun bir Mürşid-i kâmile tabi olurken nasıl hareket etmesi gerektiğini öğretir.

Bu tabiyet sırasında Hz. Musa (a.s.)'ın ilmi geçersizdir. Şayet Hz. Musa (a.s.) Allah'ın katındaki bilgiyi öğrenmek istiyorsa sadece Hz. Hızır (a.s.)'a tabi olmalı, bununla beraber ona soru sorup "neden böyle yaptın" da dememelidir. Derse yolculukları biter; çünkü Hz. Hızır (a.s.), Hz. Musa (a.s.)'a bu hakkı üç sefer tanımış, Hz. Musa (a.s.) da her defasında itiraz edince sonunda ona "sen benimle olmaya sabredemezsin, dayanamazsın" demiş ve Hz. Musa (a.s.) ile yolculukları bitmiştir.

Hz. Hızır (a.s.)'ın, çocuğu öldürmesi nefsi öldürmesi demektir, dedik; yani Mürşid-i kâmil, dervişe muamele ederken dervişin nefsinin tezkiye olması, terbiye olması, aradan çekilmesi; yani manevi olarak ölmesi gerektiğinde dervişin, mürşidine müsaade etmesi ve itiraz etmemesi gerekir. Şayet mürşidine müsaade etmez, nefsine sarılır "bence bu böyledir, bence şöyledir, bana göre doğru budur" derse mürşidinin onu manevi olarak öldürmesine müsaade etmemiş olur.

Eğer Mürşid-i kâmil, nefsi manevi olarak öldürürse Allah onun yerine hakikisini verir. Hz. Hızır (a.s.)'ın, çocuğu öldürdüğü kıssada Allah zaten böyle de buyurmuştur.[21] Allah, kula hakiki varlığı verince o kul bu defa mü'min olur, nefsi iman etmiş, mü'min olmuş, Allah'ın rızasını, dostluğunu, rabbini isteyen kul

[21] Kehf /81

olmuş olur. Kısacası vehmi olan nefsi gider yerine hakiki varlığı gelir.

Hz. Hızır (a.s.)'ın hazine bulunan duvarı tamir etmesi de böyledir.[22] Hazine insandadır. Bu hazine; Allah'ın, kuluna nefhettiği ruhtur. İnsanın bu ruhu bulabilmesi için olgunlaşması, buluğa ermesi ve onu anlayabilecek, tadabilecek seviyeye gelmesi gerekir. Mürşid-i kâmil, dervişi bu seviyeye getirmeye çalışır, derviş bu seviyeye gelmeden önce de onu bazı manevi hallerden, durumlardan muhafaza eder; çünkü derviş, bazı manevi halleri anlayabilecek, tadabilecek manevi olgunluğa, rüşte erişmeden bu halleri yaşarsa helak olur. Hem kendisi yanlış yapıp kendi kendini helak eder hem de başkaları tarafından helak olur.

İşin manevi tarafının kısaca anlaşılması için böyle bir parça anlattım. Yoksa bunu en az birkaç saat boyunca detaylı olarak anlatmam gerekir ki işin manevi hikmeti geniş bir şekilde anlaşılmış olsun.

Hz. Musa (a.s.) ile Hz. Hızır (a.s.)'ın kıssasından kısaca anlamamız gereken şey; işin manevi boyutudur. Allah bu kıssada bize bir Mürşid-i kâmile tabi olurken ona itiraz etmememiz gerektiğini anlatır. Her ne kadar bir peygamber kadar bilgiye, ilme sahip olsak da Allah katından özel bir bilgi öğrenmeyi, Allah'ın muradını, sırrı öğrenmeyi istiyorsak, kendimizi tanımayı, kendimizdeki hazineyi bulmayı istiyorsak, nefsimizi tezkiye edip hakiki insan, gerçek manadaki insan olmayı istiyorsak bir Mürşid-

[22] Kehf /77

i kâmile tabi olmamız ve ona itiraz etmememiz gerektiğini Allah bize öğretiyor.

SİZE TABİ OLMAK İÇİN SİZİ ZİYARET ETMEK İSTİYORUM, GELEBİLİR MİYİM?

Mesele; görüşme, ziyaret etme meselesi değildir. Asıl mesele beraber yürüme meselesidir. Allah bu konuda bize Diyar TV imkânını vermiştir, yapılması gereken şey de bizi televizyondan takip edip izlemektir.

Bütün kardeşlerimize söylüyoruz; hemen hemen her gün sohbetlerimiz vardır. Kardeşlerimiz sohbetleri dinlesin, anlamaya çalışsın, iman edip ahlaka, amele dönüştürmeye çalışsınlar. Böyle olunca manevi yolculuğumuz başlamış ve gönül beraberliğimiz olmuş olur.

Yapmamız gereken şey yolu beraber yürümeye çalışmaktır; yani görüşmeyi istemekten önce, dinlemeyi tercih etmemiz gerekir ki gönül beraberliğimiz olabilsin. Zaten asıl beraberlik de gönül beraberliğidir.

Kardeşimiz de dünyanın neresinde olursa olsun sohbetleri izleyerek gönlünü bizimle beraber ederse bize tabi olmuş olur. Gönlümüz beraber olursa, böylelikle beraber yürürüz inşallah.

İSLAM DÜŞMANLARININ HEDEFİ OLAN VATANIMIZIN BİRLİĞİ VE KARDEŞLİĞİN PEKİŞMESİ İÇİN NE YAPILABİLİR?

Devamlı anlatmaya çalışıyoruz, önümüzde iki yol vardır; ya Allah'ın rızasının, cennetin ve Allah'ın gösterdiği hidayet yolunu tutar, sırat-el mustakimde yürürüz. Ya da iblisin ve şeytanların gösterdiği yolda gideriz. İnsan için bunlardan başka bir yol yoktur. Bu yüzden insanlar iki kısımdır; bir kısmı peygamberlerin ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sahabesiyle yürüdüğü yolda yürür, onlara tabi olur, bir kısmı da iblisin, şeytanların yoluna tabi olur.

Biri kendisini kul olarak, Allah'ı da rab olarak kabul etmiş ve ahirete iman etmişse onun Allah'a ve resulüne itaat etmekten, resulüne tabi olmaktan başka yolu yoktur; yani hiç kimse "ben mü'minim, ben Müslümanım" deyip de şeytanın yolunda gidemez, yürüyemez, böyle bir şey olamaz.

Barışın ve selametin olabilmesi için insanın önce kendi kendisiyle, rabbiyle barışması gerekir. Kendisiyle kavgalı olan, nefsini tezkiye, terbiye etmemiş biri başkalarıyla nasıl barışık olabilir! Allah ile, kendisini yaratan rabbi ile barışık olmayan, onu sevmeyen, ona itaat etmeye, kul olmaya çalışmayan biri hiç başkalarıyla barışık olur mu? -Elbette ki olmaz. Öyleyse barışın, kardeşliğin olabilmesinin tek bir yolu vardır; o da rabbimizi kabul etmek ve rabbimizi ciddiye almaktır.

İnsan, rabbini ciddiye alır ve rabbini kabul eder, resulüne tabi olursa yüzlerce, binlerce insanı da beraberinde kurtarma, selamete çıkarma, hidayete erdirme ve dünyada iken onlara şefaat etme imkânına sahip olur. Şefaat edecek kullar ne kadar

çoğalırsa barışa, birliğe, beraberliğe, kardeşliğe de o kadar yaklaşmış oluruz. Yoksa barışın olması için başka bir yol yoktur.

Eğer iş sadece söylemek, anlatmak olsa zaten herkes söylüyor, anlatıyor; ama görüldüğü gibi bu hiçbir işe yaramıyor! Bize söyleyen ve anlatan adamlar değil yapan adamlar lazım, Allah'ın sevgili kulları lazım! Öyle ki bir beldede bulunduklarında başını secdeye koyup "ya rabbi! Bizi selamete çıkar, bize rahmetini indir, bize rahmetinle muamele et" dediğinde Allah'ın duasını reddetmeyeceği kullar, muttakilere imam olacak, önder olacak kullar lazım.

Bize muttaki yetiştirecek; yani Allah'a karşı sorumluluğunu bilen ve bu sorumluluğunu yerine getirmeye çalışan kulları yetiştirecek kullar lazım. Yoksa dışarda bir kardeşlik, birlik, beraberlik görünse bile insanın kendi içinde savaşı varsa, insan kendi kendisiyle, rabbiyle barışık değilse her an maskesi düşebilir, bunun sonucunda ise düşmanlığı ortaya çıkar; çünkü düşmanlığı zaten içinde mevcuttu.

Gerçek barışın olabilmesi için düşmanlığı içerden, nefisten silmek gerekir. Eğer insan, düşmanlığı içerden silerse o zaman asıl düşmanın iblis olduğunu, şeytanlar olduğunu, şeytanlaşmış insanlar olduğunu anlar. Allah'tan yana durunca bunu görür ve anlar; ama Allah'tan yana durmazsa o zaman da iblisle, şeytanlarla beraber olur, üstelik hakta olduğunu ve doğru yaptığını zanneder.

Mü'min ferasetle ve basiretle bakandır. Feraseti, basireti olmayanlar ise şeytandan yana durur, hakta olduğunu ve doğru yaptığını söyler. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"onlara 'fesat**

çıkarmayın (bozgunculuk yapmayın)' dendiğinde 'biz sadece ıslah edicileriz' derler"[23] buyurmuştur. Böyleleri insanlar arasında bozgunculuk yaptığı hâlde bir de kendini ıslah edici zanneder!

Her birimize düşen; insanları sadece Allah'a, Allah'ın hesabını yapmaya, Allah'ı ciddiye almaya, Allah'ın rahmetine ve bu rahmeti kazanmak için çaba, gayret sarf etmeye davet etmektir.

Biz birbirimize merhamet edersek Allah da bize merhamet eder;[24] ama biz birbirimize merhamet etmezsek, Allah bize rahmet etmez, aksine rahmetini üzerimizden çeker. Allah'ın rahmetinin inebilmesi için tek bir çaremiz vardır; o da Allah'a dönüp Allah'ın hesabını yapmamız, kendimize, birbirimize merhamet etmemizdir.

Mü'minler kendilerine, çocuklarına merhamet edemiyor ve çocuklarını şeytana teslim ediyorsa, çocuklar da şeytanın, iblisin yolunda ölüp cehenneme gidiyorsa o hâlde mü'minler Allah'a göre hesap yapmıyor, dolayısıyla kendini, insanlığını kaybetmiş, demektir.

Allah'a göre hesap yapmayan birine nasıl insan denilir! Ya da Allah'ın hesabını yapmayan, Allah'ı ciddiye almayan, Allah'ın emri, hükmü kendisi için her şeyin önünde ve üzerinde olmayan birine nasıl tâbi olunur, nasıl onun peşinden gidilir, nasıl o örnek alınabilir! Hiç, mü'minin hâli böyle olabilir mi, mü'minin tavrı böyle olabilir mi! Zaten böylelerinin sadece ismi mü'mindir. Onlar ibadetlerini yapar, namazlarını kılar, oruçlarını tutar, hacca

[23] Bakara /11
[24] Ebû Davûd, Edeb 58; Tirmizî, Birr 16

giderler; ama nerede durulması gerektiğini bilmezler, saflarını belirleyememişlerdir. Bu yüzden de iblisten, şeytandan, düşmanlıktan, kinden, nefretten, öldürmekten, kandan, kaostan, yakıp yıkmaktan yana durur hatta bunun için de fedakârlık yaparlar. Hatta çocuklarını da şeytanın yolunda kurban eder, kurban olmaya sevk eder, teşvik ederler, bir de kendileri için "ben mü'minim, ben Müslümanım" derler. Böyleleri Allah'ın muradını anlamamış, şuursuz Müslümanlardır.

Eğer böyle biri Allah'ı sevseydi Allah ona hiç öğretmez miydi! Allah hiç onu ona bırakır mıydı! O gerçekten Allah'ın muhabbetini, sevgisini, yakınlığını isteseydi bunu yapabilir miydi! Böyle birinin Müslümanlığı taklididir. İşte, Müslümanlığımız taklidi olduğu için şu an ümmet olarak bu hâldeyiz.

Genel olarak baktığımızda; Müslümanlar, mü'minler ve diğer komşu ülkelerdeki kardeşlerimiz hep bu hâle düşmüştür. Şayet bu hâlin bitmesini ve üzerimize birliğin, beraberliğin, kardeşliğin gelmesini istiyorsak bunun tek bir çaresi vardır; o da Allah'a imanda, Allah'ı sevmede birlik içinde olmaktır.

Allah ayet-i kerimede **"siz daha önce bir ateş çukurunun kenarındaydınız (cehenneme, ateş çukuruna yuvarlanıyordunuz, cehennemin kenarındaydınız, ölseydiniz cehenneme giderdiniz) sonra Allah size muhabbetinden (yakınlığından) ihsan edip (ikram edip) sizi kardeşler yaptı. Siz bütün dünyayı verseydiniz bunu yapamazdınız; ama Allah bunu yaptı"**[25] buyurur. Bu yüzden gerçek manadaki kardeşlik Allah'ın kardeş yapmasıdır. Allah'ın kardeş yapması için de Allah'a iman

[25] Âli İmrân /103, Enfal /63

etmek gerekir. Allah'ı sevdiğimizde, Allah'a iman ettiğimizde daha önce birbirimize düşman olsak bile Allah gönüllerimizi birleştirir, böylelikle birbirimizi sever, kardeş olur, o ateş çukurunun kenarından cehenneme yuvarlanmaktan, dünyanın ve bulunduğumuz yerin cehennem olmasından kurtuluruz. Aksi hâlde ateşe düşeriz. Hem burada ateşe düşeriz hem de ahirette cehennem ateşine düşeriz.

İmanda birlik olmadığımız sürece bütün dünyayı versek de bir ve beraber olamayız, kardeş olamayız. Sadece menfaatimizden dolayı kardeş görünürüz ki bu kardeşlik de kardeşlik değildir; çünkü menfaat bitince kardeşlik de biter.

Evet, üzerimize selametin, kardeşliğin gelmesi için tek bir kurtuluş vardır; o da Allah'ın bizi kardeş yapmasıdır; yani biz iman edip Allah için sevince, Allah bizi kardeş eder, bir ve beraber eder, bizi birbirimize sevdirir; ama Allah bize bu yakınlığı, ülfeti, sıcaklığı vermezse hiçbir zaman kardeş olamayız.

Allah bu muhabbeti kuluna kendinden verir. Allah bir mü'mini severse onu sevdiği mü'minlere de sevdirmez mi? - Elbette ki sevdirir; çünkü mü'min, başka bir mü'mine ters düşerse Allah'a da ters düşmüş olur. Allah da buna müsaade etmez, bu yüzden de onları korur ve aralarına kendinden muhabbet verip onları birbirine sevdirir. Dolayısıyla Allah'ı sevenler; fikirleri, düşünceleri, işleri, hayatları nasıl olursa olsun sırf mü'min oldukları için birbirlerini severler; çünkü Allah bir kulun gönlünden kendini sevdiğinde, o kulun gönlü ile sevdiği başka kulların gönüllerini birleştirir. Bu sevgi Allah'tandır, Allah onu da, ötekini de sevdiği için onların bu sevgisi Allah'ta birleşir. Bu nedenle

gerçek bir mü'minin diğer mü'minleri sevmemesi asla mümkün değildir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*cennete giremezsiniz iman etmedikçe, iman etmiş olmazsınız birbirinizi sevmedikçe"*[26] yani birbirinizi sevmiyorsanız iman etmemişsiniz, size cennet de yoktur, buyurmuştur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in koyduğu ölçü budur. O hâlde mü'min olduklarını iddia edenler birbirini sevmiyorsa, Allah onların kalplerini birleştirmemişse, mü'min kardeşi olamamışlarsa onlar mü'min değildirler!

Yapmamız gereken şey; kendi kendimize, kafamıza göre çözüm üretmek değildir. Asıl çözüm, Allah'ın ve resulünün çözümüdür. Bundan başka çözüm de yoktur. Ya Allah'a iman eder, Allah'ı sever, Allah için birbirimizi severiz, Allah da aramızda ülfeti, yakınlığı, sıcaklığı yaratır ve bizi birbirimize sevdirir ya da Allah'a iman etmedikçe böyle bir şeyin olması mümkün olmaz. Dolayısıyla ateş çukurunun kenarında oluruz, sonuç olarak da mutlaka hem dünyada hem ahirette o ateşte yanarız.

Şu anda tattığımız, yaşadığımız durum budur. Dünya ateşine düşmüşüz, düşmeye de devam edeceğiz; çünkü Allah iman edenlere farklı bir muamelede bulunur. Bu, ahiretlerini kazansınlar ve Allah'a dönsünler diye Allah'ın onlara rahmetiyle muamele etmesidir.

Allah bizi Allah'ın muradını anlayanlardan, Allah'a dönüp Allah için birbirlerini sevenlerden eylesin inşallah. Allah bizi kalplerini birleştirdiği o ateş çukurunun kenarından kurtardığı

[26] Müslim, Îmân 93-94, Tirmizî, Et'ime 45

kullarından eylesin inşallah. Allah bizi bir ve beraber eylesin, kardeş eylesin inşallah.

RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İN KIYAMET GÜNÜ MÜ'MİNLERE EDECEĞİ ŞEFAAT NASIL OLACAKTIR?

Şefaati doğru anlamak gerekir. Şefaat; çift yönlü demektir; yani çift taraflı şifa olmak demektir.

Şefaat çift yönlü ise o hâlde önce dünyadaki şefaati anlamak gerekir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ve bütün peygamberler yaşadıkları zamanda kendileri ile beraber olanlara, şifa olduklarına dünyadayken nasıl şefaat etmişlerse Kıyamet günü de onlara bire bir şefaat ederler; ama Resulullah (s.a.v.) Efendimiz kıyamete kadar gelen ümmeti için şefaat edeceklere bir de şefaat hakkı alır. Bununla ilgili olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"Kıyamet günü ilk dirilen benim. Dirilir dirilmez (kendime gelir gelmez) secdeye kapanırım ve şefaat edeceklere şefaat hakkı alırım"*[27] buyurmuştur.

Peki, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz kime şefaat etme hakkı alır?

Bir kul, dünya hayatını yaşarken muhataplarına şifa olmuşsa, onlara ebedi hayatlarını kazanmaları için ahiretin, Allah'ın rızasının, dostluğunun yolunu göstermiş; ama onlara olan şefaati yarım kalmışsa Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de yarım kalan o şefaat tamamlansın diye Kıyamet günü o kula şefaat etmesi için şefaat hakkı alır. Böylelikle o kul da şefaat etme hakkına sahip

[27] Hafız Ebubekir El-Beyhakî, Abdullah B. Selam, 152

olmuş olur ve dünyadayken yarım kalan bu şefaatini ahirette tamamlar. Yoksa Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in şefaatini "işte, Kıyamet günü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ümmetine rastgele şefaat eder" diye anlarsak yanlış anlamış oluruz.

Her zamanda, her yerde mutlaka şefaat eden, ahirette de şefaat edecek kullar vardır. Biri bize Allah yolunda, sırat-el mustakim yolunda yardım ediyorsa o hâlde bize şefaat etmiş, şifa olmuştur.

Allah ayet-i kerimede **"eğer siz Allah'a yardım ederseniz Allah da size yardım eder ve ayağınızı (sırat-el mustakimde) sabit kılar"**[28] buyurmuştur. Allah'ın kullarına Allah yolunda yardım edebilmek için önce sırat-el mustakimde olmak gerekir. Eğer sırat-el mustakimde olur, Allah'ın kullarını da sırat-el mustakime davet edersek Allah ayağımızı sırat-el mustakimde sabit kılar, bununla beraber bize; davetimize icabet edip sırat-el mustakim de yürüyen kişilere de şefaat etme hakkı verir ki asıl şefaat de budur.

Mesela; bir anne ve baba kendi evladına yolu göstermişse Kıyamet günü de evladına şefaat etme hakkına sahip olur. Yahut evlat anne, babasına yolu göstermişse o zaman da evlat anne, babasına şefaat eder, şefaat etme hakkına sahip olur.

Peki, şefaat edecek kişi şefaat etme hakkına ne kadar sahip olur?

Tabi ki insanlara dünyadayken şefaat edebildiği kadarıyla Kıyamet günü şefaat hakkına sahip olur. Bir kul başka birine

[28] Muhammed /7

dünyadayken yolu göstermişse o kişi de imanda, amelde o kula tâbi olmaya çalışmışsa; ama maksuda varamamış, onun kadar yapamamışsa Allah o kula yarım kalan işin tamamlanması için bu şefaat hakkını verir. Bu şefaat, birbirini Allah için seven, birbirine yol gösteren ve yolu beraber yürüyenleri ahirette de beraber etmek içindir; çünkü Allah, sevenleri birbirinden ayırmaz, yeter ki birbirini sevenler imanda birbirlerine tâbi olmuş, amelde de çaba, gayret sarf etmiş olsunlar.

Allah'ın kendisine şefaat hakkı verdiği kul neyi kazanmışsa şefaat edilen de onunla beraber olacağı için kendisine şefaat edenle birlikte aynı yere gider. Zaten şefaat bunun içindir. Yoksa "ben istediğime şefaat ederim" ya da "zahiri olarak sevdiğime şefaat ederim" diye bir şey yoktur.

Sonuç olarak biri, insanlara dünyadayken şefaat etmiş, gönüllerine şifa olmuşsa ahirette yarım kalan, eksik kalan tarafı; yani ameldeki tarafı tamamlar.

Söyledim; Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de Kıyamet günü şefaat edeceklere şefaat eder. Onun şefaati büyük şefaattir. Şefaat-i uzmâ, büyük şefaat dedikleri budur; yani Resulullah (s.a.v.) Efendimiz şefaat edeceklere şefaat hakkı alır, dolayısıyla şefaate uğrayan herkese Resulullah (s.a.v.) Efendimiz şefaat etmiş olur. Yoksa Resulullah (s.a.v.) Efendimiz kullara birebir şefaat etmez, şefaat edeceklere şefaat eder. Şefaati kısaca böyle anlamak gerekir.

İÇİNDE DOMUZ YAĞI BULUNAN KREMLERİ KULLANMAK HARAM MIDIR?

Domuz yağından yapılan kremi kullanmak haram olmaz; çünkü krem, şifa için yapılmış bir üründür. Bununla beraber, domuzun etini yemek haramdır. Yoksa kremin içinde domuz yağı varsa onu yüze sürmek, yemek gibi değildir.

Emin olmadan, zanla, şüpheyle hareket edilmez. Bu, şeytanın verdiği vesvesedir, böyle şeyleri de ciddiye almak doğru değildir. Her türlü kremin veya ilacın içinde domuz yağı olabilir; ama biz bunun haram olduğunu zannedersek o zaman onu asla kullanmamamız gerekir! Bu da doğru değildir. Eğer bir ürünün içinde domuzdan bir katkı olduğunu kesin olarak biliyorsak ve gönlümüz bu konuda rahat değilse o zaman o ürünü kullanmayız; ama o üründe domuzdan bir katkı olduğunu kesin olarak bilmiyorsak zanla, tahminle hüküm veremeyiz.

Evet, kardeşimiz, kremi rahatlıkla kullanabilir. Herhangi bir sorun olmaz. Bununla beraber gönlümüzü böyle şeylerle meşgul etmemiz de doğru değildir, gönlümüzün rahat olması gerekir.

ALLAH'TAN BAŞKASINA SECDE EDİLMEYECEĞİNE GÖRE HZ. YUSUF (A.S.)'A EDİLEN SECDEYİ NASIL ANLAMAMIZ LAZIM?

Allah'a yapılan secde başka, kula yapılan secde başkadır. Kula yapılan secde var mıdır? -Elbette ki vardır. Mesela; bütün melekler Hz. Âdem (a.s.)'a secde etmiştir. Aynı şekilde İblis de Hz. Âdem (a.s.)'a secde etmediği için kovulmuştur.[29]

[29] Kehf /50, Â'raf /11, 13

Secdeyi doğru anlamak gerekir. Allah Hz. Âdem (a.s.)'a secde edildiğini anlatıyorsa o hâlde bize bir şey öğretiyor demektir.

Rükû ile secde farklıdır. Rükû; itaati anlatır. Rükû eden kişi rükû ederken "sana itaat ediyorum" demiş olur. Yani rükû etmek "her hâlükârda senin azametinin, büyüklüğünün önünde eğiliyorum ve büyüklüğünü kabul ediyorum" demektir. Bu yüzden rükûda "subhane rabbiyel azim" der, Allah'ın büyüklüğünü kabul edip rükûya eğiliriz.

Secde ise; secde edilenin manevi olarak temizliğini, tertemiz oluşunu, şerefli oluşunu, Allah'a yakın oluşunu kabul etmektir. Bu yüzden de secdedeyken "subhane rabbiyel e'ala" deriz.

Allah'a rabbimiz olduğu için secde ederiz; ama secde kula olunca durum farklı olur. Hz. Yusuf (a.s.)'ın annesinin, babasının ve on bir kardeşinin ona secde etmesi, Hz. Yusuf (a.s.)'ın şerefli oluşunu kabul etmeleriydi. Onlar Allah'ın nefhettiği ruhun onda açığa çıkmasından, bununla şereflenmesinden dolayı Hz. Yusuf (a.s.)'a secde etmişlerdir.

Allah'ın kuluna secde etmek aslında "ben de senin gibi kul olmayı istiyorum, sana uymayı, tâbi olmayı, senin gibi olmayı istiyorum, Allah beni seninle şereflendirsin" demektir; yani birine secde ederken onun gibi bir kul olmayı kabul etmiş oluruz.

Bu nedenle kula secde olur. Zaten bunu da Allah söylüyor; ama unutmamamız gerekir ki kula olan secde ile Allah'a olan

secde arasında fark vardır. Biri sadece vesiledir, diğeri ise vesilenin sahibidir.

Allah, Hz. Yusuf (a.s.) için "ona secde edilmesi gerekir" deyip ailesinin ona secde ettiğini buyurduysa bu durumda ailesinin; Hz. Yusuf (a.s.)'ın şerefli oluşunu, Allah'ın güzelliğinin onun üzerinde tecelli ettiğini kabul edip "ben de onun gibi bir kul olmak istiyorum" demeleri gerektiğini beyan etmiştir.

Allah'a secde etmek ise bambaşkadır. Kul, Allah'a secde ederken "ya rabbi! Sen benim rabbimsin, sen beni yaratan rabbimsin ve secdeye layık olan sensin" demiş olur.

Şayet rükû itaati, büyüklüğü kabul etmeyi gerektiriyorsa, aynı şekilde secde de secde edilenin temiz oluşunu, şerefli oluşunu kabul etmekse o zaman peygamberi kabul ederken ona manevi olarak hem rükû hem de secde etmiş oluruz.

Peki, bu secdeyi kabul etmeyenler ne olur?

Bunu kabul etmeyenler kâfir olur; yani peygamberin büyüklüğünü, şerefli oluşunu, şerefini Allah'tan alışını, Allah'ın nefhettiği ruhun üzerindeki perdenin onda kalktığını, onun Allah'a âşık olduğunu kabul etmemiş, kısacası peygamberi kabul etmemiş ve kâfir olmuş olur. Bu, kıyamete kadar böyledir. Aynı zamanda bu bütün Mürşid-i kâmiller için de geçerlidir. Zahiri olarak Mürşid-i kâmile secde etmek değil manevi olarak onun şerefini Allah'tan alışını kabul edip ona uymak gerekir.

Evet, kula secde etmek; onun büyüklüğünü, şerefini, şerefli oluşunu, şerefini Allah'tan aldığını kabul etmektir. Bununla beraber o şerefe sahip olmak için onu örnek olarak, önder olarak,

rehber olarak kabul edip ona uymayı, tâbi olmayı kabul etmektir. Bu nedenle peygambere veya bir Mürşid-i kâmile secde ederken bildiğimiz manada başını yere koymazsın onun gibi bir kul olmayı kabul edersin; yani onun büyüklüğünü ve onun gibi bir kul olarak büyük olmayı istersin. Allah'a secde ederken ise Allah'ı rab olarak kabul eder, ona kul olmayı kabul edersin.

Peki, kula yapılan secde ve Allah'a edilen secde ne içindir?

Kula yapılan secde; kul, Allah'tan aldığı şerefi üzerinde gösterdiğinden dolayı o şerefi kabul edip senin de o şerefle şereflenmen içindir. Allah'a olan secde ise; Allah'a kul olman, âbd olman, âşık olman içindir. Bu yüzden devamlı olarak "secde, kulun Allah'a en yakın olduğu anıdır ki bu da âşıklık hâli, aşk hâli, aşkını ilan etme hâlidir" diyoruz.

Bir kulu Allah'tan, Allah'ın güzelliğinin onun üzerinde tecelli etmesinden, Allah'a kul oluşundan, âbd oluşundan dolayı Allah için sevmek başka, Allah'ın rabliğini sevmek ise başkadır. Bu ikisi birbirinden farklıdır.

Eğer Allah, Hz. Yusuf (a.s.) kıssasında "ona secde ettiler" dediyse o hâlde secde vardır. Onu tevil etmeye gerek yoktur. Onlar da Hz. Yusuf (a.s.)'a secde ettiler; yani onun büyüklüğünü, şerefli oluşunu kabul ettiler ve onunla beraber olup o secdeden dolayı şeref buldular.

YUNUS EMRE'NİN ÇEKTİĞİ "BEN BİLMEM" ZİKRİNİ YAŞADIĞIMIZ ÇAĞA NASIL UYARLAYABİLİRİZ?

Bildiğini iddia eden birinin bir şey öğrenmesi mümkün değildir; çünkü bildiğini zannediyordur. Bu yüzden o hiçbir zaman öğrenemez; ama bilmediğini biliyorsa o zaman öğrenme imkânı vardır, dolayısıyla mutlaka öğrenir.

Aynı şekilde iman ettiğini zannedip aslında iman etmeyen birinin de iman etmesi hiçbir zaman mümkün değildir; ama iman etmediğini bilirse iman etme imkânı olur.

Aslında Allah'a ve resulüne karşı söylememiz gereken söz "ben bilmiyorum. Allah biliyor, resulü biliyor" sözüdür.

Biri bir Mürşid-i kâmile tâbi olup onun kazandığını kazanmak istiyorsa, mürşidinin karşısında "ben biliyorum" demesi mürşidini kabul etmemektir, dolayısıyla yolu onunla beraber yürümemektir. Dervişin, mürşidiyle beraber yolu yürümesi için "ben bilmem" demesi gerekir. Öyle ki bilmediğini öğrensin. Bu nedenle dervişin yanlış bilgilerini bırakıp doğru bilgiyi alması için "ben bilmem" demesi gerekir.

Evet, her derviş mutlaka mürşidine karşı "ben bilmem" zikrini çekmelidir. Biri bir Mürşid-i kâmile tâbi olursa bütün bilgisini bırakmalı, mürşidi neyi öğretirse onu almaya çalışmalıdır; çünkü ona lazım olan, gerekli olan odur. Bununla beraber eski bilgilerini de mürşidine teyit ettirmeli, şayet yanlış biliyorsa o bilgisini düzeltmelidir. Eğer bildiği yanlış değil doğruysa o zaman da mürşidine teyit ettirdiği için bilgiyi yine mürşidinden almış olur.

Bilgi sadece Allah'ın vahyettiği kitap değil, Kur'an değil, hadis değildir. Aynı zamanda olayları, meseleleri, kâinatı, varlığı, Ay'ı, Güneş'i, geceyi, gündüzü, denizleri, dağları, yerleri, gökleri, kısacası her şeyi bir ayet olarak okumak gerekir, bunların bilgisi de Mürşid-i kâmilden alınmalıdır.

EVLATLIK ALINAN ÇOCUKLARIN BLUĞ ÇAĞINDAN SONRA KENDİLERİNİ EVLATLIK ALAN AİLEYE NAMAHREM OLDUĞU DOĞRU MUDUR?

Allah'ın her konuda mutlaka bir ölçüsü vardır. Kim nasıl bir içtihatta bulunursa bulunsun, Allah'ın emri, hükmü ortadadır. Bir konuda Allah'ın bir emri, hükmü var ise o konuda bir içtihat yapılmaz, yapılamaz.

Bir çocuk evlatlık alınmışsa ve o çocuk süt emecek yaştaysa, o ailenin hanımı da çocuğu emzirmişse bu durumda çocuk onun çocuğu olmuş olur, dolayısıyla çocuk o ailede hiç kimseye hiçbir şekilde namahrem olmaz; çünkü o aileye artık evlat olmuş, ailenin diğer çocuklarına da kardeş olmuş olur; ama evin hanımı çocuğa süt emzirmemişse sadece evlatlık alıp büyütmüşse o zaman her ne kadar evlatları olmuş olsa bile buluğ çağına erdiğinde kendisine nikâh düşeceği için nikâh düşen birine nasıl muamele edilmesi gerekiyorsa onun için bu tedbirin alınması gerekir. Yoksa çocuk için "namahrem" deyip onu kovmak doğru değildir. Sadece nikah düşenlere karşı nasıl bir tedbir alınıyorsa o çocuğa da aynı tedbir alınmalıdır. Hepsi bu kadardır! İnşallah anlaşılmıştır.

SİZİNLE BERABER VUSLAT YOLCULUĞUNDA YÜRÜMEK İSTİYORUM. BENİ İZMİR'DE YÖNLENDİREBİLECEĞİNİZ BİR YER VAR MIDIR?

Yönlendireceğimiz bir yer var ki o da kardeşimizin kendi evindeki televizyonudur. Kardeşimiz, Diyar TV'yi seyrederse manevi olarak birlikte olmuş oluruz. Bununla beraber gönlümüz de cennet olur inşallah.

Biri bizimle beraber yürümek isterse onun başımız üzerinde yeri vardır. Bu bütün kardeşlerimiz için geçerlidir.

VEFAT EDEN EŞİM ADINA KURBAN KESEBİLİR MİYİM?

Kardeşimizin, eşi için kurban kesmesi elbette ki uygundur, yerindedir, çok da güzel olur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz her kurban kestiğinde mutlaka Hz. Hatice (r.a.) annemiz için de kurban kesip sevabını ona hediye ederdi. Biz de eşimiz için kurban keserken aynı zamanda bir sünneti yerine getirmiş oluruz.

Allah kerimdir, ikram sahibidir, dolayısıyla biri bir iyiliği yapıp sevabını hediye ettiğinde Allah o sevabın aynısını o kişiye de yazar. Bu yüzden kurbanın sevabını hediye ettiğimizde aynı sevabı biz de kazanmış oluruz. Öyleyse cömert davranalım ve sevapları hediye edelim.

Sevapları hediye ederken de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i unutmayalım; çünkü sevabı önce Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e hediye etsek sonra da hediye etmek istediğimiz başka birine yollasak hediye önce Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e gittiği için o kişiye hediyeyi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz verir. Bu nedenle her

neyi kurban edersek edelim hediyeyi kendi eliyle hediye etsin diye sevabını önce Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e hediye edelim.

ALLAH'I MÜŞAHADE ETMEK İÇİN NASIL BİR MANEVİ HÂLE SAHİP OLMAMIZ GEREKİR? BASİRET VE FERASETE SAHİP BİRİ ALLAH'IN CEMALİNİ MÜŞAHADE ETME İMKÂNINA SAHİP MİDİR?

Allah'ı müşahede demek doğru değildir. Allah'ın tecellisini müşahede etmek, demek daha doğru olur; çünkü müşahade ederken mutlaka arada Allah'ın isimlerinden bir perde vardır.

Allah'ın isimlerinin, güzelliğinin perdesinden cemalini müşahede etmek nasıl mümkün olur?

Allah'ın cemalini, tecellisini müşahede eden; Allah'ın kuluna nefhettiği ruhtur, ruh sahibini müşahede eder. Allah'ın cemalini müşahade etmeye feraset de, basiret de yetmez. Kulun, Allah'ın cemalini müşahade etmesi için yapması gereken şey; nefsini tezkiye etmek, terbiye edip temizlemek ve nefsini aradan çekmektir. Kul, nefsini aradan çekerse saf, Allah'ın nefhettiği ruh olur, nur olur, o zaman da Allah'ın nefhettiği ruh, Allah'ın cemalini müşahede etmiş olur.

İnsanlar henüz dünyaya gelmeden önce Allah Hz. Âdem (a.s.)'ın sülbünden bütün zürriyetini yarattı. Sonra onları kendi nefislerine şahit kıldı ve "ben sizin rabbiniz değil miyim" diye sordu. Ruhlar da kâlû belâ, şehidnâ: "Evet (ya rabbi) sen bizim rabbimizsin, biz buna şahidiz (senin cemalini müşahede ediyoruz,

bizim rabbimiz olduğunu müşahede ediyoruz, şahit olduk, rabbimiz olduğunu müşahede ettik)[30] diye cevap verdiler.

Kul dünyadayken, dünyaya gelmeden önceki hâline bürünür, nefsini aradan çeker, tezkiye eder, terbiye ederse Allah'ın nefhettiği ruh onda açığa çıkar. İnsanın nefsini tezkiye etmesi tek başına yapabileceği bir şey değildir. Allah bu vazifeyi peygamberlerine vermiştir. Bu zamanda da bu işi peygamber varisleri yapar. Günümüzde bu vazife onlarındır. Peygamber varisi, Mürşid-i kâmil, kulun nefsini tezkiye ettiğinde, temizlediğinde, aradan çektiğinde Allah'ın nefhettiği ruh onda tecelli eder, açığa çıkar, böylelikle kul saf, Allah'ın güzelliği olur, nuru olur. Onda görünen de Allah'ın isimleri, güzelliği olur. Onun üzerinde sadece hayr görünür, güzellik görünür; yani Allah'ın cemalini müşahede eden, Allah'ın nefhettiği ruhtur. Ruh, sahibini görüyor, rabbini, rabbinin güzelliğini müşahade ediyor. Elbette ki bu müşahede kulun manevi hâline, bulunduğu mertebeye göredir.

Bir de gerçek manadaki zati tecelli vardır, o tecellinin olabilmesi için de kulun safiye makamında, kâmile makamında olması; yani saf, Allah'ın nefhettiği ruh olması gerekir; çünkü safiye makamı, benliğinden, varlığından eser kalmamış, saf, temiz, tamamıyla arınmış, olgunlaşmış, kusursuz, bütünüyle Allah'ın nefhettiği ruh olmuş demektir. İnsan, safiye makamına, kâmile makamına geçip bu özelikleri taşımadan Allah'ın zati tecellisini müşahede edemez. Sadece bulunduğu mertebeye, manevi hâline göre isim perdesinden müşahadede bulunur.

[30] Â'raf /172

MELEKE HÂLİNE GELEN GÜNAHLARDAN NASIL KURTULABİLİRİZ?

Meleke; güç ve kuvvet demektir. Ters tarafta olunca; yani günah için kullanılınca ona meleke denmez o, şeytani bir şey olur. Bir günah bizde güç ve kuvvet hâline gelmişse ondan temizlenebilmek için önce tövbe ve istiğfar etmek gerekir.

İşlediğimiz günahların gücünü, kuvvetini kaybetmesi için onlarla mücadele etmek, savaşmak, cihad etmek lazımdır. Cihad olmadan hiçbir savaş kazanılmaz, savaşılmadan savaş kazanılmış olmaz. Bu yüzden kurtulmak için mücadele etmek gerekir. Kul mücadele edip çabasını, gayretini sarf ettiğinde gücünün yetmediği yerde Allah ona yardım eder.

Birinin günahı kendisinde güç ve kuvvet hâline gelmişse, kendini ondan alıkoyamıyorsa, gücü ona yetmiyorsa ya da kendisi "benim bu günahtan kurtulmaya gücüm yetmiyor" diyorsa Allah'tan yardım dilemelidir. Allah mutlaka onun duasına icabet eder ve yardımı gelir. Bunun için kulun bütün hâliyle, gönlüyle rabbine sığınması gerekir. Böyle yapınca Allah da ona yardım eder.

Bununla beraber tam o günahın karşısında, günahın tersi olan her ne varsa onu yapmaya çalışması gerekir; çünkü o günahın tam tersi olan amelde manevi meleke, güç vardır. Kardeşimiz o günahın karşıtı olan ameli işleyip meleke gücü kuvvetlendikçe ondaki nefis ve şeytan güç kaybeder, dolayısıyla o hatasına, kusuruna, günahına, yanlışına artık güç yettirir ve onu işlememe gücünü kendinde bulur inşallah.

İNSAN MI MÜRŞİDİNİ SEÇER YAHUT MÜRŞİD, DERVİŞLER İÇİN ALLAH TARAFINDAN MI SEÇİLİR?

İnsan nasıl ki annesini ve babasını seçemiyorsa aynı şekilde mürşidini de seçemez. Allah ayet-i kerimede **"yaratan (yarattığını) bilmez mi"**[31] buyurmuştur. Yaratan, yarattığına ne gerektiğini, ona neyin lazım olduğunu bilmez mi? -Elbette ki bilir, bu yüzden de kuluna gerekli takdiri yapar.

Allah, kuluna annesini, babasını takdir ettiği gibi manevi olarak ona anne, baba olacak mürşidi de yine kendisi takdir eder; yani ne Mürşid-i kâmil kendi dervişini seçer, ne de derviş kendi mürşidini seçer. Bu seçimi Allah yapmış, Allah takdir etmiştir.

Derviş ile mürşid bir araya geldiğinde Allah'ın muradını üzerinde gerçekleştirmek için birlikte gerekeni yaparlar. Bununla beraber mürşid, dervişini başka bir mürşide gönderebilir; ama başlangıç itibariyle onun mürşidi bellidir. Nasıl ki Allah zahiri rızkı takdir etmişse, manevi rızkı da öyle takdir etmiştir, insanın bir mürşide tabi olması da manevi rızıktır.

Elbette ki manevi rızıkla zahiri rızık birbiriyle kıyaslanmayacak kadar farklıdır. Manevi rızık en önemli olandır, insan için olmazsa olmaz olandır. Bu yüzden kul o rızkı alabilmek için mürşidini arar, mürşidini bulduğunda ise "işte, benim mürşidim budur" der.

[31] Mülk /14

GIYBET EDİLEN BİR ORTAMDA YAŞAYAN KİŞİ NASIL BİR TAVIR SERGİLEMELİDİR?

Kesinlikle o gıybete katılmamalı, gıybeti tasdik etmemeli, gıybeti yapanlara "doğru söylüyorsunuz" dememelidir. Eğer şartlar, imkânlar müsaitse Allah'ın emrini, vahyini, ayetlerini gıybet edenlere de söylemeli, onlara "gıybet etmek; ölü kardeşinin etini yemektir,[32] kardeşimizin etini yemeyelim, yiyorsanız da bana ikram etmeyin" demeli ya da o ortamı terk etmelidir.

Hepimiz görüyoruz ve biliyoruz ki muttakiler, Allah'ı sevenler hariç gıybet etmeyen neredeyse yok gibidir. Allah'ı sevenler bir araya geldiğinde de sadece rablerini tesbih eder, rablerine hamd eder, şükreder, rablerini över ve birbirlerine rablerinin rızasını nasıl kazanacaklarını öğretir, anlatırlar. Daha doğrusu dertleşirler. Onların derdi Allah'ın rızası, Allah'ın dostluğudur, dolayısıyla dertleşmeleri de ibadettir, hamddir, tesbihtir, zikirdir, şükürdür.

Biri muttaki değilse, derdi Allah'ın rızası, ebedi hayatı, Allah'ın dostluğu değilse kendine başka dertler edinir, kendisiyle değil de başkalarıyla meşgul olur. Oysaki hayatı yaşarken, düşünürken, konuşurken mutlaka Allah'ın muradı üzerimizde gerçekleşsin diye düşünmemiz, konuşmamız, çaba, gayret sarf edip hayatı yaşamamız lazım ki Allah'a kul olalım, muttaki olalım, ihlaslı olmuş, rabbimizi ciddiye almış olalım. Bu yüzden asıl derdimizin bu olması gerekir.

[32] Hucurat /12

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"mü'minin, gıyabında mü'min kardeşinin şerefini, namusunu, haysiyetini koruması mü'min kardeşinin hakkıdır"*[33] buyurmuştur. Şayet birileri eleştiriyor, çekiştiriyor, gıybet yapıyor, iftira atıyorsa mü'min kardeşinin şerefine, haysiyetine dil uzatmıştır. Bunu yapan öncelikle Allah'a ters düşmüş, Allah'ın "yapma" dediğini, "çirkin" dediğini yapmıştır. Bir de bunu güzel göstermeye çalışıp "ben haklıyım" diyor! Bu yüzden Allah gıybetin çirkin olduğunu söylediği hâlde gıybet edenler yaptığının güzel olduğunu söylediği için gıybet etmek şirktir. İnsanın ille de diliyle "gıybet etmek güzeldir" demesi gerekmez, insan gıybet ederken zaten tavrıyla bunu söyler ve gösterir.

RÜYADA RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'İ GÖRMENİN HİKMETİ NEDİR?

Rüyada Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i görmek; onu gerçekten görmek gibi, hayattayken onu ziyaret edip görmek gibidir. Bununla ilgili olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"kim beni rüyada görürse gerçekten görmüştür; çünkü şeytan benim suretime giremez"*[34] buyurmuştur. Biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i, hangi hâlde nasıl görürse görsün gerçekten görmüştür.

Hatta insan, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i farklı farklı hâllerde görebilir. Örnek vermek gerekirse; genç olarak, yaşlı olarak veya daha farklı görebilir. Neticede nasıl görürse görsün

[33] Ebû Tâlib El Mekkî, Kutu'l Kulub, 2, 221
[34] Sahih-i Buhari, 6482

kendi peygamberiyle, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'le gönül itibariyle manevi olarak beraber olmuştur.

Bu durumda insan neyi anlamalıdır?

Biri rüyasında Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i görmüşse ona iman ettiğini anlamalıdır; ama Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in rüyadaki tavrı, hâli, hareketi, bulunduğu durumu ve söyledikleri çok önemlidir, rüyanın yorumu da buna göre yapılır.

İsterseniz genel olarak anlaşılması için Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i rüyada farklı hâllerde görmenin ne manaya geldiğini birkaç örnekle izah edeyim.

Biri rüyasında Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sakalı olmadığını görse bu durumda sünnetin bir kısmını ihmal ediyor demektir.

Rüyasında Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ayağında bir sorun olduğunu görse bu da rüyayı görenin Allah yolunda yürüyemediği manasına gelir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in kolunda bir sorun olduğunu görse o hâlde Allah için gerekeni yapamıyor, bir yerde eksikliği var demektir.

Biri de rüyasında Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in zor durumda olduğunu görse bu, onun Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e olan imanının zor durumda olduğunu ve kendini hemen toparlaması gerektiğini gösterir.

Bir başkası rüyasında Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sevinçli olduğunu ve kendisini sevdiğini görse bu da Resulullah

(s.a.v.) Efendimiz'in onu sevdiğini, onun da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i sevdiğini, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in ondan razı olduğunu aynı zamanda rüyayı gören kişinin güzel yaptığını gösterir.

Bu yüzden önemli olan rüyamızda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i nasıl gördüğümüzdür; çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i nasıl görürsek rüyanın tabirini de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in o hâline göre anlamamız gerekir. Bu şekilde baktığımızda gördüğümüz rüya bizim için ya uyarıcı olur ya da müjde olur. Rüyanın müjde ya da uyarıcı olması Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in hâlinden, tavrından, bizim ona olan muamelemizden veya onun bize söylediklerinden anlaşılır. O zaman da rüyayı mutlaka müjde ya da uyarı olarak almamız gerekir.

"SİZE GELEN GÜZELLİKLER ALLAH'TAN, KÖTÜLÜKLER İSE SİZİN NEFSİNİZDENDİR" AYETİNE GÖRE BAŞIMIZA GELEN KAZA VE MUSİBETLERİ NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR?

Başımıza her ne gelirse gelsin bilelim ki onda mutlaka Allah'ın bir muradı vardır ve o mutlaka bizim için bir imtihandır.

İmtihan, kazanma imkânıdır; yani başımıza ne gelirse gelsin bizim için onda bir kazanma imkânı vardır. Allah'ın o imtihandan sonra mutlaka bize bir rahmeti vardır, Allah bizim için hayrı dilemiştir. İşte, mesele o imtihanı görüp yapmamız gerekeni yapmak, düşünmemiz gerekeni düşünmek ve o imtihandan ders çıkarıp Allah'ın bize öğrettiği dersi anlamaktır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"Allah en büyük musibeti bana, peygamberlere, sonra bize yakın olanlara verir"*[35] buyurmuştur. Allah musibeti, kuluna ikram etmek için, kulu o musibetle büyüsün diye verir.

Peki, kul musibetle nasıl büyür?

Kulun nefsi tezkiye, terbiye oldukça, nefsin eksiklikleri düzeldikçe, manevi olarak nurlandıkça, tecelliye mazhar oldukça kul da manevi olarak büyür ve Allaha yaklaşır, Allah da ona ikram etmiş olur.

Bu nedenle bütün musibetlerin arkasında Allah'ın ikramı, Allah'ın güzelliğinin tecellisi vardır. Mesele de bunu imtihan anında görebilmek, anlayabilmektir.

Eğer imtihanlarda Allah'ın bize rahmetinin, ikramının olduğunu görürsek şükreder, hamd ederiz. "Rabbimiz bize ikram etmeyi diliyor" deyip bu ikramı almaya çalışırız.

İmtihan esnasında Allah'ın ikramını almak istiyorsak yapmamız gereken şey; sabrederek, şükrederek, hamd ederek "ya rabbi! Senin yaptığın her şey mutlaka güzeldir. Sen bana böyle muamele etmekle nefsimden olan bir yanlışı düzeltiyorsun" demektir. Allah'ın bizi tabi tuttuğu imtihanları kazanmak için böyle diyebilmek gerekir.

Kötülükler kendi nefsimizdendir; yani biz daha önce kendimize kötülük yapmışız, yanlış yapmışız ki başımıza musibet geliyor! Allah da bu yanlışımızı düzeltmek için bize musibet

[35] Tirmizi, zühd, 57

göndererek “haydi kulum, yanlışını düzelt” diyor! Böylelikle bizim düzeltemediğimiz yanlışlarımızı Allah düzeltiyor.

Şayet yanlışımız düzelirse; yani nefsimiz terbiye olur, nurlanır, aradan çekilirse geriye Allah’ın tecelli ettiği saf ruh kalır ki o zaman da saf, Allah’ın güzelliği oluruz. Zaten bir mü’min de rabbinden bunu istemelidir ve bunun karşılığında da mutlaka bir zahmet vardır, imtihana tabi tutulmak vardır, musibete, belaya uğramak vardır. O zaman nasıl ki nimetlere şükrediyor, hamd ediyorsak musibetlerin arkasındaki nimeti de bilip “rabbim bu musibeti, imtihanı göndererek bana ikram etmeyi dilemiş” deyip buna da şükredip hamd etmemiz gerekir.

EŞİM HADİS VE SİYER KİTAPLARI OKUMADAN KUR'AN-I KERİM OKUYOR. BÖYLE YAPMASI DOĞRU MUDUR VE KİŞİ KUR'AN-I KERİM'İ TEK BAŞINA ANLAYABİLİR Mİ?

Her kitabın mutlaka bir muallimi vardır. Allah’ın kitabının muallimi ise Resulullah (s.a.v.) Efendimiz’dir. O olmadan, hadisler olmadan, onun sünneti olmadan, onun hayatı anlaşılmadan Kur’an’ın anlaşılması mümkün değildir. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede Resulullah (a.s.) Efendimiz’e **“de ki: Allah’ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin”** [36] buyurmuştur. Bu yüzden iman etmeyi, imanımızın artmasını istiyorsak yapmamız gereken şey; Allah’ın resulüne tabi olmak, Kur’an’ı Resulullah (s.a.v.) Efendimiz’in anladığı gibi anlamak ve onun iman ettiği gibi iman etmektir. Bunun için de bize, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz’in

[36] Âli İmrân /31

hayatı gerekir, hadisler gerekir, sünneti gerekir, onun kulluğunu öğrenmek gerekir

Bilmemiz lazım ki Allah bu kitabı sevap kazanalım diye göndermemiş, onu hayatımızda yaşayalım, hayatımızı onunla yaşayalım diye göndermiştir.

Elbette ki Kur'an okuyanlar sevap kazanır; ama Allah'ın, Kur'an'ı vahyetmesinin sebebi sevap kazanmak değildir. Asıl sevabı Kur'an'ı anlayınca, iman edince, ayetler bizde ahlaka, amele dönüşünce kazanırız.

Peki, biri Kur'an'ı hiç anlamadan okursa ne kazanır?

Allah'ın kitabını okurken iman ettiği rabbi için "bu benim rabbimin kelamıdır, rabbim böyle söylemiş" derse Kur'an'ı okurken hiç anlamasa bile gönül itibariyle Kur'an'ın sahibi ile beraber olmuş olur. Kul, Allah'ın söylediği kelamı tekrar ettiği için farklı bir hâl alır. Dolayısıyla Kur'an okuması gönül itibariyle Allah'a yakınlık olur, Allah'la arasındaki perde aralanmış olur. Sevabı, nimeti, güzelliği de işte bu yakınlıktan kazanır. Yoksa Kur'an okurken kuru kuruya sevap kazanılmaz. Biri Kur'an'ı hiçbir şey hissetmeden alıp peş peşe okur ve "ben hatim indirdim" derse Kur'an'ı okumamış, aksine onunla dalga geçmiş, alay etmiş olur.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz buyurur *"öyle insanlar var ki Kur'an'ı okur; ama Kur'an onlara lanet eder ve bu Kur'an Kıyamet günü ya şefaatçidir ya da davacıdır."*[37] Kur'an kendisini okuduğu hâlde kabul etmek istemeyene, okuduğunun tersini yapana,

[37] Gazali, İhya1/281; Dârimî, 6/3328/ Kitâbü'z- Zühd 1 /840

okuduğuyla adeta alay eden, dalga geçen, Allah'ın muradını bir kenara bırakmış kişiye lanet eder.

Peki, kime şefaat eder?

Kur'an birine şifa olmuşsa dünyadayken olmuştur. Eğer dünyada birine şifa olmuşsa, o da gerekeni yapmaya çalışmış; ama yeterli olmamışsa Kur'an bu şefaatini ahirette tamamlar; yani Kur'an kendisini dinleyene, okuyana, anlamak, iman etmek, amele, ahlaka dönüştürmek isteyene şefaat eder.

Allah ayet-i kerimelerde **"onlar Allah'ın ayetleri üzerinde düşünmezler mi**[38] **tefekkür etmezler mi,**[39] **tedebbür etmezler mi,**[40] **tefakkuh etmezler mi,**[41] **onlar akıllarını nasıl kullanıyorlar,**[42] **nasıl böyle hüküm veriyorlar"**[43] buyurmuştur. Allah ayetlerinde böyle buyuruyorsa o zaman Allah'ın ayetleri üzerinde düşünmek, tefekkür etmek, derinlemesine tefakkuh etmek, ayetlerin arkasındaki manayı, hikmeti anlamaya çalışmak ve tedebbür etmek gerekir. Yoksa "Kur'an'ı okuduk, sevap kazandık" demek yetmez.

İnsan, hiçbir şey anlamasa bile Kur'an'ı okuyunca yine sevap kazanır. "Bu benim rabbimin kelamıdır" dediği için, imanı o anda açığa çıktığı için, gönül itibariyle rabbi ile beraber olduğu için bu sevabı kazanır. Hatta Kur'an'ı okumayı bilmese sadece Kur'an'ı açıp "bu benim rabbimin söylediği kelamdır" deyip Kur'an'a baksa

[38] Muhammed /24
[39] En'am /50
[40] Muhammed /24
[41] Tevbe /122
[42] Yasin /62
[43] Kalem /36

yine sevap kazanır. Bakmasa bile sadece kucağına alsa sarılsa yine kazanır.

Bu, sevabı nerden kazanır? -Elbette ki kendi gönlünden kazanır. Gönlü ile Allah'a döndüğünden, rabbinin kelamını sevdiğinden dolayı kazanır. Biri rabbini seviyorsa rabbinin kelamını da seviyordur.

Olması gereken şey; her şeyi yerli yerine koymaktır. Her şeyi yerli yerine koymak demek; Allah neyi nereye koymuşsa ve onu nasıl anlamamızı istemişse öyle anlamaktır. Kur'an, hayatımızı Allah'ın vahyiyle yaşamamız içindir. Hatta o olmak, canlı Kur'an olmak içindir. Dolayısıyla hayatımızı Kur'an'a göre yaşamadan "işte, Kur'an okuduk, sevap kazandık" demek, Kur'an'ı Allah'ın koyduğu yerden başka yere koymaktır.

Evet, Kur'an'ı Allah'ın vahyini mutlaka anlamak gerekir, anlamak için de ders almaya ihtiyaç vardır. Defalarca, her kitabın bir muallimi vardır, bu kitabın muallimi de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'dir, diyoruz. Aynı şekilde kıyamete kadar peygamber varisleri de bu kitabın muallimidir. Peygamber varisleri Kur'an'ı, Allah'ın vahyini sadece zahiri olarak öğretmez, bir de manevi olarak ayetlerin hikmetini, Allah'ın ayetlerdeki muradını öğretirler. Bizim de Allah'ın vahyini anlamamız, Allah'ın ayetlerdeki hikmetini öğrenmemiz için bir peygamber varisinden; yani Mürşid-i kâmilden ders almamız gerekir. Öyle ki Allah'ın vahyini anlamış olalım, dolayısıyla Kur'an'ı, Allah'ın koyduğu yere koymuş olalım.

RÜYADA SİZİ GÖRMEMİZİN HİKMETİ NEDİR?

Rüyada bizi görmek; gönül beraberliğinden, mü'mince kardeş olmaktan, manevi olarak beraberlikten kaynaklanır. Zaten manevi beraberlik de budur; yani rüyada gördüklerimiz manevi olarak beraber olduklarımızdır.

Rüyada bizi görmek gönlümüzün beraber olduğunu gösterir. Bütün mesele de zaten gönlün beraberliğidir. Unutmamamız lazım ki kişi sevdiğiyle beraberdir.[44] Eğer gönlümüz beraberse o zaman hem dünyada, hem ahirette, hem de kıyamet yerinde inşallah hep beraber oluruz.

Allah için birbirini sevmek başka bir şeydir! Bu sevgi dünyadaki zahiri sevgilere benzemez; çünkü kendisi için sevdiğimiz zat rabbimizdir, baki olandır, yaratandır. Onun için olan sevgi de aynı şekilde fani değil baki bir sevgidir. Bu nedenle Allah için birbirimizi sevdiğimizde bu sevgimiz sadece dünyaya ait değil ahirete de ait bir sevgi olmuş olur.

Allah gönüllerimizi bir ve beraber eylesin inşallah.

BORÇLA KURBAN KESİLİR Mİ?

Evet, borçla kurban kesilir. Kurban; Allah'a yakınlık için yapılan bir şeydir. Allah bizi, borcumuzu bizden daha iyi bilendir.

Birinin hem alacağı varsa hem de başkasına borcu varsa ve alacağı miktar ödeyeceği borçtan fazlaysa bu durumda onun da

[44] Buhârî, Edeb, 96, Müslîm, Birr, 165

Kurban Bayramı'nda kurban kesmesi gerekir mi? -Elbette ki gerekir.

Mü'min bir şeyi yaparken bir borç olarak değil gönülden, severek, isteyerek yapmalıdır. Kurban kesmek de borç değildir, Allah'a yakınlık olsun diye yapılan bir ibadettir.

Birinin kurban kesmeye gücü yoksa zaten bundan sorumlu değildir; ama normalde kurban kesecek gücü varsa; fakat birtakım nedenlerden dolayı o anda müsait değilse o hâlde borç alıp kurban kesebilir. Söyledim; yaratan, yarattığını bilmez mi, onun hâlini, durumunu bilmez mi![45]

Kurban sadece hayvan kesmek değildir. Allah için verdiğimiz her şey bizim için kurban olur; yani Allah'a yakınlığa sebep olur, vesile olur. Misal; bir tebessüm de, bir şeyi öğretmek de, nefsimizden yaptığımız bir fedakârlık da, haklarımızı helal etmek de kurbandır, sadakadır.

Bizim de elimizden geldiği kadarıyla Allah yolunda kurban etmeye çalışmamız, tabi ki öncelikle kendi nefsimizi kurban etmemiz gerekir.

ORTAKLAŞA KURBAN KESMENİN ŞARTLARI NELERDİR? ORTAKLARDAN BİRİ SADECE ET İÇİN KURBAN KESERSE DİĞER ORTAKLARIN KURBANI KABUL OLUR MU?

Herkes kendinden, kendi niyetinden sorumludur.

[45] Mülk /14

Şayet Resulullah (s.a.v) Efendimiz *"büyükbaş hayvanı yedi kişi ortaklaşa kurban edebilir"*[46] buyurduysa bu böyledir, artık söz bitmiştir. Onların niyetini hiç kimse bilemez, hiç kimse de sorgulayamaz.

Biz kendi niyetimize bakalım, eğer bizim niyetimiz Allah'ın rızasıysa, Allah için kurban kesmekse o zaman bizim payımıza düşen yedi paydan bir paydır ve herkes kendi payından sorumludur. Bizim niyetimiz doğru olursa, düzgün olursa, ihlaslı olursa Allah için kestiğimiz kurban bizim için yakınlık olur. Gerisi ne bizi ne de başkalarını ilgilendirir. Onlar da kendi gönüllerinden nasıl bir niyetle yapmışlarsa onların da kurbanları niyetlerine göredir.

Bize düşen; kendi niyetimize bakmaktır. Kurban aynen geçerlidir. Herhangi bir şekke, şüpheye, vesveseye de gerek yoktur. Gönlümüzde böyle şeylere yer vermeyelim.

Neden?

Çünkü rabbimiz bizi biliyor. Kim nasıl bilirse bilsin önemli değildir ya da kim nasıl yaparsa yapsın önemli değildir. Rabbimiz bizi biliyor ya, bu yeterlidir.

KURBAN BAYRAMI'NI NASIL ANLAMAMIZ GEREKİR?

Kurban Bayramı; Allah'a yakınlık bayramıdır. Kurban, insanı Allah'a yaklaştırır, kurbiyet, yakınlık kazandırır. Kurban; sadece

[46] Ebû Dâvûd, Dahaya, 7-8

hayvan kurban etmek değildir, Allah'a neyimiz varsa onu kurban etmemizdir.

Bununla ilgili olarak sahabeden bir kıssa anlatayım.

Sahabeden hiçbir şeyi olmayan ve kurban kesme imkânı bulunmayan biri bütün sahabeler kurban keserken eve gidip *"ya rabbi! Şimdiye kadar kim bana haksızlık ettiyse, zulmettiyse, dedikodumu yaptıysa, iftira attıysa, kimde hakkım varsa hepsini senin için helal ediyorum, nefsimi sana kurban ediyorum"* der. Elbette ki duayı yaptıran, ikram eden, hatırlatan, gönle veren Allah'tır. O da bu şekilde bir kurban verir. Sonra Resulullah (s.a.v.) Efendimiz o sahabeyi çağırıp *"Cebrail (a.s.) geldi ve bana Allah'ın senin kurbanını kabul ettiğini haber verdi. Merak ettim, sen neyi kurban ettin, herkes kurban kesti; ama Allah Cebrail (a.s.)'ı gönderip kimsenin kurbanını kabul ettiğine dair bana vahiyde bulunmadı. Sen ne kurban ettin de Allah senin kurbanını kabul ettiğini bana haber verdi"* diye sorar. O sahabe de *"ya Resulullah! Haklarımı kurban ettim"* der. İşte, bizim de o sahabe gibi haklarımızı helal etmemiz lazım. Tabi ki sadece "ben helal ettim" demekle bu iş olmaz. Helal ettiysek bu durumda hakkımız olanlara karşı gönlümüzdeki ağırlığı, intikam duygusunu da silmemiz gerekir; çünkü Allah için affetmiş ve haklarımızı Allah'a kurban etmişizdir.

Bu Kurban Bayramı'nda biz de haklarımızı Allah'a kurban edelim. Nasıl ki Allah o sahabenin kurbanını kabul ettiyse ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de bize bunu haber verdiyse Allah bununla bize "böyle yapın, kurbanınızı kabul edeyim" buyuruyor.

Biz de kimde hakkımız varsa hepsine haklarımızı helal edelim, Allah'a kurban edelim, dolayısıyla onları affedelim ve aramızdaki soğukluğu, düşmanlığı silelim. İsterlerse bize tekrar yanlış yapsınlar, bize bir daha yanlış yapsalar o zaman bir dahaki bayrama yine kurban etme imkânımız olur. Hiç kimseyle küs kalmayalım, mutlaka barışalım. Karşımızdaki barışmak istemezse üstüne haklı olsak bile biz özür dileyelim, af dileyelim. Biz rabbimizi seviyoruz ve onu sevindirmek istiyoruz ya, o da bizim yaptığımızı sevsin diyoruz ya, işte, imanımız böyle yapmayı gerektirir, biz de inşallah böyle yapacağız.

21.BÖLÜM

NAMAZDAYKEN AKLIMA BİNBİR TÜRLÜ KÜFÜR SÖZLER GELİYOR. BAZI HOCALAR BUNUN İMANIN KUVVETİYLE İLGİLİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR, DOĞRU MUDUR?

Vesvesenin imandan olduğu doğrudur. Zaten şeytan, imanlı kişiye vesvese verir; ama unutmamamız lazım ki gerek vesvese gerek küfür sözler olsun şayet gönlümüze Allah'tan, Allah'ın huzurunda durmaktan başka bir şey geliyorsa bir sorun var demektir. Gönlüne şeytandan veya nefisten vesvese gelenlerin mutlaka tedaviye ihtiyacı vardır. Eğer bu vesvese sıkıntıları tedavi edilmezse Allah'ın huzurunda duramazlar, dolayısıyla da kıldıkları namaz miraç olmaz.

Bir de insanın gönlüne vesvesenin gelmesindeki sebep, imanın çokluğundan değil vesvesenin çokluğundandır; yani sorun yine iman sorunudur, Allah'ın huzurunda, miraçta duramama sorunudur. Namazımız miraç olsa, ruh itibariyle Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in miraçta durduğu yerde dursak şeytanın bize vesvese vermesi kesinlikle mümkün olmaz. Hatta değil küfür sözler, kendimizden bile haberimiz olmaz. Bu yüzden rabbimizin huzurunda öyle bir duruşla durmamız lazım ki kendimizden bile haberdar olmayalım; çünkü âlemlerin rabbinin, bizi yaratan rabbimizin huzurundayız.

Şeytan; göklere, arşa çıkamaz. Hâl böyleyken namaz kıldığımızda bize vesvese geliyorsa o zaman arşa, göklere, miraca çıkamamışız, namazda duramamışız, demektir. Namazdayken gönlümüze vesvesenin gelmesini istemiyorsak bu durumda yapmamız gereken şey; miraca çıkmaktır, rabbimizin huzurunda durmaktır.

Bununla ilgili olarak bir örnek vereyim.

Savaşta Hz. Ali (r.a.) Efendimiz'in bacağına bir ok saplanır; ama Hz. Ali (r.a.) Efendimiz'in canı yandığı için sahabeler oku çıkarmakta güçlük çekerler. Bunun üzerine Hz. Ali (r.a.) Efendimiz

“ben namaz kılayım, oku namaz sırasında çıkarın” buyurur. Sahabeler de aynen öyle yaparlar ve Hz. Ali (r.a.) namaza durunca bacağındaki oku çıkarırlar. Namazdan sonra Hz. Ali (r.a.) Efendimiz “oku çıkardınız mı” diye sorar. Sahabeler de “evet, çıkardık” derler.

Namazdayken bacağından ok çıkarıyorlar; ama Hz. Ali (r.a.) Efendimiz bunu hissetmiyor! Namazda Allah’ın huzurunda öyle bir duruyor ki kendini, varlığını bile hissetmiyor! İşte, mü’minin miracı olan namaz böyle kılınan bir namazdır. Aynı şekilde namazı miraç olan bütün sahabeler böyleydi. Namazımız miraç olmazsa, Allah’ın huzurunda durmak yerine yerde sürünürsek şeytan bize bin bir türlü vesvese verir.

Şeytan, vesveseyi nefse verir, nefis de onu alıp önümüze koyar ve bizi o vesveseyle meşgul eder. Aslında küfreden biz değiliz, şeytanın ta kendisidir. Her ne kadar küfreden biz olmasak da şeytana da bu tavizi vermememiz, bunun için de miraçta, huzurda durmamız gerekir. Öyle ki nefsimize şeytandan vesvese yahut küfür sözler gelmesin.

Namaz kılarken gönül itibariyle Allah’ın huzurunda durduğumuzda göreceğiz ki ne şeytan, ne verdiği vesvese, ne nefis, ne de varlık kalmıştır! Namazımız miraç olduğunda sadece bizi yaratan rabbimizin huzurunda oluruz, bir tek onu bilir, onu tadarız. İnşallah böyle yapmaya çalışırız. Yalnız bunun olabilmesi için mutlaka secdenin uzatılması gerekir.

Allah ayet-i kerimede **vescud vektarib:**[1] “Secde et ve yaklaş” buyurmuştur. Secde edip rabbimize yaklaşırsak şeytanın, iblisin vereceği vesvese durduğumuz yere yaklaşamaz, dolayısıyla gönlümüze bir daha vesvese gelmez. Zaten bu vesvese sorununu Allah’a yaklaşamadığımız için yaşarız. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *“rükû, tesbih yeri, secde ise dua yeridir. Kulun, Allah’a en yakın*

[1] Alak /19

olduğu anı secde anıdır. Öyleyse secdeyi uzatın, secdeyi çoğaltın, secdede dua edin, secdede rabbinizden isteyin"[2] buyurur. O hâlde yapmamız gereken şey; secdeyi uzatıp kendi lisanımızla secdede dua etmektir. Bunu yaptığımızda Allah'a yakınlığı tattığımızı, rabbimizle beraber olup onun huzurunda durduğumuzu görürüz. O zaman da şeytanın vesvesesi oraya ulaşmaz; çünkü orada aşktan, muhabbetten başka bir şey olmaz.

İMANIN KALBE YAZILMASI İÇİN NE YAPMAMIZ LAZIM?

Başka memleketten bir grup Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yanına gelir, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de onlara Allah'ın vahyini, İslam'ı anlatır. Gruptakiler Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e biat eder ve "biz iman ettik" derler. Bunun üzerine Allah ayetini indirip **"biz iman ettik demeyin; çünkü iman henüz kalbinize dâhil olmadı (yazılmadı). Biz de 'Müslümanlardan olduk (İslam'ı kabul ettik)' deyin"**[3] buyurur. Yani Müslüman olmayı, mü'min olmayı toptan olarak, genel olarak kabul ettik, deyin; çünkü iman kalbinize henüz dâhil olmadı. İmanın kalbe dâhil olması için kulun çaba, gayret sarf edip bu imanı kazanması lazım ki Allah imanı onun gönlüne indirsin.

Allah ayetini indirince Resulullah (s.a.v.) Efendimiz gruptakilere ayeti okur, sonra da imanın dâhil olduğu kalbin özelliklerini beyan edip buyurur ki: *"İmanın kalbe inişinin alametleri vardır. İman bir kalbe dâhil olunca o kalp latif sahralar gibi genişler ve o kişi, Allah'ı sever, sevdiğini de Allah için sever, Allah'ı sevdiği için sever. Kulun sevgisi Allah için olunca sadece Allah'ın sevdiğini sever. Bu da onun elinde olan bir şey değildir. Ayrıca kul ateşe düşmekten korkar gibi bu imanını kaybetmekten*

[2] Faydu'l Kadir Hadis No: 1348
[3] Hucurât /14

korkar. İmanını kaybetmenin küfür olduğunu (hakikati perdelemek olduğunu) bilir."

Evet, kalbine iman nuru inen bir kul; Allah'ı sever ve Allah için Allah'ın sevdiğini sever. Bununla beraber Allah'ın sevmediğini de sevmez. Bunlar imanın kalbe dâhil olduğunun alametidir. Şayet gönül böyle değilse iman kalbe dâhil olmamıştır. İmanın kalbe dâhil olabilmesi için kulun, İslam'ı kabul ettikten sonra malıyla, canıyla Allah yolunda cihad etmesi gerekir. Kul, tavrını bu şekilde ortaya koyunca, tavrını ortaya koyduğundan dolayı bu imanı hak eder ve kazanır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz hadisin devamında *"iman bir nurdur. Allah onu kulunun kalbine indirir"*[4] buyurmuştur.

Peki, Allah neye karşılık bu imanı kulun kalbine indirir?

Elbette ki malıyla, canıyla Allah yolunda cihad etmesinin karşılığında kulunun kalbine indirir. Yoksa sanıldığının aksine iman öyle anadan, babadan, memleketten miras olarak kalan bir şey değildir. İman, kulun kendi çabasıyla kazandığı bir nimettir, hem de dünyadaki tek nimettir, öz nimettir; çünkü bu iman nimeti olmazsa insan ebedi hayatını kaybeder. Bu yüzden imandan daha büyük bir nimet düşünülemez!

Bir nimet ki bize hem dünya hem de ahiret saadetini kazandırıyorsa ondan daha büyük nimet olabilir mi? -Elbette ki olmaz. O hâlde "ben mü'minim, İslam'ı kabul ettim, Müslüman oldum" diyen herkes bu imanı kazanmak için çaba, gayret sarf etmeli, sarf ederken de sebeplere, vesilelere sarılmalıdır. Biri imanı kazanmak için vesileye sarılmaz, "ben kendi kendime kazanırım" derse imanı kazanmayı başaramaz.

[4] Tirmizi, Zühd, Bab 13, Hadis No: 2320

Allah ayet-i kerimede **“hep beraber Allah’ın ipine sımsıkı sarılın”**[5] buyurmuştur. Bu durumda kulun bulunduğu yerde Allah’ın ipine sarılan bir cemaatle beraber olması gerekir. Böyle yapar, o cemaatle beraber Allah’ın ipine sarılırsa Allah’ın emrini yerine getirmiş olur. Yoksa “Allah böyle buyurmuş olabilir; ama ben kendi kendime de bunu yapabilirim” derse Allah’a, Allah’ın vahyine karşı kibirlenmiş olur. Aynı şekilde Allah’ın söylediği bir şey için “bu doğru değil, böyle olmasa da olur” demiş olur. Böyle biri hiç imanı kazanabilir mi! İman onun kalbine iner mi!

Kul, Allah’ın ipine cemaat ile beraber sarıldığında iman nurunun kalbine indiğini görür. Yalnız burada unutulmaması gereken bir husus vardır; bu da kişinin bulunduğu cemaatin hak üzere, sırat-el mustakim üzere olan, Allah’ın rızasını, dostluğunu, cemalini isteyen bir cemaat olması gerektiğidir; yani cemaatin tek kelimeyle; bir peygamber varisinin, bir Allah dostunun başında bulunduğu bir cemaat olması gerekir. Öyle ki kul, o Allah dostuyla beraber imanı, dostluğu, sadakati kazanabilsin. Yoksa bir peygamber varisinin başında olduğu cemaatle beraber Allah’ın ipine sarılmazsa kendi kendini kandırmış olur ve ne kadar ciddi ve samimi olursa olsun imanı kazanamaz; çünkü daha Allah’ın emrini kabul etmemiş, yok saymış “böyle olmasa da olur” demiştir.

Peki, hak olan bir cemaat bulunup onlarla beraber olunduğunda nasıl davranılması gerekir?

Hak olan cemaatin içinde sadece bulunmak yetmez, bir de gerekeni yapıp bir ve beraber olmak, Allah’ın ipine birlikte sarılmak, Allah yolunda cehd edip çaba, gayret sarf etmeye çalışmak gerekir. Böyle olursa gerçekten o hak cemaatin içinde bulunulmuş olunur. Yoksa “işte, biz onları seviyoruz” demekle hiç kimse için iş bitmez. Onların kazandığını kazanmak istiyorsak onlar gibi yapmaya çalışmamız lazım. Aksi takdirde tabiri-i caizse

[5] Âli İmrân /103

maça giden seyirciler gibi oluruz. İstediğimiz kadar tezahürat yapalım, tezahüratımız bize bir şey kazandırmaz, sadece yoruluruz. Kazananlar, maçı oynayanlar olur.

Seyirci değil oyuncu olmak lazım; yani Allah'ın bize verdiği imkânı değerlendirip Allah yolunda hizmet etmek için çaba, gayret sarf etmek lazım. Böyle yaptığımızda imanın kalbimize dâhil olduğunu, yazıldığını görür, aynı zamanda bunun ne büyük bir nimet olduğunu anlarız, sonra bir de bakarız ki Allah'a âşık olmuşuz, Allah'a yakın olmuş, dost olmuşuz.

Allah bizi imanın kıymetini anlayanlardan ve iman etmek için her şeyiyle çabasını, gayretini ortaya koyanlardan eylesin inşallah.

ZİNAYI SUÇ OLMAKTAN KALDIRAN BİR PARTİYE OY VERMEKLE SORUMLULUK ALTINA GİRMİŞ OLUR MUYUZ?

Oy kullanmak bir sorumluluktur. Şayet oyumuzu kullanmazsak o zaman ters tarafa çalışan partilere yardım etmiş oluruz.

Peki, oyumuzu hangi ölçülere göre vermeliyiz?

Öncelikle partilerin içlerinden hangisini hayırlı görüyorsak, hangi parti vatan için, millet için, insanlık için çalışıyor, bize Allah yolunda yürümemiz için yardım ediyorsa, bizler için mü'mince yaşamanın önünü açıyor ve İslam'ın öğrenilmesi için çaba, gayret sarf ediyorsa oy verirken onu tercih etmeliyiz.

Aynı şekilde birileri veya bir parti hakkında hüküm verirken Allah'ın verdiği hüküm gibi hüküm vermemiz gerekir.

Nasıl?

Allah Kıyamet günü kulunu huzura alırken günahlarını Mizan'ın bir kefesine, sevaplarını Mizan'ın diğer bir kefesine koyar. Şayet sevapları ağır gelirse Allah onu iyilerden sayıp cennete bırakır; yani geriye kalan günahlarını yok sayar. Bizim de insanların güzelliklerini bir kefeye, yanlışlarını bir kefeye koymamız, güzel tarafları ağır geldiğinde ise onları iyilerden saymamız gerekir. Yoksa birinin yanlışı var diye onu sadece yanlışıyla hesaba çekmemiz doğru olmaz. Bu yüzden hesabı Allah'a göre yapıp hükmü bu şekilde vermemiz lazım. Mü'min feraset sahibidir, ferasetiyle bakıp ne yapması ve nasıl yapması gerektiğini bilir, anlar.

KALP GÖZÜ NEDİR, BİR DE KALP GÖZÜ AÇIK BİR İNSANDA OLAN ÖZELLİKLER NELERDİR?

Feraset başka, basiret başka bir şeydir. Feraset; doğruyu, hakkı, hakikati anlamak, Allah'ın vahyiyle nazar edip Allah'ın muradını anlamaktır. Feraset aynı zamanda hikmettir, dolayısıyla feraset sahibi biri hikmet sahibidir. Basiret ise bunun ötesindeki bir şeydir; yani feraset, basiret için bir basamaktır. Feraset olmadan, hikmet olmadan basiret olmaz.

Mü'min önce bütün varlığı, bütün kâinatı, Allah'ın indirdiği ayetleri, olayları ve meseleleri bir ayet olarak okursa rabbinin muradını, hikmetini anlar. Bunu yapınca ferasetle, Kur'an ile, vahiyle bakmış olur ki bu durumda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bakışıyla bakıp onun anladığı gibi anlamış olur. Feraset böyledir, bu feraset kula hikmeti getirir, hikmet de beraberinde kula basireti kazandırır. Elbette ki bu bir anda olabilecek bir şey değildir. Basiretin olabilmesi için mutlaka bir basiret ehliyle; yani bir Mürşid-i kâmille beraber olmak gerekir. Derviş ferasetle bakarken önce mürşidiyle bakar, onunla anlar, sonra feraset

sahibi, hikmet sahibi olur. Bunun meyvesi olarak ise basireti kazanır ve kalp gözü açılır.

Basiret, ruhun görmesidir. Kalp gözünü ruhun görüşü olarak anlamamız lazım. Ruhun göremeyeceği hiçbir şey olmaz; çünkü ruh, rabbinin cemalini müşahade etmiştir. Ruhun görüşü sadece bulunduğu zaman ve mekânla sınırlı değildir, ruh aynı zamanda gökleri, melekleri, peygamberleri, sahabeleri, geçmiş ve gelecek zamanı görebilir. Bu nimet de bir anda kazanılabilecek bir nimet değildir ve bu yavaş yavaş açılır. Önce arada bir açılır. Tefekkür esnasında, namazda, zikirde açılır. Kul ferasetle, hikmetle bakmaya devam edip bunu hak edince artık bunu kazanmış olur.

İnsan manevi olarak hakiki âlemden seyrettiği her şeyi basiretiyle, ruhuyla görür. Allah bunu sıradan bir insana rüyada da gösterebilir. Misal; biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i rüyasında görse basiretiyle görmüştür; çünkü onu başka bir âlemden müşahede etmiştir. Tabi, kendi gönlüne akseden peygamberini değil gerçek manada Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i görürse bu böyledir.

Bir kul ki Allah'ın cemalini müşahede etmeye hak kazanmışsa onun görebileceği şeyleri artık buna göre hesap etmek gerekir. Onun göremeyeceği hiçbir şey olmaz; ama bu kesinlikle sürekli bir durum değildir. Allah dilediğinde kuluna gösterir, dilemediğinde ise kul istediği kadar baksın, bir adım ötesini bile göremez. Kısacası Allah dilediğini kuluna gösterir, kul da basiretiyle onu görür, müşahede eder. Allah dilemediğinde ise kul bir adım ötesini dâhi göremez.

BÜTÜN PEYGAMBERLER HZ. İBRAHİM (A.S.)'IN SOYUNDAN MIDIR?

Evet, Allah; Hz. Âdem (a.s.)'ın, Hz. Nuh (a.s.)'ın ve Hz. İbrahim (a.s.)'ın soyundan peygamberler göndermiş, peygamberliği Hz. İbrahim (a.s.)'ın soyuna vermiştir. Yalnız anlamamız gereken başka bir şey daha vardır. Nebi farklı resul farklıdır. Sadece nebiler Hz. İbrahim (a.s.)'ın soyundan gelmiştir, aynı zamanda bazı resuller de bu soydan gelmiştir.

Bununla beraber Allah Hz. İbrahim (a.s.)'ın soyundan olmayan birçok resul göndermiş, başka insanlara da bu resullüğü vermiştir. Bu, kıyamete kadar böyledir. Allah, dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan farklı milletlere resullerini göndermiş ve vahyini onlara ulaştırmıştır.

Allah ayet-i kerimede buyurur **"(İbrahim, kavmini imana davet etti; ama onlar iman etmediler) içlerinden bir tek Lut iman etti."**[6] Hz. Lut (a.s.) Hz. İbrahim (a.s.)'ın soyundan değildir; ama Allah onu Lut kavmi diye bildiğimiz farklı bir beldeye resul olarak göndermiştir. Nebi olan Hz. İbrahim (a.s.)'dır; yani Allah, Hz. İbrahim (a.s.)'a vahyetmiştir. Hz. Lut (a.s.) ise Hz. İbrahim (a.s.)'ın nebiliğiyle resullük yapmış, onun getirdiği haberi alıp yaymıştır, bu yüzden onun resulüdür, aynı zamanda Allah'ın resulüdür; çünkü Allah'ın vahyini taşımıştır.

Evet, Allah'ın resulleri sadece Hz. İbrahim (a.s.)'ın soyundan değil diğer soylardan da gelmiştir; ama nebiler, peygamberler en son olarak Hz. İbrahim (a.s.)'ın soyundan gelmiştir.

[6] Ankebût /26

ALLAH, RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ'DEN SONRA İNSANLARLA İLİŞKİSİNİ KESMİŞ MİDİR?

Hâşâ, hiç böyle bir şey olabilir mi! Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in varisleri aynı zamanda onun gerçek manadaki resulleridir. Bütün ümmet Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in resulüdür; ama onun varisleri gerçek resulleridir. Bu resuller mutlaka her devirde, her zamanda vardır ve kıyamete kadar da var olacaktır.

Resul; elçi demektir. Neyin elçisi? -Elbette ki vahyin, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in elçisi. Bu durumda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in elçileri Allah'ın vahyinin resulüdür. Zaten bütün ümmet yapabildiği kadarıyla Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in resulüdür; ama gerçek manadaki resuller Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in varisleridir; yani Mürşid-i kâmillerdir. Allah hiçbir devirde, hiçbir zamanda insanları Mürşid-i kâmillerden mahrum etmez. Bu yüzden mutlaka her devirde, her yerde, her zamanda Mürşid-i kâmiller vardır, kıyamete kadar da var olacaktır.

İNSANLAR NEDEN HABİL'İN DEĞİL DE KABİL'İN SOYUNDAN ÇOĞALMIŞTIR?

İnsanlar hem Habil'in hem de Kabil'in soyundan çoğalmıştır. Hayat bir imtihandır ve Allah bu imtihanla kullarına tercih etme hakkı vermiştir. Bu yüzden her zamanda hem mü'minler, Müslümanlar olacak hem de kâfirler, müşrikler olacaktır. Nasıl ki gündüzün anlaşılabilmesi için gecenin olması gerekiyorsa aynı şekilde imanın, mü'minin, Müslüman'ın anlaşılabilmesi için de küfrün, karanlığın olması gerekir. Yoksa insan, küfürde mi, imanda mı olduğunu anlayamaz.

Her şey zıddıyla kaimdir, zıddıyla anlaşılır. Mü'min de kâfire, münafığa, müşriğe bakınca anlaşılır. Allah ayet-i kerimelerde

“insanların çoğu şükretmez.”[7] **“İnsanların çoğu akletmez.”**[8] **“İnsanların çoğu iman etmez”**[9] buyurmuştur. Demek ki iman etmeyenler her zaman için çoğunluktaymış! Bu, kıyamete kadar böyle olacaktır.

TEVRAT'TA GEÇTİĞİ ÜZERE NUH TUFANI'NDAN SONRA ALLAH NEDEN DÜNYAYA BÖYLE BİR BELA VERMEYECEĞİNE DAİR SÖZ VERMİŞTİR?

Allah böyle hüküm vermiştir. Nuh Tufanı kıyamete kadar gelecek olan bütün insanlar için örnek olsun, ibret olsun diye Allah böyle yapmıştır ve bir daha böyle bir musibeti, belayı vermeyeceğini söylemiştir. Aynı şekilde Allah Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e de böyle bir vaatte bulunmuş ve *“senin ümmetini toptan yok etmem”* buyurmuştur.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz “ümmetim birbirine düşmesin, birbiriyle kavga etmesin, çatışmasın” diye dua ettiğinde Allah bunun için söz vermemiş,[10] bunun yerine ümmetin birbiriyle çatışacak, düşmanlık yapacak; ama herhangi bir kavim tarafından ümmetinin toptan olarak yok edilmesine müsaade etmeyeceğim, diye Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e vaatte bulunmuştur.

[7] Bakara /243, Mü'min /61, Yusuf /38
[8] Ankebût /63, Hucurat /4
[9] Hûd /17, Mü'min /59, Ra'd /1
[10] Müslim, Fiten, 20

İNSANLAR DERTLERİNİ NEDEN ALLAH'A ANLATMAZ DA KULLARLA PAYLAŞIR VE DEDİKODU YAPAR. İNSANLARIN GENEL OLARAK ALLAH İLE SOHBET ETMEYİŞİNİN SEBEBİ NEDİR?

Bu bir iman meselesidir. Bu yüzden "gıybet, dedikodu, iftira, şirktir" diyoruz. Şayet gerçek manada iman edip mü'min olsaydık derdimizi, hâlimizi rabbimize arz ederdik; ama rabbimize yönelip ona dua etmediğimiz için dertlerimizi başka kullara anlatır, onlara şikâyette bulunuruz. Bunu yaparken sıkıntılarımıza çözüm bulsunlar diye de değil sadece dertleşmek için bunu yaparız. Evet, insanın dertleşmeye ihtiyacı vardır; ama güzel şeylerle dertleşmek gerekir. Eğer birbirimizle dertleşirken yanlış şeyler konuşuyorsak o hâlde imanımızda bir sorun var demektir.

Peki, birbirimizle nasıl dertleşmemiz lazım?

Örnek vermek gerekirse "rabbimize nasıl kul olmalıyız, rabbimizi nasıl tesbih etmeli, nasıl hamd etmeliyiz, Allah yolunda insanlara nasıl hizmet etmeli, nasıl yardımcı olmalıyız" deyip birbirimizle dertleşmemiz lazım. İhtiyacımız olan dertleşme budur.

İnsanın, derdini anlatma ihtiyacı vardır; ama insanın derdi, Allah olmayınca, Allah'ın rızası olmayınca insan, şeytana uyar ve başkalarını suçlar. Zaten yapılan şey de budur. Çevremizde mutlaka görmüşüz; birileri dertleşmek adı altında insanları eleştirir, çekiştirir, yerer, küçümser, hakir görür veya başkalarının kendilerine zulmettiğini iddia ederler. Hatta yeri geldiğinde insanlara iftira atarlar. Bu; onların Allah ile bir bağının olmadığını gösterir. Mü'min, Allah ile üzülüp Allah ile sevinendir. Onlar Allah ile sevinip Allah ile üzülseydi Allah'ın hesabını yaparlardı; ama dedikodu yaparak Allah'a ters düşüyor, Allah'ın "yapma" dediğini yapıp rablerinden uzaklaşıyorlar! Bu yüzden böylelerinin Allah ile derdi yoktur. Dertleri sadece nefisleriyledir. Nefis, şeytan öyle

yapmalarını istediği için onlar da farkında olmadan nefse, şeytana uyarlar, onların peşinden gider, böylelikle rablerinden uzaklaşırlar.

Evet, sorun; iman sorunudur, Allah ile samimi olma, Allah'ı sevme, derdini, hâlini Allah'a arz etme, dua etme sorunudur. Kul, dua etmeyince hâlini arz edecek başka birine ihtiyaç duyar ve gidip onunla dertleştir, hâlini ona arz eder. Bu yüzden sorun, iman sorunudur!

Allah'ı sevenler, mü'minler ise derdini, hâlini, ihtiyacını başkasına değil rabbine arz eder. Aynı şekilde rabbine hamd eder, rabbini över, tesbih eder, başkalarıyla işi olmaz. Allah'ın kullarına muamele ederken de "onları vesile ederek rabbime nasıl yaklaşırım" diye onlara muamele eder ve dertleri sadece rabbinin rızasını kazanmak olur. Yoksa onları vesile edip Allah'tan uzaklaşmaz.

Biri insanlardan dolayı Allah'tan uzaklaşıyorsa onda iman eksikliği vardır, cehâlet vardır, bilmiyor ve Allah'tan haşyet duymuyor demektir. Allah'tan haşyet duysaydı böyle bir yanlışı, dedikoduyu, gıybeti yapmaz, iftira atmaz, Allah'tan uzaklaşmazdı. İnsan bu yanlışlarından, Allah'a ters düşmesinden dolayı Allah'tan öyle bir uzaklaşır ki sonra geriye dönmek istese bile geriye dönemez. İşin bir de böyle bir boyutu vardır.

Gıybet eden biri gıybet ettiği kişinin insanların gönlünden aşağı inmesine, diğer insanların gönlünde onun ölümüne sebep olur. Ölü kardeşinin etini yemenin manası budur. Diyelim ki biri bir insanın veya bir cemaatinin gıybetini yüzlerce defa yapıp insanların gönlünde onların ölmesine sebep oldu sonra ise rabbine ters düştüğünün farkına varıp tövbe etti. Bu durumda tövbesi kabul olur mu? -Elbette ki olmaz. Tövbesinin kabul olabilmesi için kimin yanında dedikodu yapıp insanlara iftira atmışsa o yanında dedikodu yaptığı kişilerle tek tek görüşüp "ben

yanlış yaptım, kendime zulmettim, Allah'ın emrinin dışına çıktım. Aslında bu kardeşlerimiz böyle değildi, yanlış olan benim" deyip insanların gönlünde öldürdüğü kişileri tekrar diriltmesi gerekir; yani o insanların sevgisini tekrar karşıdakinin gönlüne verebilmesi lazım ki tövbe etmiş olsun. Yoksa, böyle bir tövbesi olmazsa münafık olur. Sonra bir de bakar ki kalbi mühürlenmiş ve işi bitmiştir, geriye dönüşü de artık mümkün değildir; çünkü yüzlerce, binlerce insanın gönlünü bozmuştur ve tekrar eski hâline gelmesi için hepsinin gönlünü tamir etmesi gerekir; ama buna gücü yetmediğinden dolayı da kaybeder.

Gıybet şirktir, bu yüzden gıybetten uzak durmak gerekir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"ya hayır söyleyin ya da susun"*[11] buyurmuştur. Konuşacaksak hayır söyleyelim, hayır söylemeyeceksek o zaman da susalım. Peygamberimiz böyle buyurduysa bize düşen; şeytanın verdiği vesveseye değil ona tabi olmaktır. Eğer şeytanın verdiği vesveseye tabi olursak Allah'ın emrini, hükmünü, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i yok saymış, ciddiye almamış oluruz. Hiç bundan daha büyük küfür, daha büyük şirk olur mu! Allah bizi böyle bir küfürden, şirkten muhafaza eylesin inşallah.

SESİNİZİ DUYAN TÜM RUHLAR İRŞAD OLSUN İNŞALLAH. SİZİNLE TELEFONDA KONUŞMAK İÇİN NASIL İLETİŞİME GEÇEBİLİRİZ?

Kardeşimizin duasına âmin diyoruz. Allah razı olsun.

Kardeşimiz kendi telefon numarasını görevli kardeşlerimize bırakırsa kendisiyle görüşürüz inşallah.

Bütün mesele; gücümüzün yettiği kadarıyla bulunduğumuz yere, etrafımıza hidayet olmak, muhabbet olmak, aşk olmak,

[11] Buhari, Edep, 31, 85; Müslim, İman, 74, 75

iman olmaktır. İnşallah hep beraber böyle yapmaya çalışıyoruz. Zaten bunun haricinde başka bir derdimiz yoktur. Tek derdimiz; Allah'ın rızası, dostluğu, cemali, ebedi hayatımızdır, aynı şekilde Allah'ın huzurunda hesap verirken mahcup olmamak ve kolay bir hesapla hesaba çekilmektir. Bütün çabamız, gayretimiz, derdimiz bunun içindir. Bizimle beraber olan kardeşlerimiz için de derdimiz budur.

Allah ayet-i kerimede **"nerde olursanız olun Allah sizi bir araya getirecektir"**[12] buyurur. Allah'ın bizi bir araya getireceği günde hep beraber kazanmış olarak onun huzuruna gitmeyi ve Allah'ın bizi bir dost gibi, bir sevgili gibi karşılamasını, bizi meleklerin, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in, peygamberlerin karşılamasını istiyoruz. Hep beraber bunu kazanmaya, kazandırmaya çalışacağız inşallah.

HAYATIMIZDA SEVGİNİN ÖNEMİ VE YERİ NEDİR?

Her şey mutlaka sevgiyle değer kazanır, güzelleşir. Cennet de sevdiklerimizle güzeldir. Sevmediğimiz bir şey bizim için değersizdir, bir kıymeti, bir manası yoktur. Sevdiklerimizle beraber olunca mutlu ve huzurlu oluruz.

Bununla beraber seviyorsak insanız demektir. İnsan sevdiği kadarıyla büyük olur, kâmil olur. Bu yüzden insan ne kadar çok seviyorsa o kadar büyük, o kadar kâmildir, Allah katında da o kadar kıymetli, o kadar değerli, o kadar şereflidir; çünkü insan aşktan, muhabbetten yaratılmıştır. Allah, insanı kendi sevgisinden yaratmıştır, dolayısıyla insanın işi sevmektir, onda sevmekten başka hiçbir şey yoktur. Mesele; insanın, bu sevgisini doğru kullanmasıdır.

[12] Bakara /148

İnsan, sevgisini doğru kullandığında kendisini yaratan rabbini, Allah'ın kendisine nefhettiği ruhunu, hakikatini sever. Allah'ın isimlerini, güzelliğini, güzel yapmayı, Allah ile güzel olmayı, Allah ile güzelleştirmeyi sever. İşte, böyle olan biri Hz. İnsandır.

Zaten hep beraber bunu yapmaya çalışıyoruz. Derdimiz; Allah'ın bizi sevmesidir, sevilmektir, Allah'ın sevdiklerinin bizi sevmesidir; çünkü Allah'ın bizi sevmesi aynı zamanda bizim birbirimizi sevmemiz için gereklidir. Birbirimizi sevdiğimizde Allah bizi sever, Allah bizi severse biz de birbirimizi severiz. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"cennete giremezsiniz iman etmedikçe, iman etmiş olmazsınız birbirinizi sevmedikçe. Size birbirinizi seveceğiniz bir kelime öğreteyim mi? O kelime Allah'ın selamıdır"*[13] buyurmuştur. Demek ki birbirimizi sevmek imanın şartıymış, gereğiymiş!

Selam, Allah'ın ismidir. Birine "selamun aleykum" dediğimizde ona "Allah'ın selameti, rahmeti senin üzerine olsun. Senin için Allah'tan dünya ve ahiret saadetini diliyorum, senin için selam yurdunu, cenneti istiyorum. Bunun için de elimden ne gelirse yaparım" demiş oluruz. Biri selam verdi mi karşıdaki ondan artık emin olur ve onun hakkında "bu benim için hem dünya hem ahiret saadetini, selametini isteyen, Allah'ın selamına, selametine, korumasına, muhafazasına girmem için bana yardım edecek bir dosttur" der. Hâl böyleyken bize böyle dua eden birini sevmez miyiz? -Elbette ki severiz, hatta aynı duayı biz de ona yaparız. Zaten bu yüzden selamına karşılık ona aleykum selam: "Selam senin de üzerine olsun" deriz. Üstelik daha fazlasını ilave edip ve rahmetullah: "Allah'ın rahmeti de (senin üzerine olsun)" deriz; çünkü Allah **"bir selamla selamlandığınızda ya ziyadesiyle ya da aynıyla mukabele edin (karşılık verin)."**[14] Yani en azından

[13] Müslim, İman, 93, 94; Tirmizi, Et'ime, 45; İbni Mâce, Mukaddime, 9
[14] Nisâ /86

aynısını yapın, buyurmuştur. Bu, Allah'ın emridir. Hâl böyleyken bizim için hayır dileyen birine zulmedersek, biz de onun için hayır dilemezsek Allah'ın emrini yerine getirmemiş ve Allah'a ters düşmüş olmaz mıyız!

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"biri kendisi için istediğini mü'min kardeşi için de istemedikçe mü'min, Müslüman olmuş olmaz"*[15] buyurur. Bu yüzden kendimiz için her neyi istiyorsak mü'min, Müslüman kardeşimiz için de onu istememiz lazım. Aynı şekilde Müslüman olmayan insan kardeşlerimiz için de kendimiz için istediğimizi isteyip onların mü'min olmalarını, Müslüman olup kazanmalarını istememiz lazım.

MADDİ VE MANEVİ ZOR DURUMDAYIM, DUALARINIZI BEKLİYORUM.

Allah mü'min, Müslüman kardeşlerimizin farkında olduğu veya olmadığı her türlü maddi, manevi, zahiri, batını bütün sıkıntılarını gidersin inşallah. Allah, kardeşlerimize rahmetiyle, lütfuyla, keremiyle, ikramıyla muamele eylesin inşallah. Allah kerimdir, kerem sahibidir, vehhabtır; karşılıksız hibe edendir. Allah Vehhab ismiyle tecelli edip kardeşlerimize hibe eder ve onların sıkıntılarını giderir inşallah.

HAC İBADETİMİZİ İSTEDİĞİMİZ ZAMAN YAPABİLİR MİYİZ?

Hac ibadetini istediğimiz zaman yapamayız. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"hac, Arafat'tır"*[16] demiş, Allah da ayet-i kerimede **"hac belli aylardadır"**[17] buyurmuştur. Evet, hac,

[15] Müslim, İman, 17-172, Hadis No:45
[16] Tirmizi, Tefsîru Sure 2/22
[17] Bakara /197

Arafat'tır. Haccın olabilmesi için mutlaka Arife günü Arafat'ta bulunmak gerekir.

Umre ve hac farklıdır. Diğer zamanlarda istediğimiz kadar umre yapabiliriz, yalnız haccımızı yerine getiremeyiz; çünkü hac, Allah'ın buyurduğu üzere belli zamanlardadır.

Hac ibadetimizi istediğimiz zaman yapabilir miyiz, sorusu yerine "bu zamanda umre haccın yerine geçer mi" diye sorulsa daha doğru olur. Bize göre bu zamanda eda edilen umre, haccın yerine geçer; çünkü bu zamanda hac için şartlar ve imkânlar müsait değildir. Zaten biri umreye gittiğinde haccın bütün gereklerini yerine getirir. Tabi, özel olarak bir de Arafat'a çıkması gerekir.

Öyleleri var ki; kaç yıldır başvurduğu hâlde hac kurasında ismi çıkmadığı için hacca gidememiştir. Biri hacca gitmeye niyet edip kendini yazdırsa; ama ömrü yetmese ne olacak! Hâl böyleyken kurayı beklemek doğru olur mu! Haccın sevabını alabilmek için bu kadar beklemeye gerek yoktur. Yapılması gereken şey umre yapmaktır. Şayet umre yapılırsa şartların verdiği imkânsızlıklardan dolayı hac vazifesi yerine getirilmiş olunur.

Hac, ziyaret demektir. Allah **"o beyti (evi) haccetmek Allah'ın bütün insanlar üzerindeki hakkıdır"**[18] buyurmuştur. Allah'ın beytini ziyaret ettiğimizde Allah'ın hakkını yerine getirmiş oluruz. Bu durumda belli zamandaki haccı yapamamış olsak bile umreyle Allah'ın beytini ziyaret ederek yine Allah'ın emrini yerine getirmiş oluruz. Dolayısıyla hacca gitmek için kurada ismimizin çıkmasını beklemek yerine önce bir umre yapmamız gerekir, yaptığımız umre de haccın yerine geçer. Tabi ki imkânımız varsa hac için yazılalım ve ismimizin çıkmasını bekleyelim, bu sürede ismimizin çıkıp çıkmayacağını yahut ömrümüzün yetip

[18] Âli İmrân /97

yetmeyeceğini artık Allah bilir; ama öncesinde umre yaptığımız için zaten Allah'ın beytini ziyaret etmiş olduk. Ameller niyetlere göredir. Hac vazifesini eda etmek için ismimiz çıkmasa bile hac kurası için yazılalım ki hiç olmazsa niyetimiz belli olmuş olsun.

Bizim mü'min kardeşlerimize tavsiyemiz; herkesin en az bir defa Allah'ın emrini yerine getirmek için Allah'ın beytini ziyaret edip umre yapmasıdır. Yaptığımız umreyi de haccın yerine kabul etmemiz ve gönlümüzün rahat olması gerekir.

Allah, haccı ve umreyi ayrı ayrı emretmiş, ayet-i kerimede **"her kim hacca kadar umre ile nasiplenmek isterse…"**[19] buyurmuştur. Bu nedenle hem haccı hem de umreyi beraber yapabiliriz; ama hac zamanında Arife günü Arafat'ta durmamız sonra Kurban Bayramı'nın ilk günü tavaf yapmamız gerekir ki hac ibadetimizi yapmış olalım.

Evet, haccın zamanı vardır ve günleri bellidir. Haccın yapıldığı zamanlar Kurban Bayramı ve Arife günüdür. Allah'ın beyan ettiği gibi diğer zamanlarda yapılan ziyaretler ise umredir.

DERVİŞ, KENDİ GÖNLÜNDEN MÜRŞİDİYLE KONUŞTUĞUNDA MÜRŞİDİ ONU DUYAR MI?

Mesele; mürşidin duyması değil Allah'ın duyması, görmesi, Allah'ın bilmesidir. Allah her şeyi bir vesileyle yapar. Şayet mürşid gerçek bir Mürşid-i kâmilse derviş, mürşidini çağırdığında Allah onları manevi olarak beraber eder; ama bu beraberliği dervişin istediği gibi yapmaz. "Mürşidim gelsin bana şöyle yardım etsin, böyle yardım etsin" demek edebe aykırıdır. Mürşid-i kâmil ne yapacağını da, nasıl muamele edeceğini de bilir; ama yardım eden mutlak surette Allah'tır. Allah her şeyi görüyor mu, görüyor, biliyor mu, biliyor! O hâlde duamız rabbimizedir. Mürşid-i kâmili

[19] Bakara /196

sadece vesile olarak bilip ondan bizim için vesile olmasını istemeliyiz.

Sıkıntılarımızı Allah biliyorsa sorun yok demektir; çünkü Allah mutlaka bize yardım eder. Hâl böyleyken ayrıca "kendi gönlümde mürşidimle konuştuğumda mürşidimi göreyim" ya da "mürşidim bana bu şekilde yardım etsin" demek doğru değildir. Bunu böyle anlamak gerekir.

Rabbimize karşı samimi olursak Allah bizimle beraber olur. Allah bize bir vesileyle yardım edecekse o zaman mürşidimizi vesile eder. Bize yardım eden mürşidimiz değildir, Allah'tır; ama Allah, yardımı mürşidimize yaptırır, onu vesile olarak kullanır. Bu her konuda böyledir. Hangi konu hakkında olursa olsun bize yardım eden, hidayeti veren, sıkıntıyı ve kederi gideren Allah'tır. O hâlde mürşidimizi bir vesile olarak görmemiz lazım. Yoksa muhatabımız mürşidimiz değildir. Muhatabımız öncelikle rabbimizdir. Kardeşimizin gönlü rahat olmalıdır ve "mürşidim beni görüyor mu, işitiyor mu" demek yerine "rabbim beni görüyor, beni biliyor, o bana benden bile daha yakındır, mutlaka bana yardım eder" demelidir.

Asıl dostumuz, asıl velimiz Allah'tır. Mürşidin vazifesi; kulu kendisiyle değil Allah ile muhatap etmek, Allah ile beraber etmek, Allah'a kul yapmak, Allah'a davet etmektir, kulu, Allah'a, Allah'ı da kula sevdirmektir. Mürşid-i kâmilin işi budur; yani mürşid sadece arada bir vesiledir. Allah hidayeti, muhabbeti onunla veriyorsa onu sadece vesile etmiştir, yoksa muhabbeti, hidayeti veren de, her konuda yardımı yapan da Allah'tır.

Mürşid de bütün kullar gibi bir kuldur, kulluğunu ve kendisine verilen vazifeyi yapar. Mürşidin bilip bilmemesi, görüp görmemesi, bizimle beraber olup olmaması ikinci derecede olmalıdır. Önce rabbimizi öne almamız, mürşidi ise sadece bir vesile olarak görmemiz lazım. Böyle bakıp gördüğümüzde inşallah

gönlümüz düzelir, sorun ve sıkıntı olmaz. Rabbimiz bizi görüyor, biliyor, sıkıntımızı, sorunumuzu da biliyor. Bu yüzden hâlimizi, derdimizi rabbimize arz edelim.

GİTTİĞİM CEMAATTE ŞAHİT OLDUĞUM YANLIŞLARDAN DOLAYI SOHBETLERDEN ARTIK TAT ALAMIYORUM, SİZE TABİ OLSAM BULUNDUĞUM YERE KARŞI NANKÖRLÜK ETMİŞ OLUR MUYUM?

Yolu tercih ederken mutlaka aklımızı, irademizi, ilmimizi, bilgimizi kullanıp öyle tercih etmemiz lazım. Allah bize "git, şu yola gir" dememiş, bu tercihi bize bırakmıştır, dolayısıyla tercihi kendimiz yaparız. Gittiğimiz cemaate oradan istifade edebildiğimiz kadarıyla şükran borçluyuz; ama orada kazanamıyor, tam tersine zarar ediyorsak bu durumda yapmamız gereken şey oradan hemen uzaklaşmaktır. Allah bize akıl vermiş, iman vermiş, bilgi vermiş, hikmet vermiş, feraset vermiştir, bizim de bunu kullanıp gittiğimiz yerde zarar edip etmediğimizi anlamamız, zarar ettiğimizi anladığımızda da oradan hemen uzaklaşmamız gerekir.

Mesela; bazen şahid oluyoruz, biri bir cemaate gidip bir Mürşid-i kâmile tabi olduğunu iddia eder; ama ona baktığımızda sadece kibrinin, küfrünün arttığını görürüz. Hatta ona bakınca "keşke böyle bir yola girmeseydi, keşke o mürşide hiç tabi olmasaydı da böyle bir kibre sahip olmasaydı" deriz. Bu hâlde olanlar manevi olarak kaybeder.

Elimizde bir ölçü olursa doğru yapma, doğruyu bulma imkânımız olur. Peki, bu ölçü nedir?

Bu ölçü; peygamber varisidir. Bir mürşid, peygamber varisi değilse ondan uzak durmak gerekir; çünkü peygamber varisi değilse bu durumda şeytanın, nefsinin varisidir.

Peygamberin vazifesi neyse peygamber varisinin vazifesi de odur. Allah ayet-i kerimede peygambere verdiği vazifeyi, dolayısıyla peygamber varislerinin vazifesini beyan etmiş **"size bir resul gönderdik ki size ayetlerimizi okuyup açıklasın, size hikmeti (Allah'ın muradını) öğretsin, nefislerinizi tezkiye etsin (temizlesin) ve size bilmediklerinizi öğretsin"**[20] buyurmuştur. İşte, ölçü budur!

Allah'ın belirttiği ölçü dışındaki bütün ölçüler sahte ölçüdür, hayali ölçüdür, kendi kendini, birbirini kandırmadır, başka da bir şey değildir. Böyle sahte mürşidler, değil kendisine tabi olanları Allah'a yaklaştırmak, aksine Allah'tan uzaklaştırır.

Bu nedenle elimizde Allah'ın ölçüsü olsun ki mürşidi o ölçüye vurabilelim. Şayet tabi olduğumuz mürşid, Allah'ın bu ölçüsüne uyuyorsa doğrudur, uymuyorsa yanlıştır ve ondan uzaklaşmamız gerekir. Bilmemiz lazım ki sahte mürşidler bize fayda değil zarar verir. Bir de eğer bulunduğumuz yerde kazanamıyorsak orası bize göre değil demektir.

Bunun için devamlı "biri bize uyduğunda, tabi olduğunda Allah'a olan muhabbeti, teslimiyeti, edebi her gün biraz daha artmıyor, ahlakı, Allah'ın isimleriyle her gün biraz daha güzelleşmiyorsa hemen burayı terk etsin ve Allah'a kulluğu kazanabileceği bir yere gitsin, onun yeri burası değil rabbine kulluk yapabildiği yerdir, birbirimizi hiç meşgul etmeyelim, kendi kendimizi kandırmayalım, hepimizin Allah'a ihtiyacı vardır. Bizimle Allah'a imanı, teslimiyeti, yakınlığı, muhabbeti, dostluğu kazanıyorsanız beraber yürüyelim; ama kazanamıyorsanız hemen burayı terk edin ve kazanabileceğiniz bir yere gidin" diyoruz.

Bu bir gönül meselesidir. Kardeşimiz de hiç endişe etmesin. Nerde kazanabiliyorsa kendisi için doğru yer orasıdır. Allah

[20] Bakara /151

tercihimizi yapalım diye bize akıl vermiştir. Kardeşimiz de aklını kullanır, ferasetle bakar ve tercihini yapar inşallah.

İBADETLERİMİ DEVAMLI YAPTIĞIM HÂLDE BAZEN İMANIMLA İLGİLİ ŞÜPHELERİM OLUYOR, BU GÜNAH MIDIR VE BU HÂLDEN KURTULMAK İÇİN NE YAPABİLİRİM?

İmanla şüphe bir arada bulunmaz. İmanın şüpheden, şekten arındırılmış olması gerekir. Buna "şüphe" demek doğru değildir, "vesvese" demek daha doğrudur. İmanı olan birinde şüphe değil şeytanın verdiği vesvese olabilir. Namazını kılan, ibadetini, zikrini yapan ve rabbinin rızasını dert edinen birinin hiç imanı olmaz mı? -Elbette ki olur. Böyle biri imanlıdır; ama şeytan ona vesvese verebilir. Zaten Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"şeytan, mü'mine vesvese verir*" buyurmuştur. Mü'mine vesvese verirken de devamlı "bunu kim yarattı, şunu kim yarattı" der. Bunlara "Allah yarattı" deyip cevap verdiğinde ise bu defa hâşâ "Allah'ı kim yarattı" der. Bu, şüphe değil vesvesedir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*böyle bir durum karşısında 'ben, Allah'a ve resulüne iman ettim, âlemlerin rabbine iman ettim' deyin (cevabı böyle verin)"*[21] buyurmuştur.

İnsanın; rabbini kendi üzerinden anlayıp iman etmesi, kendi üzerinden rabbini sevmesi gerekir. Biri kendine baktığında Allah'ın kendisini yarattığını ve tesadüfen meydana gelmediğini bilir. Bütün bu güzelliğe, rahmete, merhamete, ikrama sahip olan insan mutlaka bunu bir yerden, birinden almıştır. İnsan, bunu rabbinden almıştır. Bu vasıflar kendi kendine olacak şeyler değildir. Kul doğarken bu güzellik onun üzerinde mevcuttur; yani görür, işitir, bilir, sever, irade eder, tercih yapar, merhamet eder.

[21] Müslim, İman, 209 (132); Ebu Davut, Edep, 118 (5110)

Mesela; küçücük bir çocuğun annesine bir şey yapın, çocuk hemen ağlamaya başlar. Bu, onun merhametinden, sevgisinden dolayıdır. Hiç çamurdan durup dururken böyle bir marifet, böyle bir sıfat ortaya çıkar mı! Aynı şekilde küçük bir çocuk utanıp hayâ eder. İşte, çocuk bütün bunları rabbinden almıştır.

Şeytan, insana bir vesvese verirse insanın bu vesveseye kendi üzerinden cevap vermesi gerekir. İnsan zahiri olarak sadece kirpiklerine baksa bunun sonsuz bir kudretin eseri olduğunu anlar. Aynı şekilde sadece gözyaşına, dişlerine, tırnağına baksa yine bu kudreti görür. Kısacası, insan neresine bakarsa baksın Allah'ın kudretinin üzerinde tecelli ettiğini görür. Bu nedenle insan, rabbini önce kendi üzerinden okumalı, rabbini kendi üzerinden tanımalı, anlamalı, sevmeli, iman etmeli ve "beni rabbim yarattı" demelidir. İnsan, rabbini kendi dışında görmeye, tanımaya, anlamaya çalışırsa kendinden, rabbinden uzaklaşır.

İlk ayet, ilk vahiy nedir?

Ikra'bismi rabbikellezî halak. Halakal insâne min alak:[22] "Seni yaratan rabbinin ismiyle oku ki o seni alakadan (sevgisinden, yakınlığından, ilgisinden) yarattı." Demek ki okumaya kendimizden, kendi üzerimizden başlamamız gerekiyormuş! Eğer "beni yaratan rabbim" dersek okumaya doğru yerden başladık demektir. Bununla beraber "ben, rabbimi, onun güzelliğini, muhabbetini, iradesini, kudretini üzerimde tadıyorum" dememiz gerekir. Sonra bunun devamında bütün kâinatı, bütün varlığı, Allah'ın indirdiği ayetleri okudukça, birbiriyle karşılaştırdıkça anlamış, kâmil manada iman etmiş oluruz. Dolayısıyla şeytan artık bize vesvese veremez olur; çünkü vereceği her vesveseye karşı artık bir cevabımız vardır.

Allah mutlaka kulunun gönlüne vahyedip kudretini kulunun üzerinde gösterir. Mesela; kul, dara düştüğünde Allah onu öyle bir

[22] Alak /1-2

kurtarışla kurtarır, öyle bir yardımla ona yardım eder ki kul, rabbini görmüş gibi olur, daha doğrusu rabbinin yakınlığını, sevgisini tatmış olur.

Kulun bunu kendine, nefsine hatırlatması sonra da şeytanın verdiği vesvese kapısını kapatması, bir daha vesvese vermesine müsaade etmemesi, şeytanı dinlememesi, ciddiye almaması, böyle bir durum karşısında "köpek havlıyor" demesi gerekir. Kul, şeytanın verdiği vesveseyi ciddiye almayıp ona kapıyı kapattığında bir daha kendisine böyle bir vesvese gelmez. Bunun için kul bir süre böyle yapmaya çalışmalıdır.

Bu tür sorunu, sıkıntısı olan kardeşlerimiz de böyle yapmaya çalışsınlar inşallah.

Abdulkadir Geylani (r.a.) Hazretleri'nin haber verdiği bir hadis-i kutside Allah *"ruhlar, rabbimizi gördük diye kalıplarında (bedenlerinde) raks ederler (semah ederler)"*[23] buyurmuştur. Her birimiz o elest meclisinde **"ben sizin rabbiniz değil miyim"**[24] hitabında rabbimizi gördük ve şahit olduk. Bu şehadetten dolayı gönlümüzde bu iman, bu aşk, bu muhabbet mevcuttur.

Eğer rabbimizi görmüşsek o hâlde rabbimizi, onun yakınlığını tatmaya çalışmamız gerekir. Bütün veliler, bütün Allah dostları dünyaya geldikten sonra geldikleri yere bir daha geri dönüp Allah'ın cemalini bir daha müşahede eder, bir daha şahitlik yaparlar. Zaten biri şahit olmamışsa Mürşid-i kâmil olmaz, velayetini teslim alan bir veli olmuş olmaz.

Velayetin şartı; Allah'ın cemalini müşahadedir. Bir veli bu müşahadeyi yapınca onda artık ne soru kalır, ne vesvese kalır, ne de şüphe kalır! Orada artık sadece imandan, aşktan, muhabbetten bir Hz. İnsan vardır. Mürşid-i kâmile de zaten "ben

[23] Risale-i Gavsiye
[24] Â'raf /172

rabbime kavuşayım" diye tabi olunur; yoksa tabiyet "mürşidim bana şefaat etsin, yardım etsin" diye değildir. Vuslat budur ve vuslat yolculuğu; vasıl olmak, rabbimize kavuşmak, bizi yaratan rabbimizle beraber olmak, onun cemalini müşahede etmek için yapılır. Mürşid-i kâmile bunun için tabi olunur, tabi olurken niyet budur. Bunun haricinde bir niyetimiz olursa meseleyi anlamamışız, dolayısıyla hiçbir şey anlamamışız, sadece kendi kendimizi kandırmışız ya da birileri bizi kandırmış, demektir.

TEHECCÜD NAMAZI NEDİR, NASIL KILINIR? BİR DE TEHECCÜD NAMAZI VACİP MİDİR?

Vacip aynı zamanda farz demektir. Çünkü vacip, vecebe; vacip oldu, farz oldu, gerekli oldu manasına gelir ve teheccüd namazı Resulullah (s.a.v.) Efendimiz için farzdı, Allah Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e "bu senin için gereklidir"[25] demişti. Bu ayet inmeden önce sahabeler de vacipmiş gibi teheccüd namazını kılıyordu.

Allah ayet-i kerimede **"kiminizin ticaret için, kiminizin başka şeyler için, kiminizin hasta olması hasebiyle bu vacip olan namazı üzerinizden kaldırdık"**[26] buyurmuş, başka bir ayette de **"Makam-ı Mahmud'a ulaşman için bu namaz gereklidir"**[27] buyurmuştur. Bu ayet "böyle yaparsan bu nimete hak kazanmış olursun" demektir. Bu nedenle bütün veliler, bütün Mürşid-i kâmiller "rabbim beni övsün, beni sevsin" deyip teheccüd namazını farzmış gibi kılmışlardır ve kılarlar. Bu namaz onlar için gereklidir. Bununla beraber bu namazı kılmadıklarında bir farzı yerine getirmemiş de olmazlar.

[25] İsrâ /79
[26] Müzzemmil /20
[27] İsrâ /79

Allah hadis-i kutside *"kulum kendisine farz kıldıklarımla en güzel şekilde bana yaklaşır, sonra diğerleriyle bana yaklaşmaya devam eder. Kulum böyle yapınca ben o kulumu severim. Ben bir kulumu sevdiğimde o kulum benimle görür, benimle işitir, benimle tutar, benimle yürür, benimle diler, benimle sever"*[28] buyurur.

Hadis-i kutside Allah'ın "sonra kulum diğerleriyle bana yaklaşmaya devam eder" diye buyurduğu o diğerlerinin en başında, birinci sırada teheccüd namazı gelir. Bu yüzden teheccüd namazı vuslat yolcusu için; yani bir Mürşid-i kâmile tabi olanlar için mutlaka gereklidir; çünkü vuslat yolcusu, Allah'ı tercih ettiği için Allah'ın da kendisini sevmesini, övmesini ister, dolayısıyla Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olup kendisi için sünnet ya da nafile olan bu emri yerine getirir ve kazanır.

Manevi perdeler özellikle geceleyin açılır; yani teheccüd namazının vaktinde açılır. Gece yarısının üçte biri geçtikten sonraki zamandan sabah namazının imsakına kadar olan bölüm teheccüd namazı vaktidir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz teheccüd namazını iki rekât olarak kılmıştır veya iki rekâtta bir selam verip dört rekât kılmıştır. Bununla beraber rivayete göre bazen sekiz, bazen on rekât kılmıştır; ama genel olarak dört rekât kılmıştır. Gece namazını böyle anlamak gerekir.

Rabbimize yakın olalım, ona gerektiği gibi hamd etmiş olalım, bununla beraber hamda, övgüye layık olalım diye hep beraber teheccüd namazını kılmaya çalışacağız inşallah.

[28] Buhari, Rikak, 38

NAMAZLARIMIN SADECE FARZLARINI KILIYORUM; ÇÜNKÜ SÜNNETLERİYLE BERABER KILINCA HIZLI HIZLI KILDIĞIM İÇİN HÛŞU İÇİNDE OLAMIYORUM. SADECE NAMAZIN FARZLARINI KILSAM OLUR MU?

İbadetlerimiz, namazımız özellikle az olsun; ama kaliteli olsun, imanımız kıldığımız namazda tecelli etsin, üzerimizde zuhur etsin. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz, mescitte sadece farz namazlarını kılmış, diğer sünnetleri, nafileleri evinde kılmıştır. Peki, sadece farz namazını kılmamız yeterli olur mu? -Elbette ki olur. Önemli olan çok namaz kılmak değil namazımızın miraç olmasıdır, kaliteli olmasıdır, Allah'ın huzurunda durarak namaz kılmamızdır, namazı huşu içinde, haşyetle kılıp Allah'ın huzurunda olduğumuzu tatmamızdır.

Yoksa huşuyla, haşyetle, muhabbetle miraç olmayan bir namaz taklidi bir namaz olur. Böyle kılınan bir namazın sadece dışı vardır, içi boştur, ruhsuzdur, ruhsuz olan namaz da sahibine bir fayda vermez, onu kötülüklerden, fahşadan, aşırılıktan alıkoymaz; çünkü sadece bedeni olarak eğilmiş, kalkmış, Allah'ın huzuruna layık olmayan bir duruşla Allah'ın huzurunda durmuştur. Böyle kılınan bir namazda fayda yerine zarar görme tehlikesi vardır.

Bütün mesele; kulun, elinden geleni yapmasıdır. Kulun, namazının miraç olması için çaba, gayret sarf edip Allah'ın huzurunda durmaya çalışması gerekir. Bunun için namazı on rekât kılacağına dört rekât kılsın, yeter ki kıldığı namaz kaliteli olsun.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"insanlar madenler gibidir. Kimi altın, kimi gümüş, kimi teneke, kimi mücevher, kimi pırlanta gibidir"*[29] buyurmuştur. İnsanın ibadeti neyse kendisi de odur. Teneke gibi bir insandan teneke gibi bir ibadet olur. Teneke gibi bir ibadet de insanı teneke gibi yapar.

[29] Buhari, Menâkıb 1; Müslim, Birr, 159, 160; Müsned, 2/539; Ebu Davut, Edep, 16

Namazımız en azından altın gibi olsun, kaliteli olsun, mücevher gibi olsun ki namazımız, ibadetimiz bizi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in buyurduğu o altın gibi, mücevher gibi olan insanlardan yapsın, bize bunu kazandırsın.

On ton demir veya on ton teneke, bir kilo altın yapar mı? - Tabi ki yapmaz. İşte, namazımız az olsun; ama kıymetli olsun, değerli olsun, kıldığımız namaz bizi rabbimize yaklaştırsın, bizi kötülüklerden, aşırılıktan alıkoysun.

Evet, ibadetimizi çoğaltmaya değil, ibadetimizin kalitesini arttırmaya çalışmamız gerekir. İnşallah böyle yapacağız. İbadetimiz az olsun, öz olsun; ama kaliteli olsun.

5 YILDIR CUMA VE BAYRAM NAMAZLARINI KILAMIYORUM. EVDE DE NAMAZ KILAMIYORUM. HER İŞİM TERS GİDİYOR. TEK BAŞIMA BİR YERE GİDEMİYORUM. BUNALIM İÇİNDEYİM, BU HÂLDEN NASIL KURTULABİLİRİM?

Sorun ne sorunu olursa olsun o sorun, nefsani bir sorundur. Allah, insanı kendisine âbd olsun, kul olsun, âşık olsun diye yaratmıştır. Allah hayatı da baştan sona imtihan olarak, kazanma imkânı olarak beyan etmiştir. Hayatı doğru anlamayınca, rabbimizi tanımayınca, kendimizi kul olarak anlamayınca mutlaka yanlış şeyler anlar, yanlış şeyler düşünür, kendimize göre bir şeyler üretiriz. Ya da birileri bize neyi öğretmişse öyle düşünür, öyle anlamaya çalışırız. Bu da bizi ters tarafa götürür. Bütün psikolojik hastalıkların sebebi de budur.

Bir sorun fazla derinleşirse oradan çıkmak da zor olur. Yapılması gereken şey; Allah'a dönmek, iman etmek, Allah'a güvenmek, tevekkül etmek, kulluğumuzu rabbimize arz etmektir. Rabbimize güvendiğimizde sorun biter. Tabi, güvenmek gerçekten çok zor şeydir. Kime sorarsanız sorun, mutlaka "ben,

Allah'a güveniyorum" der. Eğer rabbimize güveniyorsak bu durumda hiçbir şeyden endişe etmememiz gerekir. Rabbimiz bizimle beraberdir, bize bizden daha yakındır. Ne yana dönersek dönelim onun vechi oradadır. Her şey onun gücünde, onun kudretindedir ve o her şeyi ilmiyle, kudretiyle ihata etmiştir. O dilemeden ağaçtaki yaprak sallanmaz. Rabbimizi böyle bilip ona böyle tevekkül eder, teslim olur, güvenir, kendimizi ona bırakırsak hiçbir şeyden korkmaz, endişe etmeyiz. Şayet korkup endişe ediyorsak Allah'a teslim olamamışız, ona güvenememişiz demektir.

Peki, bu durumda ne yapmamız gerekir?

Zikirle, Allah'ın ayetleri üzerinde tefekkürle, secdeyle, bütün gönlümüzle Allah'a dönerek, rabbimizi isimlerinden tanımaya çalışarak, kendi acziyetimizi, hiçbir gücümüzün, kudretimizin olmadığını, bütün gücümüzün, kudretimizin sadece duamız olduğunu, tercihimiz olduğunu bilerek imanımızı artırmamız gerekir.

Bunu anladığımızda Allah'a teslim olur, güvenir, tevekkül ederiz, dolayısıyla endişe de etmeyiz. Kendimiz için, hayatımız için, evlatlarımız için, anamız, babamız için endişe etmeyiz. Kısacası; hiçbir şey için endişe etmeyiz; çünkü mülkün sahibi, bizim sahibimiz gerekeni yapar. O bizi korur, bizi muhafaza eder, bize öğretir; çünkü o bizi seviyor. Bize de düşen; onun sevgisine karşılık verip ona güvenmektir. Allah'ın bir ismi de El Mü'min'dir. El Mü'min; güvenilen, güvenilmesi gereken demektir. Allah sevilendir, sevilmesi gerekendir, imanı veren, o sevgiyi, o aşkı, o muhabbeti verendir.

Allah'ın isimlerine iman tam olursa imanda, gönülde sorun olmaz, dolayısıyla nefis ve şeytan herhangi bir şekilde bize vesvese veremez. Bu yüzden sorun, Allah'a iman sorunudur. Bu sorundan kurtulmak için imanı çoğaltmaya, Allah'ı zikretmeye

özellikle "lâ ilâhe illallah; Allah'tan başka ilah yoktur" zikrini manasıyla beraber çekmeye çalışmamız gerekir. "Allah'tan başka kudret sahibi, Allah'tan başka benim sahibim, mülkün sahibi yoktur. Her şeyin sahibi Allah'tır. O, benim sahibimdir, rahman ve rahimdir. Bununla beraber o vekil olandır; güvenilmeye layık olandır. Hafiz olandır; beni koruyandır, muhafaza edendir. Veduddur; beni sevendir, beni bana bırakmayandır" dememiz gerekir.

İman, insanı insan eder, insanı Hz. İnsan eder. İnsanı Allah ile beraber, kendisiyle beraber güç ve kuvvet sahibi yapar. İnsanı nefsinden, şeytandan emin kılar. İmanda zafiyet olunca da kul düşer, aciz olur, gücü bir şeye yetmez, şaşkın olur. Rabbini unuttuğu için kendini de unutur ve düşer.

İnsan geçmişte Allah yolunda olduğunu ne kadar düşünse de, iddia etse de, Allah yolunda çaba, gayret sarf ettiğini söylese de aslında kibirlenmiştir, hem de Allah'a karşı kibirlenmiştir. Allah her şeye bir ölçü koymuştur ve her şeyi bir vesileyle yaratır. Bu nedenle Pir Abdulkadir Geylani (r.a.) Hazretleri *"mürşidi olmayanların mürşidi şeytandır"* buyurmuştur; yani Allah'tan olan bir mürşidi kabul etmezsen kendine başka mürşid ararsın, başkası sana mürşidlik yapar; ama aslında sana mürşidliği yapan şeytandır. Bununla ilgili olarak Allah ayet-i kerimede **"Allah'tan bir yol göstericisi olmadan kendi nefsinin hevasına uyandan daha dalâlette kim vardır, (daha zalim kim vardır)"**[30] buyurur.

İnsan kime zulmeder?

Kendine zulmeder. Mürşidsiz olduğu için böyle olur. Eğer Allah'tan bir yol göstericisi olsaydı, onu Allah'a davet etseydi, o da rabbini sevseydi, rabbine iman etseydi, rabbine âşık olsaydı,

[30] Kasas /50

güvenseydi şeytan ona yol göstermeye kalkışmazdı; ama mürşidi olmayınca şeytan ona yolu gösterir, o da şeytanın tuzağına düşer.

Evet, nefsani olan bütün hastalıklar şeytanın tuzağına düşmektir, nefsin hasta olmasıdır. Kurtuluş da aynı şekilde iman etmeye, Allah'a güvenmeye, tevekkül etmeye, Allah'tan emin olmaya bağlıdır.

İMANINDAN ŞÜPHE DUYAN VE BUNA ENGEL OLAMAYAN BİRİ GERÇEK İMANI NASIL KAZANIR VE NASIL TÖVBE EDER?

Yapılması gereken şey; rabbimizi isimleriyle tanımaktır, Allah kendini nasıl tanıtmışsa öyle tanımaya çalışmaktır. Bunun için de ilk önce El Esmau'l Husna'yı okuyup anlamamız, yetmez, bu isimlere iman etmemiz gerekir. Bu da yetmez, bir de Allah'ın iman ettiğimiz isimlerinin üzerimizde tecelli edip ahlaka dönüşmesi gerekir. Sonra bu ahlak ile zaten işleyeceğimiz her amel hayır olur, nimet olur, ikram olur. Olması gereken şey de budur.

Zaten sorunumuz da budur; yani rabbimizi tanımıyoruz. Öncelikle rabbimizi tanımamız lazım. Eğer rabbimizi tanısaydık ona âşık olurduk. Onu tanımadığımız için imanımız, ona olan muhabbetimiz artmıyor, ona teslim olamıyor, güvenemiyoruz. Bu hâlden kurtulmamız için rabbimizi onun El Esmau'l Husna'sından tanımamız lazım. Bu yüzden El Esmau'l Husna derslerini yaptık ki rabbimizi onun kendisini tanıttığı gibi tanıyalım.

Sahabeler, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in vefatından sonra ders gören bir yerde bulunanlara "*biz görüyoruz ki siz imanı öğrenmeden, iman etmeden önce Allah'ın kitabını öğrenmeye çalışıyorsunuz; ama Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bize böyle talim ettirmedi. O bize önce iman ettirdi. Bize önce rabbimizi, bu kitabın sahibini tanıttı, bizi önce şirkten temizledi sonra bize kitabı*

okutturdu. Siz kitabın sahibini tanımadan onun kitabını okumaya çalışıyorsunuz. Bu yanlıştır, bu ters tarafa gidiştir" derler.

Biz de Allah nasip ederse yakın bir zamanda medresemizi açacağız inşallah. Bu medresede önce imanı öğretecek, iman etmeyi talim ettireceğiz; çünkü önce iman etmek sonra Allah'ın kelamını öğrenmeye, anlamaya çalışmak gerekir.

Kardeşlerimiz El Esmau'l Husna sohbetlerini dinlemek, izlemek veya okumak isterlerse sohbetleri internet adreslerimizde rahatlıkla bulabilirler. Bütün bu sohbetler internet adreslerimizde mevcuttur. Kardeşlerimiz bu sohbetleri dinlediklerinde nasıl iman ettiklerini anlarlar. Aynı şekilde rablerini isimlerinden, ayetlerle beraber Allah'ın kendini tanıttığı gibi tanırlarsa imanlarının nasıl kemale erdiğini, Allah'a nasıl yaklaştıklarını, Allah'ı nasıl sevdiklerini görür ve bunu tadarlar inşallah.

Allah'ı isimlerinden tanıdıktan sonra imanı, imanın şartlarını öğrenmek gelir. Allah'ı isimlerinden tanıyıp imanı da öğrendikten sonra o zaman Allah'ın ayetlerinin okunması, anlamaya çalışılması gerekir; yani ayetleri anlamadan önce ayetlerin sahibini tanımamız gerekir ki ayetleri okurken Allah'ın bize ne demek istediğini, onun muradını, hikmetini anlayabilelim.

MANA ÂLEMİNE DALMAKTAN KORKUYORUZ. KORKMAMAK İÇİN NE YAPMAK GEREKİR?

Mana âlemine dalmaktan, tefekkür etmekten, perdelerin açılmasından korkmak nefse ait bir durumdur. Bu korku, imana, ruha ait bir duygu değildir; çünkü ruh, Allah'ın nefhettiği saf aşktır, muhabbettir ve rabbini ister. Bu durumda ruh herhangi bir perdenin açılmasından ya da mana âlemine dalmaktan endişe

eder mi! Tam tersine bunu ister, isterken nefis de buna muhâlif olur, itiraz eder; çünkü nefis bundan korkar.

Bununla beraber nefsi üreten de insanın kendisidir. İnsan, toprağa ait olduğu, bütün derdi toprak olduğu, dünyaya ait şeyler olduğu için mana âleminden korkar, endişe eder ve mana âlemine dalmaktan korkar. Nefse "aradan çekil! Rabbimi göreyim de öleyim. Manevi olarak o mana âlemine dalayım, varsın öleyim" dememiz gerekir. O âleme daldıran Allah değil midir! Dünyadayken bizi koruyan, muhafaza eden o değil midir! Hâl böyleyken Allah'ın, kuluna böyle bir tehlike yaşatması mümkün değildir! Nefis boşuna korkup endişe eder, ona "aradan çekil" demek lazım. Nefsimize "rabbim beni zaten huzuruna alacak, bari bu aşk, bu muhabbet hâlinde alsın, 'Allah' derken alsın" dediğimizde nefis de boynunu büker sonra da bir sorun olmadığını görür.

Birkaç sefer böyle olduğunda ve nefis, sorun olmadığını anladığında artık endişe etmez, rabbinin onu koruduğunu bilir, anlar ve o da iman eder, karanlıktan nura gark olur. Nefis nurlanınca saf ruh olur, aradan da çekilir. Nefis, karanlıktır, ruh ise aydınlıktır, nurdur. Nefis, ruhun nuruyla aydınlanınca o da rabbini ister, güzel yapmayı ister ve sever, dolayısıyla sahibine de yardım eder, zorluk çıkarmaz.

Nefsi susturmayı becereceğiz, nefse öğreteceğiz inşallah. Mana âlemine dalmaktan korkmanın nefisten olduğunu bilip ona göre muamele yaptığımızda bu korku, endişe de gider inşallah.

KABİR AZABI VAR İSE YASİN SURESİ'NİN 52. AYET'İNDE NEDEN İNKÂR EDENLER "YATTIĞIMIZ YERDEN BİZİ KİM KALDIRDI" DİYORLAR. BU AYETİ TEFSİR EDER MİSİNİZ?

Allah ölen her bir insana farklı muamelede bulunur, bu nedenle kabir âleminde tek bir hâl geçerli değil çok farklı hâller geçerlidir. Misal; ölüm için "insanlar uyur" veya "uyanırlar" demek bu ayete uygundur.

Sadece bu ayete bakanlar kabir azabının olmadığını söylemişlerdir; ama kabir âlemiyle ilgili başka ayetler de vardır. Kabir âlemini anlamak için de bu ayetlerin hepsini birden anlamak gerekir.

Allah herkese farklı farklı muamele yapar. Allah ayet-i kerimede şehitler için **"onlar diridirler, Allah katında rızıklanırlar"**[31] buyurmuş, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz de *"onlar cennettedir, orada kuş gibi uçar, dolaşırlar ve kıyamete kadar cennet nimetlerinden istifade ederler"*[32] demiştir. Allah, firavun ve ehlini, ona yardım edenleri, Mısır'ın o zamanki ileri gelenlerini anlatırken de **"onlar sabah, akşam ateşe (cehenneme) arz olunurlar. Kıyamet günü de zaten oraya girerler"**[33] buyurmuştur. Bu da ayrı bir ayettir. Bir de bu ayet vardır. **"Onlar sanki yarım gün ya da günün bir kısmı kadar kaldık, derler (bu kadar uyumuşlar gibi zannederler)."**[34] Bu da başka bir ayettir. "**Uyanınca derler ki: Kim bizi yattığımız yerden kaldırdı."**[35] Bu ayetler birbirinden farklıdır. Ayrıca Allah mukarrebunlar için de **"Allah'a en yakın olanlar"**[36] demiştir. Bunların hâli ise daha farklıdır.

[31] Âli İmrân /169
[32] Ebu Davut, Cihad, 27, (2520)
[33] Mü'min /45-46
[34] Mü'minûn /113
[35] Yasin /52
[36] Vakıa /11

Demek ki Allah'ın herkese muamelesi farklıymış! Evet, kimisi hemen cennete gider, kimisi yarım gün uyuyup uyanmış gibi kalkar, kimisi de cehennem azabıyla azap görür; yani cehenneme girmez ama kendisi cehenneme arz edilip ona "senin gideceğin yer burasıdır" denilir, böylece o azaptan ona tattırılır. Bu durumda müşrikler, iman etmeyenler, kâfirler, Firavun'un azabıyla azap görmüş olurlar.

Nasıl ki Allah yolunda ölenler, şehit olanlar için mertebelerine göre hemen cennet varsa insanlar da derecesine, yakınlığına, imanına göre cennete arz olunurlar. Bununla ilgili olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"vefat eden birinin kabri ya cehennem çukurlarından bir çukur ya da cennet bahçelerinden bir bahçe olur"*[37] buyurmuştur.

Nasıl?

Cennet ona açılır ve ona "senin yerin burasıdır" denilir. Eğer cenneti görüyorsa bu ona nimet olarak yeter. Cehennemdeki yerini görüyorsa bu da ona azap olarak yeter.

Evet, Allah anlamamız için farklı ayetlerde kabir âlemini farklı farklı beyan etmiştir. Kabir âlemi mü'mine farklı, kâfire farklı, müşriğe farklı, Allah yolunda ölene, şehit olana farklı, Allah'a yakın olana farklı, diğer insanlara, çocuklara farklıdır. İnsanların bazısı da günün bir kısmı kadar; yani yarım gün uyuduğunu ve uyandığını zanneder. Bu yüzden kabirde her bir insana yapılan muamele onun durumuna, hangi sınıfa dâhil olduğuna göredir, dolayısıyla kâbir âlemi herkes için farklıdır.

[37] Tirmizi, Kıyamet, 26

HAYATIMA SEFALAR GETİRDİNİZ. BENİM İÇİN ALLAH'IN BİR LÜTFUSUNUZ. KARANLIKLAR İÇİNDE KALAN BİR ZAVALLININ SON UMUDUSUNUZ. SİZE BÜTÜN SEVGİMİ VE SAYGILARIMI SUNUYORUM.

Allah razı olsun.

Allah için sevmek başka bir şeydir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"kişi sevdiğiyle beraberdir"*[38] buyurmuştur. Allah'ı sevenler Allah'ın sevdiklerini, Allah'ı sevenleri sever. Bu aynı zamanda Allah sevgisinin insanın gönlündeki tezahürüdür.

Biri "ben, Allah'ı seviyorum" diyorsa bu sevgisinin ispatı; Allah'ın sevdiğini sevmesi, Allah'ı sevenleri sevmesidir. Onun gönlünde Allah'ı sevenlere karşı bir sevgi zuhur eder. Böyle biri Allah'a âşık bir kuldur. Allah mutlaka onları gönül itibariyle beraber eder. Onlar birbirlerini sevdiklerini zannederler, aslında Allah ikisini sever. İki gönlü birbirine bağlarken de kendi sevgisiyle onları birbirine bağlar. Sevgi, muhabbet, iman böyledir.

Allah ayet-i kerimede sahabe için **"siz bir ateş çukurunun tam kenarındaydınız, Allah sizi oradan kurtardı, gönüllerinizi birbirine bağladı (gönüllerinize ülfet verdi, lutufta bulundu)"**[39] buyurur. Allah onlara sevgisiyle lütufta bulundu. Yani "bu sevgim, lütfum sayesinde kardeşler oldunuz, birbirinizi sevdiniz, bir ve beraber oldunuz" buyurdu Allah. Biri böyle bir lütfa nail olmamışsa mü'min olduğunu iddia etmesi bile doğru değildir; çünkü o daha mü'min olamamış, Allah onu o ateş çukurundan çıkarmamıştır. Bunun şartı Allah'ın beyan ettiği üzere sevmektir, kardeş olmaktır, bir ve beraber olmak, Allah için sevmektir. Bütün bu sevgilerin hepsi Allah'a gider; çünkü bu sevgiler Allah içindir.

[38] Buhari, Edep, 96; Müslim, Birr, 165
[39] Âli İmrân /103

Allah bizi birbirini böyle sevenlerden eylesin. Allah bizi hem dünyada hem ahirette beraber eylesin inşallah.

HZ. MUSA (A.S) ALLAH İLE KONUŞTUĞUNDA SAKİN BİR ŞEKİLDE ASASININ NE İŞE YARADIĞINI ANLATIRKEN ALLAH'IN HİTABINA NASIL DAYANDI VE BU HİTAP İLHAM İLE MİYDİ?

Allah'ın, Hz. Musa (a.s.)'a hitabı perde arkasındandı. Allah ayet-i kerimede **"Allah bir kuluyla konuşurken perde arkasından konuşur"**[40] buyurmuştur. İnsana perde olan, ruhtur. Ruh, gönül ile Allah arasında perde olur. Allah bu şekilde kuluna hitap ederken ona ne söylediğini beyan eder ve kul bu hitabı olduğu gibi net bir şekilde alır.

Bu hitap, Allah'ın diğer kullarına da vardır. Allah'ın hitabı gönle inerken arada yine ruh perdesi bulunur; yani hitap önce ruha gelir, ruhtan da gönle gelir. Yoksa Allah'ın hitabı direkt olarak gönle gelirse kul darmadağın olur, toz duman olur. Allah ayet-i kerimede **"Allah, Musa'yla konuştu"**[41] buyurmuştur. Allah Hz. Musa (a.s.)'la iki insanın konuşması gibi konuşmuştur. Bu, Allah birine vahyederken de böyledir. Allah vahyederken gönle vahyeder; ama vahyinde kelime yoktur, sadece mana vardır.

Peki, Allah diğer kulların gönlüne nasıl vahyeder?

Allah'ın vahyettiği mutlaka hayırdır, rahmettir, ikramdır; yani gönlümüze hayırdan her ne gelirse gelsin o mutlaka Allah'tandır. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"size gelen iyilikler (hayırlar, güzellikler) Allah'tan, kötülükler (şer) ise kendi nefsinizdendir"**[42] buyurmuştur. Hayır olarak "aklıma şu geldi, aklıma şöyle güzel bir şey yapmak geldi" dediğimizde bilelim ki

[40] Şûrâ /51
[41] Nisâ /164
[42] Nisâ /79

Allah gönlümüze vahyetmiştir. Şer olarak aklımıza gelenler ise kendi nefsimizdendir, şeytandandır.

Daha iyi anlaşılması için izah edeyim.

Mesela; yolda yürürken ihtiyaç sahibi biri bizden bir şey istese veya dilense, o anda gönlümüzden "şuna şöyle bir ikramda bulunayım, şöyle bir yardım edeyim" dediğimizde bilelim ki Allah gönlümüze vahyedip "kulum, ona ikramda bulun" demiştir; ama biz "ben böyle düşündüm" deriz. Oysaki bu düşünce gönlümüze gelmiştir. Hemen ardından gönlümüze "belki bu zengindir, belki ihtiyacı yoktur. Ben niye yardım edeyim, başkası yardım etsin" diye bir fikir geldiğinde gelen bu fikir de şeytandandır, nefistendir.

Yani Allah her anda kulunun gönlüne vahyeder, nefis de, şeytan da, kulu bu hayırdan alıkoymak, men etmek için ona vesvese verir.

Allah ile sadece Hz. Musa (a.s.) muhatap olmamıştır. Her kul, Allah'la muhataptır. Bütün peygamberler Allah ile muhatap olurken Allah'ın bütün kulları adına muhatap olur; ama bir de kulun, Allah ile özel muhatap oluşu vardır ki kul her anda rabbiyle muhataptır.

Mesela; dua edip **el hamdu lillâhi rabbil âlemîn:** "Övme ve övülme âlemlerin rabbi olan Allah'a aittir (Allah'a mahsustur)" deriz. Bu, özel olarak kulun, Allah ile muhatap olmasıdır; çünkü bunu direkt olarak Allah'a söylüyoruz. **Er rahmânir rahîm:** "O, rahman ve rahimdir." Sen rahman ve rahimsin. **Mâliki yevmid dîn:** "O, din gününün sahibidir." Sen benim sahibimsin, beni her hâlimden hesaba çekecek olansın. **İyyâke na'budu ve iyyâke nestaîn:**[43] "Yalnız sana âbd oluyoruz ve yalnız seni istiyoruz." Biz senin aşığınız ve yalnız seni istiyoruz, seni senden istiyoruz. Neyi istersek isteyelim senden istiyoruz.

[43] Fatiha /2-5

Kul bu şekilde Allah ile muhatap olunca Fatiha'yı okurken Allah'tan da cevap alması gerekmez mi? -Elbette ki gerekir. Allah ayetinde **Fezkurûnî ezkurkum veşkurû lî ve lâ tekfurûn:**[44] "Beni zikredin ki ben de sizi zikredeyim. Bana şükredin, sakın nankörlerden olmayın" buyurmuştur. Yani sen Allah'ı nasıl zikredersen Allah da sana cevabı öyle verir; çünkü Allah "sen beni zikredersen ben de seni zikrederim" diye va'd etmiştir.

Bir kul "ya rabbi! Ben senin âbdinim, ben senin kulunum ve ben seni istiyorum" derse alacağı cevap "ben de senin rabbinim. Seni kul olarak, âbd olarak, âşık olarak kabul ediyorum. Ben de seni istiyorum. 'Allah dilediğini zatına seçer' dedim ve ben de seni seçtim. Sen beni seçtin, tercih ettin ya ben de seni seçiyorum, tercih ediyorum" cevabıdır. Kul, Allah'tan böyle bir cevap alır.

Bu yüzden kıldığımız namaz miracımız olsun, rabbimize böyle söylediğimizde cevabını da alalım.

Peki, rabbimizden cevap alıp almadığımızı nasıl anlarız?

Rabbimize gerçekten bunu söylediysek ve söylediklerimizi her zerremizle tattıysak cevabı gönlümüzle alırız; ama kelime olarak değil, rabbimizin bize böyle söylediğini tadarız. Dolayısıyla "rabbim bana 'ben de seni seviyorum' dedi" der, böyle söylediğini hissederiz. Bunu tattığımızda bilelim ki rabbimizi gerçekten zikretmişiz, o da bizi zikretmiş, daha doğrusu zikrimize cevap vermiştir.

Allah bizi kendisiyle beraber olanlardan, onu zikredenlerden eylesin. Allah bizi zikrettiği kullarından eylesin. Allah bizi rabbini tercih edenlerden eylesin. Allah bizi zatına seçtiği, sevdiği kullarından eylesin. Allah bizi âşıklardan eylesin. Kendisini sevdiği, kendisinden razı olduğu kullarından eylesin. Rabbimiz bizden bütünüyle razı olmadıkça, onun sevgisini

[44] Bakara /152

kazanmadıkça, ona layık kul, âbd olmadıkça, muradı üzerimizde gerçekleşmedikçe bizi huzura almasın inşallah. Allah bizi bir dost gibi, bir sevgili gibi huzuruna aldığı kullarından eylesin inşallah.

Allah hepinizden razı olsun.

22.BÖLÜM

İŞ YÜZÜNDEN CUMA NAMAZI'NA GİDEMEMEK SORUN OLUR MU VE CUMA NAMAZINI 3 DEFA KAÇIRMANIN HÜKMÜ NEDİR?

Âlimlerimiz bu konuda içtihat edip fikirlerini beyan etmişlerdir. Mesela; bir kısmı "cuma namazına üç defa gitmeyenler kâfir olur" derken diğer bir kısmı da "kalpleri mühürlenir" demiştir. Oysaki birinin kalbinin mühürlenmesiyle kâfir olması aynı şeydir; çünkü bu iki durum da insan için ebediyen kaybetmek demektir.

Bilmemiz lazım ki hiçbir amel imanı batıl etmez, aynı şekilde hiçbir günah da imanı yok etmez; ama amelin eksikliğinde kul için bir zarar vardır, daha doğrusu kazanılmayan bir nimet vardır.

Allah bir şeyi emretmişse mutlaka onun karşılığında bir nimet ikram edecektir. O hâlde kaç cuma namazını kaçırırsak o kadar nimeti kazanmamış ve Allah'ın bize ikram ettiğini alamamış oluruz. Bunu böyle anlamak gerekir. Böyle bakarsak doğru anlar, doğru hüküm veririz. Bu yüzden mutlaka cuma namazına gitmeye çalışmamız gerekir. Şayet çalıştığımız iş yerinin sahibi cumaya gitmemize izin vermiyorsa o zaman da sorumluluk bütünüyle iş yerinin sahibine aittir, bu günahı iş yerinin sahibi yüklenmiş olur.

Allah ayet-i kerimede **"ey iman edenler (ey iman ettiğini iddaa edenler)! Cuma günü Allah'ın zikrine (namaza) davet edildiğinizde alışverişi bırakıp Allah'ın zikrine koşun. Namazı bitirdikten sonra Allah'ın sizin için takdir etiklerini aramak üzere yeryüzüne dağılın"**[1] buyurur. Allah "alışverişi bırak, namaza, beni zikretmeye gel" dediği hâlde biri çıkıp "Allah'ın emri değil benim

[1] Cuma /9-10

emrim geçerlidir, izin vermiyorum, namaza gidemezsin" derse küfre girmiş olur. Dolayısıyla namaza gidemeyen kişi değil, bu hükmü veren küfre düşer; çünkü nasıl ki cehâlet mazeretse aynı şekilde mecburiyet de bir mazerettir.

Allah haramları sayarken **"leş, kan, domuz eti ve Allah'tan başkası adına kesilen haramdır**; **ama mecbur kalırsanız aşırı gitmemek kaydıyla onlardan yiyebilirsiniz"**[2] buyurmuştur. Aynısı ibadetler için de geçerlidir. Biri ibadetlerini yapmamaya mecbur kalmışsa kendisi için bunda herhangi bir sorun yoktur; fakat ibadetlerini yapmaya veya cuma namazına gitmek için çabasını, gayretini göstermeye çalışmalıdır. Bunun için de çalıştığı iş yerinden ayrılıp ibadetini yapabileceği bir iş aramaya yönelmelidir. Yoksa "nasıl olsa bunun sorumlusu ben değilim" deyip oturması doğru değildir.

Bununla beraber o iş yerinde çalışanların hepsi bu duruma itiraz etmeli ve bir çare aramalıdır. Gerekirse sırf cuma namazına gidebilmek için iş verenlerine "cuma namazımız için herhangi bir engel çıkmasın, bunun karşılığında istediğiniz gün fazladan mesai yaparız" demelidirler. Onlar bu şekilde çabalarını gösterdiklerinde Allah mutlaka yardım eder ve bu sorunlarından kurtulurlar inşallah.

Evet, biri üç defa cuma namazını kılmazsa herhangi bir şey kaybetmez; ama Allah'ın huzuruna çıkmaktan, Allah'ın emrini yerine getirmekten, bu ikrama nail olmaktan ve mü'minlerle,

[2] Bakara /173

Müslümanlarla berber olup haftalık toplantısını gerçekleştirmekten mahrum kalır.

EKMEĞİN MÜBAREK GÖRÜLMESİNDEKİ HİKMET NEDİR?

İnsan, topraktan yaratılmıştır, dolayısıyla gıdası da topraktandır. Ekmek de insanın gıda ihtiyacını en kâmil manada karşılayan bir nimettir. Bu yüzden ekmek, insan için çok önemliymiş gibi zannedilmiştir. Oysaki bütün nimetler neyse ekmek nimeti de odur ve aralarında hiçbir fark yoktur. Bu nedenle ekmeğe ayrı bir özellik, ayrı bir büyüklük vermek doğru değildir.

ALLAH'A KÜRTÇE OLARAK "XWEDE" DEMEK GÜNAH MIDIR?

Xwede; yaratan, hidayet veren manasına gelir. Nasıl ki "yaratan böyle buyurmuş" denildiğinde hiçbir sorun olmuyorsa aynı şekilde "xwede" demekte de herhangi bir sorun olmaz. Yalnız, Allah ayet-i kerimede **"ister Allah deyin ister Rahman deyin, en güzel isimler onundur (Allah'ındır).**"[3] Yani Allah'ı o isimlerle davet edin, zikredin, buyurmuştur. O zaman "Allah" isminin yerine sadece Rahman ismi kullanılabilir. Bize düşen de; rabbimizi zikrederken "Allah" yahut "Rahman" isimlerini kullanmaktır; çünkü Allah ve Rahman isimleri Allah'ın zat isimleridir, diğerleri ise Allah'ın sıfatlarının isimleridir.

[3] İsra /110

Evet, Allah'ı herhangi bir sıfatla anmak bir sorun teşkil etmez. İnsanların kendi dilinde Allah'ı anmalarında bir sakınca yoktur; ama en doğrusu "Allah" ya da "Rahman" demektir.

HASTA OLAN KIZIM İÇİN DUA EDEBİLİR MİSİNİZ?

Allah bütün Ümmet-i Muhammed'in hastalarına şifalar versin ve hiç kimseyi hastanelere düşürüp ilaçlara muhtaç etmesin inşallah!

Bilmemiz lazım ki Allah'ın, kullarına hastalık vermesinde mutlaka bir muradı vardır. Bununla ilgili olarak Resulullah (s.a.v.) Efendimiz "*hastalanmayan vücutta ve kaybolmayan malda hayır yoktur*"[4] buyurmuştur. Biri hastalandığında Allah ona ikram etmeyi, bir şeyleri öğretip tattırmayı dilemiştir ve ona önce acziyetini tattırır.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz başka bir hadisinde "*bir hastayı ziyaret etmeye gittiğinizde ondan dua isteyin; çünkü Allah, hastanın duasını reddetmez*"[5] buyurur. Allah, hastanın duasını reddetmez; çünkü o anda hasta olan kişide kibir diye bir şey kalmamıştır, o anda rabbine boyun bükmüş, rabbine bütünüyle muhtaç olduğunu anlamış, gönlünü rabbine bütünüyle açmış ve Allah ile arasındaki perdeler kalkmıştır.

Hastalıklar Allah ile aramızdaki perdeleri kaldırıyorsa o hâlde bir nimettir, Allah'ın ikramıdır, manevi olarak büyüyelim,

[4] İbn Ebi'd Dünya
[5] İbni Mace-2387, K.S.-6422

acziyetimizi, Allah'a muhtaç olduğumuzu bütünüyle tadalım ve sağlığımızın kıymetini, değerini bilelim diyedir.

Yetişkinler hasta olduğu gibi çocuklar da hasta olur. Çocuklar hasta olduğunda büyükler de onlarla imtihana uğrarlar. Onlar için dua eder, emek verir, çaba ve gayret sarf ederler. Çocukları hasta olduğu için gece uykuları kaçar, iyileşsinler diye onlara hizmet eder ve kazanırlar.

İster hastalık, ister yokluk, ister başka bir sorun, başka bir sıkıntı olsun başımıza bir imtihan geldiğinde Allah mutlaka bize bir şey ikram etmeyi, bir şeyler öğretmeyi ve tattırmayı dilemiştir. Bu imtihanlar olmazsa manevi olarak büyüyemez, hep çocuk olarak kalırız.

Allah, kulunu büyüyebilmesi için mutlaka imtihanlara tabi tutar. Bu imtihanlarda kendimiz için neyi hayırlı görüyorsak o konuda duamızı yapmamız ve "ya rabbi! her şeyin en iyisini, en güzelini, en hayırlısını bilen sensin. Sen benim için hayır olanı, güzel olanı yaratansın; ama ben senin aciz kulun olarak senden sıhhat istiyorum, sıkıntımın giderilmesini, sorunumun bitmesini istiyorum" deyip dua etmemiz gerekir; çünkü dua kulluğun gereğidir.

İnşallah her zaman böyle dua ederiz. Allah bütün hastalarımıza şifa versin, sağlık ve afiyet ihsan etsin, ikram etsin inşallah.

CEMAATLER ARASINDA BİRLİK OLMADIĞI İÇİN YANLIŞ YOLDA OLAN BİR CEMAATE GİTMEKTEN KORKUYORUZ. BU DURUMDA NE YAPMAMIZ GEREKİR?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'den sonra bir sürü sahte peygamber türemiştir. Nasıl ki sahte peygamberler var diye hak olan peygambere iman etmemek, ona tabi olmamak insana ebediyen kaybettiriyorsa aynı şekilde hak olan bir Mürşid-i kâmile tabi olmamak da insana kaybettirir ve kıyamete kadar da cemaatler arasında vahdet; yani birlik asla olmayacaktır. Bu, kıyamete kadar böyledir. Bir tek vahdet olma imkânı vardır; o da imanda vahdettir.

Hangi cemaatin hak olduğunu bilemiyoruz, demek doğru değildir; çünkü elimizde Allah'ın hak olan ölçüsü vardır. Allah ayet-i kerimede **"bizim kitabımız hakkı söyler"**[6] buyurmuştur. Allah böyle söylediyse ona güvenmemiz gerekir.

Hak cemaati nasıl anlamalıyız?

Hak cemaat; hayatı Kur'an'a göre yaşayan, Allah'ın ayetleri üzerlerinde ahlaka, imana, ihlasa, amele dönüşen, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sahabesiyle beraber iman ettiği gibi iman eden, Allah'a teslim olduğu gibi teslim olan ve hayatını Kur'an'a göre yaşayan insanların olduğu bir topluluktur.

Hangi cemaat böyleyse o cemaat hak cemaattir, bunun dışına çıkanlar hak cemaat olmaz. İmanları, ahlakları, amelleri söylediklerine uymayanlar ne söylerlerse söylesin hak cemaat değildir.

[6] Câsiye /29

Bir cemaat istediği kadar "biz haktayız" desin ancak sırat-el mustakimde yürüyüp Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e uyduğu kadarıyla, bir de ahlakı ve ameliyle ona benzediği kadarıyla hakta olur.

Allah, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e birtakım vazifeler vermiş, ayet-i kerimede **"seni insanlara uyarıcı, müjdeci, şahit olarak gönderdim"**[7] buyurmuştur. Bu yüzden hak cemaatlerin de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz gibi hem uyarması, hem müjdelemesi, hem de ahlakıyla, ameliyle ve hayatıyla örnek olması gerekir.

Bir başka ayette Allah **"size Allah'ın ayetlerini okuyup açıklasın, bilmediklerinizi öğretsin, hikmeti öğretsin, bir de nefislerinizi tezkiye etsin diye bir resul gönderdik**"[8] buyurur. Bu durumda cemaatlerin sadece ayetleri okumaları yetmez, bir de onu insanlara açıklamaları; yani "Allah, Kıyamet günü sizi bu kitaptan sorumlu tutacağını va'd etti,[9] sizin ayetler üzerinde tefekkür etmeniz lazım" deyip insanlara Allah'ın ayetlerini açıklamaları lazım. Bunlar aynı zamanda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in vazifeleridir.

Allah, resulünü niçin gönderdiğini beyan ederken bir de "size hikmeti öğretsin" buyurmuştu. Hikmet; Allah'ın muradıdır. Allah'ın resulü insanlara ayetleri açıklarken Allah'ın o ayetteki muradını, hikmetini de açıklar. Bu durumda hak cemaatler de Allah'ın muradını anlatmaya ve hikmeti öğretmeye çalışmalıdır. Tabi, cemaatin hikmet ehli olması için o cemaati idare edenin,

[7] Ahzab /45
[8] Bakara /151
[9] Zuhruf /44

imamın cemaattekilere hikmeti öğretmesi gerekir. Onların nefislerini tezkiye edip temizlemesi, kötü hâllerini güzel ahlakla değiştirmesi ve onlara bilmediklerini öğretmesi, insanın o cemaatin içindeyken bilmediklerini öğrenmesi gerekir.

Bir cemaatte böyle hâller varsa o cemaat hak bir cemaattir, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sahabesiyle gittiği yolda yürüyen, Kur'an'a iman etmiş, ayetleri imana, ahlaka, amele dönüştürmüş bir cemaattir. Aynı zamanda hikmet ehli, Allah'ın muradını, hikmetini anlayan ve gerektiği gibi yaşayan bir cemaattir. Yoksa üç, beş kişi bir araya gelip "biz de cemaatiz" dediklerinde hak cemaat olmuş olmazlar. Yolu yürürken Allah'a ve resulüne mi itaat ediyorlar yoksa "Allah'a, resulüne, Kur'an'a uyuyoruz" deyip Kur'an'ı, dini kendilerine mi uyduruyor, kendi kendilerine din mi üretiyorlar! "Biz Allah'a aidiz" demeyip "Allah bizimdir" mi diyorlar! Şayet bir cemaat "sadece biz haktayız" diyorsa bilelim ki o cemaat hak bir cemaat değildir; çünkü herkes Allah'ın kuludur ve hiç kimse Allah'a kimin daha yakın olduğunu bilemez, bunu sadece Allah bilir, insanın gönlünü bilen sadece Allah'tır.

Biri bir cemaatte bulunduğunda Allah'a her gün biraz daha yaklaşıyor, Allah'ı seviyor ve nefsi temizleniyorsa, Allah'ın güzelliği, ayetleri onun üzerinde tecelli ediyor, Allah'ın isimleriyle güzelleşiyorsa, manevi olarak her gün biraz daha dünyadan uzaklaşıp ahirete bir adım daha yaklaşıyorsa; yani ahireti dünyadan daha çok seviyorsa bu durumda o kul hak olan cemaattedir.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"sürünün kurdu olduğu gibi insanların da kurdu vardır. Nasıl ki sürüden ayrılan koyunu kurt*

parçalıyorsa hak olan cemaatten ayrılan insanı da kurdu olan şeytan parçalar. Bu yüzden hak olan cemaatten ayrılmayın. Kim hak olan cemaatten kıl kadar ayrılırsa cahiliye ölümüyle ölür"[10] demiş, Allah da ayet-i kerimede **"hep beraber Allah'ın ipine sarılın**"[11] buyurmuştur. Bu yüzden cemaatsiz olmaz. Hep beraber toplu hâlde Allah'ın ipine sarılmamız, sırat-el mustakimde yürümemiz, birbirimize yardım edip Allah yolunda hizmet etmeye çalışmamız gerekir. Öyle ki Allah'ın bizim üzerimizdeki muradı gerçekleşsin, sırat-el mustakimde yürümüş, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi olmuş ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sahabesiyle yaşadığı hayatı beraber yaşamış olalım.

İslam tek başına yaşanmaz, kulluk tek başına yapılmaz. Allah'ın hem ferd olarak yapmamız gereken emirleri, hem de cemaat hâlinde yapmamız gereken emirleri vardır. Eğer cemaat hâlinde olmazsak o zaman Allah'ın cemaat hâlinde yapmamız gereken emirlerini yok saymış, "bunlar gereksizdir" demiş oluruz, dolayısıyla o ayetleri inkâr etmiş ve Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in sahabesiyle beraber yaşadığını yalanlamış oluruz. Allah bizi böyle bir şeyden muhafaza etsin inşallah!

Dediğim gibi; ölçü Allah'ın ölçüsüdür. Bizim de bir cemaatin hak olup olmadığını bu ölçüye göre bakıp anlamamız lazım. Şayet bir cemaat asr-ı saadeti bulunduğu asırda yaşamaya çalışıyorsa o cemaat hak bir cemaattir; ama asr-ı saadete göre yaşamıyor, kendine göre yorumlar yapıp dini kendine uydurmaya çalışıyorsa, üstelik "sadece biz haktayız" diyorsa o zaman da bu cemaatten uzak durmamız gerekir. Yarım doktor insanı candan, yarım âlim

[10] Buhari, Fiten 2, Ahkam 4; Ahmed Bin Hanbel, Müsned, 1/275, 297, 310
[11] Âli İmrân /103

de imandan eder, demişler. Böyle bir cemaatin içinde bulunursak imanımızı kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalırız.

En çok ciddiye almamız gereken şey ebedi hayatımızdır. Ebedi hayatımızı ciddiye alalım. Nasıl ki işimizi, alışverişimizi ciddiye alıyor ve "kimse bizi kandırmasın" diyorsak aynı şekilde ebedi hayatımızı kazanmak için dinimizi öğrenmeye çalışırken de kandırılmamaya, şeytanın, iblisin ve nefsin tuzağına düşmemeye dikkat etmemiz gerekir.

Allah hiçbir şekilde mazeret kabul etmez. "Ya rabbi! Bilmedim, anlamadım" dediğimizde Allah bize "kulum! Sana akıl vermiş, bunu anlayacak bir gönül vermiştim, sana 'ben senin rabbin değil miyim?' demiş ve seni daha önce kendine şahit tutmuştum.[12] Yetmemiş, bir de sana peygamber göndermiş, hiçbir şekilde yanılmayasın, emin olasın diye de kitap göndermiştim, neden ölçüne bakıp doğru kararı vermedin" diye sorar ve bizden hiçbir mazereti kabul etmez.

Allah'tan da emin olmayacaksak kimden emin olacağız! Biri Allah'a karşı imanlıysa, ihlaslıysa, samimiyse Allah'ın kendisine mutlaka yardım edeceğini, doğru yolu göstereceğini bilmelidir. Yeter ki rabbini istesin, hakka talip olsun, rabbine karşı ciddi ve samimi olsun, rabbini seçmiş, tercih etmiş olsun, Allah onu mutlaka seçer; çünkü Allah ayet-i kerimede **"Allah dilediğini zatına seçer"**[13] buyurmuştur. Bu yüzden kim Allah'ı dilerse Allah da onu diler ve onu kulu olarak, âşığı olarak zatına seçer. Birinde böyle bir seçilmişlik yoksa bu onun tercihinin olmayışından,

[12] Â'raf /172
[13] Şûra /13

rabbini tercih edemeyişinden dolayıdır. Biri "ya rabbi! Ben dünyayı istiyorum; ama üstüne bir de ahireti ver" derse Allah'ı seçmemiş, tercih edememiş demektir.

Allah bizi; kendisini, zatını, dostluğunu, rızasını, cemalini seçenlerden, tercih edenlerden eylesin inşallah.

DİZİLERDE ÇIKAN MÜSTEHCEN SAHNELERİ VEYA BU TÜR FİLMLERİ İZLEMEK ZİNAYA GİRER Mİ?

Allah ayet-i kerimede buyurur **"siz büyük günahlardan sakınırsanız Allah sizin küçük günahlarınızı siler (affeder, mağfiret eder)."**[14] Bu ayeti duyan sahabeler Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e *"ya Resulullah! Küçük günahlar hangileridir"* diye sorar. Resulullah (s.a.v) Efendimiz de cevap olarak *"büyük günah (örneğin) zina işlemektir. Zinayla ilgili şeyleri duymak, gözün bakışı, zinayı gönlünden geçirmek, onunla meşgul olmak ise zinanın küçük günahlarıdır"* buyurur.

Eğer yanlış bir şey seyredersek gönlümüze mutlaka bir leke gelir ve o leke Allah ile aramıza perde olur. Bu yüzden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz *"bir günah işlediğinizde kalbinize siyah bir leke gelir, bir sevap işleyerek o lekeyi silin"*[15] buyurmuştur. Dizilerde, filmlerde de yanlış bir şeyler izlediğimizde aynı şekilde gönlümüze bir leke gelir, dolayısıyla onu silip temizlememiz gerekir.

Peki, o lekeyi neyle silebiliriz?

[14] Nisa/31
[15] İbn Mace, Zühd 29

Elbette ki istiğfarla, tövbeyle, zikirle temizleyebiliriz. Böyle yaparsak inşallah o lekenin gönlümüzü kaplamasına müsaade etmemiş oluruz. Bununla beraber özellikle bizi Allah'a yönelten programlar, sohbetler seyretmemiz, Kur'an-ı Kerim ve hadis dinlememiz, sahabenin, Ehl-i Beyt'in hayatını öğrenmeye çalışmamız gerekir. Bunları yapmaz sadece bazı dizileri seyredersek bu defa da seyrettiklerimiz gönlümüzde lekeler oluşturur.

Yalnız asıl leke izlediğimiz görüntülerin gönlümüzde iz bırakması değildir. Bu leke sadece asıl lekeyi perdeler, böyle olunca gerçek lekeyi anlamamış oluruz. Asıl leke; Allah'tan ayrı kalma lekesidir. Vakti, zamanı öldürme, zamanı o diziye kurban etme lekesi, günahıdır ki bu günah diğer lekelerden çok daha büyüktür. Televizyondan Allah'ın vahyini öğrenmek yerine dizi izleyip zaman geçirdiğimizde Allah'ın bize verdiği ömür sermayesini heba etmiş oluruz. İzlediğimiz şeylere Allah'ın nuruyla, ferasetle, hikmetle bakar, oradan bir şeyler öğrenirsek bu defa ömrümüzü heba etmiş olmayız; ama sadece muhabbet olsun, vakit geçsin diye gereksiz şeyler izlediğimizde o zaman bilelim ki şeytan, izlediğimiz filmler üzerinden bize bir şeyler öğretir, biz de o dizileri izleyerek şeytanın tuzağına düşmüş oluruz.

Biri şeytanın bu tuzağına düşerse bu onu adım adım ileri götürür sonra bakar ki izlediği dizi onda bir tutkuya dönüşmüştür. Artık o diziyi izlemeden yapamaz, çok acil bir işi olsa bile dizisini seyretmek ister. Bu, şeytanın onu diziyle tutuklaması, kelepçelemesidir. Şeytan, o dizinin, filmin saati geldiğinde onu

tutuklar ve onu götürüp televizyonun önüne oturtur. Şeytan onu kelepçelemiş; ama onun bundan haberi bile yoktur.

Evet, rabbimizin aşkıyla, muhabbetiyle onun ipine sarılalım ve şeytanın bizi tutuklamasına dikkat edelim. Bunun olmaması için de ne zaman ve hangi saatte, hangi kanalda rabbimizi tanıyabiliyorsak, Kur'an'ı dinleyebiliyorsak, rabbimizin vahyinden bir şeyler öğrenebiliyorsak o programı izleyelim. Bizi televizyona bu programlar çekmelidir; çünkü o kanalı izlediğimizde gönlümüz rabbimize bağlanır, şeytan bizden uzaklaşır ve bize güç yettiremez.

Tabi, şeytan bu defa da bizi o kanaldan alıkoymak için çaba, gayret sarf eder, hatta başkalarını da buna vesile edip bizi rabbimizi tanıyacağımız programlardan alıkoymaya çalışır. Bize düşen; kimseye bu tavizi vermemektir ve rabbimizi anlamak, dinlemek, tanımak, sevmek, iman etmek, ona teslim olmak, ona karşı edepli olmak için her anımızı değerlendirip öğrenmeye ve anlamaya çalışmaktır; yani öğrendiklerimizi, anladıklarımızı imana, ahlaka ve amele dönüştürmeye çalışmaktır. Böyle yaparsak şeytanın bize gücü yetmez, bizi nefsani, şeytani şeylere sevk edemez; çünkü buna gücü yetmez.

Herkes kendi evinde bir hafta boyunca güzel şeyler seyretmeyi denesin sonra önceden izlediği dizileri artık izleyemeyeceğini, o programların ne kadar boş olduğunu, kendisine ne kadar yabancı olduğunu ve onların şeytanın hilesi olduğunu görür, anlar; ama insan, o programları izlerken bunu göremez ve "bu diziyi sevdiğimiz için izliyoruz" der. Oysaki yanılmıştır ve şeytan ona hile yapmıştır.

İnsanın yanılıp yanılmadığını anlaması için önünde iki şıkkın olması gerekir. Örneğin; kişinin izlediği şey batılsa bu durumda bir de hakkı izlemesi gerekir ki seyrettiği programın batıl olduğunu anlasın. İzlediği şey yanlışsa, zararlıysa, onu karanlıklara davet ediyorsa bu durumda onu nura davet eden programları da izlemesi lazım ki önceden izlediği programın çirkin olduğunu, yanlış olduğunu anlasın. Yoksa tek taraftan baktığında yanlışa da çirkine de "güzel" der ve güzel ile çirkin arasındaki farkı göremez.

CİĞERLERİNDEN RAHATSIZ OLAN KIZIM İÇİN NE YAPABİLİRİM?

Allah şifa versin inşallah.

Şayet kardeşimizin kızı ciğerlerinden rahatsızsa o zaman kardeşimiz onu doktora götürmeli ve verilen tedaviyi uygulamalıdır. Bununla beraber hasta kardeşimizin ihtiyacı olan asıl şey sevgidir, güvendir; yani kardeşimizin manevi güce, desteğe ihtiyacı vardır. Bu manevi gücü, desteği, sevgiyi de sadece Allah'tan alabilir. Kardeşimiz Allah'a dönmeli ve "ya rabbi! Sahibim sensin" deyip rabbine güvenmelidir. Kardeşimiz böyle yaparsa bu manevi gücü rabbinden alır ve iyileşmesi on kat daha hızlanır. Aynı şartlar altında başkası altı ayda iyileşebiliyorsa kendisi altı günde veya on günde iyileşir, böylece kendini toparlar.

Evet, hasta olan kardeşimize manevi güç ve kuvvet lazım, doktorların tabiriyle moral lazımdır. Bir hastanın morali ne kadar yüksek olursa hastalığı o kadar çabuk atlatır, o kadar çabuk iyileşir. İnşallah, kardeşimiz de kızına; rabbine güvenmesi, ona yönelmesi gerektiğini söyler ve ona moral vermeye çalışır.

Kardeşimiz, rabbine güvensin, her şey Allah'ın takdiridir. O takdir etmedikçe ağaçtaki yaprak düşmez[16] ve hiç kimse de Allah izin vermedikçe ölmez.[17] Onun için hayatımızı, kendimizi rabbimize bırakmamız, teslim etmemiz ve ona güvenmemiz gerekir. Yoksa gereksiz bir yükü yüklenmiş, gereksiz yere kendimizi sıkıntıya koymuş oluruz. Böyle bir sıkıntının olmaması için kendimizi Allah'a teslim etmemiz lazım. Aynı şekilde hastalandığımız zaman "sen ne yaparsan güzel odur ya rabbi! Sen mutlaka bana ikram etmeyi dilemişsin, bu senin bana ikramındır" dememiz, bunu söylerken de hastalığı görmememiz gerekir. Kendimizi hasta gibi görürsek o zaman hastalık bizi altında ezer.

Hastalarımız normal hayatını sürdürmeye çalışmalı, çevresiyle olan diyaloğunu aynen sürdürmelidir. Yoksa yatağa yatıp "ben hastayım" derse hastalığı ağırlaşır. Oysaki "ben iyiyim" demeli ve moralini düzgün tutmalıdır.

Evet, kardeşimiz "Allah vermişse bu güzeldir" dediğinde manevi güç ve kuvveti kazandığını görür, böylelikle bir an önce iyileşir.

Allah bütün hastalarımıza şifa versin inşallah.

HİÇ SEVMEDİĞİMİZ BİR HUYUMUZU VEYA DAVRANIŞIMIZI NASIL TERK EDEBİLİRİZ?

Kötü huyu bırakmak; nefsin tezkiye olması, o kötü huydan temizlenmesi, onun yerine güzel bir huyun, güzel bir ahlakın

[16] En'âm /59
[17] Âli İmrân /145

gelmesi demektir. Eğer nefis tezkiye olmazsa kötü huyları terk etmek mümkün olmaz. Bunun için de insanın bir Mürşid-i kâmille beraber yürüyüp yolculuk yapması gerekir.

Bu öyle bir anda olacak bir şey değildir. Kişi mürşidine tâbi olup yürümeye başlayınca o hataları, yanlışları bir daha yapmamak için yavaş yavaş bu gücü, kuvveti kendinde bulur, böylelikle temizlenir. Bu kuvvet iman kuvveti, aşk kuvveti, muhabbet kuvvetidir; yani meleki bir kuvvettir. Kardeşimiz de bu gücü bulur ve kötü huylarını güzel huylarla değiştirmeyi becerir inşallah. Zaten yürümeye başlamışsa bunu da başaracaktır inşallah.

NAMAZLARIMIZI HUŞU İÇİNDE NASIL KILABİLİRİZ?

Namazlar huşu içinde kılınmıyorsa bir sorun vardır. Bu sorun, rabbimizi tanımadığımızdan veya eksik tanıdığımızdan kaynaklır. Bir bilgiye sahip olmak başka o bilginin imana dönüşmesi başka bir şeydir. Mesela; Allah'ın bize şah damarımızdan daha yakın olduğunu[18] Kur'an okuyan, dinleyen ve iman eden herkes bilir; ama Allah'ın bu yakınlığını tatmak bambaşka bir şeydir. Kul, Allah'ın kendisine şah damarından daha yakın olduğunu tadınca bu yakınlığı imana dönüşmüş olur; ama bunu tatmayana kadar imanı olmaz, sadece ilmi olur; yani kul bu konuda sadece bir bilgiye sahip olmuş olur. İlmin imana dönüşmesi için onun mutlaka tadılması gerekir. Rabbimizi El Esmau'l Husna'sından tanıdıkça, anladıkça, El Esmau'l Husna'nın

[18] Kaf /16

marifeti bizde imana dönüştükçe onu anlarız ve bütün sorunlarımız biter. “Allah” dediğimizde kendimizi Allah’ın huzurunda bilir ve bunu tadarız.

Allah ayet-i kerimede **“nerede olursanız olun, ister tek başınıza, ister başkalarıyla beraber olun Allah’ın huzurunda olduğunuzu unutmayın”**[19] buyurur. İşte, bu ayet bizde tecelli ettiğinde, imana dönüştüğünde Allah bize tecelli eder. O zaman da nerede olursak olalım, ister namazda, ister başkalarıyla beraber, istersek de tek başımıza olalım, rabbimizi unutmaz ve her anda onun huzurunda olduğumuzu tadarız. Bunu bize en güzel şekilde kazandıracak olan ibadet namazdır.

Söyledim, öğrenmeye, anlamaya çalışmamız, özellikle rabbimizi tanımaya, rabbimize karşı marifet sahibi olmaya ve rabbimizi öğrenmeye, anlamaya çalışmamız gerekir. Bunun için El Esmau’l Husna sohbetlerini yaptık. Kardeşlerimiz de sohbetleri izleyip Allah’ın isimlerini öğrendikçe, anladıkça, o isimler kendisinde imana, ahlaka ve amele dönüştükçe kâmil bir insan olur, rabbini anlamış, tanımış, rabbinin huzurunda olduğunu tatmış ve gerçek manada iman etmiş olurlar inşallah.

Kardeşimizin de Allah’ın isimlerini öğrenmeye ve dinlemeye çalışması gerekir. Öyle ki iman edebilsin; çünkü eksiklik bilmede değil imandadır. Mesele; bildiklerimize iman etme meselesidir. Zaten kardeşimizin manevi yolculuğu başlamıştır. Devamında bu hâli de kazanır inşallah.

[19] Sebe /46

ŞEYHLERİN MUSKA YAPMA GİBİ BİR VAZİFESİ VAR MIDIR? MUSKA YAPAN BİR ŞEYHE TABİ OLUP SONRADAN TÖVBE EDENLERİN TÖVBESİ KABUL OLUR MU?

Ameller niyetlere göredir; ama bilmemiz lazım ki gittiğimiz yol doğru değilse niyetimiz ne kadar düzgün olursa olsun bu niyetimiz bizi maksuda ulaştırmaz. Kul tövbe edince tövbesi kabul olur; ama onun gittiği, tâbi olduğu yer yanlışsa oradan bir şey kazanamaz, tam tersine çok şeyi kaybeder.

Hepimizin tek bir örneği vardır; o da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'dir. O hâlde bakalım, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz muska yapmış mıdır? -Elbette ki yapmamıştır. Aynı şekilde sahabeler de muska yapmamıştır. Hâl böyleyken biri gidip başkasına "benim rızkım daralmış, rızkımın açılması için bana muska yap" diyecek, o da muska yapıp "al, bu muskayla rızkın genişler" diyecek! Niye o kişi, Allah'ın ortağı mıdır! Allah ayet-i kerimede **"Allah dilediği kimse için rızkı daraltır, dilediği için genişletir"**[20] **"dilediğine de hesapsız verir"**[21] buyurmadı mı! Allah gidip muska mı yapın, dedi! Bu yüzden muska yapmak şirktir, yapana da şeyh denmez! Hâşâ!

Kardeşimiz "muska yapan şeyh" derken bir Mürşid-i kâmili, bir peygamber varisini kastediyorsa bu sözü peygamber varislerine, Mürşid-i kâmillere hakaret değil midir! Böylelerini alıp Mürşid-i kâmillerin yanına koymak Mürşid-i kâmillere hakarettir! Muska yapanlar bunu yaparken para almıyor mu! Her ne kadar almadıklarını söyleseler de "döşeğin altına koy" diyorlar! Madem muska yapanın böyle bir marifeti, cevheri varsa, muska yapınca

[20] Sebe /39, İsrâ /30, Rad /26, Zümer /52
[21] Nur /38

madem rızık açılıyorsa o zaman kendi rızıklarını açsınlar! Neden üç kuruşa tenezzül edip muska yaparak milleti kandırıyorlar! Bazıları da "kızımın kısmeti kapanmış, oğlumun kaderi kapanmış, muska yap" diye onlara gelir, onlardan medet umar! Niye kaderi onlar mı takdir ediyor! Onlar Allah'ın ortağı mıdır!

Peki, muska yapan biri şirke giriyorsa o zaman muskayı yaptıran hangi konumdadır?

Muska yaptıran cahildir, bunun şirk olduğunu bilmiyordur; ama biri bunu bildikten sonra hâlâ muskadan medet beklerse, "muska yaptım, istediğim oldu" veya "muska yaptım, istediğim olacak" derse o da aynı şekilde şirke düşmüş olur. Unutmamamız gerekir ki şifayı veren, rızkı veren, takdiri yapan, ikram eden, bizi koruyan ve muhafaza eden sadece Allah'tır, en güzel isimler Allah'a aittir.

Allah hiçbir kula ismini, sıfatını teslim etmez. Kulun bütün gücü bir tek duasıdır. Kendisini şeyh gibi tanıtan birinin, insanlara muska yapacağına kendisine gelenlere "sen şu duayı yap, Allah'a şöyle yalvar, ben de sana dua edeyim" demesi gerekmez mi! O kişi veli biriyse, şeyhse, mürşidse böyle yapar, böyle yapmalıdır.

Herkes haddini bilmelidir. Muska yapanlar böyle yaparak cahilleri, Allah'ı bilmeyenleri, tanımayanları, Allah'ın mülkün sahibi olduğunu bilmeyenleri kandırır. Biri bunun üzerine çıkıp "işte, muskayı yapan sadece vesiledir" derse bu yine doğru değildir. Böyle vesile olmaz! Böyle bir şey olsaydı önce Resulullah (s.a.v.) Efendimiz yapardı. Ne yani, Resulullah (s.a.v) Efendimiz yapmadı, o bilmiyordu; ama muskayı yapan kişiler biliyor öyle mi!

Böyle bir şey düşünmek şirktir, muskayı yaptıranlar da farkında olmadan şirke bulaşmıştır.

Biri muska yapıyorsa hemen tövbe, istiğfar etmelidir. Muska yapıp bir de "işte, orada dua yazılıdır, orada ayet yazılıdır" demesi onu haklı çıkarmaz. Ayet okunmalı, dua da yapılmalıdır. Yoksa bir kâğıda yazılıp boyna asılmaz ya da suda eritilip suyu içilmez.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in yapmadığı bir şey bid'attir, küfürdür, şirktir. Bu bid'ati yaparken de onu bir hakkın yerine koymuş oluruz. Cehâlet mazerettir. Bilmeden yapmışsak tövbe, istiğfar edelim. Bununla beraber muskayı yapan kişi bunun doğru olmadığını bilir, dolayısıyla onun için cehâlet ya da mazeret olmaz.

Evet, duanın yapılması, ayetin de okunması gerekir; çünkü kulun, rabbine ihtiyacını arz etmesi gerekir. Kul, hâlini hocaya değil, muskaya ya da muskacıya değil rabbine arz etmelidir. Muska yapan birine de "şeyh" demek doğru değildir. Ona muskacı; yani "dini kullanıp insanları kandıran, insanların cehaletinden para kazanan" demek gerekir.

MÜMKÜN DEĞİL; AMA RESULULLAH (S.A.V.) EFENDİMİZ BU ZAMANDA GELSEYDİ DİKKATİNİ ÇEKEN VE YADIRGAYACAĞI İLK ŞEY NE OLURDU?

Mümkündür, neden mümkün olmasın! Allah peygamber varislerini neden gönderiyor, Allah bizi resulünden mahrum mu etti! Allah'ın resulü o zamanda geldi ve onunla beraber olanlar kazandı da şimdi biz Allah'ın resulünden, onunla beraber

kazanmaktan hâşâ mahrum mu kalacağız! Allah bütün kulları için rahman ve rahimdir ve Allah, kulları arasında hiçbir fark gözetmez. O nurun her bir kula ulaşması için mutlaka gereken takdiri yapar ve kullarının kazanması için peygamber varislerini kıyamete kadar insanlara gönderir.

Peki, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bu zamanda gelse en yadırgayacağı şey ne olur?

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sahabeye *"ahir zamandakiler sizi görse size deli derler*; *çünkü o kadar Allah diyorsunuz, Allah'ın hesabını yapıyorsunuz, ahireti dünyaya tercih ediyorsunuz, canınızı, malınızı Allah'a kurban ediyorsunuz ki sizi görünce 'bunlar hayatı bilmiyor, işlerini bilmiyor, bunlar delidir' derler. Siz de ahir zamandakilerini görseniz, 'bunlar iman etmemiş' dersiniz"* buyurur. Yani dünyaya o kadar dalmışlar, dünyanın peşinden koşmuşlar, dünyayı ahirete tercih etmişler, nefislerinin arzularını, isteklerini Allah'a, Allah'ın rızasına, dostluğuna o kadar tercih etmişler ki onları gördüğünüzde "bunlar iman etmemiş" dersiniz.

İşte, görüntü budur. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in en çok yadırgayacağı şey de budur. Resulullah (s.a.v) Efendimiz bu zamana gelse "bunlar nasıl insan, bunlar nasıl Hz. İnsandır, bunlar kulluğu nasıl böyle anlamış, kim bunları bu hâle getirmiş" der.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bu zamana gelmesi mümkün değildir; ama bütün peygamber varisleri durumun böyle olduğunu bilir. Peygamber varisleri Allah'ı kendi nefsimize tercih etmemiz gerektiğini, peygamberi de her örneğe, her öndere, her rehbere tercih etmemiz ve kendimize Allah'ın resulünü örnek alıp

ona tabi olmamız gerektiğini anlatırlar; çünkü onlar bilirler ki bundan başka bir kurtuluş yoktur.

Aynı şekilde Allah'ın kitabını, Kur'an'ı her kelama, her söze tercih etmemiz gerektiğini, ahireti de dünyaya tercih edip dünyayı ahirete kurban etmemiz gerektiğini anlatır, insanları böyle davet ederler.

Bununla beraber meleki şeyleri, güzel şeyleri, nurdan şeyleri; yani hayrı, sevabı, iyiliği, güzelliği de şeytani şeylere, günaha, şirke, nifaka, dedikoduya, iftiraya tercih etmemiz gerektiğini söyler, anlatır ve bunu hayatlarıyla da kendileriyle beraber olanlarla birlikte ortaya koyarlar. Böyle olunca da Resulullah (s.a.v.) Efendimiz o cemaatte tecelli etmiş olur; yani her birinin üzerinde Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in bir güzelliği tecelli etmiş olur. Nasıl ki her bir sahabede Resulullah (s.a.v) Efendimizin güzelliği tecelli etmişse, bu zamanda da o nur, o güzellik o cematte tecelli etmeye devam eder.

Bakarken ferasetle, basiretle bakmak lazım. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'le dünyadayken beraber olmazsak, ahirette de beraber olamayız. Bu yüzden Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i gönlümüze alıp onun güzelliğine, ahlakına bürünmeye ve onun yürüdüğü yolda yürümeye çalışmamız lazım.

Aynı şekilde hayatı yaşarken Allah ile beraber olmaz, "rabbim ne der" deyip rabbimizin hesabını yapmaz, Allah'ın rızasını insanların rızasına tercih etmezsek rabbimizi kaybederiz. Allah ayet-i kerimede **"Allah o gün ayetlerini dinlemeyenlerle (yalan sayanlarla, ciddiye almayanlarla, 'iman ettim' deyip gereğini yapmayanlarla) konuşmayacak ve onlara nazar**

etmeyecek"[22] buyurmuştur. Bir insan için, bir kul için en büyük ceza rabbinin ona küsmüş olmasıdır. Rabbinin onun yüzüne bakmaması ve onunla konuşmamasıdır.

Peki, neden Allah onlarla ahirette konuşmaz?

Çünkü o kulları da dünyadayken onunla konuşmamış, onun konuşmasını dinlememiş, "rabbim ne der" dememiş, rabbine bakmamış, onun rızasına, dostluğuna, yakınlığına, sevgisine nazar etmemiş, onu tercih etmemişti. Böyle olunca da onlar ahirette rablerini kaybederler. Allah bizi rabbini kaybedenlerden, insanlığını kaybedenlerden eylemesin inşallah.

CİNLER İNSANLARA ZARAR VEREBİLİR Mİ?

Cinler, hiçbir şekilde insanlara zarar veremez. Ne böyle bir şeye ilgileri, ne de böyle bir güçleri vardır. Nasıl ki insanlar kullukla sorumluysa aynı şekilde cinler de kullukla sorumludurlar. Aradaki fark; Allah'ın, insana kendi ruhundan nefhetmesidir. Zaten bundan dolayı melekler insana secdeye davet edilmişlerdir.[23]

Cinlerin de mü'mini, Müslümanı, kâfir ve müşrik olanı vardır. Onların da bir kısmı orta yolu takip eder, bir kısmı hayırda yarışır, bir kısmı da ters tarafta durur.

Şeytanlar, cinlerin kâfir olanlarıdır; yani cinlerden kâfir olanlara şeytan denir. İnsanları yoldan çıkarmaya çalışan, vesvese veren, insanlarla uğraşıp onları kendi emri altına almaya, onlara

[22] Âli İmrân /77
[23] Sâd /72, Hicr /29

hükmetmeye çalışanlara şeytan denir. Nasıl ki cinlerin şeytanları varsa insanların da şeytanlaşmış olanları, şeytanları vardır. Biri insanları Allah'tan başka tarafa, küfre, şirke, zulme, haksızlığa, günaha davet ediyorsa şeytanın vazifesini yapıyor demektir. Allah onlara da şeytan demiştir.[24]

Cinler hiçbir şekilde ne mü'minlere ne de başkalarına zarar verebilir. Cinlerden vesvese verenler, zarar vermek isteyenler, insanları cehenneme sürüklemek isteyenler ve Allah'tan uzaklaştırmaya çalışmak isteyenler cinlerin kâfir olanlarıdır; yani şeytanlardır. Yoksa genel olarak cinlere "şeytan" demek haksızlık olur, hakaret olur; çünkü onlar da insanlar gibi kullukla sorumludur.

Allah ayet-i kerimede **ve mâ halaktul cinne vel inse illâ li ya´budûn**:[25] "Ben cinleri ve insanları ancak bana âbd olsunlar (kul olsunlar) diye yarattım" buyurur. Cinlerin kul olanları olduğu gibi kulluktan uzaklaştırmaya çalışanları da vardır, dedik. İşte, onlara şeytan denir.

Bu durumda ne demek gerekir?

İnsanın düşmanı cinler değil şeytanlardır, bir de şeytanlaşmış insanlardır. Şeytanlaşmış cinler, insanlara maddi olarak bir zarar veremezler; ama manevi olarak bütün düşmanlığını sergiler, insana dünya hayatını güzel ve süslü göstermeye çalışıp insanı günaha teşvik eder, kulluktan, Allah'tan

[24] Nas /5-6
[25] Zariyat /56

uzaklaştırmaya çalışırlar. Böylece insanı Allah'tan alıkoyarak cehenneme doğru sürüklerler.

Cinlerden korkmak, endişe etmek onların insana zarar vereceğini düşünmek şirktir. Allah, onların insan üzerinde hiçbir etkisinin, hiçbir yetkisinin olmadığını beyan etmiştir. Buna rağmen endişe edip korkarsak o zaman rabbimize, rabbimizin sözüne güvenmedik, inanmadık, Kur'an'a iman etmedik demektir.

Peki, cinlerin kâfir olanlarının kimin üzerinde etkisi vardır?

Elbette ki kendi arkadaşları üzerinde etkileri vardır. Allah ayet-i kerimede **"senin (ihlaslı) kullarım üzerinde hiçbir etkin (hiçbir yetkin, saltanatın, gücün, kuvvetin) yoktur"**[26] buyurmuştur. İblis ve arkadaşları hepsi buna dâhildir, hiçbirinin ihlaslı kullar üzerinde gücü yoktur. Şeytanlar da kendi dostlarına vesvese verir, vahyederler. Bu yüzden Allah ayet-i kerimede **"şeytanlar da dostlarına vahyederler"**[27] buyurmuştur. Şeytana dost olanlar; onun verdiği vesveseye kapılıp onun peşinden gidenler ve onun dostluğunu kabul edenlerdir.

Öyleleri var ki nefis olarak rahatsızlanmıştır, bu nedenle cinlerden korkar, endişe eder. Allah'tan korkmadığı için cinlerden korkar; çünkü Allah'tan korkan, haşyet duyan, Allah'a karşı edepli olan, rabbini ciddiye alan, Allah'a iman eden biri hiçbir şekilde hiç kimseden, hiçbir şeyden, hiçbir varlıktan korkmaz. O, rabbini tanıyor ve onu tanıdığı için de rabbinin büyüklüğü karşısında korkuyor, haşyet duyuyordur; ama iman olmayınca kişi kendini Allah'ın güvencesinde hissetmez, bunu tatmaz, tadamaz. Allah'ı

[26] İsra /65
[27] En'am /121

vekil olarak kabul etmediği için, Allah'a güvenmediği için başka varlıklardan korkup endişe eder.

Oysaki kul, Allah'ı sevse, ona iman etse Allah'ın onu sevdiğini bilir. Seven sevdiğine güvenir. Dolayısıyla Allah'ı seven biri "rabbim beni bırakmaz, rabbim bana yardım eder, rabbim beni korur ve rabbim beni muhafaza eder" der. Bütün dünya, bütün varlık ona düşman da olsa o, rabbine iman ettiği için, rabbini sevdiği için en ufak bir şekilde endişe etmez. O biliyor ki rabbi de onu seviyordur.

Bunu nerden bilir?

Tabi ki kendi gönlünden bilir. Samimi olduğu için rabbini ciddiye alır ve rabbinin de onu ciddiye aldığını bilir. Dolayısıyla korkmaz, endişe etmez. Korkarsa cinlerin kendisine zarar vereceği ya da herhangi bir şeyi yaptıracağı zannına kapılır. İşte bu, imanın eksikliğinden ve bildiklerinin, ilminin, bilgisinin imana dönüşmemesinden kaynaklanır. Bu nedenle şeytanlardan, cinlerden korkar.

Aslında insanlar kendi kendine birbirlerini korkutur. Daha doğrusu şeytan onları korkutmuştur, onlar da şeytandan korkmuşlardır. Bu hâl imana, mü'mine yakışmayan bir hâl, bir tavırdır ve bu hâl şirktir. Allah ayet-i kerimede iblise **"Allah dilemeden (Allah müsaade etmeden) ihlaslı kullarım üzerinde senin herhangi bir şekilde bir gücün yoktur. Sadece seninle beraber olanlara böyle zarar verirsin. Onlara vesvese verip (onları) başka tarafa sürüklersin ve onlar da seni takip ederler"**[28]

[28] İsra /65, Hicr /39-42

buyurur. Hâl böyleyken cinlerin, şeytanların insanlara zarar verdiğini düşünmek yanlış olur.

Kardeşimiz sorusunda şeytanların insanlara zahiri olarak zarar verip vermeyeceğini soruyor. Şeytanlar insanlara zahiri olarak zarar veremez; ama kendilerine uyanlara; yani dostlarına manevi olarak zarar verir, onları alıp ters tarafa, cehenneme sürüklerler. Bu her mü'min, Müslüman için geçerlidir. Mesela; biri bir yanlış yaptığında "kendimi kontrol edemedim, kendime hâkim olamadım" der. Peki, ona kim hâkim olmuştur? -Tabi ki şeytan hâkim olmuştur. Biri kendi kendini kontrol etmeyince, kendine hâkim olmayınca, Allah'ın emriyle, hükmüyle hükmetmeyince şeytan ona hükmeder. O kendini şeytana teslim ettiğin için şeytan da ona hükmeder, yoksa o, şeytana teslim olmasa şeytan ona hükmedemez.

Evet, dostumuzu dost, düşmanımızı da düşman bilmemiz gerekir. Allah ayet-i kerimede **"iblis ve onun avanesi (ona tabi olanlar, şeytanlık yapan cinler) sizin apaçık düşmanınızdır. Sakın onlara tâbi olmayasınız (onların peşinden gitmeyesiniz ve onlara kul olmayasınız)"**[29] buyurmuştur. Yani "sadece bana kul olun. Bana kul olmazsanız şeytana kul olmuş olur, sırat-el mustakimden de çıkmış olursunuz, böylelikle şeytan sizi cehenneme sürükler."

Nasıl ki cinler, "insanlar bize zarar veriyor" dediklerinde insanları düşman zannetmiş olur ve insanlara haksızlık etmiş olursa biz de "cinler bize zarar verir" dersek cinlere haksızlık etmiş oluruz.

[29] Fâtır/6, Kehf /50, Bakara /168

Tam tersine mü'min cinler ellerinden gelse insanlara yardım ederler. İnsanlara zarar vermeye çalışan cinlerden olan arkadaşlarıyla mücadele ederler; çünkü onların da mü'min olanları, Allah'a davet edenleri vardır. Onlar da şeytanları bu yoldan alıkoymaya çalışırlar. Şeytanlar, insanlara manevi olarak zarar vermeye çalışırken, vesvese verirken, başka tarafa sürüklemeye çalışırken onları men etmeye çalışırlar. Onlar da böyle kazanırlar; çünkü onlar da insanlar gibi Allah'a kullukla sorumludur, Allah'ın, kendisine âbd olsunlar diye yarattığı kullardır.

EHL-İ BEYT GERÇEKLERİ SAKLANIYOR, OYSAKİ EHL-İ BEYTİ DAHA İYİ TANIMAMIZ GEREKMEZ Mİ?

Biz bütün gerçekleri Diyar TV'de anlatıyoruz. Anlattığımız her şey Allah'ın vahyettiği ve resulünün yaptığıdır. Dolayısıyla ehli beytin gittiği yoldur.

Şayet Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e tabi oluyor ve onu anlamaya çalışıyorsak bilmemiz lazım ki ehl-i beyt de Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e uyar, onun yaptığı gibi yapmaya çalışırdı. Zaten ehl-i beyti, Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'den ayrı görmek, bağımsız görmek doğru değildir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz ile ehl-i beyt bir bütündür.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz nasıl ki *"Fatma bendendir, ben Fatma'danım*" *"Ali bendendir, ben Ali'denim*"[30] buyurduysa o zaman onları birbirinden ayırmak doğru değildir. Bununla beraber

[30] Sünen-i İbn-i Mace C. S Tirmizi C.SS. 300 /3830

programlarımız arasında Ashab-ı Suffa ve Sahabe İklimi programları vardır. Bu iki programda sahabeler anlatıldığı hâlde bir de özel olarak, ayrıca Ehl-i Beyt Mektebi programı vardır. Bu programı ehl-i beyt özellikle anlaşılsın, tanınsın, takip edilsin diye yayınladık; çünkü onları anlamazsak takip etmemiz, sevmemiz mümkün değildir. Bu yüzden önce tanımak, anlamak gerekir. Hiçbir şey birden olmaz. "Haydi, hep beraber onları sevelim" demekle ehl-i beyti sevemeyiz. Sevmek için tanımak gerekir.

Her şey adım adım olmalıdır. Bu yüzden biz de haftada bir defa Ehl-i Beyt Mektebi programını yayınlıyoruz ki ehl-i beyti tanıyalım, sevelim. Onlarla gönül beraberliğimiz olsun, onlarla beraber yürüyelim, onların kazandığını kazanalım. Yoksa kuru kuruya ehl-i beyt sloganı atıp "ben ehl-i beytçiyim" demek doğru değildir.

Ehl-i beytin manevi hâli üzerimizde ne kadar göründüyse ehl-i beyte o kadar tâbi olmuş, onları o kadar sevmiş oluruz. Yoksa hiç farkında olmadan tefrika yapmış oluruz.

Ehl-i beyti sevmeyen biri, bir kere mü'min olmaz. Yani Resulullah (s.a.v) Efendimiz'i seveceksin; ama ehl-i beyti sevmeyeceksin. Onlara düşman olanı seveceksin. Hiç böyle bir şey olur mu!

Bununla beraber bilmeden, anlamadan daha doğrusu ehli beyti tanımadan, ehl-i beyte düşmanlık yapanları bile sahabeden sayanlar, iyi görenler, hatta onlar için "hazret" diyenler çıkabilir. Bunu onların cehaletine vermemiz gerekir.

Onlar da tanıdıkça, anladıkça severler ve anladıkça Allah adına doğru hüküm verirler. Bir de insanın kendi gönlünden verdiği hüküm ne olursa olsun bu hükümden sorumludur. İnsan hükmü ya Allah'a, resulüne göre verir ya da nefsine, şeytana göre verir. Kişi, Allah'a ve resulüne göre hüküm verirse ehl-i beyte tâbi olur, onları sever. Ehl-i beyti bulunduğu zamana taşır ve onların yaşadığını yaşamaya çalışır.

Nasıl ki Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e iman etmek; yani onu her şeyden, canından da çok sevmek gerekiyorsa aynı şekilde ehli beyti de sevmek gerekmez mi? -Elbette ki gerekir.

Bununla beraber anlamamız, tanımamız gereken; rabbimizdir. Tanımamız, anlamamız ve sevmemiz gereken Resulullah (s.a.v) Efendimiz'dir. Bu, imanın şartı ve gereğidir. Dolayısıyla ehl-i beyti de sevmek gerekir; çünkü onların her biri aynı şekilde canlı Kur'an'dır, önderdir, rehberdir.

Bu kadar yeterli olsun inşallah. Dediğim gibi; haftanın her gününde mutlaka ehl-i beyt ile ilgili bir dersimiz vardır. İnşallah ehl-i beyt ile ilgili programları izlersek ehl-i beyti tanımış oluruz. Yoksa sadece üç, beş program dinlemekle ehl-i beyt tanınmış olmaz. Bütün programların hepsini sonuna kadar tek tek dinlemek, anlamaya çalışmak gerekir. İnşallah bunun devamı da gelecektir.

MANA ÂLEMİNDE SİZİNLE BERABER ÇOK FARKLI ŞEYLERİ MÜŞAHADE ETMEMİZİN HİKMETİ NEDİR?

Bizimle beraber olan bütün kardeşlerimiz müşahade etse de etmese de vuslat yolculuğunu mutlaka yapar. Bu yolculuk yapılırken kimse gidip orada kalmaz, gidip gelir. Neden? -Gönül âlemleri, mana âlemine alışsın diye. İstesek de istemesek de bu böyledir. Allah ayet-i kerimede **"Allah, uykunuzda ruhlarınızı alır. Vakti gelenleri iade eder, gelmeyenleri de vakti gelinceye kadar tehir eder"**[31] buyurur. Demek ki her uyku esnasında Allah, ruhumuzu huzura, arşa alıyormuş! O anda ruhlara nasıl bir muamele yaptığını, onlara ne söylediğini, neyi tavsiye ettiğini, neyi emrettiğini ve neyden sakındırdığını biz bilemeyiz; ama ruhumuz bunu bilir. Manevi yolculuğu da böyle anlamak gerekir. Bu yolculuğu yaptıran yine Allah'tır ve bu yolculuk yine ruhla yapılır.

Peki, yolculuk devam ettikçe ne olur?

Kul aşka, muhabbete gark olur, Allah ile beraber olur, rabbini ister, rabbini sever ve rabbine olan yakınlığını anlar, yaşar, tadar. Bu hâl de kişiye ahireti dünyaya, rabbini de her şeye tercih ettirir.

Elbette ki müşahade ettikleri sadece yolculuk esnasında gördüğü şeylerdir. Bu yolun bir de sonu vardır. Bu yolun sonuna vuslat, Allah'a vasıl olmak denir. Bu, rabbimizin bizi ruh itibariyle huzuruna kabul etmesi, bizi muhatap almasıdır. Mürşid-i kâmile tâbi olanların "rabbime vasıl olayım, rabbim beni muhatap alsın,

[31] Zümer/42

beni huzuruna kabul etsin" demesi ve dertlerinin, gayelerinin de bu olması gerekir.

Dünyadayken, ölmeden evvel ölmek; rabbimizin bizi huzuruna kabul etmesidir. Allah bizi huzuruna kabul ettiğinde ölmeden evvel öldük demektir. Allah, ayet-i kerimede kullarını öldüklerinde huzuruna aldığını buyuruyor ya[32] işte, ölmeden evvel ölmek Allah'ın, kulu huzuruna alması demektir. Şayet bu gerçekleşirse zahiri ölüm artık kul için bir formaliteden ibaret olur; çünkü kul kendisini yaratan rabbinden göreceği muameleyi görmüş, bilmiştir. Rabbinin kendisine nasıl bir muamele yapacağını görmüş, tatmış ve yaşamıştır. Bunu görüp yaşadıktan sonra bütün insanlar bir olsa ve ona "sen bunu yaptın; ama yanılıyorsun, öyle değil" dese bile o kişi öyle olduğunu bilir; çünkü kendisi bunu görmüş ve yaşamıştır.

Örnek vermek gerekirse; Allah birini göğe çıkarıp ona gök ehlini gösterse, o kişi de melekleri, meleklerin hâllerini, muamelelerini, zikirlerini, ibadetlerini görse sonra da bütün insanlar bir araya gelip ona gökte böyle bir şeyin olmadığını söylese onu hiç inandırabilirler mi? -Tabi ki Hayır! Hatta kendilerini o insanın nazarında sadece küçültmüş, basitleştirmiş olur, cehaletlerini ortaya koymuş olurlar; çünkü o kişi gökte ne olduğunu gördüğü için onları bilir.

Aslında bütün insanlar böyle bir özeliğe sahiptir. Allah'ın insana nefhettiği ruh bu özeliğe sahiptir. Dolayısıyla biri çabasını,

[32] Ankebût /57, Bakara /28, Secde /11

gayretini gösterdiğinde Allah ona da bu nimeti, müşahadeyi ikram eder.

ARŞI TUTAN MELEKLERİN ZİKRİ NASIL YAPILIR?

Arş; Allah'ın hükmettiği yerdir, varlık âleminin sonudur. Bir de insanda gönül arşı vardır ve insanın gönlü Rahman'ın arşıdır.

Arşı tutan melekler nasıl zikrediyorsa kul da kendi arşını tutarken öyle zikretmelidir.

Onların zikri "la ilahe illallah" tır. Dolayısıyla kulun zikri de "la ilahe illallah" olmalıdır. Öyle ki rabbinin tecelli etmesi için gönül arşını tutsun.

Kul, rabbinin tecelli etmesi için "Allah" zikrini de yapmalıdır ki Allah onun gönül arşına tecelli etsin; ama gönül arşını tutmak, korumak için, oraya şirkin bulaşmaması ve herhangi bir şekilde başka tarafa dönmemesi için önce "la ilahe illallah" zikrini çekmesi gerekir.

Dolayısıyla biri arşı tutan meleklerin zikrini yapmak istiyorsa "la ilahe illallah" demesi lazım. Allah tecelli etsin, gönlünde hükmetsin, hüküm Allah'ın olsun istiyorsa bu defa da "Allah" zikrini çekmesi gerekir.

RAHATSIZLIĞIM İÇİN BANA DUA EDER MİSİNİZ?

Allah hem maddi hem manevi hastalıklarımıza şifa versin inşallah. Allah bizi hastalıklarla değil, zikriyle ve kendi yolunda

hizmetle meşgul ettirsin inşallah. Allah bizi kendi yolunda, sırat-el mustakimde kendisine koşmakla meşgul ettirsin inşallah.

BAYAN VE ERKEĞİN BİRLİKTE ÇALIŞTIĞI BİR ORTAMDA NASIL DAVRANMALIYIZ?

Kardeşlerimizin böyle bir ortamda birbirlerine hikmetle ve gönülleriyle bakmaları gerekir; yani nefisleriyle, arzuları ve istekleriyle bakmamaları gerekir.

İnsana insan olarak, kul olarak bakarsak hikmetle bakmış oluruz. Aynı zamanda Allah'ın kulları üzerindeki muradını düşünürsek yine hikmetle bakmış oluruz. Hikmetle baktığımızda asla kadın erkek fark etmez, oraya nefis karışmaz.

Kişi hikmetle baktığında şeytanın yaptığı hileleri görür. Şeytanın onu tuzağa nasıl düşürmeye çalıştığını, nasıl da başkalarını kullanarak ona zarar vermeye çalıştığını görür.

Şeytan, erkeği kullanıp kadına zarar vermeye, kadını da kullanıp erkeğe zarar vermeye çalışır. Zarar vermeye çalışır derken onları Allah'tan alıkoymaya, nefisleri, arzuları ve istekleriyle meşgul ettirmeye çalışır.

Kul hikmetle bakıp görmeye başladığında zaten Allah'ın huzurunda olmuş, huzurda olduğunu da unutmamış olur, dolayısıyla zikir hâlinde olur, Allah ile beraber olur. Bu durumda insanları da, nefsi de, şeytanı da anlamış ve tanımış olur; yani peyderpey anlar ve tanır. Bu yüzden mutlaka hikmetle bakmak gerekir.

ZAHİRİ OLARAK MÜRŞİDİNDEN UZAK OLAN BİR DERVİŞ SADECE SOHBETLERİ DİNLEYİP GÖNÜL BERABERLİĞİ KURARAK VUSLAT YOLCULUĞUNU TAMAMLAYABİLİR Mİ?

Bu, çok önemli bir sorudur. Bütün kardeşlerimiz ve özellikle uzaktaki kardeşlerimiz için lazım olan bir sorudur.

Uzaktaki kardeşlerimiz ister başka şehirlerde, ister başka ülkelerde, isterse de dünyanın öbür ucunda olsunlar vuslat yolculuğunu tamamlamak için sohbetleri dinleyip gönül beraberliğini kurmaları yeterlidir. Kardeşlerimizin sohbetleri dinlemesi, dinlerken de gönüllerini açıp bizimle beraber olmaları taklidi değil gerçek bir beraberliktir. Maneviyat böyle bir şeydir.

Nasıl ki namaza durduğumuzda "ben miraçtayım, beni yaratan rabbimin huzurundayım" diyor ve ruh itibariyle rabbimizin huzurunda oluyorsak aynı şekilde sohbetleri dinlerken de "ben mürşidimi dinliyorum" deyip gönlümüzü açtığımızda manevi olarak mürşidimizle beraber olmuş oluruz.

Mürşidim demişti; "bazı dervişlerimiz vardır ki zahiri olarak bizden çok uzakta, başka memleketlerde, başka şehirdedirler; ama her an manevi olarak dizimizin dibindedirler. Öyleleri de vardır ki zahiri olarak dizimizin dibindedirler, yanımızdadırlar; ama manevi olarak başka yerdedirler." Yani dizinin dibindedir; ama gönlü başka yerdedir. İşte, böyle birinin mürşidiyle manevi birlikteliği olmamıştır.

Mesele zahiri birliktelik değil manevi beraberliktir. Kulunu kendisine davet eden, kendine çeken Allah'tır. Zaten ruh, rabbine cezb olmuştur. Mürşid-i kâmilin işi de aradaki bu perdeyi kaldırıp onun, rabbine olan cezbe hâlini açığa çıkartmaktır. Mürşid-i kâmil

perdeyi kaldırınca zaten bu açığa çıkar. Dervişin, mürşidiyle gönül beraberliği olunca onunla beraber yolu yürümüş de olur.

Unutmamamız gerekir ki Allah her işi bir vesileyle yapar; ama işi yapan da yaptıran da yine Allah'tır. Biri dünyanın öbür ucunda da olsa, ne kadar uzak olursa olsun gönül itibariyle mürşidiyle beraber olduğunda, onu dinlediğinde, anlamaya ve gerekeni yapmaya çalıştığında yolculuğu hızla devam eder, sonunda da vuslat gerçekleşir; yani Allah'a vasıl olur.

BAZI HOCALAR ET TAHİYATU DUASINDA "ESSELAMU ALEYKE" KISMINI "ESSELAMU ALENNEBİ" DİYE OKUYUN; ÇÜNKÜ KARŞINIZDA PEYGAMBER YOK, ALLAH VAR. NAMAZDAYKEN BÖYLE YAPARSANIZ ŞİRKE DÜŞERSİNİZ DİYORLAR, BU DOĞRU MUDUR? AYRICA ET TAHİYATU DUASINDA "ESSELAMU ALEYKE" KISMINI "ESSELAMU ALENNEBİ" DİYE OKURSAK BİR FARK OLUR MU?

Evet, hiçbir fark olmaz; ama "esselamu alennebi" yerine "aleyke" demek daha doğrudur. Aksini söyleyenler, cehâletlerinden dolayı söylemiştir, bu yüzden onlara "âlim" demek doğru değildir. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz sadece bir beşer olsaydı o zaman söyledikleri doğru olmuş olurdu. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bir beşerdir; ama aynı zamanda Allah'ın resulüdür, Allah'ın nebisidir, Allah'ın ilk yarattığı nurdur. Bununla beraber Allah ona peygamberlik, nübüvvet vazifesini vermişse kendi ümmetiyle beraber olma vazifesini de, yetkisini de vermiştir.

Biri salavat getirdiğinde Resulullah (s.a.v.) Efendimiz onun selamını alır mı? -Elbette ki alır.[33] Bu hadisi anlamayanlar Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in "işte, selamınız bana kabirde teslim edilir, ben de selamınızı alırım" dediğini söylemiştir. Hâlbuki bu böyle değildir. Onlar Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'i kendileri gibi gördükleri için böyle söylemiştir.

Peki, işin doğrusu nedir?

Biri "Allahumme salli alâ seyyidina muhammed" dediğinde Resulullah (s.a.v.) Efendimiz o selamı o anda onunla alır. Resulullah (s.a.v.) Efendimiz her bir ümmetini bilir ve ümmetinden biri ona salavat getirdiğinde bunu alır.

Biri Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e iman etmişse bu durumda Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in güzelliği, imanı onda tecelli etmiştir.

Evet, ruhlar birbirini tanıdığı için insanın namazda et tahiyatu duasını okurken "aleyke" demesi doğrudur, hiçbir şekilde şirk olmaz. O zaman salavat getirmek de şirk olsun! Hiç böyle bir şey olur mu! İnsan et tahiyatuda aleyke de diye bilir, aleyna da diyebilir.

"Ben şimdi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'in huzurundayım" dediğimizde onun huzurunda olduğumuzu bilmemiz lazım. Aynı şekilde "ben şimdi miraçtayım, arştayım" dediğimizde gönlümüz miraçtadır, "acaba meyhanedeki arkadaşlarım ne yapıyor" dediğimizde, gönlümüz oraya kaydığında bu defa da meyhanede

[33] Ebu Davud, Salat, 207; Nesaî, cuma 5, 45; İbn Mâce, cenâiz, 65; Ahmed b. Hanbel, IV, 8

oluruz; yani gönlümüz nerdeyse biz de oradayız, gönlümüz kiminleyse biz de onunlayız.

Resulullah (s.a.v.) Efendimiz anlatır *"geçmişteki ümmetten biri Hz. İbrahim (a.s.)'ın makamıyla Kâbe arasında 70 sene boyunca ibadet yapar; ama öldüğünde ibadet ehli olmayan günahkâr, fasık insanlardan biri olduğunu görür. Bunun üzerine 'ya rabbi! Ben dünyadayken 70 sene boyunca Hz. İbrahim'in makamıyla Kâbe'nin arasında ibadet ettim, ben bunlardan değilim' der. Allah da cevap olarak 'doğru söylüyorsun, orada ibadet ettin; ama gönlün orada değildi. Gönlün bunlarla birlikteydi. Bu yüzden bugün de bunlarla berabersin, seni öyle kabul ediyorum'* buyurur." Bu kıssayı Resulullah (s.a.v.) Efendimiz'e Cebrail (a.s.) haber vermiştir.

Evet, biz de "ben miraçtayım" dediğimizde Allah bizi miraçta kabul eder, böylelikle biz de orada oluruz. Bu, ruhumuzun bir özelliğidir.

BAYANLARIN ÇALIŞMASI NE KADAR DOĞRUDUR?

Allah neyi, nereye koymuşsa, biz de onu oraya koyduğumuzda onun hakkını teslim etmiş oluruz. Eğer onu Allah'ın koyduğu yere koymazsak, orada görmezsek ona zulmetmiş, dolayısıyla zalimlerden olmuş oluruz.

Mesela; insanı Allah'ın koyduğu yerde görmezsek bu ona zulüm olur.

Allah, insanı nereye koymuştur?

Allah, insana “sen benim yeryüzündeki halifemsin, sen beni temsil ediyorsun, seni kendime veli edindim. Ben; güzelliğim, sıfatlarım, isimlerim senin üzerinde görünsün diye seni yarattım, ben seni cennet için yarattım, Hz. İnsan olman için yarattım, dolayısıyla sana düşen de; bana dost gibi durman, hayatını dostum olarak yaşaman, bana ayna olman, halife olman ve benim güzelliğimi üzerinde göstermendir” demiştir. İşte, insan budur. İnsan, Allah’ın yeryüzündeki halifesidir, dostudur, âbdidir.

O zaman bizim de insana bakarken böyle bakmamız gerekir. Böyle bakmaz, “insan sadece etten, kemikten bir varlıktır” dersek, insanı mevkisiyle, makamıyla, malıyla veya başka bir şeyiyle ölçersek bu durumda ona zulmetmiş oluruz. İnsana öncelikle Hz. İnsan olarak bakmamız lazım.

Kadın ayrı, erkek ayrıdır; çünkü fıtratları, yaratılışları farklıdır; ama kadın ve erkek birbirini tamamlayan bir ikilidir. Dünya hayatı ne erkeksiz ne de kadınsız olur. Bütün dünyadakiler sadece erkek olsa bir tane insan artmaz, hepsi kadın olsa yine artmaz, insanlık çoğalmaz.

Bu yüzden bir bütünün iki yarısı gibi gönülleri birbirinin yanında sükûn bulsun, huzur bulsun,[34] aile olsunlar, Allah’ın isimleri üzerlerinde tecelli etsin diye Allah kadını ve erkeği yaratmıştır. Kadın ve erkeğin de hayatı yaşarken birbirini bu şekilde tamamlamaları gerekir.

Allah, kadını erkekten güç itibariyle, kuvvet itibariyle bir derece eksik yaratmış, erkeği de kadından bir derece güç itibariyle

[34] Â’raf /189

üstün yaratmıştır.[35] Erkeğin gücü bir derece üstün olduğu için çalışmaya müsait olan da erkektir.

Rahmet itibariyle, zarafet itibariyle, nezaket itibariyle ise kadınlar erkeklerden bir derece üstündür. Kadının zarafeti bir derece üstün olduğundan dolayı şayet erkekler arasında çalışırsa zarafeti bozulur. Kadınlar tıpkı bir çiçek gibi, bir gül gibidir. Nasıl ki çiçekler en ufak bir zarar gördüğünde hemen soluyorsa kadının çalışması da onun fıtratını bozar. Şayet kadın çalışmak zorunda kalırsa da ona "şunu şöyle yap, bunu böyle yap" denerek emredilmemesi aynı şekilde "neden şunu şöyle yaptın" denmemesi gerekir; çünkü Allah, kadını nazik ve narin olarak yaratmıştır, dolayısıyla bu tavır onun yaratılışını bozar. Bir de Allah, kadını anne olarak yaratmıştır, kulunu dünyaya gönderirken de onun rahmine, merhametine teslim eder.

Bu yüzden söylüyoruz "bir anne, çocuğuna bir ömür bakabilir; ama çocuğu babaya iki saat teslim etsen hemen isyan eder, çocuğa bakmaya gücü yetmez; çünkü bu, kadının fıtratındaki özelliktir." Allah, kadını; kuluna muallim olsun, kulunu yetiştirsin, büyütsün, eğitsin, onu Hz. İnsan olarak yetiştirsin diye yaratmıştır. Şimdi onu alıp çalıştırırsan annelik vazifesini yapamaz. Aynı zamanda fıtratındaki o nezaketi, güzelliği, zarafeti bozmuş, lekelemiş olursun. Bu da doğru değildir. Bu, kadına zulümdür. Böyle yaparak onu Allah'ın koyduğu yerden ayırmış "sen çalış, para kazan" demiş olursun. Oysaki para kazanmak erkeğin işidir. Hâl böyleyken erkeğin işini alıp kadına yüklemek, ona bu yükü taşıttırmak doğru değildir.

[35] Bakara /228, Nisâ /34

DİYAR TV YENİ YAŞIYLA BİRLİKTE İÇERİK VE BİÇİM BAKIMINDAN GÜZELLEŞMEYE VE ZENGİNLEŞMEYE DEVAM EDİYOR. EMEĞİ GEÇEN HERKESTEN ALLAH RAZI OLSUN.

Allah imkân verdikçe, şartlar el verdikçe kanalımız daha da güzelleşir inşallah.

Güzel olan, Allah'a davettir. Allah ayet-i kerimede **"Allah'a davet edenden, 'ben Allah'a teslim oldum' diyenden daha güzel sözlü kim vardır**"[36] buyurur. Kanalımızda, Allah'a teslim olunmaya davet ediliyorsa bundan daha güzel ne olabilir! Aynı şekilde bir yerde de şeytana, nefse davet ediliyorsa ondan daha kötü, daha çirkin, daha tehlikeli ne olabilir!

Dostumuzu, düşmanımızı mutlaka anlamamız gerekir. Allah ayet-i kerimede **"şeytan sizin onu görmediğiniz yerden sizi görür (size saldırır, düşmanlık yapar)**"[37] buyurur.

Şeytan nereden saldırır?

Tabi ki televizyondan, dizilerden, başka programlardan saldırır. Şeytan bizi bazı kanallarla, dizilerle, programlarla Allah'tan başka tarafa davet eder, gönlümüzü başka şeylerle meşgul eder. Böyle olunca da televizyon, düşmanın aleti olmuş olur.

Düşman, televizyonu kullanıyor, biz de onun tuzağına düşüyoruz, onun izlememizi istediği programları izmekle düşmanın bizim için sevdiğini, tercih ettiğini tercih etmiş oluyoruz; ama bir kanalda Allah'a davet ediliyorsa, orada

[36] Fussilet /33
[37] Â'raf /27

rabbimizi tanıyorsak, rabbimizi seviyorsak o da dostun kanalıdır ve dostumuz odur. Alet aynı alettir; ama birinde Allah'tan uzaklaşırken diğerinde Allah'a yaklaşırız.

Hz. Ali (r.a.) Efendimiz *"dost, sen Allah'ı zikrettikçe sana yardım eden, sen onu unutunca da sana hatırlatandır"*[38] buyurmuştur. Düşman da bunun tam tersidir, insana Allah'ı unutturur ve insanı Allah'ın zikrinden, Allah'tan alıkoyar. Düşmanın işi budur.

Evet, Allah imkân verdikçe inşallah kanalımız daha da faydalı olur, daha da güzelleşir ve ulaşabildiğimiz herkesi Allah'a davet ederiz inşallah.

ZULKARNEYN (A.S.) HAKKINDA BİLGİ VERİR MİSİNİZ?

Zulkarneyn (a.s.), Allah'ın resulüdür. Tefsiru'l Kur'an Hikmetu'l Beyan sohbetlerimizin Kehf Suresi bölümünde Zulkarneyn (a.s.) hakkında yeteri kadar bilgi ve malumat vardır. Şayet kardeşimiz sohbetimizin Kehf Suresi bölümünü izlerse bu konu hakkında bilgi sahibi olur inşallah.

DİYAR TV'NİN YILDÖNÜMÜNÜ TEBRİK EDİYOR VE KANALI HERKESE TAVSİYE EDİYORUM.

Biz de bütün kardeşlerimizin televizyonu izlemelerini tebrik ediyoruz.

[38] Suyuti, Camiu's sağır, 2/11

Tebrik etmek; mübarek olsun, bereketli olsun, kesintisiz, bereketli olsun demektir.

Kesintisiz bereket, ikram cennette vardır ve inşallah Diyar TV de bizim için cennet olur, kardeşlerimiz için cennete, gönüllerinin cennete dönmesine, dostumuzu, düşmanımızı birbirinden ayırt etmemize vesile olur.

Allah bizi kendisi için birbirini sevenlerden eylesin. Allah bizi rızasını gözetip hayatını bu şekilde yaşayanlardan eylesin. Allah bizi Allah'a kulluğa davet edenlerden ve bu davete icabet edenlerden eylesin inşallah.

Bütün kardeşlerimize selamlarımızı ve muhabbetlerimizi iletiyoruz.